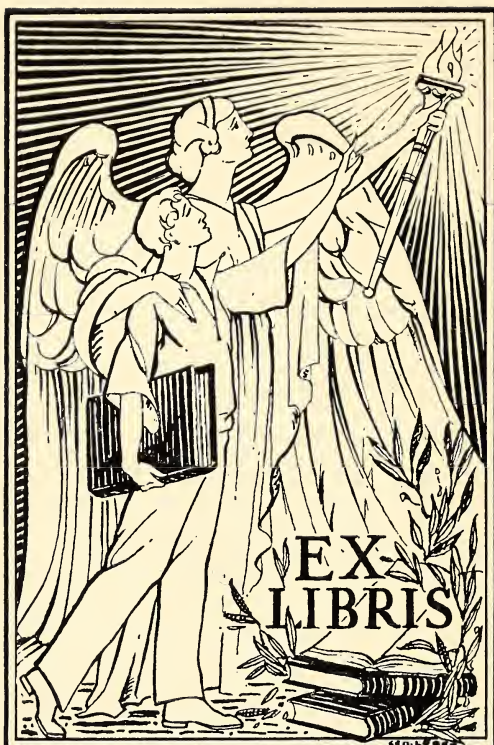
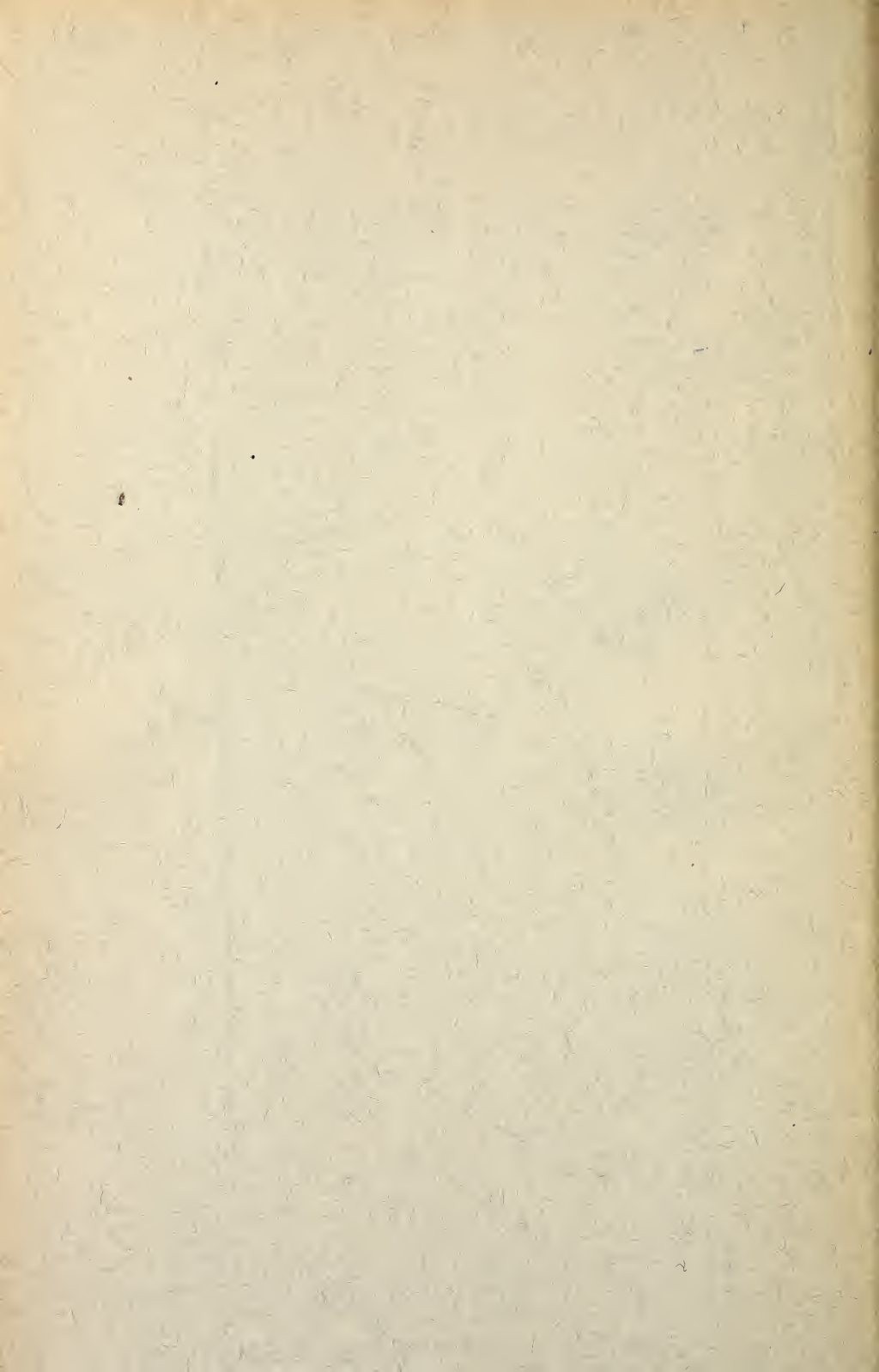

AMERICAN FOUNDATION
FOR THE BLIND INC.

2.

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
Lyrasis Members and Sloan Foundation

HV1571

B

copy 1

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 1.

Januar 1928

17. årg

Innhold: De blinde officerer. (Slutning). — Blinde og massasje. — Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda. — En blind teologisk professor. — 25-årsjubileum. — Blindes juleglæde. — Blindes utlodning i Bergen. — Almanakk i punktskrift. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Litt om biblioteker, trykkerier, skoler og selvhjelpsorganisasjoner for blinde i Tyskland.

Tekst på annonserider: Det argentinske blindebibliotek. — Julelesning for blinde, — Fellesundervisning av blinde og seende i Russland. — Møtereferater. — Frk. Betty Hirsch. — Til abonnenterne.

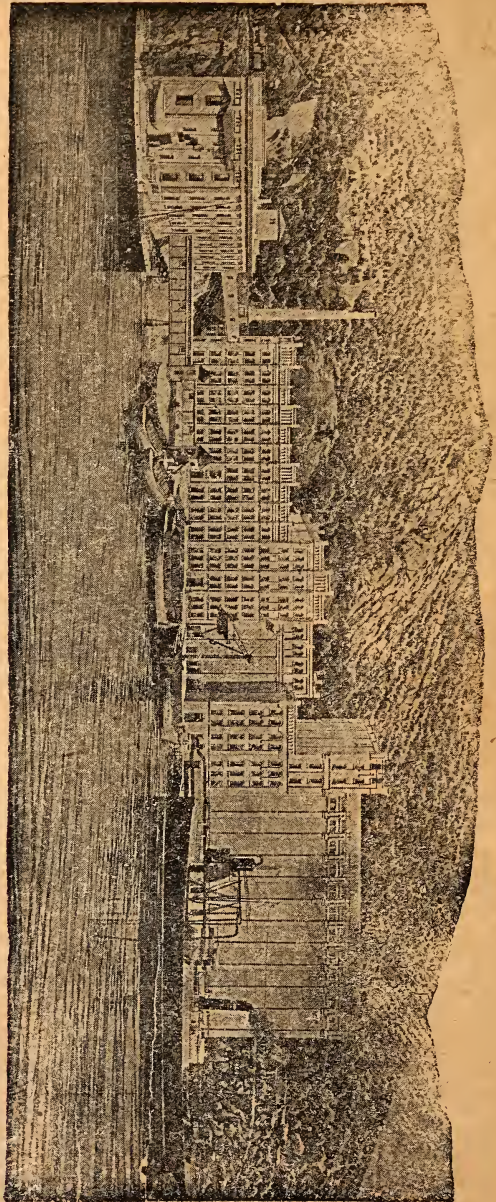
KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av al brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

„BLINDESAKEN“ utkommer hver måned og koster 2 kroner året. Bestilles gjennom posthus og i ekspedisjonen, Bergen.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved daglig bruk av

Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulfs Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

**A
s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

**MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI**

**Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.**

Carrie Nielsen A
s

Tornøegaarden — Telefon 3241

Det argentinske blindebibliotek.

Denne nye institusjon viser en stadig og rask utvikling. Fremgangen har vært betydelig større i 1927 enn i 1926. Biblioteket er nu blitt offentlig inregistrert, og det har fått fullstendig utstyr for trykning av blindeskriftslitteratur. Noget punktskriftstrykkeri hadde man ikke før i Argentina. Buenos Aires kommune yder biblioteket årlig støtte. Etter gjentagende henvendelser fra bibliotekstyret innførte regjeringen ved dekret av 5. juli 1927 særskilte takster for befordring av blindeskrift i posten. Blindeskriftslitteratur kan nu innen republikkens grenser sendes for 1 centavo pr. 500 gram eller del derav. Siden oktober 1927 utgir biblioteket et 60-sidig måneds-

skrift i punktskrift. Det heter «Hacia la Luz» («Mot Lyset») og inneholder foruten meddelelser fra blindeverdenen skjønnlitteratur, artikler om kunst, videnskap osv.

Så å si daglig stiger antallet av bibliotekets frivillige avskrivere, særlig damer, og en mengde personer har nu lært sig punktskrift. Biblioteket omfatter allerede ca. 1500 bind. Det gir opplæring i punktskrift for slike blinde som er for gamle til å komme inn på skolen. Videre underviser det blinde som er på sykehus eller hjem.

Hver annen og fjerde søndag i måneden er der vellykede sammenkomster på biblioteket, hvor der musiseres, deklameres osv. Sluttelig kan nevnes at biblioteket interesserer sig meget for utbredelsen av Esperanto blandt de blinde, skriver en korrespondent til «Esperanta Ligilo».

Kjøp uldvarer av norsk uld!

Vi har stadig godt utvalg

Voss Uldvarefabriks Udsalg A S

Skostrædet 7

BERGEN

Skostrædet 7

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Julelesning for blinde.

«Julestjernen», «Norges Blinde»s store julenummer, kom også ut til denne jul og hadde som vanlig et vekslende innhold av alvor og skjemt.

«Kristelig Månedsskrift for Blinde» gav likeledes som i de foregående år ut et spesielt julenummer.

Blindemisjonen «Il» foretok som almindelig en større gratis-utdeling til jul av sine forskjellige trykte religiøse verker.

Theodor Olsen's Efft.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/}S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent

A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Fellesundervisning av blinde og seende i Russland.

Efter å ha omtalt de vellykede forsøk som er gjort i De forenede Stater og enkelte andre land med å undervise blinde barn sammen med seende i vanlige skoler, gir det russiske blindeblad «Vizn Slepich» («De Blindes Liv») følgende opplysninger:

«For å få bragt på det rene hvordan det vilde gå med å undervise og opdra blinde barn sammen med seende, påla Kommissariatet for Folkeoplysning blindeskolene i Rostov og Smolensk å gjøre et forsøk i denne retning. 9 av Rostovskolens elever begynte på en skole for seende barn. Ved skolen i Smolensk blev 5 seende barn innkvartert og undervist sammen med de blinde elever. Av de innkomne rapporter fremgår det at begge forsøk har gitt positive resultater. Det heter i en redegjørelse:

«Efter de gode erfaringer som her er gjort, vil der snart kunne finnes veier og midler til en utvidet undervisning av blinde barn sammen med seende i vanlige folkeskoler.»

Både Kommissariatet for Folkeoplysning og Den allrussiske Blindeforening er av den opfatning at det er nødvendig å få gjennomført dette projekt i nær fremtid.

Her i de nordiske land turde den almindelige mening være den at visstnok kan en slik fellesundervisning av blinde og seende barn ha sin store verdi i flere retninger; men den byr også på mange og svære ulemper. At man i Russland med begeistring har grepet denne idé, kan vi godt forstå. Det kommer ikke bare av at det her dreier sig om nye eksperimenter, men må også sees på bakgrunn av det faktum at ved de 15 blindeskoler man for tiden har i Russland, kan bare 7 pct. av de blinde i skolealderen få undervisning, og ifølge sakkyndiges uttalelser makter regjeringen ikke under de nuværende vanskelige økonomiske forhold å oprette og drive det meget store antall særskoler som er nødvendig for helt å kunne dekke behovet.

Møtereferater.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 6. desember 1927. Til stede var: Gjøn, Åsebø, Sørensen og Henrikssen samt varamannen frk. Steen. Senere kom også Maurstad. — Der var 7 ansøkninger om bidrag. 3 blev innvilget med tilsammen 179 kr.; men den syvende fant man ikke å kunne innøtekomme. — I overensstemmelse med hr. lærer O. A. Holens skrivelse besluttet kr. 61.07 ført til endelig utbetaling av V. B.s kasse til dekning av 8 medlemmers resterende kontingent. Vedkommende er i årets løp utmeldt av kretssykekassen. — Referertes fortegnelse over de 16 medlemmer av kretssykekassen som står til rest med innbetaling av premie, i alt kr. 102.29. — Skrivelse fra formannen for Blindes Utsalg, hr. Melchior Brun, av 25. nov. 1927 til V. B. besluttet sendt alle styremedlemmer. Der opstod en lengre debatt om ting vedrørende ut-

salget. — Opfordring om innsamling til «Blindes Juleglede» er sendt avisene. Juleutdelingen foreståes av Imsdahl, GjØen og frk Steen. — Juletreffesten besluttet avholdt lØrdag 7. januar.

Sekretariatet.

*

*

*

StyremØte i Østlandske Blindeforbund 5. desember 1927. 1) Der var kommet 41 ansØkninger om bidrag av hjelpefondet. Derav innstilledes 9 til 100, 2 til 75, 14 til 50 og 3 til 25 kr. En del blev strØket, dels fordi de alt hadde fått bidrag i tre år i trekk, andre p. g. a. manglende anbefalinger og opplysninger som lovene krever. 3 ansØkere blev bevilget bidrag av forbundets alm. kasse med tilsammen 225 kr. — 2) ForelØ 3 ansØkninger om bidrag. To innvilgedes med tilsammen 200 kr.; den tredje utsattes for at man kunde innhente nærmere opplysninger. — 3) Referertes en del av formannens korrespondanse med Husleienevnden osv. — 4) Bevilgedes som vanlig det nØdvendige til juletreffest. — 5) DrØftedes utsalgsspØrsmålet. Der referertes skriveelse fra N. Bf. angående planer for anvendelse av lotteripengene, og et utkast til plan blev fremlagt og vedtatt. Dessuten drØftedes en del detaljer om en filial av utsalget og i forbindelse hermed et mulig innkjØp av lastebil til eventuelt to forretninger.

Sekretæren.

Mineralvande

er fremstillet under iagttagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5 0 5 5.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 1.

Januar 1928

17. årg

De blinde officerer.

(Slutning).

Bridge var de glad i, og nogen av dem spilte sjakk, og like-som for de menige soldater var dansen en stadig kilde til glede for dem. En av de mest kjente og yndede danselærerinner i London var så elskverdig å stille både sin egen og sine assistenters hjelp gratis til tjeneste for de blinde officerer, og mange av dem vil ha grunn til med takk å minnes alt det strev de gjorde sig med å innvie dem i de innviklede manøvrer i de moderne danser.

Et meget interessant og fornøielig trekk ved livet i Portland Place var den ukentlige selskapsaften. Hver torsdag kveld var en eller annen fremragende person til middag hos de blinde officerer, som ved disse anledninger alle samledes i sir John Stirling-Maxwells hus. Jeg kan tenke mig at mange av våre gjester følte sig en smule uhyggelig til mote når de befant sig til bords med omtrent 30 blinde menn; men jeg vet at denne følelse fortok sig næsten straks, og at de undret sig over hvor lite usedvanlig det var over denne forsamling. De merket ikke annet enn at de spiste en god middag i et særlig gemyttlig selskap hvor deltagerne opførte sig som andre mennesker. Efter middagen samledes vi alle i den store salong, og jeg kan si uten å frykte for å bli motsagt at her tilbragte de blinde officerer de mest interessante aftener i deres liv. Her fikk de efter disse middagsselskaper høre foredrag i samtaleform av nogen av våre ledende statsmenn, store menn fra hæren eller flåten, litterære størrelser og fremstående menn i industriens verden. Foredragene som varte i halvannen time eller så, blev ofte efterfulgt av en regn av spørsmål til foredragsholderen.

Til disse gjester hørte også en del kvinner som har satt sitt preg på sin samtid. og skjønt vi også da iakttok den vanlige regel: «Bare menn», så pleide de damer som stelte for de blinde officerer, ved slike anledninger å insistere på å få være med som tilhørere efter middagen.

Når dette skrives, er officersboligene ennu fylt til trengsel, og det samme gjelder soldatenes boliger i St. Dunstan's. Skjønt

det derfor ikke er mulig å uttale sig om de endelige resultater, er det så mange av både officerer og menige som fra oss er gått ut til livets hårde virkelighet, at vi godt kan tale med visshet om resultatet i det store og hele av deres opplæring i å tre sin vei i mørket. Og la mig si det her at likeså strålende tappert som på slagmarken gikk officerene ved St. Dunstan's i spissen for sine menn.

I det hele tror jeg de har hatt den vanskeligste leksen å lære; for der er ikke et mer fortreddelig paradoks i blindeverdenen enn den kjensgjerning at jo bedre social stilling den mann har som mister synet, og jo høiere hans åndsutvikling er nådd, desto vanskeligere er det for ham å sale om eller på en ny basis gå inn i forretningslivet eller erhvervslivet. Mannen som arbeidet med sine hender mens han så, kan fremdeles arbeide med sine hender når synet er borte, og hvis han opnår å bli dyktig i sitt fag, så vil hans lønn stå i forhold til hans strev. Men den mann hvis arbeide avhang av hans hjerne, eller som var opdratt med tanken på et kail hvor det ikke kom an på håndens ferdighet, vil gjerne anse blindheten som et meget alvorlig mén.

Det er forbausende hvor mange mennesker det er som virkelig synes å mene at tapet av synet betyr nedsatte åndsevner, og som er ganske ute av stand til å begripe at det er en kjensgjerning at blindheten snarere tjener til å høine enn til å nedsette ens åndsevner.

Slik som nogen av de blinde officerer kunde fortsette i viktige stillinger i forretningslivet som de innehadde før de mistet synet, og slik som det lyktes andre å opnå stillinger som man ellers hadde ansett det umulig å fylle for en blind, må det ha gjort meget til å fordrive den sørgelige mistro til hvad intelligente mennesker som har mistet synet, evner.

Et strålende eksempel på hvorledes en mann, som er blitt blind, kan bli stående i en viktig stilling i forretningslivet, blev avgitt av en kaptein som før han gikk inn i hæren, var en av de ledende i et stort handelsforetagende med filialer over hele verden. Han stod som direktør for firmaets forretninger med utlandet og koloniene. Han gikk tilbake til denne stilling, og hør her hvad han skrev til mig om sitt arbeide, og hvorledes han greide det:

«Bare nogen ord for å la Dem vite hvilke fremskritt jeg gjør i mitt arbeide på å glemme at jeg er blind. Jeg fortalte Dem for nogen tid siden at jeg var bestemt på ikke å la det få lov til å hindre mig i min karriere, og siden jeg forlot St. Dunstan's, er jeg trådt inn igjen i min tidligere stilling som mitt kompanis direktør for utlandet og koloniene, og jeg ser at jeg kan utføre mine plikter som om intet var hendt.

Hvis jeg nogensinne har hatt nogen tvil om at slikt var mulig, blev denne tvil hurtig forjaget under mitt studium ved St. Dunstan's, hvor jeg lærte å lese og skrive under de nye forhold. Jeg lærte også halvt ubevisst den følelse av selvtilitt og uavhengighet som er spiren til den blindes lykke. Jeg ser på St. Dunstan's

ikke bare som en kunnskapens skole, men som en inspirasjonens skole som leder den blinde soldat i den vanskelige tid da det først går op for ham hvad han har tapt, og undrer sig på hvad fremtiden vel innebærer.

Jeg har glemt mitt store tap og jeg kan nu leve et likeså virksomt liv som jeg før gjorde; og virksomhet er den beste måten å glemme blindheten på. Når jeg tenker på at jeg bare er en av de mange som er blitt hjulpet til å glemme sin blindhet, da forstår jeg ennu bedre betydningen av St. Dunstan's. Hva angår guttene der, så synes jeg det er de hyggeligste karer jeg nogensinne har kjent.»

Underlig nok, just den dagen da jeg skrev dette kapitlet, fikk jeg fra forfatteren av ovennevnte brev et nytt, hvori han skrev at hans meddirektører netop hadde bestemt å sende ham på en forretningsreise som skulde omfatte Amerika, Kanada, Honolulu, Fiji, Australia og Ny-Seland. Firmaets veldige eksportforretninger på utlandet og koloniene hadde lidt alvorlig skade, ja, var næsten ødelagt under krigen, og det var av ytterste viktighet at der øieblikkelig blev tatt skritt til å gjenoprette dem.

Det faktum at der til denne meget vanskelige opgave som utsending blev valgt en mann som forholdsvis nylig hadde måttet tilpasse sitt liv efter de endrede forhold han ved blindheten var blitt hensatt i, synes mig å være et veldig betydningsfullt og slående bevis på sannheten av de idealer vi strevet efter ved St. Dunstan's.

La mig gi et annet eksempel på hvorledes en blind officer med hell kunde gjenopta det arbeide hvori han var ansatt før han mistet synet. Følgende brev fra ham synes jeg angir kjensgjerningene uten at det behøves ytterligere bemerkninger:

«Da jeg reiste fra St. Dunstan's, lovt jeg å la Dem få vite hvorledes jeg klarte mig i forretningen, og jeg vet det vil interessere Dem å høre derom. Som De vet, kom jeg tilbake til min gamle forretning, men opdaget snart at tre og et halvt års krig hadde forandret sakene i høi grad.

Jeg viet mig næsten utelukkende til den kommersielle side av forretningen. Hele korrespondansen går nu gjennom mine hender og passes av mig. Jeg holder mig i nær kontakt med mine agenter og kunder og er alene om ansvaret for salget i en av våre største avdelinger. Jeg vil nødig skryte, men jeg betenker mig ikke på å si at jeg har et langt bedre tak på forretningen nu enn før krigen.

Jeg har nylig satt i gang en ny forretning ganske på eget ansvar. Jeg har opnådd en regjeringskontrakt som jeg alene er ansvarlig for.

Jeg ser det klart og er takknemlig for det at uten St. Dunstan's vilde det ikke være mulig for menn som har mistet synet, å holde frem på den måten som de nu kan. Jeg kan bare gjenta min opriktigste takk for alt hvad De har gjort for mig.»

Officerer som var blitt blinde i krigen, gjorde det godt også i andre livsstillinger enn forretningslivet. En var massør og hadde kontor i det mest fashionable lægestrøk i London, og andre hvis utdannelse i massasje er i god gjenge, vil sikkert gjøre det likeså godt som han.

Flere innehadde sekretærstillinger, og det kjennskap de hadde erhvervet sig i St. Dunstan's til stenografi og forretningsorden, tegner til å forfremme dem til selvstendige stillinger i nær fremtid.

En officer som hadde tatt sin juridiske eksamen før han gikk til fronten, var nu i ferd med å oparbeide sig en praksis i Temple.

En annen ydet godt arbeide som saktfører i sin fars firma i en stor by i distriktet.

Andre leste i Oxford eller annetsteds til juridisk eller teologisk eksamen, og en feltprest som var blitt blind ved fronten, gjorde prestedtjeneste i et sognekall i det indre av landet. Han preket ofte i St. Dunstan's kapell og hans prekener blev satt meget høit.

En annen officer hadde på den tid jeg skriver dette kapitel, arbeidet en stund i Utenriksdepartementet, hvor han nyttet sine utmerkede kunnskaper i tysk til å skrive utdrag av tyske tekniske artikler, hjulpet i dette av en sekretær.

En hel del av de blinde officerer hadde tilegnet sig inngående kjennskap til fjærfeavl i den mest moderne og videnskapelige form og var nu bosatt rundt omkring i landet, hvor de drev denne interessante beskjeftigelse som skaffet dem både glede og utbytte i rikelig monn.

I denne næringsgren vil resultatene nødvendigvis komme noget langsomt. Dog viser følgende utdrag av et brev som en av officerene har skrevet til mig, at resultatene er sikre:

«Jeg begynte min virksomhet i fjærfe- og fruktavl med 20 stykker fjærfe og 20 lavstammede epletrær, idet min plan vesentlig gikk ut på å produsere egg til småsalg og epler til markedet. Jeg blev snart i stand til å erverve mig mer jord, og ved årets slutning hadde jeg opdrettet et fint kull på litt over 100 hønekylinger og hade plantet nær på 300 epletrær i innhegningene. Denne sesong har jeg atter opdrettet samme antall kyllinger og nylig plantet 90 epletrær til. Min plan for neste år er å oprette et kull på 400 kyllinger. Med et middelårs utbytte og det før nevnte antall verpehøns opdrettet hvert år og eplene solgt venter jeg å være så heldig å tjene et beløp så stort som pensjonen min og således bevise at en blind mann kan tjene sitt eget brød i denne næringsgren. Jeg har nu to piker til arbeidet, den ene for hønseriet, den andre for frukten og grønnsakene, begge nybegynnere i denne slags virksomhet og opplært av mig selv. Av og til leier jeg en mann til tungt grøftearbeide. Binæringer som lavendeldyrkning og biavl er det min mening å opta efter hvert.»

Jeg har i forordet til denne boken nevnt en officer som blev en av mine medarbeidere i ledelsen av St. Dunstan's, og som valgte å ofre sig for den meget viktige opgave å stå i spissen for den vidtløftige organisasjon som fører tilsyn med alle de menn som

går ut fra St. Dunstan's, og bistår dem for resten av livet med råd og dåd. Fra hans hånd stammer denne boks 9de kapitel, hvor nettopp dette tilsynsarbeide behandles. Jeg tror ikke det behøves å sies noget om hvorledes han som blind har tilpasset sitt liv efter de nye forhold. Det er nok å høre hvad han forteller om det arbeidet han står i spissen for, og hvilken stor betydning dette arbeidet har for den blinde soldat. (Vi kan tilføie at den blinde officer det her gjelder, kaptein Ian Fraser, nu i to perioder har representert sin valgkrets i det engelske Underhus. Han nyter almindelig aktelse blandt representantene, og det skyldtes ham at man ifjor fikk vedtatt loven om frie radiolicenser for blinde i England. «Blinde-saken»s red.).

Jeg tror ikke der kan finnes et mer slående eksempel på hvad en blind kan utrette enn følgende:

Blandt de blinde officerer for hvis fremtid det var mitt privilegium å stelle, var der en mann som aldri hadde tjent i hæren, men som jeg likevel hadde all grunn til å by velkommen i officers-kvarteret. I det brevet hvori jeg først hørte om ham, blev han av en av direktørene for et av de største kjemiske firmaer i landet beskrevet for mig som «en av de fremste blandt dagens unge videnskapelige kjemikere». Mens han holdt på med nogen meget farlige eksperimenter for å fullkommengjøre en ny slags granater til militært bruk, gikk der noget galt og følgen var en fryktelig eksplosjon som drepte alle andre i laboratoriet, og selv lå han der blind og tilsynelatende livløs. Hans vidunderlige konstitusjon gjorde at han kom sig efter de sår som man syntes måtte gjøre det av med ham, og da han kom til Portland Place, var han en frisk mann i alle henseender når undtas hvad synet angår og en stiv albue, som ved behandling kom sig. Han gikk med den ytterste kraft og utholdenhet løs på de vanskeligheter blindheten stillet ham overfor, og han lærte sin nye lekse med usedvanlig hurtighet. Det store firma han hadde arbeidet for, lovte at de vilde gi ham all mulig anledning til igjen å opta sitt arbeide hos dem. Med dette i utsikt holdt han sig godt å jour med alle videnskapelige fremskritt på området og fikk heri en uvurderlig hjelp av nogen av de fremste videnskapelige sakkyndige og lærere som arbeidet i London. Han kom tilbake til sitt tidligere firma og blev mottatt der med den største godhet og hensynsfullhet, og jeg fikk mange og lange brev fra ham hvori han fortalte om det arbeide som var betrodd ham, og hvorledes han greide det. Jeg synes det må være av særlig interesse å høre de korte utdrag av disse brevene som jeg gjengir; for de viser hvorledes en blind mann kan hevde sin plass i en virksomhet som de fleste vil synes måtte være over evne for en blind:

«Jeg har fått overopsynet med alle patentene og skal holde rede på all litteratur som angår de forskjellige sider av de prosesser vi her befatter oss med. Jeg står i kontakt med de mange avdelingschefer og holder mig å jour med de videnskapelige undersøkelser som pågår her, sammenholder idéene i de forskjellige

chefers mening om prosessene og bringer de forskjellige meninger om disse i forhold til hverandre.

Jeg holder nu på å gjennomse og føre register over all litteratur om patenter, som har hopet sig op i vårt bibliotek, med det for øie å gjøre et utdrag av alle dem som har interesse for oss. Den likefremme ordning og registrering kan gjøres av min sekretær; men opslagsregisteret og sammenarbeidelsen må selvfølgelig besørget av den som har ansvaret og den videnskapelige innsikt. Alle nye patenter av enhver nasjonalitet går gjennom mine hender, og cheferne behøver bare å bry sig med dem som muligens kan ha betydning for firmaet.

Jeg har hatt en ung lovende kjemiker hos mig for å komme under vær med en vanskelighet som i nogen tid har genert oss i vårt etseanlegg.

Dette er en forholdsvis liten sak videnskapelig sett, men betyr meget for bedriftens økonomi.

Jeg tror at jeg begynner å bli til større nytte for de forskjellige chefer, hvis jeg tør dømme efter det at de alltid hyppigere utber sig opplysninger hos mig. Jeg har utarbeidet en rapport om en videnskapelig undersøkelse og er optatt med en annen. Arbeidet med patentene går fremdeles metodisk frem, og jeg mottar nu patenter ikke bare til innregistrering, men også til kritisk undersøkelse. Dette er naturligvis et større ansvar, men et som jeg er rede til å påta mig.

Bestyreren av det tekniske institutt her blev meget syk for 5 uker siden, og da han var en personlig venn av mig, bad han mig ta mig av to av sine mest lovende elever som stod i begrep med å ta sin universitetsgrad i kjemi. Jeg manuduserer dem altså eller holder foredrag for dem tre ganger om uken, og dette vil antagelig fortsette i flere måneder. Jeg er glad over å kunne si at jeg ikke har nogen vanskelighet med å huske mine ting, og da jeg har påtatt mig den mest krevende del av denne videnskap, nemlig fysisk kjemi, er jeg henrykt over å se at min hukommelse er blitt i ikke liten grad forbedret ved det at jeg nu alltid er nødt til å stole på den.»

De blinde officerer som til nu har gjennomgått St. Dunstan's, greier sine saker så godt at det alltid må være en kilde til ekte stolthet både for dem selv og for alle som tok del i det herlige arbeide å hjelpe dem til å begynne livet fra nytt av. Deres eksempel vil sikkerlig fullt ut bli efterfulgt av dem som ennå holder på med sin utdanning, og av dem som ennå måtte komme.

Blinde og massasje.

For en del år siden uttalte en av våre mest kjente læger at «blinde kan ikke være massører.» Da han blev spurt: «Hvorfor ikke?», hadde han ikke annet svar å gi enn dette: «Det er no' som enhver kan skjønne at en blind ikke kan være massør!» Det eneste som man med sikkerhet kan vite av en slik uttalelse er det:

at denne lægen ikke hadde den fjerneste anelse om de blinde, deres evner og ferdigheter. Nettop derfor kunde han ikke heller gi nogen nærmere begrunnelse for sin kategoriske dom, som helt og holdent var basert paa den — hos oss seende meget almindelige, og lett forklarlige — rent ureflekterte uvidenhets fordom. Forhåpentlig vil den slekt av læger som i våre dager utdannes, få litt mere kjennskap til de blinde — hvad de kan, og hvad en læge kan gjøre for dem. Og, så kommer vel engang den dag da også de norske læger erkjenner og offisielt anerkjenner de blindes muligheter på dette området, istedenfor som nu, av uvidenhets, å legge dem unødige og uberettigede hindringer i veien der de kunde og burde hjelpe dem.

Den siste beretning fra Nasjonalinstituttet for Blinde i London har også et kapitel om massasje; det lyder slik:

«Massasjeavdelingen omfatter en skole for massasje, sykegymnastikk og elektroterapi; et massasjebibliotek; samt den egentlige massasjeavdeling, hvortil hører en spesiell «after-care section». I det forløpne år har 4 menn og 2 kvinner tatt eksamen i de tre nevnte fag, alle med godt resultat; og dessuten har 2 menn avlagt eksamen i massasje og elektroterapi. Gardner-legatets fire porsjoner er i år alle blitt delt ut (£. 170).

Skolen, som er den eneste i Storbritannia for blinde massører, er anerkjent av Chartered Society of Massage and Medical Gymnastics (den høyeste autoritet i landet) og er godkjent av Undervisningsdepartementet. For tiden studerer 13 menn og 1 kvinne. Der blir ofret den største opmerksomhet paa elevens helbred, og de får den nødvendige behandling av læger og tannlæger.

Skolens bestyrer og hans assistenter er alle blinde. Undervisningen i elektroterapi gives av doktor Murray Levick (M. R. C. S., L. R. C. P.), som har en blind assistent under sig. Doktor P. Jenner Verall (F. R. C. S.) holder spesielle forelesninger over moderne orthopedi. En viktig forbedring er gjort i den medico-elektriske avdeling idet elevene, ved velvillig imøtekommenhet fra The National Hospital for the Paralysed and Epileptic, får utføre den elektriske behandling på patientene under tilsyn av dr. L. Danyers Bailey (M. R. C. S., L. R. C. P., M. O.); de får på denne måten en utmerket praktisk opplæring. Ved velvillig imøtekommenhet fra Middlesex Hospital får skolens mannlige elever adgang til å utføre massasjebehandling i hospitalets massasjeavdeling, under ledelse av hospitalets læge; på samme måten får de kvinnelige elever praktisk opplæring på St. George's Hospital.

Alle de elever som i dette år har gått ut fra skolen, har begynt med å drive privat praksis. To massører har fått fullt utstyr til massasje og elektroterapi, så de har kunnet starte sine egne klinikker; og to har fått delvis utstyr, så de har kunnet begynne med privat praksis i hjemmene. En massøse har fått hel dags hospitalspost; og en annen en post med undervisning og klinisk arbeid. Blinde massører og massøser får sakkyndig veiledning gjennom Nasjonalinstituttets massasjeavdeling; og de klinikene

som instituttet har gitt bidrag til, blir innsisert, således at apparatutstyret og vedlikeholdet kontrolleres. Alle elektriske utensilier, medikamenter og all slags utstyr får de til redusert pris.»

— Ja, så lyder beretningen. Den er utvilsomt talende nok i og for sig; men enda tydeligere blir det hele når en leser hvad der under kapitlet «Blindeundervisningen» i Nasjonalinstituttets årsberetning sies om «Massasje som erhverv». Instituttet har nemlig sin spesielle «undervisningskomité». Der heter det:

«Opdagelsen av massasje som et brukelig erhverv for blinde var langt mere epokegjørende i blindeverdenen enn den ved første øiekast synes å kunne være. Vi har her et arbeide hvor de blinde ikke bare kan konkurrere på like vilkår, men hvor de kan yde det utmerkede. Og dog tok det tusener av år for å opdaget det! Men — man må ikke derfor tro at enhver blind mann eller kvinne er en vordende massør eller massøse. Undervisningskomiteen har nylig fastsatt regler for massasjeinstituttet m. h. t. hvem som kan bli optatt som elev der. Det må skaffes lægeerklæring om ansøkerens åndelige og legemlige forhold; likesom de blir undersøkt med hensyn på om de har de almindelige og særlige betingelser for å kunne drive denne slags virksomhet. Videre kreves uttalelse fra minst seks læger innen ansøkerens hjemlige distrikt, og forholdene i hjemmet inspiseres. Har man alt dette i orden, blir man optatt på prøve en måned, og først når denne er bestått, blir man endelig godkjent.»

— Hva er nu det uigjendrivelige faktiske resultat av dette Nasjonalinstituttets arbeide med opplæring av blinde i massasje? Jo, derom heter det i årsberetningen:

«Av blinde massører som er utdannet ved eller under ledelse av instituttet siden 1915, er omtrent 80 pct. i full virksomhet; de er selvhjulpne, og har for størstedelen en inntekt som langt overskrider hvad de blinde har som arbeider i fabriker og praktisk virksomhet. De driver sin praksis rundt omkring i hele landet, og deres adresser kan fåes ved henvendelse til Nasjonalinstituttet.»

— Allerede i 1898 gjorde den daværende, meget interesserte bestyrer av blindeskolen i Oslo, L. M. Bentsen, efter utenlandske mønster forsøk med å gi dertil skikkede elever undervisning i massasje og sykegymnastikk. Professor Axel Johannessen var også sterkt interessert for dette, og stillet sin avdeling på Rikshospitalet til disposisjon, så elevene der kunde drive praktiske øvelser. Forholdene hos oss er imidlertid små; det viste sig derfor forbundet med så store vanskeligheter å skaffe de utdannede elever beskjeftigelse at forsøkene efter 5 år måtte opgives. Enkelte av de første elever har dog senere helt eller delvis ernært sig ved sin massasje.

I de senere år har de norske blinde måttet reise til København for å få utdanning som massører, idet doktor Clod-Hansen der var meget interessert for saken og av erfaring overbevist om de blindes muligheter på dette området. For et par år siden ut-

eksaminertes der ved hans massasjeinstitutt et par norske blinde med utmerket resultat; de lever nu av sin virksomhet.

Dessverre døde doktor Clod-Hansen forrige år, så næste gang der skal skaffes en blind utdannelse i massasje må vedkommende sannsynligvis søke sin utdannelse enda lengre vekk. I sannhet en ganske vesentlig hindring — særlig for en som ikke ser.

20. 12. 1927.

H. G. Dethloff.

Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda.

Vi har flere ganger her i bladet nevnt den landsomfattende svenske blindeorganisasjon Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda, og det tør derfor interessere våre lesere å få en nærmere omtale av denne sammenslutning som i løpet av den korte tid den har vært i virksomhet, har utrettet så meget til beste for Sveriges blinde. Nämnden kunde i høst feire sitt 10-årsjubileum. I den anledning blev det 27. september under forsete av kronprinsen, nämndens ærespresident, holdt et møte på Stockholms slott. Det blev her av formannen, fru Julia af Burén, gitt en oversikt over nämndens virksomhet, og det er denne oversikt vi i det vesentlige avtrykker nedenfor:

Det var i en for hele landet og særlig for de blinde medborgere vanskelig tid at den tanken opstod at man i større utstrekning enn det til da hadde vært mulig, måtte kunne komme de blinde til hjelp i kampen for en menneskeverdig tilværelse.

Den mann som først tok op tanken på i dette øiemed å få stiftet en ny organisasjon, var formannen i De Blindas Förening, direktør Alrik Lundberg. Efterat kronprinsesse Margareta hadde uttalt sin sympati for tanken og lovet å stille sig i spissen for arbeidet, kunde man, takket være hennes uvurderlige støtte, realisere planen i en utstrekning som ellers ikke hadde vært mulig. Ved et på Stockholms slott holdt møte 18. september 1917 blev lover vedtatt, hvori det heter:

«Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda har som opgave å fremme de blindes selvvirksomhet, utvide området for denne og lette deres bestrebelser for åndelig og materiell høining.»

Den nye organisasjon tok altså som sin første opgave å bedre de blindes kår økonomisk og socialt. Den måten dette skulde nåes på, blir angitt slik:

«Arbetsnämnden skal organisere frivillige krefter som skal være beredt til å hjelpe og støtte fremadstrebbende, ubemidlede blinde. Ved et dertil avpasset opplysningsarbeide skal den vekke og lede inn på praktisk vei almenhetens medfølelse for de blinde og interesse for deres sak og derved sikre dem større muligheter for selverhverv. Dessuten skal nämnden i samarbeide med andre in-

stisjoner og myndigheter søke å virkeliggjøre ideer og ønsker til beste for den svenske blindesaks utvikling.»

Som det vil sees, var de opgaver Arbetsnämnden hadde satt sig, i første rekke av ideell og støttende art; men under de da rådende vanskelige depresjonstider blev en økonomisk inngripen straks nødvendig.

Takket være en storartet gavmildhet fra kronprinsesse Margareta, direktør Lundberg og fru Olga Platen samt «Svenska Dagbladet»s innsamling kunde der innen Arbetsnämnden oprettes en særlig nødhjælpsavdeling, hvis virksomhet strakte sig over hele landet, men som likevel først og fremst omfattet de blinde i Stockholm. Fra begynnelsen av mars 1918 til 1. mai 1919 fikk således ca. 70 personer daglig gratis middagsmat fra Centralkjøkkenet. Videre utdeltes klær, skotøi og brensel, likesom mange blinde og deres barn blev skaffet sommerophold på landet.

Ved siden av denne direkte nødhjelp hadde Arbetsnämnden mange andre opgaver å løse, ikke minst den å organisere virksomheten utover landet. Allerede i mai 1918 blev der sendt en skrivelse til landshövdingarna (fylkesmannfruene) i samtlige län og til borgermesterinnene i de større byer med anmodning om at de måtte påta sig å bli representanter for Arbetsnämnden og Skyddsvänner for de blinde innen sine resp. distrikter. Den indre organisasjon av arbeidet innen disse områder blev overlatt til den vordeende Skyddsvän. Man fremholdt dog som ønskelig at Skyddsvännerna på forskjellige steder i sitt distrikt søkte å finne skikkede personer som kunde danne et bindeledd mellem de blinde og den ledende Skyddsvän. På sin side lovte Arbetsnämnden å yde Skyddsväninstitusjonene all den hjelp den kunde i råd og dåd.

Hvor livskraftig denne Skyddsväntanken har vært, fremgår klart derav at mens tallet av Skyddsvänner i 1918 var 27, omfatter listen for 1926 ca. 700 navn, hjelpere tilhørende de forskjellige Skyddsvänorganisasjoner og deres underavdelinger.

Samarbeidet mellem Skyddsväninstitusjonene og Arbetsnämnden må betegnes som særdeles godt, og ved bevilgning av større beløp har som oftest en opdeling funnet sted, slik at Arbetsnämnden, Skyddsvänorganisasjonene og De Blindas Förening har ydet hver sin tredjepart. I mange tilfelle, særlig når det gjaldt utdannelseskurser, har også direksjonen for Kungl. Blindinstituttet bidratt med betydelige summer, likesom man har søkt å interessere de kommunale myndigheter på den blindes hjemsted.

Blandt de forskjellige formål som Arbetsnämnden i de forløpne 10 årene har ydet bidrag til, må nevnes: Utdannelseskurser av forskjellig slags, f. eks i pianostemming, musikk- og sangundervisning, sprogstudier, massasje, maskinskrivning, maskinstrikning og finere håndarbeider, tilvirkning av finere skinnarbeider, cigarettlagning, madrasstopning, vevning, skomakeri, matlagning m. m. Betydelige summer er i årenes løp blitt utbetalt som hjelp til anskaffelse og reparasjon av egne hjem og verksteder, til start av forretninger av forskjellige slags, såsom børste- og kurvforret-

ninger i tilknytning til salg av husflidsvarer, kiosker, tobakksforretninger, melkeutsalg, skotøibutikker m. m.

Hjelp til øienoperasjoner, tuberkulosebehandling og landophold for blinde har også inngått i Arbetsnämndens virksomhet.

Alt dette arbeide har fordret betydelige pengemidler, og så vel Arbetsnämnden som Skyddsvännerna var de første årene henvist til sine medlemmers offervilje og de tilskudd fra private blindevenner eller institusjoner som blev stillet til deres rådighet.

Fremst blandt Arbetsnämndens donatorer står kronprinsesse Margareta som av egne midler og ved avholdelse av tefester og en større basar tilførte Arbetsnämndens kasse ikke mindre enn ca. 50,000 kr. Blandt de øvrige givere merkes foruten de tidligere nevnte: Frkn. Anna og Hulda Wikström, fru Lotten Norlund, Bolinder mek. Verksteds Aktiebolag, Kronprinsessan Margaretas Minnefond samt foreningene Lars Hiertas Minne, Oscar och Maria Ekmans Donationsfond, Stockholms Maibloomneförening, Barnens Dags Förening og Svenska Nationalföreningen mot Tuberkulos. Gjennem landshövding Sahlins formidling har også flere personer skjenket Arbetsnämnden betydelige beløp.

Først efter at man begynte med De Blindas Dag har Arbetsnämnden og Skyddsvänorganisasjonene til sitt arbeide kunnet påregne regelmessig tilbakevendende inntekter. Denne De Blindas Dag som er blitt arrangert av De Blindas Förening og Arbetsnämnden i fellesskap, har de siste årene gjennomsnittlig tilført Arbetsnämnden mellom 40,000 og 50,000 kr. årlig.

Ved en gjennomgåelse av Arbetsnämndens årsberetninger finner man at de summer nämnden har utbetalt til ovennevnte formål, beløper sig til i alt 310,000 kr. Skyddsväninstitusjonene har til utgangen av 1926 i samme øiemed tilsammen ydet over 600,000 kr. Vanskeligere er det nøiaktig å si hvor stor den sum er som Skyddsvänorganisasjonene har solgt blindes arbeider for, da Skyddsvännerna i sine rapporter ofte bare skriver: «Blindearbeider er under året blitt omsatt for betydelige beløp.» Ifølge tilgjengelige tall går verdien av innkjøpte og solgte arbeider op i noget over en halv million kroner, en sum som imidlertid på grunn av det ovenanførte må ansees å være satt meget for lav. Hertil kommer at den av De Blindas Förening og Arbetsnämnden på De Blindas Dag avholdte Rikstombola har innkjøpt blindearbeider som gevinster til en samlet verdi av 235,000 kr.

Blandt de viktigste skrivelser som i årenes løp er tilstillet Skyddsväninstitusjonene, er den på landshövding Sahlins initiativ i april 1923 avsendte, hvori Skyddsvännerna opfordres til å vende sig til de resp. landsting (fylkesting) med anmodning om bevilgning av landstingsmidler som i første rekke skulde anvendes til å gjøre de blindes arbeidsmaterialer billigere. At disse henvendelser ikke har vært forgjeves, fremgår av Arbetsnämndens årsberetning for 1926, hvori det opplyses at landstingene til dette formål nevnte år hadde bevilget tilsammen 47500 kr., en sum som man håper vil bli ytterligere øket. — Sammen med direksjonen for Kungl. Blind-

instituttet og De Blindas Förening har nämnden sendt regjeringen flere henstillinger angående vitale spørsmål for de blinde. — Mange er de myndigheter og foreninger Arbetsnämnden i årenes løp har samarbeidet med. Representanter på forskjellige sociale områder som gjennom sitt arbeide kommer i berøring med de blinde, har vært til stede ved Arbetsnämndens sammenkomster, hvorved spørsmål av felles interesse er blitt drøftet.

Som det vil fremgå av denne redegjørelse, er det i de 10 årene gjort meget for at virkeliggjøre de mål Arbetsnämnden har satt sig, for å bedre de blindes stilling økonomisk og socialt og derved lette den byrde som i og for sig — uten økonomiske bekymringer — er tung nok å bære.

Blandt de viktigste oppgaver som ennå gjenstår å løse, må nevnes det av de blindesakkyndige fremførte om stats-lyteerstatning til våre blinde.

*

*

*

På jubileumsmøtet 27. september rettet formannen, fru Julia af Burén, en varm og ærbødig takk til kronprinsen for den store interesse han alltid hadde vist arbeidet for de blindes vel, og for at han til dette arbeide hadde ofret så meget av sin kostbare tid. Som et ringe uttrykk for den takkmenlighet nämnden næret overfor kronprinsessa Margaretas betydning for virksomheten innen den arbeidsnämnd som bærer hennes navn, hadde styret nedlagt på hennes grav en krans av fioleer og hvite liljer, med inskripsjonen: «Uforgjengelig lever gjennom årene minnet om edel fyrstinnens kjærlighetsverk.»

Til bevarelse av kronprinsesse Margaretas minne overleverte Arbetsnämnden til direksjonen over Kungl. Blindinstituttet 5000 kr., hvis renteavkastning i form av stipendier skal utdelés til fortsatt teoretisk, musikalsk eller praktisk utdanning for en eller flere der-til fortjente yngre blinde kvinner.

På møtet besluttet videre å innsende til regjeringen en av Arbetsnämnden, direksjonen over Kungl. Blindinstituttet og De Blindas Förening i fellesskap undertegnet skrivelse med anmodning om at spørsmålet om stats-lyteerstatning snarest måtte bli løst på en måte som blir til virkelig gagn for Sveriges blinde. For Arbetsnämndens vedkommende blev skrivelsen undertegnet av kronprinsen.

(Efter «De Blindas Veckoblad»).

En blind professor i teologi.

Dr. Eduard Riggenbach.

For ikke lenge siden døde en av de mest fremragende blinde akademikere i den tysktalende verden, dr. Eduard Riggenbach, professor i teologi ved universitetet i Basel.

Eduard Riggenbach var født 1861. Hans far var en høit ansett

jurist i Basel. Da gutten var 13 år gammel og gikk på gymnasiet, blev han angrepet av en øiensykdom som i løpet av to år førte til fullstendig blindhet. Allerede nu kom hans usedvanlige energi og viljestyrke for dagen. Da han var kommet sig litt efter det fryktelige slaget, besluttet han å fortsette sine studier. Uhyre vanskeligheter var der å overvinne. Punktskriftbiblioteker av nogen betydning fantes dengang ikke innen det tyske sprogområde, og lærebøker og hjelpemidler for den høiere utdannelse for blinde manglet helt; men den unge Riggenbach tapte ikke motet likevel. I årene 1880-85 gjennomgikk han Predikantinstitutet i Basel, og 1885-88 studerte han teologi ved universitetet sammesteds. Høsten sistnevnte år avla han sin teologiske embedseksamen og blev kort efter ordinert til prest. Våren 1889 blev Riggenbach ansatt som lærer ved Predikantinstitutet i Basel, en stilling han innehadde i 13 år. Samtidig fortsatte han sine videnskapelige studier, tok 1891 licentiatgraden ved det teologiske fakultet i Basel og blev 1899 utnevnt til ekstraordinær professor. 1902 sluttet Riggenbach sin lærergjerning ved Predikantinstitutet for helt å kunne ofre sig for sitt videnskapelige arbeide og den akademiske undervisningsvirksomhet. Som anerkjennelse for sine videnskapelige fortjenester blev Riggenbach i 1904 av det teologiske fakultet ved universitetet i Greifswald tildelt den teologiske doktorgrad, og i 1917 fulgte så hans utnevnelse til professor i teologi ved universitetet i Basel.

Riggenbachs spesielle forskningsområde var Det nye Testamente. Særlig har hans utlegning av Hebreerbrevet vunnet stor anerkjennelse i fagkretser. Den blinde professor behersket med største sikkerhet det tekst-kritiske apparat og hadde et grundig kjennskap til den teologiske litteratur. For å være mest mulig uavhengig av seende hjelp trenet Riggenbach til stadighet sin hukommelse, og han ordnet sitt videnskapelige materiale med en omhu som for seende kunde synes pedantisk, men for blinde er lett forståelig.

Var Riggenbach høit skattet og almindelig anerkjent blandt sine universitetskolleger for den grundighet som preget hans videnskapelige arbeide, vurderte studentene ham ikke mindre for den omsorgsfullhet hans forelesninger alltid bar vidnesbyrd om. Utenfor den akademiske krets utfoldet professor Riggenbach en betydelig predikant- og foredragsvirksomhet og deltok meget i kirke- og misjonsarbeidet i Basel. For sine blinde skjebnefeller var han varmt interessert. Han var styremedlem i blindeforeningen i Basel og medlem av de tyske blinde akademikers forening.

25-årsjubileum.

Hr. J. Åsebø, som driver kolonial- og fetevareforretning i Ladegårdsgaten 33, Bergen, kunde 5. januar feire 25-årsjubileum som handelsmann.

Jakob Åsebø er født 1. oktober 1872 på gården Åsebø på Askøy, hvor hans foreldre drev jordbruk. 19 år gammel begynte han

i stenarbeiderbranchen og fortsatte med dette arbeide også efter at han var flyttet til Bergen. 1901 var det ham som i egenskap av fjellformann tok ut sten til grunnarbeidet ved Lyster sanatorium; men i mars måned samme år var han så uheldig ved en mineulykke å miste synet. Efter en langvarig behandling fikk han synet såpass igjen at han med forsiktighet kan gå uten følge, men han kan hverken lese eller skrive. Våren 1902 kjøpte han tomt og bygget hus på Hanevik på Askøy, hvor han gikk i gang med handel og løste handelsbrev 5. januar 1903 på sin hustrus navn. Høsten 1915 bygget han meieri med ishus, kjøpte melk hos bøndene og solgte til Manger meieri. Dette drev han ved siden av forretningen. Våren 1917 solgte han handelsstedet og meieriet og flyttet igjen til Bergen. Her kjøpte han Ladegårdsgaten 33, hvor forretningen fremdeles er.

1916 blev Åsebø som representant for Hanevik krets innvalgt i Alversund herredsstyre. Hr. Åsebø har i en lang årrekke vært organisert godtemplar og meget interessert i arbeidet for de blinde. For tiden er han medlem av V. B.s styre, og det var ham som i 1926 utvirket at Bergens blinde av Forsvarsdepartementet gjennom de stedlige militære myndigheter fikk utlånt barakkene ved Sandviksfjellets øverste batteri til sommerutfluktssted.

Hr. Åsebø har alltid vært en energisk mann med stor arbeidsevne. Synstapet tok ikke motet fra ham, og han har aldri gitt op, hvor store vanskeligheter det enn kan ha vært å overvinne. Vi ønsker ham lykke og hell i hans fortsatte virksomhet.

Blindes juleglede.

Innsamlingen til Blindes juleglede gav følgende resultat:

«Bergens Aftenblad» kr. 391.00; «Bergens Tidende» 218.00; «Morgenavisen» 195.00; «Dagen» 32.00; inkommet gjennom forbundets kontor 120.00; ved frk. Schwings 25.00; ved biskop Hognestad 15.00; ved J. Åsebø 10.00; rekom. brev T. O. 10.00; «Sambandet» 2.00; tilsammen kr. 1018.00.

Til alle som har vært med å yde bidrag til denne innsamling, bringer vi herved den beste takk.

For Vestlandske Blindeforbund

H. E. Gjøen, f. t. formann.

Finn B. Henrikssen.

Blindes utlodning i Bergen.

Hittil har det gått langsomt med salget av lodder til blindes utlodning i Bergen. Vi tør derfor anmode alle V. B.s medlemmer og interesserte blindesaksvenner om å være oss behjelpelig med loddosalget. Der er ikke håp om nogen utsettelse med trekningen, og de som ennå ikke har bestilt lodder, bør gjøre det hurtigst mu-

lig, og de som har solgt ut sine bøker, må sende oppgjør snarest. Alle henvendelser skjer til Blindes Utsalg A/S, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. Basarkomiteen.

Almanakk i punktskrift.

Norges Blindeforbund har nu i en rekke år gitt ut en spesiell almanakk for blinde. Punktskriftsalmanakken for 1928 var ferdig til jul og inneholder foruten større utdrag av den vanlige almanakk en mengde opplysninger som er av serlig interesse for blinde (takster og regler for sending av blindeskrift, adresser på blindeorganisasjoner, institusjoner, biblioteker, aviser og tidsskrifter i inn- og utland osv.).

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Hegebostad kommune 10 kr. Farsund kommune 25. Askøy kommune 25. Jenteringen fra Sudstrand 113.68. C. Tandstad 16.50. Vereide Barneforening ved Torgerine Tystad 112.93. Oa Ungdomslag, Fyrde, Sunnhordland 20. Avdrag på lån 50. «Den lille Solstråle», Haugesund 35. Ubenevnt ved Samueline Lyngholm, Haugesund 5. Ungdomslaget «Arne Garborg», Selja 32.37. Medlemskontingent 74.50. Blindeforeningen i Utvik, Nordfjord 155.94. Kvinneforeningen i Fjørå pr. Ålesund 30. Nedre Ångedalens Ungdomslag, Førde 23. Tilsammen kr. 698.92.

O. A. Holen, Kasserer,
Sandvikslien 3, Bergen, tel. 2023.

Litt om biblioteker, trykkerier, skoler og selvhjelpsorganisasjoner for blinde i Tyskland.

(Bearbeidet efter en artikkel av dr. C. Strehl, leder av Blindehøiskolen i Marburg, i «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

Biblioteker.

Den eldste boksamling for blinde i Tyskland er Centralbiblioteket for Blinde i Leipzig (oprettet 1894); men den største er Centralbiblioteket for Blinde i Hamburg (grunnlagt 1905). Mens førstnevnte nu teller ca. 15,000, omfatter sistnevnte ca. 28,000 bind. Begge har karakter av folkeboksamlinger, med avdelinger for skjønnlitteratur, belærende verker og musikalier. De videnskapelige arbeider er derimot fåtallige.

I årene 1914-17 blev der oprettet 4 nye biblioteker for blinde i Tyskland, nemlig Det Schlesiske Blindbibliotek i Breslau, Biblioteket for Krigsblinde i Berlin, Biblioteket for Blinde Akademikere, Berlin, og Blindehøiskolebiblioteket i Marburg. Mens den første av disse boksamlingene er av samme art som bibliotekene i Leip-

zig og Hamburg, har Biblioteket for Krigsblinde selvsagt bare en begrenset lesekrete, nemlig de som mistet synet i Verdenskrigen. Det blev i 1926 som gave innlemmet i Det Prøissiske Statsbibliotek. Biblioteket for Blinde Akademikere i Berlin, en boksamling som blev opprettet av fru direktør Minden, er installert i den kommunale blindeskole og danner en filial av Høiskolebiblioteket i Marburg, hvis verker vesentlig er av videnskapelig og belærende art. Ved utgangen av 1926 talte Høiskolebiblioteket 8,512 bind, som fordelte sig slik på de forskjellige disipliner: Teologi 584 bind; jura 641; nasjonaløkonomi 345; filosofi 693; filologi 5,417; matematikk og naturvidenskap 318; blindevesen og tidsskrifter 464.

Stedlige behov blir tilgodesett av bibliotekene i Stuttgart (opr. 1894), Karlsruhe (1905), Den kristelige Blindeforenings Bibliotek, Hamburg, nu Wernigerode (1908), Det Tysk-Katolske Kvinneforbunds Blindebibliotek i Breslau (1913), biblioteket i Bonn (1918), Köln (1919) og Nürnberg (1920).

Alt i alt har man således i Tyskland 13 biblioteker for blinde. Av disse har de 12 karakteren av folkeboksamlinger (derav 3 konfessionelle), mens ett er videnskapelig.

Samlingene i de 13 biblioteker kan anslås til 18,000 verker i tilsammen 75,000 bind. Halvparten turde være enkeltteksemplarer og resten duplikater, slik at man kan regne med en enkeltstamme av ca. 9,000 verker, fordelt paa ca. 37,500 bind. For blindeskolenes elever står dessuten dels mindre, dels større skolebiblioteker til forføyning. Disse boksamlingers og blindehjem-bibliotekenes verker blir også utlånt til blinde innen vedkommende land eller landsdel.

I Tyskland er der, når de krigsblinde regnes med, ca. 38,000 blinde. Antagelig kan en tiendedel punktskrift og er låntagere ved bibliotekene. Bibliotekenes gjennomsnittlige årsutlån motsvarer bindantallet.

Før 1916 var der intet regelmessig samarbeide mellom bibliotekene. 17. desember nevnte år blev der på initiativ fra Marburg holdt et møte i Leipzig av interesserte for fremstilling av fagvidenskapelige verker for blinde. Møtet nedsatte en kommisjon som helt fra grunnen av skulde gjennomgå og bearbeide lydskriftsystemene for klassiske og moderne sprog samt gjengivelsen av de matematiske og kjemiske betegnelser i punktskrift, slik at der kunde bli ensartethet på dette område. Systemene er senere utgitt av høiskolen i Marburg.

Til 1920 fulgte hvert bibliotek sine egne typografiske fremgangsmåter. Under medvirken av tyske blindeskoler, biblioteker og trykkerier har Høiskolebiblioteket her for første gang i «Marburger-Systematik» I., II. og III. samlet, bearbeidet og utformet alle de erfaringer som var gjort på dette område. Alle blindeskriftspørsmål i Tyskland blir nu behandlet av den punktskriftkommisjon som blev nedsatt på den 15de blindelærerkongress i Hannover-Kirchrode 1920.

(Forts.)

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik - Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 042 897.66

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 922 957.39

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Kjøp

Rosenborgs dampbakeri's
brød og konditorvarer

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter

anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

A^S H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av

Dragtstoffer**Kaapetøier****Frakketøier****Kjøletøier****Forsaker**

L a v e P r i s e r .

Anton Olsen

Bergen

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt

Fersk & røket Lax - Hummer

Smør - Ost - Hermetik -

Frukt - Chocolate

Bergensreisendebør bedst og billigst
paa**Hotel Rosenkrantz**

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Frk. Betty Hirsch.

(Av redaktør W. G. Holmes i «The Matilda Ziegler Magazine for the Blind»).

Er ikke dette et klangfullt navn, et som viser både kraft og interesse? Og slik er også den unge tyske damen som nu besøker vårt land for å studere blindeforholdene her.

Da jeg i 1912 over Tyskland skulde starte min reise til Egypten, blev jeg av en ung pike på vårt kontor spurt om jeg ikke kunde besøke hendes onkel når jeg kom til Hamburg. Jeg gjorde det, og vi tilbragte en aften sammen. Han spurte hvad jeg hadde lyst til å foreta mig. Jeg svarte at jeg overlot det til ham å bestemme. Han foreslo da at vi skulde besøke en kjenning av ham, fru Hirsch, som hadde en blind datter. Vi gikk dit. Fru Hirsch fortalte oss at hennes datter var i Berlin, og gav mig en liten introduksjonsskrivelse til henne. Da jeg kom til Berlin, traff jeg frk. Hirsch, og hun fulgte mig til blindeskolen og andre steder av interesse.

Frk. Hirsch hadde mistet synet i 14-årsalderen; men hun hadde aldri tapt fatningen. Hun var av dansk avstamning, og da hun talte dette sprog, begynte hun å undervise berlinerne i det. Senere reiste hun til England, studerte sproget og tok også til å gi engelskundervisning i den tyske rikshovedstad.

Så kom den fryktelige krig. Frk. Hirsch opholdt sig dengang

Auskri- vings- bureauet

Monsen & Willberg ^{A S}

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

Kunststen, Gravmonumenter

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.

Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgate 46, telef. 5953

Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982

Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272

Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket

(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

i England; men hun blev godt behandlet til hun kunde vende tilbage til Tyskland.

Straks efter hennes hjemkomst hadde professor Silex, en velkjent øienspesialist, 5 av de første krigsblinde under behandling. Frk. Hirsch bad professoren hjelpe sig med å få opprettet en skole for krigsblinde, og det gjorde han. Skolen kom i gang og har gjort meget godt for mange av de 2750 mann som mistet synet i krigen.

Hit til landet kom frk. Hirsch for å lære av oss; men hun har lært oss meget. Hun stanset først i New York og vant ved sitt elskverdige vesen både de blinde og blindevennene for sig. Senere har hun satt sig inn i blindesaksarbeidet i forskjellige stater.

Noget av det mest interessante frk. Hirsch fortalte oss, var

om den loven som blev vedtatt i 1919. Denne påbyr at selskaper, private industridrivende og offentlige virksomheter skal innta en tilskadekommen når der sysselsættes minst 20 arbeidere, og ytterligere en tilskadekommen for hvert 50 arbeidere som beskjeftiges i bedriften.

Før krigen hadde Tyskland som nasjon gjort lite for å skaffe sine blinde arbeide; men nu er der alene i Berlin sysselsatt 774 synsberøvede i fabrikker o. l. Av dem er 242 krigs- og 532 civilblinde.

Ved siden av sitt skolearbeide er frk. Hirsch medlem av den komité som har med å skaffe de blinde plasser. Arbeidsgivere som ikke etterkommer bestemmelsene i ovennevnte lov, må sørge for den eller de blinde vedkommende skulde ha beskjeftiget i sine virksomheter.

Det er nu i Tyskland ca. 2750 krigs- og 35,000 civilblinde. Bestrebelsene går ut på — hvis det er mulig — å sysselsette mennene med samme slags arbeide som de utførte før de mistet synet.

Ikke lenge efter at frk. Hirsch var begynt med sin skole, hadde hun en mann som tok til å gråte da det blev sagt ham at han kunde få arbeide. Han hadde vært smed og sa: «Jeg vil ikke gjøre annet enn å slå på jern.» Og det blev mulig for ham å gjøre det igjen.

Frk. Hirsch gikk selv rundt i fabrikkene og viste med sine egne hender at det var meget arbeide der som blinde kunde utføre.

En interessant ting med de krigsblinde er at hver mann som ønsker det, kan få en dressert førerhund, og 1600 av disse blinde mennene har slike hunder. Selv liker ikke frk. Hirsch dette. Hun synes det må være bedrøvelig å se en blind mand bli ført av en hund; men hun sier at mennene blir meget glad i hundene sine og disse i dem. Disse hundene har fått den mest intense trening. Når de kommer til en trapp f. eks. og skal op eller ned, stanser de alltid foran sin herre for å gjøre ham opmerksom på dette. Alle krigsblinde får statspensjon, og det er også samlet midler til mat for førerhundene.

Frk. Hirsch sier at ingen kan forestille sig hvor mange triste tilfelle hun hadde blandt sine krigsblinde. En av mennene hadde fire brødre som alle falt i krigen, og den blinde var den eneste de sorgende foreldre hadde tilbake av fem kraftige sønner.

Det er ingen tvil om at næste generasjon av blinde i Tyskland vil finne det lettere å få arbeide enn tidligere slektledd, og krigen er forsåvidt blitt en velsignelse for blinde i de kommende år. Men hvilken fryktelig pris måtte ikke det tyske folk betale for å lære hvad de blinde kan utrette når de får anledning til å utfolde sine evner og anlegg!

Til abonnentene.

Bladkontingenten kr. 2, bedes innsendt ukrevet under adresse: «Blindesaken», Bergen.

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Mission-litteratur — Mission-traktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400.000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra

WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøker Religiøse Bøker

Stort Utvalg

^A_S Det v. Indremissionsforbund
Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 2.

Februar 1928

17. årg

Innhold: Nye veier for blinde å vandre. — Litt om biblioteker, trykkerier, skoler og selvhjelpsorganisasjoner for blinde i Tyskland. (Slutning). — Møte-referater. — Blind klokkespiller premieres. — Østlandske Blindeforbunds reisesekretær. — Velfortjent offentlig anerkjennelse. — Kolonisoldatene. — Til abonnentene.

Tekst på annonserider: Juletreffester. — Fra Foreningen for Blinde. — Nils Aam. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Dr. Takeo Iwahashi. — Blinde esperantoforfattere belønnes internasjonalt. — Reisesekretærvirksomheten.

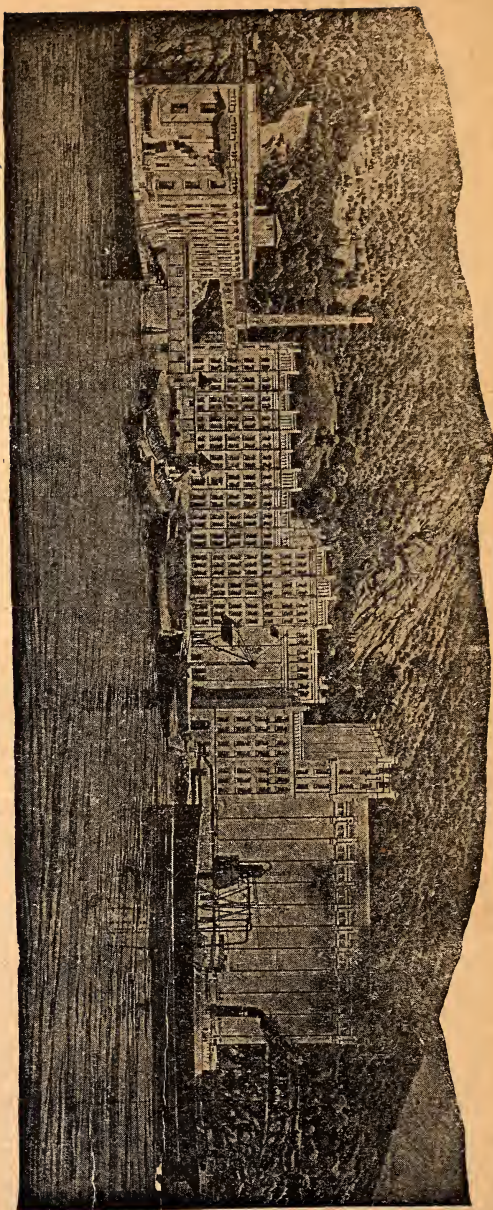
KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av al brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

„BLINDESAKEN“ utkommer hver måned og koster 2 kroner året. Bestilles gjennom posthus og i ekspedisjonen, Bergen.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen ^A_S**Lær, Skind,
Skomakerartikler****Hollændergaten 3
BERGEN****Kjøp****Brød og Kaker**

Fra

**L. Wulfs Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

^A_S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen****Engelske Kul — Koks****Alle Sorter Ved** ^{saget og}_{kløvet}**Telefoner: 1395 — 2043.****MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI****Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.****Carrie Nielsen** ^A_S**Tornøegaarden — Telefon 3241****Juletreffester.**

Juletreffesten i Trondhjem, som blev holdt i Trøndernes Arbeidersamfund 28. desember, forløp som slike tilstelninger i almindelighet pleier. Det lot til at man var vel fornøiet, skrives der til oss.

Juletreffesten i Oslo blev holdt i Møllergaten 1 4. januar. Forbundets formann, hr. Herstad, ønsket alle velkommen, hvorefter sogneprest Vig talte. Lærer Harildstad overbragte en hilsen fra Trondhjem og ønsket Ø. B. alt godt i det nye år. Senere var der sang av frk. Sisselrud, akkompagnert av fru Selmer, og oplesning av frk. Marcussen og fru Børset. Innimellem underholdningen var der gang og sang rundt juletreet. Bevertningen var god og rikelig

som vanlig. Hr. Herstad takket til slutt festkomitéen for alt strevet. Tilstelningen var helt igjennem meget vellykket, skriver en av dem som var med.

Juletrefesten i Kristiansand S. fant også sted 4. januar. Der var taler av pastor Meyer og hr. Robert Andersen. Et lite strykeorkester på 6 mann spilte mens vi gikk rundt granen og sang de gamle, men alltid like nye julesangene. Der var bevertning med kaffe og smørbrød, kaker og appelsiner. Festen begynte kl. 6 em. og sluttet ved halv 11-tiden, skriver en deltager.

Juletrefesten i Bergen, som holdtes i Blindes Hus 7. januar, var besøkt av ca. 100 mennesker. Etterat festkomitéens formann, hr. Gjøen, hadde ønsket velkommen, talte pastor C. Dahl vakkert og gripende om årsskiftet. Så var det gang og sang rundt juletreet som vanlig. Senere på kvelden fulgte underholdning med oplesning av radiohumoristen Sverre Erichsen, hvis muntre historier satte lattermuskulene i bevegelse hos selv de alvorligste, sang av frk. Steen og musikk av d'hr. Totland og Erdal. Også for den materielle del av programmet var der sørget på beste måte. Hele tilstelningen var preget av ekte feststemning. Redaktør Imsdahl bar til slutt på forsamlingens vegne frem en hjertelig takk til komitéen for det utmerkede arrangement og uttalte ønsket om rik fremgang for forbundsarbeidet og hell og lykke for hver enkelt i 1928.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Kjøp uldvarer av norsk uld!

Vi har stadig godt utvalg

Voss Uldvarefabriks Udsalg ^A_S

Skostrædet 7

BERGEN

Skostrædet 7

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: **Jernberstad**

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Køkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøj, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Fra Foreningen for Blinde.

Foreningen for Blinde, Oslo, har bedt os meddele følgende:

Blindeforeningens styre hadde møte 13. januar og fordelte rentene av Eckersbergs legat for 1927 mellom tre blinde (to fra Vest og en fra Østlandet). Rentene av Ellefsens legat blev fordelt mellom to blinde (begge fra Østlandet). — I tidligere år har Blindeforeningen av egne midler kunnet støtte en del av de ansøkere som ikke opnådde å få nogen porsjon av legatene. Dette vil man også i år forsøke å gjøre; men man savner for øieblikket disponible midler til nogen utdeling. Andragendene vil senere ut på året bli søkt imøtekommet i den utstrekning det vil være anledning til det, såfremt styret i det hele finner andragendene egnet til å imøtekommes. — I denne forbindelse kan det også opplyses at styret er betenkt på fremtidig å innføre den ordning at der årlig foretas to større utdelinger, istedenfor som hittil at andragendene ekspederes efter hvert som de innløper. Herved vil man antagelig både beholde en bedre oversikt over hvad foreningen evner å yde, og opnå en rettferdigere fordeling av midlene. Man har som tider for utdelingene tenkt sig tiden omkring Sankthans samt nyttår.

Nils Åm.

Vi har her i landet en lang rekke fremragende blinde musikere. En av de mest lovende blandt de unge er Nils Åm. Han er fra Tastad (like ved Stavanger), født 1907 og således bare 21 år gammel. 1915 kom han inn på blindeskolen i Oslo, hvor man snart blev opmerksom på hans utpregede musikalske begavelse. Efter konfirmasjonen overflyttedes han i 1922 til Dalen og fortsatte her sin musikalske utdannelse. Ved omorganisasjonen av blindeskolene i 1925 kom han igjen tilbake til Oslo og avla våren 1926 organisteksamen ved Musikk-konservatoriet med «Særdeles godt» i hovedkarakter. Han er fremdeles elev av Oslo Blindeskole og har fortsatt sin musikalske utdannelse under veiledning av hovedstadens dyktigste musikk lærere. Med sin rike begavelse, sin store energi, sin flid og sitt vinnende vesen skulde Åm ha de beste betingelser for å nå langt på tonekunstens område, og vi har grunn til å vente oss meget av ham. Efter hvad vi har hørt, har han nu fått vikariat ved en av de større kirker i Oslo, og det vil forhåpentlig ikke vare lenge før han opnår fast organistansettelse.

Ved en konsert i Vår Frelses kirke 20. januar, hvor også to andre kunstnere medvirket, debuterte Åm offentlig. Kritikken i Oslopressen var meget anerkjennende. Således skrev Trygve Torjussen i «Tidens Tegn»:

«I Nils Åm lærte man en rett dyktig organist å kjenne. Han spillte sikkert og med musikalsk smak og utviste adskillig ferdighet i så vel manual og pedal som registrering. Programmet bød på så krevende opgaver som Bachs «Passacaglia», Cæsar Francks Op. 21 (Finale) og en avdeling — forøvrig litt usikkert behandlede — Bossi.»

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Herredsbidrag: Førde 30 kr.; Åsane 50; Nes 50; Fister 15; Hetland 100; Spind 15; Bokn 10; Vigmostad 15; Forsand 20; Stryn 30; Håland 20; Torvastad 20; Time 25; Fusa 25; Mosterøy 15; Manger 30; Sjernarøy 10; Årdal 15; Røldal 16; Lyngdal 25; tilsammen 536. — Randesund herredstyres medlemmer 30; Etne do. do. 13.50; Lyngdal do. do. 23; tilsammen 66.50. — Foreningen «Kurven», Eikefjord 150; Ringøy Kvinnelag 40; Birgit Bleie, Synva Nå m. fl. 120; Drangeid Ungdomslag 50; Innviks Blindeforening 70; Ålesunds Blindeforening 18.55; Haugen Ungdomslags Jentelag, Naustdal, Nordfjord 161; Årdalstangens Kvinneforening 30; Bakkenes Kvinneforening, Aurland (opløst) 50; medlemskontingent 27; Tafjord Jentelag, Sunnmøre 55; Fjellbygdi Blindelag, Sviland 105; refusjon fra Blindes Hus, Bergen 66.75; Bråstein Ungdomslag, Figgjo 175; Olufa Liseth, Sunnmøre 57.25; Kanutta Flo, Markane, Nordfjord 60; Årdal Blindeforening, Ryfylke 50; bøssepengen ved frk. Ellingsen 918.67; Torvastad Blindeforening 100; fru Krums Kvinneforening, Ask pr. Bergen 118; fru Anna Vathne 25; renter av lån 9; Erling Engstrøm, Haukeland st. 10; Barmøy Kvinneforening 48.70; Ingeborg K. Vagle 25; tilsammen kr. 2539.92. — Tilsammen i alt kr. 3142.42.

O. A. Holen, kasserer,
Sandvikslien 3, Bergen; tel. 2023.

Mineralvande

er fremstillet under iagttagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5 0 5 5.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.
Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER
UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av
Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen
Telefon 2913

Nr. 2.

Februar 1928

17. årg

Nye veier for blinde å vandre, bedre veier til ønsket maal.

(Av Geburg Aasland).

Som meddelt i vårt desembernummer blev hr. organist Åsland, Nordstrandshøgda pr. Oslo, for et par måneder siden tildelt en svensk prisbelønning på 1000 kr. for sitt konkurranseskrift under ovenstående motto. De ca. 40 konkurranseskifter blev efter programmet innsendt og bedømt anonymt, idet den forseglede navneseddel først blev åpnet efterat juryen hadde truffet sin avgjørelse. Hr. Åslands avhandling var skrevet under pseudonymet Johannes Reisenius. Bedømmelseskomiteen bestod av generaldirektør B. J. son Bergqvist, fru Julia af Burén (styremedlem i De Blindas Förening og formann i Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda), rektor Gustav Ek ved Kungl. Blindinstitutet å Tomtebodå (sekretær i Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda), direktør Alrik Lundberg (formann i De Blindas Förening og styremedlem i Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda) og hr. Axel Hirsch.

Den interessante og tankevekkende avhandling har senere vært offentliggjort i «De Blindas Veckoblad», og takket være elskverdig imøtekommenhet av hr. direktør Lundberg som opstillet premiene og fikk konkurransen i stand, samt av forfatteren har vi fått tillatelse til også å avtrykke den i «Blindesaken».

I.

Vårt samfund er i enhver henseende innrettet for mennesker som kan bruke alle sine sanser. Mangler man en eller flere av disse sanser, blir man et uheldig stillet undtagelsesmenneske.

Det arbeide som utføres for disse uheldigere stillede undtagelsesmennesker, kalles et filantropisk arbeide.

Det filantropiske arbeide er et direkte utslag av den opfatning som det stadig stigende humanitære livssyn har ført med sig, at undtagelsesmennesket i videst mulig utstrekning bør nyte de goder samfundet er i besiddelse av. Det filantropiske arbeide var derfor til å begynne med vesentligst av religiøs og i det hele av teoretisk natur.

Men det er nu gått op for filantropene at menneskelykke kan ikke

vinnes bare gjennom å nyte samfundets goder uten å yde bidrag til dets trivsel. «Arbeidets velsignelse» er blitt et slagord som rummer i sig den største lykke som ad filantropisk vei kan ydes et menneske. Det filantropiske arbeide går derfor også i praktisk retning, d. v. s. man er begynt å utdanne de sanseberøvede i en eller annen arbeidsgren, hvorved de kan skaffe sig sitt livsopphold eller i det minste bidra noget til sitt livsopphold.

Denne gren av det filantropiske arbeide kalles «Praktisk filantropi». — Når dette arbeide gjelder de blinde, og det er om disse denne lille avhandling skal dreie sig, kalles det «Praktisk blindesaksfilantropi».

Den praktiske blindefilantropis mål er altså: I videst mulig utstrekning å gjøre de blinde til erhversdyktige mennesker, til nyttige medlemmer av samfundet.

All erhversdyktighet — både når det gjelder normalt utrustede mennesker og mennesker som er berøvet en eller annen sans — opnåes gjennom utdanning og gjennom individets eget personlige initiativ. Nye veier for den praktiske blindefilantropi kan derfor bare finnes hvis utdannelsesområdene kan utvides og den enkelte blindes personlige initiativ utvikles og skaffes et større område.

II.

Det blindefilantropiske arbeide blev til å begynne med utelukkende drevet av seende mennesker. For disse filantroper var de blindes verden en ukjent verden i mange retninger. De måtte derfor prøve sig frem.

Det stod blindefilantropene klart allerede fra første stund at når det gjaldt undervisningen, måtte den blindes hånd tre i øiets sted, følesansen måtte erstatte synssansen. Og spørsmålet blev da: Hvad kan den blinde utrette med sine hender?

Man mente at de arbeider den blinde kunde utføre, måtte være så lette som mulig, og man eksperimenterte sig efterhånden frem til de såkaldte «typiske blindehåndverk».

Ved disse håndverk blev man stående. Der blev oprettet statsdrevne blindeskoler. Lærerne ved en ny skole fikk stipendier for i utlandet å studere hvad som tidligere var gjort, og overføre dette til den nye skole. Slik bredte disse typiske blindehåndverk sig efter hvert utover landene.

Om den blinde ved disse håndverk virkelig kunde tjene til sitt brød, var et spørsmål som kom i annen rekke. Hovedsaken var at han blev sysselsatt ifølge loven.

Det viste sig da også ganske snart at resultatene av den praktiske utdanning blev meget små. Det største antall blinde kunde bare lite bidra til sitt livsopphold. Bare under spesielt gunstige forhold kunde et av de typiske blindehåndverk brødføde sin mann, og de blinde som kom lengst, d. v. s. som blev best økonomisk situert, var de som selv fant en annen utvei enn de typiske blindehåndverk.

Disse forhold gjorde at de blinde selv tok til å organisere sig i

blindefilantropiske foreninger, dels for å samle penger til hjelp til selvhjelp og dels for å utnytte de erfaringer som den enkelte blinde hadde erhvervet sig i sin hårde kamp for tilværelsen.

De blindes egne organisasjoner og blindeskolene er ofte trådt i et godt og intimt samarbeide, og derved er i den sidste tid adskillig opnådd i retning av utvidede muligheter for den enkelte blinde.

III.

For den blinde er skolen langt mere enn for den seende. Det seende barn begynner allerede i hjemmet å lære, og ute på lekeplassen blandt kameratene utvides kunnskapene. Skolen legger sin systematiske undervisning til, og når et visst alderstrin er nådd, blir spørsmålet til det seende menneske: Hvad vil du bli?

Det blinde barn lærer naturligvis også en hel del i hjemmet. Men ofte er jo forholdet det at foreldrene ikke vet hvordan deres blinde barn skal behandles. Deres kjærlige omsorg går ut på å gjøre livet minst mulig besværlig for barnet, hjelpe det til rette på ethvert område, gjøre mest mulig for det. Følgen blir at barnet ofte blir sittende sysselløst eller legger sig til uvaner som det får drages med gjennom hele livet.

Den praktiske blindefilantropis første mål må derfor være: Tidligst mulig å få det blinde barn ut av hjemmet og inn på skoler hvor der er forståelsesfulle og hjertevarme mennesker som kan utdanne barnet best mulig, gjøre det så skikket som råd er for å motta den videre undervisning.

Det er naturligvis ondt å ta et barn fra en kjærlig mor i en tidlig alder. Morens varme omhu kommer alltid til å være størst overfor det barn som trenger den mest. Men erfaring har lært at hjemmet ofte sinker, ja, somme tider umuliggjør barnets erhvervsdyktighet. Derfor: Så lenge ikke den klare forståelse av hvad det blinde barn trenger, er vidt og fullt utbredt, må det som nevnt være blindefilantropiens mål å få barnet vekk fra hjemmet.

I mange land er det allerede opprettet forskoler eller barnehaver for blinde; men i mange land står ennå meget tilbake å ønske på dette område. Og det kan være et spørsmål om ikke den aldersgrense som er satt for disse barnehaver og forskoler, er for høi.

Det finnes imidlertid sikkert en hel del hjertevarme, praktisk anlagte blinde kvinner som kan skaffes en kjær beskjeftigelse og en ekstraintekt ved å føre tilsyn med småbarn i hjemmene. Gjennom blindeorganisasjonens formidling kunde slike blinde kvinner mot et passende honorar, som betales av blindeorganisasjonen eller tilveiebringes på annen måte, daglig besøke hjem med et blindt barn, leke med barnet, lære det å bruke sine fingrer som en blind må lære å bruke dem, og lære det å bli opmerksom på alt som hørsel, lukt osv. kan tilføre det av inntrykk.

Hvis de rette her kunde finnes, måtte adskillig ad denne vei kunne opnåes. Kvinner med særlig anlegg for slike hverv måtte

naturligvis i deres egen skoletid få en utdanning som kunde sette dem i stand til å utføre dette.

At smukke resultater er opnådd på denne måte, kjenner vi jo til. Man behøver bare å nevne frk. Sulivans arbeide med Helen Keller.

Når det blinde barn kommer på skole, blir denne både hjem, skole og lekeplass for det. Men skolen har adskillige mangler som gjør at den ikke godt kan gjøre fyldest for alle disse ting. Våre blindeskoler er jo vesentlig læreanstalter. Nogen følelse av hjem er det vel vanskelig å opnå, og det er jo også et spørsmål om ikke dette at den blinde i hele barndomstiden mest omgås blinde, er skadelig. Det blir først når han kommer ut av skolen, at han lærer den seendes verden å kjenne til fulle, og da blir ofte hans kunnskap om den tung å bære.

Ved ansettelse av husbestyrerinner, lærerinner osv. ved en blindeskole må der selvfølgelig spørres etter dyktighet; men der må også spørres etter hjertelag. Barnet savner sin mor, og det blinde barn vil enda mere enn det seende savne sin mor. Derfor er det så meget om å gjøre at det på skolen møter hjertelag og kjærlighet, et par kvinnearmer som av og til kan favne det, en kjærlig røst som kan tale mildt når den må tale tilrettevisende.

En annen ting som tør ha stor betydning, er om der ikke kunde foranstalles mere omgang med seende barn ved blindeskolene. De seende skolars barn burde under læreres veiledning besøke blindeskoler. Barna fra de almindelige skoler vilde til å begynne med naturligvis bli forbauset og delvis generte. De vilde se på alt dette som er dem så fremmed, og det måtte de selvfølgelig fullt ut få anledning til. Men det skulde ganske sikkert ikke gå mange timer eller mange besøk før de blinde og seende barn vilde være i full lek og full konversasjon. Vennskaps- eller kameratskapsbånd vilde på denne måten bli knyttet. En del av barna vilde sikkert frivillig komme igjen til skolen. Resultatet vilde på den ene side bli at den blinde allerede på et tidlig stadium, vilde komme mere inn i den seende jevnaldrendes verden, og på den annen side vilde en del av den unge slekt lære å se på de blinde med andre øine enn så mange seende nu ser på oss. Forfatteren av denne avhandling har lært meget i sin barndom av gode, seende kamerater og skylder meget av sin nu forholdsvis selvstendige vandring blandt de seende den lærdom han på dette punkt fikk som barn.

Når en blind skal velge sin fremtidbane, kan det som regel ikke lyde, som det lyder til den seende: «Hvad vil du bli?» Man må spørre: «Hvad kan du bli?»

En blind gut kom inn på en skole. Han hadde utpregede musikalske anlegg. På skolen blev han først satt på kurvmakerverkstedet. Hans utpregede musikalske anlegg var iøienfallende, så han meget tidlig fikk begynne å spille orgel. Men skolen gav ingen profesjonell musikalsk utdanning. Han fikk derfor bare anledning til å øve

orgel i sin fritid. Arbeidstiden tilbragte han på kurvverkstedet, hvor han intet kunde lære. Men sådan var nu engang regelen ved skolen.

Da det slet ikke lyktes for ham med kurvarbeidet, blev han overført til skomakerverkstedet. Men det gikk like galt. År efter år slet han sig gjennom arbeidstiden. Hans lærer så hans udyktighet og bekymret sig ikke synderlig om ham. Virksomhetsløs og interesseløs satt han på verkstedet, mens hans tanker gikk til musikkens verden.

Men en blind musiker, en som utelukkende skulde leve av sin musikk, ja, dette var uhørt, uprøvet. Det vilde neppe gå.

Forfatteren kjenner til at denne unge mann en dag gikk op til skolens bestyrer og sa til ham: «Bestyrer, bær ansvaret for min fremtid, hvis jeg ikke får bli hvad min lyst og mine anlegg tilsier mig å bli. Slipp mig løs fra verkstedet, la mig ofre mig helt for tonekunsten, og jeg skal selv ta ansvaret for min fremtid.»

Bestyreren gav efter. Og denne mann er nu ganske godt økonomisk situert, har en god organiststilling, sin egen bil, sin egen villa og et godt og ganske komfortabelt hjem.

Dette er et eksempel blandt mange på hvorledes det egne personlige initiativ er det avgjørende også i en blinde liv. Våre blindeskoler må settes i stand til å utvikle initiativet og ta hensyn til det. Og når skolene og organisasjonene samler og nyttiggjør sig de resultater som på denne måte vinnes, vil der ganske sikkert bli flere selvhjulpne blinde i de kommende generasjoner enn det er idag.

Den før foreslåtte omgang med seende barn under skoletiden vil øke den blindes initiativ og vise ham veier som han ikke finner ved bare omgangen med blinde.

IV.

Det er visselig ingen blindefilantrop som tenker sig en revolusjon på blindesakens område. Den tid blindeundervisningen er blitt drevet, har vært en jevn fremgangstid for de blinde. Det er langt lettere å være blind idag enn det var for den forrige generasjon, og det er vårt inderlige haap at dette må fortsette.

Men her må man jo regne med at det til enhver tid er blinde med ikke bare meget forskjelligartede anlegg, men også med meget forskjellig grad av anlegg. For de minst begavede blinde maa der naturligvis, som for de minst begavede seende, sørges ad offentlig eller privat vei. Der vil alltid bli en hel del blinde som ikke vil kunne opnå økonomisk selvstendighet, men som blir avhengig, ofte fullt ut avhengig, av sine omgivelser eller av samfundet.

Andre blinde vil bli henvist til de typiske blindehåndverk. For disse blir det da å finne nye veier for avsetning av deres arbeidsprodukter. Enkelte ting kan det her være å peke på.

Idéen med store fellesverksteder for blinde har vært meget diskutert, og man har inntatt meget forskjellige standpunkter til dette problem.

Det vil muligens i mange tilfelle kunne opnåes et bedre resultat om to a fire blinde slår sig sammen om en forretning, hvor de ved siden av å selge sine egne arbeidsprodukter også selger andre ting for å hjelpe på omsetningen.

Utsalgssteder for blindes arbeider i større byer organiseres nu ofte slik at disse utsalgssteder også forhandler andre varer, igjen for å hjelpe på omsetningen.

Men det er også en tredje vei å gå, nemlig å få forretningsfolk til ved siden av hvad de ellers selger, også å selge blindes arbeider. En slik forretningsmann vil vel kunne skaffes på de aller fleste steder, og kjennskapet til de blindes arbeider og interessen for dem vil derved kunne bli spredt over langt større områder enn som nu er mulig. I nedgangstider som disse tør det være langt lettere å få forretningsfolk interessert for dette og få dem til å overta slikt salg mot en forholdsvis liten fortjeneste. Reiseinspektørene må her utføre et arbeide. Vi må på dette område, som på så mange andre, finne hjertevarme mennesker innen forretningsstanden, og jeg tror nok man vil være enig om at hjertelag er ikke vanskelig å finne for de blindes sak, når bare kjennskapet til de virkelige forhold blir tilstrekkelig utbredt.

Personlig er det dog min faste overbevisning at der ved våre blindeskoler bør legges langt mere vekt enn tidligere på musikk og på åndsarbeide i det hele.

På mange av musikkens områder kan den blinde opta konkurransen med den seende som musikklærer. Men da må der også innføres undervisning i musikkpedagogikk for de musikkstuderende ved våre blindeskoler. Den blinde må jo ofte benytte andre metoder for å overbevise sig om at eleven gjør riktig, enn den seende kan benytte. Han må læres på en fin og diskret måte å kontrollere elevens hånd med sin egen, og hans gehør må fra første øieblikk skjøpes.

En blind lærer ved et musikk-konservatorium underviste i teoretiske fag. Hans øre var absolutt sikkert. Ved hjelp av dette rettet han elevenes arbeider, og i vanskelige tilfelle tok han opgavene med sig hjem, fikk en til å spille dem igjennem, gjorde sine notater i punktskrift samtidig med at den som spilte, gjorde rettelsene på elevenes opgaver, og det var aldri vanskeligheter. En praktisk håndbok i gehørøvelser bør utgis i punktskrift, helst utarbeidet av en blind musiker.

Det er en kjent sak at pianostemning er en utmerket levevei for enkelte blinde. Harmoniumstemning og reparasjon bør gå inn i dette arbeide. Et harmonium er jo forholdsvis enkelt i sin sammen-setning.

Jeg nærer ikke et øieblikks tvil om at en netthendt blind med letthet også vil kunne sette sig inn i reparasjon og stemning av kirkeorgeler av enklere konstruksjon og tjene sig en smukk ekstraintekt hvor slike mindre orgeler finnes.

Spørsmålet om sprogundervisning og manuduksjon kunde det også være adskillig å si om. Den nye vei på dette område er at den

blinde settes i stand til, langt mere enn tidligere, å frekventere fagskoler for seende. Blindeskolen gjør det forberedende arbeide. Og dette forberedende arbeide vil blindeskolen ofte kunne gjøre uten nye lovbestemmelser eller bevilgninger.

I det hele må en blindeskolebestyrer eller lærer ikke være konservativ, ikke bare tro på de allerede uteksperimenterte områder. Han må være radikal og lydhør, ja, han må ikke være engstelig for av og til, om jeg kan bruke et slikt uttrykk, å spille hasard. Han må alltid ha klart for sig at områdene for den blinde er likeså mange som for den seende, fordi den seendes områder alltid er begrenset av hans eget initiativ og virkelyst, og dette er også tilfellet med den blinde og vil bli det i langt høiere grad hvis der legges vekt på å skjerpe hans initiativ og utvikle det.

V.

Det sies så ofte til oss blinde at vi skal forsøke mest mulig å ligne de seende. Dette er selvfølgelig til en viss grad sant. Vi er undtagelsesmennesker i samfundet. Samfundet er ikke innrettet på oss, og vi må derfor mest mulig innrette oss efter og innpasse oss i samfundet.

Men det bør klart fremholdes for enhver blind at han må lære sig til å være blind, aldrig skamme sig ved sin blindhet eller ved den teknikk som han som blind må betjene sig av. Jo mere frigjort han blir på dette punkt, jo lettere blir hans tilværelse og jo nyttigere blir han i arbeidet på å spre kjennskap om de blindes liv og virke blandt den seende almenhet.

Våre blindeskolars gjerning som hjem er kanskje den del som under de nuværende skoleforhold vanskeligst kan utføres tilfredsstillende.

Et internat har så svært lett for å bli en maskin, hvor alt går nøiaktig efter en opsatt dagsorden. Følgen av dette blir på den ene side at mange år av den blindes liv går hen uten hjemmets hygge. At dette setter sitt preg på den blinde gjennom hele livet, er vel neppe tvilsomt. Personlig har jeg selv lidt meget under dette. Men på den annen side blir den blinde fra skolen av heller ikke innviet i de vanskeligheter som møter ham når han kommer ut av skolen blandt seende mennesker. Når man da sier til ham: «Vær så vidt mulig som de seende», og han ikke kjenner vanskelighetene, har dette forhold lett for å gjøre den blinde holdningsløs og forsagt.

Våre blindeskoler må efter min mening legge vekt på å lære den blinde å være blind, lære ham på en fri og utvungen måte å benytte den teknikk skolen har gitt ham, ikke være redd for å lese sin avis i en jernbanekupé eller i en park eller i en sporvogn, lære ham å omgås de seende med tillit som han på en elskverdig måte kan be om en håndsrekning når han behøver det. Mange av oss blinde vilde vært langt mere ulykkelige enn vi er, om vi ikke på denne måte hadde gjennomkjempet vår skjebne, så vi hadde lært å være blinde.

I denne forbindelse vil jeg gjerne nevne at der ved våre skoler

bør gjenoptas nogen undervisning i den latinske relieffskrift. Mange skilter, reklameopslag osv. er, i hvert fall her i Norge, skrevet med latinsk ophøid skrift, og det har derfor vært mig til adskillig nytte at jeg lærte denne skrift på skolen. Den var forresten ikke undervisningsfag, men jeg fant en del bøker i denne skrift og satte mig inn i den i min fritid ved hjelp av en halvblind kamerat.

I enhver henseende hvor det er mulig, bør den blinde opføre sig og være som en seende; men til et fritt og utvungent vesen hører også at han freidig bruker sin teknikk som blind.

Det er i dette en enestående propaganda for den blinde og en tillitvekkende åpenhet og freidighet.

En blind som reiser meget, har på sine reiser skrevet adskillige tusen ark punktskrift til et av våre norske blindebiblioteker. Meget av det er skrevet i jernbanekupé og på dampskib. Han er av og til blitt avbrutt av spørsmål og har måttet forklare folk det geniale i blindeskriften og er derved også kommet inn på mange andre saker. Men han har merket hvorledes det reisende publikum efterhånden er begynt å finne dette naturlig og selvfølgelig. Og ikke sjelden hender det nu at en jernbanekonduktør sier til ham: «De vil vel gjerne sitte ved et bord, for De skal naturligvis arbeide.»

VI.

Blindefilantropien må våke over blindeskolene. Disse er det viktigste utdannelsesmiddel den blinde har. Vi må arbeide for å få skolene til å interessere sig for nye tanker, for å få deres budgetter så rummelige at de mere enn før kan ta sig av hver enkelt elev og lytte til hans eget initiativ og opsøke hans evner.

Blindeskolene må tre i et nært forhold til de blindefilantropiske organisasjoner, som må bruke så meget som mulig av sine midler til å skaffe blinde inn på fagskoler som kan gi grundig utdanning i den retning hvor initiativet peker.

Organisasjonene må følge de blinde på deres vei efter skoletiden, utnytte deres erfaringer, søke å vinne plass for disse erfaringer hos andre blinde.

Omsetningsforholdene må løses gjennom forhandlere av blindes arbeider over hele landet.

De blinde håndverkere må, hvor det er anledning til det, spesialisere sig, så de blir dyktige på ett punkt. Jeg kjenner en blind som for den aller største del gjør kullkurver. Han gjør så gode kullkurver at han leverer til adskillige store dampskibsselskaper og har flere agenter. En sterk spesialisering innen en branche kan kanskje for en del gjøre den blinde konkurransedyktig med fabrikkene.

Skal skolene kunne ta sig av hver enkelt blind, vil naturligvis skolebudgettet måtte økes. Dette forutsetter igjen at der kan opvises praktiske resultater. En veldig propaganda for de blindes sak, for hvad som er opnådd, og for hvad som kan opnåes, er derfor av den største betydning.

Som et slikt propagandamiddel vil jeg til slutt nevne utgivelsen av et «De Blindes Julehefte». Et sådant hefte vil kunne påregne et

ganske enestående salg når det blir distribuert som andre julehefter, på gater, jernbaner, i kiosker osv. Det bør inneholde gode artikler om blindesaken og så vidt mulig skrevet av blinde. Det bør også inneholde skjønnlitterære produkter av blinde, og i et sådant julenummer bør der gis de blinde anledning til å annonsere.

Et velredigert, morsomt, rikt illustrert julenummer som utkommer hvert år på initiativ av landets samlende blindeorganisasjon, vil kunne spre kjennskap til de blinde og deres sak i vide kretser og bli til uvurderlig nytte for omsetning av blindes arbeider.

* * *

Avhandlinger av mere praktisk natur vil sikkert komme frem i denne priskonkurranse. Min artikkel vil virke som et supplement fra en som har betrådt helt nye veier. Om disse veier og deres resultater kan jeg ikke godt skrive uten å røpe min anonymitet. Finner bedømmelseskomiteén, når navnsedlene er brukket, at den vil som et tillegg til dette ha mine personlige erfaringer på min livsbane, står jeg med glede til tjeneste.

Litt om biblioteker, trykkerier, skoler og selvhjelpsorganisasjoner for blinde i Tyskland. (Slutning).

I juni 1925 blev der truffet en overenskomst mellem alle de institusjoner som har med fremstillingen av blindeskrift å gjøre, og virkeområdet fastsattes slik:

Foreningen til Blindeutdannelsens fremme, Hannover-Kirchrode, overtok:

a) Utarbeidelsen av prislister over alle i Tyskland trykte blindeskriftverker og over læremidler.

b) Etterretningstjenesten m. h. t. påbegynte og fullførte punktskriftverker, så dobbelttrykning kan undgås.

Høiskolebiblioteket i Marburg påtok sig:

a) Utarbeidelsen av felleskatalog for bibliotekene og fortløpende tillegg ved utgivelse av «Das Blindenbørsenblatt».

b) Utvekslingen av bøker og tidsskrifter mellom inn- og utland.

Centralbiblioteket for Blinde i Leipzig overtok opprettelsen av et kommisjonsslager for alle i Tyskland trykte punktskriftverker og musikallier.

Hannover har løst en del av sin oppgave ved utgivelsen av «Læremiddelkatalog for Blindeundervisningen» og «Fellesfortegnelse over de i Punktskrift trykte Musikallier».

Marburg har siden oktober 1924 utgitt «Das Blindenbørsenblatt», som utkommer hver måned, og hvor de nye bøker er anført efter bibliotekene og under disse ordnet alfabetisk i overensstemmelse med den prøssiske bibliotekinstruks. Et internasjonalt

bokbytte mellem Marburg, Genf, Florens, London, Louisville, Paris og Stockholm er påbegynt. Forberedelsene til utgivelsen av en felleskatalog for de tyske blindebiblioteker er så langt fremskredet at man har tatt fatt på den alfabetiske seddelordning. I dette arbeide har alle de nevnte boksamlinger og dessuten biblioteket i Wien medvirket. Katalogen vil bli opdelt efter et anerkjent real-system, og vil gi alle som har med blindeskrift å gjøre, et bilbliotek-videnskapelig og bibliotek-teknisk innblikk i blindebibliotekenes samlinger.

De tyske blindebiblioteker er opprettet og drives ved private midler, men får til dels offentlig støtte. Bibliotekene i Leipzig, Marburg og Wernigerode har egne forlagsanstalter og bokbinderier.

Trykkerier.

Det er i Tyskland 16 blindeskrifttrykkerier. Av disse er 6 skoletrykkerier, nemlig: Berlin-Steglitz (opr. 1872), Breslau (1903), Königsberg (1907), Nürnberg (1905), Paderborn (1897) og Stuttgart (1869). De trykker i første række lærebøker for sine egne elever.

Videre har man: Det Kulske Blindeskriftstrykkeri i Berlin (opr. 1883), Den Rhinlandske Blindeforsorgsforenings Trykkeri i Düren (1885), Vogels Punktskriftforlag i Hamburg (1897), Blindeskriftsforlaget i Hannover-Kirchrode (opr. 1876 av Foreningen til Blindeutdannelsens Fremme), Reuss' Blindeskriftsforlag i Schwetzingen, tidligere Heidelberg (1908), Blindeskriftsforlaget i Leipzig (1895), Menks Blindeskriftsforlag, Kassel (1913), Den Kristelige Blindeforenings Forlag i Wernigerode (1903), Bubes Noteforlag i Berlin (1906) og Høiskolebibliotekforlaget i Marburg (1920).

Trykkeriet i Marburg har moderne maskineri og elektrisk drevnen presse. I dette trykkeri blev der i 1925 opsatt 7000 sider punkt-skrift. De andre trykkeriers produksjon er meget mindre. Ved samtlige tyske blindeskriftstrykkerier blev der i 1925 opsatt ca. 25,000 sider. Bortsett fra tidsskriftenes var oplagene ganske små.

Hvad blindepressen angår utkommer der i Tyskland 2 ukeblad og 24 månedsskrifter.

Skoler:

Den første tyske blindeskole, som blev opprettet i Berlin 1806, skylder Valentin Haüy sin tilblivelse. Skolen er senere blitt flyttet til Steglitz. Nu finnes der i det hele 26 skoler for blinde i Tyskland, nemlig 8 statsskoler, 1 kommunalskole, 9 provinsialschooler og 8 privatskoler. Hertil kommer Blindehøiskolen i Marburg, som understøttes av det tyske rike og den prøissiske stat.

De 26 blindeskoler er følgende: Augsburg (privatskole); Berlin (kommunalskole); Breslau (privatskole); Chemnitz (stats-skole); Düren (provinsialschooler); Frankfurt am Main (privatskole); Friedberg, Hessen (statsskole); Gotha (statsskole); Halle (provinsialschooler); Hamburg (statsskole); Hannover (provinsialschooler); Heiligenbronn (privatskole); Ilvesheim (statsskole); Kiel (provin-

sialscole); Königsberg (privatscole); München (statsscole); Neukloster (statsscole); Neuwied (provinsialscole); Nürnberg (privatscole); Paderborn (provinsialscole); Soest (provinsialscole); Steglitz (statsscole); Steglitz (privatscole); Stettin (provinsialscole); Stuttgart (privatscole); Würzburg (provinsialscole).

Foruten disse institusjoner er der verksteder, arbeidshjem, pleiehjem, feriehjem m. m. for blinde.

Man har i Tyskland 1) Den Tyske Blindelærerforening (reorganisert 1920) og 2) Blindeskole- og Blindeforsorgsforbundet (stiftet 1926). Førstnevnte er en interessesammenslutning av de tyske blindeskolers lærerpersonaler. Dens organ er «Der Blindenfreund», og den holder siden 1873 kongresser hvert tredje år, hvor alle spørsmål vedrørende blindeundervisningen og blindeforsorgen blir drøftet. Sistnevnte organisasjons oppgave er:

a) Fremme av skolenes og foreningenes indre oppbygging gjennom veiledning og fellesforanstaltninger m. h. t. opdragelse og forvaltning, arbeidsmåter, erhvervsutdannelse og forsorg.

b) Oplysningsarbeide blandt almenheten.

c) Fellesoptreden overfor riksmyndighetene.

d) Beskyttelse mot overflødige nyoprettelser.

En rekke av de forsorgsforeninger som er tilsluttet Skole- og Forsorgsforbundet, er stiftet og ledes av blinde og blindelærere.

Selvhjelpsorganisasjoner.

Det er i Tyskland 5 større blindeforbund: 1) Det Rikstyske Blindeforbund (stiftet 1912); 2) De Tyske Blinde Akademikeres Forening (1915); 3) De Tysktalende Blindes Forening (1891); 4) De Tyske Blinde Kvinners Forening (1912); 5) De Blinde Kriegers Forbund (1916). De fire førstnevnte av disse organisasjoner dannet sommeren 1926 en arbeidssammenslutning og begynte i september samme år å utgi «Die Blindenkorrespondenz». Gjennom denne publikasjon søker selvhjelpsorganisasjonene å vekke almenhetens og myndighetenes interesse og forståelse for de blindes berettigede ønsker og krav.

Blindelærerforeningen og Blindeskole- og Blindeforsorgsforbundet på den ene side og Blindeselvhjelpsorganisasjonene på den andre dannet 11. november 1921 det såkalte Blindevelferdskammer. Dets oppgave er å fremme de blindes vel ved:

a) Å delta i det forberedende social- og økonomisk-politiske lovgivningsarbeide, særlig ved oppbygningen av forsikringsvesenet, ved å få istandbragt en blindeerhvervsstatistikk og en nøiaktig blindetelling.

b) Utvikling av hjelpevirksomheten for de arbeidende blinde.

c) Henvendelser til myndighetene.

Siden 1924 holder alle forbundene felleskongress hvert tredje år, idet Blindelærerkongressenes navn er blitt forandret til Blindevelferdskongresser. Ved disse kongresser er der en delegeretforsamling på 60 stemmeberettigede medlemmer. Halvparten velges av Blindelærerforeningen og Blindeskole- og Blindeforsorgsforbun-

det, mens resten blir utsett av Blindeforbundene. På Blindevelefderfskongressene, hvor også representanter for myndighetene samt blinde og blindevenner er til stede, behandles alle brennende spørsmål vedrørende undervisning, utdanning, hjelpevirksomhet osv., og man søker ved felles anstrengelser å løse de forskjellige oppgaver.

Møtereferater.

Styremøte i Vestlandske Blindeforbund 5. januar 1928. Til stede: Gjøen, Åsebø, Sørensen, Pedersen, Lillesund, Henanger og Misund samt vararennene for Bergen frk. Steen og Maurstad. — Der blev referert sakliste på i alt 14 saker. — Til protokollreferatene bemerket Lillesund at han syntes det var rart at et medlem fra Rogaland ifjor hadde fått avslag på sin ansøknings til forbundet som var anbefalt av fylkesrepresentanten, og iår hadde fått bevilgning uten representantens anbefaling. Han henviste til beslutning fattet på styremøtet i januar 1927, hvor det var vedtatt at alle ansøknings om bidrag og lån skulde sendes fylkesrepresentanten til uttalelse. — Der forelå i alt 29 ansøknings til V. B.s hjelpefond og legater. Av disse blev 23 ansøknings innstillet. 6 ansøknings fant styret av forskjellige grunner ikke å kunne innstille. Av hjelpefondet blev utdelt 14 bidrag. 1 fikk 145 kr., 7 100, 3 75, 2 50 og 1 30. Av marinemaler Larsens legat utdeltes 4 porsjoner, 1 på 70 kr., en på 60 og 2 på 40. Av frk. Valeurs legat blev utdelt i alt 5 porsjoner, 1 på 75 kr., 1 på 45, 2 på 40 og 1 på 25. — Der referertes en del skrivelser angående Joh. Petersen og frues testamentariske gave til forbundet. Formannen oplyste at beløpet, 30,000 kr., var mottatt og innsatt på bankbok inntil videre. Styret blev enig om at forbundets kasserer sammen med advokat Wiig skulde søke at få kapitalen anbragt i 1.-prioritets pant i byeendom. Samtidig uttalte styret sig for at der når rentene av kapitalen blev disponible for V. B., blev opprettet et legat i overensstemmelse med testators datters ønske, og at det så blev utarbeidet statutter for dette i likhet med Joh. Thorsens legat. Styret påla enn videre formannen sammen med varaformannen å forme en takkeskrivelse til advokat Wiig, og be ham overbringe den til rette vedkommende. — Referertes skrivelse fra overrettsakfører Søren Martens angående frk. Reimes testamente. — I henhold til årsmøtets beslutning av 1927 opnevnte styret en komité bestående av forbundets formann sammen med kassereren og Sørensen til å fremkomme med forslag til ordning av kretssykekassen. — Oplestes en skrivelse fra K. Flydal hvori han trakk sin permisjonsansøknings av 11. august 1927 tilbake. — Referertes en fortegning over innkomne bidrag til Blindes Juleglede til et beløp av i alt 1018 kr. samt en liste over dem som hadde fått bidrag herav. Besluttedes å yde enn 30 kr. av Blindes Juleglede. Det resterende beløp, 231 kr., innsettes på egen bankbok til neste års Juleglede. Utgiftene til julefesten besluttedes dekket av forbundskassen. — Status for Blindes Utsalg A.S. pr. 15.—10.—1927 blev referert samt

beretning fra utsalgets revisor, hr. Meidell Johnsen, til utsalgsstyret. Likeledes oplestes en skrivelse fra utsalgsstyrets formann, hr. Melchior Brun, til V. B.s styre og en fortegnelse over utsalgets debitorer og kreditorer. — etterat man hadde diskutert om de ovenfor nevnte skrivelser, gikk man over til å behandle anvendelsen av lotteripengene. Om dette emne utspant der sig et lengre ordskifte. Man enedes dog til slutt om at to tredjedeler av kapitalen skulde anvendes til beste for Blindes Utsalg A.S., men en tredjedel ønsket man å ha disponibel for andre krav som måtte melde sig, spesielt til å imøtekomme ansøkninger om bidrag som er betraktet som hjelp til selvhjelp. — Derefter gikk man over til å behandle indre forhold ved Blindes Utsalg A.S.

Fredag 6. januar avholdtes generalforsamling i Blindes Utsalg A.S., hvor der blev foretatt en del forandringer i utsalgets statutter for at de kunde bli i overensstemmelse med årsmøtebeslutningen av 1927. Utsalgsstyret består nu av kjøbmenn Melchior Brun (formann), kurvmaker G. Sørensen og salmaker L. Maurstad og som varamenn frkn, Dagmar Liset og Agnes Hatlem.

Fredag aften hadde så fonds- og legatstyret møte.

Lørdag 7. januar blev styremøtet fortsatt. — Der forelå ansøking om et bidrag, stort 80 kr. Ansøkingen blev enst. innvilget. — Referertes en del skrivelser vedrørende revisjonen av forbundets forskjellige regnskaper. Efter en del debatt enedes man om følgende forslag, fremsatt av Maurstad: «M. h. t. revisjonsspørsmålet fatter V. B.s styre følgende beslutning: Forbundets og utsalgets revisorer forpliktet til størst mulig samarbeide, slik at alle tre til enhver tid har full oversikt over de forskjellige disposisjoner av forbundets midler, så de kan gi dettes ledelse alle ønskelige råd og opplysninger.» Dette forslag blev enst. vedtatt med en tilføielse av Åsebø, som uttalte at han i prinsippet var enig i forslaget, men fant formen litt uheldig. — Reisesekretær John Sætre gav en utredning av sine erfaringer angående skoleinnsamlingen og loddsalget innen distriktene. Styret besluttet å bemyndige Sætre til å arbeide videre med saken og sammen med forbundets formann forelegge resultatet på neste styremøte. — Man gjennomgikk en fortegnelse over de låntagere som hadde fått lån av V. B. Det besluttet å stryke 3 av låntagerne som ikke kom inn under lånefondets regler. De øvrige som kommer inn under lånefondet, vil bli gjort opmerksom på at hvis de ikke overholder sine forpliktelser i henhold til lånefondets regler, vil der bli tatt under overveielse å gjøre kravet til garanti-stene gjeldende. — Styret bifalt forretningsutvalgets beslutning av 4.—10.—1927 m. h. t. opplæring av en blind i kurvmakerfaget, og der stiller til forretningsutvalgets disposisjon 200 kr. for samme øiemed. — Referertes skrivelse fra legatstyret: «V. B.s legatstyre tillater sig å henstille til forbundsstyret å ta op til overveielse om der ikke bør fattes følgende beslutning angående utdelingen av legatrentene: Alle bidrag til materialer som utdeles til dem av forbundets medlemmer som er leverandører til utsalget, blir å deponere

i utsalget, som sørger for å skaffe vedkommende materialene.» Forslaget blev vedtatt med 5 mot 3 stemmer. — Årsmøtet besluttet avholdt i første halvdel av juni måned 1928.

Sekretariatet.

Blind klokkespiller premieres.

Holland og Belgia er som kjent fremfor alle andre klokkespillenes land. Betjeningen av disse klokkespillene har der nede utviklet sig til en hel kunstart for sig.

For nogen tid siden holdtes den første offentlige konkurranse mellem klokkespillere i Holland. Den fant sted i byen Utrechts kupeltårn og der deltok ialt 9. Blandt dem var også den blinde organist W. A. P. Créman, som utførte sine saker så godt at han blev tildelt 3.-premien. Av de 650 points som det var mulig å opnå, fik han 511.

Østlandske Blindeforbunds reisesekretær.

Ø. B.s styre har ansatt hr. cand. teol. Erik Bråtveit som forbundets reisesekretær. Ansettelsen er midlertidig og gjelder fra 1. jan. til 1. juli d. å. På kommende årsmøte vil spørsmålet bli nærmere behandlet. Personlig er jeg sikker på at vi her har den rette mann på den rette plass. Hr. Bråtveit venter å bli ordinert i februar, og da vil han sikkert med gode resultater tale vår sak fra prekestolene. Jeg vil på det aller hjerteligste ønske hr. Bråtveit velkommen til aktiv tjeneste i Ø. B. Med det samme vil jeg be alle kamerater hjelpe til her. Skriv enten til Bråtveit selv eller også til mig om dere kan få arrangert et møte eller annet, hvor så reisesekretæren kan delta.

Oslo i januar 1928.

Erling Herstad.
Pilestrædet 15, Oslo.

Velfortjent offentlig anerkjennelse.

N. Bf.s høit skattede sekretær, doktor H. G. Dethloff, Bergen, er nylig blitt utnevnt til ridder av St. Olavsordenens første klasse for fortjenester av det praktiske blindesaksarbeide.

I desember sistleden var det 20 år siden doktoren kom aktivt med i blindesaksarbeidet. Hans innsats, først og fremst i N. Bf., men dernæst også i V. B., er overordentlig stor. For landsforbundets vedkommende kan der neppe pekes på en eneste sak som doktor Dethloff ikke har hatt befatning med. Når forbundet har fått løst så vidt mange og betydningsfulle oppgaver som tilfellet er, skyldes dette i vesentlig grad den initiativrike og alltid utrettelig arbeidende sekretær.

I V. B. var doktoren i en årrekke et meget aktivt styremedlem, og han er fremdeles en av forbundets revisorer. M. h. t. V. B. skal vi her bare minne om at doktor Dethloff var med og fikk oprettet Blindes Arbeidskontor i Bergen. Denne virksomhet som han per-

sonlig ledet i den første tiden, har som kjent senere utviklet sig til Blindes Utsalg A.S. Videre nevner vi doktorens store arbeide for reisningen av V. B.s bibliotekfond og for løsningen av det viktige sykeforsikringsspørsmål.

Doktor Dethloff har som få satt sig inn i de blindes forhold. Alt hans arbeide har vært preget av en sterk tro på at det også for de synsberøvede er mange og store muligheter når de bare får en god opplæring og anledning til fullt og helt å utnytte sine kunnskaper og ferdigheter. Han har også alltid hevdet at de blinde selv skal ha ledelsen i sine egne organisasjoner.

Vi er sikker på at alle norske blinde gleder sig over den velfortjente offentlige anerkjennelse som nu er blitt vår uegennyttige og stadig virksomme forkjemper til del.

Kolonisoldatene.

(Av Sir Arthur Pearson i „Sejr over Blindheten“).

Til St. Dunstan's kom der også menn av Kanadas, Ny-Selands, Syd-Afrikas og Newfoundlands tapre tropper som i krigen hadde mistet synet. I enkelte tilfelle i den første begynnelse, før St. Dunstan's fordeler var blitt kjent i videre kretser, blev nogen av disse menn først sendt til sine hjem i koloniene. Etter å ha foretatt disse lange reiser, som dengang ofte var farefulle, kom de tilbake igjen til England for å få den utdanning som gjorde de andre blinde soldaters liv så helt forskjellig fra det skrekkelige de hadde tenkt sig.

Vi kunde la en hel del av hjemlandets soldater gå tilbake til det samme liv de før hadde levet. Kontormannen kunde vi sende tilbake til kontoret, mannen fra butikken eller fabrikken kunde vi sette i gang i egen butikk eller eget verksted, hvor han fremdeles kunde arbeide med sine hender. Men disse gutter fra koloniene hadde ofte tilbragt sine dager på prærien, på Syd-Afrikas marker eller i Australias skoger og hadde ført et liv som eventyrere — et fritt liv under åpen himmel, for en stor del til hest, eller de hadde stelt med kveg og sauer eller arbeidet på farmer så svære at grensene gikk langt utenfor horisonten. Dessuten betød kanskje solskinnen og den strålende blå himmel mer for dem enn vi på disse mer overskyede breddegrader riktig forstår. Sikkert er det at de ved tapet av synet uten undtagelse var avskåret fra sin sedvanlige levevei. Når de på ny skulde arbeide sig frem til et virksomt og nyttig liv, måtte det i de fleste tilfelle bli et liv vidt forskjellig fra alt de tidligere hadde kjent til. Denne kjensgjerning skremte dem ikke. For mig var det en stor tilfredsstillelse å føle at vi tok oss av disse menn fra koloniene likeså godt som av våre egne folk, og at det brorskap av dyktige blinde menn som St. Dunstan's holdt på å skape, omfattet medlemmer fra alle deler av det britiske rike.

Mange av dem hadde aldri sett England. De kom hit for første gang da de hadde mistet synet. Det var interessant at se hvor godt

de blev kjent i London, og hvordan de tilegnet sig et klart helhetsinntrykk av England. De gledet sig ved livet. De frydet sig ved at gå i teateret, på konserter og dansemoroer. De var i almindelighet ivrige roere, og officerene hadde sin glede ved å ride, ikke riktig denslags ridning de var vant til, men det var jo alltid en glede igjen å kjenne salen mellom knærne, å merke at hestemulen adlød deres hender. — De kastet sig med liv og sjel inn i alt, og det var klart at de moret sig.

Straks en mann av kolonitroppene blev bragt hit til landet som blind, skrev jeg til hans mor eller hustru eller, hvis han ikke hadde nogen av delene, til en annen slektning. Jeg fortalte dem hvorledes min egen erfaring hadde lært mig at blindhet ikke var det samme som sjelelig eller legemlig utslettelse av de levendes tall, og gav en så livaktig fremstilling som jeg kunde, av livet i St. Dunstan's og dets mangfoldige virksomheter.

Og dette brevet var i almindelighet begynnelsen til en fortsatt korrespondanse, slik at de blinde soldaters slektninger var i stand til å vite hvilke fremskritt som blev gjort, skjønt jeg tviler på at de nogensinne hadde ventet å se sine blinde igjen som så flinke folk som de til slutt fant dem når de efter opholdet ved St. Dunstan's atter var hjemme i koloniene.

Jeg utsatte med å gjøre dette kapitel ferdig til jeg hadde avlagt et besøk i Kanada i januar måned efter at krigen var slutt. Et av mine vesentligste formål med å reise over Atlanteren var å treffe igjen så mange som mulig av de kanadiere som hadde vært ved St. Dunstan's, å hilse på slekt og venner av dem som på den tid ennu var der, og å konferere med myndigheten om den beste ordning for de kanadiske St. Dunstaneres fremtidige velferd.

Jeg traff en hel del av mine gamle venner og var henrykt ved å se hvor godt de gjorde det. I Toronto f. eks. var det en under-officer der som agent for et av Kanadas største assuranceselskaper hadde en langt større inntekt enn han hadde hatt før han mistet synet.

(Forts.)

Til abonnentene.

Bladkontingenten kr. 2, bedes innsendt ukrevet under adresse: «Blindesaken», Bergen.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gullevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET A S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtigt og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 042 897.66

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 922 957.39

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Kjøp

Rosenborgs dampbakeri's
brød og konditorvarer

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatte

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C. Sundtsgate 22, Bergen

**Kunststen,
Gravmonumenter**

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Håugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgate 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Dr. Takeo Iuahasji.

Et strålende eksempel på det faktum, som nu blir mer og mer anerkjent ute i verden, at blindheten ikke virker *hemmende*, men tvert imot *fremmende* på åndsevnenes utvikling, har man i den unge japaner Takeo Iuahasji, som nylig har tatt dōktorgraden ved universitetet i Edinburg.

Efterat Iuahasji som seende hadde gjennomgått en japansk læreanstalt, studerte han som blind ved en kristen høiskole i Kobe, avla lærereksamen og virket i nogen år som lærer ved blindeskolen i Osaka, hvor han blandt annet fikk innført undervisning i Esperanto og besørget utgivelsen i punktskrift av en japansk lærebok og et leksikon i verdenssproget. Finansielt støttet av interesserte venner begav han sig så for et par år siden, ledsaget av sin seende hustru, til Skottland for ved universitetet i Edinburg å fullføre sin utdanning, avlegge M. A.-eksamen og ta dōktorgraden. Disse studier pleier å kreve tre à fire år; men den rikt begavede, energiske unge blinde japaner har klart det på langt kortere tid. I midten av desember sistleden innskibet han sig efter fullført verk sammen med sin hustru og 7 måneder gamle datter Edina (som har fått navn efter Edinburg, hvor hun er født) for å vende tilbake til hjemlandet. Det som i vanlige tilfelle, d. v. s. for den seende britter, vilde ta tre à fire år, har den blinde utlending utført på to. M. A.-eksamenen blev 5. juni 1927 avlagt med det mest utmerkede vidnesbyrd, og før avreisen hadde den unge orientaler også tatt sin dōktorgrad. Doktoravhandlingens tittel var: «De blinde i Østen og Vesten, før og nu».

Under sine studier har dr. Iuahasji hatt god hjelp i sin intelligente, opofrende hustru. Da doktoren ved avreisen blev spurt om hvad han nu vilde foreta sig, svarte doktoren: Ja, det avhenger jo for en stor del av omstendighetene. Men hvis et nådig forsyn fremdeles vil begunstige mine planer — mine drømmer, burde jeg vel heller si — er det min største ærgjerrighet engang å bli professor ved et japansk universitet, og dette ikke bare for ærens skyld, men først og fremst fordi jeg i en slik stilling tror mig best å kunne hjelpe og gagne intelligente, fremadstrebbende skjebnefeller blandt mine landsmenn.»

Blinde esperantoforfattere belønnes internasjonalt.

Som vi tidligere har omtalt, har verdenssproget Esperanto fått en ganske særlig betydning og er blitt omfattet med spesiell interesse nettop av de synsberøvede. I de forskjellige land har vi en mengde blinde som til fullkommenhet behersker sproget både i tale og skrift. Et ypperlig bevis på det siste har man nylig hatt.

Eperantoforbundet i Katalonia (Spania) pleier hvert år å arrangere en internasjonal litterær konkurranse, de såkalte «Blommesterspill». Tilsutningen er alltid meget stor, og de dyktigste esperantoskribenter verden rundt deltar. Ved konkurransen 1927, hvorom rapporten nu er offentliggjort, var også noen blinde med. Og hvad skjedde? Jo, den høieste utmerkelse som overhodet utdeles, La natura Floro, tilfalt ved bedømmelsen, som er meget streng, den blinde ungarsk hr. Cuvil Voloston! En annen blind blev også prisbelønnet, nemlig den begavede finske poet frk. Varma Jærvenpæä, som blev tildelt en premie på 50 pesetas for fire innsendte vakre dikt.

Reisesekretærvirksomheten.

Reisesekretær Flydal har efter juleferien fortsatt sin virksomhet på Nordmøre, hvor foredrag er blitt holdt på følgende steder: 21. januar Ungdomslaget «Framtia», Jøstølen, Smøla; 22. «Enighet», Vest-Smøla; 23. Nord-Smøla U. L.; 24. Innsmøla U. L.; 26. Innlandets U. L., Engdal; 27. «Blåfjell» U. L., Betna; 28. «Nybrott» U. L., Våglund; 30. Todal U. L., Indre Aure; 31. «Våren» U. L., Lurvik. — 1. februar «Bleidablikk», Aure; 3. Indre Foldfjord Idrottslag; 4. «Samhold», Vingsternes; 5. «Prøven», Nordheim; 6. Sør-Tustna U. L., Tømmervåg.

Reisesekretær Sætre deltok først i V. B.s styremøte 5.—7. januar og arbeidet derefter en tid for utlodningen i Bergen. Senere er han begynt foredragsvirksomhet i Sogn og Fjordane.

Ø. B. har, som det vil sees av en formannsmeddelelse annetsteds i bladet, fra nyttår midlertidig ansatt cand. teol. Erik Bråtveit som reisesekretær i forbundets distrikt. Den nye reisesekretær skulde ha de beste betingelser for å fylle denne stilling. Helt fra sin tidligste ungdom har han vært levende interessert for og tatt meget aktiv del i vårt blindesaksarbeide. Hr. Bråtveit har tenkt å legge virksomheten an på den måten at han holder gudstjenester med ofring til Ø. B. og dessuten taler i kristelige og frilynde ungdomslag samt i foreninger som arbeider til beste for blindesaken. Herved håper han å kunne samle både interesse og midler. Til å begynne med har sekretæren arbeidet i Arendalsdistriktet. — Hr. Bråtveit er en dyktig taler og en kunnskapsrik mann med et sunt og friskt livssyn. Han har et grundig kjennskap til blindeforholdene og en lys og sterk tro på kameratene og deres muligheter. Hertil kommer at han ved sitt likefremme, elskverdige vesen har lett for å vinne folk for sig og den sak han er talsmann for.

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i blade's eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaafterier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missiøns-litteratur — Missiøns-traktater — Missiøns-selskaps avrinningskalender
Missiøns-selskaps lommealmanak. — Julehefte: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

**Rultobak - Bladtobak
Røketobak**

Fra

WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Uldvareutsalget, Strandgt. 84

anbefaler

**Drestøi, Dragttøi, Kjøletøi
Uldtepper**

**Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet**

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 3.

Mars 1928

17. årg

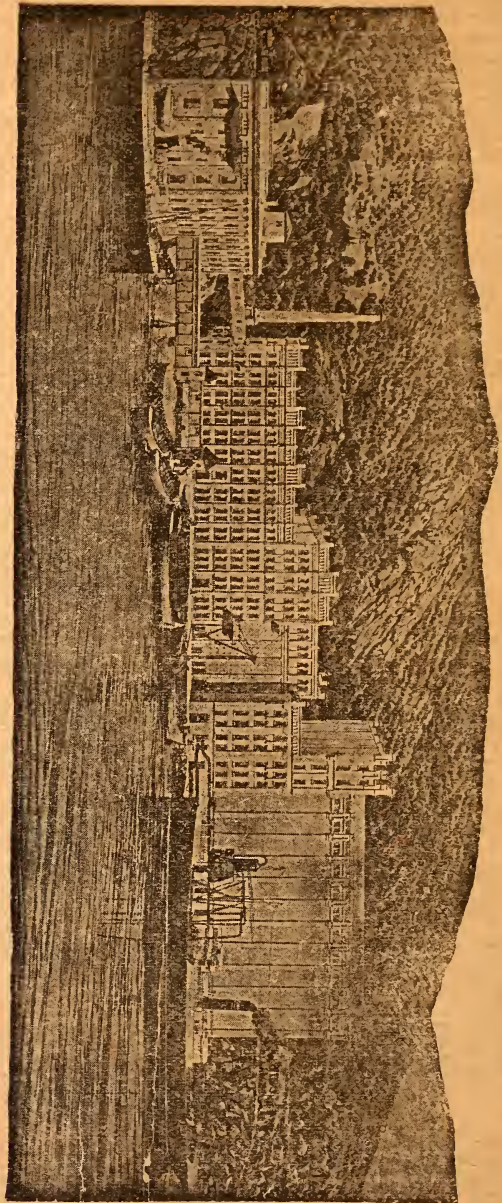
Innhold: Kolonisoldatene. (Slutning). — Doktor Dethloff. — Blinde og jordbruket. — Undervisning og opøvelse av blinde barn i å danne sig forestillinger om ytterverdenen. — Forskjellig fra Amerika. — En blind dansk professor — Store fremskritt i finsk blindesaksarbeide. — Tysklands blinde får reise for halv pris paa Riksjernbanene. — Fra blindesaksarbeidet i India. — En blind prins fransk tronpretendent.

Tekst på annonser: Frk. Ingeborg Brun 65 år. — Møtereferater. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Nytt legat til Østlandske Blindeforbund. — Cand. teol. Bråtveit ordinert. — Oversvømmelsene har voldt stor skade på Nasjonalbiblioteket for Blinde, London. — Reisesekretærvirksomheten.

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av al brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved daglig bruk av
Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

**MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI**

**Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.**

Carrie Nielsen A
S

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

**J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS**

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Frk. Ingeborg Brun 65 aar.

Lærerinne ved Dalen off. Skole for Blinde, frk. Ingeborg Brun, fylte 24. februar 65 år. Dagen blev feiret av skolens bestyrer og lærerpersonale med en enkel, improvisert festlighet i spisefrikvarteret. Bestyrer Wisth ønsket frk. Brun hjertelig til lykke med at hun kunde feire en slik dag så frisk og sterk, og med det dyktige og interesserte arbeide hun hadde utført i samfundets tjeneste. De resultater som var opnådd siden frk. Brun begynte som lærerinne for de blinde, vidnet tydelig om dette arbeide, og det var også noget som det var grunn til å ønske til lykke med. — Lærer Harildstad takket på de blindes vegne frk. Brun for alt hennes opofrende og interesserte arbeide, og for at hennes interesse for elevene også hadde fulgt dem etter at de hadde reist ut av skolen. Han var sikker på at alle de kull hun hadde undervist, gjerne vilde ha vært til stede og takket henne og ønsket henne til lykke med dagen.

Fra N. B. mottok frk. Brun en vakker blomst med lykkønskning og takk. — Også vi vil på det hjerteligste ønske frk. Brun til lykke med høitidsdagen og takke henne varmt for det interesserte og så rikt fruktbringende arbeide hun nu i over 42 år har utført både *på* og *utenfor* skolen. At frk. Brun er alminnelig avholdt blandt sine tidligere elever, fikk hun et godt bevis på da hun siste sommer overvar V. B.s årsmøte i Bergen.

A. H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av

Dragtstoffer

Kaapeløier

Frakketøier

Kjøletøier

Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

**Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider**

**TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“**

Linoleum

i godt udvalg

**Johan D. Eche & Sønns
Farvehandel A.S.**

**Nygaardsgaten 4,
BERGEN**

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radicapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 25. januar 1928. Til stede: Karterud, Skaug, Nordberg, Harildstad og første varamann Skogås. — 1) Formannen uttalte sin glede over at Nordberg igjen var inntrådt i styret. Da Nordberg ønsket fremdeles å være fri kassen inntil årsmøtet, enedes man om at Dybvig fremdeles fungerer som kasserer, hvad han hadde erklært sig villig til. — 2) Ved muntlig konferanse var før jul bevilget foreningen «Vårbud», Røstlandet, 25 kr. til lægeundersøkelse av en svaksynt gutt og 60 kr. til dekning av gjeld. — 3) Referertes beretning og regnskap fra reise-sekretær Flydal i tiden september—desember 1927. Der var i alt holdt 75 foredrag og innkommet ved kollekt kr. 852.77. Nogen foreninger var også stiftet. Styret fant at resultatet av den hittidige virksomhet var meget tilfredssillende. — 4) Harildstad fikk i oppdrag å undersøke muligheten for å skaffe en blind kvinne en rimelig byggetomt i nærheten av Trondhjem hvor hun kunde drive hønsestell. — 5) Til dekning av underskuddet ved juletreffesten 28. desbr. 1927 bevilgedes kr. 86.39.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 30. jan. 1928. Til stede: Karterud, Harildstad, Skaug, Nordberg og første varamann Skogås. — 1) Referertes skrivelse av 26. jan. d. å. fra formannen i styret for Owesens Legat, hvori meddeltes at Socialdepartementet under 3. januar hadde stadfestet Kirkedepartementets forslag om forandring av § 4 i legatets statutter. Paragrafen lyder nu: «Legatets styre består av tre medlemmer, nemlig den til enhver tid fungerende bestyrer av Dalen Blindeskole og to av Kirke- Undervisningsdepartementet for tre år ad gangen opnevnte medlemmer. Det ene av styrets valgte medlemmer med varamann opnevnes efterat Nordenfjelske Blindeforbund har avgitt innstilling på minst to personer med varamenn. Likeså opnevner departementet varamann for det annet valgte styremedlem. Blindeskolens bestyrer fungerer som formann.» — Efter anmodning fra Kirkedepartementet ber legatstyrets formann N. B.s styre om å foreta den ovenfor nevnte innstilling. Styret besluttet å innstille: Til styremedlem: 1) Halvdan Karterud, 2) Oskar Skaug; til varamann: 1) Erik Harildstad, 2) Fru Marta Nordeide. — 2) For at Iversen ikke skal bli arbeidsledig i vintermånedene besluttet å la ham fortsette sin innsamlingsvirksomhet til 1. mai i år mot 60 pct. provisjon. I januar har han arbeidet for utlodningen.

S e k r e t æ r e n.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 29. januar 1928. I Blindes Hus var en leilighet blitt ledig. Derved hadde en tidligere leieboer fått rummeligere leilighet og to blinde hadde fått billig værelse. Et værelse som ennå ikke er utleiet, overlotes formannen å disponere på beste måte. — Hr. cand. teol. Erik Bråtveit er ansatt som reise-sekretær i Ø. B., foreløbig for et tidsrum av 6 måneder, inntil årsmøtet. — Begge disse saker er ordnet ved omsendelse. — Styret vedtok å henstille kraftig til Ø. B.s medlemmer å ordne sitt medlemsskap. — Bevilgedes 160 kr. til avdrag på piano. — Bevilgedes

100 kr. til materialer. — Stilledes 100 kr. til formannens disposisjon for å få en svaksynt anbragt som landbrukslærling. — Ansøking om panteobligasjon i hus blev foreløbig avslått. Formannen vil nærmere undersøke forholdene. — To ansøkinger, en om hjelp til hønsehus og en til skrivemaskin, blev utsatt til man får innhentet nærmere opplysninger.

Sekretæren.

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Nedstrand herred 15. Aurland do. 50. Hægebostad do. 10. Luster do. 25. Varhaug do. 20. Bruvik do. 50. Klepp do. 20. Vikedal do. 15. Innvik do. 30. Vikebygd do. 20. Vannylven do. 20. Bakke do. 20. — Barnefest i Lussand skolekrins, Kinsarvik 42,50. Kontingent 37. Hasund og Garshol Arbeidslag, Ulstein 110. Torbjørg Røsseland, Nordheimsund 5. Stordal Sjømannsmisjonsforening 90. Fiskehandler Ole N. Hansen og hustru Martha Hansens testamenteriske gave 33,73. Basar i Viksdalen ved Karoline A. Mjell 77. — Tilsammen kr. 760,23.

O. A. Holen, kasserer, Sandvikslien 3, Bergen; tel. 2023.

Mineralvande

er fremstillet under iagttagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5 0 5 5.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av
Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen
Telefon 2913

Nr. 3.

Mars 1928

17. årg

Kolonisoldatene.

(Av Sir Arthur Pearson i „Seir over Blindheten“).

(Slutning).

Her er et brev hvori han forteller mig om sin fremgang:

«Det er med stor fornøielse at jeg setter mig ned ved min Remingtonmaskin for å gi Dem en kort skisse av mine erfaringer i forretningsverdenen etterat jeg forlot St. Dunstan's. Dette var i mars 1916, og jeg tok med mig minner om mange lykkelige timer der. Jeg vet at jeg alltid kommer til å se tilbake på de dager med de samme følelser og med den dypeste takknemlighet som nogen kan føle.

Våren og sommeren tilbragte jeg i mitt gamle hjem i Digby, Nova Scotia, som på den tid av året er et ganske livlig utfluktssted, og takket være min opøvelse i å leve livet på normal vis, kunde jeg i fullt mål nyte alt som gikk for sig i det selskapelige samvær og i sportslivet, sikkert til stor forundring for mange av mine gamle venner, da de fleste av disse ikke hadde hørt særdeles meget om det vidunderlige sted jeg nylig hadde forlatt, før efter min hjemkomst.

Mens jeg under alt dette ventet på å reise til mitt egentlige arbeide, ofret jeg adskillig tid på å komme inn i forretningslivet igjen og møte fremmede og var ganske heldig med å tjene penger ved å tegne subskripsjon på Curtis' forlagsartikler og «Saturday Evening Post» og «Ladies' Home Journal». Dette arbeide gav mig mer tillitt til mig selv og min evne til for alvor å gå i gang med livsforsikringsvirksomhet; for dette var det arbeide som De hadde rådet mig til å ta fatt på, dengang jeg fortalte Dem at jeg hadde erfaring i det. Jeg har all grunn til å være takknemlig for å ha fulgt Deres råd. Jeg hadde på det tidspunkt ingen anelse om at en slik levevei vilde bli så full av interesse og gode resultater som jeg har gjort erfaring om i de forløpne to og et halvt år.

Da jeg kom til Toronto i oktober 1916, begynte jeg mitt arbeide som livsforsikringsagent hos «Imperial Life Assurance Company of Canada». De første 4—5 uker var ikke særlig opmuntrende,

for jeg fikk ikke en eneste kunde. Men jeg holdt trolig ved med arbeidet hver dag, og det var med adskillig stolthet jeg endelig mottok den første anmodning om forsikringstegning. Siden dengang har jeg stadig øket mine forretninger med selskapet, om det enn ikke alltid gikk så lett, og jeg har gjort det langt bedre på denne korte tid enn jeg våget å håpe da jeg gjorde den første begynnelse i Toronto.

Jeg begynner nu å høste lønnen for tidligere anstrengelser når jeg samler fornyelsesandragendene, hvis tall stiger på en meget behagelig måte, og jeg har ved to leiligheter gjort alle de andre agenter grønne av misunnelse da jeg innsendte andragender på 50 000 dollarspoliser, noget som er godbiter i denne forretning.

Jeg har meget å være glad for og meget å takke Dem og St. Dunstan's for. En god helse, en lønnende beskjeftigelse og et lykkelig hjem er goder som mangen en mann med synet i behold ikke er i besiddelse av.»

I samme by traff jeg en massør som holdt på å vinne sig et ry for sin store dyktighet og allerede hadde skaffet sig en stadig og lønnende praksis. En annen massør som hadde tatt sin eksamen i London med større glans enn nogen annen St. Dunstaner — han blev nr. 2 av de 320 som gikk op samtidig — fant jeg ansatt av den kanadiske regjering som lærer for både blinde og seende massasjeelever. De metoder som hadde vært de rådende før han overtok dette arbeide, var blitt forlatt til fordel for de han innførte.

En av våre hønserifarmere var ansatt i en av staten oprettet tjerpe-avlsanstalt nær ved Toronto for å undervise både blinde og seende i fjærfeavl.

Sannelig var det en tilfredsstillelse bare i denne ene kanadiske by å finne disse beundringsverdige eksempler på St. Dunstan-kandidater.

Et annet ennu merkeligere eksempel på hvorledes blinde kan gjøre karriere, har vi i en mann som, på den tid jeg besøkte Kanada, nettop hadde overført sin energi fra Toronto til Ottawa og det av en særlig interessant grunn.

Da han kom tilbake til Kanada, trådte han i tjeneste hos «Hydro Electric Power Company of Toronto». Det er en meget stor bedrift som legger Niagara i lenker og fordeler den utvunne elektrisitet ut over et svært område. Kaptein Edwin Baker, M. C., tilhørte ikke forretningslivet da han gikk med i krigen, men hadde gjennomgått et elektrisk ingeniørkursus ved Queen's-universitetet. Han utførte de plikter som kompaniets ledere hadde pålagt ham, til deres og sin egen tilfredshet. Her er et utdrag av et brev jeg fikk fra ham, etterat han en kort tid hadde stått i arbeidet:

«Gårdsdagens arbeide bestod i 31 brev, hvert på omtrent en side, og 2 sider med rapporter optatt pr. telefon fra våre forskjellige tilialer, opstillet i tabellform og for det meste bestående av tall. Arbeidet er meget interessant, og jeg tror ikke jeg kunde ha funnet nogen stilling hvor jeg bedre kunde komme i kontakt med og få kjennskap til dette hydrosystem. En hel del mennesker vil ikke tro

annet enn at jeg kan se, og de blir ennu sikrere på dette når jeg undertiden forteller dem hvad De eller andre bestiller. Våre folk ser ut til å være riktig fornøiet med mitt arbeid, og sir Adam Beck gratulerte mig her forleden med hvor godt jeg gjorde det.»

Jeg tar ikke i betenkning å si at kaptein Baker hadde en glimrende karriere foran sig i denne store bedrift; men han fikk et tilbud fra den kanadiske regjering som han ikke syntes han kunde avslå. Han blev anmodet om å påta sig å sørge for bosettelse til og ha tilsynet med de kanadiske blinde soldater når de kom tilbake fra St. Dunstan's, og da jeg besøkte Kanada, fant jeg ham som en fullferdig embedsmann innstallert i et kontor i Ottawa og meget optatt med å iverksette planer som sikkert vil bringe det arbejde han har påtatt sig, til å krones med størst mulig hell.

Her ser man altså på begge sider av Atlanteren en officer som blev blind i krigen, påta sig ansvaret for de menns fremtidige velferd som likesom han hadde mistet synet, og jeg tenker De vil være enig med mig i at ingen ordning kunde være mer passende og tilfredsstillende.

Jeg må ikke glemme å nevne at kaptein Baker blev anmodet om å delta i den store kampagne som holdtes overalt i De forenede Stater til beste for det tredje frihetsslå. Han talte ved 55 møter og mangen gang for tusenvis av tilhørere og var en viktig faktor i arbeidet for å reise flere millioner dollars.

Et annet strålende eksempel på arbejde for andre kan finnes i den unge ny-selender som efter å ha fått sin nye utdanning i St. Dunstan's grundla, redigerte og utgav «Chronicles of the New Zealand Expeditionary Force» («Beretninger om Ny-Selands Ekspeditionskorps»). Dette høist interessante lille halvmånedlige magasin blev med stor begjærighet imøtesett av ny-selenderne i skyttergravene og av deres venner og slektninger 20,000 km. borte. Det blev for en stor del skrevet av redaktøren som bidrog med flere serier meget anskuelige artikler med småtrekk fra hans egne erfaringer i krigen og fra hans besøk ved fronten og på flåten efter at han var blitt blind. Jeg håper at det må bli mulig å fortsette med disse «Chronicles» i en eller annen form; men enten så skier eller ikke, føler jeg mig forvisset om at den glimrende unge redaktør vil skape sig et navn i journalistikkens eller litteraturens verden.

«Morning Post» for 16. januar 1917 skrev således om hans blad: ««Chronicles of the New Zealand Expeditionary Force» utkom første gang i august, og i det 10de nummer, som nettop er utgitt, føler avisen sig oplagt til å se tilbake på sig selv — sin fæle fortid og sin strålende fremtid.» Redaktøren beklager at «veien for en redaktør er bent på, og på den og omkring den er et utall av tær som han lett kan komme til å trakke på, militære autoriteter, pressebyråer, ømme mødre, kirken og en masse mennesker uten sans for humor.» Men han behøver ikke å være redd. Han gjør det utmerket, og «Chronicles» fortjener en større lesekrete enn den som avisen egentlig er bestemt for. Den er virkelig en av de muntreste og mest fullendte soldateraviser. Skrevet av en blind Ny-Selandsoldat for

hans kamerater utkommer den hver 14de dag, og prisen på den for troppene, sykepleierne og andre som har noget med krigen å gjøre, er 3 pence. Alt arbeide er frivillig. Praktisk talt alle artikler er av soldatene selv, og da det er soldatenes eget lille magasin, er det dem alltid særlig velkomment. I særdeleshet er rapporter over fremgangen blandt soldatene på sykehuset noget av det som de setter stor pris på. Ellers er det sedvanlig slik at når soldatene kommer såret fra skyttergravene, hører kameratene ikke noget om dem på lang tid, kanskje ikke i månedsvis.»

«Daily News and Leader» for 28. februar 1917 skrev:

«Foran mig ligger et eksemplar av «Chronicles of the New Zealand Expeditionary Force», en meget morsom liten avis som forteller om alt som angår Ny-Selands Ekspedisjonskorps. Den utgis av Clutra Mackenzie, sønn av regjeringsrepresentanten for Ny-Seland. Han mistet synet totalt ved Gallipoli, og hans avis er i sannhet et merkelig bevis på hvad mot og utholdenhet kan make tross de tilsynelatende mest håpløse vanskeligheter.»

Og nu må jeg fortelle dere noget som hendte i Kanada, og som var resultatet av disse blinde soldaters tilbakekomst til Toronto. Deres selvhjulpenhet og dyktighet vakte interesse hos mange fremstående folk, blandt dem hr. L. M. Wood, som efter å ha besøkt England og grundig studert St. Dunstan's og dets metoder fikk i stand en forening, og denne oprettet «Det Kanadiske Nasjonalinstitutt for Blinde», som er nøie tilsluttet «Nasjonalinstituttet for Blinde» i London, som jeg før i boken har talt om. Til tross for at hr. Wood innehadde viktige ledende stillinger i meget store forretningsfirmaer, påtok han sig arbeidet som president for instituttet og fant tid til å vie det sin oppmerksomhet like til de minste detaljer. Blandt medlemmene av styret for det kanadiske institutt for blinde finner man nogen av de mest fremstående forretningsmenn i Kanada, som forenet sine krefter med disse blinde soldater fra St. Dunstan's nettop fordi de så hvor meget der kunde utrettes også for de civile blinde i Kanada, hvis blindheten blev behandlet på lignende måte som den som hadde gjort disse soldater til dyktige, uavhengige og velstående medlemmer av samfundet.

Mens jeg var i Kanada, blev det anledning for de øverste ledere av Det Kanadiske Nasjonalinstitutt — mig selv innbefattet, for jeg hadde med glede latt mig utnevne til dets ærespresident — til å holde en konferanse med fremstående regjeringsmedlemmer angående saker av ytterste viktighet for Kanadas blindeverden. Det er kanskje noget forhastet å profetere i denne bok; men jeg betenker mig ikke på å forutsi at de forholdsregler som er iverksatt, og som skriver sig fra disse dyktige blinde fra St. Dunstan's, vil bringe en radikal og meget gagnlig forandring i alle saker som vedrører de blinde kanadiske borgeres velferd.

Spredt ut over Kanada og Newfoundland fantes andre St. Dunstanere som gjorde det godt i verden, og blandt disse en oberst som hadde gjenoptatt sitt arbeide som bestyrer av et lærerseminar, og

en menig som var valgt som medlem av et av de vestlige parlamenter.

Jeg reiste fra Kanada meget fornøiet over «mine» kanadiere, som jeg våget å kalle dem i de tallrike foredrag jeg holdt under mitt besøk der.

Jeg vilde bare ønske at jeg hadde hatt tid til å avlegge et lignende besøk i Australia og på Ny-Seland. Mange brev har jeg fått som forteller om hvor vidt de har bragt det, de St. Dunstanere som drog tilbake til disse fjerne land, og nu mens dette skrives, utarbeides der planer, vesentlig under ledelse av Det Australske Røde Kors, som skulde bli til like stor velsignelse når de iverksettes, som de som virker så heldig i moderlandet, og som er begynt så godt i Kanada.

Det mannsmot og den bestemtthet som utvistes i St. Dunstan's av de menn som kom fra antipodene for å være med å bekjempe Tysklands ærgjerrige drømmer, gjør mig fullt forvisset om at disse menn vil innestå for like utmerkede resultater som det er opnådd annetsteds.

Alt som jeg har sagt om kanadierne, australierne og ny-selenerne, kommer like meget til anvendelse på syd-afrikanerne. M. h. t. deres fremtid er der utarbeidet planer under den aller heldigste ledelse; men på dette tidspunkt er det ennå for tidlig å vente etterretninger om de hjemvendte syd-afrikanske St. Dunstanere.

Det var ingen forskjell mellom de blinde soldater fra de forskjellige deler av keiserriket mens de var på St. Dunstan's. Alle var besjelet av den samme besluttomme ånd. Alle tok fatt på vanskelighetene ved å omlegge sitt liv med den samme muntre bestemtthet, og de opnådde resultater var overalt gode.

Det er min faste tro at disse menns stordåd vil være til velsignelse for hele det keiserrike hvorover solen aldri går ned — den sol som disse menn ikke mer får se. For allesteds finnes der blinde, og allesteds kan St. Dunstan's idealer virkeliggjøres til beste for dem.

Doktor Dethloff.

Den korte meddelelse i februarheftet av «Blindesaken» om at N. Bf.s sekretær er tildelt ridderkorset av St. Olavsordenens første klasse, har sikkert gledet alle våre medlemmer.

Det er riktig som redaktør Imsdahl sier i «Norges Blinde», at doktorens arbeide for blindesaken er så godt kjent av leserne at det ikke trenger utførlig omtale i våre blad, og det er da heller ikke den side av saken jeg særlig vil opholde mig ved, selv om arbeidets virkelige omfang vanskelig kan komme til å stå helt klart for andre end oss som står i mere direkte samarbeide med sekretæren. Som oftest er det forberedelsen av en sak som krever mest arbeide, og det ser man bare glimt av ved lesningen av referater og beretninger. Men vi har så mange venner som har ofret vår sak et stort og opslitende personlig arbeide. Jeg behøver bare å minne om dem som

har levert bind efter bind til våre biblioteker, mange av dem endog uten å ha hatt en punktskrivemaskin til hjelp. Allikevel er det nok ikke så mange som kan ta det op med doktor Dethloff her heller.

I 20 år har han nu praktisk talt vært i uavbrutt aktivitet for saken, og den som har arbeidet en tid sammen med doktoren, forbinder uvilkårlig noget annet med uttrykket aktivitet når det brukes om ham enn når det anvendes på de fleste av oss andre. Til V. B.s utsalg av blindes arbeide la han grunnstenen i det arbeidskontor som han i flere år hadde hele ledelsen av. Så kom turen til trykkeriet, som gjennom alle år har fått nytte godt av hans innsikt og praktiske anlegg, og for hvis utvikling og raske vekst han ved siden av redaktør Imsdahls utrettelige og pliktopfyllende arbeide har hatt den aller største betydning.

Men sitt største og for blindesaken betydningsfulleste arbeide har han likevel nedlagt i N. Bf.s sekretariat, et arbeide så mangeartet og omfattende at jeg ikke kan gå nærmere inn på det i en kort artikkel som denne. Det er vel også den del av hans virke som leserne er mest opmerksomme på, og her vil jeg bare kortelig peke på det grunnsyn i doktor Dethloffs blindesaksarbeide som forhåpentlig vil få mest å si for sakens utvikling i fremtiden.

Sammen med bestyrer Hauge var han i sin tid den ivrigste talsmann for at så vel N. Bf.s som lokalforbundenes formenn skulde velges blandt de blinde. I blindeorganisasjonen skal de seende være hjelpere, sier han, men de blinde skal selv ha ledelsen. Hvad dette har hatt å bety for utviklingen, er vel de færreste klar over. Det er kanskje til og med dem som iblandt synes at doktoren ikke makter å gjennomføre prinsippet. I sitt samarbeide med oss må han jo nemlig, som enhver virkelig interessert medarbeider for saken, hevde sitt syn på de beste fremgangslinjer, og dette må selvsagt av og til skape divergenser. Den som kommer til kort i en diskusjon, vil alltid let føle sig tilsidesatt og undervurdert, og overfor doktor Dethloffs klare tanke og fremragende evne som debattant skal det noget til ikke å komme til kort. Når vi så bakefter gang på gang ser at det allikevel var han som hadde rett, og vi vet at det han gjør, bare er diktert av interesse for saken, så står det for mig som det kanskje blir hans største innsats dette at han daglig arbeider *sammen med oss*. Han søkte ikke sin plass som blindesaks mann i en stilling eller et styre hvor han kunde si: «Dette bør dere helst ikke legge dere op i!» Han vilde ha sin plass i blindeorganisasjonens daglige arbeide. Så vel i avisartikler som i private og offisielle skrivelser hevder han sitt prinsipp utadtil både som sekretær og som privatmann, og derved kommer han ofte til å tegne et billede av oss blinde som får mig til at spørre mig selv: «Vil vi makte å holde mål?» Gjør vi det, ja, jeg vil endog si: Lover vi oss selv hver for sig å gjøre sitt ytterste for å komme til å holde mål, så tror jeg vi kan se utviklingen og sakens fremtid i møte med fortrøstning. Da vil også vår kjære sekretær ha den beste lønn for sitt arbeide.

Til min og sikkert alle medlemmers gratulasjon med den offentlige anerkjennelse vil jeg bare føie et inderlig ønske om at vår

sak ennu i mange år må få nyte godt av hans fenomenale arbeidskraft.

Alf Arnesen.

Blinde og jordbruket.

At det av blinde og svaksynte kan utføres ikke så lite på jord- og havebrukets område, er en kjent sak. Som utmerkede eksempler kan vi nevne Hans Åm ved Stavanger (som døde i 1916), Torger Vik i Hardanger, Henrik Brun-Johansen ved Oslo, John Grov i Valdres og Oluf Brekkan i Nordland. Alle disse 5 har vært omtalt her i bladet (den siste for noen måneder siden).

Med den stigende konkurranse blir det stadig vanskeligere og vanskeligere for våre arbeidende blinde å slå sig igjennem som håndverkere innen de få fagene som står til deres rådighet. Man er derfor blitt mer og mer klar over at det må gjøres alt for å åpne nye erhvervsmuligheter. Herunder har man ikke minst festet sig ved jordbruket, blandt annet fordi det her allerede er opnådd meget gode praktiske resultater. Det må jo også erindres at to tredjedeler av de blinde er opvokset på landet og således er inne i landsens stell og forhold.

Men skal jord- og havebruk kunde bli levevei eller binæring for et større antall blinde, må disse få nogen opplæring og rettledning i det. På N. Bf.s landsmøte i Bergen 1927 nevnte V. B.s formann, vaktmester H. E. Gjøen, i denne forbindelse småbrukerskolene og småbrukerkursene. Vi tror dette er en god idé som bør overveies.

En annen utvei er å få gårdbrukere til å ta på sig opplæringen mot litt betaling. Et forsøk i denne retning vil nu bli foretatt i Ø. B. på initiativ av forbundets formann, sykegymnast Erling Herstad. (Se nedenfor.).

Spørsmålet om blinde og jordbruket har i det siste vært adskillig diskutert i «Erhvervsavdelingen» i «Norges Blinde». Denne avdelingen redigeres av N. Bf.s formann, kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes, som også selv har adskillige erfaringer på jordbrukets område. Da vi tror det også vil interessere «Blindesaken»s lesere, gjengir vi her nogen av innleggene. Interessant og nyttig vilde det også være å høre hvad våre seende venner mener om dette spørsmål.

I nr. 3 (for 19. januar 1928) står følgende opsett:

Blinde og jordbruket.

Mange av leserne har sikkert med glede og interesse lest artikkelen «En blind rydningsmann» i «Norges Blinde» nr. 52*) 1927. For en tid siden fikk jeg et brev fra hr. Oluf Brekkan, og det syntes jeg ikke jeg kunde gjøre bedre bruk av enn å ta det inn i Erhvervsavdelingen. Brevet inneholder vel ikke så meget nytt utover det vi fikk i ovennevnte artikkel; men vi har talt og skrevet så meget om at jordbruket må kunne få betydning som erhverv for blinde, og intet kan vel virke mer opmuntrende til å prøve sig enn et slikt

*) Inn tatt i desemberheftet av «Blindesaken» 1927.

kraftig vidnesbyrd som bygger på personlig erfaring. Jeg tar derfor brevet inn i sin helhet og håper det vil gjøre sin nytte. Vi støter ikke så sjelden på blinde som har mistet synet ved ulykkestilfelle, som er vant til jord- og stenarbeide og som har litt økonomisk ryggstø i en fast erstatning av Riksforsikringen. For slike vil det sikkert ofte være bedre å følge hr. Brekkans eksempel enn å søke sig inn på arbeidsskolen. Men selv om de først tar et kursus der (det vil jo bidra godt til så fort som mulig å lære dem å være blinde), så kan de likevel bakefter, med kanskje enda større utsikt til fremgang, ta fatt på jordbruket.

A. A.

Til styret for Norges Blindeforbund.

Jeg tillater mig herved å sende en skrivelse til styret for N. Bf., og jeg håper dere undskylder om jeg deri fremkommer med en tanke og en del små erfaringer som jeg har høstet i de mange år jeg har vært blind. Jeg har nemlig vært blind i 28 år. Har ikke gått på blindeskole eller lært noget som helst håndverk, — dertil syntes jeg være for gammel. Derimot fristet jeg tilværelsen i mange år uten å foreta mig noget; men vant som jeg var med hårdt arbeide fra ungdommen av, tok lediggangen sterkt på helse og krefter, og jeg fikk en knekk som jeg aldri overvinner.

Endelig gikk det op for mig at jeg kunde utføre adskillig jordarbeide, selv om synet var borte. Jeg anskaffet mig jord og begynte med nydyrkning. Dermed har jeg fortsatt i de siste 15 år, og det har gått langt bedre med arbeidet enn jeg fra først av hadde tenkt. Som bevis derfor kan nevnes at jeg i år blev tildelt Nordland Landbruksselskaps diplom og store sølvmedalje for mitt arbeide. Nærmere derom kan sees i bladet «Avisen» for slutten av november, husker ikke datoen. Deri betegnes mitt arbeide som et storverk; men verket er ikke større enn at hvilken som helst blind mann med god vilje og litt arbeidskraft kan utføre det samme, bare de blir satt på gli og lærer å forstå at man behøver ikke å se for å kunne håndtere hakke, spade og andre jordbruksredskaper. Heller ikke behøver man å se for å kunne utføre det meste av arbeidet i en have, og meget annet som forekommer ved et mindre gårdsbruk.

Det er altså min mening at de blinde som er skikket til det hvad legemskrefter angår, bør oplæres i jord- og havebruk. Et håndverk kan være bra å kunne og sysle med i vintertiden; men om sommeren bør den blinde dyrke jorden. Med jorddyrkning følger kreaturstell, arbeidet blir mangeartet og omvekslende. Det blir så meget å tenke på og interessere sig for, så man rent glemmer at man er blind. Dette er altså mine tanker og en del av mine erfaringer, som jeg håper styret tar under nærmere overveielse hvis ikke noget allerede er gjort i denne retning. Hvis så er, må jeg selvfølgelig be om undskyldning.

Ærbødigst

Oluf Brekkan.

I en artikkel i nr. 6 (for 9. februar), hvor han også kommer inn på en rekke andre spørsmål, skriver H. R. Fløtterøy:

Så er det blinde i jordbruket. Uten tvil kan her gjøres meget. Men også her er det mange vanskeligheter. En blind som tenker å gjøre sig jorden underdanig, må ha levende interesse for gårdsbruk. Han må være alsidig, ikke redd for å ta i, må kunne klare sig med forholdsvis små kontanter. Uten tvil er arbeidet best for dem som ser litt, eller har familie som kan være behjelpelig, og som ikke er helt blottet for kontanter, enten i form av bankbok eller en har av Riksforsikringen. Legg f. eks. merke til Oluf Brekkan fra Nordland, hvor godt han har gjort det. Han er jo i den stilling og har kone og barn som trofast hjelper ham i arbeidet, og at han har av Ulykkesforsikringen, kan man nok gå ut fra. Han mistet jo synet ved mineskudd under arbeide på Bergensbanen. Hvilken betydning en slik livrente har for en blind, behøver jeg visst ikke å dvele ved og nogen begrunnelse er ganske sikkert overflødig.

I nr. 8 (for 23. februar) leses:

De svaksynte og jordbruket.

Det er jo så at en ikke uvesentlig del av våre forbundsmedlemmer ikke er helt blinde, men svaksynte. Disse er jo likeså vanskelig stillet som de helt blinde, iallfald hvad angår å skaffe sig det nødvendige til livets ophold. De få håndverk som gir sin utøver virkelig levelige kår, er nu så belastet at det blir trangere og trangere for dem som skal ta fatt. En av våre svaksynte medlemmer henvendte sig for en tid siden til oss med forespørsel om det var mulig for ham å få lære jordbruk. Jeg gikk like løs på saken og averterte efter plass for jordbrukslærling med svakt syn, og tilbød litt betaling pr. år. Der kom i det hele 13 svar på avertissementet. Flere av disse var meget tiltalende.

Nu er saken for vedkommende svaksynte bragt i orden, idet han fra 15. februar tiltrådte som lærling på en gård beliggende ikke så langt fra Oslo. Gårdbrukeren er kandidat fra Norges Landbruks-høiskole og har en middelstor eiendom, ca. 160 mål dyrket mark. For det første året betaler lærlingen 200 kr.; men han har foreløbig ikke bundet sig til mer enn et halvt år. Vedkommende lærling har fingertelling på ca. 4 m. på det ene øie. Det andre øiet er visst ikke til nogen praktisk nytte.

Hvad nu resultatet blir, kan jeg selvsagt ikke uttale mig om; men når der foreligger noget nytt, skal jeg gi beskjed herom. Hensikten med denne lille artikkel er å gjøre de svaksynte opmerksom på at det ingen umulighet er å komme ut i praksis på landet. Man tjener da til livsophold, og kan man så efter 3—4 års forløp få sig et ikke altfor lite småbruk, skulde man være ganske godt situert. Det eventuelle håndverk man har lært, vil sikkert komme en til nytte og kanskje gi leilighet til å skaffe kontanter.

Oslo i februar 1928.

Erling Herstad.

Undervisning og opøvelse av blinde barn i å danne sig forestillinger om ytterverdenen.

I januarheftet av «Eperanta Ligilo» skriver frk. Agnes Melchior, blind lærerinne ved blindeforskolen på Refsnæs ved Kallundborg, Danmark, følgende interessante artikkel:

I skoler for seende barn består en av de første tegneøvelser i at elevene blir bedt om å tegne sitt eget klasseværelse. Barnet lager streker for veggene og setter små merker for å angi de møbler som finnes i rummet. Hensikten med denne øvelsen er å venne barnet til å se *samlet* og feste på papiret det helhetsbillede som sees. På denne måten lærer man barnet kunsten å betrakte og bevare i minnet det som blir sett. Denne evnen mangler ofte hos barn — de ser, de betrakter, men bakefter kan de ingenting forklare. Bare et og annet særtrekk, en og annen enkelthet gjør tilstrekkelig sterkt inntrykk på barnet og blir bevart i dets hukommelse.

Det samme er tilfellet med de blinde barn. Man må venne dem til på *sin måte* å se samlet, opøve og styrke deres forestillingsevne, noget som vil gjøre deres bevegelser livligere og naturligere. Det er meget nødvendig for en blind å lære å tenke logisk, og denne evnen kan man utvikle gjennom øvelser på samme måten som man utvikler andre evner (føle- og luktesansen osv.). Her har vi et meget interessant pedagogisk problem å diskutere.

På samme måten som vi lærer seende barn å tegne efter modell, kan vi lære de blinde barn å tegne på sitt eget vis hvad de ser på sin egen måte. Barna går f. eks. rundt værelset langs veggene, undersøker hvor møblene står, hvor dører og vinduer er osv., og etterpå tegner de — ved hjelp av småklosser eller vokstråd — alt på trebrettet, idet barna anstrenger sig for på tegningen å gi værelset den riktige formen. Barna må på denne måten bruke sin hukommelse og danne sig et helhetsbillede. Herved lærer de sig også til å tenke selvstendig, å trekke slutninger fra én ting til en annen, kort sagt, de lærer å se samlet i sjelelig forstand, ikke spredt.

Det er kanskje dem som mener at dette er en ubetydelig ting; men efter mine erfaringer som lærerinne for blinde barn er den i virkeligheten meget viktig.

Da jeg med bestyrerens samtykke tok op denne gren av undervisningen, var jeg litt redd; for jeg visste ikke hvordan jeg skulde gripe saken an. Men snart fant jeg til min forundring ut at jo mer enkelt og detaljert jeg kunne begynne, desto bedre var det. Det så ut som barna helt manglet forestillingsevne og evne til å tenke logisk når det gjaldt rum- og stedsbestemmelser. De visste ikke engang hvordan deres lekestue så ut, enda de jo daglig var der. Vi måtte gå rundt stuen mange ganger og undersøke hvor de forskjellige møblene stod, før barna hadde et helhetsbillede av rummet i erindringen, slik at de bakefter kunde gi en beskrivelse av værelset og tegne det på brettet. Det blinde barnet er i almindelighet bare opmerksom på den tingen som det nettop rører ved. Bare gjennom

øvelser venner det sig til å trekke slutninger fra én gjenstand til en annen.

For å illustrere idéen litt skal jeg gi noen eksempler. To barn går i forskjellig retning i stuen og roper på hinannen. Det ene barnet må si hvor det andre er, f. eks. ved hvilken gjenstand, hvilken dør osv. Eller et barn står i midten av stuen og en kamerat går derfra til en gjenstand eller en dør. Det barnet som står stille, må nu fortelle hvor kameraten går hen. Dette synes kanskje å være en meget lett opgave; men for de blinde barna er den i virkeligheten meget vanskelig.

Vi går også utenfor huset og snakker om hvordan det ser ut innvendig. Hvordan ligger værelsene i forhold til hverandre? Hvis vi kunde ta bort veggen, hvad vilde vi da finne bakenfor den? Hvad vilde vi se innenfor vinduene? osv.

Slik opøver vi barnas topografiske sans på samme måten som man jo kan utvikle de andre evner, f. eks. evnen til å kunne skjelne de forskjellige lydene fra hverandre, følesansen, luktesansen osv. Men man maa alltid begynne med de enkleste tingene og de mest dagligdagse hendelsene.

Jeg tror at man på denne måten også kan vekke de blindes opmerksomhet og interesse for naturen og dens skjønnhet, gjøre deres fantasi livligere og deres interesser alsidigere.

Siste vinter har en læge av regjeringen hatt i opdrag å foreta prøver og utarbeide statistikk m. h. t. danske skolebarns intelligens. Han besøkte også vår blindeskole, og det var interessant at lægen konstaterte at de barn som hadde vennet sig til de ovenfor omtalte øvelser, var raskere til å svare enn til og med eldre elever, barn som hadde fått lengre undervisning, men som ikke hadde vært med i øvelsene. Vi kan således se de gode frukter av vår forsøksundervisning på dette område.

Jeg har jo her bare rent skissemessig berørt spørsmålet, og det vilde glede mig om nogen vilde si sin mening og meddele sine erfaringer på dette felt. Derved kunde man kanskje få utdypet idéen og finne nye arbeidsmetoder for denne efter min opfatning meget viktige side av de blinde barns undervisning og opdragelse.

Agnes Melchior.

Forskjellig fra Amerika.

Høstnummeret 1927 av det store amerikanske blindesakstidskrift «*Outlook for the Blind*», som utkommer hvert kvartal og er i vanlig trykk, inneholder en rekke meddelelser som har interesse også for ikke-amerikanske blinde og blindevenner.

Ved den 12te kongress av American Association of Workers for the Blind holdt den verdensberømte miss Helen Keller en hyldningstale for og overrakte et gullur med kjede, kvittering for kjøpet av en automobil samt en takkeadresse til mr. Walter G. Holmes som i 20 år har redigert tidsskriftet «*The Matilda Ziegler Magazine for the Blind*». Gavene var lesernes uttrykk for den takknemlighet de

nærer overfor mr. Holmes, som er en av de fremste og mest avholdte blindesaksforkjempere i Amerika.

Et annet for utlendinger interessant punkt på kongressprogrammet var vedtagelsen av et forslag om at der måtte bli avholdt en internasjonal blindesakskongress i en europeisk by (helst Paris) i 1929. Ifølge kongressbeslutningen skal de ledende amerikanske blindeorganisasjoner sette sig i forbindelse med de største sammenlutninger i Europa for å få kongressen i stand. Det blev under diskusjonen fremholdt at kongressen burde vare en hel uke, så der kunde bli tid til å drøfte de forskjellige spørsmål. En komité til å arbeide med saken er blitt nedsatt. — Som vi tidligere har omtalt, har også De Studerende Blindes Internasjonale Forening, som har sitt hovedsete i Genf, gjort optak til avholdelse av en slik verdenskongress.

Kongressen vedtok videre en henstilling til statsmaktene om at børstetilvirkningen i fengslene måtte bli forbudt. I henstillingen fremholdes at fangene jo lett kan utføre annet arbeide, at børstebinderi er hovedhåndverket for en stor del av Amerikas blinde, og at fengslenes konkurranse er til stor skade for dem. Det blev også betonet at de offentlige institusjoner burde dekke hele sitt behov av børster hos de blinde. Handelsminister Hoover har bedt vedkommende komité i De Forenede Staters Kongress å undersøke saken og uttale sig om hvorvidt der kan gjøres noget for å beskytte de blindes interesser.

Man vil også sende andragende til Kongressen om at der må bli innført toll på de tepper som veves av blinde, slik at dette gode erhverv ikke blir ødelagt ved konkurransen med de utenlandske fabrikkvarer.

I Chicago er et nytt «Fyrtårn» blitt åpnet. «Fyrtårn» (Lighthouses) er nu blitt det almindelige navnet på verksteder for blinde i Amerika. Den nye bygningen inneholder fire store arbeidssaler, en svær spisesal, forsamlingsal, dusjbad og kontorer. Arbeidssalene ligger i annen etasje. I bygningen er der elevatorer som fører de blinde lett og sikkert fra den ene etasjen til den andre. På verkstedene blir der gitt voksne blinde opplæring i forskjellige arbeidsgrener. Nettop nu var man hovedsakelig optatt med detaljarbeider på elektriske artikler (pærer, julelys osv.).

I New York er der et lignende «Fyrtårn» for blinde piker og kvinner. Disse har blandt annet dannet en dramatisk klubb. Denne begynte sine øvelser i 1923, og prestasjonene er likefrem beundringsverdige. Når man ser disse klubbmedlemmer spille, har man vanskelig for å tro at de er blinde, så lett og sikkert beveger de sig på scenen. For ikke lenge siden opførte klubben et stykke på et av New Yorks største teatre, hvor medlemmene høstet meget bifall og vakte almindelig beundring. Klubbmedlemmenes ærgjerrighet er engang i fremtiden å kunne konkurrere med profesjonelle utøvere på skuespillkunstens område.

Fra det kjente Perkins Institution for the Blind i Watertown (ved Boston) fortelles at en del av pikene har deltatt i et kursus

som Røde Kors har holdt. De blev oplært i sykepleie, fikk samme undervisning og utførte de samme arbeider som sine seende kurs-kamerater. Det eneste de ikke kunde klare, var avlesningen av termometeret.

Ved Pennsylvania-universitetet er der en blind professor i fransk. Prof. Francis J. Mummins, som mistet synet i 12-årsalderen, har studert både i Amerika og Europa. Sine eksamener tok han med strålende resultat, og hans universitetskolleger betrakter ham fullstendig som sin likemann.

En blind dansk professor.

Vi har flere ganger her i bladet omtalt at man i de store kulturland har blinde professorer. At vi også her i Norden har en blind universitetslærer, hadde vi derimot ikke kjennskap til. Det er prof. Kr. Nyrop i København. Om ham leses følgende i et av de siste nummer av «Dansk Blinde-samfund», gjengitt efter «København» ved P. O.:

Een dansk blind har vi da som er kjent langt ut over vårt lands grenser, nemlig prof. Kr. Nyrop, som 11. januar fylte 70 år og i den anledning var gjenstand for overordentlig hyldest.

I 40 år (først som dosent og fra 1894 som professor) har Nyrop virket som lærer i romansk sprog og litteratur ved universitetet i København. Ved sine videnskapelige arbeider, sin omfattende og alsidige viden, sin levende fremstillingsevne og overordentlige pedagogiske anlegg har han kastet glans over den lærerstol han har beklædd, og dermed over vårt universitet. Når interessen for fransk åndsliv og kultur i de senere år er steget bemerkelsesverdig, har prof. Nyrop sin del av æren herfor. Han har ikke alene utadtil vært det offisielle Frankrikes selvskrevne privatgesandt her i landet, men gjennom den klarhet, den mønstergyldige overskuelighet som preger hans lærebøker, og tillike gjennom den videnskapelige metode i forbindelse med hans sanne humane dannelses, livfulle, klare fremstilling og dype kjennskap og kjærlighet til emnet, noget som karakteriserer hans forelesninger, har han smukt representert vesentlige sider av fransk ånd.

Prof. Nyrop hadde den lykke å bli student i rette tid. Nettop i de år hvori hans ungdom falt, var nye, fruktbare metoder til videnskapelig forskning av så vel filologi som litteratur dukket op. De lærde var ennå ikke så spesialisert som de senere er blitt. De var allsidig orientert. Det var mulig for dem med utbytte å fordype sig i alle arter av åndsliv. De var humanister, og denne allsidighet i dannelses gav deres verker en varme, et perspektiv og en skjønnhet som utmerket lot sig forene med arbeidenes videnskapelige verdi. Datidens videnskapelige atmosfære var ladet med muligheter. Høit begavet og hurtig i opfatningen, logisk og systematisk i tenkning, med en fantasifull, sikker kombineringssevne og en eventyrlig arbeidskraft, således rustet, ivrig optat av videnskapelige interesser, reiste Kr. Nyrop til Paris og fikk der til lærere to av den romanske filologis banebrytere, Gaston Paris og Paul Meyer. De blev tillike

hans venner. Gjennem dem blev han ført inn i den moderne videnskap, gjennom dem blev hans interesse styrket for filologiske, kulturhistoriske, folkloristiske og litterære emner. Han vendte hjem, blev magister, erhvervet universitetets gullmedalje, blev dr. phil., dosent og senere professor.

I de år Kr. Nyrop har virket som universitetslærer, har han foruten sin lærergjærning utfoldet en omfattende litterær virksomhet. Hans hovedverk, de fem store på fransk skrevne bind: «Grammaire Historique de la Langue Francaise», er en lærebok som fyldestgjørende bare kan karakteriseres som et mesterverk. Stoffet er ypperlig ordnet, preget av anskuelighet, lett å finne sig til rette i og fremstillet med en lysende klarhet. Den har derfor også vunnet innpas ved de fleste av verdens universiteter og — hvad som er mest bemerkelsesverdig — endog ved franske universiteter. Med særlig henblikk på dansk universitetsundervisning har prof. Nyrop skrevet en rekke ypperlige mindre lærebøker: Lydlære, verslære, lærebøker i italiensk og spansk samt flere antologier. Ved siden av denne produksjon av lærebøker har prof. Nyrop skrevet en rekke mer populære bøker som har vakt så stor oppmerksomhet at de fleste av dem er trykt i flere opplag. Mest kjent er vel de åndfulle bind om «Ordenes Liv» og de interessante 6 bind om «Fortids Sagn og Sange». Som medlem av Videnskabernes Selskab har Nyrop i selskapets skrifter skrevet en rekke mindre, videnskapelige avhandlinger og studier.

For sin videnskapelige innsats har prof. Nyrop overalt vunnet anerkjennelse. Han er korresponderende medlem av mange utenlandske videnskapelige akademier og æresdoktor ved Sorbonne. Han har holdt forelesninger ved College de France, i Strassburg, i Göteborg og ved Sorbonne. Også Italia og Spania har hedret ham.

Det vilde i høi grad være ufyldstgjørende selv i en kortere omtale av prof. Kr. Nyrop å forbigå den heroiske ophøiethet hvormed han tungt ramt av skjebnen i mer enn 20 år har båret den øiensykdom som har gjort det umulig for ham å arbeide uten sekretær. Denne smerte har han båret som en helt. Hver morgen har han sittet i sitt studerværelse og begynt arbeidet med sin sekretær, og hverken hans forelesninger eller hans videnskapelige verker har vært merket herav.

Store fremskritt i finsk blindesaksarbeide.

Av et brev til forretningsfører M. Christiansen, sekretariatet for de nordiske blindeforeninger, Kjøbenhavn, hitsetter vi efter «Dansk Blindesamfund»:

Jeg vil fortelle om nogen fremskritt vi har gjort. Vår undervisnings- og forsorgskomite har av skatten for «Levende billeder» mottat i alt 175,000 mark. Fra staten får vi årlig 50,000 og fra Helsingfors kommune 20,000.

Under navn av «Sokeitten Sanomat» har vi utgitt et tidsskrift på finsk for seende (6 nummer), og i år tenker vi å begynne med

et punktskriftsblad for blinde. Vi har fått gratis radiolicens for alle Finnlands blinde, og Finnlands «Rundradio» har lovet å motta bidrag til anskaffelse av radioapparater for blinde. Helsingfors Blindeforening blev nylig bevilget 50 pct. fraktmoderasjon på jernbanen for alle forsendelser.

I august sistleden fikk undertegnede et statsstipendium på 10,000 mark for å kunne studere blindeforholdene i utlandet. Jeg besøkte Tyskland, Schweiz, Frankrike og England, og meget skjønt og godt fikk jeg å se på min reise. Skade at jeg ikke også kunde besøke København.

Et stort firma har skjenket vår forening 800,000 mark, og kommunen har forært oss en tomt til en værdi av 1,170,000 mark, så vi nu kan begynne opførelsen av eget hus, eget hjem for våre blinde her i Helsingfors. Det har lyktes oss å selge vår gamle gård for 1 million mark. Vi kjøpte den for fire år siden for 450,000.

28. januar samles representanter for alle Finnlands blindeforeninger for å drøfte spørsmålet om en centralledelse.

Venligst,

August Helicé.

Tysklands blinde får reise for halv pris på riksjernbanene.

Fra 1. januar 1928 er en meget betydningsfull begunstivelse trådt i kraft for Tysklands blinde. På ansøking av Blindevelferdskammeret har Riksjernbanene nemlig gitt tillatelse til at synsberøvede som må benytte jernbanene av hensyn til sitt erhverv, kan få reise for halv pris på tredje og fjerde klasse. Samme moderasjon gjelder også for den blindes ledsager når de to billetter løses på én gang. Førerhund, som særlig mange krigsblinde har, kan medtas helt gratis når den synsberøvede reiser alene.

For å kunne benytte moderasjonen kreves der en legitimasjon som utstedes for ett år ad gangen av jernbane- og politimyndighetene på den blindes hjemsted. Denne legitimasjon, som også skal være forsynt med fotografi av den blinde, skal særlig godtgjøre at det er nødvendig for ham å benytte jernbanen for å kunne drive sin erhversvirksomhet.

Moderasjonen gjelder ikke for sesongkort, for de billige søndagstog eller for arbeidertogene. Skal hurtigtog benyttes, må der betales tariffmessig tillegg.

Fra blindesaksarbeidet i India.

Det store engelske blindetidsskrift «The Tribune» forteller i et av sine siste nummer:

The Blinde Relief Association (Hjelpeforeningen for Blinde), Bombay, som blev stiftet i 1919, offentliggjorde for ikke lenge siden sin beretning for 1926. Beretningen viser utviklingen av foreningens storstilte og mangeartede arbeide. Dette omfatter også en

utstrakt foredragsvirksomhet og spredning av litteratur til belysning av øiensykdommenes art og bekjempelse. Der er åpnet kontorer som yder medisin og lægehjelp gratis til ubemidlede. Er blindheten uhelbredelig, blir der gitt spesiell undervisning som setter den blinde i stand til helt eller delvis å kunne forsørge sig ved eget arbeide. Særlig kvalifiserte inspektører reiser rundt i Bombay-distriktet for å opsoke slike som er angrepet av Conjunctivitis og Ophthalmia Neonato (to øiensykdommer). Når det er utsikt til helbredelse, blir vedkommende enten sendt til sykehus eller behandlet i hjemmet. Briller utdeles gratis til ubemidlede. Foreningen driver i Bombay et arbeidshjem for blinde.

Øienlidelser er i India og i det hele tatt i Orienten langt hyppigere enn i Europa, og i 1926 blev over 44,000 patienter behandlet ved foreningens formidling og 6600 operasjoner foretatt. Man regner at ca. 13,000 barn blev frelst fra blindhet ved en rettidig behandling. Fra stiftelsen i 1919 og til utgangen av 1926 har foreningen ydet hjelp til næsten en halv million patienter.

En blind prins fransk tronpretendent.

I forbindelse med det kongelige slott Chambord er der blitt kastet et interessant streiflys over den franske arvefølge. «Ludvig, prins av Bourbon, sønnesøn av Ludvig XVII, den siste legitime konge av Frankrike» er underskriften på et brev som er sendt til presidenten for appellretten i Orleans, som har spørsmålet om eiendomsretten til slottet under behandling. Prinsen hevder at slottet Chambord blev erhvervet for det såkalte «Nasjonaloffer», et fond tilveiebragt av legitimister som overså at Ludvig XVI's sønn var i live og derfor mente at hertugen av Bordeaux vilde bli Frankrikes fremtidige konge. Prins Ludvig sier at slottet var en gave til den som innehadde arveretten til den franske trone, og ikke til nogen privatperson, at slottet Chambord var en del av de kongelige eiendommer og at dets besiddelse bare kan kreves av den direkte og legitime nulevende ætling av Ludvig XVII. Han protesterer derfor mot at slottet selges eller dets jordegods helt eller delvis avhendes, noget som vilde berøve det nuværende overhode for huset Bourbon-Frankrike hans rettigheter.

Prins Ludvig av Bourbon er blind. Han har nylig uttalt at han ikke har stort håp om at hans brev vil føre til noget resultat; men han vil da skaffe beviser for sin kongelige avstamning, beviser for at hans bestefar, Naundorff, som blev begravet i Delft, og Ludvig XVII, som undslapp fra sitt fengsel i Temple, var en og samme person. I 25 år har han søkt efter beviser for sin kongelige fødsel, og han er fullt forvisset om at han har funnet dem. De blev, hevder han, opdaget i hemmelige arkiver og er nu på et sikkert sted i utlandet. Prinsen sier han har til hensikt å få sin kongelige byrd fastslått, og ved de dokumenter han nu sitter inne med, mener han det skal lykkes.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 042 897.66

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 922 957.39

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Kjøp

Rosenborgs dampbakeri's
brød og konditorvarer

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer udføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre ^{og} Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Auskri- nings- bureauet

Monsen & Willberg A/S

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

Kunststen, Gravmonumenter

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbejde. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.

Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgate 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Nytt legat til Østlandske Blindeforbund.

For en tid siden fikk jeg pr. telefon anmodning om å besøke en syk på et av byens private sykehus. Under vår samtale meddelte han mig at han vilde gi Ø. B. 15 000 — femten tusen — kroner. Jeg gav ham så en del opplysninger om Ø. B.s forskjellige virksomhet. Jeg forlot ham, idet jeg lovet ham å utarbeide statutter for et legat, opprettet av ham. Likeså skulde jeg ordne hans testamente, og alt i overensstemmelse med hans ønsker.

Frk. Sverdrup og jeg har så ordnet dette, og testamentet går nu til Oslo Stiftsdirsksjon. Vi rådførte oss både med hr. overretssakfører Sjøberg og fylkesmannen for å sikre oss at alle formalia skulde være korrekte.

Legatstifteren er en alvorlig kristen mann som fortalte at de penger han nu vilde gi til de blinde, var møisommelig sammenspart, og at han vilde vi skulde betrakte dem som en gave fra Gud.

Statuttene bestemmer følgende: Rentene av 10 000 kr. skal utdeles til menn, og utelukkende håndverkere. Alvorlige og kristelig-sinnede ansøkere vil bli foretrukket. (Dette er testators bestemte vilje). Legatet trer i kraft straks, og Ø. B.s styre er legatstyre. Der skal foretas utdelinger to ganger årlig, nemlig før jul og før Sankthans. Vi håper å kunne utdele allerede til førstkommende Sankthans. Herom skal jeg i rett tid annonsere i «Norges Blinde» og for øvrig gi de nødvendige opplysninger om betingelser osv.

Oslo, 6. februar 1928.

Erling Herstad.

Cand. teol. Bråtveit ordinert.

En sjelden høitidelig ordinasjon fant sted fredag 10. februar i Vår Frelsers kirke, Oslo, idet 4 teologiske kandidater, deriblandt Bråtveit, blev innviet til prestegjæringen. Biskop Lunde holdt innvielsestalen. Efter ordinasjonen besteg pastor Bråtveit prekestolen under spent oppmerksomhet fra den store forsamling som hadde fylt kirken til siste plass. Ordinanden leste evangeliet efter blindeskrift og holdt derefter på landsmål en kort, manende tale over Guds nåde i Kristus.

Blandt den store forsamling sås mange av blindesakens venner.

Oversvømmelsene har voldt stor skade på Nasjonalbiblioteket for Blinde, London.

Som man vil huske fra avisene, forårsaket Themsen i begynnelsen av januar sistleden svære oversvømmelser. Flommen gikk også ut over Nasjonalbiblioteket for Blinde, verdens største punktskriftboksamling. Vannmassene brøt med veldig kraft inn i kjelleretasjen og ødela tusener av bind på de nederste hyllene og i postsekkene, som stod ferdige til å sendes. Å få alle disse bøkene erstattet vil ta lang tid. Det økonomiske tap for biblioteket beløper sig til tusener av pund.

Reisesekretærvirksomheten.

Nordenfjelske Blindeforbund. Reisesekretær Flydal har fortsatt sin foredragsferd på Nordmøre, hvor han har talt på følgende steder: 10. februar Todalens U. L.; 11. Øvre Surna U. L.; 12. Surnadalen U. L.; 13. Solvending U. L., Kvande; 14. Norvik U. L., Norvikstranden; 15. Älvundfjord U. L.; 16. Frihug U. L., Älvundeid; 18. Stangvik U. L.; 19. Äsgård U. L. Da sekretæren var ferdig på Nordmøre, gikk ferden til Sør-Trøndelag med Orkdal som første reisedistrikt. Ruten her har vært: 24. februar Torshus U. L., Fandrem; 24. Svorkbygda U. L., Fandrem; 25. Äsleik U. L., Storås; 26. Nybrot U. L., Jerpstad; 27. Framtidsvon U. L., Stamnan; 28. Skogbygden U. L., Havdal; 29. Nordskogen U. L., Fagerhaug. 1. mars Vang U. L., Opdal; 2. Opdal U. L.; 3. Bågåstronda U. L., Opdal; 4. Drivdalen U. L., Driva; 5. Dovrehallen U. L., Engan.

Vestlandske Blindeforbund. Da reisesekretær Sætre var ferdig på Sunnmøre, tok han til i Sunnfjord, hvor foredrag blev holdt på efternevnte steder: 31. januar Straumsnes U. L.; 2. februar Rivedal U. L., Holmedal; 3. Tyssedal U. L., Leite; 4. Flekke U. L.; 5. Gudal U. L., Flekke; 6. Dale U. L.; 7. Fjorden U. L., Standnes; 8. Fram U. L., Bygstad; 9. Bygstad U. L.; 10. Sande U. L.; 11. Eidsdalen U. L., Viksdalen; 12. Varden U. L., Viksdalen; 12. Vikens U. L., Viksdalen; 13. Breidablikk U. L., Viksdalen; 15. Äreberget U. L., Sande; 17. Holmedal U. L.; 18. Askevoll U. L. — Fra Sunnfjord reiste sekretæren til Hordaland, hvor han har talt på følgende steder: 24. februar Veholmen U. L.; 26. Eikelandssosen U. L.; 27. Holdhus U. L.; 28. Seip U. L., Tysse; 29. Fusa U. L.; 1. mars Strandvik U. L.; 2. Ballesheim U. L.; 3. Sevareid U. L.; 4. Holmfjord U. L.; 5. Heglandsdalen U. L.; 6. Stend U. L., Fana; 7. Søreidgrend U. L., Søreide; 8. Blomsterdalen U. L.; 9. Store Milde U. L.; 10. Fyllingsdalen U. L. Foredragene arrangeres av Hordaland Ungdomslag.

Østlandske Blindeforbund. Reisesekretær pastor Bråtveit har holdt en rekke gudstjenester på forskjellige kanter av Østlandet. Søkningen har vært meget god og der er ved ofring eller kollekt kommet inn ganske store beløp. Dessuten har sekretæren talt i en del foreninger og lag, og foredragene er blitt omfattet med levende interesse.

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Mission-litteratur — Mission-traktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Stavanger Bliktrykkeri
& Maskinverksted**

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøker Religiøse Bøker

Stort Utvalg

A
S Det v. Indremissionsforbund
Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 4.

April 1928

17. årg

Innhold: Det svaksynte barn og dets undervisning. — 50 år. — Foreningen for Blinde. — Møtereferater. — Reisesekretærvirksomheten. — Østlandske Blindeforbunds reisesekretær. — „Duggdråpen“s første årsberetning.

Tekst på annonserider: Vakker redningsdåd utført av en blind. — Personalia. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Lederskifte i Dansk Blindeforbund. — „Blindesaken“. — De russiske blinde sangeres og musikeres nuværende vanskelige stilling. — Trekningsliste for de blindes utlodning i Bergen.

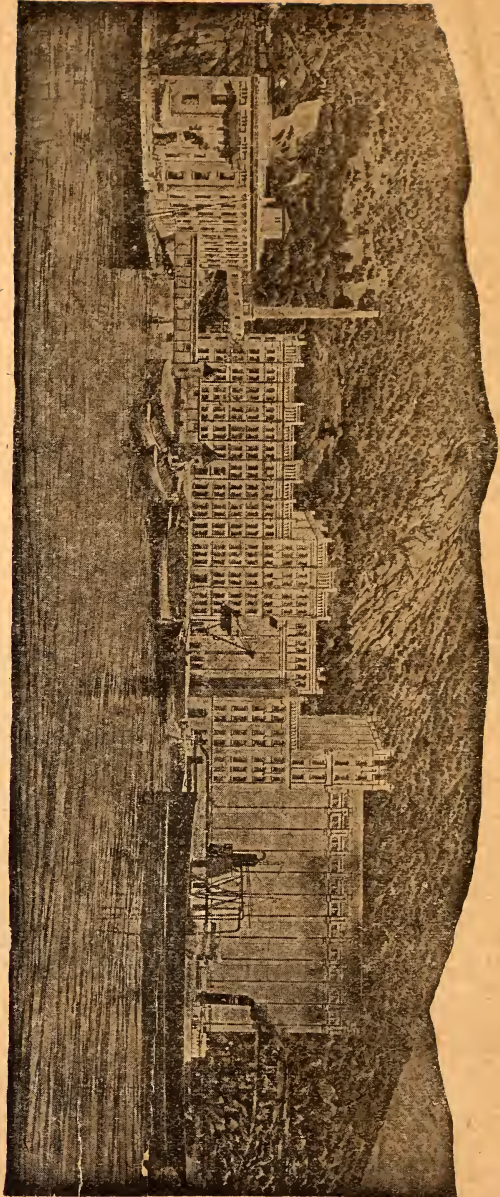
K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av al brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

„BLINDESAKEN“ utkommer hver måned og koster 2 kroner året. Bestilles gjennom posthus og i ekspedisjonen, Bergen.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen $\frac{A}{S}$

Lær, Skind,
Skomakerartikler

Hollændergaten 3
BERGEN

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

$\frac{A}{S}$ **I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved $\frac{saget\ og\ kløvet}{}$

Telefoner: 1395 — 2043.

MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI

Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.

Carrie Nielsen $\frac{A}{S}$

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Vakker redningsdaad utført av en blind.

Den ungarske riksførstander har nylig tildelt en 18-årig fullstendig blind elev ved blindeinstituttet i Budapest sølvmedalje som belønning for en ganske enestående redningsdaad. Den unge mannen heter Kiss Illes. Siste sommerferie badet han sammen med en del andre i en elv på sit hjemsted Gyulavar. Mens han lå og hvilte på strandbredden, hørtes nødrops fra en pike som var blitt tatt av den sterke strøm. Ingen våget å hjelpe henne; men den blinde unggutten kastet sig straks ut i vannet og lyttet spent for å bli klar over hvor den druknende befant sig. Det lykkedes ham å få fatt i piken. Ved å opby alle sine krefter og ledet under svømmningen av skrikene fra den forskrekkede flokken på land evnet han å føre henne inn til bredden. Dødstrett av anstrengelse falt han i avmakt og lå senere syk i lang tid. — Ved en hjertegripende høitidelighet forleden blev hans bryst dekorert med medaljen for utvist heltemot og redning av et menneskeliv, skriver en korrespondent til «Esperanta Ligilo».

Personalia.

Den blinde pianist Halvdan Mathiesen, Oslo, har på Norsk Musikforlag utgitt «Op. 1, nr. 1: Valse Rococco». Den er tilegnet hans lærerinne fru Mary Barratt Due og vakte megen oppmerksomhet da hun spilte den på sin siste konsert, likesom den har fått en rosende omtale i pressen. Fru Barratt Due har også spillet komposisjonen i Kringkastingen.

**A
s H. C. Hansens Klædehandel**
Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker
Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: **Jernberstad**

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Lederskifte i Dansk Blindesamfund.

På Dansk Blindesamfunds representantmøte 6.—7. mars er hr. Martinus Christiansen trådt tilbake som formann og forretningsfører og i hans sted er valgt hr. Ernst Jørgensen. Hr. Christiansen fortsetter dog som rådgivende medlem av foretningsutvalget.

Mange og for Danmarks blinde betydningsfulle saker er bragt lykkelig i havn under hr. Christiansens ledertid. Vi nevner innsamlingen til og opførelsen av foreningens store og prektige hus i Kjøbenhavn; statsbidraget på 30,000 kr. årlig til foreningens virksomhet; arbeidet for at de blinde på gunstigst mulig måte kunde komme inn under den alm. invalidelov; frie radiolicenser for blinde og innsamling av ganske store beløp til anskaffelse av radiomotagere for ubemidlede blinde o.s.v. Det så overordentlig viktige erhvervs- og avsetningsspørsmål er også ført et godt stykke nærmere sin løsning.

De blinde russiske sangeres og musikeres nuværende vanskelige stilling.

Blinde kirkekorsangeres og organister spillet tidligere en stor rolle i Russland. Før krigen blev de musikalsk begavede blinde i det hele meget nyttet av de kirkelige myndigheter. Efter revolusjonen og avskaffelsen av det offisielle kirkevesen er dette naturligvis ophørt, og følgen er blitt at Russlands sang- og musikkutøvende blinde er kommet i stor nød. Alene i Moskva er der 70 blinde som tidligere har skaffet sig et godt utkomme ved sang og musikk. Noen få av dem har også nu ansettelse; men lønnen er i forhold til utdanning og kvalifikasjoner uhyre liten og ganske utilstrekkelig til å leve av. For å hitføre en bedring i sang- og musikkutøvernes vanskelige stilling foreslår en innsender i «De Blindes Liv» at der gjennom Den allrussiske Blindeforenings formidling blir dannet egne kor og egne orkestere av blinde, og at disse ved støtte av regjeringen og forskjellige organisasjoner blir skaffet stadig sysselsettelse.

„Blindesaken“

er efter de siste utvidelser m. h. t. innholdsmengden Nordens største opplysnings- og propagandaskrift i vanlig trykk hvad arbeidet for de blinde angår. Alle som ønsker å følge med i dette arbeide i Norge og utlandet, bør derfor holde vårt månedsskrift. Det koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste postanstalt. Abonner på «Blindesaken» og få deres venner og kjenninger til å gjøre det samme!

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 4.

April 1928

17. årg

Det svaksynte barn og dets undervisning.

Foredrag av forstander Rützwow, Refsnæs.

(Den offisielle beretning fra Det syvende Nordiske Møte for Abnormsaken, som blev holdt i Trondhjem 7.—10. juli 1926, foreligger nu. Under møtet blev der holdt mange utmerkede foredrag som vi tror også «Blindesaken»s lesere vil ha interesse av å bli kjent med. Efter hvert som plassen tillater det, skal vi derfor gjengi nogen av foredragene. Vi begynner idag med et av forstander Rützwow, Den kgl. Blindeskole, Refsnæs, Kallundborg, Danmark. R e d.).

Må jeg kalle mitt foredrag et agitasjonsforedrag, hvor hensikten vesentligst er den å få spørsmålet om det svaksynte barn gjort levende. Jeg må derfor ha lov til å ta praktisk på spørsmålet — ikke teoretisk videnskapelig — og anvende levende billeder, trekk fra en svaksynts eget liv, som min tidligere elev har meddelt mig.

Som lærer vil jeg gjerne ha en nogenlunde rolig pedagogisk samvittighet overfor mine elever. Som blindelærer har jeg savnet denne overfor de svaksynte elever, inntil vi fikk den spesielle undervisning for disse barn. Det kan være andre av mine kolleger som føler det på samme vis. Jeg vilde ønske at mine ord måtte gjøre deres pedagogiske samvittighet ennu mer urolig, så den ikke gav dem fred førenn de tok fatt på denne sak.

Jeg vil nu først si et par ord om det svaksynte barn i sin almindelighet, og dernæst fortelle Dem litt om hvorledes tanken om en spesiell undervisning av de svaksynte er opstått i utlandet og Danmark, og endelig gi dem en kort oversikt over vårt begynnerarbeide nede i Danmark.

Man måler et menneskes synsstyrke ved hjelp av denne tavle. Som De ser, er her 7 rekker bokstaver, og disse bokstaver avtar i størrelse nedefter. Nu anbringes personen hvis syn skal måles, i en avstand av 6 meter fra tavlen, og har han normalt syn, skal han kunne lese alle linjer i 6 meters avstand — med eller uten briller. Har han svekket syn, stopper han før eller senere. Kan han bare lese den øverste linjen, sier vi at han har $\frac{6}{60}$ — det normale øie skal nemlig kunne lese disse bokstavene i 60 meters avstand. Kan han lese næste linje med, er hans syn bedre; vi kaller det $\frac{6}{30}$ eller

$\frac{12}{60}$. Denne siste synsstyrken ($\frac{12}{60}$) er ifølge de tyske prinsipper den øverste grensen for begrepet «Svaksynthet». Altså den som har bedre syn, hører hjemme i normalskolen. Nu har vi et barn som ikke engang kan lese den øverste linjen i 6 meters avstand. Vi nærmer ham så til tavlen inntil han kan lese linjen. Så — nu kan han. Vi måler avstanden fra barnet til tavlen. Er den 4 m., kaller vi synet $\frac{4}{60}$; er den bare 1 m., kaller vi det $\frac{1}{60}$. $\frac{1}{60}$ er ifølge de tyske prinsipper den nederste grensen for begrepet Svaksynthet. Den som har mindre syn, hører til blindeskolen.

Vi har i denne vitenskapelige og internasjonale måling en lett metode som kan praktiseres av enhver — også ved fingertelling, til å få bestemt hvor et barn hører hjemme. Om denne måling er nok for pedagogen, skal jeg senere komme tilbake til. Jeg behøver ikke i denne forsamling å påvise det svaksynte barns særstilling både i åndelig og legemlig henseende. Vi er visst alle enige om at de ikke hører hjemme i normalskolen, hvor de slett ikke kan følge med i undervisningstempoet. Det er mitt håp at vi idag også kunde enes om at de heller ikke hører hjemme i blindeskolen, fordi de har synsevne i behold. Men for å vekke — jeg kan godt si — medfølelsen og den pedagogiske samvittighet — for disse barns vanskelige stilling, må jeg kanskje ha lov til å fortelle Dem noen barndoms- og ungdomsminner som en nu eldre svaksynt har overlatt mig. Han er nu ca. 30 år gammel, og hans syn er $\frac{5}{60}$ på det ene øiet og $\frac{2}{60}$ på det andre.

«Jeg husker jo nok at det ganske tidlig — før min skoletid — gikk op for mig at jeg ikke så så godt som mine lekekamerater. Jeg var ikke så behendig som dem og plumpet ofte i elven som løp igjennem vår by.

Så kom jeg i normalskolen. Her gikk det hurtig op for min lærerinne at jeg, efter mine prestasjoner i lesning og skrivning å dømme, var en dårlig begavet elev, og jeg blev anbragt på sinkebenken. Det krenket mig, men jeg skammet mig ved å fortelle henne den rette sammenheng, og jeg vilde så grusomt nødig ut av skolen og fra mitt hjem. Men mitt dårlige syn bragte mig ofte i knipe. Jeg kunde f. eks. ikke finne min plass i barnas rekke når vi skulde stille op ved frikvarterets slutning, og jeg har mange ganger måttet stille op til muren som straff herfor.

Min geografilærer glemte — eller forstod ikke min svakhet. Han grep til spanskrøret og vilde tukte mig for min uvidenhhet på veggkartet, som jeg slett ikke kunde overse; men mine kamerater frelste mig så ved å rope: Han kan ikke se.

Jeg gikk to år i skolen og lærte å lese så nogenlunde. Det var mig derfor en stor sorg da overlæreren meddelte mig at jeg skulde på et blindeninstitutt.

Jeg kom nu på Torsholm og skulde lære å lese med fingrene. Det var meget vanskelig. Jeg forstod heller ikke at jeg ikke måtte bruke mine øine som jeg pleide. Jeg kan huske at engang forlot lærerinnen oss i timen. Jeg gikk så hen og tok en sorttrykt bok som hun leste for oss — «Gøngehøvdingen» — og leste op for mine

takknemlige kamerater. Plutselig kom hun inn, og jeg fikk en ordentlig lusing fordi jeg brukte mine øine. Det fant jeg var urettferdig. Jeg hadde jo anvendt tiden fortreffelig.

Jeg var en ganske flink elev, men jeg kunde ikke lære å lese punktskrift pent. Læreren holdt strengt på at jeg skulde lese med fingrene, og da jeg gjerne vilde ha en god karakter — så snøt jeg. Jeg spilte fingrene så meget som mulig fra hinannen, og så leste jeg punktskriften imellem dem med øinene, eller også leste jeg forut. Jeg har aldri siden lest punktskrift. Jeg husker jo også nogen av de fristelser som mitt gode syn gav mig i samlivet med de blinde kamerater, og som jeg mener i lengden kan være farlige for de svaksyntes karakter. En blind kamerat hadde en pose plommer. Posen gikk i stykker, og jeg hjalp med å samle op; men der gikk jo litt vel mange av plommene uten hans vidende i min egen lomme.

Ja, så kom jeg ut av instituttet og skulde prøve livet. Jeg følte at jeg var underlig stillet. Jeg var hverken seende eller blind. Jeg måtte treffe mitt valg, og jeg valgte å legge mitt liv an som en seende ung mann. Det var vanskeligere enn jeg hadde trodd; for jeg merket snart at jeg var ikke som de andre unge. Mitt lange samliv med de blinde hadde satt sitt preg på mig. Jeg var så klosset. Selv min bror skammet sig ved å gå med mig på gaten. Men derfor opgav jeg ikke min beslutning; jeg måtte se til å bli som de andre. Jeg måtte avlure dem forskjellige ting. Det gikk ganske godt, men ikke alltid uten ydmygelser.

Jeg gikk jo — som de — på restaurant. Jeg husker således en sommeraften jeg satt på en restaurant. Bak mig satt et selskap som plutselig gav sig til å le høit, da jeg tendte min cigar. Jeg opdaget selv grunnen. Jeg hadde stukket den tykke ende av cigaren i munnen. Men jeg tok det med og anstrengte mig for ikke mer å opføre mig så fjollet. Jeg vilde leve min ungdom som en seende ung, hvem heller ikke de unge piker fant latterlig.

Jeg meldte mig inn i en roklubb og i en bryterklubb, og da jeg var sterk, vant jeg der mine kameraters anerkjennelse. Jeg skaffet mig en sykkel, og jeg kjørte som den beste. Jeg har cyklet på Rådhusplassen i Kjøbenhavn.

Så meldte jeg mig til en ungdomsskole. Det var et slit å følge med; men med stor flid gikk det. Jeg lærte å lese, skrive, regne og føre bokholderi. Nu syntes jeg at jeg var som de andre, og jeg har alltid følt mig som seende.

Jeg minnes mine skole- og ungdomsår på blindeinstituttene med takknemlighet og glede, og jeg lærte også der å anvende alle mine sanser som støtte for mitt svake syn; men jeg tror at jeg kunde ha spart megen tid og være blitt bedre utrustet til livet hvis jeg var blitt utdannet og opdratt mer som seende enn som blind.»

Jeg mener at denne skildring ganske godt og nøkternt gir et inntryk av et svaksynt barns vanskeligheter i normalskolen og i blindeskolen på en tid da vi blindelærere ifølge ordre fra lægen anså det for vår uavviselige plikt å verne og beskytte våre svaksynte elevers synsrest fra ødeleggelse. Som vår viden var, kunde

vi ikke handle anderledes, og det skal anføres at vi i flere tilfelle har henvendt oss til øienlægen og fått hans tillatelse til å benytte en elevs syn til skrivning og den øvrige undervisning. Men det var spredte tilfelle. Først i 1922 innrettet vi svaksyntklasser på instituttene.

Men innen jeg går over til å avlegge beretning om disse, vil jeg gjerne gi Dem en oversikt over svaksyntundervisningsspørsmålets utvikling i Tyskland og Danmark. På blindelærerkongressen i Hamburg 1907 holdt Berlinerøienlægen prof. Levinsohn et foredrag: Hører de svaksynte hjemme på blindeinstituttene? Fra sin kollega i Strassburg dr. Redslob, som i denne by hadde fått innrettet en svaksyntklasse, hadde han fått interesse for denne sak som han nu forsøker å reise i sitt fedreland. Det er mennesket og lægen som her tar på sig — varmhjertet og saklig — å vise pedagogen at der handles ille med disse barn både i normalskolen og på blindeinstituttene. La oss holde oss til de siste. Han sier: «Å opdra og op-lære en svaksynt ved følesansens hjelp som blind, er å handle stikk imot hvad samfundet ellers pleier å gjøre for mennesker som har lidt skade på et organ — f. eks. de vanføre. De vanføre hjelper man ved å utdanne og utnytte det beskadigede organ såvidt mulig, forsåvidt det ennå er i stand til å fungere. Dette er også det eneste humane og verdige standpunkt. Det er jo en ulykke for et menneske å lide skade på et av sine organer; men det vilde være en stor trøst i ulykken hvis dette menneske kunde erfare at han vel har mistet meget, men ikke alt, at det beskadigede organ kan opøves og brukes.

På samme måte skal vi handle med de svaksynte og ikke på forhånd kassere deres synsrest som ubrukelig; og dette gjelder i særlig grad med barna og de unge som skal opdras og opplæres.»

Mine tilhørere, det er den svaksyntes menneskerettigheter denne læge holder op for oss. Men også fra et helsestandpunkt er det uforsvarlig ikke å opøve øiet. Pleie og opøvnning av det svake organ er av største betydning for dette. Man mister hvad man ikke bruker. Dette gjelder den beskadigede førlighet, men også det svake øie — og særlig det unge øie. Ja synet kan endog bedres ved opøvnning, forutsatt at de optiske og perciperende medier er intakte, mens omvendt synet svekkes litt efter litt når øinene ikke benyttes. Han foreslår derfor særlige skoler for svaksynte barn eller til nød hjelpeklasser for svaksynte innenfor blindeinstituttene.

Prof. Levinsohns fremhevelse av den svaksyntes menneskerett og hans lægevidenskapelige krav om opøvelse av synsresten skal her understrekes. Hans forslag fikk en kjølig mottagelse av pedagogene, som gjennomgående var ganske godt tilfreds med de bestående forhold.

I 1911 kom så den tyske undervisningslov for blinde barn. I denne stod: «Til blinde barn hører også slike som er så svaksynte at de må betraktes lik blinde barn.» Der meldte sig nu et stort antall virkelig blinde barn til optagelse. Der blev plassmangel på skolene. For å skaffe plass til de virkelig blinde måtte man nu

bruke loven til å rense ut blandt de svaksynte elever. Man måtte altså nu til å bevise at mange svaksynte likevel ikke var lik blinde.

Rektor Niepel gjør dette i en artikkel i «Blindenfreund» for 1918. Nu er det altså en blindopedagog som drar sterkt til felts imot de svaksynte på blindeinstituttene. Vel bruker han ikke så sterke ord som en kollega, som kaller den svaksynte elev et kors for blindeundervisningen; men han tar dog kraftig fatt. Han sier: Vi har aldri ansett denne fellesundervisning av blinde og svaksynte for idealet. Den svaksynte elev er adspredt, uopmerksom og forstyrrer ved sitt urolige vesen den blindes opmerksomhet. Han er for læreren en stadig fristelse til å anlegge sin undervisning for de halvblinde og ikke for de virkelige blinde.

På verkstedene ligger den fare nær at læreren tar sig mer av de halvblinde, fordi han hos dem hurtigere og lettere ser et resultat av sin undervisning. Men også for den svaksynte er denne forbindelse uheldig. Det er riktig hvad prof. Levinsohn sier: Der begås en stor urett overfor de svaksynte ved — av hensyn til deres utdanning — å erklære dem for blinde. De skal opdras og utdannes som seende. Niepel fraråder den ordning å la de svaksynte gå i skole på blindeinstitutter for senere å opplæres i et erhverv utenfor disse hos en seende mester. Han mener at den svaksynte ved sitt institutt-ophold får et stempel på sig som blind som vil vanskeliggjøre hans antagelse som lærling hos en seende mester. Denne samme mester — sier han — vil derimot kanskje uten anfektelse anta en nærsynt med mindre syn enn den svaksynte. Han anbefaler derfor særlige skoler for disse barn. Nu lykkes saken. Øienlægen og pedagogen har funnet hinannen. I 1919 åpnes svaksyntskolen i Berlin. Av 406 barn fra normalskolen og 18 fra blindeinstituttet uttokes 99 og 13 med syn mellem $\frac{12}{60}$ og $\frac{1}{60}$.

Der foreligger en fullt utarbeidet leseplan fra 1922 over skolens arbeide. Der er 7 klasser på 12 elever, og fagene er normalskolens. I denne leseplan heter det: Svaksyntskolen er en avdeling av den almindelige folkeskole og inntar en selvstendig stilling mellem normalskolen og blindeskolen. Den er en skole for barn med 5 sanser, og dens mål er å gi slike barn som ved en svekket synskraft ikke kunde følge med i normalskolen, eller som halvblinde var henvist til blindeinstituttet, vesentlig samme utdanning som i normalskolen.

Til denne skolen blev der altså overført 13 elever fra blindeinstituttet i Berlin. Jeg har selv besøkt denne skole og likeså svaksyntskolen i Strassburg, men skal dog særlig fremheve Berliner-skolen p. g. a. dens utmerkede ordning og leseplan. — —

I Danmark er der to øienlæger, hvem æren tilkommer for å ha vakt interessen for svaksyntundervisningen. Allerede i 1898 tar instituttens nuværende øienlæge stabslæge Norie til orde for saken, men uten praktisk resultat. Men i 1920 besøker prof. dr. med. K. K. Lundsgård svaksyntskolene i utlandet og holder ved sin hjemkomst et foredrag om skoler for svaksynte barn, som finnes optatt i «Hospitalstidende» nr. 47 for 1920. Foranlediget herved nedsattes et utvalg, og det overdroges øienlægen dr. med. Holm å finne ut de

barn i København som måtte egne sig til optagelse på en svaksynt-skole. Dette skjedde på den måten at alle skolelægene undersøkte de av lærerne innstilte barn med svekket syn i de kjøbenhavnske skoler. Der uttokes 90 som dr. Holm undersøkte, og av disse blev 22 erklært for egnet til svaksyntundervisning, d. v. s. 0,034 — i Berlin 0,06 — av samtlige skolebarn. I «Hospitalstidende» nr. 27 for 1921 har dr. Holm gjort rede for denne første undersøkelse. Svaksyntgrensene sattes som i Berlin til $\frac{12}{60}$ og $\frac{1}{60}$, og likesom i Berlin medtok man bare barn hvis øiensykdommer var helbredet. Syke øine hører ikke hjemme i svaksyntskolen, men på et hospital. Da undersøkelsen bare gjaldt kjøbenhavnske barn, blev der på blindeinstituttene bare funnet 2 i den skolepliktige alder. Men undersøkelsen hadde vakt vår interesse, og da vi hadde fått å vite gjennom prof. Lundsgårds foredrag at vi levde i en ganske forkjert tro: at det skadet barnas øine å bruke dem med måte, så begynte vi med lægens tillatelse å eksperimentere med våre elevers syn. Resultatene var gode og blev forelagt øienlæger og pedagoger i et møte i Ophthalmologisk Selskab 1922.

I august 1922 opprettet så Københavns kommune en svaksynt-skole for kjøbenhavnske barn som bor i hjemmene. Om denne og blindeforskolens svaksyntklasse har øienlægen dr. Holm gjort rede i «Acta Ophthalmologica» 1924. Senere opprettedes endelig en svaksyntklasse på Det kgl. Blindeinstitut.

Der finnes altså nu en selvstendig svaksyntskole i København under normalskolen og to svaksyntavdelinger på de to blindeinstitutter. På disse tre svaksyntskoler undervises for tiden i alt 64 barn, nemlig: På kommunens svaksyntskole 23 kjøbenhavnske barn, på Forskolens svaksyntavdeling 15 fra hele landet og på instituttets svaksyntavdeling 26 fra hele landet.

Foruten disse 64 svaksynte barn vet vi at der rundt om i normal-skolene i hele landet sitter svaksynte barn. Der arbeides for tiden på å få alle disse barn undersøkt av øienlæger. Først da har vi vårt materiale i orden.

Hvad synsstyrkene angår, ligger de fra $\frac{1}{60}$ til $\frac{30}{60}$. Den kommunale svaksyntskole har langt de beste synsstyrker, blindeinstituttene de dårligste.

Forskolens elevers synsstyrke er følgende:

2 — $\frac{1}{60}$; 4 — $\frac{2}{60}$; 2 — $\frac{3}{60}$; 3 — $\frac{4}{60}$; 1 — $\frac{5}{60}$; 2 — $\frac{6}{60}$; 1 — $\frac{12}{60}$.

Denne forskjell i synsstyrken gir selvfølgelig også stor forskjell i undervisningen. Den kommunale svaksyntskoles undervisning er mer i slett med normalskoleundervisningen både hvad metode og undervisningsmaterieell angår. Billeder — spesielt utarbeidet for svaksynte — kritt-tegninger, ja endog lysbilleder fra et kostbart epidiaskop anvendes i langt større utstrekning her enn i vår undervisning. Som en fortrinlig foranstaltning for disse bybarn skal anføres at barna en hel sommermåned opholder sig ute i en barnekoloni på landet, hvor de undervises og lever det deiligste friluftsliv med lærerne.

Vår undervisning er anlagt for de små synsstyrker og er mer i slekt med blindeundervisningen. Ja vi går endog så vidt i vår undervisning at vi lar svaksynte barn som har for store vanskeligheter ved å klare lesning av almindelig trykte typer, også lære punktlesning.

Fagene og timefordelingen på forskolen er følgende: Skriftlig og muntlig dansk 8, regning 4, geografi eller iakttagelsesundervisning med modellering og tegning 4, religion 2, historie 1, praktisk arbeide 3, gymnastikk 3, sang 3, dans $1\frac{1}{2}$, sløid, strikning $3\frac{1}{2}$. På instituttet undervises dessuten i geometri, fysikk og naturhistorie. I det daglige liv gjøres i øvrig ingen forskjell på blind og svaksynt, som jo bor under samme tak.

Vi er altså i Danmark ennå bare nådd til det prof. Levinsohnske forslag: Svaksyntklasser innenfor blindeinstituttet. Må jeg straks slå det fast: Dette er ikke vårt mål, men en stasjon på veien. Vårt mål er en særskilt kostskole for svaksynte utenfor blindeinstituttens murer, men i mer samarbeide med disse. Vi har altså nu våre elever dels i rene blindeklasser hvor der kan sitte en enkelt elev med syn på $\frac{1}{60}$ eller derunder, dels i svaksyntklasser, og må jeg straks si det: Blindeundervisningen har vunnet mektig ved denne ordning. Ingen av oss på forskolen ønsker den tidligere sammenblanding av blinde og seende tilbake.

Vår svaksyntavdeling har vært såre billig å installere. Vi har til denne tatt de lyseste klasseværelser vi har; men vi har ikke ofret noget på kunstig lysanlegg. Er været mørkt, må der drives muntlig undervisning. Kunstig lys tretter barna. Så har vi anskaffet en meget stor og lav sort tavle på fot, som kan innstilles skrått, fordi øiet anstreges minst ved blick nedad. Det øvrige skolemateriell: Lesepulter, tallbilleder, kart, tegneapparater, billeder, bøker har vi enten selv laget eller tatt fra normalskolen; alt annet skolemateriell låner vi fra blindeundervisningen.

Må jeg si et par ord om selve undervisningen: Til lesning anvendes først store trykte bokstaver på papp og sandpapirobokstaver. Ved hjelp av disse innprentes de enkelte bokstaver sikkert i barnas hukommelse. Så skriver barna med disse pappstykkene småord og setninger, og når det er innøvd, tar man fatt på normalskolens ABC. Her var det ønskelig å ha en Svaksyntabc som gikk langsomt frem fra store til små bokstaver. Til hjelp ved lesningen anvendes briller (+ 10, 12, 14, 18) og en leseluppe. Vi har forsøkt med kikkertbriller. De er dyre og har ikke gitt godt resultat. Til skriftlige arbeider anvendes hefter. Der skrives med blyant og med blekk. Hvad lesningen og lysstyrken angår har prof. Lundsgård gitt oss følgende interessante og viktige opplysning: Vi antar at vi har et barn med synsstyrke $\frac{1}{60}$ — det vil jo si at han i en avstand av 6 m. leser den øverste bokstav på synstavlen. Denne bokstav er 90 mm., og en almindelig bokstav er $1\frac{1}{2}$ mm.; d. v. s. at den store bokstav er 60 ganger større enn den almindelige. Denne store bokstaven leste barnet jo i 6 meters avstand. 6 m. = 600 cm. Nu var den store 60 ganger større enn den lille, d. v. s. at hvis den lille boksta-

ven holdes 60 ganger så nær til øiet som den store, så danner den samme synsvinkel som den store. $\frac{60}{600}$ er 10 cm. Altså et syn på $\frac{6}{60}$ kan lese alene bokstaver i 10 cm.s avstand. Hvis De vilde prøve på å lese alm. boktrykk i 10 cm.s avstand, kunde De ikke. De kan ikke så godt mer innstille deres syn. Denne akkomodasjonsevne, som svaksyntundervisningen bygger på, tapes nemlig med årene; men barnet har den, og går den tapt, kan den erstattes ved brilleglass.

Dette vil si at den laveste lesegrense teoretisk sett ligger ved et lesesyn på ca. $\frac{3}{60}$. Er synet under dette, må barnet hjelpes ved optiske hjelpemidler for å kunne lese almindelige bokstaver. Er dette ugjørlig, ja så må en slik elev, som jo ellers er seende og ikke føler sig som blind, lære punktskrift som lesetegn, idet han dog samtidig undervises i å lese de store trykte typer, hvilket kan få praktisk betydning for ham, samt i å bruke sin synsrest. Skriveferdighet kan derimot utmerket praktiseres med $\frac{1}{60}$ syn. Dette er til dels en mekanisk håndbevegelse. Hvad den svaksyntes lesehurtighet og lesesikkerhet i forhold til blindes og seendes angår, så har vi gjort nogen forsøk hvor den svaksynte har klart sig meget godt. Men i øvrig er disse forsøk ennå for uprøvet til å kunne gjelde som norm. Jeg skal bare som et praktisk resultat anføre at en svaksynt gutt med $\frac{9}{60}$ syn forsøksvis har vært undervist i morsmålet sammen med jevnaldrende — 11-årige — velbegavede blinde barn. Han benyttet samme lesebok som de blinde i sorttrykk, og han fulgte utmerket godt med — også i skriftlige arbeider. Jeg skal forresten ikke komme nærmere inn på de øvrige fag. Tiden tillater det ikke; men jeg skal bare til slutt si et par ord om iakttagelsesundervisningen. For å kunne undervise et barn i dette fag må læreren være klar over barnets iakttagelsesevne. Kjenner vi våre elevers syn som iakttagelsesmiddel? Fordi vi kjenner hans lesesyn, gjør vi det ikke. Praktisk talt må vi skjelne mellom lesesyn og iakttagelsessyn. Lesesyntets bestemmelse får vi av synstavlen, iakttagelsessyntets bestemmelse må læreren selv prøve sig frem til gjennom en rekke faktiske iakttagelsesprøver av sine elever, og han må i dette — som i alt vedrørende svaksyntundervisningen — være i stadig kontakt med øienlægen.

Det er bare lite jeg selv kan fortelle Dem om den svaksyntes iakttagelsessyn, og vår iakttagelsesvurdering må derfor ennå være famlende og eksperimenterende. Vi går forsiktig frem og vil heller undervurdere enn overvurdere våre elevers iakttagelsesevne. Vi mener at et barn med relativt godt lesesyn — ca. $\frac{6}{60}$ — ser verden og tingene nokså stykkevis og delt, farveløst og unøyaktig, og at denne ufullkomne iakttagelse på mange punkter enten slett ikke gir barnet forestillinger om tingen eller i beste fall: falske. Man vil kanskje undres ved å høre at et slikt barn antagelig aldri har sett en fugl flyvende ute i naturen. Når et legeme nemlig er i bevegelse, er det vanskeligere å iakttå, og det blir for et slikt svaksynt øie en ubestemmelig skygge i bevegelse.

Man vil forstå at en slik mangelfull iakttagelse gjør sin virkning

på barnets sjeleliv, som ikke får den rikdom av inntryk som det fullt ut seende barn har. Det vil ofte vise sig i en viss passivitet og mangel på fantasi, og barnets sprog blir flatt og dødt. Her er nok å ta fatt på for en virksom og interessert lærer, og lønnen er at han ser disse halvslove barn våkne op til en levende og interessert tilværelse, efter hvert som kunnskaper bibringes dem og de lærer å bruke sine synsrester. Må jeg illustrere dette med nogen meddelelser fra min svaksynte venn, hvis syn er omkr. $\frac{9}{60}$. Jeg spør ham: Fortell mig hvad De vet om mitt ansikt? Han svarer: Jeg vet at De har briller, fordi glassene gir gjenskin; men jeg vet ikke om De har overskjegg eller hvorledes Deres frisyre er. Deres ansikts-trekk kan jeg ikke bestemme, medmindre jeg på en nærgående måte fikk lov til riktig å «beglo» Dem. Minespillet i Deres ansikt kan jeg ikke følge. Men jeg kjenner Dem på Deres stemme, Deres gang, og så ser jeg Deres skikkelses konturer. — Jeg spør: Når De er gjest i et hjem og setter Dem til bords ved et måltid, kan De så overse hvad som står på bordet av fødevarer? Han svarer: Jeg skal være meget forsiktig og holde mig beskjedent tilbake. Jeg har et særlig godt øie til osten; den har jeg ofte stukket kniven i i den tro at det var smør. Men her hjelper luktesansen mig også. De spør om min iakttagelse av naturen. Jeg ser et landskap som en helhet; jeg skjelner i dette skog, mark, sjø, hav — enkelthetene må jeg nok renonsere litt på. Fuglene ser jeg bare som mørke klatter som beveger sig i luften; dem må vi lære om i skolen, men hester, kjør og husdyr har jeg et helhetsinntrykk av — ja selv elefanten i Zoologisk Have. Jeg har hatt utrolig bruk for mine skolekunnskaper i anskuelse av naturfagene. Jeg tror det var godt om vi fikk særskilt undervisning i farver. Men når jeg er kjent i en egn, d. v. s. får mine egne kjennemerker som jeg fester min opmerksomhet ved, så vil jeg påta mig å være en utmerket fører. Jeg har f. eks. styrt en kapproingsbåt gjennom den buktede Gudenå fra Lilleborg til Himmelbjergsjøene uten uhell, fordi jeg var kjent der og hadde mine merker i land — og så min fortrinlige hukommelse. — Må dette være tilstrekkelig. De vil lett selv slutte Dem til den opgave som ligger for oss når talen er om flere forskjellige typer av svaksynte barn.

Vi skylder øienlægene takk fordi de har vist oss denne opgave, og for å løse den er det nøieste samarbeide mellem øienlægen og pedagogen nødvendig. Lægen skal gi oss tillatelsen til å undervise et svaksynt barn og ved stadig kontroll av eleven være vår garanti for at vi ikke skader hans syn ved vår undervisning.

Som jeg omtalte, er vi i Danmark bare ved en stasjon på veien. Ennu har vi de svaksynte barn på våre blindeinstitutter. Vårt mål er en særskilt kostskole for alle landets svaksynte barn. Tyskerne holder sterkt på svaksyntskolens selvstendige stilling. Jeg tror det vil være uklokt å løsrive svaksyntskolen fra blindeskolen. Blindeundervisningen vil i mangt og meget kunne støtte svaksyntundervisningen, ja i visse tilfelle kan punktskriften anvendes i denne. Og navnlig i erhvervsspørsmålet vilde der begåes en stor urett mot de

svaksynte ved å stille dem på like fot med de seende. Svaksynte er invalider, og der tilkommer dem derfor hjelp og støtte av samfundet, kanskje i noget mindre grad enn den for de blinde.

Det har vært utenfor min plan å komme nærmere inn på erhvervsutdannelsen. Må jeg bare si at jeg med den største interesse har fulgt de forsøk som på dette område er gjort av rektor Ek i Tomtebodø, som rektoren kanskje vil fortelle oss mer om.

Det er stykkevis og delt hvad jeg har kunnet fremføre; men jeg har gjerne villet vise Dem det svaksynte barns krav til oss, og jeg er sikker på at en adskillelse mellom blinde og svaksynte på våre skoler vil være til største gagn også for de blinde — våre ekte barn.

*

*

*

Dirigenten og lærer Nergård takket for foredraget. Nergård uttalte håpet om at foredraget måtte resultere i at man fikk særklasser eller særskoler for svaksynte elever.

Rektor Ek og bestyrer Wisth sluttet sig til de foregående.

Bestyrer Wisth uttalte at ved Dalen blindeskole har man forsøkt med å utskrive de svaksynte elever fra blindeskolen for at de kunde få sin utdanning som seende. Ved at svakt seende kommer innenfor blindelaugget, gjør de også krav på den støtte og de fordeler som virkelig blinde må og skal ha alene. Opdras de svaksynte som seende, blir de nødt til å forsøke å klare sig selv.

50 år.

N. Bf.s formann, kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes, fylte 8. april (1. påskedag) 50 år.

Alf Arnesen blev født i Elverum nevnte dato 1878. Han har vært blind fra fødselen av (skimter dog lys og mørke). Høsten 1886 kom han som yngste elev inn på Oslo blindeskole, hvor han var til sommeren 1894. Her kom hans gode evner i så vel teoretisk som praktisk retning snart for dagen. Foruten i almindelige skolefag fikk han undervisning i kurvmakeri, og han har siden supplert sin håndverksmessige utdanning. En tid hadde han kurvmakerforretning på Lillehammer. Senere har han drevet som kurvmaker og småbruker i Veldre og på Jessnes. Arnesen oparbeidet sig efter hvert en god kundekrets, og hans arbeide blev almindelig anerkjent. Utvilsomt hører han da også til vårt lands aller dyktigste blinde håndverkere. På landsutstillingen i Oslo 1911 blev han tildelt 1.-premie, og en av de utstilte stoler blev innkjøpt av H. M. kongen.

I 1914 blev Arnesen gift med frk. Karen Flugsrud, og han har i sin hustru hatt en god hjelp og støtte, noget som også i rikt monn er kommet blindesaken til gode. Ekteparret har 5 kjekke barn.

Arnesen har alltid fulgt levende med i tidens spørsmål og har tatt aktiv del i forenings- og samfundsarbeidet på de steder han har bodd. Overalt har han vunnet respekt og aktelse og har gjennom sitt liv og virke vært en utmerket representant for sine blinde kamerater blandt den befolkning han er kommet i berøring med.

Det kan trygt sies at Alf Arnesen er en av de fremste banebrytere

innen norsk blindesaksarbeide. Meget tidlig kom han med. Han var en av dem som fikk stiftet Ø. B. i 1907, og han har i en meget lang årrekke vært medlem av forbundets styre. En tid var han formann og har nu i mange år vært næstformann. Hvad det har hatt å bety for Ø. B. å ha denne mann i sin ledelse, en mann som i ganske særlig grad forener omfattende teoretiske kunnskaper med stor praktisk innsikt, det kan vanskelig vurderes for høit.

Men sin betydningsfulleste innsats har Arnesen likevel gjort innen N. Bf. Allerede tidligere hadde han (som en av Ø. B.s representanter) vært medlem av N. Bf.s styre da han i 1921 valgtes til landsorganisasjonens formann, og han er senere alltid blitt gjenvalgt. Når vår sammenslutning i de siste årene har kunnet glede sig over en stadig stigende innflytelse på høieste hold, skyldes dette — ved siden av vår sekretærs store og utrettelige arbeide — i første rekke vår så høit skattede formann. Hans rolige og sikre opptreden under konferansene med de offentlige myndigheter, hans logiske og klare utformning av sine skriftlige innlegg virker tillitvekkende og respektskapende overfor den organisasjon og den sak hvis første tillitsmann han er. Hvad Arnesen har utrettet — innad som utad — i de årene han har innehatt formannstillingen i N. Bf., er vanskelig å bedømme for utenforstående; men vi som har hatt den glede og lykke å arbeide sammen med ham i en lang rekke av år, vet at hans innsats er meget imponerende, og vi har ofte undret oss over hvordan han har kunnet overkomme alt. Vi er visst alle enige om at vi i Arnesen har den rette mann på den rette plass. Han er ikke bare den alltid virksomme forkjemper for vår sak og leder for vår landsorganisasjon, men han er også den varmtfølende, forståelsesfulle kamerat, hvis høieste ønske det er å gjøre sitt ytterste for å skape de best mulige arbeids- og livsvilkår for alle norske blinde.

Vi er sikre på å ha alle med oss når vi ønsker Arnesen hjertelig til lykke med 50-årsdagen og takker ham varmt for alt han har gjort for oss og vår sak, samtidig som vi uttaler det håp at vi ennu i mange, mange år må få beholde ham på lederplassen i vår landsammenslutning.

E. I.

Foreningen for Blinde

har utsendt sin årsberetning for 1927, hvorav hitsettes:

Blindeforeningens faste fond utgjorde ved utgangen av 1927 kr. 168 840,97 som ved årets begynnelse. Efter regnskapet for de av foreningens midler som ikke hører med til det faste fond, utgjorde disse ved utgangen av 1927 kr. 116 993,70 mot kr. 119 342,62 ved årets begynnelse. Når beholdningen av disse midler tillegges det faste fond, utkommer som foreningens samlede formue kr. 285 834,67

Som nevnt i årsberetningen for 1925, besluttet styret å utbetale til Norges Blindeforbund frk. Emma Ellefsens testamentariske gave på 5500 kr. Utbetalingen av dette beløp med renter fra 1.—7. 1925 er nu iverksatt, og dette har medført at det ikke i 1927 har kunnet utdeles så meget i bidrag som det foregående år.

Av Schankes legat er der utbetalt som årlig bidrag til tre blinde som i voksen alder har mistet synet, legatporsjoner a 75 kr.

Rentene av P. N. Eckersberg og hustrus legat som bestyres av Oslo Overformynderi, og som for 1926 beløp sig til kr. 1132,36, blev fordelt mellem tre blinde.

Rentene av Emma og Carl Ellefsens legat som likeledes bestyres av Oslo Overformynderi, og hvor rentene for 1926 beløp sig til kr. 566,97, blev fordelt mellem to blinde.

Rentene av stud. filol. Yngvar Sydnes' legat, kr. 605, er utbetalt til 6 blinde.

Av årsinntektene for 1927 er 500 kr. anvendt til friplasser ved Blindemisjonen «Il»s blindehjem. 57 blinde har dessuten på forskjellige måter vært ydet økonomisk støtte. Der er således hjulpet til opphold ved «Il»s blindeskole og Oslo Blindeskole, likesom elever fra disse skoler er skaffet utstyr efterat de var ferdige med skolegangen. Andre er hjulpet til i de dyre tider å skaffe sig undervisning, materialer til sitt arbeide, innredning av verkstedrum o. l.

I alt er som bidrag i 1927 utdelt ca. 11 000 kr. Til sammenligning kan anføres at det i de siste 7 år har vært utdelt: I 1921 7800; i 1922 9050; i 1923 9150; i 1924 8500; i 1925 10 500; i 1926 12 700 og i 1927 11 000.

Foreningens formue utgjorde ved utgangen av de samme år: 1921 kr. 187 230,52; 1922 189 785,44; 1923 190 163,03; 1924 196 113,64; 1925 275 418,79; 1926 288 183,59 og 1927 285 834,67.

Foreningen hadde ved begynnelsen av 1927 et medlemsantall av 92, hvorav 29 livsvarige; ved årets utgang var der 94 medlemmer, hvorav 29 livsvarige.

Der avholdtes i årets løp 5 styremøter foruten at en hel del saker behandledes skriftlig ved sirkulasjon mellem styremedlemmene.

Foreningens styre bestod fra årets begynnelse av sanitetskaptein F. Lindeman, kaptein Henrik Aubert og sekretær M. Steen. Ved generalforsamlingen i 1927 uttrådte doktor Lindeman, som gjenvalgte. Som supleanter valgtes fru advokat Kåren Bugge og sekretær Lerche Johansen. Til formann gjenvalgtes sanitetskaptein Lindeman. Til revisor gjenvalgtes byfoged Dahl, Fredrikstad.

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Årdal herred 25 kr.; Høyland do. 50; Valestrand do. 10; Ivar Rødberg 10; medlemskontingent 31; Eikås Kvinneforening, Jølster 100; Skjåstaddalens Blindeforening, Sunnmøre 136.97; «Vestlendingen», Bergen 29.02; «Håbet», Bergen 50; Austad Misjonsforening, Farsund 25; læreren i Standnes 3; Indre Gloppen Ungdomslag 50; Jørgen Petersen, Bergen 50; Elldalsdalens Ungdomslag 10; Tastad Ungdomslag 5; Kretssykekassen, ref. premie 17.10, tilsammen kr. 602.09.

O. A. Holen, kasserer,
Sandvikslien3, Bergen; tel. 2023.

Møtereferater.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 7.—2. 1928.

Til stede var: Gjøen, Åsebø og Sørensen samt varamennene frk. Steen og Maurstad. — Der forelå to ansøkninger, hvorav den ene blev innvilget med kr. 56,50 og den annen blev besluttet utsatt. — Forelå skrivelse fra Knut Johansen, Kristiansand S., med regnskap over hans salgsvirksomhet av blindes arbeider i siste halvår 1927. Samtidig anmodet han forretningsutvalget om at det måtte sørge for at han kunde få beholde sin bevilgning av forbundet for 1928. Saken besluttet behandlet ved omsendelse. — Behandledes ansøknin g fra utlodningskomitéen hvori den søkte om å få overlatt de gjenstander som var igjen fra tidligere basarer, til åresalg på en tefest for Blindes Utsalg A.S. Besluttet at gjenstandene blir overlatt utlodningskomitéen til disposisjon, dog således at de tiloversblevne gjenstander igjen tilfaller forbundet. — Dessuten behandledes en del indre saker.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 16.—2. 1928

Til stede de samme som ved møtet 7.—2. — Oplestes en skrivelse fra lærer I. Vestre, Ålesund, hvori han meddelte at han gjerne vilde forære forbundet to musikkinstrumenter, en fiolin og en fagott. Besluttet å sende hr. Vestre en skrivelse og takke ham for gaven. — Der forelå tre ansøkninger, hvorav en blev innvilget med 75 kr., og den annen blev innvilget med 30 kr. som lån. Den tredje ansøknin g blev besluttet utsatt. — Det forelå skrivelse fra frk. Elisa Ellingsen, hvori hun meddelte at hun ønsket at der blev tatt en del forandringer ved tømning og eftersyn av innsamlingsbøssene. Hun bad om å få ordne saken på den måten hun selv fant var heldigst. Det besluttedes å si frk. Ellingsen takk og overlate til henne å ordne saken efter beste skjønn.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund i forbindelse med utsalgsstyret 27.—2. 1928. Til stede var: Gjøen, Åsebø, Sørensen og Henrikssen samt varamannen frk. Steen av forretningsutvalget, og Brun, Maurstad og varamennene frk. Liseth og frk. Hatlem av utsalgsstyret. Tilkalt var formannen i N. Bf., hr. Alf Arnesen. — Brun meddelte at V.B. hadde fått fri utstillingsplass, 16 kvadratmeter, på landsutstillingen i Bergen til sommeren. For å arrangere deltagelsen nedsattes en komité bestående av Brun, fru Hognestad og Sørensen, som skal samarbeide med forretningsutvalget i sakens anledning. — Anvendelsen av V. B.s andel av lotteripengene blev underkastet drøftelse. Der blev fremlagt forslag av hr. Arnesen: «Lotterikomitéen utbetaler efter hvert pengene til N. Bf., som fordeler dem mellem sine lokalavdelinger overensstemmende med foranstående plan (nevnt i hr. Arnesens skrivelse til sekretæren i N. Bf. av 15.—2. 1928) og efter spesiell og begrunnet ansøknin g for hver enkelt utbetaling. Av de således innvilgede ansøkninger skal N. Bf. straks tilstille departementet en gjenpart.» Henrikssen foreslo sløifet ordene «og efter spesiell og begrunnet ansøknin g for hver enkelt utbetaling». Enst. vedtatt.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 6.—3. 1928. Samtlige medlemmer av forretningsutvalget til stede undtagen Henrikssen. — Behandledes 4 ansøkninger, hvorav 3 blev innvilget med et samlet beløp av 130 kr. En blev besluttet å behandle som omsendt sak innen styret. — Referertes to skrivelser angående tidligere lån av forbundet. — Årsmøtet besluttedes avholdt i dagene 15.—16. juni 1928. — Sørensen gav en muntlig redegjørelse fra utstillingskomitéen, hvori han anmodet om at det beløp som av styret var stillet til disposisjon for en eventuell utstilling, 300 kr., blev forhøiet til 500, samt at forbundet overtok lageret av de ferdige arbeider mot at utsalget overtar de arbeider som ikke blir solgt på utstillingen. Forretningsutvalget gav planen sin tilslutning.

Sekretariatet.

Reiseekretærvirksomheten.

Nordenfjeldske Blindeforbund. Reisesekretær Flydal har fortsatt sin foredragsferd i Sør-Trøndelag og talt på følgende steder: 9. mars Vidar U. L., Malvik; 10. Glimt U. L., Malvik; 11. Framhald U. L., Bodsberg; 12. De unges Håp, Bynes; 13. Leinstrand U. L., Heimdal; 14. Nybrott U. L., Børse; 15. Tambarskjelver U. L., Børseskog; 17. Orkdal U. L., Fandrem; 17. Freidig U. L., Sølvbergs-
haugan; 18. Viggja U. L.; 19. Geitastrand U. L.; 20. Samhald U. L., Geitastrand; 21. Leiranger U. L., Lensvik; 22. Statsbygd U. L.; 23. Hasselvik U. L.; 24. Rissa U. L.; 25. Øverland U. L., Ophaug; 26. Bjugn U. L.; 27. Hemne U. L., Kirkeseterøra; 28. Tøstvernet U. L., Hellandsjøen.

Vestlandske Blindeforbund. Reisesekretær Sætre har fortsatt i Hordaland med foredrag på disse stedene: 13. mars Lysekloster; 14. Bolstadøyri; 15. Evanger; 16. Reppen; 17. Bjørgum; 18. Voss; 19. Hauge; 20. Egdetveit; 21. Sundve; 22. Raundalen. — Sekretæren har også talt på Garnes og en del andre steder, men dette har vi ikke fått nærmere underretning om.

Østlandske Blindeforbunds reisesekretær.

Østlandske Blindeforbunds reisesekretær. Pastor Bråtveit har nu i nogen måneder virket som vår «sendemann». At vi har fått en slik personlighet som Bråtveit til å tale vår sak, er jeg sikker på alle er begeistret for. Jeg gjentar hvad jeg før har sagt: «Bråtveit er mannen på den rette plass.»

Det har vist sig at de forskjellige menighetsråd omkring på Østlandet har stillet sig meget imøtekomende. Vi har nemlig sendt ut et sirkulære til samtlige menighetsråd i vårt distrikt, og velvillige svar er strømmet inn. Bråtveit har nok å gjøre lang tid fremover. Det er mange formål dette reisesekretærens arbeide tjener. Det holder liv i de foreninger som allerede i årevis har strevet for blinde-saken. I pastor Bråtveits kjølvann gror der sikkert nye «underbruk». Det ser også ut til at virksomheten skal bære sig økonomisk. Iallfald vil den sikkert gjøre det for det første halvårs vedkommende. Jeg har mottatt mange beviser fra medlemmene på hvor interessert

man er for at reisesekretæren også skal komme til deres bygd eller by. Dere skal alle ha takk for det. Det er godt blindesaksarbeide. I det hele tatt ser det ut til at vår sak går frem på så mange måter. Jeg vil gjerne her nytte anledningen til å rette en hjertelig takk til alle de hjelpende foreninger — store eller små — for den gode måten vår «sendemann» blir mottatt på.

Her er listen over de steder pastor Bråtveit hittil har besøkt som reisesekretær:

12. Arendal; 14. Fevik; 15. Engene kirke; 22. Grimstad kirke; alt i januar måned. En kort pause — pastor Bråtveit blev ordinert i Vår Frelzers kirke, Oslo.

6. Drammen; 7. Ø. Bærums K. F. U. M.; 12. gudstjeneste i Lillestrøm bedehus (innviet til kirkebruk); om aftenen på samme sted foredrag; 19. Haslum kirke, Ø. Bærum (pastor Bråtveits første fullstendige gudstjeneste); 26. Kråkstad; om aftenen foredrag i Kråkstad og Ski Ungdomslag; 28. tale på festen i «Friskt Mot», Arendal; 29. «Duggdråpen», Fevik; alt i februar måned.

1. Vik pr. Fevik; 2. Grimstad kristelige Ungdomslag; 4. gudstjeneste i Risør kirke; om eftermiddagen foredrag i bedehuset; 8. foredrag i Lyngør; 9. i Dybvåg; 11. gudstjeneste i Dybvåg; 13. foredrag i Bøilestad kristelige Ungdomslag; 18. gudstjeneste i Holt kirke pr. Tvedestrand; om aftenen foredrag i Tvedestrands bedehus; 19. foredrag i Dalens bedehus, Holt; 25. gudstjeneste i Skjedsmo kirke pr. Lillestrøm og om eftermiddagen foredrag i en forening; alt i mars måned.

1. april (Palmesøndag) gudstjeneste i Lørenskog kirke; om eftermiddagen i Frogner kirke, Oslo; 5. (Skjærtorsdag) gudstjeneste i Nesodden kirke; 8. (1. påskedag) i Jondalen pr. Kongsberg; 9. (2. påskedag) i Kongsberg kirke; 15. i Ullern kirke sammen med hr. Åsland; om eftermiddagen i Holter, Nannestad.

Så langt er ruten fastsatt. I siste halvdel av april og begynnelsen av mai reiser pastor Bråtveit antagelig til Telemarksbygdene og byene der. Første uken av juni blir der blindesaksaften i Bondeungdomslaget, Oslo, og 10. juni er Bråtveit vel på Hamar.

F o r m a n n e n.

„Duggdråpen“s første årsberetning.

Jeg er sikker på at denne lille årsberetning vil glede mange av bladets lesere, og derfor sender jeg den inn. Hilda Johansen er foreldreløs. Hun er nu i Amerika; men frk. Jørgensen som fremdeles er «Duggdråpen»s utrettelige leder, har ofte fått brev fra den trofaste og trohjertede «Duggdråpen» i Amerika. Hilda Johansen har skrevet nedenstående beretning helt alene, mens hun gjætte kjyr, sommeren 1921. Ortografien må jeg selv påta mig ansvaret for, skjønt det visselig ikke er noget lett ansvar. Igår hadde «Duggdråpen» fest i Gjærn, og det gikk bra. Det er tungt å arbeide her; men med uslitelig mot og troskap har foreningen arbeidet, og nu tror jeg det lysner. Nu er medlemstallet 36 igjen. Jeg er sikker på at alle vi blinde er enige med frk. Johansen i hennes takk til frk. Jørgensen og gode ønsker for vår kjære lille «Duggdråpe». Vi vil bringe alle «duggdråpene» en hjertelig takk.

p. t. Fevik 1.—3. 1928.

E. Bråtveit, sekretær.

Barnekoret og foreningen «Duggdråpen» blev stiftet 26. mai 1920 i Fevik bedehus. Det var til å begynne med bare 7 medlemmer, så det så riktig smått ut til at det skulde bli noget sangkor av det. Men efter hvert blev det flere og flere, og til sist var vi omkring 50 barn. Nu er medlemstallet 22. — Efter en del snakk blev vi enige om at «Duggdråpen» var passe navn. Det syntes vi passet best, for duggdråpen er jo liten og uvisslig, og det samme er vi og. Men hvis Guds kjærlighet får gjennomvarme våre hjerter, skulde vi og kunne skinne som små diamanter, likesom duggdråpene når solen skinner på dem. Vårt mål er å kunne være litt til nytte og hjelp for våre medmennesker, og derfor har vi tatt op blindesaken som vårt arbeide. Iblandt har vi små fester, underholdninger og turer. Vår første fest hadde vi i bedehuset bare for sangkoret. Der hadde vi det meget hyggelig, med sang og oplesning; men det vi satte mest pris på, var at vi fikk sjokolade og kaker, og det er jo noget alle barn setter stor pris på.

I januar hadde vi aftenunderholdning i bedehuset til inntekt for saken med tale av sekretær Hjelmteit og fiolinmusikk av hr. Hørsdal, og litt sang. Det var dessverre svært få mennesker til stede.

Så feiret vi Morsdagen med sang, deklamasjon og taler. Alle våre mødre var innbudt, og alle var de enige i at de hadde hatt en overordentlig hyggelig eftermiddag. — Også andre steder har vi fått lov å hjelpe til, skjønt det blir ikke så meget; men det lille vi kan, vil vi gjerne gjøre, som det står i en av sangene våre: «Vi hører også hjemme i vår store søskenflokk. Selv om vi er de yngste, så arbeider vi nok.»

Ifjor høst var vi på Moy og sang på et møte i Sanitetsforeningen. På Søm har vi vært og sunget for de gamle, og på Fredheim noen ganger og hjulpet til der. Der ute hadde vi vår juletreffest, og der har vi våre sangøvelser.

Kristi Himmelfartsdag hadde vi en liten sangfest med tale, sang og oplesning. Vi må jo ha litt penger inn til å betale lokalet med, da kassen vår sjelden er overfylt med penger.

En søndag i sommer hadde vi tur til Moysanden. Vi kjørte i «Høitromme». Vi reiste kl. 1 fra bedehuset. Da vi kom der bort, var barnelosjen foran oss. Så lekte vi, spiste og drakk kaffe, og blev så fotografert. Mens vi er i beste leken, begynner tordenen å rulle og himmelen blir næsten sort, og så varte det ikke lenge før regnet styrtet ned. Nogen løp under trærne, andre trev matkurven sin og løp så fort de kunde for å komme i hus. Da det begynte å lette noget, drog vi hjem; men vi var jo blitt adskillig våte.

Så vil vi bringe vår leder, frk. Jørgensen, en hjertelig takk for alt hennes strev med oss, og ønske både henne og foreningen vår lykke og fremgang, at foreningen må vokse og bli en liten gren på det store vintre. Gud gi da at vår lille «dråpe» kunde være litt til nytte ved siden av alle de store.

Sommeren 1921.

Hilda Johansen, knapt 14 år gammel.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^AS

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 042 897.66

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 922 957.39

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Kjøp

Rosenborgs dampbakeri's
brød og konditorvarer

I. K. Lykke ^A/s

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

S e v å r e v i n d u s u t s t i l l i n g e r

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C. Sundtsgate 22, Bergen

**Kunststen,
Gravmonumenter**

i imitert lys granit. Vor katalog samt stenprøve sendes gratis. Ualmindelig holdbare. Laveste priser. Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt. Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solhøimsgate 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grønsen 19

Kontortid hverdage 11—3, 5—6

Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grønsen 15¹¹ — Telefon 10158

Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo

Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

Trekningsliste for De blindes utlodning.

Gev. nr.	Lodd nr.	Gev. nr.	Lodd nr.	Gev. nr.	Lodd nr.	Gev. nr.	Lodd nr.	Gev. nr.	Lodd nr.
78	143	23	6015	139	18803	151	31463	145	41282
47	370	132	6432	108	19155	109	31667	40	41364
136	469	114	6565	95	20103	59	31727	11	42914
82	1168	52	6580	49	20149	83	31918	115	43261
74	1406	68	6834	97	20554	93	32042	43	43550
32	1614	98	7417	12	21218	71	32147	143	43931
107	1668	54	7652	35	22131	130	32294	51	44886
64	1694	127	9503	58	22193	142	32562	16	45134
8	1759	118	9956	61	22357	116	32912	117	45803
131	1875	90	10082	87	22841	41	33289	105	46303
36	2037	110	10718	15	23077	19	33561	100	46662
29	2038	138	10780	144	23592	3	34474	113	46928
76	3207	69	10927	79	23664	39	35100	37	46970
14	3275	129	13011	34	24472	125	35223	28	47062
20	3355	10	13281	77	24506	103	36193	18	47343
133	3595	102	13593	141	24711	101	36485	42	47345
104	3644	75	13710	80	24739	21	36544	46	47581
9	3935	22	14610	72	24768	134	36644	94	47741
63	3938	30	14889	146	24786	53	36685	17	47804
38	4062	67	15187	26	26131	91	37010	140	47847
27	4569	66	15242	147	26278	55	37203	92	48181
1	4691	81	15551	89	26286	57	37735	150	48283
120	4733	148	15706	25	26471	60	37839	123	48502
62	4885	50	15973	126	27053	124	38619	84	48685
137	4960	4	16303	149	28125	48	38973	44	48945
6	5020	111	16431	73	28712	112	39205	5	49502
99	5083	119	16549	7	29907	88	39207	13	49583
45	5143	2	16603	96	30810	122	39210		
86	5590	121	16726	24	30963	31	40095		
56	5596	106	17057	65	30994	128	40253		
33	5745	85	18729	135	31117	70	40992		

Trekningens riktighet bevidnes.

Bergen den 4. april 1928.

M. Brandtvik, J. B. Thalle, politibetjente.

Gevinstene avhentes i Blindes Utsalg, Rosenkrantzgt. 5.

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi med delelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkene

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetslud expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

**Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper**

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 5.

Mai 1928

17. årg

Innhold: Leksen lært. — Bør esperanto innføres som obligatorisk fag ved våre blindeskoler? — Blindeforsorgen i England. — Den blinde Nobelpristager. — Møtereferater. — Generalforsamling i A/S Blindes Utsalg, Trondhjem. — Reisesekretærvirksomheten på Vestlandet. — Olfentlig påskjønnelse. — Hjertelig takk. — Årsmøtene. — Korrespondanseskole for blinde. — Omsorgen for de døv-blinde i England. — Formannsadresser.

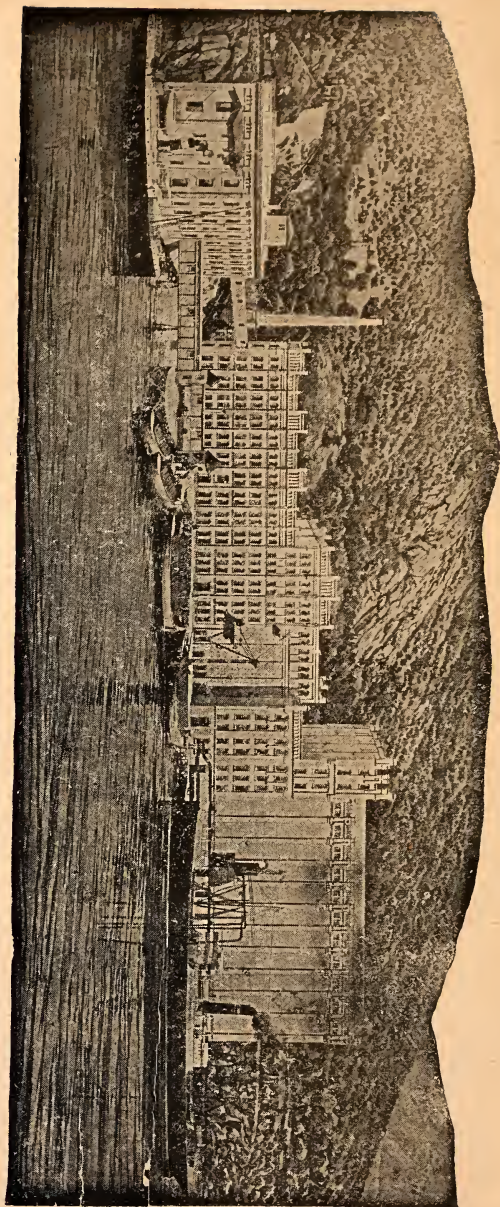
Tekst på annonser: Anerkjennende omtale av en blind håndverker. — En krigsblind som Lloyd Georgs' motkandidat. — Litterær konkurranse for blindeskoleelever.

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av al brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved daglig bruk av
Fedora-Såpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
D A M E U N D E R T Ø I

Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.

Carrie Nielsen A S

Tornøegaarden — Tel fon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Tørvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vårt Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Pellerin^o

LOTUS

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

A^s H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av

Dragtstoffer

Kaapetøier

Frakketøier

Kjøletøier

Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

**Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider**

TELEGRAMADRESSE

„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4.

BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikste'efon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent

A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt — mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt. Derpå gjøres Persil-opløsningen istand på vanlig måte: en pakke Persil oppløses i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har

ligget i bløt natten over, vris lett op om morgenen og er så ferdig til å kokes og vaskes i Persil-opløsningen. Anven^{der} alltid det selvvirkende vaskemiddel.

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A/s Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp derfor
altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A/s Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Drønningensgt. 21

Hansa

Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 5.

Mai 1928

17. årg

Leksen lært.

(Av sir Arthur Pearson i «Seier over Blindheten»).

Når prøven skal holdes over St. Dunstan's, over de teorier jeg gikk efter, og den måten soldatene satte dem ut i livet på, da må vi se på hvad disse blinde menn gjør ut av sitt liv.

Før krigen var slutt, hadde næsten halvparten av alle våre krigsblinde nedsatt sig i sine egne hjem. Det var derfor mulig å gjøre sig op en mening om hvorledes de greide sig i sine vanskeligheter under de nye livsvilkår.

En efter en avsluttet de sin utdannelse og drog ut for å avlegge korsprøven på hvad de dugde til. I det store og hele kan det sies at bare en ubetydelig procent av de menn som mistet synet i krigen — av grunner som hang sammen med dårlige vaner som de ikke kunde få bukt med, eller med alvorlig ødelagt sjels- eller legemshelse — var ute av stand til å gjøre det godt i livet.

Med undtagelse av denne lille procent forlot det store flertall av mennene St. Dunstan's så fullt hjemme i et håadverk eller et annet erhverv at de med den hjelp de fikk av tilsynscommitéen, som 9de kapitel handler om, var sikret et godt levebrød foruten sine pensjoner. Temmelig mange av disse menn nedsatte sig i sitt tidligere virke og tjente likeså meget eller i nogen tilfelle betydelig mer enn de hadde tjent mens de hadde synet i behold. I nokså mange tilfelle var fortjenesten to, tre eller endog fire gange så stor som den var dengang de så.

Naturligvis var det ikke å vente at hver eneste mann som drog ut fra St. Dunstan's med en rummelig pensjon for livstid, brydde sig om å arbeide med all den energi og kraft han rådet over. Temmelig mange av dem som tjente forholdsvis lite, kunde tjene meget mer. En dygtig, ung skomaker f. eks., som bodde i Nord-England, avla mig en visitt en dag han var i London, og da jeg spurte ham hvor meget han tjente, svarte han: «Omkring ett pund om uken». Da jeg så ham at dette ikke syntes mig på langt nær nok, svarte han: «Jeg kunde godt tjene to pund eller mer, sir;

men jeg har jo min pensjon og mitt tilleggsbidrag og bare mig selv å sørge for, og utover dette behøver jeg ikke mer enn ett pund om uken. Hvis jeg gifter mig, hvad jeg sannsynligvis kommer til å gjøre om kort tid, skal jeg snart tjene to pund om uken og rimeligvis ennu mer, tenker jeg.»

Et annet typisk eksempel av samme slags har vi i en hønserifarmer og mattefletter i det vestlige England. Hans lønn som landbruksarbeider før han blev blind, var 15 shillings om uken. Da han nedsatte sig på sitt hjemsted, arbeidet han såpass at han sammen med sin pensjon på 40½ shillings uken — heri inbefattet bidrag for ett barn — tjente 60 shillings pr. uke, og han var mer enn fornøiet med dette, hvad han også gjerne kunde være når man betenker at det var fire ganger så meget som han tjente før krigen. Han innrømmet at han kunde tjene dobbelt så meget hvis han vilde.

En fullt tilfredsstillende målestokk for hvad som er opnådd, synes jeg vi har i den samling brev jeg har fått fra mennene selv og fra dem som interesserer sig for dem.

Å gjøre et utdrag av disse brevene har vært et meget vanskelig arbeide p. g. a. den mengde det var å velge mellom. De her gjengivne brev må tas som prøver på mange av lignende art,, ja, jeg kunde uten vanskelighet ha fylt et mange ganger så stort rum som det jeg råder over her, med likeså talende vidnesbyrd som de her avlagte.

Visstnok vilde brevene bety meget mer for dem som leser dette, hvis de kjente mennene, hvis de hadde sett dem i klasseværelsene eller på verkstedene i den tid de holdt på å forberede den i sannhet triumferende seier over vanskelighetene, denne seier som brevene bærer bud om. Men når disse brevene sees i sammenheng, håper jeg det vil fremstå et bilde av hvad disse menn har drevet det til. Når den ene tråden veves sammen med den andre, vil De få et helhetsinntryk av dem i deres arbeide og til slutt ha følelsen av virkelig å ha sett resultatet av deres iherdige strev.

De arbeider i hønserier, på kontorer, i butikker og hjem som de ofte ikke har sett. Mange lever med hustruer de ikke har sett, og har barn de aldri har sett. Når de skriver til mig, er det til en venn de aldri har sett, og som aldri har sett dem. Men vi kjenner hverandre bedre enn folk kanskje tror.

Ved hjelp av de følsomme fingrer har de blinde fedre dannet sig et bilde av sine barns ansigter. De har ingen følelse av å være fremmede for sine hustruer eller i sine hjem eller på det sted de arbeider. De har lært å være blinde.

Nogen av brevene var skrevet med punktskrift, men de fleste med skrivemaskin, og disse brev som er kommet til mig med hver eneste post de siste tre år, og som fremdeles kommer med hver post, ligner hverandre merkverdig i sin optimistiske tone. Nybegynnerne skriver brev fulle av tro og forhåpninger, de som alle-

rede i nogen tid har drevet sin virksomhet, kan tale om sikre inn-tekter og om en løfterik fremtid.

Fra dem som har valgt fjærfeavl som erhverv, har jeg en samling av muntre brev. Her er en interessant rapport om det arbeide som gjøres av en av våre første «nybegynner»:

«L. har et rent mønsterbruk av en hønsegård. Han bygsler et jordstykke på omtrent 1 acre (4 mål) som ligger for enden av haven hans. Denne er godt beplantet med frukttrær som både gir en behagelig skygge og er en inntektskilde. Han har inngjer-det det hele med et høit ståltrådnnett, forsvarlig sterkt opført, og har inndelt det i avdelinger etter sine forskjellige fjærtes behov. Foruten de fire sterke skur han fikk fra St. Dunstan's, har han tre andre som han selv har kjøpt. Han har satt dem inn med kreosot over det hele og kalket dem innvendig. I et stort gjenlåst skur opbevares hønseforet i velstelte beholdere. Der har han også sin høvelbenk, og på den kan han lage alle de redskaper han trenger. Han har også tre kasser til kaniner. Hans rugemaskin har arbeidet godt, og spesielt er han fornøiet med den nye varm-lufts «fostermor».

Hans hønsegård består for tiden av 80 eldre dyr og 78 unge, 3 store kaniner og 2 kull unger, 8 i hvert kull. Han har nettop solgt et kull på 8 unger, 5 uker gamle. De innbragte 2 shillings og 6 pence hver. Kaninene koster ham næsten ingenting å holde, da han har overflod av grønnfor til dem.

Spissen av det triangelformige jordstykke er godt beplantet med poteter, kål, erter osv., og han har også en mengde solsikker.

Det er merkelig å se hvor godt L. finner frem på gården sin. Han arbeider helt metodisk, og tre ganger om uken blir hvert av husene rengjort. Jeg har aldri sett mer velholdte hønsehus, og dyrenes helse vidner om det stell og pass de får. Arbeidet er ham til stor glede, og han ser ut som et bilde på sundhet».

I brevene er der stadig hentydninger til hvor lett soldatene har for å finne frem på sine små eiendommer, f. eks.:

«Det vil glede Dem å høre at det går bare bra med min hønse-gård. Jeg finner frem uten noen vanskelighet over hele gården. Ja, jeg hørte forleden to menn som stod og så på mig mens jeg arbeidet, si til hinanden: «Jeg tror ikke at han i det hele tatt er blind».»

Her er et par ord om en lovende begynnelse:

«Jeg har nettop gjort op mine bøker for de første 6 måneders fjærfehold og ser at jeg har 5 pund og 5 shillings i overskudd, og jeg har opdrettet en bestand som jeg har fått verdsatt til 40 pund.»

En hønserieier som besøkte mig i St. Dunstan's fortalte mig at han tjente mellom 3 pund 10 shillings og 4 pund pr. uke bare på kurvarbeide. Dette å ha to håndteringer har vist sig å være en utmerket fremgangsmåte.

En mann som blev ansatt som bestyrer av et hønseri, fortalte

at dette vokste sig så stort at han snart vilde trenge hjelp:

«Jeg har 12 hønsehus», skrev han, «deri innbefattet et intensivhus på 50 dyr og et egglegningshus for det samme antall, så De ser jeg har fullt op å gjøre. Det er jeg som har måttet opgi alle målene for nybygningene i hønsegården, og jeg har måttet bruke min hjerne mer enn jeg nogensinne gjorde før krigen. Hadde det ikke vært for St. Dunstan's, vilde jeg aldri ha kunnet bestyre et hønseri.»

En annen av de mange soldater som var slått inn på fjærfeavl, arbeidet på en almindelig gård i sommermånedene. Hans beretning om hvorledes han nyttet tiden, tar bare et par linjer; men i disse få linjene er det en hel bok av opmuntring for andre blinde menn:

«Jeg gjør mig nyttig på gården ved å melke 8—10 kjør hver dag og gi dem mat og stell. Folk på gårdene omkring sier det er merkelig hva en blind mann kann utrette når han har selv-tillit. Jeg gjør i stand skotøiet og påtar mig meget annet forefallende arbeide simpelthen ved å prøve å gjøre hvad som kunde synes umulig for en som er slik stillet.»

Her er et brev fra en mann som hadde lagt sig efter svineavl og fjærfehold:

«Mine høns verper svært godt, og det gjennemsnittlige antall egg for mine 59 høns er temmelig høit for denne årstid. Jeg har allerede fått utklekket 52 kyllinger i år. Foruten de fire hus jeg fikk som gave av St. Dunstan's, har jeg tre andre i bruk og ennu tre til stående ledige, slik at jeg kan sette dette års kyllinger ut på ny jord. Hvad angår svineavlen, så har jeg omtrent 26 pund i fortjeneste, og den besetning jeg har, verdsetter jeg til 83 pund. Efterat jeg begynte med svin, har jeg slått mig på opdretten. Jeg har avlet 72 og fødd op 55 stykker, og for en nybegynner å være er jeg fornøiet med resultatet.»

(Fortsættes).

Bør esperanto innføres som obligatorisk fag ved våre blindeskoler?

(Foredrag av lærer Halvdan K a r t e r u d, Trondhjem, på Det syvende nordiske møte for Abnormsaken).

Det er i sommer (1926) 39 år siden den polske jøde øienlæge doktor Ludwig Zamenhof offentliggjorde sitt internasjonale hjelpesprog ved å utgi en bok som han kaldte „Lingvo Internacia de Doktoro Esperanto». Av dette pseudonym — som oversatt til norsk blir «Doktor Håp», eller ordrett: «Doktor Håper» — kom sproget til å få sitt navn.

Hjelpesproget esperanto fremstod som det geniale resultat av en eminent sprogmanns utrettelige arbeide gjennom mange år. Innen det blev offentliggjort, var det prøvet av sakkyndige eksperter fra flere land, og det kom da også ganske snart til å stille de øvrige hjelpesprogprosjekter helt i skyggen.

Idag har «Håpets sprog» omkring 15 mill. tilhengere, spredt ut over nær sagt alle verdens land, og også «de blindes folk» — som jo heldigvis er et ganske lite folk — teller allerede ca. 3000 esperantister.

Spredt som vi er i små grupper ut over hele jorden, kjenner vi blinde kanskje sterkere enn de fleste andre mennesker hvor stor betydning det har at vi står sammen og gjensidig hjelper og råder hinannen. Skal vi ha håp om å vinne seier, seier over blindheten, så må vi løfte i flokk, og det er da også i full anerkjennelse av dette faktum at vi er kommet sammen til et nordisk møte.

At vi gjensidig forstår hinannens sprog, er den aller første betingelse for at samarbeide kan komme i stand, og vi brødrefolk har jo den store fordel at vi uten videre kan forstå hinannens tale. Men selv ved et møte som dette, kjenner vi nok alle hvordan sprogvankelighetene til en viss grad gjør sig gjeldende og hindrer oss i å koncentrere våre tanker så sterkt som vi ønsker, om de saker det forhandles om. Og skal vi utvide rammen for samarbeide til også å omfatte andre land, — ja, da blir vi nødt til å benytte oss av et felles sprog. Hvorfor vi da nettop har samlet oss om esperanto, skal jeg her i korthet prøve å gjøre rede for:

For det første å lære enn noe nasjonalt sprog. Dets ortografi er fonetisk, og i flerstavellesord ligger alltid betoningen på næstsiste stavelse. Dette vil si at når man har lært de 28 lyttegn, har man samtidig tilegnet sig både uttalen og rettskrivningen. Grammatikken er så enkel at den kan sammenfattes i 16 regler uten undtagelse, og dets ordforråd består for størstedelen av internasjonale ord, slike ord som også mer eller mindre forekommer i våre morsmål under navn av fremmedord. Når man har lært esperanto, har man derfor samtidig lært alle våre viktigste fremmedord. Ved et sindrig, men slett ikke så indviklet system av forstavelser og endelser er sproget innrettet slik at man av én ordstamme kan lage op til 50 andre mer eller mindre beslektede ord. Dette forhold gjør at esperantos ordforråd ikke trenger å være større enn ca. 4000 rotord. Hva dette vil si — særlig for en blind sprogstuderende, — vil De få en anelse om når jeg forteller Dem at esperantos rotord med forklaring rummes i dette i punktskrift forholdsvis lille hefte på 90 sider (viser frem heftet), mens f. eks. det engelsk-svenske leksikon som «De Blindas Förening» i Sverige i sin tid har utgitt, omfatter syv tykke bind, trykt med de minste typer som kan brukes, og med fullstendig svensk kortskrift i den forklarende tekst. Det er nok de færreste blinde som har råd til å anskaffe sig et så stort og kostbart verk — det koster omkring kr. 70.00 —, og hvor mange ganger tungvintere og senere er det vel ikke å slå op i enn et lite hefte som koster femogsytti øre, et hefte som man kan ha liggende ved siden av det tidsskrift eller den bok hvis innhold man beskjeftiger sig med?

Mens altså studiet av de tre hovedsprog tysk, fransk og engelsk for oss blinde i langt høiere grad enn for seende møter de største hindringer så vel av økonomisk som av rent boklig art, reduceres

disse hindringer for esperantos vedkommende til et minimum, så at enhver normalt begavet blind vil kunne lære det uten nevneverdige vanskeligheter.

De fordeler vi har av å kunne esperanto, er for nærværende ganske store og vil naturligvis i fremtiden bli enda meget større.

Siden 1904 har vi vårt internasjonale månedsblad «*Esperanta Ligilo*» (Håpets Bånd), hvis omfang stadig er øket, — for nærværende omfatter en årgang ca. 600 sider. Dette blad gir blandt annet de beste og hurtigste opplysninger om alle fremskritt og opfinnelser av betydning for «de blindes folk», og der får vi diskutere spørsmål av almen interesse for oss. Iøvrig er bladet også rent alment sett både lærerikt og underholdende, og det koster ikke mere enn et par kroner året, mens f. eks det engelske — spesifikt nasjonale — månedsskrift «*Progress*» er fire ganger så dyrt. Bare det å kunne lese dette blad gir således den rikeste erstatning for umaken med å lære hjelpesproget, ja, mange av oss synes bladet er rent uundværlig.

I de fleste europeiske land finnes der nu esperantoforeninger for blinde, og likesom de seende har vi også fått vår i n t e r n a s j o n a l e sammenslutning. Enhver blind som reiser i utlandet vil derfor ha stor fordel av å kunne esperanto. Han vil treffe venner overalt. De internasjonale blindekongresser som hvert år arrangeres i tilknytning til de seendes internasjonale esperantokongresser, får stadig større tilslutning, og mange for oss viktige spørsmål er der blitt tatt op til drøftelse.

I mange år har der vært en meget livlig privatkorrespondanse mellom de blinde esperantister, og råd og erfaringer som den enkelte på den måten får nyte godt av, har kanskje ikke minst betydning.

Til alle større blindeinstitusjoner i utlandet kan man nu henvende sig — og få svar — på esperanto. Ved siden av de opplysninger som man vil kunne skaffe sig ved korrespondanse med slike institusjoner, kommer dette især til praktisk nytte ved bestilling av forskjellige slags hjelpemidler, som apparater, noter, bøker osv.

Ved de større europeiske blindebiblioteker er der opprettet særskilte avdelinger for esperantolitteratur, — den londonske avdeling omfatter allerede flere hundre bind. Da de internasjonale portotakster for blindeskrift jo er minimale, og utlån skjer helt gratis til alle verdens blinde, betyr dette en stor og allsidig berikelse av vår fattige punktskriftslitteratur.

I Prag er der opprettet et internasjonalt esperantisk opplysningsbyrå for blinde. Dette byrå råder allerede over et betydelig materiale, og får det vokse og utvikle sig, vil det sikkert bli til stor nytte så vel for våre organisasjoner og institusjoner som for hver enkelt av oss.

I det hele tatt er esperanto etter hvert blitt en så viktig faktor i blindesakens tjeneste at ingen lenger har råd til å være hjelpesproget foruten. Men da gjelder det først og fremst om å sørge for at alle uten undtagelse får anledning til å lære det.

Esperantobevægelsen blandt de blinde er uten sammenligning

kommet lengst i de store land, særlig i England og Tyskland, som jo også ellers på de fleste områder er foregangsland når det gjelder blindesakens utvikling. Ved en rekke blindeskoler i utlandet er hjelpesproget kommet med på undervisningsplanen, dels som frivillig, dels som obligatorisk fag. Også i de nordiske land har der i de senere år vært gjort adskillig til fremme av esperantobevægelsen blandt de blinde. Her står visstnok Finnland som en god nr. 1, men såvidt mig bekjent har der fra tid til annen vært holdt frivillige esperantokurser ved de aller fleste nordiske blindeskoler, likesom der er sørget for utgivelse av de nødvendige lærebøker og leksikon i punktskrift.

Her i landet er esperantosaken fra første stund blitt møtt med sympati av våre blindeorganisasjoner, og så vel de to sist avdøde som de nuværende blindeskolebestyrere har stillet sig meget velvillig overfor saken. Således søkte bestyrer Wisth for nogen år siden Kirkedepartementet om å få optatt esperanto på arbeidsskolens undervisningsplan som frivillig fag. Det lyktes ikke dengang, men nu har bestyrer Røsegg fått satt det igjennem.

Skal der imidlertid komme den rette fart i tingene, må esperanto innføres i b a r n e s k o l e n, og da ikke som frivillig, men som obligatorisk fag. Jeg er fullt opmerksom på at det vil volde vanskeligheter å få skaffet plass til denne undervisning på skoleplanen, men der trenges ikke mer en to timers ukentlig undervisning i e t t år, og jeg føler mig overbevist om at de nevnte vanskeligheter ikke i nogen av de nordiske land vil være uoverkommelige, dersom alle som får med saken å gjøre, først er kommet til klarhet over det faktum at esperanto byr de blinde så mange fordeler at a l l e b ø r k u n n e d e t. Jeg vil henstille til forsamlingen å slutte sig til den resolusjon som nettop er vedtat av Den nordiske Blindekonferanse i Trondhjem. Den lyder så:

«Konferansen uttaler som sin opfatning at esperanto har stor betydning og rike muligheter som hjelpesprog for de blinde og henstiller derfor til de nordiske blindeskolemyndigheter å innføre sproget som obligatorisk undervisningsfag».

Bestyrer Wisth: Når der er foreslått at esperanto skal indføres som obligatorisk fag i barneskolen, vet jeg ikke hvordan det skal kunne skaffes plass for det fag på undervisningsplanen. Vår normalplan nu ligger så nær op til folkeskolens som mulig, — ja vi går endog videre. De seende elever har rikere adgang til hjelpemidler. De blinde elever kan vanskelig lære for meget, og vår undervisning blir det de har å bygge på. Jeg forstår ikke hvilket fag vi i tilfelle skulde bytte ut til fordel for esperanto. Det falder ofte vanskelig selv nu å bli ferdig med det opsatte pensum.

Forsander Rützwow spurte taleren hvilken alder tal. hadde tenkt sig at undervisningen i esperanto skulde begynne.

Lærer Karterud: I en av de øverste klasser, når elevene begynner å ha tilstrækkelig kjennskap til sitt eget morsmål. Esperanto er lett å lære, og hjelpeskildene er lettvinde å få og billige å anskaffe.

Fru Lyytikäinen: I Finnland är intresset för esperanto mycket stort. Genom korrespondens med esperantister ha våra blinda fått nya impulser, nyttiga vinkar och råd, icke minst på det praktiska förvärvslivets område. Undervisningen bør kunna förekomma vid våra skolor utan att den tränger undan något av de andra ämnena. En halvtimme i veckan skulle vara en god början. Eller också kunde man taga extratid. Så har vi gjort i Finland och med gott resultat. Det är endast ett tidsspørsmål när esperanto blir obligatoriskt ämne i Finland.

Rektor Ek: Esperanto har visserligen stor betydelse för oss, men det råder trängsel på vår läsordning, och det torde vara vanskligt att vi nu uttala oss för esperanto som obligatoriskt ämne. Saken bør ordnas, tror jag, på frivillighetens väg.

Lärare Illman: I Finland ha vi ordnat det så, at de elever, som illägnat sig ertoderliga kunskaper i de obligatoriska ämnena, ha undervisats i esperanto. Genom esperanto kunna blinda komma i kontakt med andliga strömningar och få kunskaper, från vilka de annars vore utestängda. Undervisningen kann ordnas på det sätt, som fru Lyytikäinen nämnde.

Dirigenten konkluderte med å utale, at ordskiftet hadde vist at interessen for esperanto var sterk, men at tiden neppe var inde til å vedta nogen resolusjon til fordel for sproget som obligatorisk fag ved blindeskolene.

Blindeforsorgen i England.

Av V. Ammentorp,

fullmektig i direktoratet for sykekasseevesenet.

De første lovgivningsbestemmelser som berører forsorgen for blinde, inneholdtes i dronning Elisabeths fattiglov av 1601, som dog innskrenket det offentliges bistand til de tilfelle hvor forsørgerne var ute av stand til av egne midler å bestride utgiftene ved den særlige omsorg de blinde krever.

Foranstaltninger til blindes opplæring blev først truffet i 1790 og skyldtes utelukkende privat initiativ, idet Edward Rushton, som selv hadde mistet synet som følge av en ondartet øiensykdom han hadde pådratt sig ved smitte under transport av negerslaver til Amerika, i nevnte år oprettet den første blindeskole i Liverpool. Denne skole efterfulgtes snart av flere andre private institusjoner, og næsten et århundre gikk hen før parlamentets interesse for blindesaken vaktet ved at Henry Gardner i 1882 testamenterte hele sin store formue til beste for foranstaltninger for blinde. Dette gav støtet til at der i 1885 nedsattes en kommisjon, efter hvis initiativ man fra 1893 skred til innførelsen av tvungen undervisning for blinde barn fra 5—16-årsalderen.

Forsorgen for blinde over denne alder var stadig overlatt til det private initiativ inntil efter krigen i 1920, da den nugjeldende blindelov blev vedtatt.

Ved denne lov blev det pålagt kommunene å ta sig av de blinde,

hver innenfor sitt område, efter nærmere av departementet godkjente bestemmelser. En ordning hvorved man som følge av kommunestyrenes kjennskap til hvad som trenges til supplerings av de eksisterende, private foranstaltninger, opnådde å innskrenke det offentliges utgifter til de sociale opgaver og for øvrig la disses løsning hvile på den private velgjørenhet — en bestrebelse som er typisk for engelsk sociallovgivning.

Interessen for de blinde har i de senere år, og særlig efter krigen, vært meget stor, og de resultater man har nådd ved utdanning og anbringelse i erhverv, har nærmest vært imponerende.

Der finnes to bekjente skoler hvori der meddeles blinde høiere undervisning, nemlig Worcester College for unge menn og Chorley Wood College for unge kvinner. Utdannelsen her er så god at der fra førstnevnte skole er utgått både prester og jurister, likesom enkelte med hell har studert antropologi. Enn videre finnes der en rekke skoler til utdanning av pianostemmere, massører og telefonister, og i de senere årene er dessuten utdannet en hel stab av stenografer og maskinskrivere.

Den blindes stenografering foregår ved hjelp av en «Braille Shortland Machine», som er konstruert av The National Institute for the Blind. Tegnene fremkommer på en papirstrimmel, det diktete brev avleses med fingrene og nedskrives på en almindelig skrivemaskin. Det sies at den blinde kan drive det til å stenografere 140 ord i minuttet, og at det bare er ganske undtagelsesvis at der gjøres feil ved maskinskrivningen, som foregår likeså hurtig som en utdannet seende maskinskriver kan prestere det. Utdannelsen tar som regel bare ca. 6 måneder.

Stat og kommuner og en del store private institusjoner har anvendt disse stenografer med stort hell.

Ved utdannelsen i de ovennevnte arbeider legger man vekt på den enkeltes anlegg og evner. Dreier det sig derimot om utdanning i rent manuelt arbeide, legges hovedvekten på hvad som betaler sig best. Bare de svakest begavede blinde opplæres i de gamle blinde-erhverv, børstebinderi og mattefletning, mens man nu i stort omfang utdanner menn som kurvmakere, møbelsnekkere og skomakere, i nettknytning (tennisnett og ballnet), og som salmakere. Kvinnene utdannes særlig i vevning og i rund og flat maskinstrikning, og disse industrier har opnådd en meget stor utvikling i England. De blinde veveres utsalg i London er meget besøkt, idet de har forstått å fremstille en glimrende vare, likesom lederne i valget av farver og mønstre har utvist en ualmindelig kultivert og fin smak.

Der gjøres stadig energiske forsøk på å finne nye erhverv for de blinde, ved hvilke de kan tjene til livsopphold, og det er også i de siste år med hell forsøkt å anvende blinde ved siden av seende til visse spesielle arbeider i forskjellige fabrikkvirksomheter.

Der er i England og Wales 57 verksteder utelukkende for blinde, og her beskjeftiges fra 5 til 80 arbeidere. Av staten ydes der de blinde arbeidere et visst tillegg til deres nominelle lønn, likesom verkstedene oppebærer et bestemt tilskudd pr. arbeider.

Foruten undervisningen på blindeskoler finner der undervisning sted i hjemmene. Denne utføres av ca. 360 av staten lønnede lærere som reiser fra sted til sted og underviser særlig eldre blinde og slike som ikke har vært blinde fra barndommen av, i lesning og skrivning efter Braille-systemet samt oplærer dem i husflidsarbeider likesom de drar omsorg for at den blinde lever under så hygieniske forhold som mulig og får sund og opkvikkende underholdning, — radio.

Det er ikke mulig her å gjøre nærmere rede for hele det store sociale arbeide som for øvrig utføres på dette område; men der skal bare sluttelig nevnes at tallet av blinde i England og Wales er temmelig stort. En pr. 31. mars 1927 foretatt telling viste i alt 46,822, hvorav 29,190 var over 50 år og av disse 11,958 over 70 år, hvilket vil si at ca. 1,23 pro mille av befolkningen er blinde. I Danmark er der, såvidt det har kunnet oplyses, ca. 16—1800 blinde, hvilket vil si 0,6 pro mille av befolkningen.

(Efter «Berlingske Tidende».)

Den blinde Nobelpristager.

Et besøk hos dr. Dalén, Agaverkets direktør.

Følgende Stockholmskorrespondanse til «Haugesunds Dagblad» vil sikkert leses med stor interesse:

Når postflyveren på den transkontinentale luftlinje mellom New York og San Francisco har nådd Chicago, har han der 1000 engelske mil (1600 km.) foran sig som skal gjennomflyves om natten. Men i det stumme mørke er der øine som ser for ham. Han har til veiledere omtrent 300 hastig blinkende ledefyr som også automatisk signaliserer stedet, — og i tilfelle av nødlanding viser lyssende «T»er ham vindretningen ved jorden. Nattruten er avmerket like til Cheyenne, som postflyveren når i dagningen.

Også på andre farefulle poster har det 20de århundredes oppfinnersnille triumferende satt vakt: Ved Magellansundet klipper det automatiske fyrlys ut sine advarselssignaler i korte blink. I verdensbyenes gatekryss glimter trafikksignalene. Jernbanenes sikkerhet er forøket ved automatisk lystjeneste — Bergensbanens lokomotiver har sine straalekastere, og selv i Chile er togbelysningen nu av ganske annen betryggende art enn ved den gammeldagse gassbelysning.

I alle disse tilfelle og forhold er der skjenket menneskeheten lys og fremskritt av den blinde svenske oppfinner, nobelpristageren dr. Gustaf Dalén.

Han er uomtvistet en av vår tids største tekniske begavelser, og hans livsinnsats og skjebne er visstnok i høiere grad enn de fleste andre oppfinneres bestemt av en samlet livsplan og en urokkelig og ukuelig vilje.

Langt ute på Lidingøen — forbi det velhavende Stockholms store hvite villaer — ligger ved Skärsåtre den verdensomspennende virksomhet A. G. A., d. v. s. Aktiebolaget Gas-Accumulator. Her

midt i dette verdens byscentrum treffer jeg dr. Dalén.

Han vender fra sin plass ved skrivebordet ansiktet mot mig. Øinene er dekket av store mørke briller. Og dog er det som om de ser vennlig og intregende på den besøkende. Ikke et øieblikk vilde en ikke-underrettet falle på den tanke at direktøren for det store A. G. A.-verk var blind. Med sikkerhet betjener han sine to telefoner, — utvelger sig med en seende og kræsen røkers omhu en cigar av kassen, følger med interessert blick og skiftende ansiktsuttrykk gjestens ord, går i sine kjente kontorer med sikkerhet og tar tingene fra bord og skaper uten nølen. Det er ingen famlen ved grepene, når han åpner en dør.

Under samtalens løp får gjesten hurtig inntrykket av å sitte overfor en utrolig livlig intelligens. Tross sitt handicap leder han personlig kjempevirksomheten. Men alle rapporter mottar han naturligvis muntlig eller pr. telefon. Hans vitalitet er enestående, og det står som et under at han, den blinde, har gjort oppfinnelser av vidtrekkende betydning for de senere års verdensutvikling. Men ikke bare innenfor sitt eget virke følger han med i alle nye rørelser, — hans interesse omfatter også en lang rekke andre tekniske spørsmål. Dessuten er han en blendende debattant også på sosialøkonomiske områder. Hans samfundsinteresse medtar selv Lidingøens kommunalpolitikk, — og hans omsorg for gamle og svake er et så karakteristisk bevis for at han så fullt og helt føler sine egne krefter og sitt livsmot ubeskåret.

Av en interessant samtale med den berømte oppfinner sammenfatter jeg følgende, som er tilsatt en del almene opplysninger:

Gustaf Dalén er født i 1869 i et lite landbrugerhjem i Skaraborg. Han var allerede som barn ualmindelig teknisk interessert og kom da efter å ha være på folkehøiskole og landbruksskole i 1892 på det Cholmerske institutt i Göteborg, hvor han efter fire års studier tok en meget fin avgangseksamen. Herefter fortsatte han sine studier ved Polytechnikum i Zürich. Da han i 1897 vendte tilbake til Sverige, var han optatt av eksperimenter med en varmluft-turbin. Disse eksperimenter fikk han dog ikke så megen glede av som av sine følgende oppfinnelser, som navnlig kom meieriteknikken til gode.

Men først ved sin inntreden i den svenske karbid- og acetylen-industri kom han inn på det virkeområde som både skulde bringe ham hans livs triumfer og gripe avgjørende inn i hans skjebne. De oppfinnelser som fulgte hurtig på hans inntreden i den nye virksomhet, revolusjonerte hver for sig de gamle lysmetoder. Hans blinkapparat hvormed han opnådde 10,000 lysblink pr. liter gass, trengte straks inn i signal- og fyr tjenesten jorden over. Hans gassakkumulatorer betød opprettelsen av stasjoner selv helt ute i det ytterste Østen. Og med «sol-ventilen» opnådde han det forunderlige å ta selve solen i sin tjeneste så Agalysene automatisk tendes ved mørkets frembrudd og slukner om morgenen — bare ved utnyttelse av lysstrålenes utvidelsesevne. Oppfinnelsen betød kolossale økonomiske besparelser, og få tekniske nyskaper har kastet så megen berømmelse over sin ophavsmann som denne.

Som allerede nevnt fik hans oppfinnelser — med nogen avpassninger for spesielle forhold — en aldeles gjennomgripende betydning overalt på jorden hvor lyset brukes til veiledning og signal-tjeneste. Moderselskapet i Sverige har arbeidet sig op fra meget beskjedne forhold til nu å ha en aktiekapital på 28 mill. kr., og der er oprettet selvstendige selskaper i et halvt hundre land.

I 1912 ramte ulykken dr. Dalén. Under eksperimenter med trykk på akkumulatorer eksploderte en av dem, og Dalén blev så medfattet at det en tid var uvisst om hans liv kunde reddes. Men livet var sterkest, han reiste sig igjen — men syne: var tapt for stedse.

På sykeleiet fikk han meddelelse om at han hadde fått årets Nobelpris i fysikk.

— «Arbeidet betyr så meget i et menneskes liv. Hvordan skulde jeg kunne være uten det? sier dr. Dalén til mig. Hans ansikt uttrykker den ro og tilfredshet man må vente hos en mann som har utført stordåd — og lever et lykkelig familieliv.

— «Jeg har jo reist en del, men næsten alltid hatt mitt arbeide med mig. Hjemme har jeg hatt min familie, — min gamle far døde hos mig. Jeg synes,» legger den blinde mann til, «at livet bare har bragt mig godt.»

Oli Giv.

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjelske Blindeforbund 20./3. 1928. Til stede: Karterud, Skaug, Nordberg, Harildstad og første varamann Skogås. 1) Forelå meddelelse fra direksjonen for A/S Blindes Utsalg om at den i henhold til beslutning på siste generalforsamling 7.—3. d. å. hadde søkt optatt et lån, stort kr. 6000.00, til betaling av forfaldne renter og skatter i eiendommen Øvre Møllenbergsgate 70, som utsalget hadde tatt som brukelig pant og satt under administrasjon for derved å vareta forbundets og enkelte av dets medlemmers interesser. Imidlertid var det ikke lyktes å få lån uten flere kausjonister. Direksjonen henstillet derfor til forbundets styre å skaffe ytterligere garanti. Nordberg tilbød å stille sig som garantist ved siden av utsalget på forbundets vegne, og dette tilbud blev av styret mottatt med takk. Det henstilles til utsalgets direksjon å opnevne et administrasjonsstyre for eiendommen. — 2) Referertes skrivelse fra fru skolebestyrer Stabell med forespørsel om N. B. vil opta nye forhandlinger om kjøp av Stabells eiendom på Stjørdalshalsen til hjem for blinde. Styret finner tanken tiltalende, men kan p. g. a. forbundets økonomiske stilling for tiden ikke gå i gang med et så stort nytt foretagende. — 3) Et fornyet andragende om bidrag til en skrivemaskin besluttet ikke innvilget.

Sekretæren.

*

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 3. april 1928
Til stede var: Gjøen, Åsebø og Sørensen samt varamennene frk. Steen og Maurstad. — Blev behandlet ansøkning fra Knut Johansen,

Kristiansand S., som søkte om fortsatt bevilgning til å drive utsalg av blindes varer. Saken var omsendt til de utenbysboende styremedlemmer, og det blev enst. bevilget ham kr. 300.00 for året 1928. — Der forelå dessuten 7 ansøkninger, hvorav 6 blev innvilget med et samlet beløp av kr. 435.00. En ansøknings blev utsatt til et senere møte. — Formannen fremla utkast til ansøknings til N. Bf. om å få utbetalt den første termin av pengelotteriets midler. Utkastet blev ikke godtatt, da de øvrige styremedlemmer fant at det ikke helt var overensstemmende med styrebeslutningen på januarmøtet i år. Maurstad lovet å lage et nytt utkast til ansøknings.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 18. april 1928. Til stede var de samme som ovenfor samt Henrikssen. — Forelå en ansøknings om bidrag som blev innvilget med kr. 50.00. — Forelå ansøknings fra utstillingskomitéen som søker om å få forhøjet det bevilgede bidrag av V. B. fra kr. 300.00 til kr. 500.00. Videre at forretningsutvalget bemyndiges til å stille de nødvendige midler til disposisjones, således at utstillingen kan bli god. Saken har vært omsendt i hele styret og blev enst. bifalt. — Forelå ansøknings om bidrag til skoleophold ved Blindemisjones «II». Forretningsutvalget garanterer beløpet, men vil forsøke å skaffe de nødvendige midler fra annet hold. — Behandledes forslag til ansøknings til N. Bf. angående lotteripengene. Forslaget var fremsatt av Maurstad. Det blev bifalt mot 1 stemme.

Sekretariatet.

Generalforsamling i A/S Blindes Utsalg, Trondhjem.

blev holdt 7. mars 1928 kl. 4 em. på utsalgets kontor under forsæte av direksjones formann, hr. Skaug. — 1) Direksjonsprotokollen i tiden fra forrige generalforsamling referertes og godkjentes. — 2) Årsberetning og regnskap referertes og godkjentes. (Vil bli offentliggjort i forbindelse med N. B.'s årsmøte). — 3) Besluttetes å utdele 5 pct. utbytte på aktiene med kr. 750.00 under forutsetning av at beløpet i sin helhet går til «Hjelpesfond for N. B.», idet de to private aktionærer også skjenker sin andel hertil. — 4) Besluttetes at direksjones forslag om anvendelse av utsalgets og verkstedets overskudd godkjennes. — 5) Direksjones beslutning om å ta eiendommen Øvre Møllenbergs gate 70 som brukelig pant ved å sette den under administrasjones godkjentes, idet man forbeholder sig rett til å beholde den inntil gjelden er kommet ned i kr. 68,000.00. Direksjones gis fullmakt til å ordne med de nødvendige lån i den anledning. — 6) Til medlemmer av direksjones gjenvalgtes hr. Skaug og hr. Karterud. Til suppleanter gjenvalgtes hr. Haglund og fru doktor Wolmar. Til revisor gjenvalgtes hr. Gustav Dybvig. —

7) Protokollen oplestes og godkjentes. — Generalforsamlingen hevet.

Nordenfjelske Blindeforbund.

Halvdan Karterud. Oskar Skaug. Karl Røvde.

Erik Harildstad. E. A. Nordberg.

*

I direksjonsmøtet 18. april d. å. gjenvalgtes hr. Oskar Skaug til formann i direksjonen. — Efter henstilling av N. B.'s styre opnevntes et administrasjonsstyre på 3 medlemmer for eiendommen Øvre Møllenbergs gate 70. Opnevnt blev: Oskar Skaug, E. A. Nordberg og Gustav Dybvig med Halvdan Karterud og Karl Røvde som varamenn.

Reiseseekretærvirksomheten på Vestlandet.

Reiseseekretær Sætre er efter påskeferien begynt på Sunnmøre, hvor han har talt på følgende steder: 13. april Langvågen; 14. Hesen; 15. Spjelkarvik; 16. «Viking», Roald; 17. «Mjølner», Roald; 18. «Fram», Langva; 19. «Samhold», Langva; 20. Ulla; 21. «Varde» Austnes; 22. «Uredd», Haram; 23. «Framsteg», Fjørtoft; 24. Myklebust; 26. Skodje; 27. Engeset og Fylling; 28. Tenfjord; 29. Vatne.

Offentlig påskjønnelse.

Lærerinne frk. Ingeborg M. Brun og snekkerlærer M. Nygård ved Dalen Blindeskole, Trondhjem, er blitt tildelt kongens fortjenstmedalje i sølv. De har begge vært knyttet til skolen i en menneskealder, og vi ønsker dem varmt til lykke med den velfortjente offentlige anerkjennelse.

Medaljene blev 27. april høitidelig overrakt de to lærere av bestyreren i nærvær av skolens elever og lærerpersonale.

Hjertelig takk.

Det vil sikkert ta tid før jeg rekker på en mer personlig måte å takke alle kjære kamerater og venner for gode ønsker og annen oppmerksomhet i anledning av min 50-årsdag. Enkelte av dere har jeg ikke adresse til heller. Jeg må derfor be dere alle om gjennom disse linjer å motta min hjerteligste takk.

Jessnes, 13.—4. 1928.

Alf Arnesen.

Årsmøtene.

N. B.'s 28de årsmøte vil bli holdt i Trondhjem 15. og 16. juni. De samme dagene finner V. B.'s 24de årsmøte sted i Bergen. Ø.B.'s 21de årsmøte er berammet til avholdelse i Oslo 22.—24. juni.

Korrespondanseskole for blinde.

Som kjendt har man lenge hatt korrespondanseskoler for seende, og disse institusjoner er efter hvert blitt betydelige kunnskapsformidlere på forskjellige områder. I Amerika har man også en slik skole for blinde. Den er beliggende i Wenneska i Illinois og er opprettet av mr. Hadley, som før han mistet synet, var overlærer ved en høiere skole.

Hadley Correspondence School for the Blind som blev satt i gang for ikke så mange år siden, har avhjulpet et lenge følt savn. Den betraktes som en av de betydningsfulleste institusjoner man har for blinde i Amerika, og særlig da for slike som har mistet synet i en senere alder og ikke kan komme inn på blindeskolen. En lang rekke kurser av teoretisk og praktisk art er efter hvert blitt satt i gang. I år er følgende nye fag tatt op: 1) Maskinskrivning for begynnere; 2) handelskorrespondanse; 3) salgsvirksomhet; 4) livsforsikring; 5) handelsrett. Videre er der påbegynt et bibelstudiekursus: «Arbeideren og hans bibel», og et kursus i lesning og skrivning av det reviderte amerikanske punktskriftsystem er under forberedelse. Hvis et tilstrekkelig antall interesserte melder sig, vil der også bli satt i gang kurser i: 1) Fysiologi og hygiene; 2) handel og industri.

Skolen har egen bygning i Winneska, råder over betydelige fonds og har sitt eget punktskriftbibliotek, hvis verker utlånes til deltagerne i de forskjellige kurser.

Omsorgen for de døv-blinde i England.

I England har man ca. 500 døv-blinde. Under navn av «Deaf-Blind Helpers League» er der nu stiftet en organisasjon som skal ta sig av disse av skjebnen særlig hårdt rammede. Sammenslutningens oppgave er i første rekke å bringe de døv-blinde åndelig oppmuntring i deres ensomme og triste tilværelse; men ved siden herav vil organisasjonen også støtte dem materielt ved å skaffe dem sysselsettelse, omsette deres arbeider osv.

Støtt Norges Blinderegister i dets arbeide for å skaffe nøiaktig kjennskap til vårt lands blinde.

Fra Blindeskolen har sekretariatet fått fortegnelse over de elever som er kommet inn på skolen i tiden fra og med 1900 til og med 1923. Alle blinde som ikke har fått sig tilsendt spørsmålsskjema, bedes godhetsfullt å opgi navn og adresse til registeret.

Alle som har fått eller får spørsmålsskjema, må besvare det snarest mulig.

Det viser sig ved gjennomgåelse av nevnte fortegnelse at det er en hel del som vi ikke har i registeret. Det er klart at det har den aller største betydning for alt blindesaksarbeide at vår organisasjon og dens register har kjennskap til alle våre blinde, og det best mulige kjennskap til hver enkelt blind. — Både blinde og seende må hjelpe til med å skaffe opplysninger om blinde som de kjenner. Alle forespørsler og opplysninger sendes (i punkt- eller sortskrift) til: Norges Blinderegister, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

p. t. Bergen 30. 4. 1928.

Tarald Hjelmtveit, adjungert sekretær.

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Gjæsdal U. L. kr. 138.30; medlemskontingent 64.10; Adolph Halvorsen, Bergen, 200.00; Ullensvang herred 40.00; Kinsarvik herred 35.00; renter av Thorsens legat 1859.87; renter av sykeforsikringsfondet 365.38; Svege Kvinneforening, Nes pr. Flekkefjord 200.00; Borgund herred 10.00; Bergens kommune 1000.00; Sauda herred 50.00; Hålandsdal herred 12.72; tilsammen kr. 3975.37.

O. A. Holen, kasserer.

Sandvikslien 3, Bergen; tel. 2023.

Formanns-, sekretær- og kassereradresser:

Norges Blindeforbund. Formann: Kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes, tel. Furnes Central pr. Hamar. Sekretær: Dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgaten 2, Bergen; tel. 1029. Kasserer: Frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gate 9, Oslo; tel. 41243.

Nordenfjelske Blindeforbund. Formann: Lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen, Trondhjem; tel. 4317 k. Sekretær: Fru Agnes Wolmar, Dronningens gt. 9, Trondhjem; tel. 3169. Kasserer: Bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenberg gt. 66, Trondhjem.

Vestlandske Blindeforbund. Formann: Bibliotekar H. E. Gjøl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tel. 3871. Sekretær: Redaktør Finn B. Henrikssen, «Bergens Tidende», Bergen; tel. 4798. Kasserer: Lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3, Bergen; tel. 2023.

Østlandske Blindeforbund. Formann: Sykegymnast Erling Herstad, Pilestrædet 15 III, Oslo; tel. 10197. Sekretær: Frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gate 9, Oslo; tel. 41243. Kasserer: Frk. Esther Bjørnholt, Bergsliens gt. 13, Oslo; tel. 62433.

Stomatol

Carl A. Høyers
STOMATOLFABRIK.
Koncentreret

INDREGISTRERET HANDELSMÆRKE

Stomatol
for
**Tændernes
Mundens**
Pleie

EETERTRYK FORBYDES

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av 16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.) dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 042 897.66

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 922 957.39

Mottar indskud på 6/måned's opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsboksér.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Kjøp

Rosenborgs dampbakeri's
brød og konditorvarer

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden
Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538
Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Auskri- nings- bureauet

Monsen & Willberg A S

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

Kunststen, Gravmonumenter

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solhøimsgate 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

11ge Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øien æge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Riks-
hospitalet)

Øienlæge Hørvén

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

Anerkjendende omtale av en blind hånd- verker.

På Veiholmen bor der en blind mann, Martin Martinsen, som til fulle viser hvad en kan drive det til når bare viljen er der. En mann fra Smøla forteller til «Møre Dagblad»:

«Martin er stakk blind, og har sikkert vært det i 20 år. Han har både kone og barn og forsørger dem helt ved egen hjelp.»

«Ved fiske?»

«Nei, ved hjemmearbeide, ved husflid. Han arbeider kurvstoler og lignende ting. Materialene får han fra Trondhjem, og det meste av arbeidene sine sender han visst også dit. Det er aldeles utrolig at en blind mann kan lage så fine stoler som han Martin gjør det.»

Dertil kommer at han personlig er en kjernekar, skriver «Sør-Trøndelag».

En krigsblind som Lloyd George's motkandidat.

Det engelske Arbeiderparti har til næste parlamentsvalg stillet op den krigsblinde mr. Rys som partiets kandidat i Lloyd George's krets Carnavon. Mr. Rys var ved krigsutbruddet student og har senere gjennomgått St. Dunstan's, den verdensberømte skolen i London for krigsblinde.

Litterær konkurranse for blindeskoleelever.

I England er det meget almindelig efter deres død å hedre personer som har innlagt sig særlig fortjeneste på et eller annet felt, ved opprettelse av såkalte «Memorial Funds». Flere slike fonds er også blitt stiftet til minne om fremstående blindesaksforkjempere. Det som sist er trådt i virksomhet, er «Sir Arthur Pearson's Braille Writing Memorial Fund» (Sir Arthur Pearson's Minnefond for Punktskrivning). Fondets avkastning skal brukes til premier for de beste skriftlige arbeider utført av blindeskoleelever under 16 år. Den første konkurranse har nylig funnet sted. Der deltok i alt 59 elever fra skoler rundt om i landet. De innsendte arbeider stod meget høit, og bedømmelseskomitéen som bestod av tre punktskrift-eksperter, hadde et vanskelig hverv. Der blev utdelt 2 første-premier a 15 shillings, 3 annenpremier a 10 sh., 8 tredjepremier a 5 sh. og 2 opmuntringspremier a 2 sh. og 6 pence.

Steen & Strøm's Magasin

G r u n d e t 1 7 9 7

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkene.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Mission-litteratur — Mission-traktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Røketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE'S
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøker Religiøse Bøker

Stort Utvalg

A
S Det v. Indremissionsforbund
Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

New York, U.S.A.
BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 6.

Juni 1928

17. årg

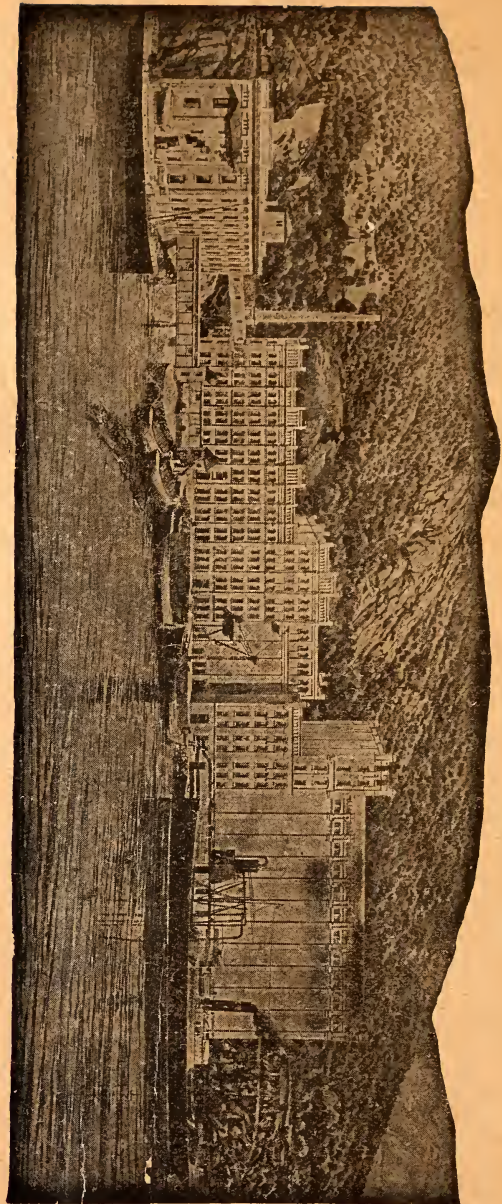
Innhold: Leksen lært. (Slutning). — En blind japansk dikter og reformator. — Møtereferater. — Til Nordenfjelske Blindeforbunds medlemmer. — Reise-sekretærvirksomheten nordenfjells. — Nytt blindes utvalg i Oslo. — Ein 50-åring. — Fra Nordenfjelske Blindeforbund. — Fhv. skolebestyrer Stabell død. — Nasjonalt trykkeriet for blinde i Italia. — De blinde kvinder og industrien. — Den allrussiske Blindeforenings industrielle virksomhet. — Hvilehjem for Göteborgs blinde.

Tekst på annonser: En blind også i den franske nasjonalforsamling. — Et betydningsfullt ungarnsk lovforslag.

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen ^A/_S

Lær, Skind,
Skomakerartikler

Hollændergaten 3
BERGEN

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

^A/_S **I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved ^{saget og}/_{kløvet}

Telefoner: 1395 — 2043.

MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI

Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.

Carrie Nielsen ^A/_S

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Pellerin's

LOTUS

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

A S H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: **Jernberstad**

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 : 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt. Derpå gjøres Persil-opløsningen istand på vanlig måte: en pakke Persil oppløses i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har ligget i bløt natten over, vris lett op om morgenen og er så ferdig til å kokes og vaskes i Persil-opløsningen. Anvend alltid det selvvirkende vaskemidde

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A/s Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter

anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A/s Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 6.

Juni 1928

17. årg

Leksen lært.

Slutning.

Jeg har annetsteds i boken omtalt hvor merkverdig godt massørene gjorde det. Her er et par ord fra en av dem:

«Det går mig riktig bra på sykehuset, og jeg er blitt forfremmet til befalhavende ved min avdeling. Jeg skal nu begynne å høre foredrag ved Liverpool universitet om høiere anatomi, fysiologi, massasje og elektrisitet.»

Efter disse foredrag tok han to eksamener og blev nr. 1 av hele rekken ved begge, med 90 points, skjønt alle de andre konkurrerende var seende. Han blev anmodet om å forestå en ny hydro-terapeutisk avdeling.

En annen massør som begynte med sykehusarbeide og deretter gikk over i privat praksis, kan avgi følgende utmerkede rapport:

«Nye patienter innfinner sig efter hvert som de gamle er ferdigbehandlet. Jeg står nu i samarbeide med 43 læger og sykehus.»

Flere av de blinde soldater kom fra St. Dunstan's tilbake til de kontorer de var ansatt på før krigen.

Om en av disse skriver hans arbeidsherre et brev som røber det faktum at skjønt han kom tilbake som en blind mann, kunde han anvendes i en bedre stilling enn den han innehadde før krigen:

«Det er mig en stor fornøjelse å kunne meddele Dem at F. gjør utmerket arbeide. Ja, sant å si har han gjort det like siden han kom tilbake til kontoret her. Jeg kan ikke sterkt nok berømme de resultater som i dette tilfelle er opnådd ved utdannelsen i St. Dunstan's. Som De vet, var F. ansatt i mitt firma før krigens utbrudd, men kunde hverken stenograferer eller bruke skrivemaskin. Han overkommer nu en hel del arbeide og det på en særdeles tilfredsstillende måte, og de brev han leverer, er glimrende eksempler på hvorledes forretningskorrespondanse skal se ut.»

Fra et velkjent ingeniørfirma i London City kom det følgende brev om en av de menige soldater som var gått inn i forretningslivet på ny:

«Vi følger oss viss på at det vil interessere Dem å høre om hvilken fremgang hr. W. har hatt i vår forretning, hvor De vet han har vært ansatt i adskillig tid. Etterat han i St. Dunstan's hadde fått en utmerket utdannelse, gjenoptok han sitt arbeide på vårt kontor som generalkorrespondent. Så utmerket gjorde han det på denne avdeling at vi kunde utvide hans virkefelt, og for øieblikket er det han som næsten utelukkende fører både den almindelige og den tekniske korrespondanse, idet han både gjør bestillingene og beregner omkostningsoverslagene. Hele dette arbeide foregår naturligvis ved diktat. Vi kan forsikre Dem at hr. W. har gjort det beste ut av livet, og hans arbeide er blitt oss til stor nytte. Som De vet, trodde hr. W. i begynnelsen ikke at det var mulig å gjenopta ingeniørvirksomheten som sitt levebrød; men begivenhetene har vist akkurat det motsatte.»

En menig som foruten å være blind også hadde mistet sin høire hånd, blev satt i vei som blad- og tidsskriftselger. Han skriver i et brev:

«Jeg tjener meget mer en jeg nogensinne tenkte mig muligheten av.»

En annen som blev satt i gang med en tobakksforretning, skrev:

«Min omsetning i de siste tre uker har vært henholdsvis 25, 30 og 26 pund. I betraktning av at min tobakksforretning ennå bare er 18 måneder gammel, synes jeg det er meget bra.»

En av dem som blev opplært i telefonbetjening ved St. Dunstan's fikk beskjeftigelse ved et stort lager i London og begynte med en lønn av 35 shillings uken.

«Jeg har et temmelig travelt central-bord», skrev han, «og jeg tror jeg betjener det fullt ut tilfredsstillende. Jeg synes punkt-skrivemaskinen er meget nyttig til å skrive ned numrene med.»

En kurvmaker som nedsatte sig i Great Yarmouth, skrev:

«Det gleder mig å kunne si at jeg er så frisk som jeg nogensinne i mitt liv har vært, og helse er bedre enn rikdom. Jeg gjør det bra i mitt fag og har rikelig fortjeneste. Hver uke sender jeg mine kurver til Newcastle, og mottagerne sier at de er de beste kurvene de nogensinne har hatt, og jeg har stadig bestillinger på alt jeg lager.

Så var det hvorledes jeg greier å gå omkring. Det gjør jeg utmerket godt, og når jeg er ute med min hustru, tar jeg aldri hennes arm. Stokk bruker jeg aldri undtagen når jeg går alene. Jeg går ikke med sorte briller og kommer frem likeså godt som nogen som ser. Folk her skjønner ikke hvorledes det går til; men jeg svarer alltid at det kommer av den selvtilit vi lærte ved St. Dunstan's.

Jeg har hatt besøk av to utsendinger fra Pensionsdepartementet, og de var forbauset over hvor lett jeg gikk omkring i huset, hvor jeg viste dem mitt verksted, og de gjorde også sine bemerkninger om den fart jeg gikk med når jeg var ute; for jeg holder fremdeles tritt med mitt gamle armékorps, og «The Riffle Brigade» går alltid med en fart av 7 mil (11 km.) i timen.»

En kurvmaker som fortalte at han tjente adskillig mer ved sitt arbeide enn det han hadde i pensjon, skrev følgende:

«Jeg har nedsatt mig i mitt nye hjem, og jeg tviler ikke på at jeg her skal føle mig riktig glad og tilfreds. Jeg nærer ingen frykt for fremtiden; for jeg er ganske viss på at jeg skal tjene til et godt utkomme og ha et hyggelig hjem i dette nye liv. Ja, det er et nytt liv for mig; for jeg stod i 10 år ved hæren. Det lille jeg visste om det civile liv, tror jeg næsten jeg hadde glemte, og det er gjennom det gode arbeide i St. Dunstan's at jeg er blitt i stand til å greie mig så godt».

Mens jeg holdt på å gjøre dette utvalget av brev blandt så mange andre som beretter om den samme selvhjulpne uavhengighet, kom jeg over et fra en kurvmaker bosatt i Derbyshire, og dette brevet er meget karakteristisk for hundrevis som jeg ikke kan ta med her:

«Jeg begynte min virksomhet i førstningen av mai og har arbeidet stadig siden da. Jeg er glad ved å kunne si Dem at jeg har fullt op av bestillinger, og at mitt arbeide ser ut til å tilfredsstille kundene; for jeg får stadig nye bestillinger. Jeg gjør mitt beste for å oprettholde den høie standard fra St. Dunstan's. Salget av kurvene mine går raskt, og jeg har adskillige bestillinger på matter. Lite tenkte jeg for to år siden da jeg lå på St. Marcus's sykehus, at jeg skulde bli i stand til å utføre hvad som nu forekommer mig så lett, takket være Dem, sir Aurthur, og lærerne ved St. Dunstan's.

Jeg lar ikke min Remington skrivemaskin stå og ruste, og jeg holder punktlesningen ved like, idet jeg rikelig forsynes med bøker fra biblioteket. Jeg har god nytte av min punktskrivemaskin, og jeg holder mitt regnskap i orden uten nogen hjelp av en seende, og dette gjør at jeg føler mig litt mer uavhengig.

Jeg vet ikke hvorledes jeg skal takke Dem for alle de goder jeg har fått gjennom Dem, og jeg tror jeg sier sant når jeg uttaler at jeg føler mig likeså normal som før jeg mistet synet. Jeg har St. Dunstan's alene å takke for alt dette og for all den lykke og glede jeg føler.»

En av kurvmakerne hadde ikke før åpnet butikken sin, før han fikk bestilling på 50 ærendskurver. Han drev samtidig sitt gamle håndverk som barber. Der kunde vel ikke gis et bedre bevis på den tillit han hadde til sig selv, og den tillit han inngjød andre.

«Han hadde lært noget større i St. Dunstan's enn det å lage kurver», for å citere en redaksjonell notis i «Daily Express». «Han hadde fått lære at ulykke ikke er nogen undskyldning for å sitte og begråte sin hjelpeløshet, men nettop en anledning til å vise sin mandighet. Kundene var villige, og det samme var han. Han prøvde, og det gikk bra, og nu merker han at han kan barbære likeså godt som i den tiden han så.»

En skoflikker som hadde nedsatt sig i Exeter, sendte mig en karakteristisk beretning om sine første erfaringer:

«Jeg gjorde en god begynnelse allerede første dag jeg åpnet verkstedet, og jeg har hatt det travelt hele tiden og gjort hvad som stod i min makt for å vise folk at vi fra St. Dunstan's kan utføre utmerket godt arbeide, takket være den undervisning vi har fått.

Jeg har fortalt folk heromkring for et vidunderlig sted St. Dunstan's er. De kan ikke fatte alt som blir gjort der.

Jeg har talt med en annen St. Dunstan'er som har holdt butikk i Exeter i omkring 10 måneder, og han sier at han er aldeles frisk og meget tilfreds og gjør det utmerket.

En representant for en lokalavis kom for å intervju meg under arbeidet forleden dag. Han mente det var umulig for en blind å gjøre skotøi istand. Derfor bad jeg ham vente mens jeg viste ham det jeg hadde lært ved St. Dunstan's. Da jeg var ferdig, kunde han knapt tro at det var gjort av en blind.»

Om en av våre skomakere stod følgende å lese i «South Wales Daily Post»:

«Et godt eksempel på hvilken omhu og hvilke arbeide det ofres på våre blinde helter, har vi i en soldat fra Brynamman. Han var så alvorlig såret i kampen at han mistet synet på begge øinene. I sin tid blev han bragt til St. Dunstan's, hvor han fikk så god behandling at han fremdeles taler om det med kjærlighet. Han fikk der lære to håndverk, å lappe sko å lage matter, og dermed tjener han nu sitt brød. I begge disse håndverkene er han fullstendig hjemme, og arbeide får han nok av fra naboer og venner. Han eier en prektig skrivemaskin (en gave fra St. Dunstan's) som han er meget flink til å skrive på. Alle de matter han ikke selv får solgt på stedet, blir avsatt for ham gjennom St. Dunstan's tilsynskomiteé. Før han gik inn i hæren (han var en av Kitchener's gutter), var han grubearbeider og — som han selv innrømmer — ikke videre godt utdannet, og dog kan han idag med litt hjelp av sin opofrende hustru og sine barn se fremtiden i møte med et mot som slår en med forundring; for han føler sig gladere og mer uavhengig enn han nogensinne gjorde dengang han hadde synet i behold. Det er en ren berikelse å avlegge ham et besøk.»

En annen lappeskomaker som hadde nedsatt sig Plumstead, skrev:

«Det er nu 20 uker siden jeg begynte min forretning, og det går utmerket. Det vil interessere Dem at høre at jeg nettop har satt i stand mitt 1000-de par. Naturligvis er ikke alle blitt sålet og flikket. Jeg har i dette øieblikk 36 par støvler på verkstedet. Derav er 15 istandsatt, og så har jeg 21 par å begynne med mandag morgen. Jeg arbeider fra kl. 8 morgen til 8 aften, men tar en halv fridag om torsdagen og slutter like over middag om lørdagen. Jeg driver en ganske bra handel med sverter, skobørster, lisser og ærendsnett.»

Det er mange vidnesbyrd i min brevsamling som viser at mennene har hatt stor glede av å kunne blindeskrift. «Jeg er meget glad», er det en som skriver, «over at jeg kan lese og skrive punktskrift såpass

at jeg har god nytte av det. Takket være St. Dunstan's begynner jeg at finne ut at det er hundrevis av ting i livet som er av veldig interesse. Når jeg har et ledig øieblikk, går jeg med glede til bøkene, som jeg ikke brydde mig om dengang jeg kunne lese med øinene.»

Og dette:

«Det vil glede Dem å høre at det gå bra i arbeidet, og at det faller mig lett å gå omkring. Jeg går fra Maida Vale til City hver morgen uten vanskelighet. Jeg har fått flere interessante bøker siden jeg reiste fra St. Dunstan's og har tilbragt mange hyggelige aftener med å lese dem.»

At tiden ikke faller lang for disse menn i det nye livet deres, viser dette typiske lille brev:

«Jeg undret mig ofte den gang jeg var i St. Dunstan's, om jeg vilde synes at dagen blev lang når jeg kom hjem igjen. Så er ikke tilfellet. Jeg synes aldri jeg får tid til å gjøre alt det jeg har lyst til å gjøre. Når jeg skal dele min tid mellom punktskrivningen, skrivemaskinen, fiolinen og kurvarbeidet, synes jeg aldri jeg har et øieblikk tilovers.»

Følgende brev er skrevet av en som lærte å snekre ved St. Dunstan's, og som hadde vært særlig heldig med beliggenheten av det verksted han åpnet for innramming av bilder:

«For omtrent ett år siden flyttet jeg til mitt nuværende verksted, som ligger like ved skolen. Det har tillike den fordel å ligge ved hovedgaten. Her driver jeg en meget god forretning med innramming av bilder og forskjelligt annet arbeide for guttene på skolen og for beboerne av Harrow. Jeg liker arbeidet utmerket. Foruten å holde de varer som skoleungdommen spør efter, har jeg nylig utvidet mitt lager til også å innbefatte male- og farverekvisiter, og de går godt. Jeg har det meget travelt i forretningen, og som rekreasjon er jeg begynt at synge og har megen fornøielse av det.»

Fra en blind soldats hustru:

«Min mann har det virkelig travelt. Han begynner sitt dagverk tidlig om morgenen og arbeider ofte like til henimot 9 om kvelden, og det er jeg glad for, da han er så lykkelig når han arbeider og får fullt op av bestillinger. Folkene i M. har vært meget snilde mot ham siden han kom hjem; men sannelig er de også forbauset over hvor godt han arbeider, og hvor lett han finder frem alene, og når nogen av våre venner ser de pokaler og medaljer han har vunnet i roing og sport, undrer de sig ikke lite over det. Men så vet De, sir Arthur, at den gode utdannelse han har fått, den har han Dem og funksjonærene ved St. Dunstan's å takke for, og jeg vet at vi aldri med ord kan uttrykke den taknemlighet vi føler for alt det gode vi har mottatt fra St. Dunstan's. Livet er derved blitt så meget lysere og lykkeligere for oss. Ja, det er vanskelig å tro at han på nogen måte er anderledes enn mig selv, for han hjelper mig fremdeles med småting akkurat som han gjorde da han hadde synet, og han er alltid så glad og lykkelig og får alle som er med ham, til også å føle sig lykkelige.»

Av disse bruddstykker kan De danne Dem et bilde av hvorledes

livet idag arter sig for de soldater som blev blinde i krigen. Fra dens ubeskrivelige redsler fikk vi tilbake til landet de soldater som var så lemlestet at ingen lægevidenskap kunde helbrede dem, og blandt dem de som hadde mistet synet. Om det så bare hadde vært n o g e n f å av dem som efter hjemkomsten med tappert mot hadde tatt fatt på arbeidet, så de kunde lære å glemme at de var blinde, så de kunde lære å leve å arbeide som andre, så de fremfor alt kunde lære å være glade, så synes jeg bare d e t vilde ha været forbausende. Og praktisk talt a l l e de blinde soldater uten undtagelse har gjort dette, og de har opmuntret hverandre — både officerer og menige — i sin felles streben og har seiret, det er en kjensgjerning som inngir ærefrykt.

En berømt blind japansk dikter og reformator.

Den mest betydningsfulle skikkelse innen både det litterære og religiøse liv i Japan for tiden er Toyohiko Kagawa. Denne merkelige mann som nettop har fylldt 40 år og er næsten blind, har allerede skrevet henved halvhundre bøker. I år ventes det at han vil utgi ikke mindre enn 10 nye bind: Romaner, religiøse og sociologiske verker. Når der nu kommer så mange på én gang, skyldes dette at dikteren i lengere tid har vært syk som følge av overanstrengelse under sitt hjelpearbeide efter det store jordskjelv, slik at flere verker er blitt forsinket.

Kagawa er en beskeden mann. Han bor i et lite trehus som han deler med to andre familier. Hvor produktiv dikteren er, vil man få et begrep om når man hører at han i sin tjeneste har tre sekretærer som han dikterer sine litterære arbeider til.

Kagawas verker er til dels også blitt oversatt til andre sprog. I Storbritannia er hans mest kjente bok «Mot Dugning», som utkom mens dikteren opholdt sig i England i 1925. Denne roman er praktisk talt hans egen livshistorie og er en vidunderlig «Pilegrims Vandring» som viser Kagawas søken efter sannheten og hvorledes han fant fred gjennom virksomt sosialt arbeide og en troesbekjennelse hvilende på kristelig enkelhet og underkastelse. I Japan er denne boken blitt solgt i 200,000 eksemplarer, mens det næste arbeide, «En Solskytter», er utkommet i 90,000.

To andre romaner er nettop sendt i trykken. Den ene omhandler et spesielt sosialt system i Japan og den andre de spedalske og hvad som bør gjøres for dem. Gjennem sine romaner så vel som ved sine personlige bestrebelser i de sociale institusjoner han har opprettet i Osaka og Kobe, har Kagawa rystet op de japanske myndigheters samvittighet, slik at disse myndigheter har forstått nødvendigheten av å måtte rette på forskjellige samfundsunder. I ett tilfelle blev der brukt 20 mill. yen til reformer i fattigkvarterene.

Det er stor efterspørsel efter de av Kagawas bøker som behandler økonomiske forhold og arbeiderproblemene. Dette skyldes den

overordentlig virksomme del dikteren har tatt i organisasjonen av så vel byarbeiderne som bøndene. Men enda større utbredelse har hans religiøse verker og hans diktsamlinger fått. En liten religiøs bok med titelen «Frigjørelse ved Gud» er således trykt i ikke mindre enn 45,000 eksemplarer og en annen, «Tørner som forblir» (en prekeningsamling), i 20,000. Fortjenesten på sistnevnte bok blev av Kagawa brukt til å betale lægebehandling for en venn, en kristen redaktør i Osaka, som var blitt syk, men ikke hadde midler til å bestride kurutgiftene.

Poesi pleier ikke å være av det, som går i Vesten; men en av Kagawas diktsamlinger, «Fra Stjerne til Stjerne», er utkommet i 58 oplag eller næsten 30,000 eksemplarer, mens et bind meditasjoner, «Før Snefuglen våkner», er trykt i 10,000.

Det store japanske jordskjelv i 1923 ødela mesteparten av satsen til Kagawas tidligere utgivne verker, som alle var trykt i forholdsvis kostbare oplag. Mange av disse arbeider er dog nu blitt optrykt i billige utgaver og ser ut til å få en ny stor spredning. Nogen av dem er også for første gang blitt oversatt til engelsk. Blandt disse er «Jesu daglige Liv». «Da denne boken,» forteller dikteren til en ven, «dveler ved en del av mesterens gjenvordigheter og hans vane å begynne sitt dagsverk tidlig, vil den ikke gå godt i England, hvor man sover altfor lenge om morgenen.»

Bortsett fra de beskjedne beløp som Kagawa bruker til å dekke sine egne, sin hustrus og sine to små barns behov, skjenker han de store summer som kommer inn ved hans litterære produksjon, til sitt arbeide i de japanske byers fattigkvarterer og til organisasjonen av de upolitiske arbeiderforeninger. Dikteren er også meget ivrig for å spre opplysning blandt massene efter den danske folkehøiskoles metoder. Han har nylig opprettet en slik skole for småbrukere. Til skolen har dikteren knyttet førsteklases lærere som underviser efter moderne prinsipper og videnskapelige jordbruksmetoder, likesom der blir gitt timer i litterære og religiøse emner. Foredrag holdes morgen og aften, og resten av dagen blir der gitt opplæring i praktiske gjøremål. En skole som drives efter enkle linjer, er også satt i gang for landskvinner.

Kagawa er ikke tilhenger av navnekristendommen; men han har organisert en stor og voksende sammenslutning som heter «Selskapet Jesu Venner», og virker for sine idealer og synsmåter gjennem denne.

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 4.—4. 1928. Til stede: Karterud, Skaug, Norberg, Harildstad og første varamann Skogås. — 1) Plan for lotteripengenes anvendelse: Efter konferanse med styremedlemmene hadde formannen i skrivelse til N. B.f.s formann foreslått at N. B.s andel av lotteripengene blir å anvende til avdrag på pantegjelden i Blindes Hus. Rentene av disse penger går inn i forbundets kasse og brukes fortrinsvis til fremme av

reisesekretærvirksomheten og bibliotekarbeidet. — 2) Forelå skrivelse fra Kirkedepartementet av 29. februar d. å., hvori henstilles til N. B. å avgi innstilling på to personer med varamenn som i k k e er medlemmer av N. B.s styre. Etter henstilling fra N. B.s formann, som var rådspurt, vedtok styret følgende uttalelse: «For ikke ytterligere å sinke denne sak ved en vidløftig diskusjon om inhabilitets-spørsmålet har N. B.s styre i møte 4.—4. besluttet å endre sin innstilling derhen at organist Oskar Skaug innstilles som styremedlem, idet han trer ut av N. B.s styre, og fru rektor Nordeide som varamann». I overensstemmelse hermed besluttet at første varamann for styret, Martin Skogås, rykker op til styremedlem. — 3) Årsmøtet blev berammet til 15. og 16. juni.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 2.—5. 1928. Til stede: Karterud, Norberg, Harildstad, Skogås og frk. Sandberg. — 1) Bevilgedes kr. 25.00 til lægehjelp. — 2) Referertes utkast til søknad om utbetaling av 10,000 kr. av lotteripengene. Utkastet blev vedtatt. — 3) Hr. Dybvigs godtgjørelse som kasserer blev forhøiet til kr. 30.00 pr. måned fra 1.—1. d. å. Forutsetningen er da at han efter hvert overtar også forbundets øvrige kasser.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 10.—5. 1928. Til stede: Karterud, Nordberg, Harildstad, Skogås og varamann frk. Sandberg. — 1) Referertes Flydals rapport og regnskap for første kvartal 1928. — 2) Referertes andragende om et lån stort 4—5000 kr. til innkjøp av eiendom. Besluttet: Andragendet kan ikke innvilges, da en slik bevilgning for tiden helt overstiger forbundets evne

Sekretariatet.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 2. mai 1928. Til stede var: Gjøen, Åsebø og Sørensen samt varamennene frk. Steen og Maurstad. — Det forelå 9 ansøkninger om bidrag, hvorav 8 blev innvilget med et samlet beløp av kr. 405.00. En ansøknning blev utsatt. — Det besluttet å stille kr. 1200.00 til disposisjon til feriebidrag. — Ordningen med årsmøtet overlotes til Gjøen, Åsebø og muligens Michelsen. — Referertes en beslutning fra V. B.s bibliotekstyre hvori man har forhøiet bibliotekarlønnen med kr. 50.00 pr. måned, dog således at det beløp som bibliotekaren har oppebåret av forbundskassen, bortfaller. Forretningsutvalget hadde her til intet å bemerke.

Sekretariatet.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 13.—5. 1928. 1) Behandledes regnskap og budgетtforslag, som besluttet trykt og omsendt. — 2) Oplestes og besluttet vedtatt kontrakt for lokale til nytt utsalg i Thv. Meyers gt. 78, Oslo. Utsalget åpnes i juni. Det årlige budgett er kalkulert til kr. 4200.00. Som leder av den nye filial er ansatt hr. Ragnvald Hesvevik. — 3) Referertes skrivelse fra bestyrer Røsegg om at departementet også i år har gitt tillatelse til at årsmøtet holdes på Oslo off. Skole for Blinde. —

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

4) Bevilgedes kr. 50.00 til materialer. — 5) Bevilgedes kr. 30.00 til garn. — 6) Bevilgedes det nødvendige til en del verktøi. Det overlotes Olsen å ordne med saken. — 7) Fra en syk forelå ansøking om hjelp. Styret vil forsøke å skaffe vedkommende landophold i sommer. — 8) To ansøknings om lån fant styret ikke å kunne innpente komme av økonomiske og andre grunner. — 9) Ved omsendelse var siden forrige styremøte dessuten bevilget: Til to døve og blinde til et videregående kurs kr. 350.00. Til start av melkeforretning kr. 250.00. Til et opphold på «Il» kr. 165.00. Til to måneders opphold på Oslo off. Skole for Blinde kr. 150.00. Til øyeblikkelig hjelp kr. 50.00. Et lån til avbetaling på eiendom kr. 220.00. Til materialer kr. 75.00. Mot pant i sikre papirer var bevilget et lån på kr. 1000.00 og et på kr. 300.00.

Sekretæren.

Til Nordenfjelske Blindes forbunds medlemmer

Vi har mottatt følgende fra styret for Ovesens legat:

For å få et fundament for bedømmelsen av det betimelige i ettergivelsen i hvert enkelt tilfelle må legatstyret forlange at forslaget for fremtiden ledsages av oppgave fra hver enkelt søker om hans (hennes) bruttoinntekt i det forløpne år, samt oppgave over hver søkers gjeld til utsalget ved årets utgang.

Ovesens Legat for Blinde.

O. E. Wisth,
styrets formann.

Av denne grunn må vi anmode de medlemmer som antar det sannsynlig at de kommer til å søke om hel eller delvis ettergivelse av sin materialgjeld, at de holder regnskap med sine inntekter, således at de ved årets slutt har rede på hvad bruttoinntekt de har hatt. Denne må nemlig herefter oppgis i ansøkingen.

Ærbødigst
For Blindes Utsalg A/S.
Karl Røvdal.

Reisesekretærvirksomheten nordenfjells.

Reisesekretær Flydal er nu begyndt i Nordland fylke, hvor han har talt på følgende steder: 3. mai Nybrott U. L., Leirfjord; 4. Heimhug U. L., Kleiva; 5. Bølgen U. L., Bråsøy; 6. Herøyholmen U. L., Herøy; 7. Framsteg U. L., Austebø; 8. Losje Skjærgården, Sandnessjøen; 10. Nordlys U. L., Sleneset; 11. Nordsolvær U. L.; 12. Nord U. L., Burøy; 13. Havbåra U. L., Onøy; 14. Framhjelp U. L., Nordsjona; 16. Samhald U. L., Sjona. — Fremmøtet har vært fra 50 til 100 mennesker, og sekretæren ser i det hele lyst på arbeidet der oppe.

Nytt Blindes Utsalg i Oslo.

Efter langvarig søkning efter et passende lokale for en liten filial av Blindes Utsalg har vi endelig funnet et som vi håper skal bli bra. På siste styremøte besluttet vi å innkjøpe og igangsette en forretning i Thv. Meyers gt. 78, Oslo. Det nye utsalg som får navnet: Blindes Utsalg (Filial), Thv. Meyers gt. 78, Oslo, ligger nederst i gaten, like ved Ankerbroen. Thv. Meyers gt. er et av Oslos største forretningsstrøk på Østkanten. Her går trikk, og gjennomgangstrafikken er meget stor av gående og kjørende. Dertil kommer at det eventuelle kjøpende publikum blir helt nytt. Det vil ikke bli det samme som besøker vårt gamle utsalg i Bergsliens gate. Det nye utsalget er ikke stort; men det har en stor speilglasrute og ditto dør mot gaten. Vel er det så at det også finnes konkurranter der; men skulde vi forsøke å handle på et sted hvor slike ikke findes, vilde antagelig også strøket være så slett at vi intet fikk solgt. Administrasjonen av filialen blir ganske enkel. Der er ansatt en ekspeditør, og varene blir bragt dit fra utsalget i Bergsliens gate. Våre blinde håndverkere vil ikke komme i direkte berøring med filialen, da alle varer kommer til å gå gjennom det gamle. Ekspeditøren, hr. Ragnvald Hessevik, er ikke særlig kjent med de blinde, men blir det vel efter hvert. Filialen åpnes omkring 1. juni. Så får vi da se om det svarer til hensikten. Saken vil bli nærmere omtalt på årsmøtet.

Oslo i mai 1928.

Erling Herstad.

Ein 50-åring.

I «Norges Blinde» nr. 20 (for 17. mai 1928) skriver reisesekretær pastor Bråtveit følgende:

Den som har lese «Norges Blinde» i nokre år, har ofte lese namnet K. Nystøl, og eg trur det er fleire som er samde med meg i at når det kom noko frå han, var me forvitne etter å sjå kva det var; ja, for det er alltid noko ved det han skriv. Eg har i mange år havt hug til å helsa på Nystøl, nevatakast med han og prata med han, og eg må segja at det var med ei viss spaning eg kom inn til han laurdag 5. mai. Av det han skriv, får ein inntrykk av at han er ein mann som tenkjer mykje, arbeider tungt og ærlegt med dei mange spursmål livet legg inn på han. Eit visst tunglynde har og kome fram i det han har skrive, og eg kann ikkje anna segja enn at eg vart glad då han skreiv at han hadde vunne over dette tunglyndet sitt. For ei tid sidan las eg eit dikt han hadde skrive og fått premi for i ei tevling i eit ungdomslag. Det heiter: «Kva livet fortel meg». Her trur eg Nystøl best gjer greide for sitt syn paa livet. Livet har tala eit knudrut språk, segjer han; men løysinga vert den at på tankens veg finn menneskja ikkje fred. Det er so mangt tanken ikkje greider. Det må ei tru til, ei tru som kann stydja upp, og Nystøl har denne trua. Han har

denne fjellfaste «Bondekristendom» som står i alle stormar. Ein kann stundom få ei kjensle av at der er eit altfor fast, mest sjølv-godt syn, eit syn som botnar i isolering inne millom fjella; men sterkt er det, og difor er det ogso sant.

Ja, dette var det inntrykket eg hadde av Nystøl fyreåt, og det er ikkje ofte eit inntryk fyreåt har vorte so stadfest. Dei har stor age for han Kjetil her uppe i Seljord, heimbygda hans. Han gjer utifrå godt arbeid. Det går ikkje sers fort for han, men fint og godt vert det. «Og han veit og tenkjer mykje,» segjer folk. Men han er ikkje ofte ute millom folk. I so måte er det onnorleis med henne Agnete, kona hans, Agnete Nystøl, fødd Etnestad. Han vart gift med henne hausten 1910. Dei har bygt seg eit lite hus, der dei har greidt å skapa seg ein uneleg heim. Dei har ei dottor, Gudveig, 16 år gamall. Agnete går mykje på arbeid hjå folk, og det er so gildt å høyra folk tala um kor fint og godt ho arbeider. Ho vert innvald i alle dei festnemnder og stemnenemnder som finst i bygda. Det er moro å tala blindesak i ei bygd der folk har lært oss å kjenna på det vis.

Nystøl fyller 50 år 26. mai i år, og eg trur nok alle er samde i at han fortener å verta nemnd her i bladet i eit slikt høve. Han gjekk ut frå Oslo Blindeskule 1902, utlærd møbelsnekkar. Han driv og med møbelstopping og er ein dugande dreiar. No har han fått seg skrivemaskin, som han er overlag glad for; for hugen til å skriva er like stor. I blad og tidsskrift skriv han. — Eg vonar at eg seinare skal få høve til å skrive noko meir um Telemarks-turen min og arbeidet mitt i det heile. Eg vilde no berre få gjera lesarane kjende med 50-årsjubileet. Det er sikkert mange som har hug å senda jubilaranten og huslyden hans ei helsing den dagen. Hjarteleg til lukke, Kjetil! Takk for ditt stille, gode yrke. Måtte du få bu med helse og hugnad i heimen din enno mange år.

P. t. Seljord 9.—5. 1928.

E. Bråtveit.

Fra Nordenfjelske Blindeforbund.

Til Lysholms billede er innkommet følgende beløp: Nanna Dahl, Vardø, kr. 1.00, Erling Herstad 5.00, Mildrid Støre 4.00, Agnes Pedersen 1.00, lærer Harildstad, Trondhjem, 5.00, tilsammen kr. 16.00, hvorfor herved kvitteres med takk. Men dette strekker jo ikke til. Tegn bidrag snarest og send disse til Gustav Dybvig, Øvre Møllenberg gt. 66, Trondhjem. Småbeløp kan sendes i fri-merker.

Fhv. skolebestyrer Stabell død.

Vi har med dyp vemod mottatt budskapet om at grunnleggeren av blindeundervisningen nordenfjells, fhv. skolebestyrer G. Stabell, Stjørdal, avgikk ved døden 19. mai efter omtrent et halvt års sykeleie, 81½ år gammel.

Gabriel Bastian Nikolay Stabell var født i Trondhjem 15. oktober 1846 som sønn av kjøpmann Gunnerius Stabell og frue, født Harboe. Etter å ha gjennomgått Meisterlins privatskole og real-skolen i Trondhjem var han i nogen år handelsbetjent. Han sluttet imidlertid snart med handelen og gikk inn på Heltbergs bekjente «Studenterfabrikk» i Oslo. Her tok han artium 1869 med Laudabilis, og våren 1870 avla han eksamen philosophicum med samme utmerkede karakter. Etter endt eksamen virket Stabell et år som privatlærer og vikarierte så ved Levanger Borgerskole til sommeren 1872. Derefter studerte han i tre år teologi i Oslo, samtidig som han leste ved skoler og i sommerferien fungerte som omviser i Trondhjems domkirke. En kort tid var han så lærer ved Ringerikes Middelskole og Trondhjems Realskole, hvorefter han opholdt sig en stund i Oxford for å studere engelsk. Under dette sitt studieophold lærte Stabell meget som kom ham til gode i hans senere lærergjerning. Fra Oxford vendte han hjem til Trondhjem, hvor han i 4 år var lærer ved katedralskolen. I denne tiden var han også en interessert foreningsmann og satt i flere år som medlem av styret for Trondhjems Arbeiderforening og Foreningen til Norske Fortidsminnesmerkers bevaring.

Sterkest interesse hadde imidlertid Stabell fått for de blinde, og da så loven om obligatorisk blindeundervisning (vedtatt av Stortinget 1881) skulde settes ut i livet, fikk han i oppdrag å oprette en blindeskole i Trondhjem og foretok med offentlig stipendium en studiereise for å sette sig inn i forskjellige ting vedrørende blindeskolevesenet. Han kjøpte så og innredet den vakre eiendom Gløshaugen, like ved Trondhjem (efter den siste utvidelse ligger den innenfor bygrensen), og fra nyttår 1886 blev skolen satt i gang.

Det kan trygt sies at Stabell er en av de aller dyktigste blindeskolebestyrere og blindelærere vi har hatt her i landet. Levende interessert, praktisk og virksom var han, og han hadde en egen evne til å kunne vekke og utvikle sine elevers lærelyst og til å gjøre undervisningen anskuelig og lettfattelig. De gamle «Gløshaugianere» setter ham da også overmåte høit, og det er en fryd å høre dem fortelle om sine skoledager. Stabell forstod også å knytte til sin skole en rekke varmt interesserte og dyktige lærerkrefter. Som et godt eksempel på hvor høit den praktiske undervisning stod ved Gløshaugskolen, kan nevnes at en utstilling i Trondhjem av elevarbeider blev belønnet med sølvmedalje. Også i Bergen blev der holdt utstilling av elevarbeider fra denne skolen, en utstilling som efter hvad bestyreren selv engang fortalte oss, blev omfattet med stor interesse. I alt fikk ca. 100 blinde sin utdannelse ved Gløshaugen, og efter datidens forhold må det sies at de var meget godt rustet for å ta livskampen op. Fremfor alt hadde de tatt i arv noget av bestyrerens rike initiativ, og flere av dem som gikk ut fra Gløshaugen hører da også til de blinde som har nådd lengst her i landet, og som har vunnet størst respekt, aktelse og anerkjennelse blandt almenheten.

I 1893 overtok staten selv blindeskolen nordenfjells og henla den til Klæbu, hvor der var blitt ledige lokaler efterat lærerskolen var flyttet til Levanger. Stabell trådte nu tilbake som bestyrer, men fortsatte med å ha en del blinde hos sig i et kombinert skole- og arbeidshjem. Da staten nogen år senere overtok Gløshaugen for der å oprette en døveskole, flyttet Stabell til Melhus med sine blinde og fortsatte sin virksomhet som han drev uten nogen som helst støtte, det være sig offentlig eller privat. Ved siden herav holdt han forberedelseskurser for den lavere lærereksamen med et par hjelpelærere, deriblandt frk. Sommerschild, med hvem han i 1899 inngikk ekteskap. Hun var også knyttet til hans blinde-skole fra 1888.

Da Stabell i 1900 blev førstelærer ved en ungdomsskole på Bynesset, måtte han slutte med blindearbeidet, da der ingen passende lokaler var å få til hjemmet.

I 1904 kom Stabell til Stjørdal og oprettet en privat middel-skole med pensjonat. Denne skolen sluttet han med for nogen år siden p. g. a. fremskreden alder. Hans utmerkede pedagogiske evner og hans gode humør var ham mangan gang en god hjelp i det slitomme arbeide som ofte slike skoler skaffer, skriver «Stjørdalens Blad», og blandt de mange som har sittet under hans kate-ter, finnes idag en rekke menn med landskjente navn.

Det er likevel ikke bare i skolen at Stabell har ofret tid og evner i opplysningens tjeneste. Han har både i folkeakademier og på ungdomsstevner vært en meget benyttet mann. I Trondhjem holdt han således i mange år forelesninger i folkeakademiet, og det er sagt at det var ingen taler som trakk så fullt hus som Stabell.

I sine studenterdager var han en ivrig friluftsmann og fotgjenger, og han har fortalt mange interessante ting fra sine vandringer rundt om i vårt land. Høifjellet elsket han, og i forrige århundre har han vandret langs mangan «bygdevei og setersti».

Når nu Stabell er vandret bort, vil hans elever minnes ham med takknemlighet for hvad han har vært for dem, og de mange som han ellers kom i berøring med, vil huske ham med kjærlige tanker.

Stabell overlever av sin hustru Hilchen, født Sommerschild, og en datter, Ellisif.

Også efter at Stabell var sluttet med å undervise blinde, var hans interesse for dem like sterk. Gjennem «Blindesaken» fulgte han alltid godt med i vårt arbeide, og han gledet sig over hvert nytt fremskritt, hver ny landvinding. Like til det siste hadde han jevnlig besøk av sine kjære Gløshaugianere, som omfattet ham med den varmeste hengivenhet.

Stabell hører til de første banebrytere i norsk blindeundervisning, og hans innsats var ikke liten. Ikke minst har den ånd som preget all hans undervisning og var det bærende i alt hans arbeide, hatt sin store og varige betydning. Heder og velsignelse over hans minne!

Skolebestyrer Stabells begravelse foregik 25. mai fra hjemmet til Værnes kirkegård under meget stor deltagelse. Et rikt blomsterflor dekket kisten og efter denne måtte der kjøres en særskilt vogn med kranser og blomster.

Sogneprest Hoem talte vakkert og gripende med utgangspunkt i Jesu ord: «Lær av mig, så skal I finne fred i eders sjel» og: «Kommer hit til mig alle I som strever og har det tungt, og I skal finne hvile».

Efter talen blev der nedlagt kranser på båren. Bestyrer Wisth nedla en krans fra Nordenfjellske Blindeskole med takk til avdøde for hvad han hadde utrettet som lærer for blinde. Det arbeide som Gabriel Stabell hadde utført for Nordenfjellske Blindeskole, var et grunnleggende arbeide, uttalte han. Det var grunnvollen hvorpå skolen har vokset sig frem. Ennu idag, efter 42 års forløp, går Stabells ånd igjen i skolen. Med en takk fra Skolen og fra oss som var sammen med ham, legger jeg denne krans på Stabells båre.

Andreas Pedersen nedla krans fra Norges Blindeforbund med en hjertelig takk til avdøde for hans store og banebrytende arbeide for blindesaken. Når i disse dager de blindes tidsskrift blir sendt ut i Norge, vil man i dette finne meddelelsen om et dødsfall, og da vet jeg så visst det vil bli felt mangen tåre rundt om i vårt land. Med en hjertelig takk fra Blindeforbundet til Gabriel Stabell legger jeg denne krans paa båren.

Peder Bjerve nedla krans fra ungdomslaget «Fram» med takk for Stabells velvilje mot ungdomslaget. Skolebestyreren har ofte, uttalte han, vært hos oss og holdt forelesning, og ungdomslaget satte stor pris på hans evne som opleser og sagaforteller. Ungdomslagets medlemmer tenker med sorg på at man aldri mer skal se Stabell hos sig.

Redaktør Foss nedla en sølvkrans på båren fra elever ved Stabells skole i Stjørdal. Alle vi som gikk hos Stabell, uttalte han, vil minnes ham fra historietimene, da han manet frem de dådrike sagaens menn, fra religionstimene, da han advarte mot alt nedbrytende, og fra timer hvor han talte samfundets sak om fremgang og trivsel. Slik sådde Stabell, og det har grodd efter det han sådde. Derfor minnes vi ham med takk.

Kisten blev båret fra hjemmet og likeledes til kirkegården av tidligere elever ved Stabells middelskole.

Nasjonaltrykkeriet for blinde i Italia.

Vi har tidligere omtalt den overordentlig raske fremgang blindesaksarbeidet i Italia har hatt efter krigen. Idag skal vi berette litt om Nasjonaltrykkeriet for blinde i Florens, hvis utvikling er i høi grad beundringsværdig. Trykkeriet som eies og drives av Italias Blindeforbund, har i den korte tiden det har vært i virksomhet, allerede hatt meget stor betydning for den italienske blindeundervisning og for den kulturelle vekst blandt landets blinde. Det blev

oprettet i 1923 med en grunnkapital på 372,000 lire, tilveiebragt av foreningen «Pro Cultura», florentineravdelingen av Forsorgsforbundet for Krigsblinde og Nasjonalforbundet for Blindeforsorg. Foreningen er senere gått op i Italias Blindeforbund. Ved utgangen av 1926 var trykkerifondet steget til næsten det tredobbelte, idet det da utgjorde 963,000 lire. Trykkerivirksomheten støttes også finansielt både av Indredepartementet og Undervisningsdepartementet; men man søker likevel å øke fondet ytterligere, slik at trykkerivirksomheten helt kan trygges og sikres en uavhengig stilling. Selvsagt har også Italias Blindeforbund i løpet av disse årene ofret meget betydelige summer på denne viktige gren av sin virksomhet. Trykkeriet råder idag over 5 settemaskiner og én presse. På godt papir, god trykk og god innbinding av bøkene blir det lagt stor vekt, og det kan i det hele sies at Nasjonaltrykkeriet i Florens står fullt på høide med de beste utenlandske blindeskriftstrykkerier. Der trykkes all slags litteratur og musikalier. Et relieffatlas i to bind er også utgitt. I alt er trykt 111 verker i tilsammen 17,278 eksemplarer, omfattende i det hele 27,715 bind. Siden opprettelsen har Nasjonaltrykkeriet levert ca. 14,000 bind til de forskjellige blindeskoler og har herfor av disse oppebåret en samlet støtte av 460,000 lire. — De to tidsskrifter Italias Blindeforbund utgir, blir også trykt i Nasjonaltrykkeriet.

De blinde kvinner og industrien.

Som vi tidligere har fortalt, har særlig i Tyskland og Amerika et meget stort antall blinde lønnsom sysselsettelse i industrien. Før har det dog vesentlig dreiet sig om menn. I den senere tiden er det imidlertid også skaffet arbeide i fabrikkene for en del blinde kvinner. Ved en av Svenska Tobaksmonopolens fabrikker i Stockholm er således et halvt dusin blinde piker sysselsatt, og i England er det flere som har arbeide i sjokoladefabrikkene. Nu er optaket også gjort i Italia. Efter en prøvetid har 7 blinde piker fått ansettelse ved Vitalis trikotasjefabrikk i Poggio Imperiale, et velkjent toskanerfirma. De arbeider sammen med 80 seende og er i enhver henseende likestillet med dem. Størsteparten av pikene har fått sin utdanning ved blindeskolen «Vittorio Emanuele II», hvis leder, hr. Ten. Daffra, som selv er blind, er meget virksom for å skaffe blinde beskjeftigelse i industrien.

Den allrussiske Blindeforenings industrielle virksomhet.

Den allrussiske Blindeforening, som har sitt hovedsæte i Moskva, rådet pr. 1. oktober 1926 over 37 «arbeidsceller». Pr. 1. oktober 1927 var tallet steget til 62. Av de såkalte «typiske blinde-erhverv» drives bare repslugeri og børstebinderi. For kurvmakeriets vedkommende er det bare møbler som blir arbeidet. Ved

begynnelsen av regnskapsåret 1926—27 var det i alt beskjeftiget 644 og ved slutten av året 1261 blinde. Av disse var 537 krigsblinde, 359 hadde mistet synet ved ulykkestilfelle og 365 var blindfødte. Foreningens ledelse legger særlig vekt på å skaffe sistnevnte gruppe sysselsettelse. Under året steg tallet av disse arbeidere fra 145 til 365. Som hjelpere beskjeftiger foreningen også et stort antall seende (ved begynnelsen av året 226 og ved slutten 403). Foreningen er forøvrig av regjeringen (vel som vederlag for statsstøtten) pålagt å sysselsette opptil 50 seende for hvert 100 blinde arbeidere.

I det hele har foreningen satt i gang 27 forskjellige industrielle virksomheter. Man har således et mekanisk knuseri, et verksted for elektromotorer og en vektfabrikk. Videre er det veverier, spinnerier og strikkestuer (hånd- og maskinstrikning), kurvmøbelfabrikk, bakeri, konditori, syltetøifabrik, kjemisk fabrikk, kartongfabrikk, bokbinderi, stopnings- og tapetserverksted, såpe- og salvefabrikk, børstebinderi, blekkfabrikk, skomakerverksted, vognfabrikk, farve-, tjære- og voksfabrikk, optisk-mekanisk verksted osv. I de enkelte bedrifter er arbeidsspesialisering gjennomført.

Ved begynnelsen av regnskapsåret var ingen av virksomhetene utstyrt med tidsmessige tekniske hjelpemidler; men ved utgangen av året var 6 bedrifter helt og 8 halvt forsynt med alle de nødvendige maskiner og formålstjenlig verktøi.

Er den industrielle virksomhet som drives av Den allrussiske Blindeforening, imponerende ved sitt omfang og sin mangeartethet, så er den fortjeneste de blinde arbeidere opnår, meget variabel og efter nord- og vest-europeisk målestokk også meget liten. Den svinger mellem 5 og 100 rubler pr. måned eller i gjennomsnitt for alle bedrifter 37.5 rubel. De russiske blinde får riktignok en statspensjon (størrelsen har vi ikke kunnet få rede på); men da pensjonen avtar sterkt efter hvert som arbeidsfortjenesten øker, virker den delvis mot sin hensikt. Uten denne statspensjon vilde dog ingen blind russisk arbeider kunne eksistere, heter det i en korrespondanse til det tyske tidsskrift «Beiträge zum Blindenbildungswesen».

Hvilehjem for Göteborgs blinde.

I de store land har man lenge hatt hvile- og feriehjem for blinde; men her i Norden vet vi ikke om mer enn to slike hjem. Det ene tilhører Helsingfors Blindförening og det andre ligger i Onsala, nogen mils jernbanereise fra Göteborg. Sistnevnte hvilehjem er oprettet og drives av De Blindas Förening «Hoppet», Göteborg, som er en meget virksom organisasjon. Foreningens medlemmer får være på hjemmet i tre uker og betaler bare kr. 1.50 pr. dag for opholdet. I år åpnes hjemmet i slutten av juni.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning
Tornøegaarden
Reparationer utføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik
Øl engros & detail
Kun 1ste Klasses Produkter
Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538
Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C. Sundtsgate 22, Bergen

**Kunststen,
Gravmonumenter**

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solhcimsgateu 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —
1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

En blind også i den franske nasjonal-forsamling.

I Amerika er blinde politikere ingen sjeldenhet. Endog i Senatet i Washington, som bare har to representanter for hver stat, har det vært blinde medlemmer, nemlig fra Oklahama og Minnesota, og for et par år siden satt ikke mindre enn 9 blinde på en gang i de forskjellige staters lovgivende forsamlinger. (Hvor mange det er i øieblikket, kjenner vi ikke til). England, Italia og Kanada har likeledes hatt og har blinde parlamentsmedlemmer. Nu er også en blind kommet inn i den franske nasjonalforsamling. Ved valget til Deputeretkammeret for nogen uker siden blev nemlig presidenten for De Krigsblindes Forbund, Scapini, med stort flertall kåret til representant for den krets han bor i.

Et betydningsfullt ungarsk lovforslag.

I Ungarn blev det for nogen tid siden nedsatt en sakkyndig komité som skal utarbeide et lovforslag om almen alderdoms-, invaliditets-, enke- og barneforsikring. På initiativ av Ungarns Blindeforbund vil der i loven bli inntat en rekke særbestemmelser til beste for de blinde. Det er også lyktes å få så vel Arbeids- som Socialdepartementet interessert for saken.

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
 En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

**Selskapet til kr. andagts
 bøkens utgivelse,**

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

G r u n d e t 1 7 9 7

Altid det nyeste
 bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONSTIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheden hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Mission-litteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Briller
Glasøine**

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

**Stavanger Bliktrykkeri
& Maskinverksted**

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra

WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Uldvareutsalget, Strandgt. 84

anbefaler

**Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper**

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 7.

Juli 1928

17. årg

Innhold: Hvad bør være det viktigste i vår metodikk? — Vestlandske Blindeforbunds avdeling på Landsutstillingen i Bergen. — Møtereferater. — Reisesekretærvirksomheten nordenfjells. — 50 år. — E. A. Nordberg til 50-årsdagen 29. 5. 1928. — Til Nordenfjelske Blindeforbund. — Pastor Bråtveit på Hamar. — Avskjedsfest for frk. Brun og Nygård. Barnas sang til frk. Ingeborg Brun. Mikkel Nygård. — En høitidsstund i Bergens domkirke. — En 70-åring. — Forskjellig fra Sverige. — Georges Scapini. — De blinde i Polen.

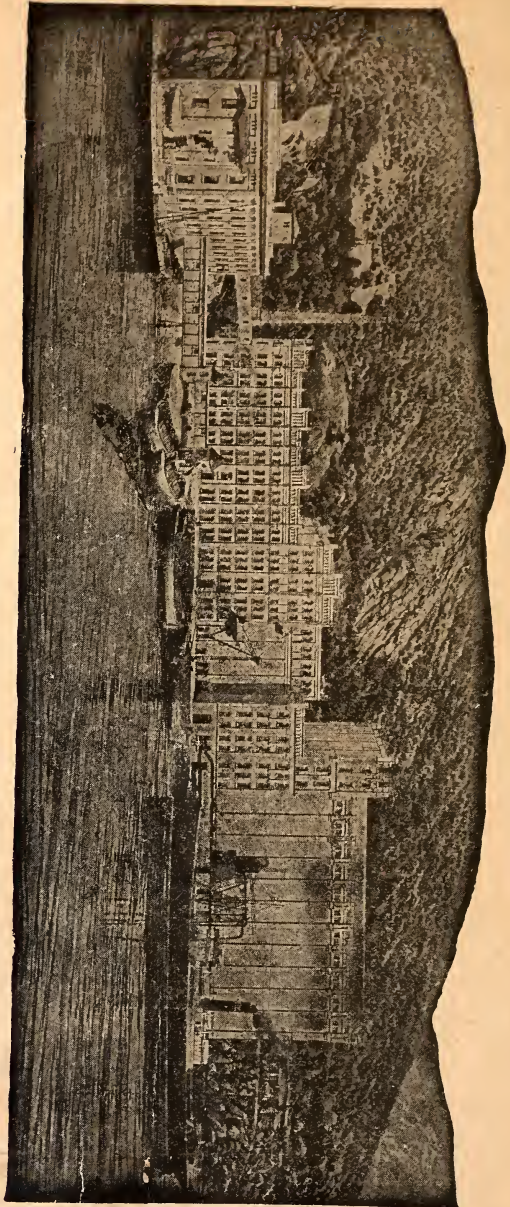
Tekst på annonserider: En sørgelig blindhjelp.

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERG EN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønhet
bedst bevares
ved daglig bruk av

Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulfs Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

**MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
DAME UNDERTØI**

**Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.**

Carrie Nielsen A
S

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Søn's Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Pellerin's

LOTUS

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

A. H. C. Hansens Klædehandel
Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker
Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/s}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/s SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte: en pakke Persil oppløses
i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anven-
alltid det selvvirkende va-
skemiddel!

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

^A/_S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

^A/_S **Oslo Pelsvarelager**

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

^A/_S **Hansa Bryggeri, Bergen**

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 7.

Juli 1928

17. årg

Hvad bør være det viktigste i vår metodikk?

(Foredrag av lærer Th. Nergård, Trondhjem, på Det syvende nordiske Møte for Abnormsaken).

Jeg tror at alle som arbeider i blindeskolen, har en sterk kjensle av at det er et stort arbeide, et herlig arbeide, et arbeide som vel er verd våre evner og krefter, vårt hjertelag. Men ved siden derav har vi vel en likeså sterk følelse av at det er et vanskelig arbeide! Meget vanskelig! Kanskje er det den sterkeste og alminneligste følelse! Vi er alle klar over at lærergjerningen er en vanskelig gjerning. For barnets hele sjeleliv er et helt annet enn den voksnes. Og det er jo helt naturlig at barna må se på livet med andre øine enn de voksne, at barna dømmer anderledes om ting og forhold enn de voksne, fordi de dømmer ut fra helt andre forutsetninger, fra barnets tenkesett og forestillingskrets!

Og nu er det en anerkjent ting at skal vårt arbeide nå sitt mål, må vi først og fremst ha kjennskap til barnets sjeleliv, og ikke bare ha kjennskap til det; men også i stort monn ha evne til å gå inn i det, ha evne til å sette sig på barnets standpunkt! Det er jo nettopp der den store vanskelighet for oss lærere ligger, der står jo prøven på vår duellighet, eller uduellighet, som lærere, arbeidere med og for barn! Det er det beste samspill, samarbeide på dette område som er grunnbetingelsen for at vårt arbeide skal lykkes, at det kan gi god høst!

Stiller forholdet sig slik i lærergjerningen i sin almindelighet, er det klart at dette vil tre enda sterkere frem i vår spesielle gren av skolegjerningen. Er det vanskelig å trenge inn til barnets sjeleliv i sin almindelighet, forstår vi snart at det blir enda vanskeligere å få kartlagt det blinde barns sjeleliv, å kunne nå inn til forutsetningene for det blinde barns måte å dømme livets mange forhold på!

Jeg tror at alle av oss mangen gang har hatt den sterke og såre følelse av at vi lærere og våre elever sitter på hver vår side av noe. Ja, hvad er det? — Når vi har så vanskelig for helt å få et klart bilde av våre elevers sjeleliv, ligger jo årsaken klar

i dagen: Vi mangler delvis forutsetninger for å kunne gjøre det. Alle forstår vi lett at det blinde barns og det seende barns sjeleliv i mange måter er en s; men likeså lett forstår vi at det til en viss grad må være forskjellig. Sjelelivet, det bevisste sjeleliv, er jo bygget op av alle de inntrykk våre sanser har fanget inn. Disse inntrykk er som materialet i en bygning. Skal det bli en god bygning, må materialet være godt, og det må brukes på rette måte. For å få godt og nok materiale til oppbygging av vårt sjeleliv må våre sanser, våre kommunikasjoner, være helt i orden. Det er jo den første betingelse. Mangler nogen av disse importveier, eller er de delvis defekte, så de ikke helt kan gjøre fyldest for sig, vil der selvsagt bli et minus i tilførselen av inntrykk, av byggefang, til skade for bygningen, vårt sjeleliv. Den største ulykke for et menneske vilde det vel være om alle disse importveier var stengt. Det vilde stå som i et uendelig tomrum, uten forbindelse til nogen kant, uten å vite noe om andre, uten å vite noe om sig selv!

Før jeg går videre, vil jeg få lov til å komme med noen illustrerende eksempler. Leser jeg denne kjente strofe: «Danmark, deiligst Vang og Vænge», vil jo alle som kan høre, få et inntrykk av dens innhold: d. v. s. der vil straks danne sig billeder i sjelen av en del av Danmark, en vakker plett av det vakre land: rike jorder, bøkeskoger med svære stammer og løvtunge kroner, kanskje en lun bukt, hvor de blå bølger ruller opover den hvite sand. Alle får vi et bilde gjennom strofen, selv om vi ikke har sett Danmark, fordi vi har materialer liggende på lager i vår sjel, hentet inn gjennom våre sanser fra vårt eget land, og så godt vi kan det, ut fra hvers forutsetning, lager vi da et bilde som vi mener passer for Danmark, og som skal være identisk med det bilde som dikteren gir uttrykk for. Men de i forsamlingen her som har det bilde som best stemmer med virkeligheten, er selvsagt dere dansker. Hvorfor det er så, behøver jeg ikke å gå nærmere inn på. Jeg vil bare peke på den kjensgjerning at heller ikke dere har det samme bilde. Hvis dere var malere, vilde dere gi oss hver sit bilde, og jeg tenker at billedene, vilde bli nokså forskjellige. For jeg er ganske sikker på at når dere her nu skal danne dere bilder av den citerte strofes ord, er det helst ett sted, ett bestemt utsnitt av Danmark som står for sjelens øie. Og hvorfor? Fordi dere gjennom deres sanser har fått det sterkeste og varigste inntrykk fra dette sted. Og tar jeg meget feil når jeg tror at det er barndomshjemmet!

De samme forhold vilde gjelde for finnenes vedkommende når jeg leser: « O land, du tusen sjöars land», og for svenskene ved: «Jag hälsar dig, vänaste land uppå jord, din sol, din himmel dina ängar gröna».

Endelig skal jeg citere en malende strofe fra vår egen litteratur. I et dikt om Jotunheimen sier Vinje: «Me standa her som på eit storkna hav». For å forstå disse ord, d. v. s. for å få et

billede som noenlunde svarer til det billede som dikteren gir uttrykk for i de nevnte ord, må vi ha vært både oppe i en fjellheim og ute på havet. Da først vil vi gripes av den maktfulle skildring, da vil vi ha et sant billede i vår sjel, og da vil dette være vårt eget åndelige eie, en kapital, et verktøi som vi selv bruker når det er nødvendig. —

Jeg har nevnt disse eksempler som prøver på forholdet mellom sanseinntrykkene og det tause arbeide der inne i sjelens verksted. Og jeg mener at dette må stå helt klart for oss under vår daglige gjerning blandt de blinde. Jeg tenker i denne forbindelse på de blinde som aldri har sett. Hvori består nu da den store forskjell mellom den blinde og den seende? På en måte ligger den klar i dagen. På den annen side, og slik som vi har bruk for det, blir forholdet mere innviklet og betydelig vanskeligere. Og dog må vi forsøke iallfall å rede disse floker ut. Vi sier som regel at gjennom synssansen mottar vi synsinntrykk. Og hvad menes der med synsinntrykk? Jeg tror vi for letthets skyld kan inndeile disse inntrykk i f a r v e, f o r m, a v s t a n d.

Det første punkt går jeg forbi uten nærmere omtale, for å stanse litt ved de to andre.

Skal den blinde få et klart billede av en gjenstand, må jo det skje ved berøring. Jeg velger nærliggende eksempler: Bordet — kateteret. Jeg behøver bare å «kaste et blikk» på tingen, så kan jeg bakefter gi en nogenlunde bra beskrivelse av den selv om jeg lukker øinene, eller om tingen blir tat bort. På utrolig kort tid har billedet av gjenstanden dannet sig i mitt bevissthetsliv og festet sig i min erindring. (En nøiaktig skildring av tingen, i sammenligning med andre av samme gruppe).

En blind vil også kunne danne sig et billede av tingen (bordet — kateteret), men hvordan foregår så det! Han må føle på tingen, det er jo greit. Men det går ikke så lett vint for sig. Om han f. eks. legger sin hånd på bordplaten, er det jo absolutt umulig for ham å si om bordet er firkantet eller rundt. Og hvorfor er det umulig? Fordi han enda ikke har fått noe helt inntrykk av at det han føler er et bord. Til sin bevissthet får han inntrykk av en viss h å r d h e t, av en viss t e m p e r a t u r og ad indirekte vei en viss s t ø r r r e l s e og et visst forhold til gulvet som det står på. — Og grunden til at den blinde ikke kan få billedet av tingen (bordet) er jo simpelthen den at hans «øine», følenervene i hans fingrer, ikke kan gi mere enn de mottar, og de mottar bare fra det begrensede område de berører. (Visstnok vil den blinde danne sig et billede av bordet; men det er bare fordi han vet fra før at et bord er slik og slik, til forskjell fra en annen gjenstand). Skal den blinde få et billede av dette bord, må han ha god tid; han må så å si gjennomgå bordet i de minste detaljer, i form, i forhold. Han må legge punkt til punkt for å få de geometriske figurer, som danner bordets ytterside.

At det er på den måte, og må være på den måte, den blinde danner sig sitt billede ved følesansen, tror jeg alle er enige om. Jeg kunde jo nevne flere eksempler; men det er ikke nødvendig. Som en illustrasjon til dette skal jeg få meddele et ganske enkelt, men typisk trekk. En blind skulde engang gi en skildring av en park som han hadde besøkt. Og hvad begynte han med, mener dere? Hans skildring fulgte veien, eller veiene som han gikk. Noe fikk altså vi tilhørere vite om parken; men jeg var iallfall misfornøyd med skildringen, fordi jeg fikk et så ufullstendig bilde av parken. Til å begynne med gjorde jeg mig ikke helt rede for grunnen; men senere har denne lille episode atter og atter dukket op i mine tanker, og jeg skylder å tilføie: Den har vært mig til god hjelp under mitt daglige arbeide med de blinde. Vedkommende blinde kunde jo ikke skildre annet enn veien han gikk. Visstnok forstod han at det var jordsmonn utenfor hans føtter, at det måtte være trær, mange slags kanskje, blomsterbed osv.; men hvordan alt dette var, kunde han ikke gi nogen beskrivelse av. Han hadde simpelthen ikke noe sant bilde av parken.

Nu, den blinde kan jo som vi andre danne sig bilde av en ting ved beskrivelse; men det punkt skal jeg senere komme ind på. Det siste punkt: avstand skal vi stanse litt ved.

Hvad er avstand?

Det må nærmest bli rumforholdet mellem de forskjellige gjenstander omkring oss. Uten slike støttepunkter vilde det jo være umulig å fiksure noen avstand. Og hvor der er vanskelig for slike punkter, lager vi oss simpelthen slike, idet vi sier at det er så og så mange mil eller kilometer.

Ved det vidunderlige apparat vi kaller synet kan vi seende få et noenlunde avstandsbillede innenfor visse grenser. Om vi ikke helt nøyaktig kan angi avstanden mellem de forskjellige gjenstander, kan vi dog plasere dem i forhold til hverandre. I et øieblikk kan vi så å si lage oss et situasjonskart av den (cirkel), flate som ligger innenfor synets grenser.

Hvordan stiller forholdet sig for den blinde?

La oss tenke oss en blind komme inn i et fremmed værelse. Det er mulig at han straks får en fornemmelse av hvor stort rummet kan være, hvor langt til veggene. Men det kan også tenkes at han blir stående uten avstandsfornemmelse. Går han et stykke frem, støter han kanskje på en stol. Av dette enkle faktum vil han kunne dra mange slutninger, slutninger som kan være riktige, men som også kan være helt feilaktige. Det materiale som han nu arbeider med for å danne sig et bilde av dette værelse, henter han frem av sitt fond av erfaringer, erindringer fra værelser hvor han før har vært. Men det er jo klart at det bilde som han danner sig paa et slikt grunnlag, blir i høieste grad ufullstendig, både m. h. t. størrelse, avstand og innhold for øvrig. Nei, skal han få et korrekt bilde av de nevnte forhold, må han komme i kontakt med veggene, og forresten med alt inne i værelset. Og heldigvis, dette bilde blir for ham eller henne

likeså klart og verdifulle som det billede vi har fått gjennom synet, med undtagelse av farvene. Jeg må her innskyte en liten oplevelse: Jeg besøkte engang en blind mann i en by. Samtidig hadde jeg et erend til en annen mann som bodde et godt stykke utenfor byen. Jeg var ukjent, og jeg spurte derfor den blinde om veien. Og det må jeg si, jeg fikk nøiaktig beskjed om de og de steder jeg hadde å passere, så nøiaktig at jeg nådde frem etter hans beskrivelse. Selvfølgelig fordi han hadde gått veien. Inne i sitt bevissthetssliv hadde han et klart situasjonskart som var hans egen eiendom, fordi han ved selvoplevelse hadde vunnet det. Visstnok kan den blinde få avstands- og situasjonsbilleder på annen måte, ved beskrivelse av en annen; men det blir dog annenhåndsmateriale han da får å bygge med, surrogat!

Skal derfor den blinde få et bevissthetssliv bygget op av førstehåndsintrykk, må også han få anledning til å gjøre førstehånds erfaringer gjennom de sanser som står til hans rådighet. Og så vidunderlig er våre sanser innrettet at de tåler en sterk utvidning, at den ene kan overta den annens funksjon i høi grad!

La mig før jeg går videre, nevne litt om annenhåndsmateriale i denne forbindelse: Vi leser en musikk-kritikk, en god kritikk, og vi danner oss et billede av konserten. Ja, vi kan endog fortelle til andre som ikke har lest kritikken, at konserten var så og så god. Det stykke fikk den utførelse, og det stykke fikk den utførelse. Og allikevel merker vi at det er noe som mangler, selvoplevelsen og den tilfredsstillelse som den gir. Forholdet blir det samme ved omtalen av et maleri eller et lannskap. Vi er ikke tilfreds med en annens forestillinger. Og vi bør heller ikke være fornøyd med dem, hvis vi kan få førstehånds.

Vi slår da fast at skal den blinde få inntrykk, sanne og varige inntrykk, av form og avstand, forhold i rum, må han få dem gjennom følesansen. (Høresansen?) Det blir ikke tilfredsstillende bare gjennom høresansen.

Jeg tror vi alle erkjenner dette i teorien; men mon vi ikke daglig synder imot dette i praksis. Og kanskje vi synder med så samvittighet, fordi vår skoleordning ikke er kommet lengre enda, enn at den fornekte eller overser de prinsipper som vår metodikk, vår undervisning skulde være bygget på.

— Det var riktig sett og tenkt av de første blindepedagoger at høresansen og følesansen i stort monn kunde erstatte den manglende synsevne. Men montro om ikke utviklingen av følesansen i høi grad er forsømt, til stor skade for selve skolearbeidet, og for det personlige utbytte det skulde gi hver enkelt av våre elever.

Det sies at 90 % av alle våre sanseintrykk får vi gjennom synssansen. Jeg kan hverken benekte eller bekrefte denne påstand. Jeg går ut fra at det er riktig. Men da forstår jeg også litt av det merarbeide den blinde må ha for å kunne skaffe sig de tilsvarende inntrykk, på sin måte, så langt det er mulig. For ham

blir det altså ad en omvei å nå frem til det samme mål, hvor den seende kan bruke benveien, snarveien.

Er vi så klar over at den blinde er handicaped, er det skolens plikt å dra konsekvensen av det, å møte den blinde nettop på dette for ham så kritiske og skillende punkt. Visstnok vil vi kalle vår skole en gren av normalskolen, de seendes skole, men vi skal være helt klar over at blindheten frembyr sine spesielle vanskeligheter; men det er disse vanskeligheter som må overvinnes. Blindheten kan vi ikke borttilliminere, den er der som et faktum, dessværre; men det skal bli slik at den føles lettere å bære. Den skal ikke vedbli å være den store hindring for utdannelse og utvikling; til en viss grad skal den overvinnes. Men det blir ikke ved en »omgående bevegelse«. Angrepet må skje både i front og flanke.

Hvad blir der så for oss å gjøre?

Først å komme til bunns i og erkjenne de spesielle krav blindheten stiller til skoleordning og undervisning. Dernæst å gå inn i disse krav som lydige og lydhøre tjenere.

La mig få lov til å foreta en del praktiske demonstrasjoner her på stedet. Jeg håper De hr. K. vil være mitt medium.

Like så vel som de seende har De en fornemmelse av mig, en »føling« med mig. De har det hovedsakelig gjennom øret; de seende her i salen både gjennom øiet og øret. De vil kunne fortelle at jeg står bak talerstolen, foran pianoet og orgelet, som De vet finnes her oppe på scenen. Og selv om jeg tier, er ikke forbindelsen mellom Dem og mig brutt. — Jeg går nu til side. På hvilken kant av talerstolen står jeg nu? Det kan De svare på, Enn nu? osv.

Hvordan holder jeg hendene nu?

Det kan De ikke svare på. Ganske enkelt av den grunn at De ingen kontakt fikk med de bevegelser jeg gjorde da jeg forandret håndstilling.

Jeg kan naturligvis fortelle Dem hvordan jeg nu står; men det beste og mest tilfredsstillende bilde De få, når De selv fikk komme og undersøke min »stilling« med Deres hender. Jeg kunde fortsette demonstrasjonen; men det er unødvendig for dere, mine damer og herrer. Vi oplever dette så ofte i vårt daglige arbeide.

Hvor ofte står vi ikke rådvile, når vi skal klargjøre en ting for våre elever, som de kanskje har få forutsetninger for å kunne danne sig noe klart bilde av — når vi ikke kan vise selve tingen. Hvor mangen gang spør vi oss ikke selv når timen er slutt: Undres på hvilket bilde elevene fikk av det og det?

Jeg må få lov til å trekke frem et minne fra mine egne skoledager. Når jeg i geografien leste om de og de byer, gjorde jeg mig særlig unake med å danne mig et bilde av dem; for jeg tenkte: Om jeg kommer dit noen gang, så skal jeg se efter om virkeligheten stemmer med billedet. Jeg har da senere oplevet å få se at bilde og virkelighet på ingen måte var kongruente.

I langt høiere grad må dette bli tilfelle hos de blinde, de som må få så stor del av sine inntrykk ad beskrivende vei.

Målet for oss blir da å legge undervisningen slik an at den blir mere empirisk, erfaringsmessig. Jeg er selvfølgelig klar over at det ikke lar sig gjøre på alle områder; men hvor det lar sig gjøre, skulde det være en selvfølge at det prinsipp blev fulgt. Den nærmeste følge av dette vilde da bli at iakttagelsesundervisningen må få en bredere plass i vår skole enn den nu har. Og dernæst at våre skoler blev overdådig forsynt med materiel og utstyr til denne undervisning. Selvsagt: Livet er så rikt at det vilde være umulig å skaffe en typesamling som illustrerte alle forhold. Det måtte jo bli bare et skjønnsomt utvalg, og utvalget måtte først og fremst tas fra det miljø som omgir oss så å si til daglig. — Når jeg har nevnt dette såpass utførlig, så er det fordi jeg mener at dette er et av de viktigste punkter i vår metodikk.

La mig så få lov til ganske kort å skissere den virkning som de to nevnte undervisningsmåter har på våre elever, den beskrivende og den erfaringsmessige. Det er ingen tvil om at ved den førstnevnte vil man kunne inngi elevene en masse »kunnskaper«. Så sant intelligensen og hukommelsen er så noenlunde i orden, kan man proppe og proppe fra dag til dag, og til sist kan de bli rent »sprenglærde«. Og dog! Undersøker man hvilken betydning disse kunnskaper har hatt og har for karakterens utvikling og dannelselse, vil man kanskje finne at resultatet er negativt. Kunnskapsmengden var for en stor del glansbilleder. Og hvorfor? For det første fordi elevene fikk dem på en viss måte nokså billig. De blev matet. Det var bare å ta imot.

For det annet er denne måte temmelig ensidig. I første rekke er det hukommelsen som må holde for. Og for det tredje: Jeg har en sterk frykt for at meget blir bygget på sand, ja blir hengende i luften, fordi der mangler fundament på så mange punkter: Konkrete eller klare begreper som det nye må bygge på, om det skal bli noen virkelig utvikling av evnene, en opbygging av karakteren, noen enhet i selve kunnskapsforrådet. Om jeg skulde gi denne metode noe navn, så måtte det være øre-mun-n-metoden.

Mange, kanskje alle, av mine damer og herrer, vil muligens finne at min fremstilling er ensidig og dermed urettferdig. Jeg er klar over at andre evner enn hukommelsen blir satt i sving også ved denne metode; men jeg tror fullt og fast at de »andre evner« får for lite å gjøre, og som allerede nevnt, det er for få faste holdepunkter å bygge på, og så kan det lett for mange bli en strøm inn gjennom det ene øre og ut det annet. For det kjenner vi alle til at skal stoffet bli vår virkelige eiendom, må tilegnelsen bli en levende virkelighet, en virkelig opplevelse ut fra vår sjels arbeide.

Om denne levende virkelighet tror jeg nåes best gjennom den erfaringsmessige metodikk, gjennom det vi til dagligdags kaller iakttagelsesundervisning. Skulde jeg gi denne metode et passende

navn, måtte det vel nærmest bli *h å n d - m u n n - m e t o d e n*. Vi sier så ofte at fingrene er de blindes øine, og følgen av denne opfatning skulde være at vi la beslag på fingrene i l a n g t høiere grad enn vi nu gjør. Gjennom et manuelt arbeide føres en rekke konkrete begreper inn til sjelens verksted, hvor stoffet så bearbeides selvstendig så langt forutsetningene rekker. Kommer elevene så til grensen, møter de læreren gjennom sine spørsmål. Det blir som i det vakre, lille diktet »Han kjører selv«. Seksåringen sitter med tømmene og »kjører selv« og kry er han. Kommer det en »krok på veien«, rører far jo tømme bare med en finger.

Jeg er ikke i tvil om at en slik metodikk vilde skape større interesse og gi bedre resultater.

Det som det gjelder for oss, er ikke i første rekke de mange »kunnskaper«, men å venne våre elever til å bruke sine evner, til å stole på sig selv og sitt eget omdømme, til — så langt det er mulig — å være enhver situasjon voksen!

Jeg skal ikke trette mine damer og herrer lengere. Vi vet alle at dette felt er stort og vanskelig. Idet jeg takker for oppmerksomheten, tør jeg uttale håpet om at spørsmålet må bli belyst fra mange sider i den efterfølgende samtale.

Dirigenten frembar møtets takk til foredragsholderen.

Vestlandske Blindeforbunds avdeling på Landsutstillingen i Bergen.

Som leserne vet, fikk V. B. tildelt fri utstillingsplass ved Husflidsavdelingen på Landsutstillingen. Det var ikke stor gulvflate vi fikk, bare 4 ganger 4 meter; men det var likevel så meget at vi fikk være med. Til tross for at vi fikk nokså kort tid til å arbeide på, må man si at våre håndverkere har vært meget flinke til å skaffe arbeide til utstillingen. Den fyldighet som utstillingen kan fremvise, vidner om at våre håndverkere kan produsere adskillig på ganske kort tid, og at de har omfattet dette foretagende med interesse, vises av at der er innkjøpt arbeider til utstillingen for et beløp av ca. 1600 kr.

De fleste av våre håndverk er representert der. Vi finner snekerfaget, salmakere, kurvmakere, børstebindere og av kvinnelige håndarbeider strikning, hekling, vevning og stolsæteflektning. Dessuten er der utlagt bøker i blindeskrift og enkelte skriveapparater.

Det har været en glede å legge merke til hvor enige våre håndverkere har vært om å gjøre det best mulige for utstillingen. Det er å håpe at den også må bli til nytte for så vel håndverkerne som for forbundet, og at den kan bidra til å forbedre omsetningen av våre arbeider, samt være et godt vidnesbyrd om at det ingen overdrivelse er når det hevdes at de blinde virkelig kan utføre godt og solid arbeide.

Med dette vil jeg få lov til å si samtlige utstillere takk for den enighet og interesse som de har vist denne sak.

H. E. Gjøen.

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 30. juni 1928. Tilstede: Karterud, Nordberg, fru Wolmar, Harildstad og Skogås samt første varamann frk. Sandberg. — 1) Besluttet å leie referent til årsmøtet som vanlig. — 2) Bevilgedes det nødvendige til reise- og oppholdsbidrag. Bidragenes størrelse skal i hvert enkelt tilfelle avgjøres ved konferanse mellom Karterud og Nordberg. — 3) Bevilgedes et lån, stort kr. 120.00 til betaling av landsskyld m. m. — 4) Forelå andragende om hjelp til kjøp av tomt og flytning av hus. Ansøkeren hadde fått håndgitt tomt. Nordberg fikk i oppdrag å reise til stedet for å undersøke mulighetene for kjøp m. v. — 5) Referertes ekstrakt av hovedregnskapet for 1927.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 13. juni 1928. Tilstede: Karterud, Nordberg, Harildstad, Skogås og første varamann frk. Sandberg. — 1) Referertes formannens utkast til årsberetning for 1927, som blev godkjendt. — 2) Referertes beretning og regnskap for 1927 og budgjettforslag for 1929 for Blindes Hus og N. B.s Bibliotek. — 3) Referertes rapport og regnskap fra Trondhjemskomiteen. — 4) Utarbeidedes budgett for 1929. — 5) blev opsatt sakliste for årsmøtet 15. og 16. juni. *Sekretariatet.*

Reisesekretærvirksomheten nordenfjells.

Reisesekretær Flydal har fortsatt sin foredragsferd på Helgeland og har talt på følgende steder: 22. mai Bardal U. L.; 23. Låvong U. L.; 24. Glimt U. L., Glein; 25. Stavseng U. L., Stavseng, Dønna; 26. Dønnes kristelige Ungdomsforening, Dønna; 27. Kroknes U. L., Brønnøysund; 29. Lysingen U. L., Berg i Helgeland; 30. Fram U. L., Vik i Helgeland; 31. Føniks U. L., Sørhørsfjord. — 1. juni Fram U. L., Nordhorstfjord; 2. Fram U. L., Holm, Bindalen; 4. Mosjøen U. L.; 5. Heltjell U. L.; 6. Ømmervatn U. L.; 7. Ner, Vefsen U. L., Kjærstad; 8. Hattfjelldal U. L.; 9. Røsvatn U. L.; 10. Vårvon U. L., Fellingfoss; 11. Framsteg U. L., Ravnå; 12. Marka og Austbygda U. L. — Hermed er turnéen på Helgeland slutt for det første. I midten av august begynner sekretæren en foredragsferd i Troms Ungdomsfylking.

50 år.

N. B.s høit skattede kasserer i så mange år, malermester E. A. Nordberg, Trondhjem, fylte 29. mai 50 år. Hr. Nordberg har nu i mer enn 10 år vært medlem av N. B.s styre. Ved sitt uegennyttige arbeide og ved sin store praktiske dyktighet er han blitt en av forbundets beste støtter, og ved sitt greie, likefremme vesen og sin varme interesse for de blinde og blindesaken er han blitt de blindes venn og rådgiver som få.

På 50-årsdagen møtte derfor også flere av styrets medlemmer og et par andre frem for å bringe jubilanten sin lykkønsking. En improvisert mannskvartert sang først nogen vers som var skrevet

for anledningen, og forbundets formann hr. Karterud overrakte så Nordberg en sølvbolle fylt med blomster, idet han med nogen enkle, hjertelige ord tolket de blindes takknemlighet for det arbeide Nordberg har nedlagt i forbundets tjeneste, og ønsket ham og hans arbeide og hans hjem lykke i de kommende år.

Hr. Nordberg takket hjertelig for gaven og den opmerksomhet man hadde vist ham, og ønsket N. B. fortsatt fremgang og hell.

Av helbredshensyn måtte hr. Nordberg siste høst si fra sig arbeidet som N. B.s kasserer, men han er fremdeles medlem av forbundets styre.

E. A. Nordberg

til 50-årsdagen 29. 5. 1928.

Her kommer vi nu til din femtiårsdag
blandt dem som dig gjerne vil ære.
En hjertevarm hilsen fra blindes lag
vi ønsker til dig å få bære,
med takk for ditt arbeid for saken vår,
som du har tjent i så mange år.

Du møtte oss alltid som ærlig venn,
som bare det ene vilde:
Å hjelpe de blinde i lyset hen,
i lys fra arbeidets kilde.
Og trofast du fulgte i stort og smått,
og hvad du gjorde, du gjorde godt.

Og derfor vi ønsker til lykke idag
med alt du har virket og vunnet,
og håper vi ennu må holde lag
til år mange flere er runnet.
Ja, lykke til årene videre frem
for dig, ditt arbeide og ditt hjem.

Til Nordenfjelske Blindeforbund.

Hjertelig takk for opmerksomheten på min 50-års fødselsdag. Takk fordi dere kom hjem og hedret mig med den vakre sangen og de vakre ord som blev uttalt av formannen i anledning dagen. Takk for den vakre gaven. Blomstene er nu dessverre på god vei til å visne; men den vakre sølvbollen vil til alle tider stå på mitt bord som et minne fra den tid jeg fikk lov å være med å rigge skuten og være et mannskap ombord. Jeg har ikke fortjent denne heder; men når dere nu endelig vil gi mig den, så kan jeg fortelle dere at den har gjort mig glad og lykkelig. Det er så rart med det når en er kommet op i årene — til livets middagshøide, føles det godt å vite sig omgitt av opriktige venner. Takk alle sammen!

Trondhjem, 4. juni 1928.

Hilsen,

E. A. Nordberg.

Pastor Bråtveit på Hamar.

Søndag 10. juni hadde Hamar Blindeforening arrangert besøk av reisesekretær pastor Bråtveit. Om formiddagen holdt han helhøimesses gudstjeneste i Hamar kirke som var fylt til siste plass. Ved slutten av prekenen opfordret han til å gi en kollekt til blindesaken. Menigheten viste ved ofringen i Hamar kirke som sedvanlig å ha et stort hjertelag og en åpen pung, idet ofringen innbragte kr. 240.00.

Om ettermiddagen var Bråtveit i Nes kirke, hvor han holdt aftensang. Ved ofringen her innkom kr. 65.00. Tilsammen blir vel dette et utmerket resultat på én dag.

Dagen efter besøkte Bråtveit om formiddagen Vang Gamlehjem, hvor der er en del blinde. Der holdt han en vakker andakt og samtalte enkeltvis med de blinde.

Om kvelden hadde Hamar og Vangs blindeforeninger, i alt fire, arrangert en felles fest i Hamar Ynglingeforening. Om denne fest kunde der skrives flere blad; men for plassens skyld skal jeg innskrenke mig mest mulig. Efterat undertegnede hadde ønsket velkommen og presentert Bråtveit for forsamlingen, holdt pastor Eker en kort andakt, hvorefter Bråtveit talte varmt og gripende om de blindes kaar, livsforhold og utviklingsmuligheter, og om hvilken kamp de blinde ofte må føre for å bli forstått av de seende. At denne tale gjorde et dypt inntrykk, viste sig på det at få øine i forsamlingen var tørre. Ved kollekten innkom kr. 117.00 brutto. Domprost Riddervold-Olsen avsluttet med andakt. Til sist takket undertegnede forsamlingen for den vellykkede fest.

Min mening er at over de brede Østlandsbygder og i Gudbrandsdalen er der god jordbunn for et fruktbart blindesaksarbeide. Vi bare beklager at hr. Bråtveit ikke har kunnet ofre mer enn to stakkars dager på disse distrikter.

Hamar, 16. juni 1928.

Johan Evensen.

Avskjedsfest for frk. Brun og Nygård.

På Dalen Blindeskole blev det 12. juni holdt en enkel avskjedsfest for de to av lærerpersonalet som i år forlater sine lærerstillinger, frk. Ingeborg Brun og hr. Mikkell Nygård. Mens selskapet var samlet om et festlig aftenbord, bragte elevene de to hedersgjestene sin hyldest, idet de under lærer Nergårds ledelse troppet op foran døren til spisestuen og sang en sang for hver av de to fratrede lærere. Efterpå var der arrangert et intermesso med fotografering av hele skolen, men den for dagen utsendte ekstra kalde nordenvind gjorde at dette ikke blev så morsomt og vellykket som tenkt.

Senere på kvelden blev det servert dessert, og bestyrer Wisth overrakte da frk. Brun og hr. Nygård hver en minnegave fra deres kolleger, idet han takket dem for godt samarbeide og for all felles

hygge i de mange år de hadde stått sammen i skolearbeidet. Lærerne Nergård og Karterud takket likeledes for godt samarbeide og trofast vennskap. Gavene som blev overrakt, var en gullnål til frk. Brun og et gull urkjede til hr. Nygård. Begge takket hjertelig for gaven og de anerkjennende ord og for alt godt i alle de år de hadde vært ved skolen.

Barnas sang til frk. Ingeborg Brun.

Timer har runnet
strevsomt og i gammen.
Stilt har de spunnet
dager, uker sammen.
Ärene mange,
skjønt de syntes lange,
lå snart i minnenes glans.

Alltid på ferde
for å nå det meste,
til oss å bære
alt det aller beste,
gikk du her blandt oss,
lærte oss og bandt oss
til dig med kjærlighets bånd.

Nu vil vi stille
takke for alt sammen,
alle de gilde
timers strev og gammen.
Og vi vil bære
frem en takk fra flere,
hilse fra klassene før.

Dager har runnet
møisomt og i glede.
Stilt har de spunnet
sig i tidens kjede.
Gid de som kommer,
gylt av minners sommer,
rinner i lykke og fred.

Mikkel Nygård.

Tone: At far min kunde gjera.

I trofast strev og møyie
ditt adelsbrev du fikk,
du regnet ei så nøie
med timene som gikk.
Du stod til du blev ferdig
og plystret glad en trall,
din orden var du verdig
for troskap i ditt kall.

Du førte sag og høvel
med mandig fynd og klem,
og aldri blev det tøyvel
om gutan' var litt slem.
Med metermål og vinkel
du greide flokken godt,
og kanskje og litt «finkel»
naar det gikk riktig trått.

Den gylne livets lære
som strømmet fra din ferd:
At yrket det skal være
et mål for mannens verd,
det var den ild som brente
i sinnet år og dag,
det største som du kjente
i seir og nederlag.

Og nu i sang vi bringer
vår takk og vårt farvel.
På tankens lette vinger
der strømmer hit i kveld
de varme, lyse tanker
fra flokkene som gikk:
Et hyldningskor sig ranker
i takk for hvad de fikk.

Th. N.

En høitidsstund i Bergens domkirke.

I tilslutning til V. B.s årsmøte talte pastor Erik Bråtveit søndag 17. juni til høimesse i Bergens domkirke. For tilhørerne som i tett

besatte benkerader hadde fylt det mektige og ærverdige gudshus, blev det en sjelden og uforglemmelig høitidsstund. Ikke minst var dette tilfellet for årsmøtedeltagerne og blindevennene, som i stort antall overvar gudstjenesten.

Efterat Bråtveit hadde holdt en så vel fra innholdets som formens side utmerket preken over dagens tekst, en preken rik på gode tanker og båret av hjertevarme og inderlighet, redegjorde han kort og klart for vårt arbeides opgave og mål, for de hindringer som måtte overvinnnes, og de resultater som kunde nås. Han sluttet med å lese lærer Harildstads vakre dikt «Å være blind». Forsamlingen var dypt grepet og mange øine var fuktige.

Menighetsrådet hadde gitt tillatelse til ofring på alteret til inntekt for V. B., og der kom inn brutto kr. 588.00. Dagen efter mottok forbundet kr. 100.00 fra en dame som ikke hadde hat anledning til å overvære gudstjenesten, men hadde påhørt den i radio. Høimessegudstjenesten blev nemlig også kringkastet.

Ved høitideligheten i Domkirken, som blev en så verdig og for vår sak sikkert overmåte betydningsfull avslutning på årsmøtet, assisterte sangerinnen frk. Sofie Steen med et par vakre solonummer.

E. I.

En 70-åring.

Blindesaksarbeidet i Norge er ikke eldre enn at vi ennu har enkelte veteraner som så å si har vært med like fra begynnelsen. Og om Andreas Pedersen, som 29 juni fylte 70 år, gjelder det sikkert mer enn om nogen annen at han har vært med. Nogen få av de eldste kameratene vil minnes ham som skolekamerat, og alle vi andre, like ned til de yngste kull som er gått ut fra skolene, vil sikkert minnes mer eller mindre til ham fra møter eller fra «Norges Blinde», skriver en innsender i nevnte blad.

Vi bærer alle mer eller mindre merke av de forhold blindeundervisningen og blindesaken i det hele arbeidet under i vår oppvekst, og dette gjelder særlig om dem som har sine evner i intellektuell retning. For 50-60 år siden var det ikke mange muligheter for blinde av Pedersens type, og han har da også hvad utdannelse og arbeide angår vært mer eller mindre en omstreifer og i mangt en «self-made» mann, sanger, foredragsholder, muntlig og skriftlig skråneforteller o. s. v.

Andreas Pedersen blev født på Stjørdalshalsen; hans far var en fhv. feltskjær. Han blev blind like efter fødselen. I 1869 kom han inn på blindeskolen i Oslo; men han hadde da gjennomgått 4 klasser av folkeskolen hjemme og en tid vært ved en katolsk pleiestiftelse for småbarn på Levanger. Det er visstnok fra opholdet ved denne stiftelse hans varme interesse for katolikkene skriver sig. På blindeskolen gikk han til konfirmasjon for Jørgen Moe, som da var prest i Vestre Aker, og denne nevnte for bestyrer Mathiesen at han burde få studere teologi; men så langt var man

enda ikke kommet at det for alvor kunde bli tale om noget slikt. Pedersen lærte da ved skolen en del kurvmakeri og tok ellers undervisning i sang, blandt annet hos O. A. Grøndahl.

Det er da også sangen som har vært Pedersens egentlige levevei. For det meste sammen med organist Karlsen, Oslo, har han gjennomstreift vårt land og holdt kirkekonserter, og han har også flittig hjemsokt våre granneland Sverige og Danmark. En tid har han vært foredragsholder for goodtemplarlosjene, og da foreningen til Selvhjelp for Norges Blinde blev stiftet i 1901, fungerte han et par år som denne forenings reisesekretær. En vinter holdt han også en rekke forelesninger i svenske arbeiderakademier, og innimellem sitt øvrige arbeide har han skrevet forskjellig for flere lokalblad og sørget for humoristisk underholdning i foreninger. Pedersen har en glimrende hukommelse og taler godt svensk. Hans uopslitelige gode humør og optimistiske innstilling har alltid berget ham over alle vanskeligheter, og hans varme hjertelag og sterke interesse for alt ideelt arbeide har sammen med hans humoristiske evne skaffet ham mange venner både blandt blinde og seende. Personlig minnes jeg fra min skoletid mangel på en festlig kveldstund da Pedersen plutselig dukket op blandt oss og med sine stubber og viser skapte moro og munterhet i laget, sier ovennevnte innsender i «Norges Blinde».

Helt siden våre blindeforbund blev stiftet, har Pedersen også tatt aktiv del i deres arbeide på flere områder, og han er fremdeles med som medlem av N. B.s Trondhjemskomité. Sin interesse for vår sak og for avholdsarbeidet og sitt gode humør har Pedersen ført usvekket med sig op i sin høie alder; men har de siste årene vært ikke så lite hindret ved at hørselen er gått tilbake.

Pedersen er nu gift for annen gang. Fra sitt første ekteskap har han tre nu voksne barn. Han har de siste 15-16 årene bodd i Trondhjem.

Idet vi takker Pedersen hjertelig for alt han har gitt oss av alvor og skjemt, av idealitet og optimisme, takker ham for alt han i sitt lange liv direkte og indirekte har utført til fremme av vår sak, ønsker vi at han endnu må få oppleve mange lykkelige og lyse dager og år.

80 år.

Fru Othilie Rønning, fhv. lærerinne ved Oslo off. skole for blinde, fyller idag, 4de juli, 80 år. Det er en lang og virkefylt arbeidsdag fru Rønning kan se tilbake på. Først virket hun i flere år som lærerinne i sin fødeby Trondhjem, men det er i blindeskolens tjeneste hun har nedlagt den største del av sitt arbeide. Etterat hun hadde satt sig inn i blindeundervisningen ved en reise til forskjellige utenlandske, især tyske, blindeskoler, var hun i 30 år knyttet til Oslo off. blindeskole til hun fratrådte i 1918. Fru Rønning tilhører en krets av lærere og lærerinner som i sin gjerning ved blindeskolen så mer et kall enn et levebrød. Hennes

undervisning var derfor ikke bare båret av en varm kjærlighet til oss blinde, men like meget av tro på våre muligheter, og når vi som voksne traff henne igjen, møtte vi ikke bare vår gamle lærerinne, men en ven som respekterte oss fullt ut som andre mennesker og gledde sig over hvert fremskritt vi gjorde. Hun har også fra første stund interessert fulgt med i alt vårt blindesarbeide og gjør det fremdeles i sin høie alder. Hun er derfor avholdt av alle blinde som enten har hatt henne som lærerinne eller på annen måte er kommet i berøring med henne, og idet vi nu ønsker henne hjertelig til lykke med 80-årsdagen vil vi også si henne en varm takk for alt godt som hun gjennom sin undervisning og sitt liv mellom oss har sådd blandt oss. Måtte vi ennu lenge få ha henne hos oss lys og interessert og elskverdig.

Erik Harildstad.

Forskjellig fra Sverige.

De Blindas Förening, som har sæte i Stockholm, har utsendt sin årsberetning for 1927. Av beretningen fremgår blandt annet at foreningen til oprettholdelse av sin praktiske virksomhet har hatt et statsbidrag på 100,000 kr. og et bidrag av Stockholms kommune på 13,200. Dessuten har foreningen til sin blad- og bibliotekvirksomhet fra stat, fylker og kommuner mottat tilsammen 29,000 kr. Formannen, direktør Alrik Lundberg, har til foreningsvirksomheten samlet inn 71,600 kr., og *De Blindas Dag* har tilført foreningskassen 50,200. Av legatmidler har foreningen under året mottat 36,300 kr. og man har fått tilsagn om renteavkastningen av ytterligere 60,000 når en i vedkommende testamente nevnt renteoppebærer avgår ved døden. — Til driften av sine mange institusjoner (verksteder, materiallager, utsalg, bibliotek, maskinskrivebyrå, sykekasse m. m. m.) har foreningen ydet veldige summer (alt i alt vel 200,000), og som direkte hjelp til blinde landet over er i 1927 utbetalt 93,700 kr.

Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda, som også har hovedsæte i Stockholm, har likeledes offentliggjort sin årsberetning for 1927. Beretningen viser fortsatt rik fremgang for denne for Sveriges blinde så betydningsfulle organisasjon. Nämnden har i 1927 ydet landets blinde en samlet økonomisk støtte av 189,000 kr. mot 154,000 i 1926. Gjennem sine underavdelinger landet rundt har nämnden i 1927 omsat blindearbeider for ikke mindre enn 232,000 kr. mot 197,000 i 1926. Dette er dog bare en enkelt gren av Arbetsnämndens velsignelsesrike virksomhet. Denne omfatter alt som kan bidra til å bedre de blindes kår økonomisk og socialt. Fylkenes støtte til Nämndens arbeide er under året steget fra 47,000 til 66,000 kr.

De Blindas Riskförbunds tredje kongress blev holdt i Göteborg 20.—22. mai. Da der på kongressen blev behandlet flere spørsmål som har interesse også for norske blindevenner, skal vi komme tilbake til den så snart plassen tillater det.

Georges Scapini.

Vi omtalte i et foregående nummer at presidenten for De Krigsblindes Forbund i Frankrike, Scapini, for nogen måneder siden blev valgt til medlem av Deputeretkammeret. Idag skal vi berette litt mer om denne rikt begavede og overmåte energiske mann, som ikke alene har skapt sig en god livsstilling på tross av synstapet, men som også har utrettet meget til beste for sine blinde landsmenn.

Georges Scapini er født 1893 og således bare 35 år gammel. Han var med i krigen like fra begynnelsen av; men allerede 27. september 1915 blev han såret og berøvet synet. Scapini var imidlertid ikke av dem som gir op, selv om det ser nokså håpløst ut. Så snart han var utskrevet av sykehuset, lærte han å lese og skrive blindeskrift. Senere tok han juridisk embetseksamen og er nu en høit ansett advokat i Palais Justice, hvor han har gjort handelsrettslige saker til sin specialitet. L'Union des Aveugles de Guerre (De Krigsblindes Forbund), som teller over 2500 medlemmer, har for lenge siden kåret ham til sin leder, og ved den store kongress i Versailles på våbenstilstandens årsdag, 11. november 1927, valgtes han til møtets president av Etats Generaux de La France Meurtrie (Generalrepresentasjonen for det Invalide Frankrike).

Advokat Scapini vil sikkert ikke alene bli en god representant for Paris' 27de krets, men utvilsomt også gjøre alt hvad han kan for så vel sine militære som civile blinde landsmenns beste, skriver en krigsblind korrespondent til «Esperanta Ligilo».

De blinde i Polen.

I de mange forskjellige land som nu hører til det polske statsamfund, er det i alt ca. 24,000 blinde. Størsteparten av disse lever under meget vanskelige forhold, og mange lider likefrem nød. Nu har staten imidlertid lovet å yde hjelp. Arbeidsdepartementet og Socialdepartementet har i fellesskap nedsatt en permanent «Kommisjon til de Blindes Beskyttelse». Denne statskommisjons hovedopgave skal være å skaffe de arbeidsløse blinde sysselsættelse og derved sette dem i stand til å kunne føre en menneskelig tilværelse, skriver «Blindenkorrespondenz».

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdr.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer udføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Auskri- nings- bureauet

Monsen & Willberg A S

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

Kunststen, Gravmonumenter

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.

Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solhcimsgateu 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

En sørgelig blindehjelp.

De spanske blindes stilling er gjennomgående meget vanskelig, og regjeringen hadde lovet å komme dem til hjelp. Men hvordan vil dette løftet bli innfridd? Jo, istedenfor å skaffe dem erhvervsmuligheter har vedkommende departement bestemt at de arbeidsløse blinde for livstid skal anbringes på forsørgelsesanstalter! Dette er en skrækkelig skjebne, skriver en korrespondent til «Esperanta Ligilo», og han anroper verdens blinde esperantister om bistand. Mer enn gjerne vilde man komme de spanske kamerater til hjelp, sier tidsskriftets redaktør; men hvad kan utlendinger gjøre i en sak som denne?

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A/S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen's
"MIXTURE"
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

[G]r[u]ndet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A/_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate. 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøker Religiøse Bøker

Stort Utvalg

A Det v. Indremissionsforbund

Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 7. 8.

August ~~Juli~~ 1928

17. årg

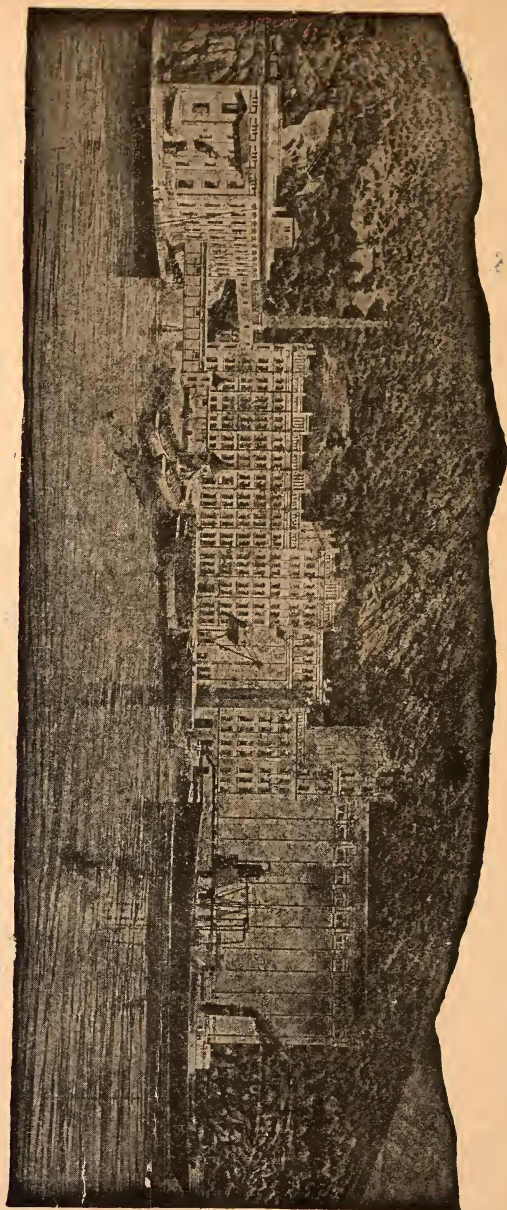
Innhold: Nordenfjelske Blindeforbunds årsberetning for 1927. — Beretning om Nordenfjelske Blindeforbunds Lånebiblioteks virksomhet i 1927. — Ekstrakt av Nordenfjelske Blindeforbunds årsregnskap 1927. — Blindes Hus regnskapsekstrakt 1927. — Regnskap for Nordenfjelske Blindeforbunds Bibliotek 1927. — Vestlandske Blindeforbunds 24-de årsmøte. — Litt fra Osloškolen. — Pastor Bråtveit konstituert som residerende kapellan. — Pastor J. U. Wolff. — Atter en 80-årsdag. — Finske blindes energitutfoldelse. — En kvinnelig blind valgkandidat.

Tekst på annonserider: Ny anerkjennelse av blindes arbeider.

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen ^A_S

Lær, Skind
Skomakerartikler

Hollændergaten 3
BERGEN

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulfs Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

^A_S **I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved ^{saget og}_{kløvet}

Telefoner: 1395 — 2043.

MODEARTIKLER = HANSKER

STRØMPER = SILKESJAL

KUNSTIGE BLOMSTER ETC.

DAME UNDERTØI

Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.

Carrie Nielsen ^A_S

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN

OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.
Oslo

Telefon 62433

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Søns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Pellerin's

LOTUS

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

**A
s H. C. Hansens Klædehandel**

Strandgaten 4

Stort udvalg av

Dragtstoffer

Kaapetøier

Frakketøier

Kjøletøier

Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

**Johan D. Eche & Søns
Farvehandel A.S.**

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/s}

Telegramadr.: **Jernberstad**

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipstener, Smikul

Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern

Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/s SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

**Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,**

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte: en pakke Persil oppløses
i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anvend
alltid det selvkvirkende va-
skemidde.

Persil

Persil selges i
pakker á 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A/s Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A/s Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 7.8 -

August ~~1928~~ Juli 1928

17. årg

Nordenfjelske Blindeforbunds årsberetning for 1927.

Nordenfjeldske Blindeforbunds styre skal herved få avgi følgende beretning for det forløpne år, det 27de siden forbundets stiftelse.

A/S Blindes Utsalg, Trondhjem,

hadde i 1927 litt større omsetning enn året før, til tross for de fallende priser og den store arbeidsløshet som har hersket i byen.

Av materialer er der levert til blinde for kr. 7898.68 og av ferdige varer er der mottat fra dem for kr. 12,786.96. Salmakerverkstedet har fått materialer for kr. 19,268.35 og har til utsalget levert varer for kr. 36,239.70 netto. Det har beskjeftiget 6 mann.

Utsalget har i årets løp hat forbindelse med 53 blinde, 20 kvinner og 33 menn, hvorav i fra V. B. Materialer er som vanlig levert på kreditt til alle blinde som har ønsket det, og kvinnene har som sedvanlig fått 20 pct. rabatt på materialer.

Av Owesens legat har vi i år fått kr. 12,000.00 mot ifjor kr. 13,500.00 og kr. 15,000.00 i tidligere år. Herav er kr. 4000.00 anvendt til administrasjon og husleie som bestemt av legatstyret. Til frakter og emballasje for materialer som er tilsendt blinde, til 20 pct. rabatt på materialer til kvinnene og som tilskudd er anvendt kr. 7685.81. Herav har 35 blinde fått helt eller delvis ettergit sin materialgjeld med tilsammen kr. 4080.22. Til avskrivning av bøker i punktskrift for N. B.s Bibliotek er anvendt kr. 1771.60, og man har på denne måte skaffet flere blinde arbeide.

Det i 1925 oprettede kommisjonslager i Opdal er avviklet.

Så vel utsalgets som verkstedets regnskap er avsluttet med overskudd.

Utlodning av blindes arbeider.

For å styrke forbundets økonomi og samtidig redusere vårt utsalgslager blev det i mai satt igang en større utlodning, omfattende 100 gevinster til en samlet verdi av ca. kr. 6000.00. Samtlige gevinster var arbeider forferdiget av blinde. Ved årets utgang var denne utlodning ennå ikke avsluttet.

Basar i Trondhjem.

10.—11. november blev det avholdt en basar i Bakklandets Menighetshus, Trondhjem. I forbindelse med denne basar blev der drevet propaganda for blindes arbeider, og man søkte i det hele å henlede publikums opmerksomhet på forbundets forskjelligartede virksomhet, særlig dets utsalg og bibliotek. Nettoutbyttet av basaren blev kr. 549.74.

Blindes hus

har dette år hatt forholdsvis små utgifter til vedlikehold. Derfor har man kunnet overføre til forbundets almindelige kasse 5 pct. av den kapital som er nedlagt i huset med kr. 2825.00. Dessuten er pantegjelden redusert med kr. 1500.00 i likhet med foregående år.

Iversens innsamlingsvirksomhet,

som har pågått hele året, har gitt et overskudd av ca. kr. 2100.00.

Kirkeofring og skoleinnsamling.

Nordenfjelske Blindeforbunds andel av kirkeofringen 1926 — bokført i regnskapet for 1927 — utgjorde kr. 110.67. Av skoleinnsamlingen 1926 falt på Nordenfjelske Blindeforbund kr. 641.02. I likhet med tidligere år er hele utbyttet av kirkeofringen og 25 pct. av skoleinnsamlingens utbytte overført til Hjelpesond for Nordenfjelske Blindeforbund, hvis kapitalbeholdning pr. 31. desember 1927 utgjorde kr. 30,863.57.

Testamentarisk gave.

Fra en Trondhjemsdame, som ønsker å være ukjent, har forbundet mottatt en testamentarisk gave på kr. 2000.00, som er avsluttet anvendt til avdrag på pantegjelden i Blindes Hus.

Reisesekretærspørsmålet

som de siste år har vært meget drøftet både innen styret og på årsmøtene, har nu fått en tilfredsstillende løsning, idet hr. Karl Flydal fra 1. september er tiltrådt stillingen som fast reisesekretær i Nordenfjelske Blindeforbund. I de 4 måneder han har vært i virksomhet i 1927, har han holdt 75 agitasjonsforedrag i Romsdal og Nordmøre Ungdomslag. Dessuten har han fått stiftet et par foreninger for forbundet, samlet inn ved kollekter ca. kr. 850.00 og omsatt lodder for et lignende beløp. På sine reiser har han fått anledning til å besøke og opmuntre flere blinde og å samle opplysninger til Norges Blinderegister. Jevnt over har ungdomslagene møtt vår reisesekretær med meget stor sympati, og hans virksomhet har i det hele fått en gunstig start.

Sykeforsikringen.

Fra 1. august er der åpnet adgang til billig sykeforsikring for alle forbundets blinde medlemmer. Det er ordnet slik at forbundet optrær som arbeidsgiver for samtlige forsikringstagere og dessuten utreder halvparten av den øvrige sykepremie. For å lette administrasjonen er der truffet avtale med Trondhjems Kretssykekasse om at alle distriktets blinde som ønsker det, og som er medlemmer av Nordenfjelske Blindeforbund, kan holdes forsikret i T. K. S.

Hjelp til enkeltpersoner.

Nordenfjelske Blindeforbund har i årets løp utdelt bidrag og ydet lån som hjelp til selvhjelp med et samlet beløp av kr. 1664.10. Dessuten har 35 blinde fått sine materialkonti i forbundets utsalg redusert med tilsammen kr. 4080.22.

Komitéarbeide.

På årsmøtet i 1927 blev Komitéen for kameratslig Samvær og Trondhjemskomitéen slått sammen, og Trondhjemskomitéens mandat blev utvidet til også å omfatte arrangementet av de månedlige sammenkomster i Blindes Hus. Disse sammenkomster får stadig større tilslutning.

Komitéeen for de enkelte Blindes Vel, hvis opgave det er å søke å bringe flere av distriktets blinde i nærmere kontakt med forbundet, har arbeidet i samme spor som tidligere.

Forandringer i styrets sammensetning.

På årsmøtet 1927 trådte organist Skogås ut av styret, og lærer Harildstad blev innvalgt i hans sted. Malermester E. A. Nordberg blev av helbredshensyn tvunget til å fratre sin stilling som Nordenfjelske Blindeforbunds kasserer fra 15. oktober, men har dog også senere kunnet delta i styrets forhandlinger. Da ingen av de øvrige styremedlemmer så sig istand til å overta forbundets regnskaper, fant man å måtte ordne sig med lønnet kasserer. Som sådan har fungert bokholder Gustav Dybvig.

Forskjellige meddelelser.

Eiendommen Åsen i Lånke, som forbundet i 1926 måtte overta ved tvangsauksjon, er solgt for kr. 4500.00.

I årets løp har der vært holdt 9 styremøter, hvor der er behandlet ialt 38 saker.

Nordenfjelske Blindeforbunds 27de årsmøte blev holdt 11. juni i Bakklandets Menighethus, Trondhjem.

Bondeungdomslaget i Nidaros har også dette år holdt en Blindesakskveld, hvis nettoutbytte blev henimot kr. 140.00.

De forskjellige dampskipsselskaper har i likhet med tidligere år innrømmet fri reise eller moderasjon for deltagerne i forbundets

årsmøte. Mange blinde vilde ellers av økonomiske grunner vært avskåret fra å komme til møtet.

Trondhjems presse har som tidligere vist stor interesse og forståelse for vårt arbeide og har derved i høi grad bidratt til å fremme forbundets samfundsgagnlige virksomhet.

Idet vi avslutter denne beretning, vil vi få uttale en hjertelig takk til alle som på en eller annen måte har vist blindesaken interesse og ydet den støtte.

Trondhjem i juni 1928.

I styret for Nordenfjelske Blindeforbund

Halvdan Karterud.

E. A. Nordberg. Agnes Wolmar. Erik Harildstad. Oskar Skaug.

Beretning om Nordenfjelske Blindeforbunds Lånebiblioteks virksomhet i 1927.

Ifølge bibliotekarens rapport har biblioteket i 1927 stått i forbindelse med 68 lånere, nemlig 38 i Trondhjem, 19 i N. B.s øvrige distrikt, 8 i Ø. B., 1 i V. B., 1 i Danmark og 1 i Sverige. Der er i alt utlånt 1266 bind, fordelt på 459 boklån. I Trondhjem er utlånt 646 bind, i N. B.s øvrige distrikt 470 bind, i Ø. B. 102 bind, i V. B. 18 bind, i Danmark 28 bind og i Sverige 2 bind.

Boksamlingen omfattet pr. 31.—12. 1115 bind og hefter; nemlig: a) Skjønitteratur: 161 verker, 847 bind. b) Lære- og lesebøker: 63 verker, 221 bind. c) Musikalier: 1) Noter: 39 bind; 2) teoretiske verker: 8 bind. Hertil kommer et utvalg av bibelske skrifter, diverse årganger av forskjellige aviser og tidskrifter samt nogen få bind med ophøiet latinsk og moonsk skrift.

Bøkene må gjennomgående sies å være i god stand. Det utslitte søkes efter hvert erstattet.

5 blinde har mot betaling utført avskrivningsarbeide for biblioteket. I likhet med tidligere år har dessuten flere damer og herrer, så vel seende som blinde, ved et betydelig gratisarbeide bidratt til å øke boksamlingen.

Ved gartner Lysholms død mistet vi en mann som alltid vil stå for oss som et lysende eksempel på hvad der kan utrettes ved trofast, uegennyttig arbeide i det stille. I mer enn 15 år brukte han næsten daglig sin prenn og sin punktskriftstavle i vårt biblioteks tjeneste. All slags litteratur skrev han av, fra Coopers indianerfortællinger til franske og latinske lærebøker. Grunnstammen i vår boksamling — flere hundre bind — stammer fra hans hånd. Derfor blev det almen glede blandt vårt lands blinde og blindevenner da kongen utnevnte ham til ridder av første klasse av St. Olavs orden. I takknemlighet for hans store grunnleggende arbeide for N. B.s Bibliotek har forbundet satt i gang en innsamling blandt

sine blinde medlemmer til et billede eller en byste av ham for på den måte å bevare hans minne også for efterslekten.

Biblioteket har også i 1927 mottatt kr. 500.00 av bokholder Johan Christian Jensens legat og kr. 300.00 av fru Wolmars dameforening.

Til alle som på en eller annen måte har vist biblioteket interesse og ydet det støtte, vil vi herved få uttale forbundets beste takk.

Trondhjem i juni 1927.

Halvdan Karterud.

Klara Gran. Agnes Wolmar.

Ekstrakt av Nordenfjelske Blindeforbunds årsregnskap 1927.

Inntekt:

Saldo fra f. å.:		
Kassabeholdning	kr. 656.14	
Innestaaende i bank	» 2386.24	
Pantobligasjon i Ø. Møllenbergt. 70 ...	» 2000.00	
Do. 2. pr. i Åsen, Lånke ...	» 1700.00	
		kr. 6742.38
N. B.s andel i kirkeofringen for 1926	»	110.67
N. B.s andel i skoleinnsamlingen for 1926	»	733.02
Gaver og bidrag:		
1. Fra kommuner (inkl. refusjon) ...	kr. 783.25	
2. Fra foreninger og private	» 355.61	
3. Blindesaksaften i Bondeungdomsl. ...	» 139.61	
4. Testamentarisk gave fra en Trond-		
hjemsdame	» 2000.00	
		» 3278.47
Ofring i Interimskirken, Hitra, sendt N. Bf.	»	15.40
Overskudd på utlodning i Bakkländets Menighetshus	»	549.74
Kollekter ved sekretær Flydal	»	852.77
Iversens innsamling	»	6521.50
Tilbakebetalte lån	»	60.00
Solgt uavhentede utlodningsgjenstander	»	500.00
Refundert sykekassepremie for Iversen fra 1.—7. 1926		
til 31.—12. 1927	»	104.70
Refundert fra Ovesens legat halvparten av et bidrag		
til 1 blind	»	250.00
Netto utbringende av salget av Åsen i Lånke	»	1409.03
Aksjeutbytte for 1926 i Blindes Utsalg	»	750.00
Renter av bankinnskudd og panteobligasjoner i 1927	»	368.62
Renter av kapital i Blindes Hus	»	2825.00

Kontingent for 1927	kr. 735.00	
Do. - 1926, restanser	» 75.00	
		» 810.00
Owesens legat		» 12000.00
		Kr. 37881.30

U t g i f t :

N. B.s hjelpefond:

Kirkeofringen for 1926	kr. 110.67	
25 pct. av skoleindsamlingen for 1926...	» 183.26	
Tilskudd fra N. B. for 1927	» 50.00	
Aksjeutbytte i A/S Blindes Utsalg	» 750.00	
Renter av 1 panteobligasjon	» 245.97	
		kr. 1339.90

N. B.s bibliotek:

Husleie	kr. 540.00	
Tilskudd til driften	» 1000.00	
Innkjøp av bøker fra N. B. T.	» 53.60	
Inventar	» 112.90	
		» 1706.50
Iversens lønn	» 4400.00	
Sykekassepremie for Iversen	» 97.35	
Bidrag og lån til blinde	» 1664.10	

Adminstrasjon:

Sekretariat	kr. 840.00	
Kasserer	» 180.00	
Porto	» 197.90	
Telefon, telegrammer, annonser, kontor- rekvisita m. m.	» 132.17	
		» 1350.07
Abonnement på «Blindesaken» for 1926 og 1927 ...	» 695.00	
Do. på «Norges Blinde» for 1926 og 1927	» 166.00	
Trykning av årsberetning for 1925 og 1926	» 180.55	
Utgifter vedkommende Åsen i Lånke	» 950.84	
Avsendt kirkeofringen i interimskirken, Hitra, til N. Bf.	» 15.40	
Inkasso av kontingent	» 19.50	
Reisebidrag til landsmøtet i Bergen	» 500.00	
Utgifter vedrørende N. B.s årsmøte i 1927	» 302.55	
Bidrag til innkjøp av bøker og noter	» 87.40	
Utlodningsbøker m. m.	» 81.00	
Refundert til V. B., formeget beregnet av skoleinn- samlingen 1926	» 92.00	
A/S Blindes utsalg	» 12000.00	
Sekretær Flydals virksomhet:		
Lønn i 4 måneder	kr. 700.00	
1 skrivemaskin	» 200.00	
Ophold og reiseutgifter	» 552.77	
		» 1452.77

Avlest pantobligasjon i Åsen, Lånke	»	1700.00
		Kr. 28800.93

Saldo:

Kassabeholdning	kr. 2511.47
Innestående i bank	» 4568.90
Pantobligasjon i Ø. Møllenberg gt. 70...	» 2000.00
	» 9080.37
	Kr. 37881.30

Gustav Dybvig,
f. t. kasserer.

Revidert og funnet i orden.

Karl Røyde.

Blindes Hus regnskapsekstrakt 1927.

Inntekt:

Saldo	kr. 325.00
Inngåt husleie	» 22333.00
Restanser	» 183.00
Renter for 1927	» 64.56
Tilfeldige inntekter	» 27.00
	Kr. 22932.56

Utgift:

Pantelånsrenter a	kr. 10092.35
Renter av egen kapital b	» 2825.00
	kr. 12917.35
Skatter	» 3304.53
Lys og lysreparasjoner	» 378.92
Maling	» 168.44
Tre- og murerarbeide	» 71.88
Rørlægger og smed	» 764.00
Administrasjon a rest for 1926	kr. 160.00
—»— b for 1927	» 440.00
—»— c portnerløn	» 720.00
	» 1320.00
Diverse	» 369.38
Avdrag	» 1500.00
Balanse	» 2138.06
	Kr. 22932.56

Oskar Skaug,
kasserer.

Regnskapet revidert av hr. Dybvig.

Regnskap for Nordenfjelske Blindeforbunds bibliotek pr. 31. desember 1927.

Inntekt:

Saldo	kr. 2682.89
Bokholder Johan Christian Jenssens legat	» 500.00
Blindefor. 14 damer ved fru dr. Wolmar	» 300.00
N. B.s tilskudd	» 1000.00
A/S Blindes Utsalg, refundert for avskrivn.	» 933.85
Solgt papir	» 5.28
Renter	» 40.50

 Kr. 5462.52

Utgift:

Lønn til gartner Lysholm	kr. 160.00
Lønn til bibliotekar Skogås	» 1200.00
Bøker og noter	» 69.85
Papir	» 45.00
Avskrivningsarbeide	» 1805.60
Innbinding	» 505.00
Sprit og schellak til bokimpregnering	» 315.50
Inventar	» 44.50
Radiotilbehør	» 308.23
Frakter	» 24.60
Assuranse	» 59.04
Innpakningspapir	» 11.21
Brensel	» 123.80
Vask	» 289.03
Bud	» 30.50
Diverse	» 52.20
Balanse	» 418.46

 Kr. 5462.52

1. jan. 1928. An. saldo	kr. 418.46
Privatbanken	kr. 321.52
Thj. Sparebank	» 31.67
Strinda Sparebank	» 59.26
Kassabeholdning	» 6.01

 Kr. 418.46

Karl Røvdde.

Revideret. Gustav Dybvig.

Vestlandske Blindeforbunds 24-de årsmøte

blev holdt i forsamlingssalen i Blindes Hus, Bergen, fredag 15. og lørdag 16. juni og talte ca. 100 deltagere.

Å p n i n g. Møtet åpnedes fredag kl. 10 fm. med avsyngelse av salmen «Vår Gud han er så fast en borg», hvorefter formannen, hr. Gjøen, ønsket alle velkommen. Han uttalte at det var en glede at så mange var møtt frem. Særlig glædelig var det at så mange av de eldre som hadde vært med fra begynnelsen av, også var kommet til dette årsmøtet. Dette måtte jo tyde på at de måtte ha hatt gagn og hygge av disse møtene. Tal. henstillet til alle å gjøre sine bemerkninger til de spørsmål som måtte komme op. — Formannen rettet derefter en spesiell velkomsthilsen til sekretær Hjeltnetveit og til formannen i N. Bf., hr. Alf Arnesen. Forbundet hadde også den glede å ha postor Erik Bråttveit blandt deltagerne i årsmøtet, og på V. B.s vegne gratulerte formannen hr. Bråttveit med hans ordinasjon og ønsket også ham velkommen. Han minnet deltagerne om at seier for den enkelte var seier for alle, og nederlag for den enkelte var også nederlag for alle. — Vi blinde hadde i år hatt den glede at vår gode venn doktor H. G. Dethloff av kongen var blitt utnevnt til ridder av St. Olavsordenens første klasse for sitt store og samfunnsnyttige arbeide for blindesaken. Vi var hr. Dethloff meget takknemmelige for den interesse han har vist og fremdeles viser vår sak. Denne utnevnelsen viste også at statsmaktene var begynt å anerkjenne vårt arbeide som en samfundsgagnlig virksomhet. — Tal. vilde som formann gjøre opmerksom på at styret hadde hatt et meget vanskelig år å arbeide i, så noget nevneverdig nytt var ikke tatt op, når undtas forbundets deltagelse i Landsutstillingen. — Formannen henstillet til slutt til alle tilstedeværende å gjøre sitt beste for at vi kunde få et godt resultat av vårt 24de årsmøte.

Pastor Bråttveit besteg derpå talerstolen. Efter avsyngelse av salmen «Å, tenk på Gud i ungdoms år», gikk han over til andakten som han bygget på noen ord hentet fra Filipenserbrevet: «Det samme sinn skal være i eder som og var i Kristus Jesus.» Tal. understreket også formannens ord: Seier for den enkelte er seier for alle, og nederlag for den enkelte er nederlag for alle. — Efter bønn og avsyngelse av salmen «Med Jesus vil eg fara» gikk man over til saklisten som blev vedtatt på vanlig måte.

Protokoll- og valgkomite. Til protokollkomité blev valgt Bråttveit, Johansen og Åsebø og til valgkomité Imsdahl, Steensnæs og frk. Myklatun.

Hilsningstelegremer besluttet sendt til: N. B.s årsmøte, redaktør Finn B. Henriksen, frk. Tina Magnesen, frk. Ingeborg Brun, lærer M. Nygård og glassmaker I. Johannssen.

Styreprotokollen blev oplest fra og med styremøtet 23. juni 1927 til og med styremøtet 14. juni 1928. Protokollen godkjentes, idet man besluttet senere under møtet å komme tilbake til enkelte saker.

Beretninger og regnskaper. Referertes beretning og regnskap for V. B., forbundets bibliotek og Blindes Hus for 1927. Samtlige beretninger blev mottatt med takk og regnskapene enst. godkjent.

Opholdsbidraget. Styret hadde av økonomiske grunner foreslått opholdsbidraget for årsmøtedeltagerne senket fra kr. 4.00 til kr. 3.00 pr. døgn. Ingebrigtsen foreslo at bidraget bibeholdtes som før med kr. 4.00 pr. døgn i 4 døgn for utenbys og 2 døgn for innenbys deltagere. Dethloff foreslo: «Det henstilles til styret å fastsette opholdsbidraget for næste årsmøte og offentliggjøre dette i godt tid før det næste møte.» Flere talere sluttet sig til Ingebrigtsen, og ved voteringen blev begge forslag vedtatt med 38 mot 17 stemmer. — Formiddagsmøtet avsluttedes kl. 2.

Eftermiddagsmøtet åpnedes kl. 4. Som første sak behandledes budgett for Blindes Hus 1929. Budgett blev vedtatt med en inntekt og utgift av 18,250 kr.

Derefter behandledes og vedtokes budgett for V. B.s Bibliotek 1929. Det balanserte med en inntekt og utgift av 3600 kr. — Formannen henstillet til de blinde å benytte biblioteket mest mulig og uttalte ønske om samarbeide mellom de tre forbunds biblioteker, så ikke de samme bøker blev avskrevet i de tre forbund.

Gamlehjemssaken. Saken var tatt op av Lillestøl som fremkastet spørsmålet: Har V. B. noget imot at vi begynner med gamlehjemssaken her i Bergen, eller tror man at dette vil skade saken på andre felter av forbundets virksomhet? — Om dette spørsmål utspant der sig en debatt som endte med at følgende forslag fremsatt av Hjelmtveit blev enst. vedtatt: «Årsmøtet henstiller til styret å få nedsatt en komité som skal undersøke hvad der kan gjøres for å hjelpe de gamle blinde på Veslandet, og forelegge resultatet på næste årsmøte.» — Under ordskiftet om denne sak blev det oplyst at delingen av Konows legat for døde og blinde nu var godkjent av departementet.

Blindes Utsalg A/S. Resten av eftermiddagsmøtet fredag gikk med til behandling av forskjellige spørsmål vedrørende Blindes Utsalg A/S. Forhandlingerne avsluttedes kl. 9.30.

Lørdag begyndte møtet kl. 9. Efterat et indre spørsmål var behandlet, fortsattes ordskiftet om utsalgets virksomhet. Årsmøtet besluttet en del endringer m. h. t. ledelsen og driften. Budgett blev vedtatt med en inntekt og utgift av 12,200 kr.

Forbundets budgett for 1929 blev derefter referert og vedtatt med en inntekt av 26,300 og en utgift av 26,200 kr.

De utsatte saker fra styreprotokollen blev derefter enstemmig godkjent.

Kretssykekassen. Oplestes forslag til omordning av kretssykekasepremien, fremsatt av en komité bestående av Holen, Sørensen og Gjøn. Dette forslag som hadde vært offentliggjort i «Norges Blinde», blev ved voteringen vedtatt med 45 mot 16

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

stemmer. Den nye ordning trer i kraft fra 1. januar 1929. Styret fikk fullmakt til å bruke 500 kr. av hjelpefondets renter som tilskudd til dekning av forbundets andel i kretssykekassepremien.

Lotteripengene. Formannen gav nogen orienterende opplysninger hvori han meddelte at departementet forlangte spesifisert regnskap over anvendelsen av lotteripengene, og formannen i N. Bf., hr. Arnesen, supplerte disse uttalelser. Åsebø fremsatte følgende forslag som blev vedtatt med 53 mot 3 stemmer: «20,000 kr. går til innkjøp av blindes arbeider og materialer. 10,000 kr. går til forbundet og ydes som direkte hjelp til selvhjelp.»

Johan Petersens og hustrus testamente. Refereres statutter for Johan Petersen og hustrus legat. Efter forslag av eksekutor skulde 20 pct. av rentene tillegges kapitalen til den hadde nådd 200,000 kr. Styret foreslo at 10 pct. av rentene tillegges kapitalen til den når en høide av 50,000 kr. — Styrets forslag blev efter en kort ordveksling vedtat med den tilføielse at årsmøtet hadde adgang til å avgjøre om kapitalen skulde ytterligere forhøies når den var nådd til 50,000 kr.

Valg. Som formann gjenvalgtes H. E. Gjølén; som varamenn for Bergen valgtes dr. H. G. Dethloff og gjenvalgtes frk Sofie Steen. For Hordaland valgtes frk. Gjertrud Myklatun med Jørgen Åse som varamann. For Sunnmøre valgtes Kr. Misund med frk. Anna Nygård som varamann. — Som revisor gjenvalgtes O. Isaksen med Fløtre som varamann. Annenrevisor overlotes det til styret å opnevne. — Som medlem av fondsstyret gjenvalgtes frk. Astrid Sirevåg med G. Lillesund som varamann. — Til medlem av bibliotekstyret gjenvalgtes frk. Sirevaag. — I husstyret gjenvalgtes kjøbmenn Melchior Brun. — Da G. Sørensen frasa sig gjenvalg i utsalgsstyret, blev i henhold til uttalelser fremkommet under debatten om utsalget forbundets formann valgt som forbundets representant i utsalgsstyret, og som varamann blev valgt dr. Dethloff.

Radio for blinde. Sætre innledet og uttalte at han trodde tiden nu var inne til å ta op arbeidet for å skaffe radio til de blinde. Når vi til høsten fikk den nye storstasjon, vilde der bli en hel del lampeapparater overflødige, og tal. trodde ikke det vilde være så vanskelig å få tak i brukte apparater enten gratis eller ialfall til en meget rimelig pris. — Michelsen oplyste at utgiftene til et lampeapparat var 40—60 kr. pr. år, og det måtte de være klar over som vilde skaffe sig et aparat. — Efter en kort debatt besluttedes å nedsette en komité til å ta op saken. Til komité blev valgt frk. Steen og Sætre. Komitéen kan supplere sig med flere.

Ordet fritt. Åsebø henstillet til styret og årsmøtet å sende hr. kjøbmenn Brun en takk for den vakre gave på 5000 kr. som han hadde forært til utsalget, samt for det store arbeide han har nedlagt både som formann i utsalgsstyret og som medlem av utstillingskomitéen.

Arnesen bragte en takk til V. B. fordi han hadde fått lov til

å delta i dette årsmøte, og uttalte ønske om fremgang og hell for forbundet.

Frk. Skorpen foreslo at årsmøtet skulde gå med på å opheve de 10 pst. pct. på kvinnelig håndarbeide. Man enedes om følgende: «Årsmøtet bemyndiger utsalgsstyret til å sløife de 10 pct. på kvinnelige arbeider og stolsetefletning, forutsatt at det ikke er forbundet med økede utgifter for forbundet.»

Formannen rettet til slutt en tak til hver enkelt av de tilstedeværende og uttalte håpet om at alle måtte ha fått noget godt med sig fra møtet. Enn videre bragte han en særlig takk til fru Nygård for hennes strev på kjøkkenet, og til frk. Hellesen, forbundets kontordame, som hadde vært møtets referent. Tal. minnet så deltagerne i årsmøtet om den velvilje dampskibsselskapene hadde vist forbundet. Dette hadde gjort sitt til at så mange av de utenbysboende blinde kunde komme til årsmøtet. Pressen hadde også alltid vist imøtekommenhet overfor V. B. Sluttelig rettet formannen en takk til styret for godt samarbeide i det forløpne år samt en hjertelig takk til V. Henanger og A. Skarveland som nu gikk ut av styret. Det hadde vært en glede og hygge å ha dem med, og vi håper at den interesse som de begge har vist i denne tid, må vedvare. — Formannen erklærte hermed forbundets 24de årsmøte hevet.

Under møtet innløp følgende telegram fra N. B.: «Med kalde nordanvind vi sender varme helsingord og ynskjer dykkar arbeide gror til gagn for kvar ein blind.» — Frk. Brun sendte også telegram med takk for den tilsendte hilsen.

Søndag formiddag 17. juni overvar de fleste av årsmøtedeltagerne høimessegudstjenesten i Domkirken hvor pastor Bråtveit forrettet. — Kl. 1 var det besøk på Landsutstillingen hvortil møtedeltagerne hadde fått gratis adgang. På grunn av det dårlige vær blev nok dessverre ikke dette besøket hvad man hadde ventet; men V. B.s egen avdeling blev iallfall grundig undersøkt av de fleste. — Om kvelden holdtes den vanlige avslutningsfest i Blindes Hus. Her var det taler, sang, musikk, oplesning og dessuten et solid aftensbord. Den vellykkede fest blev avsluttet med andakt ved G. Lillesund.

Litt fra Oslo Blindeskole.

Pastor Wolff sluttet som lærer ved Oslo Blindeskole nu til ferien. Som ny lærer i boklige fag og musikk er ansatt organist Per Steenberg, Oslo. Han overtar sin stilling fra neste skoleårs begynnelse i midten av august. Hr. Steenberg har studert orgel-, piano- og fiolinspill i Oslo både ved konservatoriet og privat samt i Leipzig og Berlin. Samtidig har han studert kontrapunkt og komposisjon. Han er også organist ved Markus' kirke i Oslo.

En av skolens elever, Erling Lyngen, Trondhjem, har i vår tatt organisteksamen ved musikkonservatoriet i Oslo med Utmer-

ket godt i hovedkarakter. Han har samtidig fått undervisning hos pianist Nils Larsen i pianospill. Det er håp om at Lyngen også neste skoleår får anledning til å fortsette sin musikkutdannelse i Oslo hos de samme lærere. På konservatoriet har han hatt organist Sandvold som lærer.

Pastor Bråtveit konstituert som residerende kapellan.

Meddelelsen om at pastor Bråtveit fra 21. august d. å. er konstituert som residerende kapellan til Asak i Berg prestegjeld ved Halden vil bli mottatt med glede av alle blinde og blindevenner. Det er en ny seier — ikke bare for pastor Bråtveit personlig, men også for den sak vi alle etter evne søker å fremme. Med spent oppmerksomhet har vi fulgt ham i hans bestrebelser for å bli ordinert og få sig kall, og vi har delt hans glede over hvert fremsteg han har gjort. Nu ønsker vi ham hjertelig til lykke med hans første besikkelse. Måtte den snart bli etterfulgt av en utnevnelse i fast presteembede.

Pastor J. U. Wolff.

Som omtalt på et annet sted i bladet, tok pastor Wolff nu til sommerferien avskjed som lærer ved Oslo off. Skole for Blinde.

Hermed er et langt og frugtbringende arbeide i blindeundervisningens tjeneste avsluttet. Hr. Wolff som da var vel 30 år gammel, blev ansatt som lærer ved blindeskolen nordenfjells i 1893. Særlig på musikkundervisningens område utførte han her et arbeide som har vært av grunnleggende betydning. Blandt de av våre mest kjente musikere som har hatt Wolff til lærer, kan nevnes organist Melling, Oslo, organisterne Skaug og Skogås, Trondhjem, organist Telnes, Tromsø, med flere.

Wolff som var teologisk kandidat, sluttet ved blindeskolen nordenfjells i 1919 og gikk over i geistlig virksomhet; men siden 1924 har han igjen vært blindelærer, idet han nevnte år blev ansatt ved Osloskolen.

Wolff har ikke bare utført sitt skolearbeide med interesse og dyktighet; men han har også efter at de var ferdige på skolen, stått sine tidligere elever bi med råd og dåd: Skrevet av eller kjøpt inn noter til dem, skaffet dem anbefalingsskrivelser o.s.v. Også i vårt praktiske blindesaksarbeide har Wolff tatt adskillig del. Videre bør nevnes at mens han var lærer ved blindeskolen nordenfjells, stereotyperte han flere bind av Rolfsens lesebok, Lindemans koralbok m. m., likesom han i sin fritid gav gratisundervisning i tysk til interesserte elever.

Vi sier Wolff hjertelig takk for hans store innsats i norsk blindeundervisning gjennom de mange årene, for hans varme in-

teresse for sine tidligere elever og de blindes velferd i det hele, og vi ønsker ham en velfortjent hvile etter den lange arbeidsdag.

E. I.

Atter en 80-årsdag.

Flv. lærerinne ved Oslo off. Blindeskole frk. Agnes Colditz fyller 12. august 80 år. Frk. Colditz var i 36 år lærerinne i håndarbeide ved blindeskolen i Oslo. Samtidig var hun også inspektrise og kom således i nær berøring med alle skolens elever. Hun gikk av samtidig som fru Rønning og frk. Skridshol i 1918. Hennes elever vil sikkert minnes henne som den dyktige og samvittighetsfulle lærerinne; men hvad både de og vi andre især lærte å sette pris på hos frk. Colditz, var hennes uopslitelige hjelpsomhet og varme interesse for alle hun hadde med. Alle sine inspeksjonskvelder og søndager og fridager leste hun høyt for de eldre elevene, leste utrettelig time etter time, bok etter bok, og det er vel disse hyggelige lesetimene inne i det gamle strikkeværelse som vil stå mest levende for oss når vi nevner frk. Colditz' navn. Med levende interesse har hun også alltid fulgt med i blindesaksarbeidet, og så lenge hun var ved skolen, gledde hun sig visst like meget som vi til samværet under årsmøtene, som hun også siden alltid har vært til stede ved. Vi vil derfor nu til 80-årsdagen bringe frk. Colditz en hjertelig takk for alt trofast arbeide, all høitlesning og alt hennes varme hjertelag for oss blinde og vår sak. Gid vi ennu må få høve til å hilse på henne ved mange årsmøter.

Erik Harildstad.

Finske blindes energiutfoldelse.

I maiheftet av «Tidning för Finlands Blinda» skriver lederen for De Blindas Bibliotek i Helsingfors, frk. Anna Friman, følgende som i mangt og meget passer like godt på norske blindeforhold:

Under reiser og på besøk i forskjellige deler av landet får man ofte høre beretninger om stedets blinde. Utrop som: «Å, for en klok og begavet en det var! Han (hun) visste om alt, enda de ingenting så! De fant frem over store strekninger; de sang og spilte meget pent. De arbeidet børster, kurver osv. og forsørget sig selv. Ja, om enkelte blev det endog sagt at de var velstående. Alltid er de i godt humør.» Og så følger det gjerne små belysende eksempler på omtalens gyldighet. — Hvor godt og opmuntrende er det ikke å få lytte til disse små beretninger, som er så veltalende i all sin enkelhet.

Hør litt om en blind pike som nylig var kommet ut av blindeskolen! Hun bodde for tiden i foreldrehjemmet oppe i ødemarken, 12—15 km. fra Kirkegrenden, hvor hun hadde venner som forstod henne og sympatiserte med henne, og der det fremfor alt

var et harmonium som hun hadde fått lov til å bruke, og på hvilket hun i et mektig tonebrus kunde tolke det som rørte sig innerst i henne. — Men hvordan skulde hun komme dit op til Kirkegrenden? Alle hjemmевærende familiemedlemmer på det fattige nybygget var om sommeren strengt optatt med markarbeidet, og vinterstid kunde det overhodet ikke være tale om en tur til fots gjennom ødemarkens snemasser, i det minste ikke for en fullstendig blind ung pike. Og hesten måtte på den fattige plassen ikke brukes til fornøielsesturer.

Hvad var det så å gjøre. En vakker sommerdag, da lengselen efter vennene der oppe i Kirkegrenden blev altfor sterk, fant vår lille nybegynnerske i livets selvstendighetsskole på råd. Hun tok strikketøiet i hånden for ikke å spille den kostbare tiden som gikk med til den lange turen, og begav sig strikkende avsted for på egen hånd å prøve å finne veien frem til vennene i Kirkegrenden. I ytterste spenning gikk hun, forsiktig og varsomt ved hvert veikryss og hver krok, men raskt og modig på samme tid. Og stor var vennenes forundring og hennes egen glede da hun lykkelig nådde frem til målet. — Nu er det bare å tilføie at den første ensomme turen naturligvis blev efterfulgt av flere, som alltid blev belønnet med vennenes glade «Velkommen».

Og her en anden ung blind pike, massøse av fag! For å komme til sine arbeidsplasser måtte hun ofte gå en skogvei, og hun gikk den alene. Men engang var det begynt å sne mens hun var ute og masserte, så marken som enda var bar og tilfrossen på bortveien, på tilbaketuren var dekket av et såpas tykt snelag at det på sine steder var umulig å kjenne veien med foten. Vår massøse var alene i skogen, og det var kveld. For å komme hjem den aften bøide hun sig rett som det var ned og skubbet sneen vekk med hånden for å overbevise sig om at hun var på rett vei.

Et større selskap, deriblandt en blind unggutt, hadde en vinterdag begitt sig ut på den lett tilfrosne «Vuoksen», hvor de på den motsatte bredden skulde være med i et bryllup. Det var imidlertid begynt å tine, og isen var blitt bløt. Mørkt var det også da selskapet skulde hjem, og det rådet engstelse og uvissheit om hvorvidt man skulde våge sig ned på den alltid upaalitelige «Vuoksen». Men den blinde unggutten sa: «Følg mig, og jeg skal garantere for at vi alle skal komme over elven med livet.» Og det gjorde de også.

Her en annen blind mann, som også lider av meget skral hørsel. Han reiser omkring i landet, ofte alene, tar op bestillinger på børster hos firmaer overalt hvor det er anledning til det, uansett hvor stedet ligger, og fremgangen har fulgt ham, slik at han nu er ganske velsituert. «Lykken står den tapre bi.»

Vi kunde nevne mange andre eksempler på energi som har overvunnet store vanskeligheter, men denne gang bare et par til.

Av lett forståelige grunner (de aller fleste er jo ubemidlet) rådet blandt oss i almindelighet den opfatning at det ingen sak

er for de blinde som er utgått fra de såkalte «bedre samfundslag». Men dette er en stor misforståelse. De av våre skjebnefeller som er kommet fra mer velstillede hjem, prøver ofte å slå inn på nye baner, veier som hittil har vært ubetrådt av blinde, og vanskelighetene for dem er så meget større som arbeidets betydning er det. Vi har f. eks. i Åbo en blind massør som ikke alene forsørger sig og sin familie med massasjeyrket som sådant, men han leder også et massasjeinstitutt som han selv har opprettet og driver. Her blir det gitt teoretisk og praktisk massasjeundervisning til så vel seende som blinde elever. Og tror nogen at disse resultater er opnådd ved hjelp av kapital og interesserte og formående venner? Å nei! vår massør satt og masserte smått, akkurat like fordringsløst som de fleste fattige nybegynnere i branchen; men da det ikke vilde bli til noget videre, tok han sine poetiske anlegg til hjelp og skrev et imponerende avskjedsdikt til Åbo-folket, som vakt av de kraftige avskjedsord i ellefte time innså hvilken verdifull borger de holdt på å miste. Den ellefte time er jo heldigvis ikke det samme som: «For sent».

Og de blinde musikerne? De har jo også sitt interessante kapittel; men på dette rike felt vil vi opfordre nogen av våre musikere til selv å fortelle oss om sine vidunderlige erfaringer og opplevelser.

Det er heller ingen liten rolle som spilles av de blinde som ofrer tid og møie, ja hele sin sjelsenergi for å skape en lysere og lykkeligere fremtid for sig og sine skjebnefeller i almindelighet. Vi snakker så meget om foreningssaker; men foregangsmennene får ofte utakk til lønn.

Anna Friman.

En kvinnelig blind valgkandidat.

Dr. Claire E. Owens, Exeter, Nebraska, som har gjort det særdeles godt både som musikkinformator og ostenopat; har i det siste deltatt meget i det politiske liv. Ifølge «Matilda Ziegler Magazine for the Blind» er hun nu blitt opstillet som kandidat for sitt distrikt ved valget til Nebraskas lovgivende forsamling. Valget finner sted i november førstkommende. Det menes at dr. Owens har gode chancer. Hun blir i tilfelle den første blinde kvinne i Amerika (og også i hele verden) som får sæte i et parlament.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdr.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatte

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C Sundtsgate 22, Bergen

**Kunststen,
Gravmonumenter**

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres forespørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgate 46, telef. 5953
Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982
Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272
Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

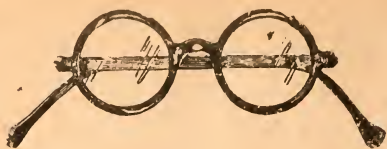
Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

Ny anerkjennelse av blindes arbeide.

Snekker Nils Hellem, Brekke, Sogn, er tildelt broncemedalje på Landsutstillingen i Bergen. Hr. Hellem som fikk sin utdannelse ved Lønviks arbeidsskole, Oslo, hører til vårt lands dyktigste blinde håndverkere, og han har ogsaa tidligere med utmerkelse deltatt i de offentlige utstillinger.

Som omtalt i forrige nummer, har også V. B. som sådant en avdeling på Landsutstillingen. Denne avdeling er imidlertid utenfor konkurranse, men har vakt megen opmerksomhet og vil sikkert få sin betydning derved at den viser det store besøkende publikum hvor godt og pent arbeide blinde håndverksdrivende kan utføre.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN ^A_S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONSTIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Røketobak

Fra

WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Uldvareutsalget, Strandgt. 84

anbefaler

**Drestøi, Dragttøi, Kjøletøi
Uldtepper**

**Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet**

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 9.

September 1928

17. årg

Innhold: Beretning om Vestlandske Blindeforbunds virksomhet i 1927. — Beretning for Vestlandske Blindeforbunds Bibliotek 1927. — Utdrag av Vestlandske Blindeforbunds regnskaper for 1927. (I. Hovedregnskapet. II. Særregnskaper: a) Bibliotekregnskapet; b) Husregnskapet; c) Fondsregnskapene). — Nordenfjelske Blindeforbunds 28-de årsmøte. — Styremøtereferater. — Østlandske Blindeforbunds 21-de årsmøte. — Vil De ikke være med? — 25-års jubileum som massøse. — Adresseforandring. — Fra redaktionen.

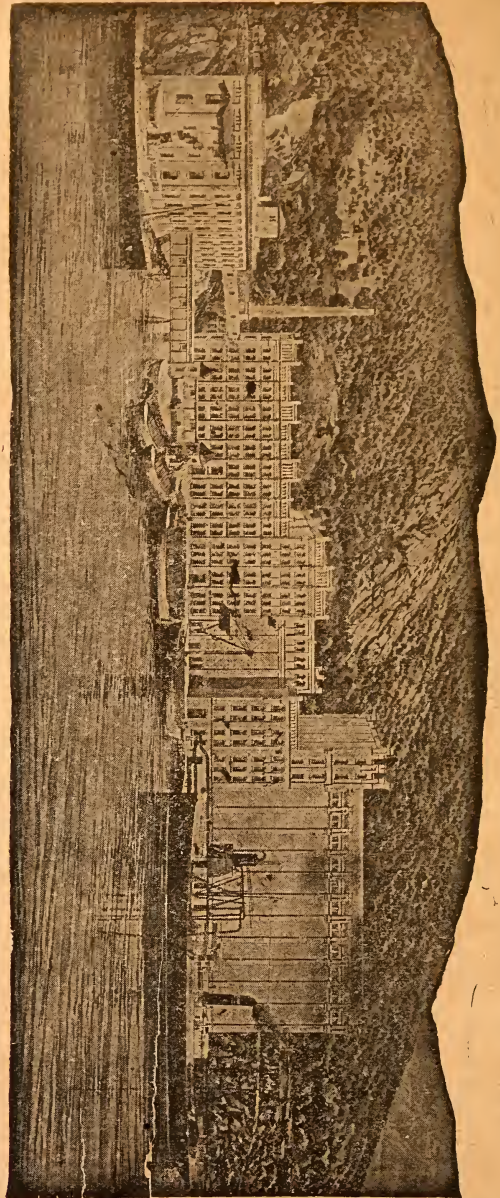
Tekst på annonserider: Legat for blinde. — De blinde i Skottland.

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved dagligbruk av

Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

MODEARTIKLER = HANSKER
STRØMPER = SILKESJAL
KUNSTIGE BLOMSTER ETC.
D A M E U N D E R T Ø I

Siste fikse Nyheter
til laveste Priser.

Carrie Nielsen A
S

Tornøegaarden — Telefon 3241

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergslisngt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Søn's Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Pellerin's

LOTUS

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Legat for blinde.

Av Stud. filol. Yngvar Sydnes' legat for blinde skal der i novbr. iår utdeles 5 eller 6 porsjoner på 100 à 150 kr. til trengende, vanskeligstilte blinde, som har ført en hederligandel.

Ansøkninger, ledsaget av attestkopier, bedes sendt Foreningen for Blinde, adr. Postmester N. Thrap, Haxthousens gt. 2, Oslo, innen 15. oktober førstk.

A S H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker

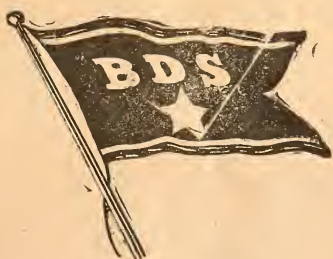
Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandlekningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte: en pakke Persil oppløses
i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anven-
alltid det selvvirkende va-
skemiddel!

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/S Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 9.

September 1928

17. årg

Beretning om Vestlandske Blindeforbunds virksomhet i 1927.

Den økonomiske stilling.

Den økonomisk vanskelige stilling som forbundet har arbeidet under i de nærmest foregående år, har gjort sig enda mer gjældende i 1927.

Tross den aller største sparsomhet og innskrenkninger har det ikke lyktes styret å undgå nedgang i kassabeholdningen.

Pr. 31.—12. 1926 utgjorde kassabeholdningen kr. 8,134.45, men er nu sunket til kr. 7,734.27 pr. 31.—12. 1927, altså en nedgang på kr. 400.18.

Hjelpevirksomheten.

Som hjelp til selvhjelp er der i årets løp ydet kr. 6,072.17. Her-til kommer utdelingen av julebidrag kr. 772.50. Av det førstnevnte beløp er der medgått til nedsettelse av premien for forbundets sykeforsikrede blinde medlemmer kr. 1,417.75, mens kr. 4,664.22 er ydet som personlige bevilgninger til utdanning, materialer, verktøi, hus- og verkstedsleie, ferie- og opholdsbidrag m. m.

Av V. B.s hjelpefond er der utdelt som bidrag kr. 1,200.00. Av andre legater som helt eller delvis sorterer under V. B. er utdelt tilsammen kr. 870.00. Alt i alt har således Vestlandets blinde fått en støtte på kr. 8,914.67, d. v. s. kr. 1,414.85 mindre end ifjor.

Styrets arbeide.

Det er i årets løp holdt 3 styremøter og 9 forretningsutvalgsmøter, hvor der i alt er blit behandlet 141 saker.

Styret har sett det som sin hovedoppgave å holde de grener av forbundets arbeide ved like som i tidligere år er optatt. På grunn av de nedadgående tider har vi ikke kunnet opta noget nytt, da de økonomiske vanskeligheter har stillet sig hindrende i veien.

Forbundet har også i år søkt Vestlandets kommuner om et årlig bidrag på 2 øre pr. innbygger, regnet efter siste folketelling. De fleste kommuner har helt eller delvis innvilget dette vårt andragende.

og de andre som av budgettmessige hensyn ikke har kunnet imøtekomme vår ansøknings, uttaler at de har den største sympati for vår sak. Det er at håpe at den velvilje og sympati som Vestlandets kommuner har vist forbundet, vil vokse sig sterk og utvides slik at de kommuner som av budgettmessige hensyn eller andre grunner ikke har kunnet innvilge vår ansøknings, også må komme med, så det i fremtiden kan bli en fast og sikker økonomisk støtte for vårt arbeide. Samfundsmessig set vil kommunene selv ha den største fordel av det.

Reisesekretærvirksomheten og foreningsarbeidet.

Vår reisesekretær, John Sætre, har i 1927 virket i Nordfjord og en del av Sunnfjord samt på Sunnmøre.

Ved siden av at han ved private samtaler og foredrag skal spre opplysning og kjennskap om blindesaken, besøker han de blinde ute i distriktene og hjelper til med å få eldre blinde inn på blindeskolen. Desuten har sekretæren vist de blinde barn som er under skolepliktig alder, sin oppmerksomhet. Det hender ofte at han treffer på barn som man har forsømt å innmelde til skolen i rett tid. I slike tilfelle har sekretæren gjort de stedlige myndigheter oppmerksom på hvad våre lover pålegger. Blinde barn under den skolepliktige alder, som kanskje har et dårlig hjem og som følge herav har lett for å bli forsømt, forsøker reisesekretæren å få optatt på barnehjemmet «Østafor» ved Jessheim, hvor de så kan få være til de blir skolepliktige.

Dessuten er der holdt foredrag i ungdomslag og foreninger som arbeider til beste for blindesaken. I årets løp er der også stiftet nye foreninger som har satt sig som oppgave å støtte vårt arbeide. Ungdomslagene har også i 1927 omsatt en hel del lodder til forbundets Bergensutlodning, og Vestlandets ungdom har også på mange andre måter vist vårt arbeide sympati og forståelse.

Blindes Hus.

Forbundets eiendom, Rosenkrantzgaten 5, må sies i det store og hele å ha svart sig godt. Når man tar i betraktning at husleien er sunket og at et nokså stort beløp er medgått til vedlikehold, er overskuddet tilfredsstillende. For øvrig henvises til regnskap for huset.

Blindes Utsalg A/S.

På grunn av de nedadgående tider har Blindes Utsalg A/S arbeidet under meget vanskelige forhold i 1927. De usikre pengeforhold og den sviktende kjøpeevne hos publikum har gjort sitt til at utsalget ikke har maktet å omsette sine varer på en så hurtig og tilfredsstillende måte om ønskelig kunde være. Det hadde således ved årsskiftet et nokå stort varelager, og ved den trege omsetning det har vært, var utsalgets kapital bundet i lageret, og således har man hat vanskelig for at få pengene til å sirkulere.

Som følge av dette har det vært umulig for utsalget å kunne

tilfredsstille de blinde håndverkeres krav med hensyn til å skaffe dem arbeide.

Det er i Blindes Utsalg innkjøpt og solgt blindes varer for ca. 39,000 kr., og av materialer er der solgt for ca. 25,000 kr.

Vi skal med det samme få lov å henstille til alle forbundets medlemmer og blindesaksinteresserte å virke for å gjøre vårt utsalg kjent blandt publikum; for det største og beste blindesaksarbeide som kan gjøres, er å skaffe de blinde arbeide. Hvis de kan få være i stadig beskjeftigelse og få utnytte sine muligheter, vil utvilsomt mange av våre blinde bli helt selvhjulpne, og tilværelsen vilde da bli meget lettere og lysere for dem.

Glem derfor ikke å agtiere for Blindes Utsalg A/S, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

Biblioteket.

Med hensyn til virksomheten ved forbundets bibliotek henvises til særberetningen.

Forskjellige meddelelser.

Forbundets 23de årsmøte blev holdt i Bergen 24.—25. juni og var besøkt av 107 deltagere. Det var fremmøtt blinde fra alle kanter av Vestlandet samt en del fra N. B. og Ø. B., som var kommet i anledning av landsmøtet som avholdtes 27., 28. og 29. juni. På årsmøtet behandledes flere viktige spørsmål vedrørende forbundets arbeide og blindesaken i sin helhet. De fleste av deltagerne la for dagen en iver og interesse som det var en fornøielse å legge merke til.

Den vanlige utdeling av jule- og feriebidrag fant sted også i 1927, og juletreffester blev holdt både i Bergen og Kristiansand S.

I siste halvdel av 1927 har forbundet hatt den glede å motta to meddelelser om testamentariske gaver som er skjenket Vestlandske Blindeforbund. Den ene var fra frk. Johanne Reime, Voss, som ved siden av at hun hadde betenkt forbundet med en del av sin etterlatte formue, også har vist V. B. den tillit at vi skulde ha tilsyn med hendes gravsted. Ved frk. Reimes bisettelse nedla forbundets viceformann hr. J. Åsebø en krans fra forbundet, hvorved han i velvalgte ord uttalte vår takk for den interesse og tillit avdøde hadde vist de blinde.

Enn videre har forbundet mottatt meddelelse om at avdøde kjøbmenn Johan Petersen og hustru, Bergen, i sitt testamente har betenkt V. B. med en sum på 30,000 kr. Det var i dette testamente forbeholdt en enkelt person å oppebære rentene av denne kapital så lenge vedkommende lever. Vestlandske Blindeforbund er både glad og takknemlig for den sympati og interesse om de avdøde ved den storartede gave har vist de blinde og deres sak.

Forsvarsdepartementet og kommandanten ved Bergens befestninger har også i 1927 ved velvillig imøtekommenhet gitt tillatelse til å benytte barakken og terrenget ved Sandviksfløiens øverste batteri som utfluktsted i sommermånedene for byens blinde. Bergens formannskap har likeså vist saken sin forståelse og interesse ved å bevilge 400 kr. til driften. Det er av stor sanitær betydning for de blinde å ha et slikt sted å gå til, og hvor de fritt og ugenert kan bevege sig ute i fri luft.

Bergens kommune har som i tidligere år bevilget det nødvendige beløp til fri befordring med sporveien for byens blinde.

Bergens kretssykekasse har i 1927 utbetalt til forbundets medlemmer som er innmeldt i sykekassen, ca. 1700 kr. i sykepenger plus lægehonorarer.

Husstyret har uten vederlag stillet et rum i Blindes Hus til disposisjon for to blinde damer som driver arbeidsstue der.

Bergensklubben Freidig har fortsatt sine møter og samlet byens blinde til månedlige sammenkomster i vinterhalvåret. Klubbens leder har vært frk Margrethe Cruuse Meyer.

De forskjellige dampskibsselskaper har også i 1927 indrømmet fri reise for deltagerne i årsmøtet. Dette er en imøtekommenhet hvorfor vi skylder samtlige dampskibsselskaper stor takk. Uten denne velvilje vilde det være umlig for forbundet å samle distriktets blinde til det felles møte som alle setter så stor pris på, og som mange drar stor nytte av.

Vestlandets presse har som før vist forbundet stor velvilje og sympati og derved i høi grad lettet og fremmet vårt arbeide.

Til slutt vil vi få lov til å sende samtlige foreninger, ungdomslag og enkeltpersoner som i årets løp på en eller annen måte har vært med å støtte forbundet, vår hjerteligste takk. Det er vårt håp at den interesse og velvilje som de har vist, vil vedvare og øke, så at mange flere må bli med og fremme det store og gode arbeide forbundet nu har drevet i snart 25 år. Tidene har vært og er vanskelige for alle og ikke minst for de blinde. Kravene til forbundet blir derfor større og større, så vi trenger alles velvilje og sympati.

Bergen i juni 1928.

H. E. Gjøen.

I styret for Vestlandske Blindeforbund.

Finn B. Henrikssen.	Jakob Åsebø.	Gottfred Sørensen
Georg Pedersen.	Gustav Lillesund.	Vincent Henanger.
Nils Hellem.	Kristofer Misund.	

Beretning for Vestlandske Blindeforbunds Bibliotek 1927.

I det store og hele har året 1927 vært et forholdsvis godt år for biblioteket. Så vel bokstammen som utlånet har vært i jevn vekst.

Den 21. juni fikk vi våre egne lokaler som er oss velvillig overlatt av Bergens off. Bibliotek. Disse blev åpnet ved en enkel høitidelighet, arrangert av bibliotekar Smith. Det var ved denne anledning innbudt representanter for pressen, bibliotekstyret, Bergens kommune og Vestlandske Blindeforbunds styre samt kjøbmenn Oluf Bjørneseth.

Hr. Bjørneseth og hustru har opprettet et større legat til beste for Bergens off. Bibliotek, og ved dette sitt legat har de også vist oss blinde en stor interesse, idet en del av legattets renter skal benyttes til fremstilling av bøker i blindeskrift, som skal danne en egen avdeling ved biblioteket. Selv om disse bøker ikke er V. B.s eiendom, betyr det dog en stor vinning for oss blinde, idet vi har adgang til å låne disse bøker som de bøker som tilhører vårt eget bibliotek. Vi er hr. Bjørneseth og hustru meget takknemlig for den store velvilje og interesse de har vist oss blinde ved opprettelsen av dette legat.

De frivillige avskrivere i Stavanger har også i år utført et stort og godt arbeide og beriket vårt bibliotek med flere verdifulde verker, hvorfor vi er dem megen takk skyldig. Den betalte avskrivning har vi i år drevet i full utstrekning, og det er i alt 15 blinde som der ved har tjent sig en liten ekstraskilling.

Frk. Britha Lammedal har i årets løp besøkt tre eldre blinde, som er opplært i punktskrift, og å dømme efter de brev som vi har mottatt fra disse, har frk. Lammedal utført et stort og velsignelsesrikt arbeide.

Bokstammen har i årets løp øket med 139 bind som er helt ferdig innbundet mot 106 bind ifjor. Dessuten har vi 71 bind som er avskrevet, men ikke innbundet. Det samlede utlån utgjorde 984 bind, fordelt på 52 låntagere, mot i 1926 637 bind, fordelt på 36 låntagere.

Så vil vi til slutt si en hjertelig takk til alle som har vist biblioteket sympati og interesse, så vel avskrivere som låntagere.

Bergen i april 1928.

I bibliotekstyret

Nils Totland, formann.

Agnes Hatlem, Astrid Sirevåg, styremedlemmer.

Dagmar Liseth, varamann. H. E. Gjøen, bibliotekar.

Utdrag av Vestlandske Blindeforbunds regnskaper for 1927.

I. Hovedregnskapet.

Inntekt:

Medlemskontingent	kr.	564.30	
Bidrag fra foreninger og private	«	10548.33	
Bidrag fra fylker og herreder	«	3229.60	
Utlodninger og bøsser	«	6811.72	
Andre inntekter	«	1999.03	
Fonds-, legat og bankrenter	«	2144.19	
			Kr. 25297.17
Avdrag på lån			« 50.00
Beholdning pr. 1. januar 1927			« 8134.45
			Kr. 33481.62

Utgift:

Direkte bidrag	kr.	2498.42	
Ferie- og opholdsbidrag	«	2166.00	
Sykeforsikringen	«	1417.75	
Blindes Utsalg A/S	«	6999.96	
Biblioteket	«	1800.00	
Årsmøte og styremøter	«	1163.40	
Reisesekretær og andre lønninger	«	3242.42	
Avsetning til sykeforsikringsfondet og Hjelpefon-			
det	«	171.79	
Andre utgifter	«	1787.61	
Tilskudd til N. Bf.s drift	«	4500.00	
			Kr. 25747.35
Kassebeholdning pr. 31/12—1927			« 119.91
Bergens Privatbank, pr. 6 måneders opsigelse			« 4880.84
—«— sparebanksvilkår			« 2353.51
Bergens Sparebank —«—			« 380.01
			Kr. 33481.62

Bergen, den 8. juni 1928.

O. A. Holen,
kasserer.

Revidert.
O. Isaksen.

II. Særregnskaper.

a) Bibliotekregnskapet.

Inntekt:

Beholdning pr. 1. januar 1927	Kr. 477.76
Tilskudd av V. B.	« 1800.00
Renter av Bibliotekfondet	« 1259.77
Mottat av Bergens off. Bibliotek	« 2541.06
Salg av papir o. a.	« 112.38
Renter pr. 31. desember 1927	« 17.45

 Kr. 6208.42

Utgift:

Bibliotekar	Kr. 1200.00
Bokavskrivning for V. B.s Bibliotek.....	« 1845.81
—«— for Bergens off. Bibliotek	« 2144.44
Bokkjøp	« 160.72
Utlån	« 337.19
Tilfeldige utgifter.....	« 268.51
Inventar	« 9.50
Kontorutgifter	« 2.95

 Kr. 5969.12.

Beholdning i Bergens Privatbank pr. 31. des. 1927 ...	kr. 214.31
Kontant i kassen	« 24.99
	« 239.30

 Kr. 6208.42

Bergen den 26. januar 1928.

H. E. Gjøn, bibliotekar.

Revideret 30. januar 1928.

O. Isaksen.

b) Husregnskapet.

Gevinst- og tapskonto.

Inntekt:

Smaabruk- og Boligbanken, renter	Kr. 1750.00
Renholdskonto	« 332.08
Leiekonto	« 16758.33
Forsamlingssalen	« 404.61

 Kr. 19245.02

Utgift:

Omkostningskonto	Kr.	182.10	
Rentekonto	«	4332.93	
Brandkontingent	«	308.00	
Vannskatt	«	500.00	
Eiendomsskatt	«	459.00	
Glas- og ansvarsforsikring	«	135.70	
Vaktmester	«	900.00	
Brenselkonto	«	393.23	
Lys	«	85.80	
Vedlikeholdskonto	«	3380.41	
Inventar	«	24.00	
			Kr. 11201.17
Overskudd kr. 8043.85 som anvendes til avskrivning på inventar	«	8043.85	
			Kr. 19245.02

Generalbalance.

1927.

Aktiva.

Bergens Privatbank	Kr.	12545.05	
Småbruk-og Boligbanken pål. kr. 35000	«	34050.00	
Eiendommen Rosenkrantzgt. 5	«	265000.00	
Ominnredningskonto	Kr.	20876.29	
÷ Avskrevet 1925 og 1926	«	11164.83	
		Kr. 9711.46	
÷ Avskrevet 1927	«	8043.85	
			« 1667.61
Blindes Utsalg A/S	«	8120.76	
Inventar	«	1000.00	
			Kr. 322383.42

Passiva.

1. prioritets panteobligasjon	Kr.	100000.00
Kapitalkonto	«	222383.42
		Kr. 322383.42

Kapitalkonto.**Aktiva.**

1 kreditor	Kr. 100000.00
General Balance	« 222383.42
	Kr. 322383.42

Passiva.

6 debitorer	Kr. 322383.42
-------------------	---------------

Bergen, 31. desember 1927.
14. februar 1928.

Mads Madsen.

Revidert.

O. Isaksen.**c) Fondsregnskapene.**

1) **Hjelpfondet** utgjorde pr. 1. 1. 1927 kr. 32,443.18. Ved kirkeofring, tilskudd fra V. B. og renter var det pr. 31. 12. steget til kr. 33,232.82. De til utdeling disponible renter utgjorde kr. 1212.88.

2) **Sykeforsikringsfondets kapital** utgjorde pr. 1. 1. 1927 kr. 10,419.63. Med renter var fondet pr. 31. 12. øket til kr. 10,947.39.

3) **Bibliotekfondet** utgjorde pr. 1. 1. 1927 kr. 26,880.68 og var pr. 31. 12. steget til kr. 26,994.91. De for bibliotekets drift disponible renter beløp sig til kr. 1259.77.

Skibsreder Johan Thorsens legat hadde pr. 1. 1. 1927 en kapital på kr. 43,666.74, som pr. 31. 12. var steget til kr. 43,714.11. De for V. B. disponible renter utgjorde kr. 2019.15.

5) **Frk. Marie Christine Valeuers legat** utgjorde pr. 1. 1. 1927 kr. 5106.33 og pr. 31. 12. kr. 5110.47. Det blev av legatet utdelt renteporsjoner på tilsammen kr. 242.16.

6) **Marinemaler Johan Larsens legat** hadde pr. 1. 1. 1927 en kapital på kr. 5860.66, som pr. 31. 12. var steget til kr. 5915.99. De utdelte renteporsjoner beløp sig tilsammen til kr. 226.80.

Disse fondene forvaltes av Bergens Overformynderi, og regnskapsførsel og revisjon utføres ved dette.

Nordenfjelske Blindeforbunds 28-de årsmøte

blev åpnet i Bakklandets menighetshus, Trondhjem, fredag 15. juni 1928 kl. 10.30. Det var møtt ca. 40 deltagere. — Efter at sangen «Jeg har båret lerkens vinge» var sunget, ønsket forbundets formann, lærer Halvdan Karterud, velkommen, idet han bl. a. uttalte:

Det er med glede jeg konstaterer at nogen flere av vårt distrikts medlemmer iår har fått anledning til å komme til årsmøtet enn vi har

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

vært vant til. Tilslutningen fra landdistriktene er dog ennå ikke så god som vi kunde ønske det; men det er gledelig vekst å spore, og vi håper at de som er møtt, til næste år må få med sig minst én til hver. Vi samles for å holde mønstring og for å høre om resultatet av arbeidet i året som er gått, og legge planer for arbeidet i kommende år. Ser vi tilbake på arbeidet siste år, er det stort sett grunn til å være tilfreds med det. Det har vært litt fremgang. Vi har bl. a. fått gjennomført to saker som vil bli av den største betydning for hvert enkelt av medlemmene og forbundet. Det er sykeforsikringen og ansettelse av fast reisesekretær. Dernæst har det lyktes oss å få en representant i styret for Owesens legat, slik at vi nu får vere med å disponere disse betydelige midler. Vi kan også notere fremgang for nogen av de enkelte innenfor rekkene våre. To av vårt distrikts medlemmer har avlagt organsiteksamen ved musikkonservatoriet i Oslo og fått karakteren Særdeles godt. På den annen side kan det ikke nektes at året har vært et vanskelig år. Vi lever i en vanskelig tid. Det tør være overflødig nærmere å komme inn på hvordan tidene virker på omsetningen i vårt utsalg, slik at lagrene øker istedenfor å minke. Det blir vanskelig å skaffe omsetning for den store produksjon vi nu tar imot. Dernæst er det nu meget vanskeligere å få samlet midler til forbundets virksomhet, idet ydevenen hos publikum er gått ned. Utbyttet av kirkeofringene er ikke blitt mer enn kr. 110.00, og skoleinnsamlingene er gått betydelig ned. Utlodningen vår gikk det også trått med. Vi måtte sette ut treknningen, og nettoutbyttet kan dreie sig om ca. kr. 700.00. Vi har jo vært vant til å regne med ganske andre beløp. Jeg nevner dette for å klarlegge at vi arbeider under vanskelige kår. Det gjelder derfor at hver enkelt av oss prøver å gjøre noget til fordel for forbundets økonomi. — Siden vi sist var samlet, har vi mistet to av våre beste menn: Vår utrettelige avskriver gartner Lysholm, denne mann som ferdedes så stille og bramfri blandt oss, som ikke turde delta her av redsel for at vi skulde hylle ham, og som bare så vidt vilde motta den orden han så velfortjent blev dekorert med. Han var så å si grunnleggeren av N. B.s bibliotek. År ut og år inn arbeidet han for oss. Det tør være uvisst om N. B. nogensinne kan få en slik mann mer. Vi vil også minnes grunnleggeren av Nordenfjelske Blindeskole, Gabriel Stabell, den edle idealist som formådde å sette sitt personlige stempel på de fleste av dem han kom i berøring med, slik at noget av hans ånd enda lever hos hans elever. Vi vil la de to avdøde eksempel mane oss til edelt uegennyttig arbeide, idet vi ønsker fred over deres minne. — Vi åpner våre forhandlinger under ønsket om at møtet både må bli til gagn for deltagerne og til glede for våre fraværende kamerater — gjennom de beslutninger som måtte bli fattet her.

Hilsen fra og til årsmøtet. Formannen foreslo en hilsen sendt fra møtet til fru Stabell, til V. B. som holder møte samtidig, og til forbundets sekretær fru Wolmar, som p. g. a. sykdom er forhindret fra å delta i møtet. Forslaget vedtokes. Videre frembar formannen hilsen fra landsforbundets formann. Endelig refe-

rerte formannen saklisten for årsmøtet, som blev vedtat med nødvendig forbehold.

Årsberetning. Formannen refererte derefter beretning for N. B.s 27de arbeidsår. (Se forrige numme av «B. S.») Andr. Pedersen foreslo årsberetningen mottatt med takk. Forslaget vedtokes. I forbindelse med årsberetningen fremholdt formannen vanskelighetene ved å få en habil mann til å røkte kassererstillingen gratis. Hr. Dybvig var imidlertid villig til å fortsette i stillingen mot en godtgjørelse av kr. 30.00 pr. måned. Formannen foreslo denne ordning fortsatt. Forslaget blev vedtat uten bemerkninger.

Regnskapet. Nordberg refererte derefter regnskapet. Hovedregnskapet balanserte med kr. 37,881.30. I denne forbindelse meddeltes at N. B. skylder kontingent til landsforbundet for 1926—27. Pedersen foreslo regnskapet godkjent og mottatt med takk. Forslaget vedtokes enstemmig.

Lotteripengene. Kassereren refererte derpå styrets søknad om utbetaling av N. B.s andel av lotteripengene — i alt kr. 30,000.00. Det presiseres i søknaden at pengene tenkes anvendt til avdrag på pantegjelden i Blindes Hus. Ved en slik ordning vil forbundet få frigjort et årlig rentebeløp av kr. 1800.00, som så kan benyttes på annen måte. Nordberg anbefalte den av styret foreslåtte ordning, og årsmøtet vedtok enst. å godkjenne innstillingen.

Budgettet. Styrets forslag til budgett for 1929 balanserte med kr. 42,000.00. Årsmøtet vedtok etter forslag av Pedersen å henstille til styret å vareta forbundets økonomi på beste måte, så vidt mulig i overensstemmelse med det refererte forslag.

Kassereren refererte hjelpefondets regnskaper, og videre referertes og godkjentes samtlige styrets protokoller.

Egne hjem for blinde. Lærer Nergård holdt derefter foredrag om egne hjem for blinde. — Det er, uttalte hr. Nergård, en naturlig tanke hos en åndsfrisk mann og kvinne denne om et eget hjem. Det er grunnlaget for hele vår tilværelse. Hjemmet er kimen til all utvikling. Det er godt at det er slik. To bygger det i fellesskap — hun og han går sammen i tunge som i lyse dage. Hele livet får glans av drømmen om det vordende hjem. Lykkelig den som kan realisere denne drøm. Han realiserer noget av det vakreste her i verden. I et hjem kan det vanke tunge dager like vel som lyse. Dem har vi kanskje like megen nytte av som av de lyse. Her spør vi: Hvordan skal vi få denne drøm realisert? Livet er ikke et skjema opdelt i rubrikker. Det er en underlig organisme. En vakker dag bryter selve livet alle kolonner. Vi må forsøke å finne noget nytt, ellers blir vi stående i stampe. Med egne hjem for blinde mener jeg hus og litt jord for den enkelte. Brenner vi oss på et foretagende en gang, så prøver vi en gang til. Derfor arbeider vi for egne hjem for blinde. Den store hindring er mangelen på penger. Hvordan får vi dem? Vi har først og fremst bureisningen her i landet. Hus- og plassmannens kår her heime har vært tunge; men storparten av jorden vår er blitt ryddet på denne måten, og ære være dem for det. Nu bys her bedre kår. Hvis man får kjøpt 20

mål dyrkningsland, får man halvparten av omkostningene med arbeidet dekket av det offentlige. Også til hus får man flere tusen kroner. Alle kan ikke settes i sving her; men for mange kan det gå. Skal man kjøpe noget ferdig, blir det mer direkte kjøp. På slike verdier får man lånt fra 50 til 60 pct, av taksten. Å dekke resten er vanskelighetene her. Forbundet bør arbeide for å skape et fond hvis midler brukes til hjelp ved dekning av annenprioritetslån som må skaffes ved eiendomskjøp. Disse penger skal ikke gis ut som gaver. Det hele må ordnes forretningsmessig, og det vil være en stor ting at man kommer så langt at man selv klarer sine forpliktelser. Er det tilfelle hvor man ikke greier det, vil forbundet la nåde gå for rett og ordne sig etter forholdene. Jeg håper denne tanke kan bli tatt op til bearbeidelse innen N. B.

Formannen takket for foredraget. Vi er alle glad for at Nergård igjen kan få tid til at delta i arbeidet vårt. Får vi ham i spissen for det viktige arbeide han her har skissert, og som ligger så godt i linje med vårt mål: «Hjelp til selvhjelp», så kan vi håpe på en løsning. Initiativet her må komme fra den enkelte. Tenk derfor over om det er nogen av de unge som kan ha hug på å ta fatt. Kommer der henvendelser, så får vi se på hvad som kan gjøres. Det kan komme til å bli spørsmål om store beløp; men kan vi hjelpe en gang for alle, har vi samtidig håp om at det blir virkelig hjelp. Midler til slik hjelp må vi kunne skaffe uten at det skader våre øvrige virksomheter. — Nergård: Tanken peker tilbake på skolen. Undervisningen vår bør utvides med sikte på egne hjem-tankens realisasjon. — Skaug sluttet sig til taleren. Vi bør få vor egen forsøksstasjon eller lille landbruksskole, med sikte på blindes landbruksutdannelse. — Krogh anbefalte likeledes tanken om arbeidet for å reise midler til hjelp på dette område. — Moen: En blind kan utføre det meste av arbeidet på et lite gårdsbruk, og så blir jorda det sikreste likevel. Tal. var også enig med Skaug angående særundervisning i landbruksfag. — Harildstad pekte på at forslag om et egne hjem-fond allerede har været drøftet. Vår undervisning må legges om med sikte på dette arbeide, og blinde må kunne komme sig på jordbruksskole sammen med seende. Midler til effektiv støtte kan vi vanskelig skaffe nu; men vi må få det. Til vi har dette fondet, får vi begynne i det små, og i 1932 får vi søke pengelotteriet om midler til et egne hjem-fond for blinde. Inntil da må hjelpefondet vårt undtagelsesvis kunne yde støtte til blinde som vil forsøke sig på jorda. — Nordberg: Det er også på dette område et sterkt me n. Vi begynte vår jordvirksomhet under en høikonjunktur, og erfaringene opmuntrer derfor ikke. Skal denne tanke bli realisert, må den baseres på sikkert grunnlag. Tiltaket må forberedes. Det må et stort fond til. — Moen: Innsamling til fond for dette formål tror jeg godt kan drives ved siden av innsamlingene til våre øvrige virksomheter. — Haglund sluttet sig med begeistring til Nergårds idé. Efter hvert som håndverkerne nu blir utdannet, blir her overproduksjon av salgsvare. Får man noget jord at stelle med ved siden av, vil forholdene lettes. Forbundet bør snarest ta spørsmålet op til

drøftelse. Vi får begynne beskjedent. Tal. foreslo at årsmøtet gir tanken sin fulle tilslutning og henstiller til styret å fortsette sitt arbeid med denne sak og snarest mulig søker opprettet et egne hjemfond. — Skaug fant Haglunds forslag for vidtgående. Foreløbig får vi nøie oss med å ta spørsmålet op som en fremtidig programpost. — Krogh fant at spørsmålet ikke burde skytes for langt ut i fremtiden. Kommunene vilde sannsynligvis støtte arbeidet for reisningen av et slikt fond. — Moen talte for Haglunds forslag. Selv om avsetningsforholdene i jordbruket for tiden er dårlige, vil et jordbruk ialfald skaffe materielt underhold til brukeren, og det spiller en stor rolle. — Harildstad: Det måtte kunne søkes institusjoner som har fått støtte til bureising, om bidrag til et slikt fond. — Ved avstemningen blev Haglunds forslag enst. vedtatt.

Innsamlingsvirksomheten. Formannen oplyste at styret hadde besluttet at Iversens innsamlingsvirksomhet skulde nedlegges undtagen i Trondhjem, hvor den bør og må fortsette. Det opstod et kort ordskifte om saken, og debatten resulterte i vedtagelse av følgende forslag: Årsmøtet henstiller til styret ikke å la Iversens innsamlingsvirksomhet fortsette ut over høstinnsamlingen i Trodhjem.

Dosent Bergsgård om Skandinavisme. Dosent Bergsgård holdt derefter et overordentlig interessant foredrag om skandinavisme. Foredraget blev mottat med bifall, og formannen bragte tal. forsamlingens takk.

Følgende telegrammer blev referert under møtet: «Mine beste ønsker for godt møte. Mildrid Støre». — «Vi ferdes med lyst på den steileste vei, og vinterens sneskreder skremte oss ei. Vi sender vårt ønske om fremgang og hell til dere nordenfor Dovrefjell. Vestlandske Blindeforbund».

Følgende telegrammer blev sendt: «Fru skolebestyrer Stabell, Stjørdalen. Nordenfjelske Blindeforbund samlet til årsmøte sender Dem sin hjerteligste hilsen. Halvdan Karterud.» — «Vestlandske Blindeforbund, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. Med kalde nordavind vi sender varme helsingord og ynskjer dykkar arbeid gror til gagn for kvar ein blind. N. B.s årsmøte».

Formannen refererte derefter rapport vedkommende bibliotekets virksomhet og regnskap for samme. Beretning og regnskap godkjentes. Styrets forslag til budgett for biblioteket balanserte med kr. 5100.00.

Videre referertes huskomitéens beretning, som godkjentes. Regnskapet som balanserte med kr. 22,932.56, blev likeledes referert. Budgettforlaget balanserte med kr. 37,500.00.

Forhandlingerne fortsattes lørdag 16. juni kl. 10. Følgende telegrammer blev sendt: «Fru dr. Wolmar. Vi sender vår kjære sekretær en hjertelig hilsen, med ønske om god bedring. N. B.s årsmøte». — «Fru sogneprest Gran, Løken, Høland. Vi sender vår kjære ven og hjelper en hjertelig hilsen. N. B.s årsmøte.» Formannen hilste videre fra frk. Nanna Dahl, Vardø, til kameraterne i

N. B. Formannen meddelte også at han av foreningen «Bien» var blitt overrakt kr. 250.00 som gave.

Derefter refererte formannen rapport fra Trondhjemskomitéen. De vanlige blindesakskvelder i byen er dette år blitt indstillet på g. a. de dårlige tidene. De kameratslige samvær har vært arrangert en gang pr. måned og betegnes som meget vellykket. Så vel rapport som regnskap blev mottatt med takk. Efter komitéens forslag besluttet de avsatt kr. 134.95 til anskaffelse av et billede av gartner Lysholm, mens resten av komitéens midler, kr. 20.00, overførtes i nytt regnskap.

Videre referertes beretning om reisesekretær Flydals arbeide. Formannen takket sekretæren for godt arbeide og uttalte ønske om like god fortsettelse.

Skogås omtalte arbeidet i Komitéen for de enkelte Blindes Vel. De blinde som komitéen har hatt forbindelse med, har syntes at medlemskontingenten i N. B. (kr. 5.00) har vært i stiveste laget. — Skaug: Komitéen bør forsøke å få fleste mulig blinde til å komme til års- og landsmøtet neste år. Det tror jeg vilde vekke slumrende interesser.

Reisesekretær Flydal fortalte derefter om sine inntrykk fra virksomheten i siste år. Sekretæren hadde, særlig blandt ungdommen, møtt velvilje og støtte. Dette gjaldt samtlige ungdomsskipnader nordenfjells. Sist hadde sekretæren arbeidet på Helgeland, hvor interessen har vært sterk og fremmøtet utmerket. Der rår stor uvidenhhet om de blindes arbeide, og det skal intens opplysningsvirksomhet til. Særlig hadde sekretæren inntrykk av at arbeidet burde organiseres i samarbeide med ungdomslagene. I august starter sekretæren på ny rute i Nord-Norge og Naumdøla. For øvrig fortalte sekretæren en rekke pussige og interessante episoder fra arbeidet. Videre overbragte sekretæren personlige hilsener fra en rekke blinde han hadde truffet sammen med ute i distriktene. Tal. sluttet med en varm appell til hver enkelt om hver for sig at gjøre hvad de kan, til gagn og glede for saken og arbeidet. Fra nyttår til idag var det kommet ind over 1000 kr. — Formannen takket for beretningen. — Krogh gav sin fulle tilslutning til planen om at samarbeide med ungdomslagene burde fortsette. Tal. foreslo beretningen mottatt med takk. — Skaug sluttet sig til Kroghs uttalelser og trodde at forbundet i Flydal hadde fått den rette mann på den rette plass.

Disponent Røwde refererte derefter beretning og regnskap for A/S Blindes Utsalg og verkstedets konto. Beretning og regnskap vedtokes. Harildstad komplimenterte disponenten for utmerket arbeide i det forløpne år (Sterkt bifall). Røwde takket direksjonen for godt samarbeide og rettet en appel til medlemmene om å søke å levere bare det best mulige av varer til utsalget, og å arbeide for å gjøre utsalget kjent blandt det kjøpende publikum.

Skaug gav som medlem av styret for Owesens legat en del opplysninger angående den fremtidige disponering av legatets midler.

Nordberg talte derefter om «Organisasjon». Det interessante

og tankevekkende foredrag som bærer bud til enhver sammenslutning, vil bli gjengitt i sin helhet så snart plassen tillater det.

Følgende telegram blev referert: «Hjertelig takk for hilsenen. Alt godt for årsmøtet. Hilsener til alle. Agnes Wolmar.»

Blindesaken på psykologisk grunn. Lærer Harildstad holdt derpå foredrag om blindesaken på psykologisk grunn. Tal. fremholdt bl. a.: All utvikling består i å gjøre det andre holder for å være umulig. Da man begynte blindeundervisningen, var det ikke bare de seende som lo, men også de blinde selv. Men vi har hatt utvikling. Idealet også i det praktiske blindearbeide har skiftet. Amerikanerne hevdet snart at de blinde som andre kunde lære noget, og arbeidet for blindeskolenes reisning er grunnlagt i Amerika. Der legger man ikke an på fagskoler, men driver utdannelsen med sikte på at den blinde skal finne sin plass i livet som enhver annen. De blinde kan gå til universitetet som de seende. I Europa la man mest vekt på vanskelighetene, i Amerika på mulighetene. Begge deler er feilaktig. De blinde kan ikke bli helt selvstendige. Det gale er at man bygger på de blinde som en enhet. Det er ofte større forskjell mellom to blinde enn mellom en blind og en seende, psykologisk sett. De åndelige evner er også så forskjellige at forskjellen aldri kan opheves. Ut fra enhetsfeilsynet er meget av blindesaksarbeidet blitt forkjert drevet. Vi blinde er ingen klasse, vi er en uensartet skog. Vi må innrette oss etter det. Vi må søke å komme alle til hjelp. Vi skal prøve å ordne det slik at alle innen våre rekker kommer lengst mulig. De med små evner får vi bringe inn under forsorgen. Andre har sin naturlige plass på felles arbeidshjem, hvor de med en del støtte klarer sig. Den største gruppe av oss dannes av dem som kan komme sig i sving gjennom hjelp til selvhjelp, som gjennom en begynnende støtte snarest kan komme i gang på egen hånd. Alle disse hensyn må man ta i arbeidet. Utviklingen har i det siste fulgt disse linjer, og det trodde tal. var riktig. Det rette mål for bestrebelsene er den individuelle hjelp.

Følgende telegram referertes: «Nordenfjelske Blindeforbund takkes hjertelig for all deltagelse. Hilchen Stabell.»

Valg. Som formann gjenvalgte lærer Halvdan Karterud; sekretær: fru Agnes Wolmar; øvrige medlemmer av styret: malermester Nordberg; varaformann: lærer Harildstad; vicesekretær: lærer Nergård. Varamenn: O. Haglund; M. Skogås og Sigv Kleven. Revisor: kontorchef Johs. Jørstad. Varamann: Olaf Røwde. Tillitsmenn til N. Bf.: Karterud og Skaug, med Haglund som varamann. Represenetanter til A/S Blindes Utsalg: Ing. Moen og O. Skaug. Varamenn: Lovise Meistad og Torgerd Svendsen. Medlem av hjelpefondets styre: O. Haglund; gjenstående fra før: O. Skaug. Varamann: M. Skogås; gjenstående varamann: fru Wolmar. Trondhjemskomité: Olaf Røwde, Harildstad og frk. Ramsø. Varamenn: Margit Sandberg og Lovise Hende. Huskomité: Haglund, Skaug og Karterud. Varamenn: Valdem. Hegstad og A. Viksås. Bibliotekstyre: Fru Wolmar, lærer Harildstad og frk. In-

geborg Brun. Varamenn: A. Pedersen og frk. Sandberg. Komité for de enkelte Blindes Vel: Frk. Sandberg, Anna Aspevik, frk. Brun, I. Moen, M. Skogås og Oline Gjønnes.

Ordet fritt. A. Pedersen takket N. B. for alt godt tal. hadde nytt gjennom de siste år. Hjelpen har vært av den største betydning for tal. personlig. Formannen ønsket Pedersen til lykke med den kommende 70-årsdag.

Nordberg bragte på bane spørsmålet om flere møter i forbundet, med eventuelt ambulerende møtested. Skaug var forsåvidt enig med Nordberg; men de økonomiske hensyn stiller sig hindrende i veien. Det faller lettest å holde møtene i Trondhjem.

Moen takket på de tilreisendes vegne for velvilje og hjelpsomhet. Samværet har vært så kameratslig og godt som vi ikke har kunnet vente det.

Formannen takket for tilliten ved at han og styret var gjenvalgt. Når arbeidet har lyktes såvidt bra som det har, skyldes det først og fremst det gode samarbeide. Alle har tatt sin tørr. Særlig vil jeg få takke Nordberg. Han er blitt en av hjørnesteinene i N. B. Videre takker jeg det uttredende medlem, Skaug, og vi vet at han i styret for Owesens legat vil utrette meget for os. Endelig ønsker jeg lærer Nergård velkommen til styret igjen.

Harildstad rettet en hjertelig takk til formannen for utmerket arbeide i forbundet, og uttalte forbundets glede over at han hadde mottatt gjenvalg.

Flydal takket for at han hadde fått være på møtet. Det har vært lærerikt, og vi går med nye impulser fra samværet.

Skaug: I min nye stilling vil man vente meget av mig, og i legatstyret møtes jeg vel av en naturlig skepsis. Jeg håper dog det hele skal ordne sig til gjensidig tilfredshet og forståelse mellem de to institusjoner.

Formannen uttalte håpet om at man med glede vilde se tilbake på årsmøtet som en fest i foreningsarbeidet. La oss stille oss slik at vi blir gode representanter for vår organisasjon. Vi ønsker alt godt for vårt forbund. Jeg erklærer hermed det 28de årsmøte hevet.

Søndag 17.—6. avholdtes på Grand Hotell en meget hyggelig fest. Under festen innlöp følgende telegrammer som på en eller anden måte var blitt forsinket: «Varme tanker og gode ønsker sendes alle mine kjære venner. Takk for vennlig hilsen. Klara Gran.» — «Håper dere har hat et godt møte og ønsker dere en hyggelig fest. Hjertelig hilsen, Arnesen, Hjelmtveit.»

Styremøtereferater.

Styremøte i Vestlandske Blindeforbund 13. juni 1928. Til stede: Gjøn, Åsebø, Sørensen, Lillesund, Henanger og Misund samt varamannen for Vest-Agder frk. Abelse, varamannen for Sogn & Fjordane Ohnstad og varamennene for Bergen frk. Steen og Maurstad. — Referertes forbundets årsberet-

ning og regnskap. Åsebø bemerket at posten «Andre utgifter» burde vært mer spesifisert. Ellers blev beretning og regnskap godkjent. — Referertes beretning og regnskap samt budgett for Blindes Hus, som blev godkjent. — Referertes beretning og regnskap samt budgett for biblioteket, som også blev enst. godkjent. — Referertes skrivelse fra høiesterettsadvokat Wiig, hvori han meddelte at han oversendte utkast til statutter for Johan Petersen og hustrus legat. Styret ønsket at § 4 blev forandret derhen at 10 pct av rentene tillegges kapitalen til den når 50,000 kr. — To ansøkninger om bidrag besluttet utsatt til styremøtet efter årsmøtet. — Enst. besluttet å bevilge et lån til syforeningen «Lysglimt», stort 50 kr., til innkjøp av materialer. — I henhold til revisorenes bemerkninger besluttet: Det lån til Blindes Utsalg A/S fra 1923, stort 1500 kr., utgår av V. B.s regnskap. — Styret foreslår at opholdsbidraget for deltagerne i årsmøtet settes til 3 kr. pr. døgn, for innenbys i to og utenbys i fire døgn. Godtgjørelsen til styremedlemmene fastsettes som vanlig til 9 kr. pr. døgn, når undtas for de to årsmøtedager, hvor de får samme godtgjørelse som de øvrige årsmøtedeltagere. — Referertes regnskap fra Knut Johansen for de første 5 måneder av 1928 for den salgsvirksomhet som han driver i Kristiansand S. Samtidig oplestes ansøkninng fra ham hvori han søkte om fortsatt bevilgning. Da styret ved omsendelse tidligere hadde behandlet denne sak, og da det da var bevilget ham 300 kr. for 1928, fant styret at denne ansøkninng ikke gav anledning til nogen forføinng. — Referertes en del skrivelse angående lotteripengenes anvendelse. — Oplestes forslag til ordning av kretssykekassen. Besluttet å forandre punkt 3 i forslaget således: «For de medlemmer som står i kretssykekassen, erlegges en ekstrakontingent av 5 kr. pr. år.» For øvrig gav styret forslaget sin tilslutning.

Styremøtet fortsattes 14. juni 1928. Samtlige til stede. Behandlet forslag til budgett for forbundet for året 1929. Forslaget vedtokes med en inntekt av kr. 26,300 og en utgift av kr. 26,200.

Styremøte i Vestlandske Blindesforbund 18. juni 1928. Til stede: Gjøen, Åsebø, Sørensen, Lillesund, Misund og frk. Myklathun samt varamannen for Vest-Agder frk. Abelseth og varamannen for Sogn & Fjordane Ohnstad. Dessuten var til stede frk. Nygård fra Sunnmøre og Åse fra Hordaland. Senere kom også dr. Dethloff og N. Bf.s formann Arnesen. — Som varaformann gjenvalgtes Åsebø. Som sekretær gjenvalgtes redaktør Henrikssen og som vicesekretær Lillesund. — Der bevilgetes til disposisjon for dekning av utgifter ved årsmøtet 170 kr. Som bidrag til start av verksted bevilgetes 80 kr. Styret stilte 300 kr. til disposisjon for opplæring av en blind i kurvmakerfaget. — Styret bemyndiget forretningsutvalget til i tilfelle det blir nødvendig, å øke bevilgningen til utsalget for siste halvår 1928 innenfor rammen av budgett for 1929. — Besluttet å innsende ansøkninng til N. Bf. angående lotteripengene overensstemmende med årsmøtets vedtak: 20,000 kr. til innkjøp av blindes arbeider og materialer og 10,000 kr. som hjelp til selverhverv. For de 20,000 kr. som brukes til kjøp

av blindes arbeider og materialer, føres en egen konto. — Styret bemyndiget forretningsutvalget til å foreta utlodning til høsten.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 10. juli 1928. Til stede: Gjøen, Åsebø og Sørensen. For redaktør Henrikssen møtte dr. Dethloff; dessuten som annensuppleant frk. Steen. — Til medlemmer av en komité som skal undersøke hvad der kan gjøres for å hjelpe de gamle blinde på Vestlandet, opnevntes enst. Sætre, Imsdahl, Lillestøl og frk. Sirevåg. Spørsmålet om opnevning av annenrevisor blev utsatt til næste møte. — Man overlot til formannen og kassereren å konferere med høiesterettsadvokat Wiig i anledning av pengenes anbringelse og årsmøtets uttalelser til statuttene for Johan Petersen og hustrus legat.

Sekretariatet.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 22. august 1928. 1) Bevilgedes 400 kr. til hønsehus. Formannen øker F. f. B. om mulig halvering av beløpet. — 2) Bevilgedes 50 kr. til øieblikkelig hjelp.

Sekretæren.

Østlandske Blindeforbunds 21-de årsmøte

blev holdt på Oslo off. Blindeskole 22. og 23. juni 1928. Møtet åpnedes den 22. kl. 9½. Forsamlingen sang to vers av «Vår Gud han er så fast en borg», hvorpå pastor Bråtveit holdt en kort andakt. Formannen ønsket alle velkommen og håpet alle vilde trives og ha utbytte av møtets forhandlinger og samværet med kameratene, så de kunde reise hjem styrket og opmuntret til et nytt års strev. Han mintes to som var gått bort: Prof. dr. Schiøtz, som kanskje flere av de tilstedeværende ikke kjente, men som hadde vunnet et navn som øienlæge og videnskapsmann, og skolebestyrer Stabell, hvem mange av hans gamle elever mintes med respekt og kjærlighet.

Saklisten blev referert og vedtatt på vanlig måte.

Til protokollkomité valgtes frk. Emma Paulsen, K. Olsen og D. Didriksen.

- 1) Referertes styrets protokoller for 1927—28.
- 2) Oplestes styrets årsberetning som blev mottatt med takk.
- 3) Oplestes revidert regnskap for Ø. B., Blindes Utsalg, husfondet, hjelpefondet og gamlehjemmet, og styret meddeltes ansvarsfrihet for forvaltningen.
- 4) Styrets budgettforslag blev gjennomgått punkt for punkt og i sin helhet vedtatt efter innstillingen. Styret anmodes om å varetta forbundets økonomi i året på beste måte, vesentlig i overensstemmelse med forslaget.
- 5) Reisesekretæren. Formannen i N. Bf. redegjorde for saken. Bråtveits ansettelse er helt midlertidig. Forbundet er glad så lenge det får beholde ham og nyte godt av hans utmerkede

måte at tale saken på, men det er selvsagt at Bråtveit kan gå når som helst han får anledning til å komme inn i prestegjernen. Da landsforbundet optok saken med kirkeofringen, trodde man at det skulde bli til vesentlig støtte for hjelpefondene. Dette har hittil slått feil. Tal. håpet Bråtveits virksomhet vilde bidra til å rette på dette. — Harildstad vilde henstille til styret, når Bråtveit sluttet, da ikke å la saken falle, men forsøke å få en ny reisesekretær, da det er noget av det aller viktigste i vårt arbeide. Reisesekretæren skal være et bindeledd mellom forbundet og publikum, spre kjennskap til saken, støtte de foreninger vi allerede har, og få satt i gang nye, besøke og forsøke å hjelpe de enkelte blinde. — Åsland vilde gi Harildstad sin fulle tilslutning. Tal. hadde på sine reiser anledning til å se hvor interessen og forståelsen for blindesaken stadig våkner. Han talte for å få en forening til å arbeide for biblioteket og foreslo nedsatt en komité til å ta sig av saken. — Karterud talte for å samle dem som skriver. — O. Arnesen trodde også mange vilde sette pris på å være med i en forening hvor man kom sammen, kunde få veiledning og snakke om saken. — Bråtveit mente styret hadde lettest for å undersøke hvad her kunde gjøres. — Man vedtok Åslands forslag: «Årsmøtet henstiller til styret å få system i avskrivningsarbeidet efter de uttalelser som er falt på årsmøtet».

6) Man gik derefter over til behandling av komitérapportene.

a) Sommerhvikomitéen hadde fått 500 kr. Det var utdelt 9 bidrag (19 ansøkere). Komitéen blev anmodet om å fortsette.

b) Gamlehjemkomitéen. Hjelmtveit: Foreningen på Hamar har arbeidet trofast, og frk. Marcussen har arrangert forskjellig på Askerøy. Det er forresten vanskelig å få utrettet noget i denne sak. Tal. trodde komitéen var unødvendig. Det var bedre styret tok sig av saken, slik som den nu lå an. — Evensen mente at arbeidet har så liten fremgang og støtte at foreningene holder på å gå trett. — Bråtveit: Den samme visa er sunget nu hvert år. Han vilde henstille til styret å føre gamlehjemsaken videre. — Frk. Marcussen syntes det vilde være sårt om komitéen skulde oppløses. Vi må da kunne gjøre litt hvis vi vil. — Efter en del videre diskusjon blev komitéen anmodet om å bli stående.

c) Komitéen for de enkelte Blinde i Vel. Formannen, O. Arnesen, fant det vanskelig å utrette noget her. — Bråtveit hadde gledet sig ved å se hvor villige de blinde var til å hjelpe ham på hans reiser. — Frk. Marcussen trodde komitéen var bra og alltid hadde utrettet en del ved å opsøke blinde, lære dem å lese og skrive punkt osv. — Karterud mente denne komité virkelig har en opgave. Det er utført nokså betydelig korrespondanse. For styret er det nyttig å ha nogen utover landet som har plikt til å være styret behjelpelig. — Harildstad hadde i den tid han reiste, hatt megen nytte av komitéens medlemmer. Han kunde alltid så trygt henvende sig til dem, da det var deres plikt å stå som mellemmenn. — Didriksen, Vollen og flere talte for komitéen, som de var glad for,

da det var den måten de mest kunde gjøre noget for saken på. — Årsmøtet anmodet komitéen om at fortsette.

7) Nye erhvervsmuligheter for blinde. Hjelmteit: Jeg tenker det nu er for blinde som for alle andre: Det som brenner for hver enkelt av oss, er å skape sig et erhverv som kan skaffe det daglige brød under den voldsomme konkurranse på alle områder. Det er ikke bare de vanskelige omsetningsforhold. Jo mer utviklet maskindriften blir, desto vanskeligere blir det for våre håndverkere å arbeide sig op til levelige vilkår. Man må derfor se sig om efter andre erhverv eller bierhverv til støtte for håndverkerne, f. eks. i byene å ringe i kirkene, synge i kirkekor osv., utover landet å drive med hønseshold o. l. Man må gjøre alt for at den enkelte blinde kan få utnyttet alle slike muligheter. Han talte for en komité til å opta arbeidet for bierhverv av den slags. Man er jo klar over at meget av det som det undervises i, aldri kan bli til levevei for nogen, som skomakeri og mønsterstriking; men det kan ikke nytte bare å klandre alt det vi har, så lenge vi ikke har noget bedre å sette i stedet. Forbundene må opta et intenst arbeide med skrivning i avisene, foredrag, sette autoritetene inn i forholdene, skaffe musikerne stillinger osv. (Diskusjonen optatt under «Ordet fritt»).

8) Sykeforsikringen. Formannen: Sykeforsikring er innført i N. B. og V. B., hvor de er godt fornøiet med det. Spørsmålet er om vi også skal opta saken. Man må på forhånd være klar over at der må ofres noget for å få det i stand. Tal. vilde gjerne høre om så mange vilde og syntes de kunde være med, at styret skulde forhandle med myndighetene om ordningen. Et par større bidrag forbundet har fått, er avsatt for i tilfelle sykeforsikring å kunne danne et grunnlag for den støtte forbundet må yde. — Hjelmteit takket for at denne sak var bragt frem. Det har den største betydning for oss alle å få en ordning slik at vi er betrygget i sykdomstilfelle. Det som her ofres, er vel anvendt. — Karterud: Dette er en av de ting som omfatter samtlige medlemmer, som alle kan ha fordel av; men tal. vilde pointere at man måtte betenke utgiftene på forhånd og ikke bare tankeløst melde sig inn. — Evensen, Brunstad og A. Arnesen talte for saken. — Man vedtok Evensens forslag: «Årsmøtet overlater til styret å fremme sykeforsikringen snarest på beste måte.»

9) Lotteripengene. A. Arnesen: Da departementet forlanger regnskapsmessig kontroll, er man i lokalforbundene enige om å få årsmøtenes uttalelse. Man har tenkt anvendt til innnkjøp av blindes varer 20,000 kr. og som hjelp til selvhjelp 10,000 kr. Hjelmteits forslag: «Årsmøtet uttaler sin fulle tilslutning til styrets disposisjon av pengene» blev vedtatt.

10) Forandringer av § 13 i Ø. B.s lover, om kasservalg. Evensen talte for at kassereren ansettes utenfor styret. Efter en meget livlig debatt for og imot blev man ved valget stående ved den gamle ordning.

11) Valg. Formann: Herstad; sekretær: frk. Sverdrup;

næstformann: A. Arnesen; hjelpesekretær: R. Arnesen; kasserer: frk. Bjørnholdt. Suppleanter: Hjelmtveit, Sengebuch og Flugsrud. Revisorer: Asla og Røsegg. Bibliotekstyre: Åsland, O. Arnesen og frk. Sverdrup. Suppleanter: Frk. Blydt og Hellen. I fondsstyret gjenvalgte Olsen. Suppleant: Karlsen.

12). Ordet fritt. A. Arnesen minnet om Erhvervsavdelingen i «Norges Blinde» og bad om bidrag fra alle som hadde noeget som kunde bli til hjelp for andre. — Bråtveit nevnte en tøffelmaker i V. B. som tenkte på å få i stand et kursus med et par deltagere fra hvert distrikt. Tal. trodde det var noget forbundet burde ta sig av. — Hjelmtveit påla håndverkerne at de måtte se til å holde sig a jour med nye modeller. De burde få anledning til under årsmøtet å komme omkring i forretninger og se litt nytt. — Harildstad talte for å få eget hus med litt jord til; men det krever nokså stor støtte. Man måtte samle inn til et lånefond. Når man næste gang søkte pengelotteriet, kunde man legge hovedvekten herpå. — Nystøl var enig med Harildstad. Egne hjem er idealet for blinde. — Gran talte varmt for hønsehold. — Evensen nevnte at flere burde forsøke å bli agenter for ukeblad o. l. — Hjelmtveit rådet til å sende inn prøver til utsalget av hvad man tenker å få solgt, og få råd om farver og fasonger. Det er i alles interesse å komme vekk fra slike ting som ikke lar sig selge. — Bråtveit efterlyste stenografikomiteén, om den lever fremdeles. — Åsland og A. Arnesen talte om nødvendigheten av å få et ordnet kortskriftsystem.

Til slutt takket formannen alle som hadde deltatt i møtet, for de mange gode innlegg og håpet at ingen syntes de hadde reist forgesves. Han takket også styret for godt samarbeide og skolens bestyrer og personale for den store gjestfrihet som var vist alle under møtet. Dermed erklærtes Ø. B.s 21de årsmøte for avsluttet, og forsamlingen sang: «Når en gang i fjerne tider».

Vil De ikke være med?

Da vi forleden høst og vinter hadde en utlodning av blindes arbeidertil beste for vårt utsalg, fant vi at det ikke kunde la sig gjøre samtidig å arrangere en basar i Bergen til fordel for forbundets almindelige drift. På grunn herav blev inntektene i forbundskassen for første halvår 1928 adskillig mindre enn beregnet. For å rette på dette har vi nu bestemt oss for å få i stand en basar eller utlodning her og derved forsøke å skaffe oss en del inntekter.

For å opnå et godt resultat av denne basar tillater vi oss herved å be alle blindesakens venner og de som har interesse og sympati for saken, å støtte oss i dette arbeide ved å selge lodder. Under hensyntagen til de pengeknappe og vanskelige tider det for tiden er, har vi satt prisen for loddene til 10 øre pr. stykke. Vi håper på den måten å gi alle anledning til å være med å støtte vor sak. I disse tider kjemper alle en hård kamp for tilværelsen og ikke minst de blinde, som selv under almindelige forhold må streve fra den tidligste morgen til den seneste aften for å kunne skaffe sig de

nødvendige eksistensmidler. Det er derfor ganske naturlig at kravene til forbundet blir større og at behovet for hjelp nu er mer påkrevet. Skal Vestlandske Blindeforbund tilnærmelsesvis kunde imøtekomme de krav som blir rettet til det, og arbeide henimot det mål det har satt sig, nemlig å gjøre flest mulig av de blinde til selvstendige og nyttige samfundsborgere, trenger vi så sårt til alles velvilje og sympati. Hver en 10-øring vi får gjør sitt til at der kan spredes litt lys og hygge inn der hvor skjebnen med sitt lunefulde spill har skapt så meget mørke omkring sig.

Vi har den tillit og tro til våre venner og til den store almenhet at de vil støtte og hjelpe oss, enhver efter beste evne. De som kan se sig i stand til å selge en loddbok for oss, kan henvende sig til Vestlandske Blindeforbunds kontor, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. Loddsalget begynte 1. september og vil vare til 15. december. For at trekningen kan skje til rett tid må alle loddbøker med oppgjør være innsendt innen 30. november.

Ved siden av at man støtter en god sak kan man også ha chance til å vinne gode og nyttige gjenstander. Der vil således bli gevinster som kurvmøblement, doble og enkle divaner, sengetepper, gardiner o. m. m.

Glem ikke å støtte Vestlandske Blindeforbunds utlodning!

Bergen i september 1928.

For Vestlandske Blindeforbund

H. E. Gjøen, f. t. formann,
Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

25-års jubileum som massøse.

Frk. Samueline Lyngholm, Haugesund, kunde 28. august feire 25-årsjubileum som massøse ved byens sykehus. Hun er en av de blinde som først tok op og lengst har drevet massasjearbeidet her i landet, og hun har i mangt og meget vært en banebryter på dette område.

Samueline Marie Lyngholm er født i Haugesund 22. november 1877. Synet mistet hun efter kikhoste og kjertelsyke da hun var 1 $\frac{3}{4}$ år gammel. I årene 1889—97 var hun elev ved Oslo Blindeskole, hvor hun foruten i boklige fag fikk undervisning i forskjellige grener av kvinnelig håndarbeide.

I 1902 kom frk Lyngholm igjen til Oslo Blindeskole, hvor hun deltok i det siste massasjekursus som blev gitt ved skolen (fra høsten 1901 til sommeren 1903). I dette kuld var det 8, nemlig: Frk. Margit Sandnes, Telemark (nu Moss), frk. Mathilde Johansen, Fredrikstad, frk. Alma Larsen, Halden, frk. Randi Fredriksen, Mjøndalen, frk. Synnøve Solheim, Nordfjord, frk. Brita Lammedal, Strandebarm, hr. Henrik Brun-Johansen, Oslo (nu Asker) og frk. Samueline Lyngholm, Haugesund. Frkn. Solheim, Lammedal og Lyngholm kom til skolen efter sommerferien 1902 for å delta og av-

legge eksamen sammen med de 5 andre, som hadde lest anatomi i det foregående skoleår. De tre nykomne måtte derfor ta privatundervisning i anatomi hos lærerinnen, fru Marie Sommerfeldt, for å kunne innhente de øvrige. Blindeskolens massasjeelever fikk gjennomgå det praktiske kursus på Rikshospitalets barneklinnikk, hvor de behandlet de forskjelligste tilfelle. Alle 8 tok eksamen for prof. Axel Johannessen, som var meget interessert for blindes massasjeutdanning.

Da frk. Lyngholm kom hjem til Haugesund i begynnelsen av juli 1903, henvendte hun sig straks til sykehuslæge dr. H. Lyngholm, som sterkt hadde tilrådet henne å lære massasje og hadde lovet henne arbeide (et løfte som doktoren trofast holdt like til sin plutselige død i mai 1927). Sin første privatpatient (en skolebestyrerenke) fikk frk. Lyngholm i juli og nr. 2 (en apoteker) i august. 28. august 1903 fikk hun så sin første patient på Haugesunds sykehus, og det er denne dag hun regner for sin egentlige begynnelse som massøse. Utover høsten og vinteren fikk hun ganske bra med arbeide både på sykehuset og ute i byen. De første 5—6 årene hadde frk. Lyngholm sine fleste patienter rundt om i byen eller behandlet dem i sitt hjem, da sykehuset dengang var meget mindre enn nu og derfor ikke hadde så stort belegg som det har hatt i de siste 12—14 årene. Som følge herav var sykehusarbeidet i den tiden mer periodisk, mens det alltid var arbeide utenfor sykehuset.

Frk. Lyngholm har i disse 25 årene hatt mange hundrede patienter. På sykehuset har hun behandlet de forskjelligste tilfelle. Mest har det været av benbrudd, lammelser og andre nervelidelser. En stor del av patientene har været sjøfolk i alle aldrer og alle grader like fra kapteiner og nedover til dekksgutter. De er kommet så å si fra hele Norge (Nordland, Vestlandet, Sørlandet og Østlandet). Av byens folk har frk. Lyngholm blandt andet behandlet: To læger, en apoteker, en skibsbyggmester, tre skipsredere, en bokhandler, en konsul, byens forsorgschef, flere av Haugesunds fremstående damer og mange, mange andre. Hennes patienter har alltid vært hyggelige og greie å ha med å gjøre, og hun har mange gode og gilde minner om de fleste av dem, sier frk. Lyngholm. Fra mange av patienterne har hun op gjennom årene fått så rørende beviser på takknemlighet for den lindring og bedring hun gjennom sin massasjebehandling har gitt dem, at hun ofte har vært dypt grepet over at de har husket henne så lang tid efter at behandlingen fant sted.

I alt har frk. Lyngholm hatt pateinter fra 10 læger, og de har alle vist forståelse og sympati overfor henne og hennes arbeide. To av dem er nu døde, dr. Hostrup Knudsen i april 1923 og overlægen på sykehuset dr. H. Lyngholm, som ovenfor nevnt, i mai 1927. Dr. H. Frimann-Dahl (vikar ved sykehuset fra 15. juni til 15. desember 1927) var også sympatisk og forståelsesfull overfor hennes arbeide. Den nye overlæge ved sykehuset, dr. K. Nicolaysen, er særdeles elskverdig og forståelsesfull og gjør alt hvad han kan, for at skaffe henne behandling, og da frk. Lyngholm i mai sistleden

hadde en samtale med ham, uttalte han at det var ganske selvfølgelig at hun fikk beholde sin plass på sykehuset.

Det siste halvannet år har frk. Lyngholm desverre hatt adskillig mindre arbeide ute i byen enn før. Dette skyldes særlig at kretssykekassen fra 1. juni 1927 sluttet kontrakt med eieren av byens kurbad gående ut på at han skal få til behandling alle som står i kretssykekassen og som skal ha lys- og massasjebehandling. Denne ordning og den sterke konkurranse fra flere nye massører har naturligvis minsket frk. Lyngholms praksis; men de andre massører lider også ved kretssykekassens nyordning, og pasienter som er nødt til å gå til kurbadet fordi de står i kretssykekassen, er meget misfornøiet med ordningen. Det er imidlertid vanskelig for byens læger å gripe inn her, da kretssykekassen hevder at den tjener på nyordningen.

En medvirkende årsak til at frk. Lyngholms praksis har tatt av i det siste, er selvsagt også de overordentlig vanskelig økonomiske forhold man har levet under (ikke minst i Haugesund) i de senere årene. Vi får imidlertid håpe at dette snart igjen må rette på sig, og at den almindelige anerkjennelse for dygtighet og samvittighetsfullhet i behandlingen som frk. Lyngholm i disse 25 årene har vunnet både hos læger og pasienter, igjen vil føre til øket praksis.

Skjønt frk. Lyngholm alltid har vært så sterkt optatt med sitt virke som massøse og hvilestundene mangen gang har vært knappe nok, har hun likevel, levende interessert for kameraternes vel som hun er, fått tid til å ta aktiv del i blindesaksarbeidet. Hun var således i en lang årrekke styremedlem i V. B., hvor hun utførte et stort og godt arbeide, og når der skulde arrangeres noget i Haugesund til beste for blindesaken, har frk. Lyngholm alltid vært blandt de drivende krefter. For misjonen og annet kristelig arbeide i sin by har frk. Lyngholm også vært virksom, likesom hun i mange år har vært med i et sangkor.

For nogen år siden bygget frk. Lyngholm sig et vakkert hus (Øvregaten 98, Haugesund), hvor hun har et meget hyggelig hjem og hvor kameratene alltid er velkomne.

Idet vi ønsker frk. Lyngholm hjertelig til lykke med 25-årsjubileet, vil vi samtidig takke henne varmt for trofast strev, takke henne fordi hun i sitt virke har vist almenheten hvad dyktige og energiske blinde kan utføre, takke henne for alt det hun direkte eller indirekte har gjort for kameratene og ønske henne rik fremgang i arbeidet herefter.

E. I.

Adresseforandring.

Østlandske Blindeforbunds formann, sykegymnast Erling Herstad, er nu tilflyttet Langes gt. 7 II, Oslo (inngang fra Nordahl Bruns gt.), telf. som før (10197). Treffes sikrest mellem kl. to og fire.

Fra redaktionen. En hel del stoff må av mangel på plass stå over til neste nummer.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning
Tornøegaarden
Reparationer udføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik
Øl engros & detail
Kun 1ste Klasses Produkter
Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538
Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Auskri- nings- bureauet

Monsen & Willberg A S

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

Kunststen, Gravmonumenter

i imitert lys granit. Vor katalog
samt stenprøve sendes gratis. Ual-
mindelig holdbare. Laveste priser.
Pent arbeide. Fra kr. 40.- fragtfritt.
Send os Deres foresørsel.

A.S. Norsk Cementindustri.
Bergen. — Utsalg Nygaardsgt. 10.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun, kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgate 46, telef. 5953

Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982

Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272

Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grønsen 19

Kontortid hverdage 11—3, 5—6

Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grønsen 15¹¹ — Telefon 10158

Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo

Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

De blinde i Skottland.

Den fjerde beretning fra den permanente rådgivende statskomité til fremme av de blindes velferd i Skottland er nylig utgitt. Beretningen som omfatter tidsrummet august 1926—januar 1928, viser at statsbidraget til blindesaksarbeidet i Skottland er steget fra 13,694 pund (249,900 kr.) i 1922—23 til 16,034 pund (292,600 kr.) i 1926—27. — Av hovedregisteret som føres av Undervisningsdepartementet, fremgår at tallet av blinde i Skottland pr. 1. april 1927 utgjorde 6939, en stigning av 300 siden 1926 og av 607 siden 1925. — 963 blinde var i 1927 sysselsatt i de forskjellige institusjoner, en økning av 38 sammenlignet med 1926. — Tallet av blinde som ikke har fått nogen utdanning, er stadig blitt redusert; men man regner med at 64 pct. av landets synsberøvede er uskikket for undervisning. Dette kan synes å være høyt satt; men det er likevel ikke så urimelig når man erindrer at ofte er opptil tre fjerdedeler av et lands blinde over 50 år.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN ^A_S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøker Religiøse Bøker

Stort Utvalg

A
S Det v. Indremissionsforbund
Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 10.

Oktober 1928

17. årg

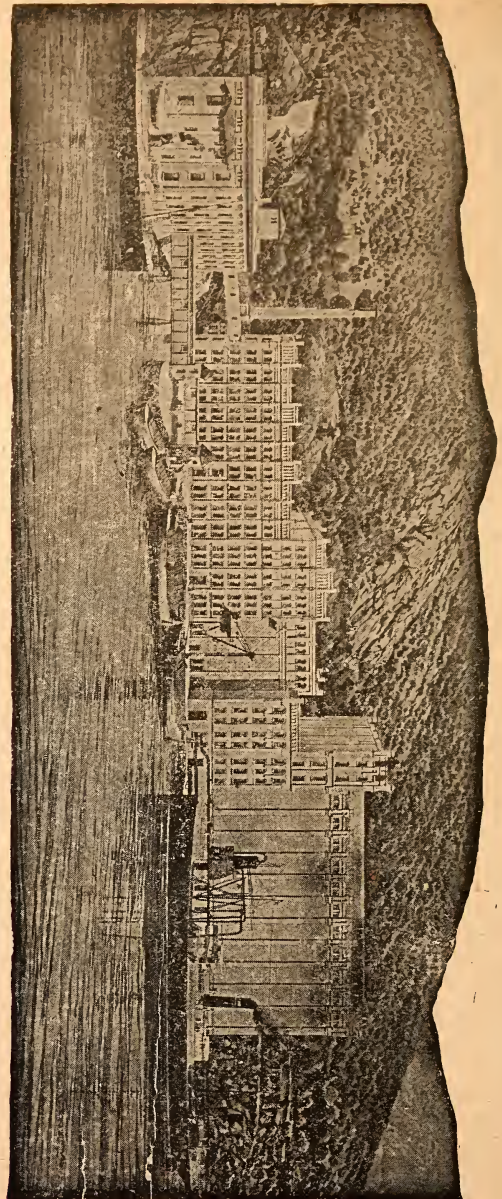
Innhold: Guds nåde. — Organisasjon. — Stilsamling. — Da jeg skulde være husmor. — Møtereferater. — Til Østlandske Blindeforbunds medlemmer. — Georg Pedersen. — Forskjellig fra Danmark. — Forskningsinstitutt for blindesaksspørsmål. — Nordens største bibliotek for blinde. — De blinde massører i Tyskland. — Hvad man i Sverige har gjort for å skaffe blinde radio. — De blindas Riksförbunds tredje kongress. — Feriekursus for finske blinde. — Forebyggelse av blindhet.

Tekst pa annonser: Til Vestlandske Blindeforbunds medlemmer. — Fra De forenede Stater.

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen ^A_S

Lær, Skind
Skomakerartikler

Hollændergaten 3
BERGEN

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

^A_S **I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved ^{saget og}_{kløvet}

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Til Vestlandske Blindeforbunds medlemmer.

Ansøkninger til V. B.s hjelpefond, marinemaler Larsens legat og frk. Valeurs legat må være innsendt til undertegnede innen 15. november 1928. — Hjelpefondet omfatter hele V. B.s distrikt. Efter beslutning på årsmøtet i år skal der av hjelpefondets disponible renter gå fra kr. 500.00 til dekning av V. B.s tilskudd til kretssyke-kassepremie. — Marinemaler Larsens legat er bare for blinde boende i Bergen, og frk. Valeurs legat er for blinde i Hordaland. — Ansøkere som tar sikte på å bedre sine arbeidsforhold ved utbedring av verksted, verktøi o. l. vil bli foretrukket.

Bergen, 19. september 1928.

H. E. Gjøen.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C Sundtsgate 22, Bergen

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

En

Schene-høvl maskin tllsalgs efter
ophørt kurvm.forretning. Litet
brukt. **Kr. 60.00.** Henvendelse
Sverre Larsen, Bankgt. 12, Lillehm.

A. H. C. Hansens Klædehandel
Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjoletøier
Forsaker
Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vinusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt. Derpå gjøres Persil-opløsningen istand på vanlig måte: en pakke Persil oppløses i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har ligget i bløt natten over, vris lett op om morgenen og er så ferdig til å kokes og vaskes i Persil-opløsningen. Anvend alltid det selvvirkende vaskemiddel!

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A/s Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.
Alt til lagerpriser.

A/s Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 10.

Oktober 1928

17. årg

Guds naade.

Paulus's brev til Filippierne 1, 20—26.

For «Blindesaken» av pastor Erik Bråtveit.

I sitt 2. brev til Korintierne, kap. 12, forteller Paulus at han har en torn i kjødet, en Satans engel, som slår ham på munnen, forat han ikke skal hovmode sig på grunn av sine herlige åpenbarelser. Tre ganger har han bedt Herren befri sig fra denne torn i kjødet; men hvad svarte Herren: «Min naade er dig nok». Det skulde tro til, en oplevelsens urøkkelige visshet til, for å slå sig til ro med et slikt svar; men Paulus hadde denne tro, denne visshet om at Gud holder det han lover, og derfor kunde han slå sig til ro med dette svaret. Og denne tekst som vi idag har for oss, viser oss på en gripende måte, enkelt og storslagent hvordan Gud har holdt sitt løfte til Paulus. Apostelen er i fængsel og venter på sin dom. Enten det skal bli en dom til liv eller død, vet han ikke. Enten han skal få ære Kristus ved sitt liv eller sin død, vet han ikke. Han er heller ikke sikker på hvad han selv skal velge. Han vil helst flytte fra jordelivet og være med Kristus; for gjennom alt det han har hatt å gjennomgå i livet, har han lært at det å få være med Kristus er så meget, meget bedre end å leve i kjødet, og ved dette er han iallfall sikker på at han ikke skal bli til skamme i nogen ting. Aldri har hans herre og mester sviktet ham, og det til tross for at Paulus har hatt mange lidelser og trengsler i sin tid; men de har alle virket i samme retning: Å knytte ham nærmere og fastere til Kristus. Der finnes ingen makt i verden som kan skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, sier han i Romerbrevet. Enten det blir til liv eller død nu, så forkynnes Kristus, sier han, og det er det som for ham er det avgjørende. For ham er livet Kristus og døden en vinning. Det er altså summen av hans livserfaring. Slik har Guds nåde virket på ham, og den samme erfaring har alle de mennesker gjort som er blitt grepne av Kristus. Jo mere Kristusgrepne de er blitt, jo mere er de blitt fylt av lovsangens toner. Men les gjennom dette vesle stykket av Filippierbrevet og se om det ikke har noget å si dig. Jeg for min del synes det er så styrkende å lese hvad Paulus skriver. Han var jo et menneske som levet og kjempet

under samme kår som vi. Hans kamp blev vel tyngre og mere alvorstfyldt enn folk flest oplever den, fordi han var en av religionens mestere. Han hadde meget å kjempe mot både i sitt eget indre og ute; men når han står ved avslutningen av sitt virksomme liv og skal summere op hvad livet religiøst sett har lært ham, så blir summen dette: Livet Kristus og døden en vinning. Sandelig! Guds nåde har vært ham nok. Og Guds nåde er fri for oss alle, og det er det store ved den at den blir rikere jo mere vi bruker av den. Jo mere vi med hele vår personlighet bygger utelukkende på Guds nåde, jo mere skal vi få erfare at Guds kraft fullbyrdes i det skrupelige.

Med Jesus vil eg fara
 på livsens ferd i lag.
 Gud, lat den samferd vara
 alt til min døyandag.
 Det er mi høgste æra,
 det er mi største ros:
 Hans fylgjesvein å vera
 og vandra i hans ljøs.

Med en hjertelig hilsen til foreninger og enkeltpersoner som er blindesakens venner,

E. B.

Organisasjon.

(Tale av malermester E. A. Nordberg på Nordenfjeldske Blindeforbunds årsmøte 1928).

I naturen finner vi at det ikke bare er mennesket som har patent på gjennom sammenslutning å skape styrke. De få vilde snart bukke under, de mange danner mulighet for fremgang og vekst.

Jeg har sagt at jeg vil snakke litt om organisasjon, om foreningsarbeide, om hvorledes det drives, og enkelte pek i retning av hvorledes det efter min mening bør drives. Jeg er selv en som har tumlet en del med organisasjon efter fattig leilighet — kanskje litt for meget. Jeg har alltid vært bare å finne nede i salen, sjelden oppe på podiet. Jeg har bare vært et menneskap ombord; men jeg har dog vært med, på mitt vis. Når jeg nu fra pure ungdommen har vært med i organisasjonsarbeidet og er kommet til min tredje milepæl og står der og ser ut over de mange år som er runnet, og som jeg ikke har benyttet til gangs rett, så er det kanskje foreningslivet som fester sig mest i min erindring. Der har det vært så rikelig både av lys og skygge. Da tenkte jeg at kanskje jeg skulde si et par ord om organisasjon, slik som den fortoner sig for mig her jeg står ved den grånede milepæl — og selv er grå i hår, og jeg hadde nær sagt skjegg også.

Organisasjon, foreningsliv, har to sider det også, en lys og en mindre lys, kanskje i enkelte tilfelle ganske mørk. Jeg skal søke efter ringe evne å sette op noen farveprøver som kanskje kunde

belyse eller i hvert fall kaste et lite streiflys over foreningslivet, og muligens det kunde bidra en liten smule til at skyggesiden holdt sig vekk mest råd er.

Hvis vi titter litt utover i naturen, så finner vi at det er ingenlunde menneskene alene som har patent på å drive foreningsvirksomhet. Det er ikke bare menneskene som gjennom tidene har sluttet sig sammen i små og store organisasjoner. Vi finner det samme i hele naturen, blandt dyrene, blandt fuglene, blandt fiskene, i vegetasjon, hele verden, hele skapningen er opdelt i større eller mindre sammenslutninger. Vi ser det f. eks. blandt dyrene ute på de store prærier: Alltid i flokkevis med anførere, kanskje én som er hodet for alle. Vi ser det blandt trekkfuglene som drar mot syd: Alltid i flokker, stæren, grågåsen, villanden, små organisasjoner som drar avsted med en eller flere høvdinger i spissen. Vi ser det på fiskestimene, på sildestimene i sjøen: Alltid i flokkevis, større eller mindre. Rett som at garna går fulle, båten er søkklastet, så er det kullsvart, som fiskerne sier, stimen er borte. Og ser vi det ikke i planteriket? Der hvor det fins blåveis, er det alltid flere enn én, der hvor det vokser gran, vokser det aldri bare én, der hvor det i det hele tatt vokser skog, blir det gjerne en hel organisasjon av skog. Trærne har vel en ubevisst mening de også med at de vil vokse sig tett sammen mot naturkreftene; men hist og her vilde de snart bukke under for vær og vind. Likeså der hvor det er stenet, er det sjelden bare en sten, men en Guds jammerlig mengde. Elers kan du gå lange veier uten å finde en sten. Vi ser at alt i naturen som har bevisst eller ubevisst liv, trives ikke alene. Der må en slags sammenslutning til, skal det trives og leve og vokse.

Før jeg går videre, vilde jeg gjerne få lese fortellingen om en liten skog, om en liten granskog, som kanskje kunde ha noe å si oss om organisasjon, om hvor nødvendig det er å slutte sig sammen, når sammenslutningen skjer på en sund måte, har sunde samfundsgagnlige prinsipper. Det er dessverre organisasjoner i vår tid så vel som i fordums tider som bare tar sikte på å tilvende sig all makten, trampe ned andre, det som møisommelig er bygget op av nasjonale, kulturelle, religiøse og materielle verdier.

Når jeg ved denne anledning vil tale om organisasjon, mener jeg bare den slags organisasjon som tar sikte på å foredle menneskene, på å trygge menneskene, på å høine, på å gjøre menneskelivet rikere, som tar sikte på å spre lys og farveprakt over det i elers mange henseender gråstemte menneskeliv. Jeg tar avstand fra organisasjoner som har på sitt program å rive ned, materialisere menneskene, gjøre sinnet til et hatets arnested. Livet er grått nok likevel. Man snakker om tiden at den er slem, det er slemme tider vi lever i. — Ja, den er slem og slemmere blir den efter hvert som hatet vinner terreng og kjærligheten forsvinner. Skal det ikke være vår opgave å prøve å beholde litt av kjærligheten?

Det var engang en liten granskog. Den stod der så pen og velstelt og var vel tilfreds med tilværelsen. Den hadde vokset sig tett sammen, dog ikke tettere enn at de små spirer fikk luft og plass nok til å vokse op. Gran-

trærne kunde man næsten tro stod der som tenkende vesener og tok hensyn til hverandre så det var rent rørende. Men det hadde tatt lang tid for denne granskogen å bli slik velstelt som den nu var. Og når nu disse vakre grantrærne kunde stå der og svaie i vårvinden med toppen op i solskinnet, kunde de nikke til hverandre, og hvem vet om de ikke stod der og fortalte hverandre historier om den tiden da skogen stod spredt og tafset, i uorden, det ene treet hadde søkt å sprengte sig frem på bekostning av det andre. Den ene tunnurkroken vokste frem etter den andre og vilde erobre plassen for sig alene. De små og svake trær bukket under og døde fordi de store trærne kvalte dem. Stormene kom, knekket mange over eller rykket dem op med roten, fordi det var foretatt en planløs hugst vinteren før. Å ja, å ja san, de husket nok alt dette, og de svalet til tegn på at de vilde ryste disse triste minner av sig.

Nei, nu var det blitt anderledes, siden det blev orden både i hugsten og alt i hop. Skogens nye eier, han Martin, var en mann som forstod å verne om sin skog. Gikk han en tur en sommerdag og fikk se en krokgran som med tiden vilde komme til å bringe forstyrrelse inn i det gode forhold, tok han simpelthen øksen og hugg et merke i den og mumlet ved sig selv: Du kan berre stå der te det blir vinterføre, da tæk æ dæ', d'n kjeltring. Og all kvist og rask blev fjernet fra denne mønsterskogen, så grantrærne kunde fryde sig hver høst ved å kikke ned på bærplukkeren. Frydefull og glad barnelatter steg op til disse skikkelige grantrær, og de svalet med toppen, rørte på grenene og følte sig selv unge og friske.

Når høststormene kom, stod de så regelmessig tett sammen, så velvokset, uten raserte partier, slik at høststormen ingen bukt fikk med dem. Skogen stod like rank og pen når det endelig stilnet av og den første sne kom mykt og stille, flagrende ned fra luften for å legge sig ut over skog og mark og dekke den grå, skitne høststemning med sitt rene hvite teppe. Den lille granskog, som foresten nu ikke var så liten lenger, den hadde blomstret hvert syvende år, og konglene var falt utover, stadig utover, og satt frø som spiret, vokste og blev til store prektige trær. Denne skogen blev også dekket av den hvite sne som la sig i store hauger på grenene. Nu skulde man vel tro — under en slik snetyngde — at en hel del grener brakk; men nei, skogen stod der kraftig, sund og frisk og sterk. Den hadde stått mot de sterke orkanagtige høststormene som brøt inn fra havet hvert år, så skulde den vel heller ikke la sig dupere av nogen millioner snøfloker, selv om de blev aldrig så tunge. Nei da. Disse skikkelige grantrærne hadde da både kraft og marg i sine grener, takket være den orden og det regelmæssige forhold det var mellom trærne. De sterkere trær bredte sine grener ut og vernet de svakere. Hvert enkelt av disse grantrær var rett vokset og sterkt, dog ikke alle var like sterke; men når nu de sterke og kraftige og de mindre sterke og kraftige stod side om side, det ene fylte ut hvad det andre manglet, da blev denne velvokste skogen en makt som klarte sig mot elementenes rasen.

Det var historien om en vakker liten granskog. Jeg kom til å tenke på at slik som det er i naturen, slik er det også i menneskesamfundet, og vi kan godt høste lærdom av en slik liten velstelt granskog. Vi ser at det samme gjelder overalt i naturen: I planteverdenen, i dyreverdenen og menneskeverdenen, at det må være

planmessighet, et visst forhold, det må være likevekt, balanse. Vi kan godt kalle denne vakre skogen en organisasjon. Det var til og med en god organisasjon, et ypperlig lite forbund.

Sammenslutning, forening, forbund, organisasjon, å, så kjent disse substantiver er i vår tid. De er likesom vokset sammen med århundredet, ja det gir endog vårt århundrede sitt særpreg. Om hundre år eller to herefter vil kanskje folk som da lever, si: Det var visstnok i det 20de århundre, i foreningenes, sammenslutningenes, organisasjonens århundre. Ja, hvem vet, kultur og livsførsel har alltid vært som havet i storm: Bølge op og bølge ned.

Men organisasjon, organisasjonstanken, hvor har nu egentlig den sitt utspring fra? Er det nogen enkelte personer som har undfanget idéene og så fått almuen med sig? Er det de store organisasjonsmenn og -kvinner som har skapt organisasjon fra først av? Nei. Vi kan spørre oss selv: Vilde det ha lyktes for idéens kvinner og menn å plante sine idéer i menneskesinnet og fått dem til å gro og vokse hvis de ikke hadde stemt overens med menneskets eget sinn, lengsel, trang, tankesett? Vilde det ikke ha blitt som når du brenner Sankthansbål: Det kan brenne rent forskrækkelig en stund; men så dormer det av, og tilslutt slukner det helt og bare askedyngen ligger igjen, runinene. Nei, det kan nok vekke ureflektert begeistring et øieblikk når noe nytt blir dosert på markedet; men skal det nye få varig liv, feste dype røtter og vokse, bli til noe positivt, så må idéene være folkets. Organisasjonssidéene må være suget inn fra folket, bearbeidet og gitt tilbake til folket. Med andre ord: Organisasjon, trangen til å slutte sig sammen, er folkets fra første hold. Organisatorene er efter mitt skjønn et gjenspeil av de mange. Organisasjonslederne må i dypeste forstand være folkets tjenere. I organisasjonen er flertalsstyret knesatt. Viljen er de manges, avgjørelsen de manges, ansvaret — ja, hvad skal vi si — ingens. Nei, skal reformene lykkes, må de være en alen av samme lerret som folket. Idéens menn og kvinner kan være så idésprengte de bare vil, har de ikke en bekvem materie å skape av, så blir det nok dødfødt det de gjør; for menneskene er nu engang ikke guder.

Organisasjon begynner der hvor to eller tre eller flere slutter sig sammen om en bestemt sak: Trygge sin eksistens, fremme et bestemt kulturformål, socialt formål, filantropisk eller religiøst formål. Grunnlaget eller årsaken til organisasjonstanken kan derfor være litt forskjellig; men overveiende er det vel selvopholdsdriften som baner den bredeste vei for organisasjonstanken. Man vil prøve å stå sammen, tettere sammen for på den måte å berge sig mot høststormen — mot ufornuftig behandling av andre makter, av sterkere sammenslutninger, som enten er likegyldige overfor sin uheldigere stillede bror eller likefrem utnytter ham på en hensynsløs måte. Stå tettere sammen, ja, verne hverandre mot snøtyngden — d. v. s. hjelpe hverandre til lettere å bære de byrder som følger med kampen for tilværelsen, samfundet eller forsynet legger på ens skuldrer. Vokse sig tettere og tettere sammen, blomstre og

som granen, konglene, sette frø, slik at organisasjonen stadig går fremover, blir sterkere og sterkere, får større makt, større områder. Men det er nødvendig at det eksisterer en Martin som har organisatorens evne i sig, samtidig som han forstår å gripe den idé som gjærer og sprenger i det enkelte individs bryst, som sammenlagt blir mengdens idé, bearbeide den i sitt eget hode og gjerne sette den frem som sitt eget. Da er han sikker på at massene følger ham. Hvert enkelt medlem av organisasjonen tenker kanskje som så: Ja, var det ikke det jeg selv gikk og tenkte på, men kom mig ikke til å si det, fant heller ikke uttryksform for det.

Men som det var med den lille organiserte skogen, slik er det også i menneskenes organisasjoner: Det fins tunnurkroker som legger sig på tverke og vil erobre, ødelegge plassen for sig. De vokser sig utover med sin iltre tunnur, og med de skjevvekste grener kveler de de ranke skudd som vilde ha blitt til nytte og gagn for organisasjonen hvis de hadde fått utfoldet sig i fred og forståelse. Slike onde vriomer vinner ofte gehør og får støtte.

Det var slike hånstaurer han Martin forstod gjorde ugagn mer enn gagn i skogens organisasjon. Og når disse vriommakerne lå på sleden fastreipet for å kjøres op i vedskjulet, svaiet granene og nikket vel tilfreds over at nu var de da endelig fri disse gnagsårene.

Ja, det var Martins anskuelse om organisasjonen at det gjaldt om å ha friske, sunde medlemmer som fikk utfolde sig sundt og fritt innenfor organisasjonens ramme. Alt som vilde vokse skakt og skjevt og som fødte og fostret skjeve anskuelser, som gikk med en liten Satan i margin, måtte fjernes; for det margstjal de gode og friske elementer innen organisasjonen, og blev vel til slutt også selv margstjålet og liggende der og råtne og forpøst hele organisasjonen.

Det er mange idérike kvinner og menn i vårt samfund; men det er ikke alle idérike som er organisatorer. De fleste diktere, tenkere og grublere er ensomme. De går sine egne veier, de har sin originale mening om samfundsordningen og slikt, om mengdens kamp for tilværelsen, ofte satirisk, hånende så det svir; men sjelden er de organisatorer. Heller ikke de store opfinndergenier greier selv å sette sine idéer ut i det praktiske liv, det må det et organisasjonsgeni til som står i kontakt med det bølgende folkeliv, som vet hvad folket trenger, som vet hvad folket vil.

En organisasjonsleder er å sammenligne med kapteinen på skuten. Han setter det hele i sving, utdeler ordrer, gir hver mann sitt spesielle hverv å utføre. Kapteinen skal til enhver tid stå i kontakt med sitt mannskap, vite at hver mann gjør sin plikt. Han må ikke gå utenom reglene, f. eks. la kokken utføre styrmannens arbeide: Førte fortegnelse over lasten, stå frem på bakken eller akter og gjenta kapteinens ordre, og så la styrmannen stå i kabyssen og koke mat. Gå utenom hører ikke hjemme i en organisasjon. Hvis lederen praktiserer det, går det hele istå før eller siden. Hver på

sin post. Duger han ikke, så fjern ham, men bryt aldrig organisasjonsprinsippet ved å gå ham forbi, ignorere hans gjerning. En organisasjon er som organene i et levende væsen: Ta bort et eller annet eller skift det om, så knirker det straks og organismen stanser. Hver på sin post.

Men enhver organisasjon må vite sin begrensning, så vel som hvert enkelt medlem innenfor organisasjonen må vite det. Det er ikke hendt så sjelden gjennom historien at en organisasjon er blitt spredd for alle vinder fordi den ikke kjente sin begrensning. Vi husker f. eks. fortellingen om Babels tårn. De hadde blitt så envise og så organisasjonshofferdige disse mennesker at de endog la i vei med å bygge et tårn som skulde rekke helt op i himmelen. Ingen syndflod skulde nå dem mer. Med andre ord: De vilde gjøre sig helt uavhengige; de vilde bli guder alle ihop. Blev det rent umulig her nede i jammerdalen, så vilde de ha en vei utav den. Da var det bare å spasere vindeltrappen op til de frodige gressganger der oppe og beite og jage vilt der til det blev levelige vilkår på jorden igjen. Men enn alle de andre da? Hm, de akslet sig vel, spyttet karslig og mente på at det kom ikke Babelorganisasjonen noe ved: La alle andre lide når bare vi har vårt på det tørre. Babelorganisasjonen kjente ikke sin begrensning; derfor ramlet den i grus; til syvende og sist forstod de ikke hverandre.

Og vi husker Hanseatenes kjøbmanssvelde her i Norge. De følte sig så mektige og hadde endog sine egne lover å lyde, på tross av de norske. Det blev en stat i staten. Denne tyske kjøbmansorganisasjon kjente ikke sin begrensning; derfor måtte den også ramle sammen. Likeså med håndverkerne i laugstiden. Laugsamenslutningene blev til slutt så sterke og så maktbegjærlige at det var ingen grenser for det. En håndverksmester i den tiden var jo som en liten konge sammenlignet med vår tids mestere. I silke og kniplinger, med gullspenner i skoene og med en diger gullknapp på den høie spaserstokken møtte man hr. mester i den tid. Og Gud nåde den som ikke tok av sig hatten for ham. Nu må mester bukke og skrape for enhver høker han møter på sin vei, og for alle som kan litt mer enn sitt Fadervår.

La oss endelig kjenne vår begrensning. Både organisasjonen selv og vi som er et hjul eller et ledd i organisasjonen, bør gjøre det. Det vil styrke oss i det lange løp.

La mig slutte som jeg begynte: Organisasjonsprinsippets utspring er å søke i det enkelte individs trang til å hjelpe sig selv eller andre, trygge for sig selv eller for andre. Og har organisasjonene slike ledere som han Martin, eieren av den vakre skogen, da vil de bygge sig fastere og fastere, til glede for sig selv og til gagn for samfundet.

Jeg mener at skal organisasjonen være levedyktig, må det være et innbyrdes godt forhold. Sammenrottinger innen organisasjonen som tar sikte på å kvele, er ikke av det gode. Sund opposisjon, saklig opposisjon, er påkrevet og vil ikke skade, tvert imot: Det vil være nødvendig som saltet i maten; men opposisjon som er dik-

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

tert av småskårighet, av lavpannethet, av mangel på forståelse av personlighet, den er gift for organisasjonen, og den slags sammenrotting bør lederen kvele i fødselen. Får en slik gift lov til å spre sig og sive ut blandt skogens trær, kan den så lett tyne de fintfølende vekster, slik at organisasjonen lammes for lange tider.

Det er så ofte det at organisasjonens leder eller ledelse er for svak. De går der kanskje og ser på at skogen gror igjen av kroktrær og krangel, men har ikke mot til å fjerne det; de er redd at krangelet skal stikke for meget. Likeså er det organisasjonsledere som går utenom og ignorerer sine ombudsmenn, handler utenom sitt styre, tar sig makt som han ikke eier. Alt dette er av det onde og hører ikke hjemme i organisasjonen. Jeg gjentar det endnu en gang: Hver mann på sin post. Ingen utenomgåen, intet lavpannet sammenrotteri, men likevekt, regelmessighet, ærlighet, og det som til syvende og sist skal, tross motgang og motbør, og taktløshet, holde alt sammen, er kjærlighet til saken.

Talen blev mottatt med bifall, og formannen tolket forsamlingens takk i velvalgte ord, idet han utdypet kravet til den enkelte — til organisasjonens hell.

Stilsamling.

Under titelen «Med Pren»*) har lærer Th. Nergård ved Dalen off. Skole for Blinde, Trondhjem, for nogen tid siden utgitt en samling stiler skrevet av skolens elever i 4.—7. klasse. Samlingen viser at blindeskoleleverne m. h. t. åndsmodenhet og evne til å uttrykke sig skriftlig står fullt på høide med barn i skoler for seende, og «Med Pren» er da også blitt meget anerkjennende omtalt av skolefolk. En sier således at nogen eksempler av denne stilsamling burde finnes i ethvert skolebibliotek.

N. Bf. har nu overtatt oplaget og fordelt det mellem de tre lokalforbund. Heftet som er på ca. 70 sider og i alt indeholder 32 stiler, koster kr. 1,25. Hvis der kjøpes 5 eksemplarer og sendes inn kr. 6,25 får man det sjette fritt. Til forhandlere ydes ellers 20 pct. provisjon (kr. 0,25 pr. hefte). Det eventuelle overskudd av salget går til det av N. Bf. oprettede fond til minne om foged J. Johansen, blindeundervisningens grunnlegger i Norge. Fondets avkastning skal brukes til å skaffe begavede unge blinde stipendier til videregående utdannelse og til å forsyne dem med de nødvendige bøker og musikaler i punktskrift. Vi håper riktig mange vil hjelpe til med å få stilsamlingen omsatt. Det er stiler om de forskjelligste emner, og de er velskrevne, livsfriske og freidige. Alle våre forninger bør skaffe sig stilsamlingen og lese den op på sine møter. Det vil være underholdning for medlemmene, og det vil også være god blindesakspropaganda.

«Med Pren» fåes ved henvendelse til de resp. lokalforbunds formenn: Lærer Halvdan Karterud, Dalen Blindeskole, Trondhjem;

*) Pren er et lite apparat som de blinde skriver punktskrift med.

bibliotekar H. E. GjØen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; sykegymnast Erling Herstad, Langes gt. 7 II, Oslo.

Da jeg skulde være husmor.

(Av stilsamlingen «Med Pren»).

«Tror du, du kan stelle hjemme idag, mens jeg går til byen?» — «Jo mor, det tror jeg.» — «Så går jeg da.» — «Ja, gå bare du, jeg skal nok klare det.» Så gikk hun. Først sopte jeg gulvet og ryddet op så godt jeg kunde. — «Eli, gå efter en bøtte vann, for nu skal jeg vanne trærne.» — «Ja, vent litt, jeg må først legge i ovnen.» Om en stund kom hun inn med bøtten. Jeg satte vannbøtten fra mig på en stol, mens jeg gikk ut i kjøkkenet og skulde se hvad Eli tok sig til. Hun vasket op kopper. Jeg gikk inn igjen. Jeg glemte i farten at bøtten stod på stolen, og nu stod min minste søster og plasket i vannet. — «Mari! Hvad gjør du?» Hun skulde skynde sig ned av stolen og rev i farten bøtten med sig, så vannet fløt over hele gulvet. Jeg ropte på Eli og bad henne bytte på Mari, og det gjorde hun. Nu måtte jeg dra frem stoler og bord, så jeg fikk tørke op igjen. Endelig blev jeg ferdig med å pynte op; men det verste var igjen, og det var å koke mat. — «Hvad skal jeg koke for noget, Eli?» — «Kok havregrøt du, for det kan du best.» Jeg gjorde som hun sa. — «Gå bort i vedskjulet efter et fang ved, for her er ikke mere igjen.» Eli sprang og kom snart tilbake. Jeg la i ovnen og satte grøtgryten på. Det varte ikke lenge før den tok til å koke. Snart var grøten ferdig, og jeg øste den op på tallerkenene. Så skulde vi spise. — «Men Solveig, du glemmer jo å ta sukker på,» sa Eli. Jeg hentet en pose, som jeg sikkert trodde var sukker i. Jeg strødde på grøten. Eli tok en stor skje grøt og gaflet i sig; men hun fik den snart ut igjen. Hun sa ingen ting til mig. Jeg smakte på grøten, og merket at jeg hadde saltet istedenfor å sukre den. Det blev ikke stor grøtspising, for det var ikke noget godt å spise grøt med salt på. Nu kom mor hjem fra byen, og jeg fortalte hvorledes det hadde gått med mig. Jeg lovet mig selv at det skulde bli lenge til neste gang jeg skulde stelle hjemme.

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjelske Blindeforbund 6. 9. 1928. Til stede: Karterud, fru Wolmar, Nergård, Nordberg, Harildstad og 1. varamann Haglund — 1) Stilledes garanti for et lån, stort kr. 300.00, til innkjøp av piano. — 2) Bevilgedes inntil kr. 70.00 til lægehjelp. — 3) Bevilgedes kr. 30.00 til øieblikkelig hjelp. — 4) Referertes skrivelse og regnskap fra Flydal for annet kvartal 1928. Samlet inntekt kr. 530.73. Samlet utgift kr. 297.96. — 5) Referertes skrivelser fra stiftskapellan Torp og fra formannen i foreningen «Vårbud» om å få anbragt en blind gutt på «Østafor». «Vårbud» tilbyr selv å skaffe reisepenger og hjelp til klær. Styret

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

samtykker i formannens svar til foreningen at man med takk tar mot dette tilbud. — 6) Referertes skrivelse fra Ingvald Moen, som tilbyr å føre innsamling for forbundet i Kristiansund N. og eventuelt andre byer. Etter konferanse med enkelte styremedlemmer hadde formannen svart at han kunde få gjøre et forsøk i Kristiansund N. i september. Styret godkjente denne ordning. — 7) Besluttet å avholde basar i Trondhjem i likhet med tidligere år.

Sekretariatet.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 14. august 1928. Til stede: Gjøl, Åsebø og frk. Steen samt for basarkomiteén fru Rydland. — Besluttet å anmode fru Larsen, frk. Madsen og fru Sørbotten om de vilde være med å danne en basarkomite. Prisen på loddene blev satt til 10 øre pr. stk. — Behandlet 4 ansøkninger hvorav en blev innvilget med kr. 40.00 og to utsatt til et senere møte. En ansøknings fant forretningsutvalget ikke å kunne innkomme. — Referertes skrivelse fra Torbjørn Solheim, borgermester Solem, Ålesund og Peder Erstad. De to siste var oversendt forbundet ved reisesekretær Sætre.

Sekretariatet.

Til Østlandske Blindeforbunds medlemmer.

Ø. B.s salgsutlodning 1928 er nu satt i gang. I år har vi opført 627 gevinster. Trekningstiden er 1. mars 1929. Vi har i år i ennu større grad lagt vekt på å få med de kvinnelige håndarbeider. Der er foreløbig trykt 40,000 lodder. Jeg håper at mange av våre medlemmer også tar del i loddosalget i år. Får vi solgt alle loddene, blir salgsutlodningen oss en god inntekt, og det kommer vel med i forbundets økonomi. Men det viktigste ved salgsutlodningen er dog at vi i betydelig grad øker omsetningen av blindes varer. Loddene koster som vanlig 50 øre pr. stk., og loddheftene er på 100, 50 og 25 lodder. Blinde medlemmer får 20 pct. når de selger minst 50 lodder, og 10 pct. for mindre antall solgte lodder. Skriv til frk. Esther Bjørnholt, Bergsliens gt. 13, Oslo og begynn likeså godt straks.

Erling Herstad.

Georg Pedersen

åpnet 30. juni under firmanavnet Georg Pedersen A/S et landhandleri i Høvåg. Forretningen, som han selv har latt opføre, er en meget vakker bygning som ligger ideelt til like ved bygdens hovedvei. I butikken har han alt til et landhandleri henhørende samt bensin og olje. Foruten å forsyne forbigående biler med brensel kan der også like lett leveres til motorbåter, da en fjordarm skjærer sig helt inn til huset.

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

Ved siden av butikken residerer nu Pedersen på sitt nye, lyse og rummelige kurvverksted med plass for tre mann. Da jeg for en tid siden på et stemmetokt der i bygden besøkte ham, hadde han nettop truffet avtale om leveranse av så store partier kullkurver at han måtte ta inn to mann til hjelp.

Det er alltid en glede å treffe blinde kamerater med et lyst syn på livet og med tro på sig selv og sitt virke, og som seigt og trutt, tomme for tomme, frigjør sig fra blindhetens lenker og arbeider sig frem til målet: «Økonomisk uavhengighet og sine medmenneskers aktelse og respekt». Jeg vil da ønske Pedersen fortsatt hell og fremgang i hans nye virksomhet.

G. H.

Forskjellig fra Danmark.

Også i Danmark blir det stadig vanskeligere og vanskeligere for blinde håndverkere å slå sig igjennem. Dansk Blindesamfund har derfor tatt op til undersøkelse spørsmålet om å kunne skaffe en del blinde sysselsettelse innen andre erhvervsgrener enn dem som det blir gitt opplæring i på blindeskolen. Likesom i andre land har man særlig festet sig ved industrien. Et betydelig materiale er innsamlet, og på den utstilling som foreningens Kjøbenhavnerkrets avholder i denne måned, vil der bli forevist en filmatisering av blinde arbeidere i den tyske industri. Det er tanken å innby interesserte, slik at de ved selvsyn kan bli kjent med blindes prestasjoner på det industrielle område, og man håper at dette vil føre til praktiske resultater også for Danmarks vedkommende. — Foreningen har også søkt samarbeide med Vanføreforeningen i spørsmålet om sysselsættelse av invalider, og det er likeledes lyktes å få Sundhedsdepartementet interessert for saken. Nevnte departement arbeider nu med en utredning av spørsmålet.

En av Det kgl. Blindeinstituts tidligere elever er for nogen år siden begynt å fabrikere pianoer i Kjøbenhavn, og en rekke kjente musikere har gitt disse pianoer glimrende omtale både hvad tonestyrke, toneskjønnhet og lett og behagelig spillemåte angår. Fabrikanten, hvis navn er Karl Hansen, ønsker gjerne agenter så vel i inn- som utland, og enhver som kan ha interesse av det, bedes skrive til: Hr. Karl Hansen, Bagensegade 4, Kjøbenhavn Ø., Danmark, som gjerne sender katalog og gir alle ønskede opplysninger.

I Danmark har det socialdemokratiske parti lenge arbeidet for adskillelse mellom stat og kirke. I en artikkel i septembernummeret av «Nordisk Musikblad for Blinde» fremholder redaktøren, organist Vilhelm Rosenqvist, Esbjerg, den store fare en slik adskillelse innebærer for de blinde danske organister. Han frykter for at følgen av en adskillelse vil bli en sterk nedsættelse av organistlønningene og henviser i denne forbindelse til hvordan det er gått i andre land. — I forhold til folkemengden er vel Danmark det land i verden som har de fleste blinde organister, og mange av dem innehar meget

gode stillinger. Det er således store økonomiske interesser det her dreier sig om.

I alle Dansk Blindsamfunds kretser (det er i alt 10) arrangeres hvert år store salgsutstillinger av blindes arbeider. Disse utstillingene tjener et dobbelt formål: For det første gjør de den store almenhet kjent med hvad blinde håndverkere kan utføre på de forskjellige områder, og for det andre gir de utstillerne en ikke ubetydelig tilvekst i deres arbeidsomsetning og skaffer dem derved økede inntekter. Også som propagandamiddel for blindesaken i sin helhet spiller utstillingene en stor rolle. Under utstillingene holdes der orienterende foredrag om Dansk Blindesamfunds virksomhet og blindesaken i det hele, og ofte blir der også gitt konserter under medvirkning av blinde musikere og sangere. Videre fremvises undervisningsmaterieil og tekniske hjelpemidler for blinde, og blinde håndverkere demonstrerer de forskjellige yrker. En av kretsene arrangerer i vinter ikke mindre enn tre utstillinger.

Forskningsinstitutt for blindesaksspørsmål.

For å kunne bringe blindeforsorgen over på en mer videnskapelig basis og derved skape nye og økede utdannelses- og erhvervsmuligheter for blinde, er det ved det verdenskjente «Perkins Institution for the Blind» (litt utenfor Boston) blitt opprettet et slags forskningsinstitutt for blindevesenet, og her vil den nødvendige statistikk bli ført. Det dreier sig i første rekke om opdragelses- og utdannelsesspørsmål, f. eks. om barnas leseundervisning, om endringer i opdragelsesmetoden for at gjøre elevene bedre skikket for det praktiske liv, om større hensyntagen til den enkeltes særlige begavelse og anlegg osv. Instituttets annen hovedoppgave er å undersøke de blindes erhvervsmuligheter. For noen måneder siden blev det sendt ut et spørsmålsskjema for å få rede på hvilken levevei de forskjellige blinde hadde. Visstnok var det bare en liten prosent av de tilspurte som lot høre fra sig, men de 1141 innkomne besvarelser gir dog et ganske godt bilde av hvordan Amerikas blinde fordeler sig på de forskjellige erhverv. Listen ser slik ut:

Fabrikkarbeidere og -arbeidersker 171; frie erhverv (lærere, sakførere, læger, massører og musikere) 153; selvstendige forretningsdrivende 185; forselgere 170; pianostemmere 93; telefoni-ster og maskinskrivere 49; håndverkere 80; husarbeide (tjenestepiker, vaskersker osv.) 49; forskjellige andre erhverv 193.

Forskningsinstituttet søker også å skape større spredning av bøker og blad for blinde samt å minske punktskriftlitteraturens volumitet. Hvad det siste angår står Amerika meget langt tilbake for Europa. De aller fleste punktskriftsbøker i U. S. A. trykkes fremdeles bare på én side av papiret (en metode som i Europa blev forlatt for over 30 år siden), likesom man gjennomgående bruker betydelig større typer. Følgen er at de amerikanske punktskriftsbøkers omfang er to-tre ganger større enn de europeiske i

forhold til innholdsmengden. Hertil kommer at de amerikanske bøker og blad for blinde for det meste trykkes i et meget uhen-siktsmessig format (30 cm. i høiden og 34 cm. bredden).

Nordens største bibliotek for blinde.

Nordens største boksamling for blinde er De Blindas Förenings Bibliotek i Stockholm. Det talte ved utgangen av 1927 ikke mindre enn 11,172 bind, hvortil kommer filialenes bøker. Biblioteket som omfatter all slags litteratur, er i meget rask utvikling. I 1927 var tilveksten i bokstammen således 646 bind. Størsteparten av de nye bøkene blev skjenket biblioteket av dets trofaste og opofrende frivillige seende avskrivere (damer og herrer); men da biblioteket likesom i de foregående år har fått bidrag av de fleste menigheter i landet, har man også kunnet sysselsette i alt 20 betalte blinde avskrivere.

Fra hovedbiblioteket i Stockholm blev der i 1927 ekspedert 17,522 boklån til blinde i alle län samt til Norge, Danmark og Italia. Boklånene er som vanlig formidlet fraktfritt og uten nogen som helst utgift for låntagerne. — Ved filialene var utlånet i 1927 følgende: Gøteborgfilialen 1300; Malmøfilialen 198; Hälsingborgfilialen 147; Kristinehamnfilialen 906. Hermed kommer bibliotekets samlede utlån op i 20,073.

Biblioteket hadde i 1927 et statsbidrag på 700 kr. og et bidrag av menighetene på i alt 22,000. De samlede inntekter utgjorde vel 27,000 og de samlede utgifter ca. 26,000, hvorav for betalt avskrivning, korrekturlesning og innbinding 11,900. Bibliotekets fond beløp sig ved årsskiftet til 56,200 kr.

De blinde massører i Tyskland.

Efter opdrag av De Blinde Akademikeres Forening i Tyskland sendte dr. med. Kaufmann, Dresden, i løpet av 1927 ut ca 3000 spørsmålsskjemaer til sykehus, sykekasser, sportsforeninger, læger osv. for å få bragt på det rene: 1) Hvor mange blinde massører der var ansatt. 2) Hvilke erfaringer man hadde gjort. 3) Hvor mange institusjoner og læger det var som var villige til å ta vel utdannede blinde massører i sin tjeneste.

Som vanlig ved slike masseutsendelser var det bare en mindre del av de tilspurte som lot høre fra sig. I det hele innkom 600 besvarelser. Av disse fremgikk at der ved sykehus og sykekasser var ansatt 22 blinde massører. På en eneste undtagelse nær (vedkommende manglet de rent personlige egenskaper som er nødvendige) hadde man utelukkende gjort gode erfaringer. Av dem som svarte, hadde bare 5 (altså mindre enn 1 %) betenkeligheter ved å benytte blinde massører, og disse betenkeligheter var meget svake. 12 institusjoner og læger erklærte sig rede til å anvende blinde massører.

Dr. Kaufmann opsummerer sine inntryk av besvarelsene slik:

Overalt hvor man har hatt blinde massører ansatt, er man meget tilfreds med resultatet. Innvendingene kommer fra de hold hvor man intet kjennskap har til blinde massasjeutøvere. Doktoren mener derfor at der må legges stor vekt på opplysningsarbeidet, og han tror at det da er store muligheter for at massasje kan bli et godt erhverv for velskikkede og velutdannede blinde også i Tyskland, heter det i den rapport som nylig er offentliggjort i «Beiträge zum Blindenbildungswesen».

Hvad man i Sverige har gjort for å skaffe blinde radio.

I Sverige er der i løpet av det siste året blitt utført et stortstilet arbeide for å skaffe blinde radio. På initiativ av notarius i Kungl. Telegrafstyrelsen J. F. A. Sjöström blev der våren 1927 satt i gang en innsamling til dette formål blandt telegraf- og telefonpersonalet. Innsamlingen fortsattes ved De Blindas Dag i oktober 1927, idet fru Julia af Burén og dr. Gustaf Dalén da pr. radio rettet en henstilling til almenheten om å støtte saken. Det blev fra publikums side vist den største forståelse for krinkastingens særlige betydning for blinde. Fra alle deler av landet blev der sendt bidrag. I alt kom der inn 37,000 kr. Av beløpet blev 7000 innsamlet blandt telegraf- og telefonpersonalet.

Til å forestå innkjøpet og fordelingen av radioapparatene blev der nedsatt en spesiell komité bestående av notarius J. F. A. Sjöström, fru Julia Burén og rektor Gustaf Ek. Takket være de innskomne midler har det vært mulig for komitéen gratis å kunne utdele ca. 525 krystall- og lampeapparater med tilbehør og nødvendige antennemateriell til ubemidlede blinde i alle deler av landet. Videre har man ydet bidrag til blinde som selv har bekostet sine radioanlegg, men ikke har maktet å dekke alle utgiftene.

Både for 1927—28 og 1928—29 er der på det svenske telegrafvesens budgett bevilget 25,000 kr. til frie radiolicenser for blinde.

De blindas Riksförbunds tredje kongress.

Som tidligere meddelt blev De Blindas Riksförbunds tredje kongress holdt i Göteborg 20.—22. mai sistleden.

Hr. C. Stenborg ønsket på vegne av De Blindas Förening «Hoppet», Göteborg, kongressdeltagerne velkommen, hvorefter Riksförbundets formann, hr. G. Stenquist, Wedum, åpnet forhandlingene. Derpå gav forbundets sekretær, redaktør Gunnar Öfverström, Örebro, en oversikt over blindesakens nuværende stilling i Sverige.

Man gikk så over til behandlingen av de forskjellige poster på det opsatte program.

Styrets beslutning om en massepetisjon til statsmaktene i lyte-

erstatningsspørsmålet godkjentes. Derimot fant man ikke å kunne tiltre Stockholms Blindförbunds forslag om en årlig blindhetserstatning av 800 kr. uansett inntekt, da man mente et så vidtgående krav bare vilde vanskeliggjøre reformens vedtagelse av Riksdagen.

Det blev overlatt til styret å arbeide videre med spørsmålet om et varemerke for blindes arbeider. Flere forslag var fremkommet; men man kunde ikke bli enig om hvordan merket helst burde være.

Om avsetningen av blindes varer holdt den for blindesaken varmt interesserte grosserer Bror Albrektson, Gøteborg, et meget lærerikt foredrag.

Spørsmålet om opprettelse av et materiallager i Gøteborg blev diskutert, og De Blindas Förening «Hoppet» tok på sig nærmere å utrede saken.

Hr. Nils Fr. Nilsson, Oskarshamn, fremkastet tanken om et opplysningsbyrå for blinde håndverkere, særlig beregnet på å skulle rettlege de utgående blindeskoleelever. Erfarne blinde forretningsfolk måtte være hjelpelige her. — Kongressen fant at et slikt byrå kunde bli av stor betydning. Der blev nedsatt en tremannskomite som fikk i oppdrag å utrede spørsmålet nærmere og fremlegge resultatet for næste kongress.

Det blev overlatt til styret å arbeide videre med spørsmålet om eget punktskriftsorgan for forbundet samt om avholdelse av et industrilotteri.

Foruten de her nevnte saker blev det også behandlet en rekke andre spørsmål; men disse var av indre natur og har ingen særlig interesse for norske lesere. — Næste kongress besluttet holdt i Falköping 1929.

Kongressen avsluttedes 22. mai med en av De Blindas Förening «Hoppet» arrangert meget vellykket fest i Hantverksföreningen.

Feriekursus for finske blinde.

Som kjent blir det ofte for seende (ved høiskoler og andre steder) arrangert feriekurser. I Finnland har man nu overført dette på blindesakens område. På initiativ av De Blindas Förbund i Finnland blev der nemlig fra 30. mai til 13. juni sistleden holdt et feriekursus på Helsingfors blindeskole. Arrangementskomiteén hadde vært meget virksom. Det hadde blandt annet lyktes den å opnå 75 pct. rabatt med jernbanene. Takket være dette og den billige innkvartering talte kurset ca. 50 utenbys deltagere, som til dels var kommet meget langveisfra. Selvsagt var også et stort antall blinde bosittende i Helsingfors med i kurset. Dette var egentlig bare beregnet på menn. Imidlertid hadde et betydelig antall blinde kvinner ytret ønske om også å få være med, og komiteén hadde etterkommet deres anmodning.

Foredrag blev under kurset holdt av fremstående fagfolk på

de forskjellige områder. Timetallet var følgende: Samfundslære 10; nasjonaløkonomi 6; naturlære 2; litteraturhistorie 6; esperantostudier 6; veltalenhet 2; helselære 2; finske folkestammer 3; massasje 4; omgangssett 2; handelskorrespondanse 5; gymnastikk 8; nøkterhet 1; intellektuelle bestrebelser 1; kurvmakeri 28.

Innimellem foredragene var det underholdning av forskjellig slags, hyggelig kameratslig samvær osv. Alle var særdeles vel tilfreds med kurset, som hadde beriket dem både i teoretisk og praktisk henseende og vært en opmuntring og styrkelse på mange måter. Det er da heller ikke tvil om at slike kurser er særlig nyttige og verdifulle nettop for de blinde, som liten anledning har til å oppfriske og utvide sine kunnskaper, og som ofte lider meget under den isolasjon de for det meste lever. — Burde man ikke i de andre nordiske land følge Finnlands eksempel her?

Forebyggelse av blindhet.

2-3 sider i «The World's Health», et månedsskrift som utgis av Røde Kors' verdensforbund, vies omtalen av en redegjørelse med titelen «Forebyggelse av blindhet, et verdensomfattende problem», som av dr. Park Lewis, Buffalo, N. Y., er sendt den nasjonale komité til forebyggelse av blindhet, New York. Dr. Lewis som er en av de fremste autoriteter på området, hevder at hver fjerde, kanskje hver tredje, som man nu møter som blind, kunde ha hatt synet i behold hvis han hadde fått den riktige behandling i rett tid. Trachoma (Egyptisk øiensyke) blev av Napoleonkrigenes soldater ført til steder hvor den aldri før hadde optrådt, og verdenskrigen var også en mektig spredder av øiensykdommer. Egypten har vært blindhetslandet fremfor alle andre. For en snes år siden regnet man at en million av befolkningen var blinde på det ene eller begge øinene. Trachoma har vært så utbredt at det f. eks. i Frankrike og Italia har vært dannet særlige organisasjoner til dens bekjempelse. Ingen som lider av Trachoma, får slippe inn i De forente Stater. — Men det er også mange andre sykdommer som angriper øiet, og som bør føre til internasjonale foranstaltninger. Doktoren omtaler i sin redegjørelse det overordentlig fremgangsrike arbeide som er utført for å hindre øienbetendelse hos nyfødte, en betendelse som tidligere var en av hovedårsakene til blindhet. Med spesiell anerkjennelse nevnes den store innsats som er gjort av The London Society for the Prevention of Blindness. — Det første skritt til å gjøre forebyggelse av blindhet til en internasjonal sak blev tatt i Holland for 45 år siden. Dr. Park Lewis slutter sin redegjørelse med å foreslå at dette for hele verden så betydningsfulle spørsmål må bli drøftet på den næste internasjonale ophthalmologiske kongress som skal holdes i Amsterdam i september 1929. Når talen er om øiensykdommer, gjelder det i særlig grad at forebyggelse er viktigere enn behandling.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av 16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.) dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige, sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

S e v å r e v i n d u s u t s t i l l i n g e r

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonial - fetevarer

Altid billigst

Brød fra eget bakeri

Kun kontantsalg.

Utsalg:

Øvregaten 17, telef. 5859 — Solheimsgateu 46, telef. 5953

Sandviken, Søndre Alm. 2, telef. 6325 — Fjøsangervei 33, telef. 2982

Nordnæsgt. 2, telef. 5857 — Eidemarken, Arbeidergt. 7, telef. 4272

Baneveien 20, telef. 4543 — Haakonsgate 27, telef. 2790

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Fra De forenede Stater.

I De forenede Stater arrangeres hvert år «De Blindes Uke». Avisene har artikler om blindesaksarbeidet, og der holdes oplysende foredrag på skolene og andre steder. I byene opprettes salgsboder hvor der omsettes blindearbeider av alle slags, og utstillinger viser hvad blinde kan prestere på de forskjellige områder. Man har gjort den erfaring at disse «Blindeukene» er av den største betydning for saken. Mange mennesker blir her for første gang kjent med de blindes livsforhold og muligheter, og folk som allerede er kommet med i arbeidet, får sin interesse og forståelse for de

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øien æge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19

Kontortid hverdage 11—3, 5—6

Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158

Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo

Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

blinde medborgere utdypet og styrket. — Også ved arrangementet av «Blindeukene» kommer amerikanernes velkjente forretningssans klart til syne. Der holdes således særskilte dager for de forskjellige troessamfund for å få hele kirkefolket interessert for blinde-saksarbeidet.

Ifølge «Outlook for the Blind» forsynte et enkelt firma i New York ifjor ikke mindre enn 500 blinde gratis med 2-lampers radio-mottager. De fleste radioforhandlere gir de blinde 40 pct. rabatt eller mer på apparater og tilbehør.

I Amerika finnes der også et fond hvis avkastning brukes til å skaffe blinde gratis eller billige lommeur.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:

„MIXTURE“

En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's *Magasin*

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkene.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Briller
Glasøine**

Samvittighetsluld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

**Stavanger Bliktrykkeri
& Maskinverksted**

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Uldvareutsalget, Strandgt. 84

anbefaler

**Drestøi, Dragttøi, Kjoletøi
Uldtepper**

**Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet**

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER
UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av
Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen
Telefon 2913

Nr. 11.

November 1928

17. årg

Innhold: Naade være med eder og fred fra Gud. — Døe og blind. — Høstfest. — Østlandske Blindeforbunds basar. — Reisesekretærvirksomheten. — Anerkjennelse fra Landsutstillingen. — Skoleinnsamlingen 1927. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Fra Danmark. — To blinde schweisiske videnskapsmenn. — Den første østerrikske blindevelferdskongress. — Smånotiser fra forskjellige land. — Offentlige arbeidskonsulenter for blinde i Tyskland. — Nedstemmende etterretninger fra England. — Blindeskole på Jamaica. — Et imponerende tidsskriftforetagende for blinde. — Blindhet og litterære storverk. — Grammofonlitteratur for blinde. — Blindeforholdene i Irland. — Livsforsikringsvirksomhet som blindeerhverv. — Fra Palestina. — Fra Egypten. — En tysk blindhetsgrense.

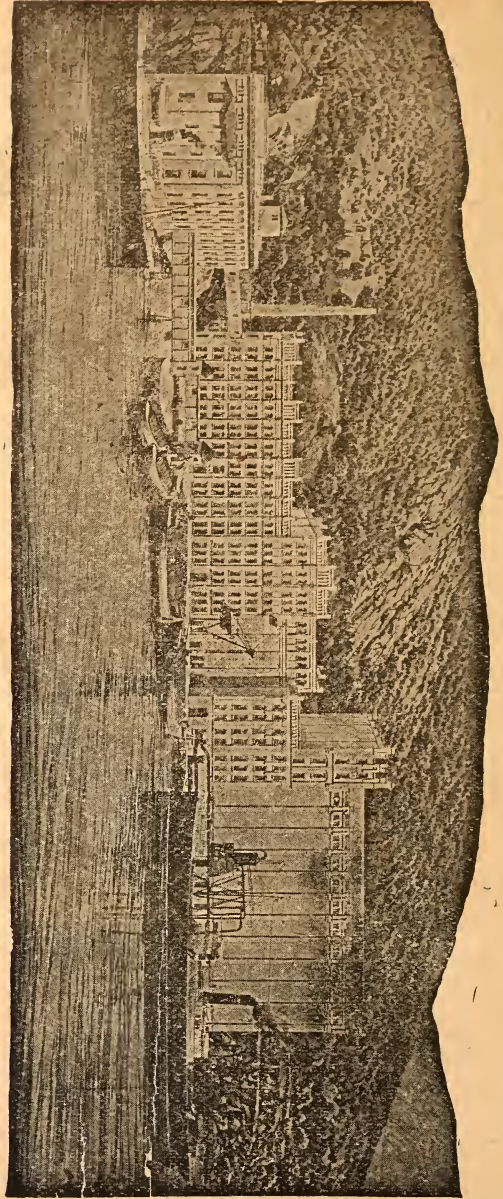
Tekst på annonser: Fra Abessinia. — Forskjellig fra Lettland.

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved daglig bruk av

Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Fra Abessinia.

Arbeidet for de blinde i Abessinia har i den senere tid hatt en betydelig fremgang. Det drives av misjonærene, som gir de blinde undervisning i å lese og skrive punktskrift, slik at blinde som før utelukkende måtte leve av almisser, nu kan utføre en velsignelsesrik virksomhet som bibellesere for sine seende stammefrender. I det siste har man også begynt å arbeide for at de blinde skal kunne ernære sig ved å drive handel med slike varer som det er lett å få avsetning på blandt de innfødte. Nettopp nu søkes der efter en skikket mann som kan organisere denne virksomhet i den vestlige del av landet, hvor den amerikanske misjon har sitt arbeidsfelt, skriver «Progress».

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri.

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

**Auskriv-
nings-
bureauet**

Monsen & Willberg AS

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

En

Schene-høvl maskin tilsalgs efter
ophørt kurvm.forretning. Litet
brukt. **Kr. 60.00.** Henvendelse
Sverre Larsen, Bankgt. 12, Lillehm.

A. H. C. Hansens Klædehandel
Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE

„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Sønns
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

**Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,**

men en håndfull HENKO — Henkels vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt. Derpå gjøres Persil-opløsningen istand på vanlig måte: en pakke Persil oppløses i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har ligget i bløt natten over, vris lett op om morgenen og er så ferdig til å kokes og vaskes i Persil-opløsningen. Anven alltid det selvvirkende vaskemiddel.

Persil

Persil selges i
pakker á 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Hansa Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/S Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 11.

November 1928

17. årg

„Naade være med eder og fred fra Gud, vor far, og den Herre Jesus Kristus.“

En kort betraktning for „Blindesaken“, av pastor E. Braatveit.

«Nåde være med eder og fred fra Gud, vor far, og den Herre Jesus Kristus», slik begynner Paulus alltid sine brev til de forskjellige menigheter. Med disse ord hilser også presten gjerne sin menighet hver søndag fra prekestolen. Jeg holdt engang en preken uten å gjøre det; men da sa min gamle ven Pedersen til mig: «Du glemte den apostoliske hilsningen i dag.» «Nei», svarte jeg, «jeg glemte den ikke; men jeg synes ikke det tar sig ut for en ung mann som mig å bruke den. Jeg er nu et par år eldre, og nu bruker jeg den hver gang jeg iholder Gudstjeneste. Ikke fordi jeg synes jeg nu er gammel nok til det; men fordi jeg føler at jeg trenger det selv, og at menigheten trenger det. Det som en formår å gi menigheten ellers i Gudstjenesten, kan vel ofte være nokså mangelfuldt. Vi hører i alle fall så ofte kritikk over forkynderne, og kritikken kan selvsagt være berettiget. Det er mange som ikke burde forkynne, kanskje fordi de er uskikket, og andre kan være fattigslige til å bære sit vidnesbyrd frem; men kommer man i kirken for å få noget for sit religiøse liv, noget å leve på, da kan et slikt ønske som det vi ovenfor har nevnt, ikke undlate å gi noget. Gjennom dette ønsket om nåde og fred fra Gud vor far og Herren Jesus Kristus, henviser nemlig forkynneren direkte til selve kraftkilden. Han ønsker at Gud må få gi hungrende hjerter sin nåde og fred, enten det nu kan ske gjennom forkynnelsen eller gjennom noget annet i Gudstjenesten, og åpner man sig for denne krafttilførsel, så går man styrket bort fra Guds hus. Derfor forsømmer jeg aldrig å lyse denne velsignelse over tilhørerne i kirken. Kanskje det også var med lignende tanker apostelen brukte det i sine brev. Hans menigheter var jo truet av farer både utenfra, fra hedningerne, fra sine egne folk også, som kunde skape splid og svekke kristenlivet både hos sig selv og menigheten, og så den fare, eller de farer som lurte i hvert eneste menneskehjerte, tvil, onde tanker osv. Mot alt dette

vilde Paulus advare og forsvare sine venner, og derfor henviser han til selve kraftkilden, Gud og vor Herre Jesus Kristus. Måtte Gud i sin nåde bevare alle sine, så hjertefreden ikke blev ødelagt av nogen ting. For har man hjertefreden, det vil si, har man det godt med Gud, da er en lykkelig midt i all nød og lidelse. Da jeg i går leste troesbekjennelsen i kirken, gikk det opp for meg med stor klarhet og kraft hvor rike og lykkelige vi kristne skulde være. Vi bekjenner jo at vi tror på Gud Fader, den almektige himmelens og jordens skaper. Det er ham vi tror på. Det er til ham vi tør betro alt det som rører seg i vort hjerte, bekjenne vore synder og be om tilgivelse. Det er i hans hånd vi tør legge hele vor fremtid, hele vor sak, Gud, Fader, den almektige, himmelens og jordens skaper. Det er virkelig han som har øie med mit vesle, upå-agtede liv. Det er han som vil lønne mine små kjærlighetsgjerninger. Det er han som vil hjelpe også meg i vanskeligheter. Det er ham vi setter menneskene i forbindelse med når vi ønsker nåde og fred over dem fra Gud, vor Far og Herren Jesus Kristus. Hans nåde er nok for oss alle. Hans kraft fullbyrdes i skrøpelighet. Han har makt på jorden til å forlate all synd og gi oss den fred i hjertet, som vi alle så sårt stunder efter. Det er ikke du og jeg som kan, eller skal gjøre noget; men det kan hende at Gud i sin uforskyldte, og ufattelige nåde kan bruke dig og meg som redskaper. La oss tenke over hvor ofte vi har erfaret Guds nåde, og la oss så vidne om det så godt vi kan og ønske hverandre alltid rikere erfaringer i denne retning. Jeg vet ikke om jeg har kunnet gi noget i disse linjene; men jeg vil slutte med begynnelsen og av hele mit hjerte ønske hver den som dette når:

Nåde være med eder og fred fra Gud, vor Far, og Herren Jesus Kristus.

Døv og blind.

Ganske ofte er jeg blitt spurt om hvad jeg holder for den tyngste livsskjebne av å være døv eller blind. Det har nok hendt de fleste av oss blinde, og vi gir vel også omtrent samme svar. Vi vet at den døve har lettere for å greie seg økonomisk; men ellers tror jeg at den absolutte stillhet forekommer oss mer avskrekkende enn mørket som vi blinde lever i. Blandt folk som har både øine og ører i behold, er meningene visst nokså delte, men vi blir alle lett enige om at når begge deler mangler, da må livet bli fattig og tungt for alvor. Likevel vet vi at det er ikke så rent få mennesker som må friste også denne skjebne. Vi har lest om flere, men jeg for min del har ikke truffet nogen av dem før jeg nu i høst avla et besøk på det av foreningen «Døves Vel» nyoprettede arbeids- og lærehjem for døve på Hamar.

Fra styremøtereferatene for noen måneder siden vil leserne huske at det både i V. B. og Ø. B. blev bevilget bidrag til repeti-

sjonskurser for døde og blinde, to fra hvert forbund. Hjemmet på Hamar åpnet nu i august, og alle disse fire blev altså med i første kursus. Det ligger i navnet at hjemmet ikke er ment som en rett og slett forsørgelsesanstalt. Det tar særlig sikte på å hjelpe døde som har erhvervsmuligheter, men som av en eller annen grunn har vanskelig for å greie sig helt på egen hånd, og man vil da hjelpe dem både ved passende undervisning, med anskaffelse av redskaper og maskiner og med omsetning av deres arbeidsprodukter.

Hjemmet er blitt til på initiativ av frk. Petra Heiberg, lærerinne ved Hamar Døveskole, og der finner vi også forklaringen på at det er blitt med så mange blinde i første optak. Hun var nemlig den mer enn landskjente bestyrer Hofgårds høire hånd ved undervisningen av Ragnhild Kåta, og siden den tid har hun hatt flere døde og blinde elever som hun stadig har drevet lengre frem. Med full føie er hun stolt av de resultater hun her har nådd; men så har også disse elevene fått sin rikelig tilmålte del av hennes varme hjertelag og sjeldne virketrang.

Jeg traff altså fire stykker av dem nu. Dessverre kunde jeg ikke «snakke» med dem uten med frk. Heiberg som tolk; men jeg fikk likevel et ganske godt inntrykk av hvordan de har det på hjemmet, og det var en opplevelse å se dem både i arbeide og hvor lett de har for å opfatte selv den som ikke kan meddele sig til dem på vanlig måte.

Som leserne vel vet, lærte Ragnhild Kåta å avlese på munnen det man sier til henne. Vi blinde er jo vant til å greie litt av hvert med fingrene, men å «kjenne» hvad folk sier, forekommer iallfall mig å være en vanskelig opgave. Jeg kunde derfor ikke la være å overbevise mig om at hun virkelig greide det selv med fremmede mennesker, og prøven falt helt tilfredsstillende ut. Metoden har likevel sine ulemper, og den er da også nu forlatt. Frk. Heiberg bruker nu å skrive i hånden, og det går forbløffende fort og greit når elevene er intelligente mennesker, som dem jeg har hatt anledning til å stifte bekjendtskap med. Når de først vet hvad det dreier sig om, gjetter de ofte ordet av de par første bokstaver, og de uttaler det da straks, så man bare kan fortsette med det næste. Likedan kan to-tre ord ofte gi hele setningen. Det går i det hele både fortere og greiere enn vi utenforstående godt kan forestille oss.

Da vi kom, var to av dem beskjeftiget ved sine strikkemaskiner. Den ene strikket dametrøier og den andre strømper. Maskinerne gikk så det duret. De gjorde hver sitt stykke arbeide ferdig på en liten stund, mens vi stod der, og det så ikke ut til at hverken øine eller ører er så uundværlige som man forestiller sig. Jeg gikk bort til den ene av dem for å få undersøke maskinen og arbeidet. Hun tok straks hendene mine og viste mig begge deler, fullt på det rene med at jeg måtte «se» på samme måten som hun selv. Jeg hadde aldri sett en strikkemaskin i virksomhet, så jeg vilde gjerne ha litt greie på hvordan arbeidet

foregår også. Jeg tok derfor hennes egen hånd og førte op til håndtaket med en liten illustrerende bevegelse. Hun var øieblikkelig med på notene. «Vil De lære?» sa hun livlig, tok min annen hånd og satte maskinen i bevegelse.

Når disse to satt sammen med sine håndarbeider, hadde de rett som det var noget å si hverandre. De holdt på med et heklet sengeteppe, og mønstret til det hadde den ene lært den andre uten bistand av nogen seende. De hygget sig tydeligvis like meget ved å treffe sammen med skjebnefeller som vi blinde, ja kanskje mer, for de har jo ikke engang årsmøtene å glede sig ved.

Jeg måtte uvilkårlig tenke på hvordan livet vilde ha sett ut for disse mennesker, hvis de ikke hadde fått undervisning. Om en av dem visste jeg at hun både så og hørte til hun var 13 år. Intelligent og legemlig sterk og velutviklet som hun er, kan vel ingen riktig sette sig inn i hvad det vilde blitt for et liv om hun på den måten skulde blitt stengt ute fra verden nettop som ungdomslivet skulde begynne. Det er sikkert hårdt nok som det er; men uten undervisning måtte livet blitt uutholdelig.

Hjemmet har en vakker beliggenhet like ved Mjøsen. Lokalerne er hyggelige og hensigtsmessige, og alt synes å ligge til rette for at det kan komme til å svare til sin opgave og de forventninger man har stillet til det.

Det kunde ellers være meget å fortelle både om hjemmet og frk. Heibergs og hennes forenings virksomhet; men det er jo særlig de blinde som det har betydning å omtale i våre blad, og jeg trodde det vilde interessere leserne å få vite litt om disse mennesker som må ta sig frem i livet også uten ørets hjelp.

Alf Arnesen.

Høstfest.

(Denne meddelelse mottok vi så sent at den ikke kunde komme med i oktoberheftet. Red.).

Det var en feststemt skare som lørdag 29. september kl. 8 aften samledes i Osloskolens for anledningen vakkert dekorerte festsal. Elevforeningen «Samhold» hadde nemlig innbudt til høstfest, og dens tilstelninger imøtesees alltid med glede så vel av medlemmene som av byens blinde for øvrig.

Foreningens formann ønsket de tilstedeværende velkommen, hvorefter man sang et par vers av «Jeg kjører frem gjennom strålefyrd». Hr. lærer Kokkin holdt så en særdeles anslående festtale hvori han dvelte ved foreningens gode tradisjoner og pekte på feststundenes betydning i det daglige livs trivialitet. Han lønnedes med sterkt og langvarig bifall. — Der blev så en «Pratepause» hvorunder samtalen gikk livlig. Så fikk man oplesning av hr. lærer Ingebrigtsen, hvorefter hr. skuespiller Maurstad gav en del nummer til beste på Hardangerfele. Begge gjorde sine saker udmerket, og forsamlingen applauderte rikelig. — Man

begav sig så til spisesalen, hvor frk. Kvastad hadde anrettet et utmerket aftensbord. — Imens blev festsalen ryddet, og dansen gikk lystig utover kvelden. Stemningen var hele tiden den aller beste, og da man skiltes et stykke ut i de små timer, var det med følelsen av å være blitt et godt og hyggelig minne rikere.

O. L. B.

Østlandske Blindeforbunds basar.

Ø. B. hadde sin basar som vanlig i Ynglingeforeningens lokale, Møllergaten 1, Oslo. Basaren var åpen fra 15. til 19. oktober. Vi hadde også i år fått mange store gaver. Det er forbausende hvor gavmilde folk her i byen er. Dessuten fikk vi også sikkert meget av vår faste stab av damer. Enkelte av våre trofaste damer blir jo efter hvert borte. Således savner vi fru generalkonsulinne Aspelin. Frkn. Eger og Skridshol var heller ikke med personlig, men hadde allikevel bord. Som ny basardame kan jeg presentere fru dr. Schjøtz. Ellers var damene våre alle på plass med frk. Sverdrup i spissen.

Underholdningen var gjennomgående god. Dog fikk vi i år ikke «Lyktemannen». Han lovet imidlertid å komme en annen gang.

I byen var der i vår basaruke ikke mindre enn 9 basarer. Dette sammen med det regnfulde vær gjorde ikke utsiktene lyse. Når vi allikevel fikk et nettoutbytte på vel 4500 kr., så må det sies å være særdeles tilfredsstillende.

Vi fikk i år gaver il basaren fra enkelte av våre utenbysboende medlemmer. Hjertelig takk skal dere ha som støttet oss på denne måten. Håper flere vil følge dette gode eksempel senere. Går nu også salgsutlodningen godt i år, så kommer vi da op i vel 10,000 kr. i nettoinntekt på disse to foretagender, og det får være bra.

Vi takker på det varmeste alle som hjalp oss til det gode resultat av basaren.

Oslo, 29. oktober 1928.

Erling Herstad.

Reisesekretærvirksomheten.

Reisesekretær Flydal har siden 21. august vinket i Troms fylke. Foredragene er blitt arrangert av Troms Ungdomsfylking, som har lagt alt til rette på beste måte. Fremmøtet har gjennomgående vært ganske bra og interessen stor. Sekretæren har i det hele det inntrykk at Nord-Norge kan bli et godt distrikt for N. B. når arbeidet legges planmessig og energisk an.

Reisesekretær Sætre har i høst først holdt en del foredrag omkring Bergen og er nu begynt i Sogn. Også han gir gode meldinger. Særlig er han vel fornøiet med Sogne-turen.

Anerkjennelse fra Landsutstillingen.

Vi har fått meddelelse om at A/S Blindes Utsalg, Bergen, er blitt tildelt takkediplom for sin deltagelse i Landsutstillingen. Diplomet som er forsynt med bilde av utstillingen og gjen-givelse av dens emblemer, har følgende tekst:

Landsutstillingen Bergen 1928.

Diplom er tilkjent Blindes Utsalg, Bergen, som takk for utmerket og instruktiv deltagelse.

Hovedkomitéen for Landsutstillingen

M. Murstad,
formann.

Gran Bøgh,
generalsekretær.

Skoleinnsamlingen 1927

innbragte med renter kr. 5035,95. Efter fradrag av N. B.'s utgifter er tildelt: N. B. kr. 654,87; V. B. 1807,20; Ø. B. 1833,00; til-sammen kr. 4295,07.

Sigrid Sverdrup, kasserer.

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Juni: Medlemskontingent kr. 82,10; Dravlandsbygda U. L. 16,65; tilbakebetalt sykekassepremie 11,00; ofring i domkirken, Bergen, ved høimessegudstjenesten 17. 6. 488,23; fru Sophie Bekker, Bergen 100,00; to radiolyttere 15,00; to do. 10,00; en do. 5,00; to do. 10,00; Fyllingsdalens Kvinneforening 105,00; Røyne-berg Barneforening 170,00; Foreningen for Blinde, Oslo, bidrag til en blind 100,00, renter av lån 21,00; tilsammen 1134,38.

Juli: Foreningen «Vårsol», Davik 50,00; medlemskontin-gent 88,00; Sand herred 25,68; Heskestad herred 10,00; Kristian-sand kommune 200,00; tilsammen 373,62.

August: Ålesund kommune 200,00; Fana herred 100,00; Hosanger herred 20,00; Hordaland fylke 300,00; Prestegårdens Kvinneforening 10,00; Oddernes herred 20,00; Sogn & Fjordane fylke 100,00; Sv. W. Monsen, Bergen 10,00; solgt blindes arbei-der på Landsutstillingen 133,05; tilsammen 893,05.

September: Hans Olsen og Anna Olsens dødsbo 200,00; solgt blindes arbeider på Landsutstillingen 83,95; skoleinnsam-lingen 1927 1807,20; Sv. W. Monsen, Bergen 10,00; Kvinnelaget «God Vilje», Sævareid 280,00; tilsammen 2381,15.

O. A. Holen, kasserer,
Sandvikslien 3, Bergen; tel. 2023.

Fra Danmark.

Foreningen «Danmarks Blinde» har nu utsendt sin årsberetning for 1927, hvorav hitsettes:

I årets løp er der fra kassererkontoret til 507 blinde utbetalt understøttelse til et beløp av 37,301 kr. Herav blev 19,561 kr. ydet til blinde som var bosittende i Kjøbenhavn og Fredriksberg, mens 17,740 kr. tilfaldt blinde i provinsbyene og på landet. Gjennem foreningens ledere er der til blinde i provinsene utdelt 742 kr. I alt er der saaledes ydet hjelpebidrag til et beløp av 38,043 kr. — Ved regnskapsårets slutning talte foreningen 4985 årlig bidragsydende medlemmer med et beløp av 10,112 kr. Dessuten er der i 1927 som bidrag én gang for alle eller ved lister uten angivelse av bidragsydernes tall innsamlet 4502 kr. — Tallet av ledere i provinsene er 344. — Fra Det kgl. Danske Bibelselskap har foreningen i 1927 mottatt 1000 kr. til trykning av Samuels bøker. — Til foreningens lånebibliotek er der ved godhetsfull hjelp av 48 damer og herrer i det forløpne år avskrevet 18,785 sider punktskrift. — Foreningens ukeblad «Budstikke» blev i 1927 trykt i 370 eksemplarer. — Av sine forskjellige trykte punktskriftverker utdelte foreningen gratis 434 bind.

To blinde schweiziske videnskapsmenn.

Et av de mest kjente og høiest vurderte videnskapelige tidsskrifter i den tysktalende verden er «Bote der Urschweiz». Helt siden 1899 har tidsskriftets historiske avdeling (Geschichtskalender) vært redigert av statsarkivar A. Dettling. I de siste 20 årene har hr. Dettling vært blind; men han fortsetter sitt arbeide og utfører det på en måte som har vakt almindelig beundring og høstet den største anerkjennelse. Blindheten synes bare å ha skjerpet hans indre syn og hans tankerikdom. Geschichtskalenderen behandler alle grener av den historiske videnskap og er blitt et uundværlig kildekrift for enhver som driver historiske studier.

En annen berømt blind schweizisk videnskapsmann er dr. phil. M. Guggenheim, Basel, som nylig er blitt utnevnt til æresmedlem av det tyske akademi i Halle som anerkjennelse for sin store innsats særlig på eggehvitestoffforskningens område. Dr. Guggenheim har studert både i Schweiz og Tyskland, og allerede hans første videnskapelige publikasjoner vakte stor oppmerksomhet i fagkretser. Som følge av en eksplosjon i laboratoriet mistet doktoren for en del år siden synet; men han har, hjulpet av dyktige assistenter, fortsatt både sin videnskapelige forfattervirksomhet og sitt arbeide som chef for den videnskapelige avdeling i et av de ledende firmaer i Schweiz på den farmasøitiske industris område. Dr. Guggenheim er et strålende eksempel på hvad energi og viljekraft kan makte, selv om synet er borte, skriver «Schweizische Blindenbote».

Den første østerrikske blindevelferds-kongress

blev holdt i Wien i dagene 23.—25. mai 1928. Det var delegerte for så vel blindeorganisasjonene som blindeskolene, likesom representanter for tysk blindesaksarbeide og tysk blindeundervisning på innbydelse var kommet til kongressen. Under denne blev der arbeidet meget intenst. Av kongressreferatet som nu foreligger, gir vi nedenfor et kort utdrag.

Til kongressens presidenter valgtes bibliotekar Satzenhofer som representant for blindeorganisasjonene og direktør Altmann som representant for blindeskolene. — Dr. Tandler fremholdt i et lengre foredrag at blindesaksarbeidet måtte sees på social bakgrunn. Han redegjorde for hvordan dette samfundsspørsmål best burde løses, og mente at den vei Wiens kommune hadde slått inn på, sikrest vilde føre til målet. — Om de store fremskritt i tysk blindesaksarbeide de senere årene talte dr. Strehl, Marburg. Etter å ha redegjort for reformene på blindeforsorgens område, omtalte han særlig de blinde åndsarbeidere og nevnte at man nu i Tyskland hadde blinde prester, mellemskolelærere, docenter, jurister, psykologer osv. — Hvordan forholdene lå an i Østerrike på dette område, blev skildret av hr. Bick som fremholdt at de blindes høiere utdanning måtte fremmes og deres virkefelt utvides. — Om erhvervsutdannelsen i sin almindelighet talte direktør Melhuber, og om musikken som levevei for blinde holdt professor Bartoch foredrag. Begge fremholdt sterkt nødvendigheten av reformer på undervisningens område. — Direktør Altmann gav en oversikt over de mangler som kleber ved den østerrikske blindeundervisning og blindeforsorg og fremla forslag til reformer. —

Blandt kongressens beslutninger bør nevnes: Oprettelse av institusjoner til synsundersøkelse av skolebarn; tvungne prophylaktiske foranstaltninger og anmeldelse av øiensykdommer; reformering av blindestatistikken, blindeskolene og erhvervsutdannelsen; blindes sysselsettelse i industrien (for Østerrikes vedkommende er en begynnelse gjort av firmaene Siemens-Schuckert og Siemens-Halske); forbud mot at de typiske blindeerhverv (kurvmakeri og børstebinderi) blir drevet i fengslerne; forhøielse av tollene på innførte kurv- og børsteverar; obligatorisk plikt for forbundsrepublikken, enkeltstatene og kommunene til å gjøre sine innkjøp hos blinde og blindeinstitusjoner av slike varer som disse kan levere (i Tyskland er dette allerede i stor utstrekning gjennomført); socialforsikring og obligatorisk sykeforsikring for blinde. — I behandlingen av alle disse spørsmål deltok de tyske representanter direktør Grasemann (Soest), direktør Reiner (Nürnberg) og direktør Peyer (Hamburg), og de uttalte sig også inngående om adskillelsen av blinde- og svaksyntundervisningen.

Smånotiser fra forskjellige land.

Tyskland. På den annen tyske blindevelferdskongress, som blev holdt i Königsberg i august ifjor, behandledes og vedtokes et av en spesiell komité utarbeidet forslag til blindepensjonslov (Blinderentelov). Forslaget har senere vært forelagt forskjellige instanser til uttalelse og ventes i nær fremtid å komme op i Riksdagen. Man er meget spent på utfallet, da forslaget går adskillig videre enn tilfellet har vært i noget annet land. Anslagsvis kommer loven til å omfatte 30,000 blinde. De årlige utgifter for riket, enkeltstatene og kommunene beregnes til 24 millioner mark.

Vi omtalte i et tidligere nummer at Tysklands arbeidende blinde fra 1. januar i år får reise for halv pris på riksjernbanene, når reisen er nødvendig for at den blinde kan utøve sit erhverv. På ansøking av Blindevelferdskammeret har Postdepartementet nu gitt tillatelse til at blinde erhvervsdrivende også skal få reise på postbussene for halvparten av de vanlige takster, når det er påkrevet for dem å benytte bussene for å kunne utøve sin virksomhet. Den blindes ledsager må derimot betale full pris. Førerhund kan (som også tidligere var tilfellet) medtas fritt.

Ungarn. Det før omtalte lovforslag om en almen alderdoms-, invaliditets-, enke- og barneforsikring er nu vedtatt av det ungarske parlament. De gunstige særbestemmelser for blinde kom med, og så vidt vi kan dømme etter de for øvrig sparsomme meddelelser som ennå foreligger, er man i ungarske blindekretser vel tilfreds med loven i den vedtagne form.

Tsjekkoslovakiet. Hittil har det vært slik at den tsjekkoslovakiske stat bare har vært pliktig til å yde pensjon til krigsinvalid (herunder også krigsblinde) når deres arbeidsinntekt ikke nådde en viss høide. I anledning av republikkens 10-årsjubileum sendte de krigsblindes organisasjon i vår en henstilling til statsmaktene om at disse bestemmelser måtte bli ophevet. Organisasjonen hevdet at pensjonen skulde være en erstatning for synstapet i fedrelandets tjeneste, og at den derfor burde ydes til alle. Ved sakens behandling i parlamentet blev imidlertid loven fornyet i dens gamle skikkelse, noget som de krigsblinde finner både urettferdig og utakknemlig.

Tyrkiet. Den første skole for blinde i Tyrkiet er nylig blitt åpnet i Smyrna. Den er tilknyttet den derværende døveskole. Man regner at det er ca. 50,000 blinde i Tyrkiet, og det har tidligere ikke vært gjort noget for dem. Ved den nu oprettede skole blir undervisningen i moderne instrumentalmusikk og maskinskrivning omfattet med spesiell interesse.

Kanada. The Canadian National Institute for the Blind, som blev oprettet under krigen og har hovedsæte i Toronto, har hatt stor fremgang både i sitt arbeide for å komme landets blinde idag til hjelp og i arbeidet for å reise fonds til sikring av den fremtidige virksomhet. Ved en landsindsamling 1 mai kom der saaledes

inn ikke mindre enn 225,000 kr. I Winnipeg er der åpnet en ny avdeling, hvis bygninger har kostet over 400,000 kr. Størsteparten av summen er ydet av en enkelt familie i byen.

Offentlige arbeidskonsulenter for blinde i Tyskland?

I Tyskland arbeides der stadig intenst for å få blindeforsorgen med over på social grunn. Man har forstått at skal blindeorganisasjonene makte å skaffe landets synsberøvede passende og lønnsom sysselsettelse, må det offentlige tre støttende til. Som et ledd i disse bestrebelser er der nu fremsatt forslag om at byer på over 100,000 innbyggere skal ansette en eller flere faste arbeidskonsulenter for blinde. Disse konsulenter's oppgave skal være å søke å få blinde plassert på alle de områder hvor dette overhodet er mulig. Hvad skjebne dette så betydningsfulle forslag vil få, er ennå ikke godt å si; men med den energi de tyske blindeorganisasjoner er i besiddelse av, er det ikke utelukket at det vil lykkes dem å få det gjennomført.

Nedstemmende etterretninger fra England.

I engelske blindesakskretser er man meget bekymret over regjeringens forslag til vidtgående forandringer i reglene for statsstøtten til grevskapenes og bykommunenes samfunnsmessige virksomheter, herunder også det sociale arbeide. Forslagets hovedhensikt er ved besparelser å lette skattetrykket for befolkningen. Efter den nye ordning skal statsbevilgningen utgå med et bestemt årlig beløp, og dets størrelse fastsettes for 5 år om gangen. Statsstøtten skal efter forslaget ydes direkte til grevskapet eller kommunen (altså ikke som nu til de enkelte virksomheter), og myndighetene bestemmer selv hvordan summen skal anvendes. Statsstøtten gjøres ikke lenger avhengig av nogen tilsvarende eller prosentvis bevilgning av grevskapene eller bykommunene. Disse avgjør selv hvor meget de vil yde til de forskjellige virksomheter eller institusjoner. Blindesaksforkjemperne frykter for at dette i realiteten vil sette en del av blindeloven av 1920 (The Blind Persons Act) ut av kraft. Denne loven som med rette betraktes som et av de største fremskritt innen engelsk blindeforsorg, pålegger grevskapene og kommunene ganske store forpliktelser overfor de blinde. Selvsagt vil blindeorganisasjonene gjøre alt for å bevare de goder som denne loven har bragt de blinde på mange områder. Noget lett arbeide blir dette ikke; men man håper at parlamentet vil vise større forståelse overfor de blinde og andre uheldigstiltelede samfundsgrupper enn regjeringen har lagt for dagen ved sitt forslag.

Blindeskole på Jamaica.

Frelsesarméen har i sommer åpnet en blindeskole i Kingston på Jamaica. Ved starten hadde skolen 20 elever. Arméen står dessuten i forbindelse med mer enn 100 blinde over hele øen, og den har organisert en forening med over 300 medlemmer som skal lære blinde å lese og skrive og også gi dem undervisning i forskjellig arbeide. Det er også satt i gang et lite cirkulerende bibliotek.

I anledning av skolens åpning sendte presidenten for Nasjonalinstituttet for Blinde i London, kaptein sir Beachcroft Towse, en lykkønskningskrivelse. Da innholdet også har stor almenyldig interesse, gjengir vi her et utdrag:

«Med stor glæde er det jeg sender min lykkønskning i anledning av Kingston Blindeskoles åpning. Det er bare gjennom en spesiell undervisning at de blinde kan overvinne den hindring som synstapet innebærer, og det er bare ved spesiell utdannelse at de kan settes i stand til å leve et nyttig, virksomt og rikt liv i vår moderne tid. Blinde er ikke hjelpeløse, og de er ikke abnorme. De har de samme lengsler, de samme håp og de samme idealer som seende. Men deres vei gjennom livet er vanskeligere, og som erstatning for sollyset trenger de menneskelighetens guddommelige lys. Jeg er selv en blind mann, og jeg er kommet i berøring med næsten enhver type av blinde barn og av blinde menn og kvinner. De er så forskjellige som stenene på strandbredden; men jeg har neppe møtt noen som har ønsket annen hjelp enn den som gjør det mulig for dem å kunne hjelpe sig selv.»

Det kan i denne forbindelse ha sin interesse å minne om at mr. E. B. B. Towse mistet synet i Boerkrigen, hvor han var avansert til kaptein. Han har siden viet hele sitt liv til fremme av Blindesaksarbeidet i England, og som anerkjennelse for sin store innsats her blev han for noen år tilbake adlet av kongen.

Et imponerende tidsskriftforetagende for blinde.

The American Printing House for the Blind, Louisville, Kentucky, U. S. A., er fra september måned med spesiell tillatelse av forlaget begynt å utgi i punktskrift «The Readers Digest». «The Digest», som er et månedsskrift for seende, inneholder alle slags artikler og utdrag av artikler tatt fra andre tidsskrifter (altså tilsvarende det velkjente engelske «The Review of Reviews»). I punktskrift kommer et nummer av «The Digest» til å utgjøre 240 sider i det populære lille format, og det blir således uten sammenligning verdens største månedsskrift for blinde. Imidlertid er det nok ikke mange private blinde selv i Amerika som har råd til å abonnere på det nye tidsskrift. Det koster nemlig 20 dollars årlig eller 2 dollars pr. nummer. Derimot vil den nye publikasjon sikkert få sin betydning for de ca. 60 biblioteker for blinde i De forenede Stater.

Blindhet og litterære storverk.

(Efter en redaksjonsartikkel i «The St. Louis Globe-Democrat»).

Mange som har lest Basil King's romaner, har kanskje ikke kjennskap til at forfatteren som nylig avgikk ved døden i sitt hjem i Cambridge, Massachusetts, var praktisk talt blind da han skrev sine bøker. Forfatterens virkelige navn var William Benjamin King. I 10 år var han prest i den biskoppelige kirke, men måtte i 1892 slutte sin geistlige virksomhet som følge av svekket helbred og sterkt nedsatt synsevne. Mørket senket sig mer og mer omkring ham; men nettop i denne tiden var det han begynte sin litterære løpebane, og skjønt han hadde de største vanskeligheter å kjempe med, nådde han frem til å bli en av Amerikas mest eminente forfattere. Det mot hvormed han overvant disse vanskeligheter, er like beundringsverdig som den beskjedenhet som gjorde at han utgav sine bøker anonymt. Da «The inner Rare» bragte sin forfatter slik berømmelse, lot han fremdeles almenheten være i uvisshet i mange år, og selv da der optrådte falsknere som påstod å ha skrevet boken, tok han ikke til gjemåle. Mens diskusjonen fortsatte, skrev han nye verker som fikk stor utbredelse og særdeles rosende omtale i pressen, verker som var båret av den samme tankerikdom og inspirasjon som hadde preget hans prestevirksomhet.

Likesom Milton beseiret blindheten, slik har også Basil King og andre forfattere i en forholdsvis ny tid gjort det. To av Amerikas største historikere, Prescott og Parkmann, var næsten helt blinde. Da Prescott skrev sin berømte «Perus Erobring» og andre verker, måtte han sitte i et rum hvis lys var sterkt dempet av grønne skjermer. Hans syn var så svakt at han bare kunde skrive en time om dagen, og da ved hjelp av et spesielt konstruert apparat. Synet på det ene øiet hadde han mistet ved et ulykkestilfelle i studenterdagene, og også på det andre blev han siden omtrent blind.

Parkman's syn var så svakt at bokstavene løp sammen for ham, og det var umulig for ham å lese eller skrive mer enn en halv time om gangen. Som oftest hadde han nogen til å lese høit for sig, og likesom Prescott laget han sig et eget apparat til hjelp under skrivningen. Med dette apparatet drev han det til å kunne skrive leselig i et mørkt rum.

De fleste mennesker vilde visst gi tapt for langt mindre vanskeligheter; men blindheten kunde ikke knekke disse forfatterne, hvis indre syn trådte istedenfor det ytre. Basil King inntar en ærefull plass ved siden av disse to historikere blandt de amerikanere som på tross av blindheten har utført litterære storverk.

Grammofonlitteratur for blinde.

Den engelske presse har i de siste måneder inneholdt en rekke artikler om noen nye grammofoner som kan fungere uavbrutt i opptil 11 timer og i første rekke er beregnet på høytlesning for blinde. Det dreier sig her ikke om plater, men om en slags «talende» film. Lesestoffet (noveller, romaner osv.) er optatt på et langt, smalt filmbånd. Man kan nu bruke bånd som bare er 1 mm. bredt. Filmen kan reproduseres, d. v. s. fremstilles i mangfoldige eksemplarer. Den nye grammofon er allerede helt uteksperimentert, og man håper den om kort tid vil komme i handelen. Hvad prisen på filmen angår, forsikres det at den i det minste vil bli lavere enn hvad en punktskriftsbok med samme innholdsmengde koster.

Det har også tidligere både i England, Tyskland og Amerika vært på tale å bringe grammofonen frem til å bli et virkelig hjelpemiddel for blinde med hensyn til høytlesning. Det var dog dengang alltid plater man tenkte på. I England hadde man ifjor opnådd en løpetid av 40 minutter, og oppfinneren håpet å kunne øke tiden til tre timer. Det er ikke utelukket at man ved overgangen til film har slått inn på det riktige prinsipp, og skulde det virkelig kunne opnåes en sammenhengende løpetid av 11 timer, vilde det utvilsomt åpne sig uanede muligheter, særlig hvis prisen på grammofonen og filmen blev så overkommelig som det synes å fremgå av de foreliggende meddelelser. Imidlertid gjør man nok vel i å stille sig litt skeptisk og avventende. I løpet av de siste 10—15 årene har vi oplevet så mange skuffelser med de i den utenlandske presse så sterkt opreklamerte «lesemaskiner» for blinde (engelske, tyske, russiske og amerikanske) at vi ikke bør stille for store forhåpninger på dette område. Det tør nok være at vår geniale punktskrift i lange tider ennå vil vedbli å være det enkleste og beste system når det gjelder å gi de synsberøvede del i litteraturens goder.

Blindeforholdene i Irland.

(Av Marie von Bonnet, Berlin).

Det irske blindevesen står med hensyn til utvikling omtrent tre decennier tilbake for andre land. Irland ligger også langt efter Storbritannia på dette område. Hovedårsaken hertil er vel å søke i at England i 1890 fikk en lov om blinde barns undervisning; men Irland blev ikke tatt med. Det forholdsvis fattige land blev således henvist til utelukkende å lite på sine egne krefter, og det har derfor været meget vanskelig for de irske blindes selvhjelpsorganisasjon, «Irish Association for the Blind», å innhente det forsprang andre stater hadde.

I Irland møter vi i middelalderen ikke sjelden de blinde barden. De sang til harpe eller lutt kongens eller de høie lorders

pris og blev vel mottatt ved hoffet, på slottene og borgene og fikk her en rikelig bevertning. Også i det 17-de århundrede hører vi om en blind irsk barde, nemlig Carolan.

Omkring 1820 blev der oprettet forskjellige asyler i Irland, deriblandt også nogen for blinde; men det var forholdsvis få synsberøvede som blev omfattet av disse institusjoner. Man regner at det nu er ca. 6000 blinde i Irland; men bare omkring 500 er optatt på anstaltene. Asylene synes ikke å gi sine beboere stor frihet og blir av dem betegnet som «fengsler». Mange blinde vil derfor gjerne komme bort fra disse forsørgelsesanstalter og slaar sig på betleri eller blir dilettantmusikere. Ofte kan de slett ikke blindeskriftsnotene, og deres repertoar innskrenker sig hyppig til et par nummer som de har lært utenad eller spiller efter gehør.

I Dublin er der 4 institusjoner for blinde, nemlig:

- 1) St. Josefs asyl og skole for blinde menn.
- 2) Nasjonalinstituttet for mannlige og kvinnelige blinde. — Internatet har bare plass for 20, men beskjeftiger i alt innen- og utenfor anstalten omkring 40 arbeidere og arbeidersker.
- 3) St. Mary's asyl med omkring 150 kvinnelige beboere.
- 4) Molinaux-asylet med omkring 40, for det meste evangeliske, kvinnelige protegéer.

I Cork (Syd-Irland) er der et institut for blinde menn. Det har plass for 50.

Av nyere dato er asylet for blinde kvinner i Limerick med 20—30 beboere.

I Belfast (Ulster) er der et verksted som beskjeftiger 100 blinde arbeidere og arbeidersker. Dette Irlands eneste blindeverksted er satt i gang av de synsberøvede selv, og det skiller sig fra de andre institusjoner derved at der betales arbeiderne en fast lønn.

I Irland er skjeibnefellene sysselsatt med de såkalte «typiske blindeerhverv»: Kurvmakeri, stolsætefletning, børstebinderi, mattefletning og madrasstopning for mennene, strikning og hekling for kvinnenenes vedkommende. Hjemmelærervirksomheten som har vært til så stor velsignelse for Englands blinde, er det i Irland bare gjort en beskeden begynnelse med. I. A. B. underviser blinde både i sine foreningslokaler og i hjemmene.

Associationens sekretær, mr. Neary, er også redaktør av Irlands eneste blindetidsskrift: «The Blind Citizan» (Den Blinde Borger). Tidsskriftet utkommer imidlertid bare hvert kvartal, og det er derfor lett forståelig at det bare innflyter sparsomme etterretninger fra blindesaksarbeidet i Irland.

(Efter «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

Livsforsikringsvirksomhet som blindeerhverv.

i Amerika betrakter man livsforsikringsvirksomheten som det beste erhverv for blinde. Ifølge en av «The American foundation for the Blind» nylig offentliggjort oversikt er det nu 85 blinde livsforsikringsagenter i De forenede Stater. Halvparten har tatt arbeidet op siden 1923, for det meste opmuntret og hjulpet til det av mr. Julius Jonas, New York, den blinde som har hatt en næsten eventyrlig fremgang i livsforsikringsbranchen. Av de 40 blinde som har gjort det best på dette område, tjente 3 under 500 dollars siste år, 3 fra 500 til 1000, 14 fra 1000 til 2000, 4 fra 2000 til 3000, 7 fra 3000 til 4000, 3 fra 5000 til 6000, 2 fra 7000 til 9000 og 3 9000 dollars eller mer. Det fremholdes i oversikten at bare blinde som har særlige anlegg for det, bør slå inn på livsforsikringsvirksomheten som levevei.

Fra Palestina.

Ifølge «Beiträge zum Blindenbildungswesen» er det i Palestina følgende institusjoner for blinde:

1) Det syriske Waisenhus' blindehjem, hvor der blir gitt undervisning i arabisk, engelsk og tysk efter Brailles punktskrift-system.

2) Det Jødiske Blindeinstitut, hvor der undervises i hebraisk, engelsk og tysk, likeledes efter Braillesystemet.

3) Palestinas Blindemisjon, som tar sig av den almene blindeforsorg, med særlig sikte på blinde piker og kvinner. Videre arbeider misjonen for spredning av blindeskriftsbøker på arabisk og engelsk samt for at blinde barn skal komme på skole.

4) Det Muhamedanske Arbeidshjem for foreldreløse Blinde. Foruten i håndverk blir det ved hjemmet gitt undervisning i lesning og skrivning av den arabiske blindeskrift.

Alle disse institusjoner er beliggende i Jerusalem.

Den arabiske og hebraiske blindeskrift (likesom tilfallet er med de seendes når det gjelder disse semitiske språk) leses fra høire til venstre. Når det dreier sig om engelsk eller tysk leses derimot blindeskriften likesom i Europa fra venstre til høire.

Fra Egypten.

Ifølge siste årsberetning for blindeinstitutet Zeitoun i Kairo var der pr. 31. december 1927 153,500 blinde i Egypten.

Nevnte institutt blev grunnlagt i 1901 av den avdøde fru T. R. Armitage. Det er et privatinstitut (som hovedsakelig opprettholdes av engelske rikfolk), men understøttes av den egyptiske

stat. Blinde gutter av enhver troesbekjennelse blir optatt og får undervisning i lesning, skrivning, arabisk grammatikk og regning. Erhvervsutdannelsen omfatter stolsæteflektning, kurvmakeri, teppevevning samt trykning og innbinding av arabiske blindeskriftsbøker. På sine tepper synes instituttet å ha god avsetning. Elevtallet var siste år 50. Instituttet har eget blindeskriftstrykkeri og leverer også bøker til en blindeskole som er opprettet av den egyptiske stat.

Ved instituttet er der utdannet tre blinde lærere som har ansettelse ved den nevnte statsskole eller ved en annen, koptisk, blindeskole. Der utdannes også nu blinde lærere ved Zeitoun-instituttet, da det er planlagt flere nye blindeskoler i Egypten.

Takket være en stor donasjon kunde instituttet i 1926 utvides med en øienklinik. Vi får derfor håpe at Trachoma nu må kunne bli fremgangsrikt bekjempet i selve sykdommens hjemland.

(Efter «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

En tysk blindhetsgrense.

Begrepet «Blind» fortolkes temmelig forskjellig i de forskjellige land. Enkelte steder regner man bare den for å være blind som absolutt mangler syn. Så vidt vi vet, blev denne difinisjon en tid brukt i Danmark, og dette var en av hovedårsakene til det meget lave blindetall der nede. Andre steder taler man om «blinde i praktisk forstand», d. v. s. at vedkommende enten helt mangler syn eller dette er så sterkt nedsatt at han eller hun ikke kan lese, skrive eller arbeide ved hjelp av det.

Vi nevnte i et tidligere nummer at de tyske riksjernbaner fra 1. januar 1928 innrømmer 50 pct. rabatt med jernbanene og postbussene for arbeidende blinde som må benytte disse kommunikasjonsmidler for å kunne drive sitt yrke. Til å begynne med gjaldt rabatten bare dem som var totalt blind. Nu har riksjernbanestyrelsen utvidet rammen til å omfatte dem hvis syn ikke overstiger $\frac{1}{25}$ av normalt. Sammen med ansøkningen om rabatt skal der sendes lægeerklæring for at søkerens eventuelle synsstyrke ikke utgjør mer enn det av riksjernbanestyrelsen fastsatte maksimum.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av 16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.) dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^AS

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtigt og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/månedss opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/s

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til

**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Forskjellig fra Lettland.

I april iår avsluttet 5 unge lettiske blinde (3 menn og 2 kvinner) sin massasjeutdannelse. Skjønt kurset blev gjennomgått sammen med 25 seende, var det dog de blinde deltagere som kunde opvise de beste eksamensresultater. De fikk da også megen ros både av sine lærere og av censorene. Fire av disse massasjestuderende er allerede begynt å praktisere og har hatt tilfredsstillende fremgang. De arbeider på sykehus og sanatorier. — I høst begynner igjen 5 unge blinde sin massasjeutdannelse.

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienlæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grønsen 19

Kontortid hverdage 11—3, 5—6

Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grønsen 15¹¹ — Telefon 10158

Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo

Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Hørvén

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

ELEGANTE

Dresser, Frakker, Kapper

Godt Utvalg ————— Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

Kurset varer i 6 måneder. Undervisning blir gitt i anatomi, fysiologi og patologi.

Ved blindeinstituttet i Riga er man begynt å gi undervisning i vevning. Dette er et nytt fag som erhverv for blinde i Lettland, og det er ennå usikkert hvordan forsøket kommer til å løpe av.

En annen nyhet er at alle lettiske blinde som måtte ønske det, kan få fri radiolicens. De har også gratis adgang til forestillingene på to av hovedstadens teatre som tilhører staten, skriver E. Dresler i «Esperanta Ligilo».

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN AS

Strandgaten 58 — Pergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's **Magasin**

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrinningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfull expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Roketobak

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bibler, Salmebøger Religiøse Bøger

Stort Utvalg

A
s Det v. Indremissionsforbund
Bog- & Papirhandel
Strandgaten 124, Bergen.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84
anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjøletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 12.

December 1928

17. årg

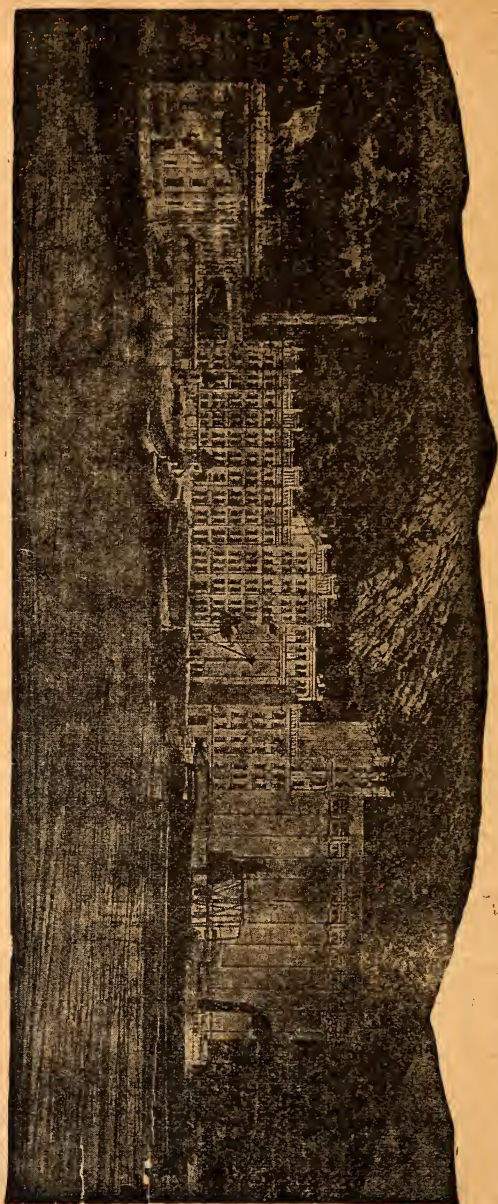
Innhold: Fred på jord. — Gledelig jul. — Blind-Anne. — Blindeforsorgen i Skottland. — Frå blindearbeidet i Sogn. — Utlodningen på Hamar. — Helen Keller. — Mor. — Da alt brast. — Nasjonalinstituttet for Blinde, London. — En liten verdens historie — De nuværende blindeforhold i Russland. — Fra Foreningen for Blinde. — Legater for blinde. — Direktør Kragtorp død. — Espesrøntobevegelsen blandt Norges blinde. — Vakre og anerkjennende uttalelser om pastor Bråtveit — Fra Danmark. — Forskjellig fra Amerika. — Smånotiser fra England. — En gledelig jul. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

Tekst på annonser: Møtereferater. — Blindefyrstikker.

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

Ole D. Danielsen ^A_S

**Lær, Skind
Skomakerartikler**

Hollændergaten 3
BERGEN

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795 BERGEN.

A ^S **I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri**

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved <sup>saget og
kløvet</sup>

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Tørvet.

Møtereferat.

Styremøte i Nordenfjelske Blindforbund 6. november 1928.
Til stede: Karterud, fru Wolmar, Nordberg, Harildstad og første varamann Haglund. — 1) Formannen meddelte at Sommerveitens bedehus var leiet til basarlokale 23.—24. november. — 2) På anmodning hadde Iversen fått fortsette sin innsamling inntil høst-innsamlingen i Trondhjem var avsluttet (innen 10. november). Angående provisjonen for Trondhjemsinnsamlingen blev formannens forslag om 35 pct. enst. vedtatt. — 3) Efter forslag av formannen blev en eldre blind fritatt for medlemskontingent for resten av sin levetid.

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

**Indvikens
Uldvarefabriks
Utsalg**

C. Sundtsgate 22, Bergen

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

A^s H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av

Dragtstoffer

Kaapetøier

Frakketøier

Kjøletøier

Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

**Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider**

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE

„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

**Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.**

**Nygaardsgaten 4,
BERGEN**

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/}_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods

Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,

Spader, Grøp, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul

Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern

Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte: en pakke Persil oppløses
i 25–30 liter kaldt vann. Tøiet, som har

ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anvend
alltid det selvvirkende va-
skemiddel.

Persil

Persil selges i
pakker á 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A/s Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A/s Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5055.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 2913

Nr. 12.

December 1928

17. årg

Fred på jord.

(Skrevet julen 1917).

I over nitten hundre år så skjønt det lød
fra alle verdens prekestoler,
i alle verdens kristne skoler:
Fred på jord! — Fredens gode fyrste er oss født!

Men det til tross har mann mot mann og folk mot folk
blitt ved hverandre koldt å myrde,
blitt ved å øke blod skylds byrde,
blitt ved å håne fredsprogrammets milde tolk.

Og ordet «fred» fikk efter hvert så hul en klang,
fordi så titt man med det fraste,
fordi så titt om fred man maste
mens man med vold sin egen urett gjennom tvang.

— — — —

Der ute raser krigens fryktelige gru,
alt godt i blod og brand forødes,
hver fremskrittsspire rastløs dødes,
mot Ragnarok det synes bære sikkert nu.

Alt det som gjennom mange sekler, slekt for slekt,
i trofast arbeid op var bygget,
i kjærlighet gitt vekst, søkt trygget,
det knuses under mordmaskinens tunge vekt.

Mot undergang den hvite rase stevner hen,
tilintetgjør sig selv bedøvet,
av hevntørst vill, av bloddamp sløvet, —
er der da ingen, ingen redning mer for den?

— — — —

Da lyder atter disse merkelige ord,
som titt var uten ånd og mening,
et paradoks, en kald forstening,
en lengsel, ingen vilje, handling — fred på jord!

Og det som før var stille sukk og sakte stønn
fra svermeriske humanister,
går nu, da ialt det andre brister,
mot himlen op som millioners siste bønn:

La sannhet bli det julens underfulle bud,
som gjennom nitten sekler tonet!
La menneskene bli forsonet!
Send fred, send rettvis, evig fred, o allmakts Gud!

Edvard Imsdahl.

„Gledeleg jol“.

Med desse orda helsar me kvarandre i jolehelga, og det er gode og væne ord. Noko større kann me ikkje ynskja kvarandre enn gleda, veikeleg gleda. Det var ogso innhaldet av den fyrste jolehelsinga, den som engelen kom med beinast frå Gud. Herrens herlegdom lyste kring han, sår det. Me kann gjerne segja at jolebodskapen er evangeliet i evangeliet.

«Kommer og ser hvad her forunderligt sker! Gud vil et menneske være »

Kva var det som hende jolenatta? Ja, det er visst ikkje noko menneskje som kann klårleggja det for tanken; men at det hende noko meir enn vanleg det syner heile saga sidan. Det kann visst ikkje segjast betre enn dei endeframme orda i salmen: Gud vil et menneske være. Gud og menneskja fann kvarandre gjennom Jesus Kristus, og dei finn kvarandre gjennom han den dag i dag. Kva gjer det um det ikkje kann utgrunnast med tanken, når ein kann røyna det i livet? «I det navn har millioner atter reist det trette kne,» segjer ein av diktarane våre. Millionar og atter millionar menneskje har stemt i englesongen frå Betlehem: «Æra vere Gud i det høgste. Fred på jorda og Guds hugnad i menneskja». Var det då ikkje ei stor gleda engelen kom med til hyrdingane? Og denne gleda skulde timast alt folket, segjer han. Alle menneskje skal få del i jolegleda. Det høver difor godt at me ynskjer kvarandre ei glad jol. Jola er gledesjøgtida framum andre, og eg undrast um det ikkje er so den dag i dag at jolekveld er Guds englar oss nærare enn elles. Jola er i alle høve heimens fest framum andre kyrkjejøgtider. Alle som kann, vil då vera heime, og kann dei ikkje på onnor vis, so sender dei helsing heim. Men skal me få den djupe, sterke jolegleda, då lyt me få syn for det store som hende fyrste jolenatta: at det vart

fødd ein frelsar. Me lyt få syn for at me treng ein frelsar, og at denne frelsaren no er komen. Di djupare trongen vert i oss etter frelsaren, di større vert gleda over å finna han. «Og finner du ham, da finner du alt hvad hjertet kan evig begjære. Da reises påny hvert håp som falt, og blekner så aldrig mere.» Når me då ogso i år ynskjer kvarandre ei glad jolehøgtid, so lat oss med det ynskja kvarandre at me må finna Jesus Kristus som vår ven og frelsar, som kann og vil gjera oss æveleg lukkelege. Då får me ogso vera med i den store takkesongen som lyder i himmelen frå den store, kvite flokken. Gud hjelp oss alle i din grenselause nåde til å få joleljuset tent i vår sjæl. Amen.

For «Blindesaken»

av pastor E. Bråtveit.

Blind-Anne.

På en sommerreise i 1846 var jeg med et par reisefeller for en strykende båt seilt fra Odda ut igjennem den dype, inneklemt Sørfjord og kom ved midnattstid i øsende skyllregn til Ullensvang. Her fant vi under Knut Oppedals tak ly og vennlig mottagelse, og Knut hadde ordnet det så, at stedets navnkundige sangerske, gamle Blind-Anne, og min morgenkaffe blev mig presentert på én og samme tid.

Da jeg kom ned i stuen, satt hun fremme på gulvet, hvor solen spilte inn gjennom vinduet. Hun satt i en kubbestol med begge hender foldet over tykkenden av en lang stav, som hun støttet på skrå mot gulvet, og hvilte haken, eftertenksomt grundende, på håndbaken. Hun var taus og stille; for man hadde sendt bud efter henne og sagt at en fremmedkar vilde høre alle hendes historier og viser, — og nu satt hun og søkte dem frem i det gamle, halvtåkede minne. Ansiktet som hvilte sig på stolen, var vakkert ved sitt ærværdige preg. Fra den brede pannen var det bløte og skinnende hvite håret med omhu strøket op under den lille sorte huen; over hennes trekk som var fordervet av koppene, rynket og avbleket av alderen, lå en klarhet, en mild ro som fra den gamles indre lykke gjød sig over hennes åsyn og trengte gjennom hele hennes vesen. For skjønt Blind-Anne fra sin tidligste barndom, da hun i koppene mistet sitt syn, hadde savnet solens glans, bar hun i sig et klart og varmende lys: Sine barneårs sagn og sanger og en urokkelig tro. Nu var hun omkring de åtti; men hun var ennå høi og rank og sterkbygget.

Hun hadde, jeg vet ikke i hvor mange år, tjent hos prost Hertzberg i Ullensvang som barnepike, og ialt det hun fortalte fra virkeligheten, begynte og endte med: «I den tid jeg levde under tak med salig prosten.» Det var vel i sin stilling som barnepike hun hadde utviklet sitt forunderlig vakre og sanne foredrag av folkets sagn i bunden og ubunden stil. Nu bodde hun hos en søster og fikk fattigunderstøttelse; men hun forsikret at hun led ingen nød. Enda hun var blind, vandret hun omkring i egnen

uten nogen til å leie sig; for hun kjente virkelig hver sten i stien, og holdt, som hun selv sa, med den venstre sin stav og med den høire Vårherres ledende hånd. — — —

Men det er især fra en varm, sollys sommermorgen at jeg nar et levende minne om Blind-Anne. Jeg vendte tilbake fra en morgentur og gikk og smånynnet. Da hørte jeg på en gang tett foran mig et venlig «Gud signe», og da jeg slo øinene op, stod Blind-Anne der med sin stav. Hun sa hun kom like fra skrivergården, for nu hadde hun igjen en ny vise til mig. Jeg spurte hvordan hun kunde vite det var mig som kom. «Jeg kjenner dig på røsten og på gangen», svarte hun.

Tett ved siden stod en mektig gammel hengebjerk og krummet sine grener ut; under den lå en sten til benk. Her tok vi plass, og Blind-Anne begynte sin sang. Men hun hadde neppe sunget strofen ut, før en flokk barn fra folkene som høiet rundt om, nysgjerrig nærmet sig, først halvt fryktsomme og nølende, en for en, men snart dristigere og friere. Snart hadde hele flokken leiret sig ved den gamle Annes føtter. I førstningen var deres opmerksomhet delt mellom Anne og fremmedkaren som satt og skrev op. Men da Blind-Anne vel hadde begynt på et eventyr, rev hun snart med sig de små tilhørere, og av hennes munns trylleord lot de sig villig føre fra den solblanke dag inn i fjelldypet til Askeladden og trollet med de ni hodene.

Men jeg blev tilbake utenfor og glemte rent å følge den gamles fortelling. Jeg sat ute i den storartede og yppige natur og gledet mig ved det vakre syn, mens de lette sommermilde vindpust bar til mig lukten av nyslått høi og en dempet lyd av låens klang under brynet og av arbeidernes spøkende tale. Foran, under hengebjerken, satt gamle Blind-Anne så fordypet i sin fortelling at de snehvite hår hadde løst sig under huen og gled henne ned over pannen; — ved hennes føtter barna, barbent, barhodet og i skjorteermene; deres øine hang ved den gamles munn, og vilde snappe ordet før det ennå var sloppet över leben; — utenfor i den tindrende julidags lys og glans den bratte bredds rike løvpartier, og så Sørfjordens grønne vannspeil hvor solstrålene spilte og glimtet og glinset i tusen gjenskin, inntil fjorden bøide av langt borte og lukket sine mektige blånende kløfter. Men på den andre siden, midt over fjorden, glitret og blinket Folgefonnas snekam, som bøide sig ned og kysset fjellets gress og løv, — skinnende hvit som Blind-Annes hår, som lå over sangens og eventyrets vårfriske tanker.

Da jeg dagen efter sa Blind-Anne far vel, gråt hun og takket mig for de gode timene vi hadde hatt sammen. «Vi sees nok ikke mer her på jorden,» sa hun, «når du kommer til Harang igjen, er jeg saktens død». — Hun hadde rett. Ingen som besøker Sørfjordens vidunderlige bredder, vil finne henne. Nu er hun atter flyttet under tak med salig prostens; Ullensvang kirkegård har med sin gresstorv tekket over dem begge.

Jørgen Moe.

Blindeforsorgen i Skottland.

Et kommunalt system.

(Av rådmann P. J. Dollan, Glasgow.)

(Nedenstående artikkel som vi gjengir efter det engelske blindetids-skrift «The Tribune», tror vi vil bli lest med adskillig interesse, selv om forholdene i Skottland jo er nokså forskjellige fra våre. Rådmann Dollan som tilhører Arbeiderpartiet, er formann i felleskomitéen. Red.).

Det eneste kommunale system under Blindeloven av 1920 (The Blind Persons Act) er det som er tillempet i sydvest-Skottland. I spissen for virksomheten står en komité med representanter for Glasgow, 16 andre byer og 7 grevskaper. Systemet omfatter to av de største verksteder i landet, ett aldershjem for blinde, utstrakt sosialt arbeide, feriehjelp, utfluktssteder, hjem for blinde som holder på med sin utdanning, hjelp til blinde som er uskikket for undervisning osv. Felleskomitéens offisielle opgave er:

- 1) Å ta sig av de blinde småbarn under 5 år som har dårlige hjem, få dem inn på de almindelige barnehjem eller oprette egne.
- 2) Å få blinde beskjeftiget på verksteder.
- 3) Å oprette og drive verksteder hvis dette er påkrevet.
- 4) Å skaffe passende boliger for blinde.
- 5) Å oprette særskilte hjem for blinde hvis dette er nødvendig.
- 6) Å sørge for hjemmeundervisning av blinde.

Før komitéen trådte i virksomhet, hadde der i over 100 år eksisteret en blindeinstitusjon i Glasgow, nemlig The Royal Glasgow Asylum for the Blind. Tross sitt navn var denne institusjon rett og slett et verksted. Der var også flere små verksteder som var sat i gang og blev drevet av religiøse organisasjoner. De fleste av dem hadde finansielle og administrative vanskeligheter, noget som rimeligvis banet veien for innførelsen av det kommunale system. Sundhetsdepartementet var fra først av imot kommunale foranstaltninger, men bøide sig til slutt for de anførte argumenter. Det største verkstedet blev overtatt i 1923, og de mindre fulgte efter. Småverkstedene blev nedlagt og arbeiderne overført til de store verksteder og fabrikker i Glasgow. En ny fabrikk er for kort tid siden blitt åpnet i Possilpark-distriktet. Den er forsynt med det mest moderne maskineri, og det sies at det er den best utstyrte og mest hygienisk innrettede fabrikk i landet. Fabrikken har restaurant, takhave, promenadeplass osv., og arbeiderne setter overordentlig stor pris på dette. Utvidelsen av fabrikken er planlagt. Målet er å samle alle verksteder og hjem i Possilpark, som ligger høit og fritt til. Det er et av de sundeste strøk i byen.

Siden felleskomitéen overtok administrasjonen av verkstedene, har den nedlagt en kapital på 580,000 kr. I beløpet inngår

en sum av 450,000 kr. som er anvendt til kjøp og innredning av den nye verkstedsbygning i Possilpark. Lokalene her blev åpnet ifjor av sir John Gilmer, statssekretær for Skottland. Det er nu over 200 blinde beskjeftiget i Possilpark, og jeg antar alle er enige om at det er de beste arbeidsforhold de nogensinne har hatt.

Overføringen av så mange blinde til Possilpark har gjort det mulig for komitéen å foreta forskjellige forbedringer på de gamle verkstedet i Castle Street. Et skomakerverksted er saaledes blitt innredet og har vært meget formålstjenlig. Alt i alt sysselsettes der nu ved de forskjellige verksteder ca. 500 blinde. Det er en stigning av 220 siden komitéen begynte sin virksomhet for 5 år siden. Dette viser best den raske utvikling som har funnet sted siden det kommunale system blev innført.

Virksomheten på verkstedene omfatter madrasser, sengeutstyr, skotøi, møbler, tømmerarbeide, strengearbeide, mattefletning, tilvirkning av skibsfendere, kurvmakeri, maskinstriking m. m. Fra verkstederne blev der ifjor solgt for henved 1,1 mill. kr. Verkstederne konkurrerer om leveranser i det åpne marked og nyter sjelden nogen begunstigelse. Det er verdt å legge merke til at blindeverkstedene hører til de aller best anskrevne når det gjelder madrassleveranser til Atlanterhavsskibene. For kort tid siden avsluttet verkstedene kontrakt om en leveranse til et stort skipsrederi i konkurranse med anbud fra alle kanter av landet. Kommunene lar blindeverkstedene få ordren når arbeidet og prisen er like tilfredsstillende som de andre anbyderes. Personlig mener jeg at blindeverkstedene alltid burde ha fortrinnet; men mine kolleger fra de andre by- og grevskapsstyrer er ikke enig i dette.

Verkstedene kan ikke klare sig uten offentlige tilskudd, og det ventes heller ikke. Ifjor utgjorde tilskuddet ca. 360,000 kr. Det blev utlignet på de interesserte kommuner i forhold til det antall blinde hver enkelt hadde beskjeftiget. Glasgows tilskudd beløp sig til 247,000 kr.; men dette betydde bare en forhøielse av skatteprocenten med 2 øre.

I lønninger til de blinde arbeidere blev der i 1927 utbetalt 665,000 kr. Når det dreier sig om faglærte folk, er den garanterte minstelønn pr. uke for menn 45 kr. og for kvinner 30 kr. Der ydes betaling for ferien, og der er fri syke- og arbeidsledighetsforsikring.

De blinde arbeidere har sin egen diskusjons- og underholdningsklubb, sin svømmeklubb, sitt musikkorps, sin egen sparekasse osv. Felleskomitéen administrerer den store virksomhet, men legger ellers megen vekt på å opøve de blinde til å bli selvstendige mennesker og å få dem til å delta i livet sammen med de seende.

Komitéen yder også bidrag til inntellektuelt begavede blinde til videregående eller spesialutdannelse. I Glasgow får de blinde reise fritt på kommunens sporveier. Ved Clyde er der blitt opprettet et hjem for ensligstilte blinde menn over 50 år. Det har

ca. 20 beboere. Et større hjem av lignende art er under planleggelse.

En særskilt komité arbeider nu med spørsmålet om en fast understøttelse til arbeidsudyktige blinde, noget som allerede er gjennomført enkelte steder i England. Det har vært foreslått at der skulde ydes et fast ukentlig bidrag på kr. 22,50 til alle blinde som bodde utenfor institusjonene, uansett deres inntekt og økonomiske forhold. Dette vilde unektelig være den enkleste måten å løse spørsmålet på; men det vilde bli en både urettferdig og utilfredsstillende ordning. Der må foretas en gradering efter behovet. Tallet av blinde i vårt distrikt som det her dreier sig om, utgjør ca. 2000, og omkostningene ved planens gjennomførelse er anslagsvis satt til 900,000 kr. årlig.

Felleskomitéen har også med kraft tatt op arbeidet for forebyggelse av blindhet. Til behandling av synsskader i industrien er der oprettet en særskilt klinikk i Glasgow.

Planen er efter hvert å få hele blindeforsorgen inn under kommunal kontroll. Frykten for at det kommunale system vilde føre med sig at den private støtte til blindesaksarbeidet falt bort, har vist sig å være ugrunnet. Ifjor blev der således testamentert over 40,000 kr. til blindeinstitusjoner, og iår er også store beløp mottatt.

Felleskomitéens arbeidsfelt dekker et stort areal. Partistillingen er forskjellig i de forskjellige distrikter; men samarbeidet mellem komitémedlemmene har vært det aller beste. Komitéen har hatt en vanskelig, men samtidig både interessant og takknemlig opgave å løse, og det er grunn til å være fornøyd med fremgangen hittil.

En kort oversikt over inntekter og utgifter i siste regnskapsår (1. april 1927—31. mars 1928) kan være av interesse. De samlede utgifter beløp sig til 1,985,000. De største inntektsposter var følgende: Varesalg 1,069,000; forskjellige bidrag 105,000; statstilskud 121,000; kommunale bidrag til utdanning, utstyr m. m. 205,000; kommunale startbidrag 123,000; tilsammen 1,623,000. Underskudd dekket av de interesserte kommuner 362,000. Aktiva (bygninger, fonds, varebeholdning m. m.) utgjorde 2,696,000 og passiva 1,153,000 kr. Nettoformuen beløp sig således til kr. 1,543,000.

Frå blindearbeidet i Sogn.

Sekretær i Blindeforbundet, John Sætre, er no i Sogn og talar um og for blindesaki. Eit par dagar hev han vore i Sogndal. På folkehøgskulen heldt han foredrag laurdag (28. oktober). Sundag var han i bedehuset. Han er næsten blind og hev sjølv gjenge landsens blindeskule i Nidaros, og hev der lært sitt handverk, som dei fleste blinde som gjeng denne skulen. Men styret for Blindeforbundet fann snøgt ut at dei kunde nytta denne mannen

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

sine gode åndsevner for saki, og det fekk honom til sekretær og ferdatalar. Og det er ikkje tvil um at han gjer framifrå godt arbeid. Han er sers interessert, hev eit friskt og klårt syn på saki sitt fyremåll, og legg vilje og kraft i sine foredrag.

Hans foredrag i Sogndals bedehus greip tilhøyrarane sterkt. Ved framifrå ljusbilæte førde talaren møtelyden gjennom skulero-mi, arbeidsstovor og utstillingar av saker som er arbeidde av blinde. Ved dette arbeid på skulen kjem det livsglede og dugleik inn i rekkjone av dei blinde, og dei lærer seg å verta sjølvhjelpne. Det kann ikkje segjast sterkt nok at dette er eit stort og lyfterikt arbeid. I mange arbeidsgreiner når dei fram til tevling med dei som hev både syn og andre sansar. Ved hjelp av blindeskrift tek ogso mange vande eksamenar og vert lærarar, journalistar og embetsmenn. Av blinde sogningar umtala Sætre Nils Hellem i Brekke som stødt tek sine premiar på utstillingane.

Der er all oppmoding til bygdefolk, heradstyre og ved kyrkjeofringar å stydja Blindeforbundet, so det kann ha midlar til sitt yrke for dei mange blinde i landet vårt.

Etter Sætre sitt foredrag tok formannen i Blindeforeningen i Sogndal, fru Faleide, ordet og takka hr. Sætre for hans framifrå gode foredrag, og ved innsamling kom der inn ikkje so få krunor.

På fleire stader i landet reiser John Sætre som ferdatalar i ungdomslagi, og me meiner at so godt som han ber denne sak fram ogso ved dei mynstergode ljusbilæte, er han ein god mann for ungdomslagi. Synet av alle dei blinde som arbeider seg fram ved sin faste viljestyrke på den tunge veg, vil vekke ålvorstan- kar hjå ungdomen og mana til å ta i i den tevling som tidi fører med seg. Dei vil skynå at når blinde kann arbeida seg fram, so må dei som ser og elles ogso hev evner, lettare kunna gjera det. Me vil råda folk til mannjamt å møta på Sætre sine foredrag og høyra og sjå, skriv «Sogns Tidende».

Utlodning på Hamar.

En av Ø. B.s mest aktive foreninger i de senere år, Hamar Blindeforening, arrangerte en meget vellykket utlodning i Misjons- huset på Hamar 15.—17. november. Fra utsalget var det sendt op en del pene ting som sammen med gaver fra nogen av distrik- tets blinde utgjorde en ganske presentabel avdeling blindes ar- beide. Videre var der vakre håndarbeider fra foreningens damer og mange til dels ganske verdifulle ting fra byens forretningsfolk og andre sakens venner på stedet. Der var sørget for god under- holdning, og byens presse var velvillig som alltid. Nettoutbyttet blev kr. 920,62, hvad vi vel må betegne som et meget godt resultat i dårlige tider av en by på 6—7000 innbyggere, og hvor der prak- tisk talt hver uke er tilstelninger av lignende art. — Foreningens formann har gjennom alle år vært frk. Hanna Thorkildsen, en dat- ter av avdøde biskop Thorkildsen i Kristiansand S., og så har vi

som primus motor i alt blindesaksarbeide på Hamar i agent Johan Evensen, som også i første rekke har æren for at vi fikk en forening til der i byen, «Vårsol». Begge foreninger har tidligere år sendt Ø. B. pene bidrag, og det er tydelig at blindesaken har fått en fremskutt plass i Hamarfolkets sympati. Ø. B. bringer herved alle sine venner i Hamar en hjertelig takk, og denne gang først og fremst dem som har hatt strevet med utlodningen, og dem som på en eller annen måte har bidratt til det smukke resultat.

Alf Arnesen.

Helen Keller

Den blinde og døve forfatterinne forteller om sig selv.

En bladkorrespondent skildrer her et besøk hos Helen Keller, den verdensberømte blinde og døve amerikanske forfatterinne som nu er 48 år gammel og bor i en liten, idyllisk villa i Forest Hills på Long Island. Helen Keller blev omkring århundreskiftet meget omtalt i pressen og blandt de psykologiske professorer, fordi hun uten å kunne se eller høre allikevel hadde utdannet sine åndsevner, så de fungerte som et normalt menneskes.

Da den lille Helen var 19 måneder gammel, blev hun berøvet både synet og hørselen. Hun var dømt til å leve sitt liv i evig mørke og evig stillhet. Ikke en lysstråle og ikke en lyd kunde nå henne. Mange mente at barnet vilde være tapt for verden, og at det mest barmhjertige vilde være å utslette det fra de levendes tall. Men slik tenkte ikke fru Annie Macy. Hun kom i forbindelse med den lille Helen da denne var 6 år gammel, og var den første som ved hjelp av et selvlaget tegnsprog nådde inn til hennes sjel og gav henne forståelse av den verden som omgav henne. Helen Keller har i en bok som er lest av mange, skildret sin opvåknen til liv. Den heter «Mitt Liv» og er også oversatt til norsk. For øieblikket arbeider hun på fortsettelsen av sine «Livserindringer», som vil utkomme i nær fremtid i New York under titelen «Midstream».

Helen Keller bor stadig sammen med singamle lærerinne, fru Macy (født Sullivan) og frk. Thomson. Jeg så nogen komme ned trappen en liten smule usikkert, forteller korrespondenten. Det var en kvinne hvis øine stirret stivt ut i rummet uten å se noget som helst. Hun hadde et smil om lebene. Med langsom, mekanisk aksentuering sier hun: Hvem — er — det?

Fru Macy grep hennes hånd, og ved tegnsprog stavet hun fort: En bladmann.

Frk. Keller, som forresten helst ønsker å kalles rett og slett Helen, svarte med en liten latter: Ja så, en bladmann. Jeg liker godt å få besøk av pressefolk. De er så elskverdige.

I dagligstuen tok Helen plass med en av sine venninner på hver side og med en liten terrier på fanget. Det blev dog ikke

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

megen tid til å klappe hunden, for Helen holdt den ene hånd op til fru Macys leper for å «kjenne» hvad hun sa, mens hun i håndflaten på den andre mottok alfabetiske meddelelser gjennom frk. Thomsons spillevende fingrer.

Jeg kunde ikke holde mig, men spurte: Har De nogen gang vært forelsket, frk. Keller?

Helen gjentok langsomt spørsmålet mitt. Det så ut som om hun holdt på å svare, men plutselig holdt hun op og sa: Det vil jeg ikke svare på, og hun rødmet som en skolepike. Det var en vidunderlig rødme over dette ansiktet, som livets stormer ikke hadde greid å gjøre hårdt. Hennes venninner forteller mig at hun ikke har noget imot å bli smigret, og at hun er likeså forfengelig med sitt ytre som andre kvinner. Hun praler litt med de store menn hun har ført samtale med ved hjelp av fingersproget, blandt annet Mark Twain, telefonens oppfinner Graham Bell, og Amerikas president Calvin Coolidge.

I mine livserindringer, sier hun underfundig smilende, optrer der mange menn. Jeg tror det er næsten 70 stykker jeg nevner; men det er bare 6 kvinner. Mon det er passende?

Om Mark Twain sa hun: Jeg kjente ham godt. Han var meget vittig, men tillot aldri at andre snakket, av frykt for at de skulde si endnu morsommere ting enn han selv. Han hadde et godt hode. Jeg fikk lov til å kjenne på det, og vet at det var anderledes enn andre hoder.

Også Graham Bell stod jeg på fortrolig fot med, forteller Helen. Han var alltid interessert. Som videnskapsmann fulgte han nøie min utvikling, og han hadde så smukke whiskers. President Coolidge fremstilles som regel som en kald og tilbakeholden mann; men det passer ikke. Han har et varmt hjerte.

Også om det kommende presidentvalg snakker hun. (Korrespondentens besøk fant sted før presidentvalget). Jeg tror at Hoover blir valgt, sier hun. Jeg holder meget av guvernør Smith; men han har ingen chancer overfor Hoover. Hvis det kom an på mig, blev ingen av dem valgt. Jeg vilde stemme på Lindberg. Han er den amerikaner som i det siste har gjort oss størst ære.

— — —
Vi kommer snart inn på det brennende spørsmål i Amerika: forbudet. Helen er mot forbud. — Jeg tror på måtehold, sier hun. Man kan ikke forbedres ved forbud. Folk blir bare tørste da.

Å skrive en bok når man er blind, er selvfølgelig ikke nogen lett sak, og Helen skriver virkelig sin og retter den — hun nøier sig ikke med å diktere den til andre. Det er en omstendelig prosess. Helen bruker en skrivemaskin for blinde, slik at tegnene kommer frem i relieff, så den blinde kan lese dem med fingrene. Imidlertid går det ikke fort nok for Helen med dette skriftsystem. Hun bruker et slags forkortelsessystem. Helen retter manuskriptet på maskinen og tar senere en renskrift på almindelig skrivemaskin. Denne leser fru Macy, mens frk. Thomson over-

setter hurtig med tegn i Helens hånd. Det er innviklet, men med øvelse går det.

Man kan lære meget av Helens skjebne, blandt annet kan man lære aldri å gi op hvor mørkt det ser ut. På en måte er Helen glad over sine mangler.

Hvis jeg hadde vært normal, sier hun, var jeg blitt en almindelig liten kone som hadde fått barn, som senere blev sendt i krigen — jeg hater krig. Men mine mangler har vært en spore for mig, de har tvunget mig til anstrengelse og de har utviklet mine åndsevner i en grad som ellers ikke vilde ha funnet sted. Man når vidt i denne verden når man øver sig daglig, og når man er tålmodig. Og jeg har så mange gleder. Særlig er jeg glad for haven min. Den kjenner jeg ut og inn, skjønt jeg aldri har sett den. Farverne har ikke bud til mig; men til gjengjeld kan jeg likesom føle blomstenes duft. Med hensyn til luktesans, føleevne og hukommelse tror jeg at jeg slår de fleste mennesker. Mine sanser og åndsevner er jo blitt ensidig utviklet og skjerpet, jeg er på visse felter en hel Sherlock Holmes. Og jeg savner ingenting. Fru Macy og frk. Thomson er mine øine og ører; men de trenger ikke inn i min sjel. Innerst inne lever jeg mitt eget liv, som ingen kjenner undtagen jeg selv.

Mor.

Det var eit auge som lyste
imot meg hjartemildt.

Det var eit mål som tala
so underleg lognt og stilt.

Det var ei hand som strauk meg, —
ho var sliti og ikkje mjuk.
Men endå alt ho letta,
når eg låg heit og sjuk.

Det var ei mor som blødde
når livet slo meg hardt.
Men sjølv ho leid 'og tagde —
med auga like hjart.

Det var ei mor som streva
og støtt vart ropa på:
Det var ei mor som døydde, —
eg kann det ei forstå .

Det var ei mor som døydde, —
ei gamall, kroket mor —
med rukker i sitt andlet:
ei fager, fager mor. —

Ho aldri noko kravde;
ho alltid berre gav,
gav heile livet igjennom, —
gav meg ei heilag grav.

Eg har eit liv å leva
i skuld til deg, mi mor. —
Eg fekk deg ikkje løne, —
du frå meg, frå meg for.
Men når eg sorgfull vankar,
eg ser ditt auge mildt,
som lyser gjenom myrkret —
og gjer det hjart og stilt.

Og fekk eg spreide berre
eit attskin på min veg,
ein blenk av all den kjærleik
som du har ofra meg .
Då skal ditt mål eg høyre
når hjarte bankar sjukt,
og handa di skal stryka
mi panne vart og mjukt.

Erik Harildstad
(i «Doggdråpar»).

Da alt brast.

(Nedenstående skildring som vi gjengir efter «Bergens Tidende», viser hvilken stor betydning vårt blindesaksarbeide har, ikke minst for dem som plutselig blir berøvet synet. Red.)

Denne fortelling er helt sannferdig. Det har hendt i den siste menneskealder, og mannen lever den dag idag.

Det var en vakker dag med sol og klar himmel, og Joakim gikk inn i tunnelen for å begynne sitt arbeide. Alt går som vanlig, og Joakim er godt kjent med sitt fag. Hans arbeide var nu å brenne et minehull for å få plass til dynamitten. Et par patroner er nok, og disse blir efter alle kunstens regler puttet ned i minehullet. Det er ingen i nærheten; men de som stod utenfor tunnelen hørte et almindelig lite skudd, som de ikke la noget større merke til. Litt senere opdager de dog til sin store forundring at der kommer en mann krypende ut av tunnelen. De springer til og får se et syn de aldri glemmer. Sort av røk og blod og forrevet ligger der en arbeider. Det ene øiet henger på kinnet, det andre er borte. Jo, det er Joakim. Hjertene snører sig sammen i en uendelig smerte. Stakkars, stakkars Joakim, det var en fryktelig ulykke. De prektige arbeidere gjør alt hvad de kan for å hjelpe. Ja, alle hjelper til, alle vil gjerne få gjøre noget godt for dette ulykkelige menneske. Musklene i brystet og den ene armen er sterkt oprevet, og Joakim anker sig i smerte. Men det er bare ett ord man hører: «Øinene, øinene!» Alle som leser dette, forstår litt av den sjelequal mannen lider under; men ingen andre enn de som selv har mistet synet, kan forstå det helt. Alle er nu velvillige tjenere for Joakim, og snart ligger han inne på et godt sykehus og har forstenangs læger om sig. — — —

Læger og alle andre har gjort sitt beste, og ca. 8 uker er gått siden ulykken. Sårene er grodd sammen, og den blinde mann er skrevet ut fra sykehuset. Man er også nu begynt å venne sig med at Joakim er blind, og man er nok klar over at hans liv nu må legges sterkt om, og at det blir vanskelig for ham mer å kunne utføre noget arbejde. — — —

Et nytt liv er begynt for Joakim. Han springer ikke i fjell og fjære, og han synger heller ikke til hammerens slag mot mineboren. Nei, han sitter eller ligger inne i stuen og hører på hvordan hans gråtende kone og to døtre steller der. Det er liten avveksling i hans arbeide, dog er der litt. Enten ligger han og grubler over sitt tapte syn og de kjæres fremtid, eller han har sittende en inne hos sig som må synes synd i ham eller må få høre om igjen hvordan ulykken gikk til. Men dagene går, og snart får han lov til å være alene, ja helt alene, når undtas de tre i familien. Nu har også folket i bygden gjort sig fortrolig med at Joakim er blind, og litt efter litt mister han også sitt navn og heter bare «Den blinde».

Ja, her slutter mange blinde sin livshistorie. De er gått inn i glemselens avlukke, og verden går sin gang uten dem.

Men så kommer Vestlandske Blindeforbund. Forbundet har sendt en blind mann til Joakims stue, sendt ham med bud fra den travle verden, og de ber ham komme med i livskampen igjen. Det skjelver om Joakims munnviker, og ansiktet forteller om håpløshet. Men den blinde utsending forteller med liv og interesse om de blindes livskamp og muligheter, og Joakim blir mer og mer interessert. Snart tendes igjen en gnist av håp i det forpinte bryst, og livstrangen sprenger sterkere og sterkere på. Neste høst bærer en av våre kystbåter en hel del blinde på sitt dekk frem til arbeidsskolen for blinde menn, og Joakim er den ene.

Vi lar noen få år gå, og så kikker vi igjen inn i Joakims lille stue. Før vi kommer inn, får vi gjerne høre munter sang, og inne i stuen sitter en mann sterkt optatt med å lage kurvstoler. Jo, det er Joakim, og alle fire smiler vennlig imot oss. Joakim sa en dag til undertegnede: «Aldri kan jeg fulltakke Vestlandske Blindeforbund. De blinde og deres venner har reddet mitt liv.»

La mig så få si noen ord til slutt. Våre seende medmennsker er som regel snilde mot de blinde. Ja, de står alltid parat når ulykken hender; men det er vanskelig for dem å forstå å hjelpe senere. Da er det Blindeforbundet som må til.

Men nu tar det også til å bli svært vanskelig for V. B. å kunne hjelpe. De nye blinde får vi nok ganske regelmessig fra år til år, og kravene til forbundet om hjelp til selvhjelp blir større og større; men tidene blir verre og verre. Alle bør derfor støtte forbundet med sine bidrag, store eller små. Tenk på Joakim, og De ha bevis nok for at arbeidet kan lykkes, og De vil føle gleden ved gaven.

John Sætre.

Nasjonalinstituttet for Blinde, London

har offentliggjort sin årsberetning for 1927—28. Det fremgår av beretningen at instituttet kan notere ny fremgang i alle virksomhetsgrener.

For trykkeriavdelingens vedkommende vises omfanget av følgende tall:

Brailles punktskrift: 17,838 innbundne bøker; hefter, instruksjonskort og alfabeter 10,667; tidsskrifter 209,410 eksemplarer; aviser 227,612 eksemplarer.

am Moonsk skrift 6138 innbundne bøker; hefter, alfabeter, tidsskrifter og aviser 56,011 eksemplarer.

I alt utgir instituttet 8 tidsskrifter og 2 aviser i blindeskrift. Dessuten trykker det flere tidsskrifter som utgis av andre blindeorganisasjoner.

Instituttets håndskrevne bibliotek for studerende blinde er under året øket med 770 bind og det var ca. 2000 utlån.

Musikkproduksjonen utgjorde: 1074 innbundne bøker og

15,836 hefter. Også for musikkstuderende planlegges et håndskrevet bibliotek, inneholdende slike musikalier som ikke har almen interesse og derfor ikke kan trykkes. Under navn av «Blinde Kunstneres Venner» vil instituttet få i stand en organisasjon som på enhver måte skal søke å fremme de blinde musikeres interesser.

Instituttets «Sunshine Homes» fortsetter sitt velsignelsesrike arbeide for blinde småbarn. — Høiskolen for blinde piker i Chorley Wood (som for tiden har 34 studerende) har hatt et meget godt år. Det samme er tilfellet med masasjeinstituttet i London. 10 elever tok eksamen med utmerket resultat. Av disse er 7 begynt privatpraksis, 2 har kombinert sådan og hospitalarbeide og har 1 heldagspost på et sykehus. — For de blinde massører og massører har instituttet opprettet et eget fagbibliotek i punkt-skrift og utgir et spesielt fagtidsskrift for dem.

Ved instituttets hvile- og feriehem i St. Leonard's-on-Sea har der i alt været 360 gjester, vel 40 om gangen. Hjemmet for blinde kvinner i Clifton har hatt 11 og aldershjemmet i Brighton 19 beboere. I London er under året satt i gang to små hjem for blinde piker som stiller sig selv.

I samarbeide med Sundhedsdepartementet er instituttets tilsyn med de arbeidende blinde blitt omorganisert, særlig med sikte på å bringe administrasjonsutgifterne ned. 355 nye tilfelle er kommet til under året, og alle disse blinde er skaffet passende undervisning og sysselsettelse.

Tallet av blinde hjemmearbeidere som beskjeftiges gjennom instituttet i London og de omliggende grevskaper, er steget til 203. I arbeidslønn og tilskudd blev disse utbetalt 11,466 pund.

Med sikte på å skaffe blinde sysselsettelse i storindustrien er der samlet inn opplysninger over hele verden.

I den tekniske avdeling er flere nye underholdningsspill for blinde blitt fremstillet og apparater forbedret. Stenografimaskinens størrelse og vekt er redusert, og prisen har kunnet settes ned. Forsøk er under året gjort med å drive instituttets stereotypingsmaskiner (for opsetning av blindeskrift) ad mekanisk vei.

I samarbeide med de lokale organisasjoner har instituttet til utgangen av beretningsåret kunnet utdele 986 radiomottagere og 1261 par hodetelefoner til ubemidlede blinde. Hver uke utgir instituttet «The Braille Radio Times», som inneholder programmene for alle stasjoner på de britiske øer samt annet stoff av interesse for de blinde radiolyttere.

Instituttet har sitt eget opplysningsbyrå som dels samler materiale av enhver art og dels stadig tilstiller pressen meddelelser om blindesaksarbeidet i propagandaøiemed.

I sin storstilte og mangeartede virksomhet sysselsetter instituttet for nærværende 165 blinde, til dels i de fremste stillinger. De blinde funksjonærers lønninger utgjorde i regnskapsåret 37,130 pund, d. v. s. gjennomsnittlig vel 225 pund eller ca. 4100 kr. på hver.

En liten verdens historie.

Der satt et folk i mørke natt
som skrap og vrak henslengt,
til dådløst liv på jorden satt,
fra livets lykke stengt,
en her, en der i enslig vrå;
den ene ei den andre så.

Der svevede så stor en ånd
høit over denne nød
og så det folk i nattens bånd,
prigivet tomhets død.
Filantropi var åndens navn.
Den tok de arme i sin favn

og drog fra natt og ensomhet
de små i lyset frem
og byggede for dem et sted
til skole og til hjem.
Og disse små, de blinde var,
som ånden frem i lyset bar.

Det folk i tomhets natt fortapt
fikk sans for lys og liv.
Snart var en liten verden skapt
ved åndens sterke: «Bliv!»
en verden med et liv så rikt,
i art og skikk den stores likt.

Sin tidsånds stempel fikk hver tid,
sitt livssyn og sin smak.
Her vokste frem hvert individ
med sitt særegne drag,
og av en broket verden hel
utgjorde hver et ledd, en del.

Og elsk og fryd og sorg og harm
fikk titt romantisk skjær;
ti også i den blindes barm
bor samme livsbegjær,
ja, kanskje skjebnens tunge hånd
utvikler mer den blindes ånd.

Men denne verdens skapermakt
så ei til bunn sitt verk
og hvad der i dets dyp var lagt

av trang og lengsel sterk.
Når blindes skoletid var endt,
blev deres liv til kummer vendt.

Da satt de arme atter der
i ensomhet som før,
fortapt, fortapt for livet her,
som en usalig dør,
da sank så mangt et håp i grav,
før frukten kom, falt blomsten av.

Da bløtte mangt et hjerte ungt,
og tunge tårer fløt,
og tanken fant ei hvilepunkt
i denne bitre nød,
i unge år gikk mangen blind
av sorg og savn idøden inn.

Men spiredyktig sæd var lagt
i blindeverden ned,
og ved evolusjonens makt
den langsomt fremad skred,
ja fremad til en selsom høst,
som dog blev blindes håp og trøst.

Den lille verden var kun skapt
for en begrenset tid,
for så igjen å vorde tapt
i verden stor og vid,
fordi den mest for nuet var
og gjennom livet frem ei bar.

Av tapte verden b linde gikk,
fant åpen mangen dør,
og i den store verden fikk,
de rum som aldri før;
den bar ut over skolen frem
til verdig liv i eget hjem.

Nu vokser de ei lenger fast
i egen verden trang,
men gaar som halvt i huj og hast
en praktisk skolegang,
for så på livets kamp å gå,
til livets lykke rett å få.

Kjetil Nystøl.

De nuværende blindeforhold i Russland.

Liksom i mange andre stater er det kommet ny fart i blindesaksarbeidet i Russland efter krigen. Ikke minst bemerkelsesverdig er det at man nu i langt høiere grad enn tidligere søker å legge blindesaksarbeidet over på social grunn. Dette gjelder både undervisningen, utdannelsen og forsorgen.

Tallet av blinde i Russland anslås for nærværende til ca. 340,000. Krigen medførte en betraktelig stigning. De som mistet synet i verdenskrigen eller er arbeidsinvalid, får pensjon av staten, og det samme er tilfellet med blinde hvis forsørgere er invalider og faller bort. De krigsblindes pensjon utgjør 40 pct. av gjennomsnittslønnen på vedkommende sted og arbeidsinvalidenes 67 pct. av den fortjeneste de hadde de tre siste måneder før invaliditeten inntrådte. Slike som har vært blinde fra barndommen av, understøttes av guvernementene eller inntas paa invalidehjemmene.

Kommissariatet for Folkeoplysning har oprettet og driver 27 skoler, hvor i alt 1532 blinde barn får undervisning. I en av Kommissariatet for Social Forsorg igangsatt musikkskole blir 100 blinde utdannet. Ved 5 arbeidsskoler undervises 228 blinde i forskjellige fag og 350 sysselsettes på 5 verksteder. I høiskolene studerer 100 blinde.

Det nye system har også ført til at de blinde selv er begynt å organisere sig. I 1923 stiftedes i Moskva Det allrussiske Blindeforbund, hvis lover er stadfestet av folkekommissærenes råd, som også yder sammenslutningen effektiv økonomisk støtte og har latt utferdige en rekke lovbestemmelser til gunst for de blinde. Forbundet teller nu 15,000 medlemmer. Det har 70 underavdelinger, og tallet stiger stadig. Byenes blinde er på det nærmeste organisert, og forbundet har tatt arbeidet op i landsbyene, hvor det store flertall av synsberøvede er bosatt. På initiativ av forbundet stiftes der også blindeforeninger i Hviterussland, Georgia o. s. v.

Forbundet tar sig både av de blindes opplæring og deres sysselsettelse. Det har oprettet 60 arbeidsskolonier og 15 verksteder, hvor 1400 blinde og 400 seende beskjeftiges. Gjennomsnittsfortjenesten utgjør 45 rubler pr. måned. Verkstedenes innredning har kostet 275,000 rubler, og de hadde ifjor en omsetning av 3,500,000 rubler. Dessuten blir ca. 100 blinde sysselsatt i industriell virksomhet. Forbundet kan glede sig over en stadig stigende anerkjendelse fra publikums side og over en rask utvidelse av sitt arbeidsområde. De «typiske blindeerhverv» (f. eks. kurv-makeri) er næsten helt forlatt. Man har vendt sig til andre og mer lønnsomme fag. Ikke mindre enn 30 nye erhverv er tatt op. De undersøkelser og praktiske forsøk forbundet har latt foreta, viser at det er ca. 90 forskjellige arbeider innen industrien som kan utføres av blinde., og forbundet håper sikkert at det i løpet av de nærmeste årene skal lykkes å få blinde plassert i disse er-

hverv. Det er dessuten forbundets hensikt å utvide sine verksteder og åpne nye. Etter den vedtagne plan vil der i løpet av inneværende år kunne skaffes arbeidsplass for ytterligere 1600 blinde.

Ved opprettelse av forsøkslaboratorier og læreanstalter arbeider forbundet utrettelig på å åpne nye erhvervsmuligheter for blinde. Til disse forsøkslaboratorier og institutter knyttes seende lærere og vitenskapsmenn, og spørsmålet om en rasjonalisering av erhvervene undersøkes.

Forbundet har også tatt op arbeidet for massesysselsettelse av blinde i industrien; men stillstanden innen den russiske industri og tillem্পningen av det amerikanske rasjonaliseringssystem har gjort at forbundet hittil ikke har kunnet utrette så meget her. Man håper dog på virksom støtte fra folkekommissærenes råd også på dette område.

Da størsteparten av de russiske blinde er hjemmehørende på landet, har forbundet tatt op spørsmålet om hvad der kan gjøres for å komme dem til hjelp på beste måten. I den anledning er det i år flere steder satt i gang forsøksstasjoner for fjærfeavl, havebruk osv.

Ifølge et regjeringsdekret er alle forbundets verksteder og likeledes alle selvstendig arbeidende blinde helt fritatt for å betale skatt.

Forbundet utfører også en storstilet kulturell virksomhet. Ved spesielt igangsatte kurser har ca. 2000 blinde lært å lese og skrive punktskrift. Blinde som gjennomgår middel- og høiskolene, har forbundet forsynt med de nødvendige bøker, og på forbundets anbefaling har regjeringen ydet slike studerende dobbelte stipendier. På initiativ av forbundet er en stor mengde vitenskapelige, belærende og skjønlitterære verk blitt trykt i punktskrift. I to av Kommissariatet for Folkeoplysning oprettede og drevne trykkerier blev der ifjor opsatt 13,162 sider punktskrift. Skriveapparater for blinde som før måtte innføres fra utlandet, leveres nu av forbundet.

Efter foranstaltning av forbundet er der blitt satt i gang utdannelses- og fortsettelseskurser, leseklubber og studiecirkler samt holdt foredrag om forebyggelse av blindhet. En film er satt op med titelen «Beskytt øinene!»

Alt det Kommissariatet for Folkeoplysning setter i verk til beste for de blinde, blir foretatt i intimt samarbeide med forbundet, og på forbundets kongresser redegjør kommissariatet for det som fra dets side er utført på det kulturelle blindesaksområde.

Forbundet har sine egne jurister, ingeniører og kjemikere, likesom lærere og studenter hjelper det i dets arbeide.

Selvsagt spiller den økonomiske støtte (først og fremst fra Kommissariatet for Social Forsorg) den største rolle for forbundet. Det finansieres i virkeligheten av regjeringen og er som følge der av også underkastet dens kontroll. På folkekommissærenes rådsmøte 2. mars i år avgav forbundet beretning om sin virksomhet. Det blev på møtet fattet en rekke viktige beslutninger,

f. eks. om opprettelse av nye skoler, igangsettelse av nye verksteder og arbeidsskolonier, foranstaltninger til minskning av analfabeterens antall blandt de blinde, sysselsettelse av blinde i industrien, forhøielse av blindepensjonen og iandre begunstigelser for blinde.

På alle statens og byenes sykehus og klinikker ydes der til enhver tid blinde gratis lægehjelp og medisin, og de blir også gratis innlagt til behandling hvis et sykehusopphold er nødvendig. På jernbaner og dampskib får blinde reise for halv pris. For skoleelever og blinde studerende er billettprisen en fjerdedel av den vanlige. Blindes barn er fritatt for å betale skolepenger. I alle byer får de blinde reise fritt med sporvognene. Blindeskrift befordres av postvesenet for en tiendedel av de vanlige trykksaktakster. Ved konserter, operafremførelser og teaterforestillinger får de blinde en moderasjon av 35—50 pct.

I spissen for forbundet står et råd på 25 representanter; men selve styret teller bare tre medlemmer (to blinde og en seende). På kongressen i Moskva i januar 1928 fastsattes arbeidsprogrammet for de kommende tre år. Hovedpunktene var følgende:

- 1) Organisering av alle blinde på landet.
- 2) Materiell støtte til disse.
- 3) Opprettelse av lokalavdelinger over hele riket med ensartet program.
- 4) Økning av forbundets arbeidstempo.
- 5) Forhøielse av de blindes produksjonsevne og arbeidshydelse.
- 6) Sysselsettelse av stadig flere og flere blinde.
- 7) Gjøre det mulig for blinde på landet å fortsette med sine tidligere erhverv og utvide disse.
- 8) Skaffe et stort antall blinde piker og kvinner beskjeftigelse.
- 9) Gi flest mulige blinde anledning til å drive åndsarbeide.
- 10) Virke for at blinde kan få sin skoleutdannelse sammen med seende.
- 11) Utgivelse av store mengder punktskriftslitteratur på alle områder.
- 12) Opprettelse av nye trykkerier. Forsyning av forbundet og underavdelingene med alle nødvendige hjelpemidler.
- 13) Igangsettelse av et omfattende arbeide til forebygging av blindhet.
- 14) Aktiv deltagelse i arbeidet for utbredelse av Esperanto blandt de blinde.
- 15) Forbundet vil i de nærmeste år legge særlig vekt på at blindeskolene blir forsynt med alle påkrevde punktskriftsbøker og annet undervisningsmateriale. Der skal også trykkes lærebøker for blinde som tilhører de nasjonale minoriteter, slik at deres språk blir tilgodesett.
- 16) Opnåelse av nye lettelsers for forbundets virksomhet og de enkelte blinde.

- 17) Samarbeide med blindeorganisasjoner over hele verden.
- 18) En forbitret og ubarmhjertig kamp mot de blinde tiggere.
- 19) Andragende til regjeringen om at den lar avholde årlige landsomfattende blindesakskongresser. (Nu holdes der som ovenfor nevnt bare kongres hvert tredje år).

(Forkortet efter «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

Fra Foreningen for Blinde.

Styret for F. f. B. har anmodet oss om å oplyse at rentene av stud. filol. Yngvar Sydnes' legat for iår nu er fordelt mellem 2 ansøkere i N. B., 3 i V. B. og 1 i Ø. B.

Legater for blinde.

1) Av Eckersbergs legat utdeles over nyttår 2 eller 3 porsjoner på tilsammen ca. 1000 kr.

2) Av Ellefsens legat utdeles over nyttår 2 eller 3 porsjoner på tilsammen ca. 700 kr.

Eckersbergs legat kan utdeles så vel til enkelte personer som til foreninger som virker til blindes vel. Under like omstendigheter er slektninger av brukseier i Oslo, P. M. Eckersberg, fortrinsberettiget.

For begge legater gjelder det at rentene skal anvendes til utdanning av blinde for å sette dem i stand til å bli selvhjulpne. Under nogenlunde like forhold er blinde fra Oslo fortrinsberettiget for blinde fra andre kanter av landet.

Andragender, ledsaget av attest for søkerens blindhet m. v., sendes Foreningen for Blinde, adr. postmester Thrap, Haxthausens gate 2, Oslo, innen utgangen av 1928.

Direktør Kragtorp død.

Direktør L. L. Kragtorp avgikk ved døden 25. november på Mysen.

Han var født 1862 i Rødnes, hvor hans far var kirkesanger. Kragtorp var lærerutdannet, men studerte senere medisin. I 1892 blev han ansatt som kommunelæge i Høland og et par år efter som kommunelæge i Spydeberg, hvor han virket til han blev utnevnt til direktør for døve-, blinde- og åndssvakeskolene i 1913. Han tok avskjed fra denne stilling 15. november 1928, men hadde da vært sykepermittert en tid. I sine yngre år deltok Kragtorp meget i det offentlige liv og representerte venstre i Eidsberg på Stortinget i tre perioder (1906—15).

Esperantobevegelsen blandt Norges blinde

som før krigen var ganske livlig, har senere hatt nokså vanskelig for å ta sig op igjen. Nu håper man dog der vil komme mer fart i tingene. Norges Blindeforbund har latt trykke i punktskrift både en liten lærebok og en liten lesebok for selvstudium, og mange har skaffet sig begge deler. I det esperantokursus som Oslo kringkaster satte i gang midt i oktober, deltar allerede over 40 blinde med stor interesse. De for undervisningen nødvendige tekster trykkes i punktskrift og tilstilles deltagerne hver uke gjennom «Norges Blinde», slik at de blinde her er stillet på like fot med de seende.

Vakre og anerkjennende uttalelser om pastor Bråtveit.

Pastor Bråtveit, den blinde teolog som er residerende kapellan i Berg (Østfold), har allerede opnådd å vinne menighetene i de tre sogn ved sin hjertelige og varme personlighet, og ved den klare og sunde forkynnelse. En av menigheten i Berg skriver således følgende i bladet «Halden»:

Som sognebarn i Berg menighet vil jeg rette en henstilling til de styrende og menigheten om at man samler sig i enig arbeide for å få konstituerte kapellan Bråtveit utnevnt til residerende kapellan i Berg. Han er en meget gudfryktig mann og på den korte tid han har vært her, har han fått en god inngang i menigheten, som har fått ham kjær. Hans virksomhet i kirke og besøk i hjem og på fester har slått fast at han er en mann av folket og med sitt lynne er avpasset efter våre forhold. Også i sjelepleien for syke har pastoren vist sig meget virksom. Hans øines lys er utslukket, men hans åndelige lys skinner klart og rent som refleks fra den himmelske sol. Jeg gjentar min anmodning til menighet og menighetsråd om å virke for Bråtveits ansettelse i Berg. Og la oss støtte og opmuntre vår sjelesørger. Han er et menneske som vi er pliktig til å støtte i hans ansvarsfulle kall.

Barna og blindesaken.

I maiheftet av «Blindesaken» 1927 gjengav vi et morsomt brev fra en liten barneforening (11 gutter) i Sjølingstad pr. Mandal, sendt N. Bf.s kasserer, frk. Sigrid Sverdrup, Oslo. Idag avtrykker vi et brev til frk. S. fra en barneforening i Blørstad (visstnok nabokretsen). I en ledsageskrivelse sier lærerinnen, frk. Karoline Reiersen, at på Sjølingstad skole skal de ha basar nærmere jul. En gildere dag har barna knapt hele året, skriver frk. R.

Også vi vil få lov til å bringe de kjekke barn i Blørstad og Sjølingstad og deres interesserte lærerinne en varm takk for den virksomme deltagelse i vårt blindesaksarbeide. Kunde vi få mange slike barneforeninger rundt om i våre bygder og byer, vilde det ha meget å bety.

Red.

Kjære frk. Sverdrup.

De ser vi denne gang holder vårt løfte. Vi lovet jo ifjor at vi skulde sende litt iår også. Vi hadde en liten bitte basar på skolen den 15 november. Hver av oss barna gav en bitte liten ting. Så borga vi et ullteppe og gikk rundt omkring og tok nummer på det. Vi fikk inn kr. 34.00 bare på teppet. Vi tigget ei kringla av bakeren. Men skolehuset her ligger ei halv mil fra bakeren, og vi hadde ikke fått hentet kringla. Basardagen var det et fælt regnvær. Men så loddet vi den bort likevel, og den som vant den, skulde hente den sjøl. Nils Madsen, en gutt på 10 år, vant kringla. Og så sykla han avsted med en gang og hentet den. Han kom tilbake dyvåt, men kringla var heldigvis tørr. Basardagen er den gildeste dagen i hele året. Vi er glade over å kunne sende Dem kr. 42.00. Så ønsker vi de blinde en riktig gild julefest og et svært godt nytt år! Gid vi kunde sende en ekstra julegave til hver eneste en av de blinde! Det skulde være gildt!

Hjertelig hilsen fra alle barna i Blørstads krets.

Blørstad skole, 20. november 1928.

Torleiv Liland.

Torbjørn.

Robert Gunnarsen.

Gudrun Madsen.

Alvhild Blørstad.

Aslaug Tryland.

Fra Danmark.

Offentlig arbeidsanvisningskontor for invalider. I Danmark har der ut over høsten vært ført forhandlinger mellom de forskjellige invalidegrupper om en samlet optreden når det gjelder spørsmål av felles interesse. For å skape økede erhvervsmuligheter for invalidene mener man staten bør oprette et arbeidsanvisningskontor hvis virksomhet skal omfatte hele landet. 20. oktober holdtes der et fellesmøte på Vanføreforeningens kontor, København, hvor der blev besluttet å rette denne henstilling til regjering og riksdag.

Representanter for følgende organisasjoner: «Dansk Blinde-samfund», «Døvvstummeferien af 1866», «Arbeidsanvisningen for Døvvstomme», «Tunghørtes Vel» samt «Landsforeningen af Vanføre og Lemlæstede», samlet til møte den 20. oktober 1928, henstiller inntrengende til regjering og riksdag at der snarest opprettes et offentlig landsarbeidsanvisningskontor som har til formål å søke arbeidsfelter og normalt lønnet arbeide til invalider av enhver art, og hvor dertil egnede invalider, uttatt innenfor de forskjellige invalidegrupper, deltar i ledelsen og kontorets daglige arbeide. Man henviser i så henseende til det i Riksdagen den 4. september 1928 avholdte møte, og det der av «Landsforeningen af Vanføre og Lemlæstede» forelagte forslag om opprettelse av et arbeidsanvisningskontor for invalider.

Blinde musikeres abonnementskonserter. Under hennes majestet dronningens proteksjon vil der i inneværende sesong bli gitt tre abonnementskonserter i Hornung og Møllers sal, Bredegade 54 (et av Kjøbenhavns velkjente konsertlokaler). Tanken med disse konserter er dels å gi blinde musikere leilighet til å utføre så vel kammermusik som soli, dels å fremføre blinde komponisters verker. Som man vil kunne forstå, er instuderingen av nytt repertoar et stort arbeide for blinde musikere, og blir det ikke leilighet for dem til å spille det for et større publikum, vil det lett ha til følge at energien svekkes. Kan der derimot opnåes tilstrekkelig tilslutning fra publikums side til disse konserter, så den økonomiske risiko for de opptredende kan lates ute av betraktning, vil det selvsagt ikke bare skape arbeidsro, men betinge en kunstnerisk utvikling. Det er mig en særlig glede at man fra høieste sted viser denne sak interesse, at Hornung og Møller atter velvilligst stiller sin sal til rådighet, og at foreningene «Danmarks Blinde», «Foreningen til at Fremme Blindes Selvvirksomhed» og «Dansk Blindsamfund» likeledes støtter tanken. Det er mitt håp at også publikum vil vise forståelse av denne saks betydning, slik at «Blinde Musikeres abonnementskonserter» gjennom årene kan bli en varig institusjon, skriver den begavede komponist og pianist Aksel Agerby i siste nummer av «Dansk Blindesamfund».

Ved konsertene medvirker strykekvartetten: Chr. Kjellerup (1. fiolin), Johs. Christensen (2. fiolin), Chr. Lauritsen (bratsch) og Karl Bjarnhof (cello). Pianistene: Aksel Agerby, Adolf Brandt og Holger Peetz. Fiolinisten Adolf Andersen og sangeren Hans Knudsen Petersen. Samtlige kunstnere er blinde. Til fremførelse ved konsertene kommer en rekke større verker av Gluck, Mozart og Schubert samt av Danmarks fremste blinde komponist, organist Laurids Lauridsen.

Et legat på 400,000 kroner. For et års tid siden døde cand. jur. Wilhelm Krag, Kjøbenhavn. Han hadde i sitt testamente bestemt at størstedelen av hans formue skulde anvendes til et legat for blinde og vanføre. Dødsboet er nu oppgjort, og en sum på ca. 400,000 kr. er utlagt som arv til dette legat, som under navn av «W. Krag's Legat for Blinde og Vanføre» er opprettet med kgl. bekreftet fundats. Legatets renter skal utdeles i porsjoner på 1200—2000 kr. til personer som efter det fylgte 25de år er blitt blinde eller vanføre i en sådan grad at de er arbeidsudyktige. Den første utdeling finner sted på legatstifterens fødselsdag den 23. mars 1929.

Fra blindeskolene. Det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn feiret 5. november sitt 70-årsjubileum. — Ved Det kgl. Blindeinstitut på Refsnæs (ved Kallundborg) innviedes 13. november et vernehjem med plass for 20 piker.

Ordensutnevnelse. Hr. Carl Cohn Haste som i over 25 år har vært knyttet til Det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn som musikk lærer og har fylt sin stilling på en meget fortjenstfull måte, er av kongen blitt utnevnt til ridder av Dannebrog. Han er den første av instituttets tidligere elever som er tildelt ridderkorset.

Forskjellig fra Amerika.

Testamentariske gaver til trykning av bøker for blinde. I 1925 opprettet The American Foundation for the Blind et spesielt fond som blindesaksinteresserte til minne om avdøde kan testamentere større beløp til. For hvert av disse beløp blir der trykt en god bok i blindeskrift. Siden fondet begyndte å virke, er der utgitt en mengde bøker for blinde. På titelbladet av hver bok er giverens navn anført samt noen minneord om den avdøde. Satsplatene tilhører The American Foundation for the Blind, slik at der kan trykkes nye oplag etter hvert som dette er nødvendig. — Tenk om det vakre eksempel kunde bli fulgt også hos oss. Da vilde der kunne trykkes mange flere bøker for blinde også her i landet.

Amerikas Røde Kors og bokavskrivningen for blinde. Et av de siste nummer av «Outlook for the Blind» inneholder en beretning om bokavskrivningen for blinde i Amerika. Denne avskrivning er der borte en gren av den virksomhet som utføres av Røde Kors. 900 medlemmer av denne organisasjon er optatt med bokavskrivning for blinde. Den storstilte virksomhet omfatter ikke bare hele Unionen, men også Syd-Amerika og Filipinene. Bokavskrivningens hovedsäte er Nasjonalbiblioteket for Blinde i Washington. Her har man et fullstendig kartotek over alle avskrevne verker. Oplæringen av avskriverne utføres av biblioteket gjennom korrespondanse, og før nogen får begynne å skrive av bøker, må vedkommende ha godtgjort at han (eller hun) er helt inne i punktskriften. Korrekturlesningen besørges av blinde, som får betaling for sitt arbeide. Over 100 bøker blir ferdige hver måned. Når det er nødvendig, lar Røde Kors bøkene mangfoldiggjøre. Dette skjer efter en av franskmannen Garin opfunnet metode. I all korthet fortalt består metoden deri at man i et almindelig punktapparat skriver på papir som er innsatt med en parafinopløsning. Når denne oppløsning tørker, blir det parafinerte papir så hårdt at det kan brukes som satsplater (matriser) som der kan tas avtrykk av på vanlig blindeskriftspapir. (Vi har sett nevnt optil 50 eksemplarer). Røde Kors har eget bokbinderi hvor innbindingen av punktskriftsbøkene blir utført av fagfolk. Ved det storslagne avskrivningsarbeide som gjøres gratis avinteresserte seende, skaffes 40 blinde stadig sysselsettelse som mkorrekturlesere, kontrollører m. v. — Det vilde være en overordentlig betydningsfull ting om også Røde Kors her i landet tok bokavskrivning for blindebibliotekene op på sitt arbeidsprogram.

Blindesaksarbeidet i Cleveland. Blindeforeningen i Cleveland, Ohio, utfører et meget fremgangsrikt arbeide. En av foreningens hovedoppgaver er å skaffe byens blinde lønnsom sysselsettelse, og man er kommet godt på vei her. Av byens 719 blinde forsørger de 229 sig ved eget arbeide, og man håper at adskillige flere vil bli selvhjulpne. Foreningen har tre verksteder. Det nyeste og kanskje mest interessante er verkstedet for reparasjon og oppusning av møbler. Hjulpet av seende fagfolk kan de blinde håndverkere utføre utrolig meget her.

Museene og blindeundervisningen. Fra St. Louis meldes om et interessant samarbeide mellom museet og blindeskolen dersteds. Fra museet får skolen utlånt utstoppede dyr, fugler, gjenstander o. s. v. til bruk ved undervisningen. Ifjor fikk skolen således utlånt 87 amerikanske og 9 utenlandske fugler, 35 pattedyr, diverse indianske krukker, japanske og kinesiske arbeider o. s. v.

Smånotiser fra England.

Blinde havedyrkere prisbelønnes. I England har mange blinde i de senere årene med stor fremgang slått sig på havedyrkning. De har endog sin egen forening og deltar ofte i de store havebruksutstillinger, hvor de ikke sjelden får premier. Ved en slik utstilling i høst i Harrogate blev således følgende blinde prisbelønnet: Hjemmet for blinde kvinner i Brighton fikk 2 første- og 2 annenpremier for grønnsaker; mr. F. Eyre, Rottingdean, 2 første- og 2 annenpremier for grønnsaker; mr. E. Carpenter, King's Langley, 4 annenpremier for blomster samt 2 annen- og 1 tredje-premie for grønnsaker; mr. J. E. Taylor, King's Lynn, 2 første-premier for blomster.

Blindetallet i England. Ifølge den offisielle statistikk var der pr. 31 mars 1927 46,822 blinde i England og Wales. Tallet av døvblinde anslåes til 1200, men noen nøiaktig opgave finnes ikke.

En glædelig jul

og et godt nyttår ønskes alle våre lesere i by og bygd med hjertelig takk for interessert og opofrende arbeide i 1928.

Red.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmtveit, Bergslisngt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokhol-der Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøen, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslie 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslisngt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909' saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik

Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer udføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsetabruk

Laveste nettoppriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Blindefyrstikker.

Alle blindevenner må arbeide for at blindefyrstikkene blir almindelig kjent og brukt. Snakk med kjenninger og venner. Få alle til å forlange blindefyrstikkene hos sine kjøpmenn. Og arbeid for at alle handelsmenn rundt omkring holder blindefyrstikker.

Hvis vi ikke får selge nok blindefyrstikker, må vi lukke hjemmet for blinde småbarn. Det må ikke skje!

Men i den siste tid viser det sig at russiske og finske fyrstikker trenger sig inn i vårt land, slik at der selges mindre og mindre norske. Det er en skam for både handlende og alle dem

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øienæge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Hørven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3

Telefon 24786

Kaaper — Dragter — Barneklær

Godt Utvalg — Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

som tankeløst kjøper slike. Pass på at De alltid kjøper de norske fyrstikkene. Og husk så også på blindefyrstikkene.

Nærmere opplysninger kan en hver få ved å skrive eller telefonere til sekretæren i «Norsk Forening til fremme av forsorg for barn», fru Astrid Bonge-Petersen, Huk aveny 37, Bygdøy, Oslo.

Altså: Blindevenner bruker bare blindefyrstikker.

H. G. Dethloff,

sekretær i Norges Blindeforbund.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

**Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales**

I. C. KROHN & SØN ^A_S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

**Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.**

Steen & Strøm's *Magasin*

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONSTIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

**Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker**

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

**Rultobak - Bladtobak
Røketobak**

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bruk Blindefyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 1.

Januar 1929

18. årg

Innhold: Til våre lesere. — Blindes beskjeftigelse i industrien. — „Norges Blinde“ — et 20-årsminne. — Forståelsesfulle uttalelser. — Blinde som ikke gir op. — Møtereferat. — Vanskelighetene skal overvinnnes. — Blindesaksarbeidet i Nord-Norge. — Fra Danmark. — Smånotiser fra England. — De blinde masører i Finnland. — Bladkontingenten. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

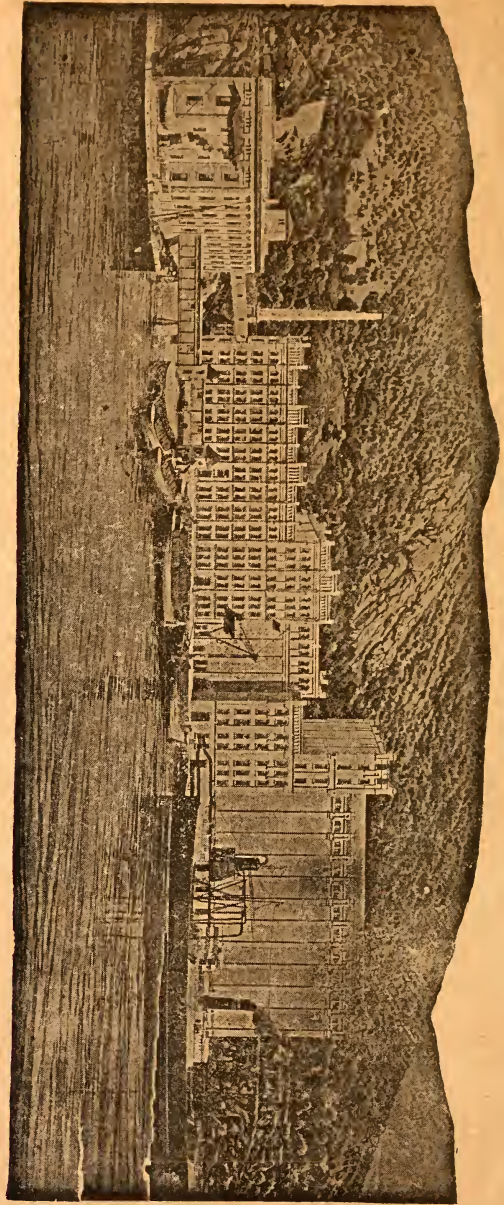
Tekst på annonser: Internasjonale blindekongresser. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

„BLINDESAKEN“ utkommer hver måned og koster 2 kroner året. Bestilles gjennom posthus og i ekspedisjonen, Bergen.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

VAKRE DAMER

bør erindre, at
deres skjønnhet
bedst bevares
ved daglig bruk av

Fedora-Sæpen
Kr. 0.80 pr. stk.

Fabrikant **J. GRAARUD.**

Kjøp

Brød og Kaker

Fra

**L. Wulf's Bakeri og
Konditori**

Telefon 1795

BERGEN.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

Internasjonale blindekongresser.

På initiativ av Association Internationale des Etudiants Aveugles (De studerende Blindes Internasjonale Forbund) vil der i 1931 (antagelig i Wien eller Genf) bli holdt en stor internasjonal kongress med representanter for så vel blindeskolenes som blindeorganisasjonene over hele verden. En forberedende kongress til fastsettelse av programmet for hovedkongressen, foretagelse av de nødvendige valg m. v. vil bli holdt i Wien i dagene 9.—12. juni 1929. Følgende 18 nasjoner har hittil prinsippielt tilsagt sin deltagelse ved forberedelseskongressen: Argentina, Belgia, Danmark, De forenede Stater, Finland, Frankrike, Holland, Italia, Jugoslavia, Norge, Polen, Russland, Schweiz, Skottland, Spania, Sverige, Tsjekkoslovakiet, Tyskland, Ungarn og Østerrike. Man

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs, tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

**Afskriv-
nings-
bureauet**

Monsen & Willberg ^A_S

Kg. Oscarsgt. 34 — Torvalm. 6
v/ Domkirken (Holberghuset)

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

A^s H. C. Hansens Klædehandel

Strandgaten 4

Stort udvalg av
Dragtstoffer
Kaapetøier
Frakketøier
Kjøletøier
Forsaker

Lave Priser.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 125,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjetting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

**Kjød &
Pølseforretning**

Torvgaten 2

Telefon 0970 : 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte en pakke Persil oppløses
i 25 – 30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anver
alltid det selvvirkende v
skemiddel

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt.

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Mineralvande

er fremstillet under iagt-
tagelse av streng hygiene

A/s Hansa Bryggeri, Bergen

Telefon 5 0 5 5.

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 1.

Januar 1929

18. årg

Til våre lesere.

For enhver sammenslutning i vår tid er det en absolutt nødvendighet å ha sitt eget organ, sitt talerør, sitt propagandaskrift. Særlig er dette tilfellet når den sak organisasjonen skal kjempe frem, er ny og ukjent. I full forståelse herav var det at N. Bf. i 1912 begynte å sende ut sitt månedsskrift.

Kjennskapet til de blinde og deres sak var ikke stort blandt det norske folk dengang, og blindeorganisasjonens ledere var klar over at den første betingelse for å kunne vekke almenhetens interesse og forståelse for blindesaksarbeidet og få så mange som mulig med i dette arbeidet, var opplysning om det arbeidet gikk ut på, klarlegging av de blindes livsforhold, påvisning av de vanskeligheter som måtte overvinnes, men også av de muligheter som forelå, og de resultater som kunde opnåes.

Det var således en stor og viktig oppgave månedsskriftet fikk å løse; men det kunde allerede fra første stund av glede sig over en levende sympati fra de seende blindevenners side. Det var tydelig at et savn var avhjulpet, og at der gjennom månedsskriftet var skapt kontakt mellom blindeorganisasjonen og dens seende hjelpere.

Målet har gjennom disse 17 årene vært å gi leserne anledning til å følge med i alt nytt på blindesaksarbeidets forskjellige områder, og det ikke bare i Norge, men også i andre land. I utlandet hvor blindesaksarbeidet var eldre enn hos oss, var man kommet lenger enn her, og vi måtte dra oss til nytte de erfaringer som var gjort, få nye, friske impulser utefra, søke å omplante på norsk jordbunn alt det som blindeorganisasjonene og de enkelte blinde foregangsmenn hadde opnådd i andre land, når dette kunde tilpasses efter våre forhold.

Ser vi nu tilbake på den tiden som er gått, tror vi det er påtagelig for alle som har fulgt med i utviklingen, at folkeopfatningen av de blinde er en ganske annen nu enn for bare 20 år siden. Man betrakter dem ikke lenger hverken som nogen vidundere eller som nogen hjelpeløse vesener. Efter hvert som kjennskapet til dem er steget, har man lært å vurdere dem som almindelige, kunnskapstørstende, virkelystne og arbeidsglade mennesker, men-

nesker som har større vanskeligheter å overvinne enn de som ser, men også mennesker som synstapet tvinger til større energiutfoldelse. Det er ikke slik som folk flest før trodde, at den som mister synet, med én gang og så å si til givendes får en hel del mystiske, underfulle evner til erstatning for det som gikk tapt. Nei, det er tvert imot slik at den som blir blind, har en hård krise å gjennomgå, en påkjønning så alvorlig at ingen til bunns kan forstå det som ikke selv har prøvet den. Synstapet gjør at hele ens liv må legges om, at en så å si må begynne forfra igjen. Men på den andre siden er det heldigvis også slik at et tap — når en først har overvunnet det — virker stålsettende, og slik at tapet ikke gjør selvstendighetstrangen og virketrangen mindre, men tvert imot større. De nye og svære vanskeligheter tvinger en til å ta i bruk alle de evner og krefter en eier (før lot en kanskje så meget ligge unyttet), og det tapet en har lidt, tvinger en også til stadig viljeanspennelse fra dag til dag, fra måned til måned, fra år til år. Og en merker til sin glede at evnene og kreftene vokser under dette. Det som i førstningen så ganske håpløst ut, greier en lettere og lettere efter hvert, og dette gir en mot til å ta fatt på nye oppgaver, kraft til å overvinne nye vanskeligheter.

Her har vi forklaringen på at flere og flere blinde kan utføre det som en som har sine øines fulle bruk, vilde anse for ganske umulig å greie hvis han eller hun skulde være så uheldig plutselig å miste synet. Men her er også bevist for at blindesaksarbeidet ikke er noget håpløst og nytteløst, men tvert imot et meget løfterikt arbeide, et arbeide som alle bør være med i, et arbeide som fortjener både privat og offentlig støtte. Og alle de mennesker som blir hjulpet frem ved dette arbeide, er ikke bære n y d e n d e, men også y d e n d e. For dem som ser, er de manende eksempler på hvad som kan utføres på tross av alle vanskeligheter, når man er i besiddelse av en ubøielig energi, viljestyrke og selvstendighetstrang. Også i samfundsarbeidet kan de blinde gjøre sin innsats (ikke så få har allerede gjort det). En varmhjertet seende blindevenn uttrykte dette vakkert i sin tale ved festen på N. Bf.s landsmøte i Oslo 1925, idet han sa at de blinde var små kraftstasjoner og energikilder som kunde komme hele folket til gode.

Til å skape den endrede folkeopfatning, den nye og riktige vurdering av de blinde har også vårt månedsskrift efter evne bidratt sitt. Ennu er imidlertid kjennskapet til blindesaksarbeidet nokså mangelfullt i store deler av landet. Det gjelder derfor å få vårt månedsskrift spredt i videst mulige kretser. Her må alle våre lesere være oss behjelpelige. «Blindesaken» er i forhold til til innholdsmengden antagelig det billigste månedsskrift i landet, og man får god valuta for det lille utlegget som er forbundet med å holde det. Månedsskriftet koster bare to kroner året og kan bestilles på alle landets postanstalter eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. Hvis alle som leser dette, satte sig som mål i løpet av 1929 å skaffe oss en eller helst flere nye abon-

nenter, vilde nok snart kiennskapet til blindesaksarbeidet øke, og dette økede kjennskap vilde sikkert komme til å fremme arbeidet både på den ene og den andre måten. Vi håper derfor at denne appel til vår trofaste lesekrets ikke er forgjeves.

Blindes beskjeftigelse i industrien.

Efter hvert som det på grunn av den stigende konkurranse stadig er blitt vanskeligere for de blinde å slå sig igjennem som håndverkere, er blandt annet spørsmålet om deres sysselsettelse i industrien blitt aktuelt i de forskjellige land. Med hensyn til en praktisk løsning på dette område er man nådd lengst i Tyskland og De forenede stater. I Tyskland blev arbeidet først tatt op av direktør Perls ved Siemens-Schuckertverkene i Berlin. Direktøren hvis interesse for de synsberøvede og deres sysselsettelse under krigen blev vakt av den kjente øienspesialist professor Silex, foretok en rekke forsøk med beskjeftigelse av blinde i Siemens-Schuckertverkene forskjellige avdelinger. Opprinnelig dreiet det sig bare om krigsblinde, men eksperimentene blev snart utvidet til også å omfatte civilblinde. Forsøkene falt meget heldig ut, og der beskjeftiges nu et stort antall blinde ved Siemens-Schuckertverkene. Under henvisning til de særdeles gode erfaringer han selv hadde gjort, har direktør Perls i tale og skrift drevet en ivrig propaganda for blindes sysselsettelse i industrien. Han har også latt opsette en film som på en grei og overbevisende måte viser alt det arbeide blinde utfører i Siemens-Schuckertverkene. Denne filmen er — ledsaget av forklarende foredrag — blitt fremført i en lang rekke tyske industricentrer og har bidratt meget til å endre den skeptiske holdning som både arbeidsgiverne og de seende arbeidere inntok når det gjaldt spørsmålet om blindes muligheter og ydeevne på det industrielle område. De erfaringer man har gjort med hensyn til blinde industriarbeidere i Tyskland, har bekreftet det velkjente faktum at den største vanskelighet for en blind ofte ikke er å utføre en ting, men å få anledning til å prøve hvad han duger til.

Også i Norge har spørsmålet om blindes beskjeftigelse i industrien vært adskillig drøftet de siste årene. Således blev saken behandlet på N. Bf.s landsmøte i Bergen 1927. Styret fikk her blandt annet pålegg om å samle flest og fyldigst mulige opplysninger fra utlandet og da i første rekke Tyskland. Dette er senere blitt gjort. Man har også ført forhandlinger om utlån av Siemens-Schuckert-filmen til fremførelse i våre største byer, noget som sikkert her som i Tyskland vilde bli et meget virksomt middel i propagandaen. Forhåpentlig går saken i orden.

Blandt de institusjoner som N. Bf. har innhentet opplysninger hos, er Det Rikstyske Blindeforbund. Vi gjengir nedenfor i oversettelse forbundets meget opplysende svar samt forskjellige beretninger, tallogaver o.s.v.

*

Berlin, 24. november 1928.

Norges Blindeforbund (N. Bf.),

Jessnes.

Meget ærede herrer!

I anledning Deres skrivelse av 27. 10, som vi først idag kan besvare da vi måtte innhente forskjellige opplysninger, skal vi meddele følgende:

Vi har i Tyskland hittil ikke hatt nogen erhvervsstatistikk for blinde og kan derfor ikke gi nøiaktige opgaver med hensyn til tallet av blinde industriarbeidere. Dette vil først være mulig når resultatet av rikstillingen av 1925 over invalider foreligger. Alt i alt var ifølge den siste oversikt (av 31. 3. 1927) ca. 2000 krigs- og 2637 civilblinde omfattet av loven om sværtbeskadigede. Herav blev 303 krigs- og 449 civilblinde opgitt som ikke beskjeftiget. Oversikten omfatter foruten industriarbeidere også andre erhvervsgrupper av blinde. For å gi et tilnærmelsesvis begrep om hvor mange som er sysselsatt i industrien, skal anføres at i en erhvervsstatistikk utarbeidet av «De Krigsblindes Forbund» 1926 var 385 krigsblinde opført som industriarbeidere.

Av en sammenstilling foretatt av arbeidsformidlingskontoret for sværtbeskadigede, erhvervsinnskrenkede og ulykkesskadede i byen Berlin refererer vi følgende opgave over blinde industriarbeidere pr. 30. 6. 1926:

Industrigren: .	Krigsbl.	Civilbl.
Metallindustrien	81	106
Den kjemiske industri	4	12
Papir- og pappindustrien	0	16
Trevareindustrien	0	5
Nærings- og nydelsesmiddelindustrien	14	43
Tekstil- og beklædningsindustrien	4	28
De grafiske fag	2	11
På offentlige og private kontorer	107	52

Da riksloven om beskjeftigelse av sværtbeskadigede av 6. 4. 1920, og som trådte i kraft 12. 1. 1923, ikke inneholder nogen bestemmelser med hensyn til avlønningen, er avgjørelsen herav overlatt til de enkelte bedrifter. Blinde kontorfolk og stemmere ved pianofabriker betales efter samme satser som seende. Våre blinde industriarbeideres fortjeneste svinger betydelig. De forskjellige lønningsmetoder blir anvendt for blinde. Timelønn, akkordlønn og en kombinasjon av begge deler benyttes. Til dels blir en viss minstelønn garantert eller der blir til de blinde ydet et tillegg til de vanlige satser. Da størsteparten av det arbeide som kan utføres av blinde, er såkalt kvinnearbeide, får de mannlige blinde et mannstillegg hvis størrelse er forskjellig i de forskjellige bedrifter. Mange blinde får en høiere betaling enn den som de ifølge gjeldende tariffen kan utføre arbeide for. Merutgiftene må hver enkelt bedrift selv bære, noget som ikke skaper rivninger. Ofte gjør arbeidsgiveren sig ikke engang den uleilighet å regne efter hvor meget arbeide den blinde har utført. De mulige ekstraavgifter blir betraktet som sociale ydelser.

Noget statstilskudd til blinde industriarbeidere eksisterer ikke.

Blinde får pensjon:

A) i kraft av sin blindhet hvis de tidligere som seende betalte premie til en invalidekasse.

B) når de har mistet synet ved ulykkestilfelle og har vært omfattet av ulykkesforsikringen.

Hvis den blinde ikke er sikret nogen pensjon og kommer i nød, har han — som enhver annen tysk borger — krav på almen forsorg. Utgiftene hertil påhviler de resp. kommuner. Dessuten gjelder for blinde som for seende den lov om arbeidsformidling og arbeidsløshetsforsikring som trådte i kraft 16. 7. 1927.

Hvilke erhvervsgrener innen industrien som egner sig for blinde, lar sig i almindelighet ikke fastslå. Opfatningene her er meget motstridende. Så vel arbeidsgiverens og arbeiderens vurdering og innstilling som de meget forskjelligartede bedriftstekniske eiendommeligheter spiller her en stor rolle og gjør at saken ikke kan gripes an på samme måten overalt. Blinde fabrikkstemmere formår meget godt å holde skritt med sine seende kolleger. Vi har da også blinde stemmere som er beskjeftiget i våre mest ansette pianofabrikker.

Den største gruppen av blinde arbeidere opviser metallindustrien. Her formår blinde i almindelighet på en regningssvarende måte å arbeide ved småmaskiner med enkeltmannsbetjening, f. eks. ved bore-, fræse-, false-, stanse- og pregemaskiner, altså i den metallurgiske småbearbeidelse. Spesifisert opgave vil finnes i de efterfølgende lister.

Direktør Perls' beskjeftigelse av blinde i Siemens-Schuckert-verkene, Berlin-Siemensstadt, er blit forbilledet i Tyskland. Det er dog også innen andre industrigrener satt i gang spesialinnretninger for blinde, f. eks. i levnettsmiddel-, drops-, tobakks- og kartonasjeindustrien o.s.v. Lager-, optellings- og kontrollarbeide av mangfoldige slags, som forekommer i næsten alle fabrikker og kan utføres av blinde, er for det meste dårlig betalt.

Gledeligvis har et ganske stort antall blinde funnet ansettelse som kontortunksjonærer, særlig som maskinskrivere og maskinskriversker i industri- og handelsforetagender. Som hjelpemidler anvender de en punktskrivemaskin og en punktstenografimaskin. Også dikteringsmaskiner (diktafon og parlograf) benyttes når det gjelder blinde kontorfolk.

På de maskiner som blinde industriarbeidere er beskjeftiget ved, har noen vesentlige omkonstruksjoner ikke vært nødvendige. Arbeider som var meget vanskelige eller helt umulige å utføre for blinde, er plutselig blitt like lette å greie som de vanlige blindebeskjeftigelser, takket være ganske enkle hjelpemidler tilveiebragt av en opfinnsom hjerne. Således var bare en rille nødvendig på arbeidsbordet der hvor den blinde med hånden skulde føre arbeidsstykket forbi, eller en fordypning i underlaget som gav den blindes fingrer den påkrevde avstand fra det roterende eller stansende verktøy. På andre maskiner gjorde en påspikret trekloss eller en fastskrudd metallskinne samme nytte. Stundom var en innslått nagle tilstrekkelig til å gi den blinde den nødvendige rettleiding.

De små sikkerhetsforanstaltninger som er brukt, er uten betydning for bedriftens omkostningsoverslag. Som oftest dreier det

sig bare om blikkplater eller metallgitter som anbringes over eller foran de bevegelige maskindeler og drivremmene. I enkelte tilfelle er beskyttelsesforanstaltningene litt dyrere, f. eks. når der må anbringes en ny utvekslingsinnretning for å hindre at den blinde kobler inn drivverket før han har hendene i sikkerhet. Mangen en beskyttelsesforanstaltning som var anbragt av hensyn til de blinde, er blitt en fast ordning, da de har vist sig meget fordelaktige også for seende arbeidere. Alene av denne grunn tar arbeidsgiverne gjerne på sig utgiftene til slike sikkerhetsforanstaltninger.

De blinde arbeidere får sin plass anvist i så lite støiende omgivelser som mulig. I den larmende storindustri er det bare få ting som er skikket til å utføres av blinde. Det er i almindelighet slik at de avdelinger som blinde er beskjeftiget i, ikke legges i de rummene hvor de store maskiner er plasert.

Den omhandlede film har en lengde av ca. 450 meter. Undertitlene vil fremgå av vedlagte fortegnelse. Angående en eventuell fremførelse av filmen og et foredrag til bedre forståelse av de enkelte innretninger, råder vi Dem til å sette Dem i direkte forbindelse med hr. direktør Perls, Berlin-Siemensstadt, Kleinbauwerk.

Vi håper ovenstående opplysninger vil være Dem til nytte og sender Dem vår hilsen.

Ærbødigst
for Det Rikstyske Blindeforbund

G. von Gersdorff,
forretningsfører.

*

Nedenstående redegjørelse som opprinnelig (1923) var avfattet av blindeskoledirektør E. Niepel, Berlin, er senere (1928) blitt omarbeidet og supplert av ham og erhvervsråd dr. P. Jungfer, Berlin. Redegjørelsen er bygget dels på opplysninger fra Riksarbeidsministeriets Centralforsorgskontor for Krigsbeskadede og dels på rapporter fra «Utvalget til Undersøkelse av Arbeidsmuligheter for Blinde». Annet oplag av skriftet som er bekostet av Det Rikstyske Blindeforbund, kom ut i august 1928.

Forord til annet oplag.

Siden første oplag av nærværende skrift kom ut (i oktober 1923), er tallet av blinde som er beskjeftiget i industrien, øket betydelig. Dette må i første rekke føres tilbake til at de civilblinde er blitt likestillet med de krigsblinde med hensyn til tvungen antagelse i de erhvervsmessige virksomheter (i henhold til § 8 i Loven om Sværtbeskadede). Dernæst skyldes stigningen at de arbeidere som erfaringsmessig kan utføres av blinde, er langt flere enn man dengang antok. Disse to omstendigheter har gjort en omarbeidelse av Niepels skrift nødvendig.

Utgivelse og spredning av den sammenstilling som er utført av det ministrielle utvalg til undersøkelse av arbeidsmuligheter for blinde, har vært av vesentlig betydning for utviklingen på det nye virkefelt. Det har opmuntret så vel de enkelte hovedforsorgs-

kontorer som større industrielle virksomheter til å gjøre nye forsøk med å sysselsette blinde i bedriftene. Videre er interessen for blindearbeidet blitt vakt gjennom foredrag som utvalgets medlemmer har holdt, og ved filmforestillinger på de større industricentre.

Nye forsøk er blitt foretatt i massefremstilling og pakning av kjemiske og farmasøitiske fabrikata, i armatur-, verktøi-, trykkknapp-, såpe-, tobakks-, drops- og sjokoladefabrikasjonen, i fremstillingen av metallskabioner og elektro-tekniske artikler o.s.v. Verd å nevne og fremheve er de forsøk som samtidig, men uavhengig av utvalgets bestrebelser er blitt gjort av en del større firmaer i Syd-Tyskland (se Litteraturfortegnelse 3 og 4). Disse forsøkene har i vesentlig grad fremmet utviklingen, f. eks innen urvareindustrien, automobil- og flyvefartøibranchen, våben-, gull- og sølvvareindustrien, fremstillingen av mekaniske regneapparater og innen spinne- og veveindustrien.

Av nye arbeider som blinde kunde utføre (se Erhvervsfortegnelse), fant man blandt annet: Kontrollering av kulelager ved hjelp av øret (Litteraturfortegnelse 3), overformning i porselensfabrikasjonen, isolering av ankerrammer og innen tekstilindustrien (som for øvrig har lite arbeide som er skikket for blinde) omklebning av trevalser og garnfylling i kamgarnsspinnerienes tørkekammer. Negative resultater gav blandt annet forsøkene med sying av smøreputer, avskjæring av maskinnåler med avskjæringsmaskin, fjernelse av sandkorn på porselenssokler, sammenskruing av armaturer*) og innpasning av forskjellig rammeverk. Andre forsøk bekreftet de tidligere gjorte erfaringer. De blinde utførte de i fortegnelsen nevnte arbeider med godt eller tilfredsstillende resultat. Beskjeftigelsesforsøkene har ikke vært innskrenket til dem som bare er blinde, men har også omfattet slike som ved siden herav er kommet alvorlig til skade på andre måter. (Se Litteraturfortegnelse 4 og 5). Således er der i flere større bedrifter foretatt prøver med blinde som har mistet en hånd eller en fot, idet særskilte proteser og spesialkonstruksjoner har satt dem i stand til å betjene apparatene. Forståelsesfull og velvillig imøtekommenhet fra bedriftslederens og særlig fra verksmesterens side i forbindelse med en overordentlig viljekraft hos den sværtbeskadigede førte her til et beundringsverdig resultat. Dette beviser at når forholdene blir lagt til rette på den riktige måten, er en nyttebringende produksjonsutfoldelse mulig også hos den som bare er i besiddelse av nedsatt arbeidskraft. Det er likevel alltid mest hensiktsmessig ikke i lengden å beskjeftige slike tilskadekomne på åpne verksteder, men sysselsette dem med hjemmearbeider. Som slike skal her nevnes: Utstansning av visere, opveining av bestanddeler, fremstilling av rundbørster, bøining av blikkstykker, fremstilling av stemmebelger, rulling av stemmerør (i leketøy-industrien). Like-

*) På dampkjeler: ventiler, vannstandsør, sikkerhetsapparater, manometer o.s.v. I fysiken: Magnetens anker, den dreielige del av den elektriske dynamo.

ledes mange ting i urvareindustrien. Sysselsettelse i sistnevnte industri kan vel ansees som den mest ideelle beskjeftigelse for blinde, da ikke bare kvantitets-, men også kvalitetsarbeidet er av særlig stor verdi for dem. (Se Litteraturfortegnelse 4).

I 24 av 33 hovedforsorgskretser fant egentlige forsøk med anbringelse av blinde i industrien ikke sted. Dog kunde blinde bli antatt i enkelte bedrifter etterat oplysende foredrag var holdt og representanter for forsorgs- og arbeidsformidlingskontorene muntlig hadde henvendt sig til bedriftens innehaver eller leder. Det påla også hovedforsorgskontorene i tilfelle hvor de gjorde forsøk foreløbig hadde vist sig resultatløse, å søke nye plasser for blinde og besette dem med skikket arbeidskraft. I distrikter hvor der bare er liten industriell virksomhet, var de blinde henvist til de gamle blindehåndverk, og å bryte nye veier her var meget vanskelig. Da dyrtiden hadde en så ugunstig innflytelse på håndverksutøvelsen, gjorde dog også en av disse kretsene forsøk med industriarbeide, riktignok i liten målestokk, men fremgangsrikt. I andre distrikter (og da særlig i landkretsene) forelå der ikke noget behov for plasing av blinde i industrien. Blinde i disse kretsene, som drev med de «typiske blindeerhverv», vilde fortsatt bo på landet, og man søkte å hjelpe dem effektivt på deres hjemsteder.

I almindelighet må det sies at man har for liten erfaring på det nye arbeidsområde når det gjelder å tilbakevise den påstand at faren ved å anta blinde arbeidere er for stor, eller at bedriften er for liten til å kunne sysselsette sværtbeskadigede, hvorfor alvorlige forsøk på å beskjeftige blinde heller ikke er blitt foretatt. Det samme er tilfellet når det gjelder bebreidelsen over at de offentlige myndigheter ikke tar flere blinde i sin tjeneste enn høist nødvendig.

Vanskelighetene ved blindes plasing i industrien viste sig i selve arbeidets art, ved omlegning av produksjonsmåten, i arbeidsgivernes og de seende arbeideres manglende kjennskap til blindes ydeevne, ved at de blinde som forsøkene blev gjort med, ikke var skikket for arbeidet og i de stedlige forhold.

Skjønt det er mange arbeider som kan betegnes som egnet for blinde, er det jo bare i de færreste tilfelle at de kan utføre alt som hører med til produksjonen. I regelen dreier det sig om stadig tilbakevendende ting ved massefremstilling av ensartede artikler. Da dette arbeidet er ensformig, løper utøveren fare for selv å bli en sjelløs maskin. Dog har enhver etter endt arbeidstid anledning til åndelig utligning og til sjelelig hvile og rekreasjon. En likefrem uheldig virkning synes arbeidets ensformighet bare å ha på svekkede naturer, som imidlertid er like ømtålelige overfor duren og larmen i fabrikkene. Er altså en ikke helt frisk blitt beskjeftiget i industrien, eller gjør eftervirkningene av tidligere svekkelser sig gjeldende, vil selvsagt det nettop skildrede arbeide fremkalde nedtrykthet og mismot hos arbeideren, ja endog nervelidelser. Men herav å trekke den slutning at selve arbeidet er uskikket for blinde er ikke riktig.

(Forts.)

„Norges Blinde“ - et 20-årsminne.

1. januar 1929 var en merkedag i vårt blads historie. Det var nemlig da gått 20 år siden «Norges Blinde» begynte å komme ut i trykt form. Når det på tittelbladet i år står 23. og ikke 21. årgang, har dette sin grunn i at V. B. startet bladet allerede i februar 1907, men da som et lite maskinskrevet hefte som blev sendt ut hver annen måned og redigertes av hr. Nils Totland. Med slike tekniske hjelpemidler var det selvsagt bare mulig å fremstille noen få eksemplarer, og disse måtte så sirkulere fra abonnent til abonnent. Et lignende håndskrevet blad tok forresten til å komme ut i Ø. B. i oktober 1907.

V. B.s styre var helt fra første stund av klar over at dette bare var en nødhjelp, og at bladet så snart som råd var, måtte bli trykt, slik at hver abonnent kunde få sitt eget eksemplar. Bladsaken blev omfattet med stor interesse blandt almenheten, særlig i Bergen, og i løpet av 1908 lyktes det å bringe til veie så mange midler at man kunde gå til anskaffelse av et lite trykkeri, likesom driften var sikret for det første året og vel så det. Efter planen skulde bladet sendes ut to ganger i måneden; men på grunn av forskjellige omstendigheter kom der bare ut 7 nummer i første halvår 1909. Disse blev trykt i Stockholm, da leveransen av maskinene var blitt noget forsinket. Da hr. Totland nu hadde fått så meget å gjøre som pianostemmer at han ikke lenger kunde overkomme redaksjonsarbeidet, blev dette midlertidig overtatt av V. B.s daværende formann, hr. Tarald Hjelmtveit, og 1. juli 1909 tiltrådte så den nuværende redaktør stillingen.

I annet halvår 1909 kom der ut 12 nummer plus et julehefte.

Da N. Bf. blev stiftet i oktober 1909, overdrog V. B. vederlagsfritt bladet og trykkeriet til landssammenslutningen på betingelse av at bladet ikke skulde kunne flyttes fra Vestlandet, medmindre flytning blev en s t e m m i g besluttet av landsstyret.

I første halvår 1910 kom også ut 12 nummer; men fra 1. juli dette år opnådde N. Bf. statsbidrag til utgivelsen, og «Norges Blinde» har senere kommet ut hver uke.

Ser vi nu tilbake på disse 20 årene, har vi all grunn til å glede oss over fremgangen. Fra den beskjedne begynnelse har «Norges Blinde» utviklet sig til å bli Nordens største blad for blinde. Det kan i denne forbindelse nevnes at årgangen 1928 inneholdt 7 gange så meget lesestoff som årgangen 1909, og abonnentallet er steget til det 5-dobbelte. Også det tekniske utstyr er blitt i høi grad øket og forbedret. Til å begynne med hadde vi én settemaskin og en håndpresse som arbeidet meget sent og var så tung å behandle at det var et rent helseslit. Nu har vi tre settemaskiner, elektrisk presse (som kan trykke opptil 1600 sider i timen) og en rekke andre maskiner som gjør at arbeidet går hurtig og greit fra hånden.

Fra 1. juli 1914 blev virksomheten utvidet til også å omfatte boktrykning, og en meget lang rekke verker er i årenes løp blitt sendt ut fra N. Bf.s trykkeri.

Fra juli 1909 til september 1912 kom bladet ut på Leirvik, Stord, men blev da flyttet til Bergen hvor det først fikk lokaler i Valckendorffsgaten 13. I februar 1914 blev blad- og trykkerivirksomheten flyttet til Vestre Torvgate 1 og i februar 1925 til de nuværende lokaler i V. B.s eiendom Rosenkrantzgaten 5.

Blinde av idag som får «Norges Blinde» regelmessig hver uke, kan neppe sette sig inn i hvordan det var før vi fikk dette bladet. Våre organisasjoner hadde intet meddelelsesmiddel, og de blinde rundt om i landet hadde liten eller ingen anledning til å få drøfte spørsmål av felles interesse eller til å få følge med i det som rørte sig i tiden. Unge blinde av idag kan også vanskelig forstå den gleden det første trykte nummer av «Norges Blinde» blev mottatt med; men alle de noget eldre som fikk dette nummeret, husker det sikkert enda og takker dem som gjorde optaket til å få bladet i gang.

Når vi nu er kommet så langt som vi virkelig er på bladområdet, så bør også alle norske blinde som overhodet kan punktskrift, holde dette sitt eget blad. Kjenner du nogen som ikke har «Norges Blinde», så få ham eller henne til å abonnere på bladet. Det er meget lesestoff for to kroner året. Og hvis en er medlem av et av våre forbund (og det bør alle være), og betaler sin kontingent, får en jo bladet så å si gratis (iallfall i V. B. og Ø. B. hvor medlemskontingenten er den samme iberegnet «Norges Blinde» som bladkontingenten alene).

Til slutt vil vi få rette en hjertelig takk til alle som har vist bladet interesse og forståelse i disse 20 årene, ikke bare til organisasjonens ledere som alltid har vært fullt klar over bladets store betydning som meddelelsesmiddel, som bindeledd og som opplysningsorgan, men også til «de menige», til hver enkelt abonnent. Vi takker alle som har skrevet i bladet, takker for all oppmuntring, for alle gode råd og vink. La os alle slå ring om bladet vårt slik som vi har gjort det i disse 20 årene! La oss løfte i flokk til fortsatt utvikling, slik at det ved neste milepæl kan pekes på ny og rik fremgang!

(Efter «Norges Blinde»).

Forståelsesfulle uttalelser.

I anledning av reisesekretær Flydals foredrag i Svolværs forsamlingshus for nogen tid siden over emnet «Hjelp til selvhjelp for blinde», skriver skolebestyrer N. Roksvoll følgende i «Lofotposten»:

Skjønt enhver opfordring om å møte mannjevnt op til et foredrag som dette skulde være overflødig, vil jeg likevel innstendig be alle som kan, om å komme, både for å vise sympati for dette arbeide og for å sette sig inn i en sak som vel de fleste har et mindre kjennskap til enn den fortjener.

Hvad synet betyr for et menneske, forstår først den til bunns som har mistet det. Det kan derfor være godt og gagnlig for nogen hver å stanse op et øieblikk og tenke på hvad alle de som

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

lever i mørke har å kjempe med for å kunne nå så langt at de kan hjelpe sig selv.

Det er imponerende hvad som er utrettet gjennom blindeskolene for å gi dem som er rammet av en så hård skjebne, kunnskap og evne til å kunne skape sig en selvstendig stilling — ikke bare på håndens, men også på åndens område —, og ennu mer beundringsverdig hvad mangen begavet blind mann og kvinne ved energi har formådd å utrette.

Å gjøre vårt til at livet kan bli lettere for dem som må leve i bestandig natt, men hvis indre lys kan hende brenner desto klarere, bør være en hjertesak for oss alle.

Blinde som ikke gir op.

På mine reiser har jeg ofte fått anledning til å treffe flere blinde, og jeg vil her få lov til nærmere å omtale tre som alle har mistet synet som voksne, men på tross av dette har vist at selv om så galt skjer som det å bli blind, så er ikke alt håp ute.

Den første er Ingvald Moen, Engan i Nordmøre. Han er nu i 45-årsalderen, blev for en del år siden blind, var en kort tid på Dalen Blindeskole og fikk der lære litt salmakeri samt børstebinding. Da jeg forrige vinter besøkte ham, fikk jeg høre til å se litt nøiere på hvordan han hadde det. I kjelleren var der flere større og mindre maskiner såsom dreiebenk, boremaskin osv., så børstetilvirkningen foregikk helt fabrikkmessig. Det var rent beundringsverdig å se hvor praktisk alt var anlagt. Moen fortalte at virksomheten hadde gitt ham et ganske godt utbytte, og det meste av sitt arbeide hadde han selv skaffet sig marked for. Ved siden av dette har han i løpet av 10 år brutt eller dyrket op ca. 10 mål jord, og det så uryddig mark at folk da han begynte, mente han måtte ha jorden for ingenting når han vilde ta i ferd med slikt. Sikkert er det at den innsiktsfullhet og praktiske sans som Moen alltid har hatt, har bidratt meget til det gode resultat han her har oppnådd.

Den andre er Martinus Vatn, Gyl i Nordmøre. Han er ca. 50 år gammel, utvandret som ganske ung til Syd-Afrika, men måtte hjem da Boerkrigen brøt løs. Nu tenkte han så smått på å reise til Amerika; men så kom der en kvinne og fanget ham. Han bestemte sig da for å bli hjemme, giftet sig og kjøpte gården Ramsli i Gyl. Her har han så strevet i 25 år og har hatt 5 barn, alle friske og kjekke. For 8 år siden blev han blind. Det var et hårdt slag for den flittige mannen å få dette som belønning for strid og kav i mange år. Men nu mente han at det mer enn nogensinne tidligere gjaldt å henge i, og Martinus gav sig ikke. Han har særlig lagt sig efter å stelle fjøset og utfører det meste av det arbeide som forekommer der. Ellers er han med i skog og mark, sager og kløver ved og gjør mangt annet arbeide på gården. I fjøset stod der 13 velstelte kjør, et tydelig bevis på at blinde godt kan greie denslags virke. Da jeg en søndag efter-

middag kom til Gyl, var Martinus Vatn den første som tok imot mig, og så blev jeg med ham hjem og hadde det godt. Det jeg særlig måtte legge merke til hos ham, var hans utmerkede humør; men så sa han da også at det var dette som hadde hjulpet ham så meget.

Den tredje er Emil Pettersen, Bodø. Han var utlært som typograf, men måtte slutte med dette på grunn av dårlig syn. Pettersen har startet en kull- og vedforretning som han har drevet en del år, og det har gått ganske bra. Cirkelsag og vedkløver er satt op. De drives med elektrisk kraft, og begge disse maskiner kan Pettersen selv stille, og han besørger det nødvendige med opkapping og kløving av ved. Cirkelsagen er montert på hjul, slik at den med lethet kan transporteres, og det hender ofte at Pettersen er ute og kapper op ved for dem som ønsker at få gjort dette hjemme.

Når jeg har tillatt mig å nevne disse tre, er det fordi det kanskje kan være et lite fingerøk for andre blinde til å ta fatt og finne på ting å arbeide med som ikke akkurat er å få lært på blindeskolen. Det vil muligens snart bli for mange kurvmakere og salmakere, og det er derfor bare bra at det er dem som prøver sig frem på andre hold.

Karl Flydal.

Møtereferat.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 1. 12. 1928. 1) Til Ø. B.s hjelpefond var kommet 33 ansøkninger. 18 blev innstillet til bidrag med tilsammen 1825 kr. Til frk. Ellefsens legat var kommet 11 ansøkninger. 2 blev innstillet til bidrag med 180 kr. Til Oscar Spurchelands legat var kommet 13 ansøkninger. 13 blev bevilget bidrag med tilsammen 900 kr. — 2) Bevilgedes et lån på 600 kr. til ordning av pianokjøp. — 3) Bevilgedes 2 bidrag på 50 kr. hvert til innkjøp av garn. — 4) Bevilgedes 50 kr. som hjelp til hus. — 5) Bevilgedes 150 kr. til hønsehus. — 6) Bevilgedes en punktskrivemaskin på avbetaling. — 7) Bevilgedes 100 kr. til innlegg av telefon. — 8) Bevilgedes 30 kr. til radioapparat. — 9) Bevilgedes 95 kr. til dekning av underskudd ved en konsert. — 10) Bevilgedes 455 kr. til 10 bidrag som hjelp til jul, til en del som ikke kunde få av hjelpefondet. — 11) Referertes svarskrivelse fra Oslo Bygningsvesen, hvori meddeltes tillatelse til å sette op garasje i gårdsrummet i Bergsliens gt. 13. Det overlates formannen og Hjelmtveit å ordne med garasje og innkjøp av bil.

Sekretæren.

Vanskelighetene skal overvinnes.

Av en artikkel i «Trondhjems Adresseavis» av lærer Erik Harildstad, skrevet i anledning av N. B.s Trondhjemsbasar for nogen uker siden, gjengir vi følgende utdrag:

En av våre store malere har malt et bilde av den blindfødte.

Han har malt ham som en hjelpeløs, ulykkelig skapning, en som er fylt av sitt savn og lengselen efter å få se. Han står alene, omgitt av sin egen ensomhet.

Vilde en maler nu gi et sannferdig bilde av en av vår tids blinde, måtte han male ham midt ute i menneskestrømmen, midt ute i livskampen, f. eks. når han krysser en gate på vei til sitt arbeidssted, eller i arbeide ved siden av dem som ser. Han måtte male ham i kamp med vanskelighetene, de særlige vanskeligheter som ligger i den blindes vei, ikke evig savn, evig ensomhet. Vanskelighetene er til for å overvinnes, er det sagt, og dette motto kan man godt sette over vår tids blindesaksarbeide. Alle innser sikkert at det er vanskelig å være blind, når man samtidig vil være et helt menneske mellom andre mennesker, men mange ser kanskje ikke så lett at det nytter å ta op kampen med disse vanskelighetene. Synet er jo den sansen som de fleste bruker mest både til å utføre sitt arbeide og til å berike sig åndelig. Uten den kan de ikke tenke sig noget virkelig rikt og nyttig menneskeliv. Men det nytter. Den blinde jordbrukeren som fikk medalje for nyrydning, den blinde presten på prekestolen, de ønssette organister som hver søndag spiller til gudstjeneste, alle disse blinde kan vidne at det nytter. Og de mange blinde som trutt og stilt utfører sitt arbeide rundt omkring i de små hjem, og som ingen hører noget til, de kan vidne med. Men det er også de blinde som kjenner det som om det aldri vil nytte, som forholdene har lagt sig særlig på tverke for. Dem er det vi først og fremst vil komme til hjelp i blindesaksarbeidet. Men skal det lykkes, skal alle friske og normale blinde få tilstrekkelig hjelp så de kan vinne over vanskelighetene, da må alle dere som ser, hjelpe til. For det skal penger til et slikt hjelpearbeide.

Blindesaksarbeidet i Nord-Norge.

I et Nordlandsbrev til «Norges Blinde», datert Narvik 1. 12. 1928, skriver reisesekretær Karl Flydal:

«Vårt Nordland således beliggende er, Guds lov må forkynnes blandt øer og skjær, uaktet all møie og fare.»

Disse ordene av Peter Dass får en nok sanne også når det gjelder blindesaken. Det er fra ø til ø, fra holme til holme at reisen som oftest går her nord i grenda.

Da jeg i høst tok til i Troms, bar det først innover Kvefjorden. Det er en fjord som strekker sig flere mil inn i Hinnøya fra nord ved Toppsundet og går i sydlig retning. Her skal det være svært vakkert mange steder, og det er en god jordbrukshygge. Særlig er Kvefjorden kjent for sine udmerkede poteter, og den forsyner store deler av Finnmark med det.

Fra Kvefjorden bar det nordover på utsiden av Senja. Her er det ofte nokså hårdt å reise, da strøket ligger åpent ut mot Nordishavet. Titt vil en her få prøve hvad en duger til på sjøen. Nå, det gikk da heldigvis bra. Været var ikke det verste, og jeg

kom nokså godt fra det. Nu gik det sydover til Bjarkøy, der hvor Tore Hund engang i tiden var småkonge. Bjarkøy ligger rett syd for Senja og ikke så svært langt fra Harstad. Her bor folk ofte tettgrendt, så det er lett å få samle dem. Jeg traff her riktig mange snilde og forekommende mennesker, så det var en ren fornøielse å fare i disse trakter.

I Harstad var jeg 13. september, og neste dag gikk reisen innover til fjorddistriktene. Jeg var i Gratangen, Lavangen og Salangen. Derfra gikk ferden over til Bardu og Målselven. Dette er innlandsbygder, og de folk som lever her, er ætlinger fra Østerdalen og Gudbrandsdalen. I Bardu er det ikke mer end ca. 100 år siden der bosatte sig folk, og de første var fra traktene omkring Tynset. Når en snakket med folk her, kunde en ikke tro sig å være i Nordland. Dialekten var dølemålet. Dette har holdt sig og vil sikkert komme til å vare ved. Det var de første dagene av oktober at jeg var i Bardu, og da la det ned så mye sne at det så ut til at jeg ikke skulde komme derfra.

Det var ca. 5 mils kjøring med rutebil fra Bardu til Sørreisa, og herfra bar det videre til Tromsø. Her traff jeg organist Telnes som assisterte på begge de møtene som holdtes der, og dette bidrog meget til at disse møtekveldene blev så vellykket.

Skjærvøy var det nordligste stedet jeg var på i Troms. Det er like på grensen av Finnmark. Her kom jeg til å få ligge i den beste sengen jeg har truffet på siden jeg kom nordenom Vestfjorden. Min vertinne var også meget stolt over å kunne by mig denne senga, og hun fortalte at jeg var ikke den første som hadde uttalt sig vel tilfreds med hendes utmerkede senger. — Ja, det å få ligge godt treffer sig nok litt forskjellig når en farer slik fra sted til sted. Verst er det når en blir puttet i nogen korte, fyrstikkesselignende sengesteder. Det er en ren tortur.

26. oktober kom jeg til Risøyhamn på Andøya i Vesterålen. Rundt omkring på Andøya var der gode veier, så det var lett vint å komme fra sted til sted. Her er det flatt og vidstrakt. Lange myrer strekker sig over fra den ene siden av øia til den andre. Her er der som oftest meget sterk vind enten fra den ene eller den andre kanten. Bleik er det ytterste stedet og ligger ikke langt fra Andenes, som er det største centrum på øia.

Det bar videre sydover gjennom Vesterålen, og 18. november kom jeg til Kabelvåg, hvor jeg hadde møte på folkehøiskolen. Her traf jeg organist Bentsen som assisterte både i Kabelvåg og 24. november i Svolvær.

Den følgende uke var jeg en tur til Borge i Lofoten. Der traff jeg Hilmar Krogh, som var svært glad for at jeg hadde sørget for å komme dit. I Lødingen var jeg søndag 25. november, og så reiste jeg videre til Narvik og rundt om på en del steder ellers i Ofoten.

I Svolvær fikk jeg høve til å hilse på skolebestyrer Roksvoll. Han var sterkt interessert for blindesaken, og det er ikke umulig at han og hans frue forsøker å få dannet en blindesaksforening

der. På Eltoft i Lofoten fikk jeg stiftet en forening, og der meldte sig straks ca. 20 deltagere. Flere av de ungdomslagene jeg har besøkt, har lovet å ville ta blindesaken op på sitt program og efter evne være med å støtte vårt arbeide. Mitt helhetsinntrykk her nord er at folket også i disse byer og bygder gjerne vil være med å skape bedre kår for de blinde. Men det kan overalt merkes at saken er ukjent, og mange står fremmed for det hele. Dette vil nok litt efter litt komme sig, og jeg er av den mening at Nord-Norge byr på store muligheter også når det gjelder vår virksomhet. Arbeides der planmessig og sikkert, tror jeg at de blinde vil gå lysere tider i møte også her nord.

Fra Danmark.

Hr. Aksel Agerby, tidligere elev ved Det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn, fikk for nogen måneder siden i «Dansk Musiktidsskrift» en meget rosende omtale av sine komposisjoner. Som et eksempel på den aktelse hr. Agerby nyter hos sine seende kolleger, kan nevnes at han på generalforsamlingen i «Unge Tonekunstneres Selskab» er blitt valgt til selskapets næstformann.

En av den danske blindeundervisnings mest fremtredende personligheter, frk. Methea Hoffmann, fylte 11. desember sistleden 70 år og var i den anledning gjenstand for stor opmerksomhet. Frk. Hoffmann som var knyttet til Det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn i 37 år (1883—1920), var ikke bare en usedvanlig dyktig lærerinne, men hun interesserte sig også levende for sine elever efter at de var ferdige på skolen. Særlig har hennes noteavskrivning hatt overordentlig stor betydning for de blinde musikere, som så trygt kunde henvende sig til henne når det gjaldt å få et musikkstykke avskrevet i en fart. Frk. Hoffmann var også en av dem som tok initiativet til opprettelse av Hjemmet for arbejdsføre blinde Kvinder, Kjøbenhavn. Det var hun som fikk drevet igjennem at hver beboer skulde ha sitt eget rum, noget som man visst ikke har på mange andre hjem for blinde.

Smånotiser fra England.

Nr. 2 av 20,000. At blinde musikere fullt ut kan måle sig med de seende, er en velkjent sak; men et så strålende eksempel på dette kjenner vi dog ikke til som det man nylig har hatt i England. Rundt om i de engelske byer arrangerte storbladet «Daily Express» spillekonkurranser på de forskjellige instrumenter og med de mest fremragende sakkynndige som dommere. I pianoavdelingen blev en blind musiker tidligere elev av Worcester College for the Blind, mr. Alec Templeton, nr. 2 av 20,000 deltagere, og de engelske blindes og blindevenners glede og stolthet over dette resultat er lett forståelig. Som premie får mr. Templeton et stort Brinsmead-piano og tildeles dessuten et diplom undertegnet av 12 av Englands fremste musikere.

Ny blindeskole. En stor ny blindeskole vil om kort tid bli åpnet i Bridgend. Det er en internatskole med plass for 200 gutter og piker. Bygningene som er moderne og praktisk innredet, har kostet henved 550,000 kr. Til skolen hører et jordareal på 28 dekar, så det blir god anledning til lek og sportsøvelser i det fri for elevene.

Kommunal støtte til blindeverksted. Newcastles bystyre har besluttet å yde det derværende store blindeverksted et årlig bidrag av 540 kr. pr. arbeider.

De blinde massører i Finland.

Finland har lenge hatt mange dyktige blinde massører og massører. For et års tid siden sluttet de seg sammen til en egen organisasjon, og denne kan allerede opvise betydelige resultater av sin virksomhet. Lederen er hr. Einar Juvonen. Forbundet har i Helsingfors Blindeförenings store nybygning som snart er ferdig, leiet 7 helt moderne utstyrte rum hvor 20 blinde massører vil kunne arbeide samtidig. — Som et eksempel på den tillit publikum har til de blinde massasjeutøvere, kan nevnes at en blind massør sammen med en seende kollega blev utsett til å følge med den finske idrettsrop som deltok i de olympiske leker i Amsterdam siste sommer, for ved sin behandling å holde sportsmennenes muskler myke. Den unge mann som fikk dette ærefulle oppdrag, var hr. Arvo Behtinen, Helsingfors.

Bladkontingenten,

to kroner året, bedes godhetsfullt og snarest innsendt ukrevet under adresse: «Blindesaken», Bergen.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

- Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj sekretær hr. T. Hjeltnett, Bergslensgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.
- Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66.
- Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. GjØen, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.
- Østlandske Bfb. Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslensgt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel, Piano & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til
**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer udføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604. — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Hugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsetabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

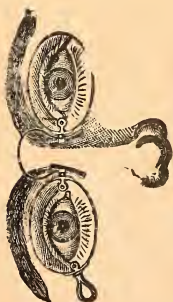
Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

bestreber sig på å gi kongressene et så offisielt preg som mulig, slik at de delegerte så å si kan bli sine regjeringers representanter, noget som utvilsomt vil ha sin store betydning derved at det kanskje kan gi støtet til at hele blindesaksarbeidet kommer over på mer social grunn.

Bidrag til Vestlandske Blindforbund.

Oktober. Bergens kommune 1000 kr. Nykirkens Kvinneforening, Bergen 120. Solgt blindes arbeider på Landsutstillingen 5. Medlemskontingent 10. Avdrag på lån 33.34. Hauge Ungdomslags Gjentalag 95. Herdla kommune 50. Follerås

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Øien æge dr. med.

Ths. Gunnufsen

Grænsen 19
Kontortid hverdage 11—3, 5—6
Telefon 14715

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge

Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiotz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Horven

Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3
Telefon 24786

Kaaper — Dragter — Barneklær

Godt Utvalg — Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

Kvinnelag, Kristiansand S. 2.50. Basaren 1928 479.85. Tilsammen kr. 1795.69.

November. Basaren 1928 kr. 902.75. Ved overretts-sakfører Sam Harris, Bergen 216.20. Hjelmås herred 20. Gjenteringen på Sudstrand 116.82. Kjos Kvinneforening, Sindra 59. Kristiansands Blindeforening 1200. Søgne Blindeforening 100. Basaren 1928 1069.36. Hegebostad kommune 10. Tilsammen kr. 3685.13.

O. A. Holen, kasserer,
• Sandvikslien 3, Bergen, tlf. 2023.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
 anbefales

I. C. KROHN & SØN A/S

Strandgaten 58 — i Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
 En frisk og luttende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts

bøkers utgivelse,

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
 bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Røketobak

Fra

WEGENER & SØREIDE'S
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bruk

Blindefyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

Uldvareutsalget, Strandgt. 84

anbefaler

Drestøi, Dragttøi, Kjøletøi
Uldtepper

Strikkegarn, Vevgarn
farvet og ufarvet

Stort Utvalg. Kun Norske Varer.

Chr. Mjøsund, Strandgt. 84.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND.“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 2.

Februar 1929

18. årg

Innhold: Se der Guds lam som berer all verdens synd. — Blindes beskjeftigelse i industrien. (Slutning). — Presseuttalelser om Erik Harildstads bok „Frå Skuggen“. — Byste av kjøbmenn Bjørneseth. — Hvordan pastor Bråtveit klarer sitt arbeide. — Juletreffester. — Blindes Hus i Helsingfors. — Et dusin ting som seende ikke bør gjøre overfor blinde. — Blindeforholdene i Spania. — Bladkontingenten. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

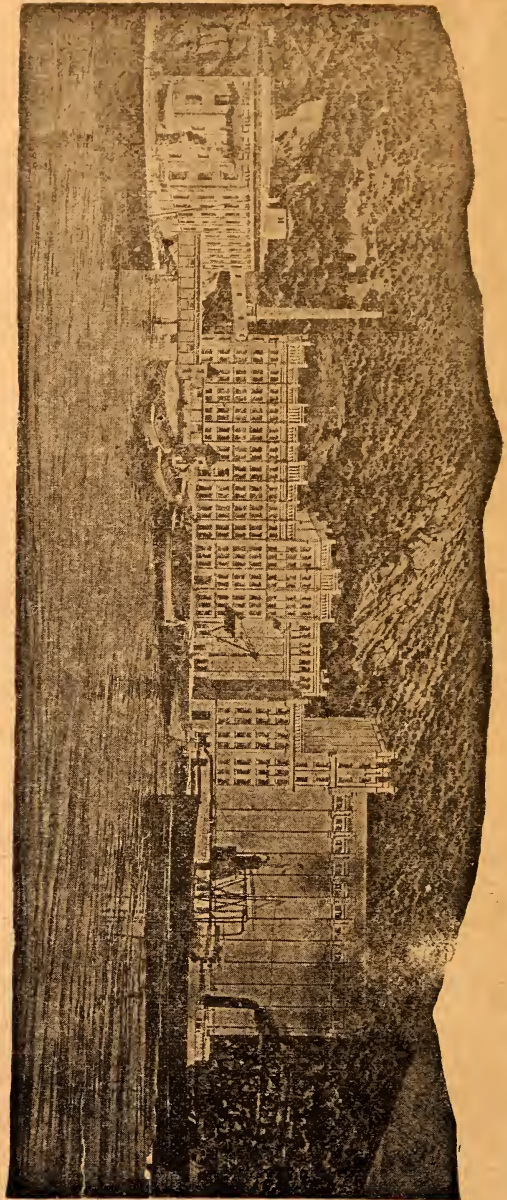
Tekst på annonser: Kirkeofringen 1928. — Fra Foreningen for Blinde. — Blindeundervisningen i De forenede Stater.

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

BERGEN

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

A S Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

Kjøp blindes Arbeider,

skal De ha Kurvmøbler, Kurver, Snekkerarbeider, Børster, vævede og strikkede Saker, Madrasser, Uldmadrasser, Køimadrasser, Divaner m. m.

Reparationer av Kurvarbeider, Snekkerarbeider, Sadelmakerarbeider, og Stolsætefletning utføres.

Alt Arbeide er solid og godt utført. Kun prima Materialer benyttes. — Rimelige Priser.

Besøk vort Utsalg og se selv.

Blindes Utsalg

Bergsliensgt. 13, Hj. av Sporveisgt.

Telefon 62433

Oslo

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Specialitet:

**Drestøier
Kjoletøier
Kaapetøier**

Prøver sendes

A. C. Lunds Klædehandel

Etabl. 1875

Strandgaten 9 — BERGEN

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Alle som vil følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør abonnere på „Blindesaken“. Bladet koster kr. 2.- året og bestilles på nærmeste posthus.

Virk for „Blindesaken“s utbredelse.

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

**Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider**

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

**Johan D. Eche & Søn's
Farvehandel A.S.**

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

**Kjød- &
Pølseforretning**

Torvgaten 2

Telefon 0970 , 3748

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte en pakke Persil oppløses
i 25 – 30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anven
alltid det selvkvirkende v
skemidde

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter

anbefales

som de bedste. Kjøp derfor altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Blindeundervisningen i De forenede Stater.

Undervisningsdepartementet i Washington har offentliggjort en oversikt som viser at i de 80 blindeskoler som finnes i De forenede Stater, fik 6084 elever undervisning siste skoleår. Det er en stigning av 22 pct. siden 1918. Fra blindeskolens høiskoleavdelinger blev der uteksaminert 177 elever, 101 gutter og 76 piker. Musikkundervisning blev under året gitt til 2688 og sangundervisning til 2729 elever, mens 3499 deltok i håndverkskursene. I skolenes barnehaver var der 336 blinde småbarn.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 2.

Februar 1929

18. årg

Se der Guds lam som berer verdens synd.

For «Blindesaken» av pastor Erik Bråtveit.

Så står vi igjen ved inngangen til fastetiden. Over inngangsdøren skriver døperen Johannes med sin ildskrift: Se der Guds lam som bærer verdens synd! Det er en mektig optakt til påskens symfoni. Ja, for jeg tror at de aller fleste mennesker merker at påskens toner utgjør en symfoni, langfredagens og påskedagens toner; men hører vi efter, tror jeg at vi lett vil merke de samme toner i Døperens ord: «Se der Guds lam som bærer verdens synd! Verdens synd må bæres. Det er en ubrytelig livets lov, og jo dypere man ser ned i syndens avgrunn, jo mere vil man føle vekten av disse enkle ord. Jo mere man blir klar over at jeg har syndet mot Gud hver eneste dag i mit liv, jo mere vil byrden trykke. Ja, man kommer nok snart til å sanne Kains ord: Min synd er større enn at jeg kan bære den. Men så klinger evangeliets tone så velsignet varm og klar: Se der Guds lam som bærer verdens synd! Der gives en som bærer min og din synd, ja, hele verdens synd, det Guds lam, Jesus Kristus. Det greske ord som ligger til grunn, kan også bety «som tar bort» verdens synd. Har man følt synden trykke, ja, da vet man hvad det vil si at en tar den bort. Da forstår man englebudskapet julenatten: Se, jeg forkynner eder en stor glede, eder er i dag en frelser født! «Når synderen ret ser sin våde, i sjelen dypt besværet går, og Jesus kommer med sin nåde og legger den på hjertets sår, da slukkes sorgen salig ut. Da blir der glede stor i Gud.» Jeg har sansynligvis sitert denne salmen før her i bladet; men jeg blir aldri trett av å bruke den. Enklere og mere sant kan ikke den kristnes frelsesopplevelse uttrykkes; men hvordan går det an at en bærer andres synd, hele verdens? Ja, det har menneskene tenkt sig trette på og er efter mit skjønn ikke kommet videre med al sin grubling. Det er av de ting som ei kan forklares; men Gud være lov! Det kan erfares! Men det gjelder om at vi følger Døperens fingerpek og ser det Guds lam, ser det grufulle alvor i at en må bære vor synd, og ser det vidunderlige i

at der finnes en som både kan og vil ta syndebyrden fra oss. Fastetiden skal nettop være en forberedelse til påsken, både til langfredag og påskedag, en tid da vi fordyper oss i hvad vi eier i vor kristne tro. Måtte Gud velsigne fastetiden for oss slik at påsken kommer som det efterlengtede svar på vore dypeste spørsmål, spørsmålet om livets mening og mål, og om veien til dette mål.

Asak prestegård 2/2 1929.

Med broderlig hilsen
Erik Bråtveit.

Blindes beskjeftigelse i industrien.

(Slutning).

I enkelte tilfelle beredte forandring av produksjonsmåten store vanskeligheter. Spesielt blev de økede utgifter til særlige sikkerhetsforanstaltninger og den større risiko for ulykker blandt blinde anført som avslagsgrunn.

Hindringsgrunner for antagelse av blinde som mangel på skikket arbeide, frykt for særlige ulykker, forhøielse av produksjonsomkostninger ved anbringelse av spesielle sikkerhetsforanstaltninger, materialtap og dermed uøkonomiskhet for bedriften, mangel på arbeide som overhodet kan utføres av blinde, likesom også påberopelse av statens hjelp til denslags beskadigede, alt dette lar sig i siste instans føre tilbake til arbeidsgivernes og de seende arbeideres ubekjentskap til de blindes arbeidsdyktighet. På dette ubekjentskap grunnet sig så vel arbeidsgivernes betenkelighet ved å betro den blinde et arbeide og utilbøieligheten til å ville beskjeftige ham — her trådte også falsk medlidenhet til — som de seende arbeideres motstand mot antagelse av en blind.

Merkeligere var det at to arbeidsgivere som var blitt ganske interessert for de blinde, stillet sig tvilende overfor deres arbeidsdyktighet og kunde gjøre vanskeligheter ved å anta dem.

At bare friske, viljesterke og kraftige blinde bør bli industriarbeidere, er tidligere fremholdt (se Litteraturfortegnelse 6). Ellers er plasseringen et misgrep som ikke bare går ut over de blinde arbeidere, men også i høi grad vanskeliggjør våre bestræbelser på dette område.

I de tilfelle hvor de blinde selv gjorde motstand mot deres anbringelse i industrielle virksomheter, dreiet det sig om sykelige og viljesvekkede folk som var redd for å arbeide ved maskiner i larmende fabrikklokaler.

Vanskelig, ja umulig var plasseringen av blinde i distrikter som manglet storindustri eller ikke hadde skikkede bedrifter. I disse strøkene (overveiende landkretser) var de blinde selvsagt uvillige til å gi slipp på de typiske blindeerhverv som de var lært op i, eller til å forlate sine hjemsteder.

Enkelte blinde var det også som slo sig tilfreds med sin

pensjon og ikke brydde sig om å ha noget arbeide. Dette var dog rene undtagelsestilfelle.

Mindre vanskelighet enn anbringelsen voldte avlønnings-spørsmålet og en kvantitativ liten begynnerydelse hos den blinde.

Av ovenanførte grunner fant der i 11 hovedforsorgskretser ikke sted nogen plasing av blinde. I én krets var der ingen krigsblinde.

Det er ikke alltid så at mulighetene for beskjeftigelse av et større antall blinde i en industriell bedrift økes med dens størrelse. Gruber, smelteverker og store maskinfabrikker f. eks. har vist sig ganske uskikket for beskjeftigelse av blinde, da arbeidsmulighetene for dem her er så altfor få. Til tross herfor gjorde en av disse storbedrifter forsøk med å sysselsette flere blinde; men de blev sagt op ved første arbeidsinnskrenkning, og det var ikke mulig å få de arbeidsløse blinde antat på andre steder. Enkelte storbedrifter sysselsatte visstnok blinde, men ikke med slikt arbeide som blev utført i bedriften. Det var de typiske blinde-erhverv, idet man på stedet lot dem lage de børster, kurver osv. som bedriften selv trengte. Eller man har latt dem utføre almindelig forefallende arbeide som pakning, sortering osv. Det er således i virkeligheten bare få storbedrifter som kan beskjeftige et større antall blinde med denslags arbeide som hører med til deres virksomhet. To av disse storbedrifter tror sig å ha gjort gode erfaringer med spesielle blindeavdelinger. Tallet av blinde i en slik avdeling bør ikke overstige 20, og disse arbeidere må ikke bare kunne ett, men flere fag, da arbeidet kan skifte to-tre ganger om dagen. Det er sørget for bekvemme og for blinde høvelige lokaler til disse avdelinger, likesom de er utstyrt med godt fungerende, vel beskyttede maskiner og letthåndterlig verk-tøi. Målet for spesialavdelingene er gjennomførelse av en individuell behandling, avveksling i arbeidet og gode inkomstmuligheter for de blinde.

Et annet storfirma er av den opfatning at arbeidet ikke bør skifte; da dette volder vanskeligheter for den blinde, mindsker hans dagsydelse og gjør at hans arbeidskraft ikke blir nyttiggjort på den mest økonomiske måte. Da den blindes arbeide må bringes og hentes, fordyrer skiftingen også produksjonsomkostningene.

En norm for arten av det arbeide et større antall blinde kan beskeftiges i, lar sig i det hele ikke opstille. Uten tvil er det heldig for de blinde at de ikke helt blir henvist til å arbeide alene for sig selv. Arbeide sammen med seende kamerater vil gi dem anledning til åndelig opmuntring, slik at de virkelig tar del i det liv som rører sig omkring dem og ikke avsondrer sig fra sine seende arbeidsfeller. Derimot blir alle bedrifter som beskjeftiger et større antall blinde, anbefalt å la dem begynne og slutte et kvarter før de andre arbeidere, da de derved undgår trengselen. Ved beskjeftigelse av flere blinde spiller også anbringelsen av deres førerhund en rolle. Også dette spørsmål er blitt løst på forskjellig måte. I enkelte fabrikklokaler ligger førerhunden ved

den blinde arbeiders føtter, mens den i andre bedrifter anbringes i felles hundehus.

Med hensyn til den blinde industriarbeiders avlønning blir i almindelighet de tariffmessige satser lagt til grunn, og da det jo ved mange arbeider dreier sig om slike som tidligere blev utført og også nu utføres av kvinner, vil dette si tariffene for kvinnearbeide. I enkelte tilfelle er timelønn blitt betalt, men da efter satsene for ikke faglærte arbeidere eller også en nedsatt timelønn som følge av mindre arbeidsydelse. En bedrift forhøiet velvillig den tariffmessige akkordbetaling med 30 pct. for å sikre den blinde et nogenlunde godt utkomme. De vanlige dyrtidstillegg er blitt ydet blinde i samme omfang som andre arbeidere. Om hvor meget den blinde kan tjene, foreligger der ikke bestemte opgaver og særlig ikke over forholdet mellem den blinde og den seende arbeiders fortjeneste. Når akkordlønn blev betalt og den blindes kvantitative ydelse ikke var så stor som den seende arbeiders, blev også hans fortjeneste mindre.

Resultatet av de forsøk som hittil er gjort med sysselsettelse av blinde i industrien, fremgår i første rekke av det store antall arbeider man har funnet skikket til å kunne utføres av blinde. Dernæst viser resultatet sig i tallet av blinde som allerede er skaffet beskjeftigelse. I 21 hovedforsorgskretser var der da opgaven blev avgitt (i august 1921), sysselsatt 513 blinde eller betydelig flere enn rikstellingen i 1920 viste (se Litteraturfortegnelse 7), nemlig 229, resp. 260. Tallet av blinde som idag er beskjeftiget i industrien, efterat loven om sværtbeskadigede i stor utstrekning er utvidet til også å omfatte civilblinde, er meget større (se listen).

Ikke uten videre kan det større antall blinde som er plassert i et distrikt føres tilbake til det mer eller mindre omfangsrike propaganda- og forsøksarbeide som er blitt drevet på det nye område. Anbringelsen er og blir i det vesentligste avhengig av de forhåndenværende arbeidsmuligheter. I de mer landlige distrikter kan der bare beskjeftiges få blinde med passende industrielt arbeide.

Det arbeide som hittil er utført av blinde i industrien, har imidlertid også sin betydning på andre måter. Hvad den blinde arbeider selv angår, må i første rekke fremheves — noget som også er kommet til uttrykk i de fleste beretninger om blindes beskjeftigelse — at den blinde gjennom arbeidet igjen har vunnet tiltro til sig selv og atter er blitt sig sin personlighetsverdi bevisst. Krigsblinde som var blitt sjelelig holdningsløse og sammenbrutte, rettet sig gjenenm arbeidet op og ser nu med ny forhåpning fremtiden imøte. Undervurderes må heller ikke verdien av det eksempel de arbeidende blinde har gitt viljesvake kamerater. (Sml. den tidligere beretning. Litteraturfortegnelse 2).

Også arbeidsgiverne er i de fleste tilfelle blitt overbevist om at blinde er meget vel skikket for utførelse av visse arbeider. Med denne overbevisning forsvant ikke alene motstanden mot beskjeftigelse av blinde, men det førte endog i enkelte tilfelle til frivillig

antagelse av flere blinde arbeidere. Norge bedrifter beskjeftiget sig også med varm interesse inngående med spørsmålet om blindes sysselsettelse i sin almindelighet. (Litteraturfortegnelse 3, 4 og 5).

Også den uvilje som enkelte ganger var blitt vist fra de seende arbeideres side når det gjaldt antagelse av blinde, også den hørte op etterat arbeiderne ved selvsyn hadde kunnet overbevise sig om den blindes arbeidsdygtighet og ydeevne. De blindes arbeidsydelse blir i omtrent alle beretninger betegnet som meget tilfredsstillende. I almindelighet stod — bortsett fra nogen få undtagelser — den blindes kvantitative ydelse noget tilbake for den seende arbeiders. Derimot lot det utførte arbeide med hensyn til kvalitet ingenting tilbake å ønske. I enkelte industrigrener (f. eks.. urvareindustrien og fremstillingen av smådeler i den elektriske industri) opnådde imidlertid de blinde arbeidere både i kvantitativ og kvalitativ henseende samme fremgang som de seende.

Av de erfaringer som hittil er gjort ved beskjeftigelse av blinde i industrielle virksomheter, lar der sig også trekke visse slutninger. At der ved valget av blinde som søkes sysselsatt i industrien, bør utvises nogen forsiktighet, er oftere blitt betonet. Den blinde må ikke bare være skikket for arbeidet, men han må også være kraftig, frisk og viljesterk. Kvalitetsarbeidet ved fremstilling av masseartikler som er underlagt den skarpe konkurranse, er å foretrekke. Overføring av blinde fra landdistriktene for å få dem sysselsatt med industriarbeide bør undgås. Den trivsel og tilfredshet de har mellom sine pårørende i de hjemlige omgivelser, kan merfortjenesten ute i det fremmede hverken erstatte eller opveie.

Størsteparten av de innvendinger som gjøres mot beskjeftigelse av blinde, kan avsvettes gjennom henvisning til de praktiske resultater som er opnådd. Der må derfor stadig ved foredrag, filmfremførelser og på andre måter arbeides for at disse resultater kan bli kjent. Om og om igjen må det fremholdes at de blinde kan utføre en lang rekke arbeider. For denne sak må ikke minst forsorgsmyndighetenes og arbeidsformidlingskontorenes funksjonærer søkes interessert, da disse på stedet kan gjøre meget til å fjerne arbeidsgivernes ugrunnede betenkeligheter ved å anta blinde arbeidere. Bare hvor der er utsikt til stadig beskjeftigelse bør blinde anbringes i større antall. Hvis det er mulig, bør omplasing undgås, da den blindes bevegelsesfrihet jo er sterkt begrenset. Arbeidsformidlingen fremmes best gjennom forsorgskontorene og hovedforsorgskontorene på grunnlag av loven om anbringelse av sværtbeskadigede.

Tallet av blinde industriarbeidere i juli 1928.

1) Berlin	535
2) Provinsen Brandenburg	67
3) — Pommern	7

4)	Provinsen	Ostpreussen	4
5)	—	Grenzmark (Posen, Westpreussen)	1
6)	—	Niederschlesien	35
7)	—	Obersclesien	5
8)	—	Sachsen	87
9)	—	Schleswig-Holstein	3
10)	Det lauenburgske	Kommunalforbund	0
11)	Provinsen	Hannover	28
12)	Regjeringskrets	Hessen	12
13)	—	Nassau	32
14)	Provinsen	Westfalen	60
15)	Rhinprovinsen		115
16)	Regjeringskrets	Sigmaringen	1
17)	Fristaten	Bayern	113
18)	—	Sachsen	430
19)	—	Württemberg	38
20)	—	Baden	108
21)	—	Thüringen	16
22)	—	Hessen	10
23)	Den frie	Hansaby Hamburg	12
24)	Fristaten	Mecklenburg-Schwerin	1
25)	—	Braunschweig	26
26)	—	Oldenburg	2
27)	Provinsen	Lübeck (Eutin)	1
28)	—	Bierenfeld (Oldenburg)	0
29)	Fristaten	Anhalt	1
30)	Den frie	Hansaby Bremen	2
31)	Fristaten	Lippe	2
32)	Den frie	Hansaby Lübeck	8
33)	Fristaten	Mecklenburg-Strelitz	0
34)	—	Waldeck	0
35)	Schaunburg-Lippe		0

1762

Arbeidsmuligheter for blinde i erhvervsmessige bedrifter (juli 1928).

Den spesifiserte opgave viser at det i alt var 218 forskjellige arbeider i erhvervsmessige bedrifter som kunde utføres av blinde.

De fordelte sig slik:

Stenbearbeidelser	2
Porselensfabrikasjonen	6
Stålfjærindustrien	4
Fabrikasjonen av metallknapper	6
Glødelampefabrikasjonen	3
Urvareindustrien	4
Instrumentfabrikasjonen i almindelighet	4
Fabrikasjonen av optiske instrumenter; glassbearbeidelse	5
Massefremstilling av apparater, verktøi og maskindeler	85

Såpefabrikasjonen	6
Tekstilindustrien	17
Madraslagning	3
Papirfabrikasjonen	5
Kartonasjefabrikasjonen	13
Drops-, kjeks- og sjokoladefabrikasjonen	5
Tobakksindustrien	5
Bryggeriindustrien	4
Skotøiindustrien	11
Filt- og stråhattfabrikasjonen	3
Forskjellige arbeider	19
Hjemmearbeider	8

218

Lovbestemmelser m. v.

Ifølge de under 12. 1. 1923 vedtagne forskrifter i loven om beskjeftigelse av sværtbeskadigede omfattes alle arbeidsføre blinde av nevnte lov og kan gjøre krav på å få sysselsettelse i henhold til dens § 8. Gjenemførelsen av bestemmelsene om denne arbeidsforsorg påhviler hovedforsorgskontorene for krigsbeskadigede, resp. de offentlige forsorgsmyndigheter. Når arbeidssøkende blinde henvender sig til disse kontorer eller myndigheter, og deres likestillethet med sværtbeskadigede er godtgjort, er kontorene og myndighetene forpliktet til å bestrebe sig for å skaffe slike blinde skikket beskjeftigelse.

Forskjellige forsorgskontorer har også fått ordre til å pålegge de blinde selv å søke å skaffe sig arbeide, og når de har funnet noget, da å bli gitt hovedforsorgskontorets bevidnelse for at de er berettiget til beskjeftigelse.

I alle tilfelle er det å anbefale at så vel den arbeidssøkende blinde selv som hovedforsorgskontorene som skal være ham behjelpelig, setter sig i forbindelse med stedets offentlige arbeidsanvisningskontor og distriktets arbeidsformidlingsinspektør og prøver å få dem interessert for blindes beskjeftigelse i industrien. Å opnå disse kontorens og inspektørers medvirken er meget betydningsfullt, da de har det beste kjennskap til de industrielle forhold i vedkommende distrikt og nyter anseelse hos og har innflytelse overfor fabrikkledelsen.

Den ovenfor nevnte paragraf 8 i loven om beskjeftigelse av sværtbeskadigede har følgende ordlyd:

§ 8. Hovedforsorgskontorene skal når det gjelder en blind som det ikke allerede er dratt omsorg for i henhold til § 3, yde ham nærværende lovs beskyttelse når han ikke uten lovens hjelp kan skaffe sig eller få et skikket arbeide, og når anbringelsen av den sværtbeskadigede ikke utsetter ham for fare. (§ 3 se nedenfor). Andre personer som har fått sin arbeidsevne nedsatt med minst 50 pct., og som det ikke allerede er sørget for efter § 3 (sværtbeskadigede), samt krigs- og ulykkesbeskadigede hvis erhvervsevne

ikke er formindsket med 50, men med minst 30 pct. (mindre beskadigede) kan på lignende måte også tilkjennes samme beskyttelse.

Før hovedforsorgskontoret treffer sin avgjørelse, skal uttalelse innhentes fra stedets offentlige arbeidsanvisningskontor. Hovedforsorgskontoret kan tilbakekalle sin avgjørelse. Tilbakekallelsen trer ikraft ved utløpet av det kvartal i hvilket den skjer.

§ 3. Sværtbeskadigede efter denne lov er tyske statsborgere som gjennom tilføiet skade under tjenesten, ved ulykkestilfelle eller av begge årsaker har fått sin erhvervsevne nedsatt med minst 50 pct. og som i henhold til riksforsorgsloven, den før gjeldende militære forsorgslov eller andre lover som riksforsorgsloven erklærer anvendbare, eller på grunnlag av den i overensstemmelse med riksforsfatningen iverksatte ulykkesforsikring, ulykkesforsikringen av 18 juni 1901 eller tilsvarende landsrettslige forskrifter har krav på pensjon eller som følge av erhvervsnedsettelsen er berettiget til lignende erstatning (rente).

Riksarbeidsministeren kan med riksrådets godkjenning bestemme at også ikke tyske statsborgere ydes denne rettsbeskyttelse.

Den tyske riksforsikringsanstalt gir dispensasjon fra bedriftsforskriftene når anstaltens stedlige representant og fabrikktilsynet gir erklæring om at det ingen særlig fare er forbundet med å beskjeftige blinde i vedkommende virksomhet.

Litteraturfortegnelse.

- 1) Kriegsblindenfürsorge und Industrie. Beratungsstelle für Kriegsinvaliden, Stuttgart. Stuttgart 1916.
- 2) Niepel: Arbeitsmöglichkeiten für Blinde. Verlag Heymann. Berlin 1918.
- 3) Zeitschrift «Der Bosch-Zünder», Stuttgart und Feuerbach, 2. Jahrgang, Heft 11.
- 4) Kriegsblindenfürsorge und Industrie in Württemberg. Kriegsbeschädigtenfürsorge 1917, Heft 6.
- 5) Perls: Kriegsblindenbeschäftigung im Kleinbauwerk der Siemens-Schuckert-Werke. Blätter des Deutschen Roten Kreuzes 1923, Nr. 3.
- 6) Bericht über den 15. Blindenlehrerkongress Hannover 1920, S. 155.
- 7) Dr. Freudenberg: Berufsstatistik der Kriegsblinden im Deutschen Reiche. Kriegsbeschädigtenfürsorge 1922, Nr. 4.

Presseuttalelser om Erik Harildstads bok „Frå Skuggen“.

Lærer Erik Harildstad, Dalen Blindeskole, Trondhjem, gav for nogen måneder siden på Olaf Riiis forlag ut en bok med titelen «Frå Skuggen». Boken som inneholder tre fortellinger: «Jon spelmann», «Mørkemakt» og

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

«Oliv», har fått mange lovord i pressen. Vi gjengir nedenfor en del av uttalelsene som sikkert vil leses med almindelig interesse. Red.

Av dei som har freista skildra livet til dei blinde, er vel den amerikanske forfattarinna Helen Keller mest kjend. (The Story of my Life, The World I live in). I norsk dikting har eg ikkje råka på noko skildring av blinde før no eg las Erik Harildstads nye bok: «Frå Skuggen». Det er ei lita bok med tre forteljingar om slike som lever i «skuggen» — om korleis dei strevar for å halda seg uppe i livsstriden, og om korleis dei lid ved bra folks hogg og klapp. Ikkje minst lid dei ved det at dei støtt blir minte om at dei ikkje er som andre. Bra folk er så stutt-tenkte.

På side 12 står det eit par liner som kunde vera motto for denne boka: «For på innsida i eit menneskeliv kann det vera ein hellig grunn, som blir sulka til når mange tråkkar innpå, serleg der ingen trur det trengs å ta skone av seg».

Forfattaren synes å ha første hands kjennskap til dei menneska han skildrar. Personane blir svært tydelege for ein. Ein lærer verkeleg noko om sjelelivet til desse menneska, serleg kanskje om dei vanskar som det erotiske problem skapar for dei.

Forfattaren har ein frisk og levande stil. Såleis kjem ein og i dene boka til å tenkje på Dønn somme tider — i takksemd, for di han meir enn andre kanskje har lært folk å skriva levande norsk.

«Frå Skuggen» er ei sympatisk og nyttig bok. Ho har verkeleg eit ærend. (Rolf Thesen i «Arbeiderbladet», Oslo).

Det er reelt å kalle denne boken slik, for det er ingen «lok-kende» titel. Det er i det hele tatt en reell, fin og stille bok — om de ulykkelige som har mistet sitt syn, eller som aldri har hatt det.

Tre korte fortellinger. Den første handler om fattiggutten som blir spillemann og får en liten ring av kapteinsdatteren på hennes bryllupsdag — det er hvad han får ut av livet. Han er skildret nennsomt og sårt — hadde vi også fått et likeså tydelig bilde av Alvilde at vi hadde forstått hvorfor hun må elske den blinde gutten på gården og ikke sin brudgom, vilde novellen ha vunnet i interesse. Forfatteren lar bare den ene strengen dirre, og det enda med sordin på; men kanskje nettop dette gir skissen dens såre stillhet. Betydeligst er «Mørkemakt». En blind mann er likevel en mann og hans fristelser underlagt. Både de to brødre og konen Berte er i all sin knapphet godt skildret.

Oliv har sin styrke i den energi, den arbeidsvilje, den styrke til aldri å gi op eller miste troen på å kunne rekke frem som den lille kvinnen uten syn er fylt med. Ellers er denne siste lovlig meget solstrålefortelling.

Men som helhet er boken et forsøk på — man kunde kalle det: Å kartlegge de blindes vanskelige liv og skape forståelse for dem hos de lykkelige friske, som har en tilbøielighet til å mene at de som mangler en sans, også ellers er defekte og uten menneskelige

lidenskaper og fornemmelser i det hele. Den lærer folk hensynsfullhet og mildhet — den prøver iallfall på det.

(Barbra Ring i «Nationen», Oslo).

Erik Harildstads bok «Frå Skuggen» forteller om blinde mennesker, om deres modige og hårde kamp for å klare sig selv, bli nyttige medlemmer av samfundet, om deres sårbarhet, stolthet og ensomhet.

Det er tre fortellinger i Harildstads bok. Den første «Jon spelman», forteller om en blindfødt gutt som er meget musikalsk og blir bygdens spillemann til dans og andre tilstelninger.

Jon er født utenfor ekteskap. Hans mor er bygdejente og tjener hos en kaptein. Hans far er en løytnant som bor en tid hos kapteinen.

Jon får ikke bare det å bære at han er «uekte» barn. Han er blind fra fødselen. Men Jon er musikalsk. Han får en fele og lærer å spille. Under andre forhold vilde han kanskje blitt en ansett kunstner. Nu blir han bare bygdens spellemann, en blind og fattig stakkar som ender på bygdens gamle hjem.

«Jon spelman» er en vakker og stemningsfull fortelling, som helhet velskrevet og med ypperlige avsnitt. Den er ganske visst trist, men ikke bitter. Der kommer noget forsonende og mildnende med i den, — det at kjærligheten kommer til Jon. For selv om det bare er på forbifart den rører ved ham, gir den ham så meget at han ikke blir helt fattig mer.

Fortellingen er god, — men den kunde ha blitt enda bedre hvis den hadde vært bygget op på en annen måte. At forfatteren forteller slutningen først, svekker den en del.

Tristere og bitrere enn «Jon spelman» er bokens andre fortelling, «Mørkemakt». Helmer Svehaugen er ikke født blind, — han blev det senere. Han husker ting han har sett, som ikke gir ham fred. Det, sammen med de vanskeligheter fattigdom og arbeidsløshet bringer, gjør at han mister taket i sig selv. Han blir bitter og ond og gir op.

Den lyseste og freidigste av fortellingene i Erik Harildstads bok er «Oliv». Oliv er både blind og fattig, — men hun har en ukuelig livsvilje, og da hun også er flink, beseirer hun alle vanskeligheter.

Erik Harildstads fortellinger virker sterkt, fordi de er førstehands og ekte. Han kjenner helt ut de menneskers tunge lodd som han skriver om. Han kjenner deres sårbarhet og ensomhet. Han lever med dem, er dem.

«Frå Skuggen» har noget å si til alle oss som kan se. Boken er ikke lite av en anklage: Vi er ikke slik mot de blinde som vi skulde være, — vi prøver ikke å forstå dem, føler ikke med dem som vi skulde føle.

Jeg vil ønske at riktig mange kommer til å lese Erik Harildstads lille bok.

(Jean Føyen i «Norges Handels- og Sjøfartstidende», Oslo).

..... Ei stund med' eg las om Jon, tenkte eg han kunde vel bli ein høveleg gjest for borna han i jula. Barndomen hans — blindfødde lausbarnet — er så vakker, så skir, så fri for keidsame sytemål. Sjela som har den eine store sanseporten stengd, ho blir ikkje fatig for det. Ho undrar seg berre: «Og Jon leika og voks vidare. Og han visste ikkje kva det var å sjå. Difor visste han heller ikkje kva det var å vera blind, så han kunde ikkje lenge syte over det. Men han grunna imillom på himmelen og Gud, som ein gong skulde kome og gi han dette underlege som alle dei andre hadde og ikkje han».

Barneelsken til leikesystera, musikken som bøter så mangt, minnet han lever og døyr paa —, me sit att og diktar vidare. Diktar eit anna liv enn dette, eit liv etter dette, der alle trådene på vranga her skal syna samanheng fullkomen.

Men midtbolken er ikkje for born. «Mørkemakt» heiter han og er nådelaus. Det stygge er sant, om det enn ikkje er heile sanninga. Og det småskorne er — hu, så sant. Taktlause, sjelekrylne menneske «interessera seg» for ein blind handverkar så lenge han er nyfiken å bisne på: «Helst skulde dei no ha gjort det så billeg som råd var. Det var liksom han endå laut vera takksam for at dei kom til han». — Dei let då så vel der dei stend. «Men det var ikkje just morosamt å ha dei slik standande utmed seg og glo og korse seg. Det var mest som dei stod og såg på eit rart dyr»..... Men så snart dei har set alt han kann, og fortalt han at det må likevel vera fælt å vera blind, så blir dei borte med tingingane sine. Han skal på kassa, nedfor tvert, endå arbeidshugen hans hatar henne og sjølvkjensla vrid seg i pine. — Likeså nådelause i domen som velnøgde med skandalen vil dei nok bli når det kjem for dagen at den arbeidslause blinde ikkje har makta striden med dei ledige livsmaktene i seg. Den ærlege, vonlause, einsame, blinde kampen hans for ikkje å gløyme at Berte er kona til hans eigen bror, den grip inderleg.....

Siste forteljinga er ljøs og glad. Oliv fær jamvel det som ingen i bygda syntes ei blind gjente burde få: Ein mann som er glad i henne, og ein heim til å hyggje om han i. Men rettnok er ho ei gjente som fortener så store ting. Ho græt berre når ingen ser det, og knyter hender og bit i hop tenner til den «kassa» som alle syns ho har odelsretten til. Ho kjenner suta, kjenner henne vel, og likevel slær ho veven sin og lær so det syng. — Valde ingen mann dummare enn Amund skomakar, så blei det vel ikkje så mange rare bøker om skilsmål heller. Eg veit ikkje om det var nokon stor skade, det.

Ingebjørg Mælandsmo i «Den 17de Mai», Oslo).

Djupt pløggjer denne forfattaren i hjartelivet, det er so sant og truverdigt alt saman. Han brukar 'kje mange ord, men eig den verdfulle evna at han kann samantrengja, og endå få meiningi klårt fram. Eg hev lese desse skildringane med den største interesse. Det er ei sers verdfull bok.

Anders Hovden i «Velgeren», Gjøvik).

Byste av kjøbmann Bjørneseth.

Kjøbmann Oluf Bjørneseth og frue, Bergen, skjenket i 1914 50,000 kr. til en barneavdeling ved Bergens off. Bibliotek. I 1924 (på hr. Bjørneseths 70-årsdag) blev legatet øket til 150,000, slik at rentene av de to tredjedeler skulde gå til barneavdelingen og en tredjedel til oprettelse og drift av en blindeavdeling ved biblioteket.

Lenge har bibliotket ønsket på en synlig måte å kunne hedre sin store velynder, og takket være midler ydet av nogen av bibliotekets venner kunde en byste av hr. Bjørneseth (utført av frk. Ambrosia Tønnesen), 26. januar avsløres i foredragssalen. Efter «Bergens Arbeiderblad» gir vi følgende korte referat av høitideligheten:

Kjøbmand Oluf Bjørneseths byste blev lørdag eftermiddag avslørt i bibliotekets foredragssal ved en smukk høitidelighet. Salen var fullt besatt av innbudne med en rekke kommunale autoriteter i spissen.

Hr. og fru Bjørneseth inntok hedersplassen. Høitideligheten blev innledet med orkestermusikk, hvorefter rektor Brekke ønsket velkommen.

Efter et par romanser av frk. Steen, akkompagnert av frk. Hatlem, holdt bibliotekar Smith avsløringstalen, og efter avdukingen sang nogen barn som var møtt frem, under frk. Viigs ledelse «Den nystemte». Barna frembar sin takk ved at tre barn efter tur overbrakte hedersgjesten blomster og fremsa hvert sitt hyldningsdikt. Et barnekor sang en for anledningen skrevet sang, og red. Imsdahl bragte på vegne av de blinde en takk til Bjørneseth for alt han hadde gjort for de blindes bibliotek.

Bjørneseth takket meget beveget. Til slutt måtte frk. Tønnesen frem og mottok forsamlingens hjerteligste hyldest.

Hvordan pastor Bråtveit klarer sit arbejde.

Som tidligere omtalt her i bladet, blev pastor Erik Bråtveit siste sommer konstituert som residerende kapellan til Asak i Berg prestegjeld ved Halden. Hvordan klarer han så sitt arbejde. Om dette forteller pastoren selv i «Norges Blinde», og vi gjengir her et utdrag:

«Jeg har hatt begravelse, brudevielse og altergang, og alt gikk meget bedre enn jeg hadde ventet. Barnedåp er en ganske enkel ting. Jeg har døpt mange barn og har aldri hørt annet enn at både barn og voksne var vel tilfreds. Begravelsene klarte jeg på den måten at klokkeren stod like ved siden av mig ved graven og fylte jord på skuflen, og fint gikk det. Altergangen var det jeg var mest redd for. 30. september hadde jeg for første gang altergang, og kirken var overfylt. Jeg sa fra på prekestolen at de som gikk til alters, måtte være så snilde å ta imot brødet og stikke det i munnen. Likedan med kalken. Jeg har

selv kjøpt mig alterkalker efter Strømmers system. Der er innrettet med småkalker som er anbragt i to ringer med et kors i midten, og kalkene fylles før omdelingen. Presten gir så altergjestene hver sin kalk som de tømmer og setter fra sig på en list på innsiden av alterringen. Det var 17 nadvergjester, og jeg har bare hørt gode uttalelser om handlingens forløp.»

Pastor Bråtveit har fem kirker å preke i og er dessuten prest ved Halden tuberkulosehjem. Der er en mengde kvinneforeninger i bygden (deriblandt en nystiftet for blindesaken). Disse foreninger har regelmessige møter en eller to ganger i måneden. Hertil kommer en hel del andre møter og tilstelninger både i prestegjeldet og i Halden, besøk hos syke og gamle, kontorarbeide osv., så man vil forstå at pastoren har nok å gjøre.

Sognepresten og granneprestene betrakter pastor Bråtveit fullt ut som kollega. Han er meget avholdt i menigheten, og der er rettet henstilling om å få ham fast ansatt. — Det går således meget godt med en blind prest.

Juletreffester.

Juletreffesten i Oslo blev holdt 7. januar i Ynglingeforeningens lokale og var som vanlig godt besøkt. Herstad ønsket velkommen hvorefter festtalen blev holdt av pastor Bråtveit. Senere talte Alf Arnesen og Hjelmtveit. For bevertningen var det sørget på beste måte, og utover kvelden veksledes det med gang rundt juletreet og underholdning av forskjellig slags. Det var i det hele tatt en meget hyggelig tilstelning.

Juletreffesten i Bergen fant sted 13. januar i forsamlingssalen i Blindes Hus og var besøkt av ca. 150 mennesker. Efterat Vilhelm Johansen på festkomitéens vegne hadde ønsket velkommen, holdt pastor Otto Irgens en kort andakt. Så gikk man rundt juletreet, og derefter var der en vekslende underholdning. Særlig blev skuespiller Sverre Dahls muntre viser mottatt med megen jubel. Bevertningen var rikelig, og festen var fra først til sist preget av den aller beste stemning. Åsebø takket til slutt på forsamlingens vegne arrangørene for den koselige kveld.

Juletreffesten i Kristiansand S. blev holdt 8. januar i U. K. K. F.s lokale. Festen begynte med tale av pastor Årvoll. Siden vekslet det med sang og gang rundt juletreet, orkestermusikk og oplesning. Bevertningen var den beste. Festen som tok til kl. 6 og ikke sluttet før i halv 11-tiden, var helt igjennem meget hyggelig.

Blindes Hus i Helsingfors

som nu nærmer sig sin fullførelse, blir en imponerende bygning på 7 easjer til gaten og 8 til gårdsplassen. Helsingfors kommune har gitt fri tomt til bygningen, staten har ydet 700,000 mark til dens opførelse og firmaet P. Rettig har skjenket 600,000 mark til

byggearbeidet. For å kunne realisere nybyggingsplanene har Helsingfors Blindforening også solgt sin eiendom for 1 million mark. Likevel har foreningen selvsagt måttet opta et større byggelån. I anledning herav har den fått tillatelse til i løpet av to år å foreta en innsamling på lister over hele landet.

Til den nye bygning forelles en mangesidig virksomhet til fremme av de blindes intellektuelle utvikling og materielle velferd. Ved planleggelsen av foretagendet har man tatt tilsvarende engelske institusjoner til forbillede. Bygningen kommer således til å inneholde en barnehave for blinde, et fysikalsk-terapeutisk massasjelinstitut som skal ledes av dr. A. V. Topelius, et boktrykkeri hvor De Blindas Förbund og Helsingfors Blindforening i fellesskap skal utgi et blad i punktskrift, samt arbeidsrum for så vel blinde menn som kvinner og dertil en stor lesesal og billige leiligheter for blinde. Dessuten får bygningen en forsamlingsal med plass for 500 mennesker. Denne salen er beregnet på utleie.

Et dusin ting som seende ikke bør gjøre overfor blinde.

Nedenstående artikkel blev oprindelig offentliggjort i det engelske blindesakspropagandaskrift «The Beacon». Vi gjengir opsettet efter det store amerikanske blindetidsskrift «The Mathilde Ziegler Magazine for the Blind», hvis redaktør, mr. Walter G. Holmes (seende), tilføier nogen bemerkninger i parentes med initialene W. G. H. Red.

1) Se ikke på de blinde som abnorme. Snakk aldri til en blind som om han var døv. Det faktum at han ikke ser, er ikke det samme som at han heller ikke kan høre. Betrakt aldri den blinde som et barn som du må henvende dig til gjennom en annen.

2) Tal ikke om blindheten som et kors. Den er bare en hindring. Uttal aldri medlidenhet med en blind når han selv hører på.

3) Prøv ikke å løfte eller bære en blind som skal stige op i en vogn, på et tog, krysse en gate eller gå op en trapp. Når det gjelder trapper, er det nok at hånden hans blir lagt på rekkverket. Skal du føre en blind til en stol, behøver du bare å vise ham stolryggen. Annen hjelp trenger han ikke.

4) Kryss ikke hit og dit når du skal følge en blind over gaten. Gå bent over hvis dette er mulig. Ellers kommer den blinde ut av sine beregninger og får vanskeligheter med å finne sig til rette igjen. Skyv ham aldri foran dig. La ham få berøre armen, så følger han dine bevegelser.

5) Tro ikke at en blind gjest er en alvorlig og ansvarsfull ting, at han vil forstyrre hjemmets hygge og at han trenger nogen til å klæ og mate sig. Det er naturligvis overflødig å vise ham hvor den elektriske bryter og speilet er.

(Jeg tror det er godt for den blinde å få vite hvor lysbryteren er; for jeg har ofte sett blinde slå på lyset når seende er til stede eller kommer inn. W. G. H.).

6) Spør ikke ledsageren om en blind bruker sukker i teen. Henvend dig direkte til den blinde og la ham selv svare for sig. En blind mann fortalte mig engang at ingenting såret ham mer enn når vertinnen spurte hans datter: «Skal Deres far ha sukker i teen?»

7) Anstreng dig ikke under samtale med en blind for å undgå bruke ordet se og nytte høre i stedet. Betenk dig ikke på å bruke uttrykket blind når du diskuterer blindhet med folk som har denne hindring. Men grip ikke til dette tema for å slippe å snakke om været.

8) Glem ikke å tale — om så bare et eneste ord — når du kommer inn i et værelse hvor der er en blind. Det gjør ham oppmerksom på din tilstedeværelse, og han vil lettere kunne kjenne dig igjen. Ta ham alltid i hånden når du møter eller skilles fra en blind venn; for et håndtrykk kan fortelle like meget som et ansikt, og det erstatter vennskapssmilet.

(Og, vil jeg legge til: Introduser alltid den blinde for alle i værelset, eller fortell ham hvem som er der, hvis han kjenner dem fra før. W. G. H.).

9) Utbryt ikke: «Merkverdig!» vidunderlig!» fordi den blinde kan utføre ganske almindelige ting, f. eks. å si hvor mange klokken er ved å rådføre sig med uret sitt. Heller ikke er enhver blind mann du støter på, musiker eller pianostemmer. Blinde kan også meget annet.

10) Snakk aldrig om en egen sans eller en særlig erstatning og så holde hårdnakket fast på denne villfarelse. Det såkalte mirakuløse er bare utvikling av slumrende, tidligere ubrukte evner.

11) Begrens ikke ditt kjennskap til og din interesse for blinde til hovedsakelig å gjelde gateselgere og gatemusikanter som ofte er samfundsparasiter etter eget valg.

12) Optre ikke nådig beskyttende overfor de blinde. Vær alltid ganske naturlig mot dem. Husk at de blinde i alt vesentlig er lik dig selv. I 9 av 10 tilfelle er de ikke fødte blinde.

Note. La aldrig en dør stå halvåpen i et hjem eller på et kontor hvor der er en blind. Hold den lukket eller slå den helt bak på veggen. En halvåpen dør er det farligste en blind kan tørne imot. Du som har ditt fulle syn, du som i mørket har kollidert med en halvåpen dør og slått pannen mot den skarpe kanten, du vil sikkert forstå nødvendigheten av denne henstilling.

(Og, vil jeg tilføie: Efterlat aldri for ham ukjente ting der hvor en blind skal frem, eller i det hele på steder hvor der ferdes blinde. W. G. H.)

Blindeforholdene i Spania.

Hvor mange blinde der er i Spania, vet man ikke med sikkerhet. Tallet ligger etsteds mellem 25,000 og 38,000. Landet har ca. 20 blindeskoler, og det er en del foreninger av og for blinde.

Det store flertall av de spanske blinde lever under meget kummerlige kår og ernærer sig som gatemusikanter eller tiggere. Av blinde lotterikommisjonærer og avisselgere er det ikke så få der nede. Nogen blinde er også lærere eller hjelpelærere ved blindeskoler. Andre ernærer sig som pianister, organister eller musikk lærere. Det er mange begavede blinde i Spania, og disse gjør meget for å vekke almenhetens sympati og forståelse overfor de blinde og deres muligheter.

I 30 av de 49 spanske provinser finnes der hverken blindeskoler eller blindeorganisasjoner. Ved næsten alle blindeskoler er undervisningen meget mangelfull, og fortsettelsesskoler for blinde finnes ikke. Selv de blindes egen familie har som oftest liten tro på at de kan bli nyttige mennesker.

Innenriksminister Martinez Anido er en varm venn av de blinde. På hans initiativ er der i Madrid dannet et landsomfattende selskap som skal arbeide for reisning av gode hjem for blinde. Arbeidsføre blinde vil her kunne få en passende opplæring og selselssettelse og gamle blinde en lys alderdom. Som vi omtalte i et tidligere nummer, er det fra enkelte hold blitt uttalt at regjeringens hensikt var å anbringe alle blinde på forsørgelsesanstalter; men en spansk korrespondent til «Esperanta Ligilo» mener denne frykt er ugrunnet. Innenriksminister Anido er de blindes sanne venn, og i komitéen for reisning av de ovennevnte hjemmene sitter blandt annet to blinde og en seende blindeskolelærer som alle er forståelsesfulle og energiske menn.

Bladkontingenten

to kroner året, bedes godhetsfullt og snarest innsendt under adresse: «Blindesaken», Bergen.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmteit, Bergslensgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokhol-der Gustav Dybvig, Ø. Møllenberggt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henrikssen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslensgt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri- og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/måned's opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Etableret 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Alle bankforretninger utføres

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsetabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Kirkeofringen i 1928

innbragte i N. B. kr. 233.25, i V. B. 404.66 og i Ø. B. 1066.32; renter kr. 16.79; tilsammen kr. 1721.02. Efter fradrag av 10 pct. til N. Bf. til dekning av administrasjonsutgiftene er sendt N. B. kr. 212.60, V. B. 369.32 og Ø. B. 967.00, meddeler N. Bf.s kasserer.

Fra Foreningen for Blinde.

Vi er blitt anmodet om å meddele at styret for F.f.B. nu har fordelt rentene av Eckersbergs legat 1928 mellem en ansøker fra N. B., en fra V. B. og en fra Ø. B. — Rentene av Ellefsens legat 1928 er delt mellem to ansøkere i Ø. B.

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbygn. Telefon 1903	
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
Øien læge dr. med. Ths. Gunnufsen Grænsen 19 Kontortid hverdage 11—3, 5—6 Telefon 14715	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. med. I. Schiøtz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Riks- hospitalet)
Øienlæge Horven Teatergt. 7, 1ste etage, 1—3 Telefon 24786	
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A/S

Strandgaten 58 — Bergen.

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheden hjemme og fra missionsmarkene.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400.000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

**Rultobak - Bladtobak
Røketobak**

Fra
WEGENER & SØREIDE's
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bruk Blindefyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 3.

Mars 1929

18. årg.

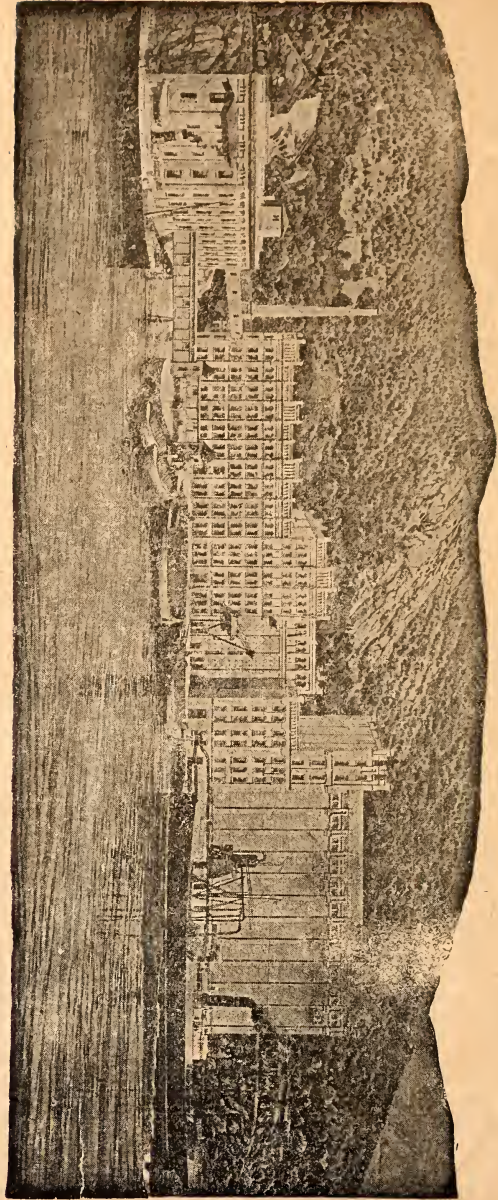
Innhold: Blindeforholdene i Latin-Amerika. -- Til våre lesere. — Flere presseuttalelser om „Frå Skuggen“. — Det 8. nordiske Abnormsaksmøte. — Reisesekretærvirksomheten. — Møtereferater. — Hvordan man driver blindesakspropaganda i Amerika. — Fra Birma. — Frk. Clara Skridshol død. — Bladkontingenten. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

Tekst på annonsesider: Blindefyrstikker.

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

A s Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

Blindefyrstikker.

Alle blindevenner må arbeide for at blindefyrstikkene blir almindelig kjent og brukt. Snakk med kjenninger og venner. Få alle til å forlange blindefyrstikkene hos sine kjøpmenn. Og arbeid for at alle handelsmenn rundt omkring holder blindefyrstikker.

Hvis vi ikke får selge nok blindefyrstikker, må vi lukke hjemmet for blinde småbarn. Det må ikke skje!

Men i den siste tid viser det sig at russiske og finske fyrstikker trenger sig inn i vårt land, slik at der selges mindre og mindre norske. Det er en skam for både handlende og alle dem som tankeløst kjøper slike. Pass på at De alltid kjøper de norske fyrstikkene. Og husk så også på blindefyrstikkene.

Nærmere opplysninger kan en hver få ved å skrive eller telefonere til sekretæren i «Norsk Forening til fremme av forsorg for barn», fru Astrid Bonge-Petersen, Huk aveny 37, Bygdøy, Oslo.

Altså: Blindevenner bruker bare blindefyrstikker.

H. G. Dethloff,

sekretær i Norges Blindeforbund.

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Dürkopp symaskiner

Britannia

strikkemaskiner

W. Thomsen $\frac{1}{8}$ Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE

„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Ørep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul

Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

**Kjød- &
Pølseforretning**

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken. 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda — gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-opløsningen istand
på vanlig måte — en pakke Persil oppløses
i 25—30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vis
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-opløsningen. Anven
alltid det selvvrirkende v
skemiddel.

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for
sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker,
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 3.

Mars 1929

18 årg.

Blindeforholdene i Latin-Amerika.

(Av professor Karl Sieber, Heidelberg).

Latin-Amerika er i vår tid blitt et fellesnavn på alle stater fra Meksiko i nord til Argentina og Chile i syd. Likesom i Spania lever det store flertal av blinde i disse landene under meget sørgelige kår. Mange ernærer sig ved betleri, og andre frister en kummerlig tilværelse på fattighusene. De intelligente blinde i Mellem- og Syd-Amerika har lenge vært klar over at hovedårsaken til de miserable forhold er at der enten slett ingen undervisning er for blinde i disse statene eller iallfall bare en meget mangelfull. I de siste årene har de derfor tatt op et kraftig og målbevisst arbeide for en bedring på dette område. Førerplassen i disse bestrebelser inntar det i Buenos Aires månedlig utkommende, velredigerte blindetidsskrift «Hacia la Luz» (Mot Lyset), som nedenstående oversikt er hentet fra. Oversikten viser blandt annet den meget store innsats de blinde selv har gjort i latin-Amerikas blindeundervisning og blindesaksarbeide.

Det første latin-amerikanske land som tok blindeundervisningen op, var Brasilia. Under keiser don Pedro II.s regjering vendte i 1851 den blinde Alvares de Acevedo efter å ha avsluttet sine studier i Paris tilbake til hjemlandet, hvor man likesom i de andre syd-amerikanske landene på grunn av den politiske forvirring i første halvdel av det 19. århundrede ikke hadde bekymret sig noget om de blinde. Opfylt av et brennende ønske om å kunne hjelpe sine skjebnefeller og skaffe også Brasilas blinde undervisning og utdannelse søkte han forbindelse med den keiserlige families innflytelsesrike livlæge, dr. Sigaud, og oprettet med offentlig støtte i Rio de Janeiro den første blindeskole i Syd-Amerika, som under navn av Instituto Benjamin Constant idag er i rik blomstring. — Foruten dette instituttet finnes der i Brasilia en elementærskole og en arbeidsskole for blinde, likesom der er et hjem for voksne blinde samt en blindeforsorgsforening.

Det andre latin-amerikanske landet som åpnet de blinde muligheter for undervisning, var Argentina. Støttet hertil blev gitt av en blind spanier ved navn Juan Lorenzo y Gonzáles, som i

1886 innvandret til Argentina. Det lyktes ham å få selskapet «Sociedad de Beneficia» i Buenos Aires så sterkt interessert at dette selskapet allerede samme året satte i gang en blindeskole i byen. En av lærerne ved denne skolen, Francisco Gatti, grunnla i 1909 nok en blindeskole i den argentinske hovedstad. Sistnevnte skole blev kort efter under navn av «Instituto Nacional para Ciegos» (Nasjonalinstituttet for Blinde) overtat av staten og står både med hensyn til utstyr og lærerkrefter på høide med tidens krav, uttaler redaksjonen for «Hacia la Luz». — I 1913 bevilget den argentinske nasjonalforsamling de nødvendige midler til organisasjon av «Institucion Argentina de Ciegos», en stiftelse som landets blindeforsorg påhviler. Gjennem privat initiativ og ved frivillige bidrag blev i 1924 muliggjort oprettelsen av Det argentinske Blindebibliotek. (Se nedenfor). — Også i Tucumán, hovedstaden i provinsen av samme navn, er der en blindeskole, og provinsene Buenos Aires og Santiago de Estero står i begrep med å oprette hver sin. Mens imidlertid skolene i Buenos Aires kan glede sig over stor støtte fra centralregjeringens side og også fra privat hold mottar rikelige bidrag, må blindeskolen i den vidunderlig vakkert beliggende byen Tucumán kjempe med svære økonomiske vanskeligheter. Skolen understøttes av provinsialregjeringen; men det årlige bidrag utgjør bare 23 000 pesos. Hermed skal lønnes en bestyrer, en musikk-lærer og to håndverkslærere (der undervises i børstebinderi og kurvmakeri), utgiftene til undervisningsmateriell bestrides osv. Skolens utstyr og elevenes utdanning (elevtallet er for tiden 19) er derfor ytterst mangelfullt. I et av de siste nummer retter «Hacia la Luz» et skarpt angrep på de ansvarlige myndigheter, betegner deres holdning som umenneskelig og forbrydersk og krever at manglene ved skolen blir effektivt avhjulpet. Man tviler ikke på at denne kraftige kritikk vil gjøre sin virkning, og at de efterliggende argentinske provinser, hvis myndigheter hovedsakelig interesserer sig for jordbrukets utvikling, herefter vil ta sig mer av sine blinde enn hittil har vært tilfellet.

Meget ugunstig ligger blindeforholdene an i Chile. Riktignok blev der i 1900 oprettet en blindeskole i Santiago de Chile på initiativ av prof. Septuveda Quadra, som ledet den til 1917; men regjeringen har hittil latt det bli med denne ene skolen og har stillet sig ganske likegyldig overfor alle forslag fra blinde og blindeforsorgsforeningen om igangsettelse av skoler for blinde i andre deler av det vidstrakte landet.

I Uruguay blev der lenge ingenting gjort for de blinde. Først i 1915 blev der i hovedstaden Montevideo åpnet en blindeskole, til dels med støtte fra argentinske blindevenner. I spissen for denne skolen — som foreløbig er tilstrækkelig i dette forholdsvis lille landet — står en komité av damer og herrer.

Meksiko har en statsblindeskole, om hvis oprettelse det for øvrig ikke foreligger nærmere opplysninger, og en blindeforsorgs-

forening som med stor kraft har tatt op spørsmålet om en reformering av landets blindeundervisning.

I Bogotá, hovedstaden i republikken Columbia, satte hr. Pardo Ospina i 1927 i gang en blindeskole.

I Quito, hovedstaden i Ecuador, fikk den blinde Alfonso Correa for nogen måneder siden drevet igjennem at der blev forelagt nasjonalforsamlingen et lovforslag om opprettelse av en statsblindeskole i denne byen.

Fra de øvrige latin-amerikanske land foreligger ingen meddelelser om blindeundervisningen, og man må derfor gå ut fra at der ingen blindeskoler finnes i disse statene.

De fleste impulser til de blindes kulturelle og sociale høining i Mellem- og Syd-Amerika er i de siste årene utgått fra Buenos-Aires. I 1927 utstedte den argentinske regjering to dekreter som betyr store fremskritt. Det første trådte i kraft 5. juli nevnte år og gjaldt nedsettelse av portoen for blindeskrift. Efter de nye takster kan blindeskriftslitteratur sendes over hele Argentina for 1 centavo pr. 500 gram eller del derav.

Det annet dekret, av 25. juli 1927, åpner de blinde adgangen til akademisk utdanning. Ifølge dekretet blir elever som har tatt avgangseksamen ved Nasjonalinstituttet for Blinde, og vil studere filologi, litteratur, historie, filosofi osv., fritatt for den skriftlige prøve og likeledes for tegning og laboratorieøvelser samt tritatt for prøvene i matematikk, fysikk og kjemi så lenge til der kan bli satt i gang spesielle kurser i disse fagene ved instituttet. Efter dekretet slipper de blinde også å betale eksamensgebyr ved høiskolene. Ganske tilfredsstillende er dekretet likevel ikke, da det bare gjelder elever fra Nasjonalinstituttet i Buenos Aires. De strevsomme blinde i de andre provinser i det 2 789 000 kvadratkilometer store landet, som ikke kan komme til dette institut, ønsker også å få samme adgang til og de samme lettelser med hensyn til akademisk utdanning, men har hittil ikke kunnet opnå noget i denne retning.

Argentina er den første av de latin-amerikanske statene som har erkjent den store betydning av et godt bibliotek. Den foreringen som i 1924 satte igang Det argentinske Blindebibliotek i Buenos Aires, rådet ved starten bare over en kapital på 25 pesos; men fondet er nu steget til 40 000 pesos, og boksamlingen teller allerede 3000 bind. Siden oktober 1927 har biblioteket sitt eget trykkeri, hvor også tidsskriftet «Hacial la Luz» blir trykt. Åpnin-gen av trykkeriet skjedde i nærvær av undervisningsministeren og en rekke andre innbudne. For å innskjerpe de tilstedeværende betydningen av en god blindeutdanning var der på en iøynefallende plass anbragt en plakat hvorpå der stod følgende: «De argentinske blinde er ikke tilfreds med å være betlere eller å ligge samfundet til byrde. De krever arbeide og ønsker å få intellektuel utdanning, slik at de kan bevare sin menneskeverdi. Det argentinske Blindebibliotek vil av all kraft kjempe for virke-

liggjørelsen av disse idealer.» — Blindevennene i Buenos Aires viste dette kulturelle arbeide sin store interesse ved å tilstille bibliotekstyret det vakre beløp av 23 000 pesos, og sønnen til den første argentinske blindelærer, Juan Lorenzo y Gonzáles, overrakte bibliotekets forvaltning den skrivetavlen som hans far hadde ført med sig fra Spania, og som han hadde brukt ved sin undervisning, en gave hvis ideelle verdi de argentinske blinde setter meget høit.

Biblioteket har nylig innkjøpt en av firmaet R. Auerbach, Berlin, konstruert Hinze-stereotyperingsmaskin. (Norges Blindeforbunds trykkeri har tre maskiner av dette fabrikat, som visstnok er det beste på sitt område). Takket være denne hurtigopsetningsmaskinen er man blitt satt i stand til å utgi tillegg til «Hacia la Luz» uten å forhøie abonnementsprisen og uten å minke selve tidsskriftets omfang. Ved siden herav trykkes der noter, og det ikke bare av kjente mestere, men også blinde komponisters arbeider. De blinde musikeres komposisjoner blir bedømt av en fagmann som er knyttet til tidsskriftets redaksjon. Selvsagt trykkes der også bøker.

Da de lokaler biblioteket rådet over, ikke lenger var tilstrekkelige måtte man begynne å tenke på nybygging. For å skaffe til veie de nødvendige midler henvendte bibliotekstyret sig i januar 1928 til almenheten med anmodning om å tegne frivillige bidrag. Da byggesummen, 100 000 pesos, hittil ikke har kunnet reises, har bibliotekstyret nu sendt ut innbydelse til å tegne aktier i foretagendet på 5 pesos. Aktiene vil senere bli innløst med sin fulle verdi, men uten utbytte. Bibliotekstyret håper at særlig Argentinas blinde i taknemmelighet for de gode biblioteket allerede har bragt dem, vil kjøpe disse aktier. En godt beliggende tomt i hovedstaden er erhvervet. På denne tomten er det meningen å opføre en toetasjes bygning, men med adgang til å bygge på op til fire etasjer til hvis dette skulde vise sig påkrevet. Nybygningen skal ikke bare skaffe plass for biblioteket og trykkeriet, men også inneholde undervisningslokaler, moderne blindeverksteder osv.

Argentina vil så vidt mulig følge De forenede Staters eksempel og søke å gjøre alle erhvervsgrener tilgjengelige for blinde. Man må imidlertid begynne i det små. Som gode erhvervsmuligheter for blinde pekte «Hacia la Luz» for noen måneder siden på sprog- og sangundervisningen. Det er nemlig mote i Syd-Amerika for tiden å ta informasjonen i fremmede sprog og sang, og tidsskriftet hevdet (med ekte amerikansk forretningsans) at også de blinde måtte utnytte konjunkturerne.

Det argentinske Blindebibliotek er også centret i bestrebelsene for tilveiebringelsen av et spansk forkortelsessystem for punktskrift. Bibliotekets organ, «Hacia la Luz», har det siste året gitt ut et tillegg inneholdende forslag til et slikt forkortelsessystem. Hittil foreligger intet om hvordan de blinde i Spania

stiller sig til forslaget. Det vilde være sørgelig om enighet ikke kunde opnåes, og det skulde bli forskjelligartede forkortelsesy-stemer i de forskjellige spansktalende land.

Avslutningen av skoleåret 1927—28 bragte Nasjonalinstituttet for blinde i Buenos Aires en stor seier. For første gang blev på grunnlag av avgangseksamenen ved dette institutt 1 mannlig og 7 kvinnelige elever ansatt som hjelpelærere (resp. -lærerinner) i offentlige skoler og betrodd undervisningen i språk og musikk. (At de kvinnelige lærerkrefter er i avgjort majoritet, er en foreteelse som går igjen overalt i Amerika). Herren og de tre av damene har fått poster ved blindeskolene, mens de fire andre damer som de første blinde i Argentina har fått ansettelse i skoler for seende. Deres kamerater er ganske overbevist om at disse fire blinde lærerinner helt ut vil fylle sine plasser ved de omhandlede skoler og betrakter dem som banebrytere for andre unge blinde som har anlegg for lærergjeringen.

Ved siden av deres egen dyktighet og flid skyldes disse lærerkrefters ansettelse det utrettelige arbeide som er blitt utført av Nasjonalinstituttets bestyrer. Han forsømmer ingen anledning til å fastslå overfor regjeringsmedlemmer og andre innflytelsesrike personligheter nødvendigheten av å anvende blinde i det offentlige og private erhvervsliv og til å få myndighetene interessert for dette. For å skaffe sine elever nye erhvervsmuligheter har bestyreren ved sitt institutt satt i gang kurser i massasje og sykegymnastikk og planlegger et kursus i elektro-terapi. Også den ovenfor nevnte lettelse i adgangen til akademisk utdanning for instituttets elever skyldes den energiske bestyrer. På håndverksundervisningens område har han likeledes gjort nye optak. Det er således satt i gang et salmaker- og tapetserverksted.

Stor fortjeneste i argentinsk blindesaksarbeide har også den i mai 1927 avdøde blinde, halvdøve og fra sitt annet leveår på grunn av et ulykkestilfelle vanføre forfatterinne Vicata Castro Cambo innlagt sig. Hennes lyriske dikt er overordentlig høyt skattet i Syd-Amerika. Tross sin invaliditet og sitt av lunge-tuberkulose sterkt svekkede legeme reiste hun hver dag fra sin bopel, en landsby i nærheten av Buenos Aires, inn til hovedstaden for at gi blinde undervisning eller veiledning, for å arbeide i biblioteket eller for å opsøke fremstående personligheter, og det lyktes henne å få mange av disse interessert for blindesaken. På en av disse ferdene inn til Buenos Aires var hun utsatt for et så alvorlig ulykkestilfelle at det kort tid etter medførte døden. Hun falt således som offer for sitt utrettelige kjærlighetsarbeide.

Skjønt det ennå står meget tilbake (se f. eks. de sørgelige forhold ved blindeskolen i Tucumán) før blindeundervisningen og blindeforsorgen i Argentina kan sies å stå på høide med tidens krav, er der dog i de siste årene gjort betydelige fremskritt. Betegnende i så måte er Det argentinske Blindebiblioteks raske utvikling, dette bibliotek som til å begynne med helt og holdent blev

oprettholdt ved private midler. Dets betydning strekker sig langt utenfor Argentinas grenser, da det stiller sine bøker til rådighet for enhver spansktalende blind. På bibliotekets initiativ har blinde i de mellom- og syd-amerikanske stater sluttet sig sammen til «Det Latin-Amerikanske Blindeforbund». Hvor slike finnes, er blindeforeningene i de enkelte land gjennom sin hovedorganisasjon underavdelinger av dette forbund. I Quito, hovedstaden i Ecuador, er der under førerskap av den ovenfor nevnte Alfonso Correa nylig stiftet en landssammenslutning, «Socie Braille Ecuatoriana», hvis første oppgave er snarest mulig å få igangsatt den foreslåtte statsblindeskole.

(Efter «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

Til våre lesere.

Vi tillater oss herved å rette en fornyet henstilling til leserne om å hjelpe til med å få vårt månedsskrift spredt i videst mulige kretser. Dette er et arbeide som alle kan og bør ta del i. Som vi tidligere har fremholdt, er den første betingelsen for å få almenhetens interesse og forståelse for blindesaksarbeidet vakt, at den får kjennskap til hvad arbeidet går ut på, og dette kjennskapet er det vårt månedsskrift gir. I blindesaksarbeidet — som overalt ellers — er det nettop «det stadige drypp» som må til, og vi har da også mange beviser på at interessen for de blinde og blindesaksarbeidet er blitt vakt gjennom lesningen av vårt månedsskrift.

Nogen prøvehefter av tidligere utkomne nummer sendes gratis på anmodning.

Redaksjonen.

Flere presseuttalelser om „Frå Skuggen“.

Det er et eiendommelig arbeide som her legges i det lesende publikums hånd. — Forfatteren er selv blind, og de tre skisser som boken består av, handler alle om blinde og deres skjebne. Og det skal være visst: Skildringene er så fint følt og mesterlig tegnet at Håroldstad med denne bok har skaffet sig plass ved siden av våre beste forfattere. De tre skisser heter «Jon Spelmann», «Mørkemakt» og «Oliv», og finere og mere psykologisk sanne menneskeskildringer har jeg knapt lest. Det er som en ser og lever med i deres sorger og gleder, i savnene og sårene, og man gripes av det hele. — Disse fortellinger fra de blindes liv, tegnet av en som selv er blind, burde finne vei til alle hjem i landet.

(M. i «Folkets Ven», Sandefjord).

Dette er tri forteljingar: «Jon Spelmann», «Mørkemakt» og «Oliv». Dei er skrivne av ein blind og um blinde. Ein merkjer elles ikkje noko til at forfattaren er blind. Han skriv so hugtakande um desse stødbonni i verdi at du må bli teken um du var

av stein. Av ill røynd kjenner han deira saknad og deira såre strid for å kava seg fram i verdi. Mangt og mykje må dei sakna, og vurdlaus framferd blir dei ofte ute for. —

Jon Spelman hev fela å trøysta seg til, og so minni um ho Alvilde, den gilde gjenta som han voks upp i hop med på kapteingarden. Ho var glad i honom, men han var blind og det kunde ikkje bli noko meir med dei. — Helmer i «Mørkemakt» gjekk det berre tufs med. — «Oliv» er den beste av desse forteljingane. Den blinde gjenta kann nok fleire enn Amund skomakar bli hugteken i. Ein tvilar ikkje på anna enn ho og Amund kjem til å liva lukkelege i Molykkja, og at dei slepp få av «Kassa». — Desse forteljingane «Frå Skuggen» blir framborne på ein måte so du ikkje blir ferdug med dei so lett. Det er eit mål innantil myrkret som ropar etter deg lenge etter du hev skils med dei.

(Tov Flatin i «Norig», Skien).

Eit bod frå dei blinde sitt land, som ser so mykje anleis ut enn det me ser med våre tvo friske augo. Men og der i skuggeriket er menneskja mann og kvinne og lyt bera med seg dei same lyte og fyremuner i givnad og karakter som me andre. Og vanskane i livet vert større, um ikkje so store som me som hev synet vårt, trur. Dei største kjem frå oss som ser — det ein ikkje skulde venta og tru. For me særar dei ut som blinde og let dei stødt kjenna det i den einsemd som derav fyl. Uviljande og uvitande kanskje er me med og gjer livsvegen tyngre og ujamn for dei. — Når ein hev lese dei tri forteljingar som den blinde Erik Harildstad hev skrive, tek ein kann henda til å skyna sumt av det vonde som tankeløysa kann valda.

Harildstad fortel godt; det er beint fram spanande lesnad desse tri ymse sogor um Jon Spelmann, Mørkemakt og Oliv. Ingen vil angra på å kjøpa boki. Ein får her ein glytt inn i eit tilvære der det kann vera lukke og sæle, er so livekori vert tilrettelagde soleis at den som er blind, og får lov til å kjenna seg vera eit nyttugt medlem av samheldet. Men det kann og bera utfyre og nedgyt med den blinde som ikkje møter anna enn «sælebot» og likesæle kvar han snur seg. Då stend myrkemakti for ålvor ferdug å gløypa stakaren.

Harildstad skriv so godt at me visseleg kjem til å sjå meir til han; men då bør han reinska og fjelga målet sitt noko, for det er ikkje godt som det no er.

(M. A. H. i «Hordaland», Voss).

.....Slutten på denne forteljinga (Jon Spelmann) er so gjenomvermd og vakker at han nærmer seg Jonas Lies skiraste arbeid: «Den fremsynte». Komposisjonen har og noko sams med denne boka.

Andre forteljinga — «Mørkemakt» — er um han Helmer. Han hadde set eit og anna som la skugge i sjela før han miste synet. Og då han var heimattkomen frå blindeskula og laut hanga arbeidslaus over høvelbenken på den halvkalde snikkar-

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

verkstaden — medan folk såg på han som eit rart dyr —, så tok tankane til å krinsa oftare og oftare kring dei mørke minne. Han brenntørsta etter arbeid — sprengarbeid, så han kunde døyve tankane — han hadde røynt det fleire gonger at det var det einaste som hjelpte. Men han fekk mindre og mindre. Låg svevnlauus om nætene og gruvla og stirde, men tapte, — og seig inn i den store likesæla, i vanvyrnaden for seg sjølv etterpå. Og so laut bygda og gamalheimen ta seg av honom, av honom som ikkje hadde havt høgge ynskje enn å få arbeide og berge seg sjølv. — Det er ei nifs forteljing dette, men kjennest så psykologisk ekte at det er reint uhyggeleg.

Ho Oliv, i tredje forteljinga, vil ikkje på kassa — endå både bror hennar, grannane og fatigforstandaren viser ho vegen dit. Det er betre to i henne enn i Helmer; men det som hjelper ho, er nok serleg det at ho fær leva i betre miljø og fær arbeid. Det finst likevel ikkje så få som skynar ho. Ja ho blir endåtil gift, og vi held med festarmannen hennar heilt ut når han segjer til den forundra mor hennar: «Ålvor tala, så veit eg eg får inga likare kjerring».

Forma i boka er noko Austlandsfarga og uvanleg grei og lett. Boka er så verdfull at ho fortentar å koma i fleire opplag. Ho hjelpar til å opne augo på dei som ikkje veit dei er blinde.

(I. K. i «Nidaros», Trondhjem).

Erik Harildstad skildrer i sin bok de blindes liv. Mesterlig tegner han dem, og mesterlig forstår han å vise hvad vi bør være opmerksom på like overfor disse ulykkelige som ikke får være helt med i livet.

Det som gir en særlig meget å tenke på her, er at man ikke gjør nok for å lette de blindes tilværelse. De lider mange av dem, ikke fordi de ikke kan arbeide, men fordi de vanskelig får noget. Dertil kommer at tankeløse mennesker mener å få arbeidet utført billigere av en blind, ikke fordi arbeidet er dårligere utført, nei bare fordi det er utført av en blind. Man får den lærdom av denne bok at det beste man kan gjøre i samvær med blinde, er at glemme deres ulykke og være mot dem som mot seende.

Jeg kan ikke andet enn beklage at denne utmerkede bok er skrevet på landsmål. Den når derved en altfor liten kreds. Det er en bok så dyp, så gripende og fin at den må regnes som en meget verdifull tilvekst til Landsmåls litteraturen.

(A. S. i «Dagsposten», Trondhjem).

Harildstad hev fyrr skrive «Doggdråpar», ei fin diktsamling som fekk mange lovord. Ho vart godt motteke og synta at han eigde både fantasi og formsans. Denne boki han no hev kome med, er prosa og syner at han er ein kjenslevarm og tenkjande mann. Han hev fyrstehands kjennskap og soleis den beste fyrsetnad for å syna oss korleis livet og livsvilkåri er for dei som er blinde. Det hev han då gjeve oss i tri bilete i denne boki.

Uten vitaminer — mindrevardig margarin. Kjøp **Mustads!**

..... Dei tvo fyrste stykke gjev oss mest som ein tanke av at dei blinde er dømde til skuggen. Men so kjem den siste so mykje betre og syner som so ofte at det er med vilje me fram skal vinna.

(N. S. i «Teledølen», Notodden).

Det 8. nordiske Abnormsaks møte.

Nedenstående artikkel som vi gjengir efter siste hefte av «Nyt Tidskrift for Abnormvæsenet», vil sikkert leses med stor interesse også av mange av «Blindesaken»s abonnenter.

Red.

Av beretningen om det 7. møte i Trondhjem fremgår det at allerede der har vanføreseksjonen uttalt sig for en fremtidig endring av disse møter, som fra å være fellesmøter skulde bli seksjonsmøter, slik at de 4 grupper: De ånssvakes, de blindes, de døves og de vanføres, forhandlingsemner varetas uavhengig av hinannen, hvad både tid og sted angår.

Beretningen inneholder ingen nærmere motivering for det fremsatte ønske. Men ønsket lever ikke bare innenfor vanføre-kretsen; det er også dukket op i de andre seksjoner.

Det er da grunn til å se noget nærmere på spørsmålet. At altfor omfattende møter — for omfattende så vel med hensyn til deltagernes tall som forhandlingsemnenes tallrikhet — efterhånden er kommet noget i misskreditt, vet enhver når de av møtet vunne resultater skal opgjøres.

Om de nordiske Abnormmøters størrelse vet man at det første, egentlig et Abnorm skole møte, blev avholdt i Kjøbenhavn i 1872 og talte 100 deltagere. Det annet møte i Stockholm i 1876 134; det tredje i Kristiania i 1884 293; det fjerde i Kjøbenhavn i 1898 587; det femte i Stockholm i 1903 690; det sjette i Helsingfors i 1912 483; det syvende i Trondhjem i 1926 419. Som det vil sees, er deltagernes tall efterhånden blitt vel stort, større enn gagnlig for en inngående, effektiv behandling av de foreliggende spørsmål.

De hittidige møter har kunnet nyte godt av økonomisk tilskudd fra de resp. stater til dekning av sine utgifter. Om det også i fremtiden vil bli slik er kanskje tvilsomt, iallfall for Danmarks vedkommende. Det må bli de enkelte fags sak ikke å opstille et større budgett enn de kan make ved egne midler, foruten deltagernes innskudd.

I årenes løp har der åpenbart sig nogen engstelse i nogen av fagene for fellesbetegnelsen: «Abnormsaks»-møter, idet den opfatning gjør sig gjeldende at «abnorm» av den store almenhet nærmest tydes som «mentalt abnorm», hvorved der over de øvrige fag kastes et uberettiget skjær fra åndssvakesaken. La det være som det være vil, ett synes dog gitt: At almenheten får et klarere, mer præcis billede av programmet når hvert fag op-

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

trær under sin egen spesielle signatur. Og det kan vel også sies at hvert av de 4 fag som for tiden komponerer «Abnormsaken», er tilstrækkelig betydningsfullt og omfattende til, hvert for sig, å presentere sig for offentligheten.

Naturligvis kan der være beslektede emner som kan påregne interesse også utenfor den enkelte seksjon og må kreve en flersidig behandling; men er emnene, slik som det bør være tilfellet, lagt til rette på forhånd, vil sikkert de forskjellige fag sende representanter til deltagelse i den felles diskusjon.

For å få spørsmålet belyst har forstander Olsen, Gl. Bakkehus, og jeg i fellesskap rettet henvendelse til de andre seksjoner gjennom de til forberedelse av 8. møte på Trondhjemsmøtet valgte danske representanter. Resultatet er blitt at åndssvake- og vanføreseksjonen er stemt for skilsmisse, døveseksjonen for opprettholdelse av fellesskapet. Blindeseksjonen står noget tvilende, dog nærmest side om side med de to første. Det vil erindres at den danske regjering gjennom kontorchef Fenger fremsatte offisiell innbydelse til avholdelse av det 8. møte i København, og utvilsomt var dette da tenkt avholdt i vanlig form som fellesmøte. Om tidspunktet blev intet avgjørende fastslått; men en 5-årig turnus har hittil vært gjeldende prinsipielt, selv om de ytre forhold ikke alltid har tillatt overholdelsen herav.

For de forskjellige seksjoner kan nu tenkes å gjøre sig gjeldende momenter som taler for endring av denne turnus, slik at faget med større frihet kan treffe sin bestemmelse om det mest hensiktsmessige tidspunkt for avholdelsen av et nytt møte.

Skjønt den endelige avgjørelse av det her reiste spørsmål: Opprettholdelse eller oppgivelse av møtene som fellesmøter, naturlig bør søkes hos regjeringen, fra hvem den offisielle innbydelse utgikk til Trondhjemsmøtets deltagere, ligger det dog nær å forelegge spørsmålet til diskusjon i vårt nordiske tidsskrift, forat der også ad den vei kan tilflyte regjeringen veiledning med hensyn til den skandinaviske abnormfagsverdens ønsker i så henseende.

Chr. Keller.

Reisesekretærvirksomheten.

Efter å ha holdt et foredrag i Romsdal og et i Kristiansund N. har reisesekretær Flydal siden nyttår virket i Sør-Trøndelag. Reiseruten har vært følgende: 20. januar Gossen Ungdomslags Gjentelag, Aukra, Romsdal; 23. Losje «Alltid Fremad», Kristiansund N.; 27. Klæbu fril. U. L.; 28. Melhus Folkehøgskule; 29. Melhus pr. Hovin; 30. Hølandet; 31. Støren. — 1. februar Soknedal; 2. Rognes; 3. Kotsøy; 4. Budal; 5. Bjørgen; 6. Singsås; 7. Reitstøa; 8. Holtålen; 9. Ålen; 15. Gimle U. L., Marienbo, Selbu; 16. Neatun; 17. Hyttbakken; 18. Flora; 19. Gressli, Tydalen; 20. Åsen, Tydalen; 21. Aune, Tydalen; 22. Vikvervet, Selbu.

Reisesekretær Sætre har siden årsskiftet arbeidet i Hardan-

ger. Foredrag er blitt holdt på følgende steder: 10. januar Hordatun, Lofthus; 12. Bu, Ringøy; 13. Strandheim, Lofthus; 15. Lofthus; 16. Børve; 17. Espe; 18. Tyssedal; 19. Odda; 20. Odda; 21. Vikebygd, Nå; 22. Aga; 23. Jåstad; 24. Hauså og Grimo; 25. Utne; 26. Dønne; 27. Nedre Granvin, Eide; 28. Øvre Granvin, Eide; 29. Nedre Eidfjord, Eidfjord; 30. Øvre Eidfjord; 31. Ringøy. — 2. februar Ulvik; 3. Vines; 5. Framnes Ungdomsskule; 6. Samhald, Norheimsund; 7. Norheimsund; 8. Steinsdalen, Norheimsund; 9. Heran; 10. Jondal; 11. Nedre Krossdalen, Jondal; 12. Øvre Krossdalen, Jondal; 13. Varaldsøy; 14. Munnheim; 15. Oma, Omastranda; 16. Torsnes; 17. Kysnes; 18. Innstrandi, Røyrvik; 19. Linga; 20. Strandebarm; 21. Torvikbygda, Skutevik; 22. Sollesnes; 23. Øystese; 24. Bergstø, Øystese; 25. Fykse, Steinstø; 26. Ytre Älvik; 27. Botnen; 28. Soldal og Skåre.

Vi gjengir nedenfor noen presseuttalelser som vidner om en levende og riktig forståelse av blindesaksarbeidet og stor anerkjennelse av den virksomhet som utføres av våre reisesekretærer:

Hr. Karl Flydal, reisesekretær for Norges Blindeforbund, holder foredrag i kveld kl. 9.30 i losje «Alltid Fremad»; emne: «Seier over synstapet». — Det er ønskelig at det blir godt fremmøte for at man best mulig kan få belyst forskjellige sider ved blindesaken. Hr. Flydal har reist meget nordenfjells og arbeidet iherdig. Han har hjulpet til med stiftelsen av foreninger, holdt foredrag osv. — Folk er interessert for saken, sier han, og det som det gjelder for oss, er å få hjelp til selvhjelp. Vi vil ikke ha almisser i almindelig forstand og ønsker heller ikke å bli betraktet som «samfundets ulykkelige». Vi vil helst klare oss selv, men dertil trenger vi selvfølgelig våre medmenneskers hjelp, og den hjelpen setter vi pris på. — Denne sympatiske og riktige tankegang bør gi folk noget å tenke på. Vi anbefaler møtet på det beste. Enhver bør gjøre noget for å hjelpe de blinde til å hjelpe sig selv.

(«Romsdalsposten», Kristiansund N).

John Sætre, reisesekretær i Norges Blindeforbund, reiser no i forelesingslagi i Hardanger og held foredrag um blindesaki. — No sist sundag kl. 5 held han foredrag i Odda. Han tala um det arbeidet som no vert drive for dei blinde. Det hev til mål å «læra dei blinde til å vera blinde», hjelpe dei til å verta sjølvhjelpne, lukkelege menneskje. — Til foredraget synte han mange ljusbilete, som synte klårt at blinde kan læra å arbeida like godt som folk med fullt syn. — Foredraget var framifrå godt bygt, og det vart framført med slik varme og hjartelag at det tok tilhøyrarane sterkt. — Her i Odda arbeider eit kvinnelag, vaksne og born, for blindesaki. Men me vilde gjerne få fleire vaksne kvinner med. Laget kjem saman til arbeid kvar torsdag kl. 4 i handarbeidsromet på Odda skule (nr. 26). Dei som vil vera med,

kan møta dit eller tala med fru Maria Låte, so fær dei nærmare greida. — I mars skal me ha ein marknad i Ungdomshallen, og då vil eg vona at folk syner samhug, so me kan få senda mange pengar til arbeidet for dei blinde. Det trengst.

(D. Er. Eirtheim i «Hardanger Arbeiderblad», Odda).

Reiseseekretæren i Norges Blindeforbund John Sætre reiser f. t. i Hardanger Ungdomslag og held foredrag um blindesaki. Emnet hans er um blindeupplæringi, og til foredraget er 80 ljusbilete. Han er ventande til Norheimsund kring 8. febr. f. k. — Me kjenner hr. Sætre frå fyrr som ein gild talsmann for dei blinde si sak. Og denne saki bør vera alle gode samfundsborgarar si sak, — framum mangt anna. Sopass burde me sjå, — som er so lukkelege ikkje å vera blinde. Dei blinde er ikkje kravfulle folk, men gjeng so stille sin veg imillom oss. Det einaste dei ynskjer, er noko hjelp til sjølvhjelp istadenfor å verta «totte synd i». Denne rettkomne studnad bør dei ikkje gå og tiggja etter, — for det er ei samfundssak av dei beste. Syn at her er godhug for dei blinde ved å fylla huset når hr. Sætre vitjar oss.

(G. S. i «Hordalands Folkeblad», Norheimsund).

Blindesaki. Sekretær Sætre hev vore i Kvam i desse dagar og tala blindesaki. Han hev vore her fleire gonger, so Sætre var kjend fyrr. Han tala i fleire luter av bygdi. På Framnes Ungdomsskule tala han to gonger. Fyrst um blindesaki i det store og heile. So fortalde han um Sir Arthur Pearson. Sætre talar blindesaki godt, ja svært godt. Han er konsis, gjer saki levande og eig eit stort hjarte for dei blinde. Ein sit att med eit stikk i hjarta: Dei blinde hev vore forsømde. Gå og høyr Sætre!

(Hans Svarstad i «Dagen», Bergen).

Møtereferater.

Styremøte i Nordenfjeldske Blindeforbund 24. 1. 1929. Til stede var: Karterud, Nergård, Harildstad og varmennene Haglund og frk. Sandberg. — 1) Vedtokes å foreslå for styret for Ovesens legat at 35 blinde får sin materialgjeld i forbundets utsalg helt eller delvis eftergitt med et samlet beløp av kr. 3379.91. — 2) Referertes søknad fra bibliotekaren om lønsforhøielse. Styret tiltrådte enstemmig bibliotekstyrets innstilling om at man av budgettmessige hensyn ikke nu kan gå til nogen direkte lønsforhøielse, men at bibliotekaren bør få mest mulig avskrivningsarbeide, og at han kan beregne sig en ekstra godtgjørelse for korrekturarbeide. — 3) Referertes skrivelse fra dommer Gunnar Nissen hvori meddeltes at avdøde frk. Petra Kock i sitt testamente har bestemt at 500 kr. skal tilfalle N. B. — 4) Referertes skrivelse fra foreningen «Vårbud», Røst, med forespørsel om foreningen kunde få bruke 20 kr. av dens midler til å hjelpe en blind pike, som for tiden er på «Il». Sty-

ret var enig med formanden i at søknaden innvilges under forutsetning av at pengene blir brukt til klær. — 5) Referertes reisesekretærens årsberetning. Samlet inntekt kr. 2416.57; samlet utgift kr. 3348.33. — 6) Forelå søknad fra reisesekretæren om at hans lønn må bli forhøiet til 2400 kr. pr. år mot nu 2100. Da reisesekretæren i den forløpne tid har utført et meget dyktig og interessert arbeide, og hans regnskaper stiller sig gunstigere enn man hadde ventet, besluttet styret å imøtekomme søknaden, således at forhøielsen gjelder fra 1. 1. 1929. — 7) Foranlediget ved en henvendelse fra landsforbundets formann drøftedes tanken om avholdelse av et sommerkursus i sponarbeide ved blindeskolen i Oslo. Samtlige styremedlemmer stilte sig velvillig til tanken.

Sekretariatet.

Styremøte i Vestlandske Blindeforbund 14.—15. 1. 1929. Til stede var: Gjøen, Åsebø, Sørensen, Lillesund, Pedersen, Misund, Gjertrud Myklathun samt varamannen Sofie Steen. Senere møtte også annen varamann dr. Dethloff. — Protokollreferatene oplestes og blev godkjent. — Referertes en fortegnelse over innkomne bidrag til Blindes Juleglede på i alt 1052 kr. Derav var utdelt tilsammen 815. Til julefesten for blinde var tatt 100 kr., igjen kr. 117.40. — Oplestes tre skrivelser, som blev henlagt uten nogen forføining fra forbundets side. — Behandledes en ansøknings om trikkebilletter. Mot 2 stemmer blev der besluttet ikke å imøtekomme ansøknings, da man fant at vedkommende ikke kunde regnes som blind. — Misund foreslo at styret godkjente forretningsutvalgets beslutning av 4. 9. 1928 om at eksekutors utkast til statutter for Johan Petersen og hustrus legat blev godkjendt. Enst. vedtatt. — Til hjelpefondet var innkommet i alt 19 ansøknings, hvorav 12 blev innvilget med et samlet beløp av 800 kr. Av hjelpefondets disponible renter går efter årsmøtebeslutning 500 kr. til dekning av forbundets tilskudd til sykeforsikringen. — Til frk. Valeurs legat var 5 ansøkere, hvorav 4 blev tildelt bidrag på tilsammen kr. 200. — Til marinemaler Larsens legat var 5 ansøkere. 4 blev tildelt bidrag med i alt 225 kr. — Under behandlingen av ansøkningene til hjelpefondet og legatene blev det besluttet at for fremtiden skulde alle som søker bidrag av forbundets legater, i sin ansøknings oplyse om hvilke faste bidrag (legater eller pensjonsbidrag) de har. Enn videre uttalte styret sig for at «svaksynte», samt ansøknings om «almindelig hjelp» (klær, husleie o. l.), som regel ikke burde komme i betraktning ved utdeling av legatrentene, men henvises til eventuelle bevilgninger av forbundets kasse. — Behandledes 4 ansøknings om bidrag, hvorav 3 blev innvilget med tilsammen 75 kr. — Behandledes ansøknings fra Knut Johansen om bidrag til hans salgsvirksomhet for blindes varer i Kristiansand S. Enst. besluttet å innvilge ham 300 kr. — Opholdsbidraget under årsmøtet fastsattes til kr. 3.00 pr. døgn. — Be-

sluttedes å gjøre et forsøk med å sende kopier av all korrespondanse som utgår fra V. B.s kontor, til styremedlemmene. Til de i Bergen boende vil der bli sendt én kopi, som så får sirkulere mellom dem. De utenbysboende får hver sin kopi, som de får oversende sin varamann. Enst. vedtatt. — I henhold til årsmøtebeslutning opnevntes til annenrevisor hr. journalist I. Lilleheim. — Foranlediget ved et forslag fra leverandørforeningen i Bergen blev det besluttet å undersøke om det kunde gå an å få bidrag av Bergens kommune eller av staten (eller begge) til Blindes Utsalg. — Styret fattet beslutning om å foreslå for årsmøtet å opheve A/S Blindes Utsalg.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 6. 2. 1929. Tilstede: Gjøen, dr. Dethloff og frk. Steen. — Regnskapet for juletreffesten oplestes. Det viste et overskudd på kr. 3.90 som besluttet innsatt på bankboken for Blindes Juleglede. — Behandledes to ansøkninger som var oversendt fra legatstyret, og som blev innvilget med tilsammen 80 kr. — Dessuten behandledes 4 ansøkninger, hvorav to blev innvilget med 89 kr. De andre to blev utsatt til et senere møte. — Besluttet å stille 200 kr. til disposisjon for syforeningen «Lysglimt». De føres til utgift på kommende basar. — Som ekstrabevilgning til Blindes Utsalg A/S foreslog formannen at de beløp som utsalgets bøker viste pr. 31. 12. 1928, og som utsalgset skylder forbundet, avskrives. — Oplestes en skrivelse fra formannen i N. Bf. angående igangsettelse av et feriekursus i sponfletning. Forretningsutvalget gav tanken sin tilslutning.

Sekretariatet.

Hvordan man driver blindesakspropaganda i Amerika.

I De forenede Stater blir blindesakspropagandaen drevet med all den energi og praktiske sans som karakteriserer amerikanerne. Ikke bare pressen, men også kinematograf og radio blir tatt i bruk for å nå frem til det store publikum, og virkningene uteblir ikke. Her er et illustrerende eksempel.

Ved blindeverkstedet i Buffalo var lagrene steget i en faretruende grad. Man hadde 18,000 store koster liggende inne, og det så ut til at hele produksjonen måtte stanses. I sin vanskelige stilling henvendte verkstedslederen sig til byens speiderorganisasjon, og denne var straks villig til å yde hjelp. Guttene (det var i alt 4000 av dem) delte sig i smågrupper, slik at de kunde fare over hele byen, og i løpet av en uke blev hver eneste leilighet besøkt for å opta bestilling på børster og koster. Samtidig stod der i de forskjellige aviser artikler om de blindes arbeider, og hver dag blev der pr. radio avertert at lageret måtte være solgt i løpet av uken. På denne måten var saken kjent av husmødrene

allerede før guttene kom. Guttene hadde påtatt sig å omsette 18,000 kroner; men de solgte 20,000 og optok dessuten så mange bestillinger at blindeverkstedet hadde fullt op å gjøre i lang tid fremover.

Fra Birma.

Et edelt arbeide for de blinde i Birma er blitt utført av pastor W. H. Jackson, eller Fader Jackson som han kalles av dem som han virker så uselvisk for. Fader Jackson som i nogen tid har vært på besøk hjemme i England, har i 11 år stått som leder av Birmas Blindemisjon. «I Birma lever jeg på samme måten som mine 150 gutter og piker,» sier han. «Jeg bærer birmanske klær, og jeg spiser birmansk mat som for størstedelen består av sterkt krydret ris og fisk.»

Blindhetsprocenten er overordentlig høi i Birma. Man regner at der av en befolkning på 12 millioner er 25,000 blinde. Årsaken til dette høie tall er ikke bare sykdom. Det skyldes også solbrannen og støvplagen, mangelfull lægehjelp og den omstendighet at de innfødte prøver alle mulige slags kurer, like til gloende jern. I minst 77 av 100 tilfelle behandler øienpatientene sig selv.

Regjeringen har tilstått Fader Jackson et frikort med jernbanene slik at han kan besøke de blinde over hele landet.

Frk. Clara Skridshol død.

En av norsk blindeundervisning og norsk blindesaksarbeide høit fortjent dame, tidligere lærerinne ved Oslo Blindeskole, frk. Clara Skridshol, avgikk plutselig ved døden natt til 26. februar, 78 år gammel. Hun hadde vært dårlig lenge; men så sent som den 25. var hun ute, så dødsfallet kom uventet likevel.

Frk. Skridshol som tilhørte en gammel slekt fra Hedmark, hvor Skridshol fremdeles er et av de største gårdsbruk, blev i 1878 ansatt som lærerinne i musikk og boklige fag ved Oslo Blindeskole, en stilling hun innehadde i 40 år, nemlig til 1918 da hun falt for aldersgrensen.

Blindeundervisningen blev frk. Skridshols livsgjerning, og i den nedla hun hele sin energi og store kjærlighet. Hun nøide sig ikke med å være en dyktig, tålmodig og samvittighetsfull lærerinne, men hun fulgte også sine elever lenge efter at de hadde gått ut av skolen, og søkte fremdeles å hjelpe dem efter beste evne. Hun fikk stiftet en kvinneforening, «Solstreif», hvis formål var å skaffe de blinde litt glede, særlig ved julegaver, anskaffelse av noter, klær o. a. I denne forening var frk. Skridshol i mer enn 20 år den drivende kraft. Hun var også med i styret for

Blindemisjonen «Il» og har ellers på mange måter hjulpet de blinde.

For sitt arbeide som blindeskolelærerinne og for blindesaken i det hele mottok frk. Skridshol i årenes løp megen anerkjennelse, bl. a. kongens fortjenstmedalje i gull.

Frk. Skridshols begravelse fant sted på Vår Frelzers Gravlund 2. mars kl. 1 og blev en gripende høitidelighet. Pastor Bonnevie-Svendsen forrettet. Salmene som blev sunget, var lyse, slik som avdødes eget sinn hadde vært: «Min sjel, min sjel lov Herren», «Jeg vet mig en søvn i Jesu navn» og «Deilig er jorden».

Bestyrer Røsegg nedla krans fra lærerpersonalet som hadde virket sammen med henne ved Oslo Blindeskole, med takk for godt samarbeide og for det eksempel hun hadde gitt. — Sekretær Hjelmtveit nedla en krans fra N. Bf. og uttalte at frk. Skridshol pleide å si: Eders hjerter skal være som en åpen bok. Slik hadde hun selv levet. — Sykegymnast Herstad nedla krans fra Ø. B. og takket frk. Skridshol for all den interesse hun hadde vist blindesaksarbeidet. Han bragte også en personlig takk fra sig og sin hustru. — Frk. Sverdrup nedla en krans fra «Solstreif» og uttalte at hun hadde hørt en som stod foreningen nær, si at det var den eneste foreningen han visste om, som ikke hadde nogen annen lov enn hjertets. Slik hadde frk. Skridshol vært, og nu stod de som hadde hatt den glede å kjenne henne, her for å si takk og farvel. — Til slutt nedla pianostemmer Olaf Arnesen krans fra tidligere elever og venner. Han takket for samvittighetsfull undervisning, for kjærlighet og omsorg i og efter skoletiden, og for at frk. Skridshol hadde trodd på de blinde og gitt dem livsmot som holdt på å tape det, når påkjennningen blev for svær.

Bladkontingenten

to kroner året, bedes innsendt ukrevet og snarest under adresse: «Blindesaken», Bergen.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

- Norges Blindeforbund:** Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmtveit, Bergslisngt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.
- Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem:** Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenberggt. 66.
- Vestlandske Bfb., Bergen:** Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.
- Østlandske Bfb, Oslo:** Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslisngt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille....1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av 16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.) dræper difteri- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET A/S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2260

Telefon 2260

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke A/S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning
Tornøegaarden
Reparationer utføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik
Øl engros & detail
Kun 1ste Klasses Produkter
Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538
Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

S e v å r e v i n d u s u t s t i l l i n g e r

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A S

Strandgaten 58 — Bergen.

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's **Magasin**

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Mission“

Det Norske Missionsselsk

AKEN

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilset.
foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavang
og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. **DES VENNER
TIDENDE** vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi med-
delelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkene.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsluld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk altid

Rultobak - Bladtobak Røketobak

Fra

WEGENER & SØREIDE'S
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bruk Blindfyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter - Linoleum

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 4.

April 1929

18 årg.

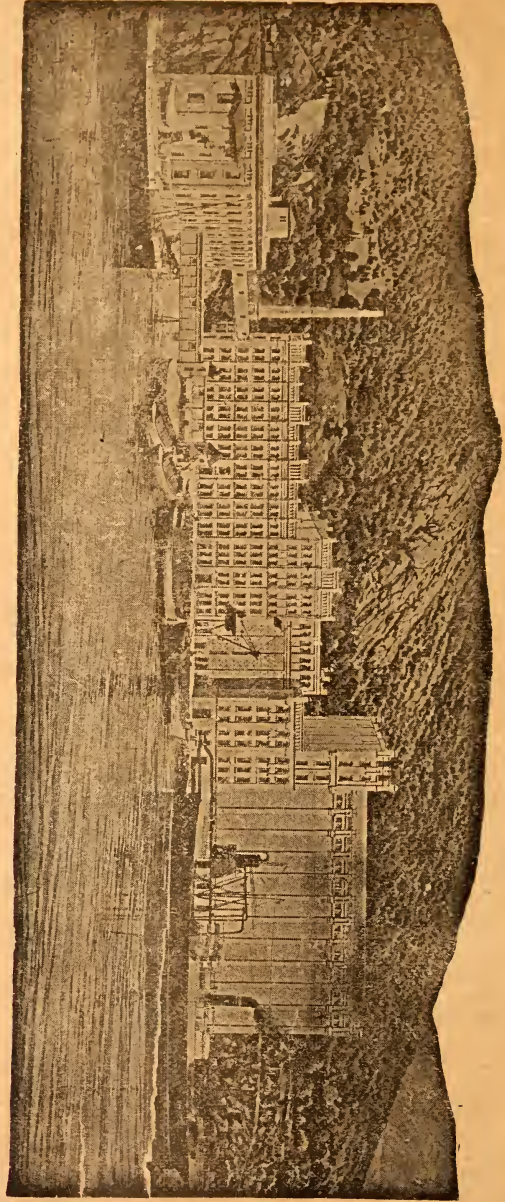
Innhold: Frk. Cathrine Eger. — Frk. Egers begravelse. — Frk. Egers testamente. — Ved Jesu død. — Vestlandske Blindeforbund. 25-års jubileum. Clara Skridshol in memoriam. — Fra Kristiansand S. — Blindhet og blindesaksarbeide. — Møtereferat. — Bokanmeldelse. — Østlandske Blindeforbunds årsmøte. — Bidrag til Vestlandske Blindeforbund. — Forskjellig fra Finnland. — Forsikring mot blindhet. — Fra Frankrike. — Formanns-, sekretær- og kasserer-adresser.

Tekst på annoncesider: Fra Danmark.

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøiger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

A s Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

Fra Danmark.

Som kjent har Danmark mange dygtige blinde organister. Blandt dem er der også flere kvinnelige. En av disse, frk. Bodil Jensen, kunde nylig feire 35-årsjubileum som organist ved Gethsemanekirken på Vesterbro i København. I all den lange tiden har frk. Jensen ikke forsømt en eneste tjeneste hverken av sykdom eller andre grunner. Og det er ikke bare søndagstjenestene det her er tale om, men også de mange møter på ukens andre dager. Ved en festlighet jubileumsdagen blev da også frk. Jensen takket fra mange hold, deriblandt biskopen som var tilstede. — Ved siden av sin organisttjeneste har frk. Jensen utført et stort menighetsarbeide i det fattige sognet. Det siste året har hun også redigert «Lysglimt», et kristelig månedsskrift for danske blinde.

Ramstad & Tertnæs, tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen 1/5 Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/}S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandleddningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

Kjød- &
Pølseforretning

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent

A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Gode råd for vasken 1.

Alt vann er hårdt —
mer eller mindre,

men en håndfull HENKO — Henkels
vaske- og bleksoda gjør det snart bløtt.
Derpå gjøres Persil-oppløsningen istand
på vanlig måte: en pakke Persil oppløses
i 25 - 30 liter kaldt vann. Tøiet, som har
ligget i bløt natten over, vris
lett op om morgenen og er
så ferdig til å kokes og vaskes
i Persil-oppløsningen. Anver
alltid det selvvirkende va
skemiddel.

Persil

Persil selges i
pakker à 50 og
35 øre, aldrig
i løs vekt

Repr. for Vestlandet:
Rolf E. Stokke, S. Bellevuevei 8, Bergen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for
sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker,
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

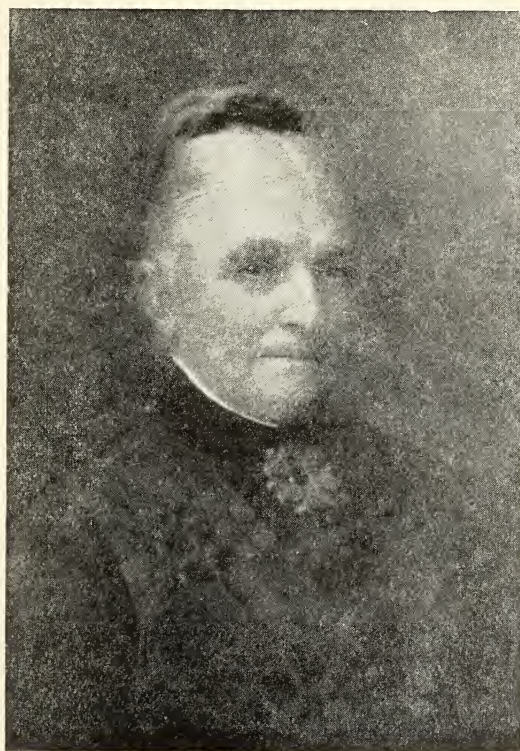
Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 4.

April 1929

18 årg.

Frk. Cathrine Eger.

Frk. Cathrine Eger, Oslo, som grunnla bibliotekvesenet for blinde her i landet, og som også på mange andre måter har vist sin varme interesse for blindesaksarbeidet og de enkelte blinde, avgik stille ved døden onsdag 20. mars efter lang tids sykелighet, 78 år gammel. Fra lærer Harildstad som kjente henne så godt — blandt annet fra sin lange formannstid i Ø. B., har vi mottat følgende minneartikkel om avdøde:

Ved frk. Cathrine Egers død er et vakkert kapitel i norsk blindesakshistorie avsluttet, og en av de norske blindes eldste og edleste venner er gått bort. I mer enn 50 år har hun nu vært med i arbeidet for å gjøre de blindes livsvilkår lysere og rikere. Hun begynte i 80-årene med å lese høyt for elevene ved Løndvigs arbeidsskole for blinde menn i Oslo. Men hun stanset ikke med dette, hun vilde også skaffe de blinde litteratur som de selv kunde lese. Hun samlet om sig en flokk av interesserte og energiske damer og stiftet i 1902 foreningen «Bøker til de Blinde», den første foreningen her i landet som tok op arbeidet med å skrive av bøker i blindeskrift. Selv ordnet hun med innbindingen av bøkene og holdt dem lagret hos sig til de truet med å oversvømme leiligheten. Så snart hun hadde fått en liten boksamling, fikk hun dampskipsselskapene til å innrømme full fraktfrihet for blindeskriftsbøker (noe som vi fremdeles nyter godt av), og i en årrekke sirkulerte nu disse bøkene mellom alle de blinde som kunde bli nådd med dampskip. I 1914, da man også hadde fått lignende biblioteker i Bergen og Trondhjem, skjenket frk. Eger hele sin samling til Ø. B., men hun fortsatte fremdeles i mange år med å samle avskriverne hos sig.

Det er som grunnlegger av vårt lands første blindelbibliotek at frk. Eger har gjort sin største innsats i norsk blindesaksarbeide. Men hun lot sig ikke nøie med bare det. Alt arbeide for å dyktiggjøre og glede de blinde fant hos henne sympati og støtte. Unge begavede blinde som trengte hjelp til utdanning, har hun tatt sig av, og mange fattige blinde har hun i all stillhet rakt en hjelpende hånd. I de senere år interesserte hun sig særlig for arbeidet med å skaffe de gamle blinde på Østlandet et godt og hyggelig hjem.

Det er karakteristisk for frk. Eger selv og for hennes syn på de blinde hvad hun engang sa da det blev tale om hvad slags bøker man skulde skrive av: «Alt hvad vi seende kan lese, skal de blinde også få lese.» Ved sitt varme hjertelag, ved sin lyse tro, og først og fremst ved dette sitt fordomsfrie syn på oss blinde har hun satt et lysende spor efter sig, ikke bare i vårt bibliotekarbeide, men i alt norsk blindesaksarbeide. Og de blomster som representanter for våre organisationer la på hennes bære da hun 26. mars førtes til sitt siste hvilested, var bare en liten og fattig takk for de vakre håpets og gledens blomster hun har lokket frem i de blindes liv rundt omkring i vårt land.

Erik Harildstad.

Frk. Egers begravelse

fant sted på Vestre Gravlund tirsdag 26. mars kl. 14. Kapellet var fylt av en stor skare mennesker som med sorg fulgte den varmhjertede og gavmilde dame til hennes siste hvilested. Kisten var helt dekket av et vell av blomster, og kapellet var smukt pyntet. Efterat koret og forsamlingen hadde sunget: «Alle

vegne hvor jeg vanker», talte res. kap. dr. Ording inderlig og varmt over ordene: «Så blir de stående disse tre, tro, håp og kjærlighet; men størst blandt dem er kjærligheten.» De er uttrykk for en kristen personlighet, disse tre, og det er jo i selve livet at troen binder sig sammen med kjærligheten. Først når kjærligheten tendes i hjertet, utfolder også troeslivet sig helt og fullt, og jo mer levende kjærligheten blir, desto mer drives man til å ofre sig. Hun hvis bære vi står ved idag, øvet kjærlighet fordi hun hadde omtanke for menneskene, særlig for dem som hadde det ondt og som hadde vanskelig for å komme frem i verden. Derfor falt det også slikt lys over hele hennes personlighet; derfor er det nu stor sorg blandt de mange som mistet hennes kjærlige hånd og omtanke. Derfor bringer vi henne idag en takk for all hennes kjærlighet, ikke minst fra de blindes leir.

Efter talen sang man: «Så tag da mine hender», hvorefter sykegymnast Erling Herstad la en krans på båren fra Ø. B. Han mintes hennes store og varme interesse for de blinde. I henne har vi blinde mistet en av våre forkjempere i blindesaksarbeidet. Frk. Eger ikke bare levde selv i tro, håp og kjærlighet, hun lærte også oss blinde å leve slik. I vårt bibliotek som hun har grunnlagt, har hun — og sikkert ubevisst — reist sig et monument som vil lyse over hennes minne frem gjennom tidene. — Fra N. Bf. nedla sekretær Hjeltnveit en vakker krans, idet han på alle norske blindes vegne takket frk Eger for hennes grunnleggende biblioteksarbeide.

Ved graven sang man: «Tenk når engang», hvorefter den vakre og høitidelige handling var forbi.

Blandt de fremmøtte var også pastor Bråtveit. Han var i full ornat og hedret på denne måte den avdøde som han hadde vært meget sammen med.

Frk. Egers testamente.

Efter frk. Egers begravelse blev jeg anmodet om å møte hos hennes advokat, hr. Harald Mortensen, som meddelte mig frk. Egers testamente. Hun har i rikelig mon betenkt Ø. B. Hun hadde en formue på over en million kroner. Herav har vi fått 20 000 kr. til gamle hjemmet på Hamar og 10 000 kr. til biblioteket (disse penger skal disponeres av frk. Aschehoug og brukes til «Bøker for blinde», Ø. B.s Bibliotek). Endelig vil vi få et beløp som ennå ikke er fiksert. Dette beløp som vil dreie sig om 200 000 til 300 000 kr., skal danne et selvstendig legat og bære frk. Egers navn. Hjelpefondets statutter skal legges til grunn for dets disposisjon. — Hertil kommer følgende store donasjoner:

1) Oslo Arkitektforening kr. 150 000. Dette legat skal bære hennes avdøde bror Carl Michael Egers navn og rentene utdeles hvert år til en arkitekt under 45 år for å gi denne anledning til å studere bygningkunst utenlands.

- 2) Det Norske Skogselskap kr. 50 000.
- 3) Oslo Krets av Nasjonalforeningen mot Tuberkulosen kr. 100 000. Rentene av dette legat skal anvendes til kur og pleie for Pauvres Hontex og bærer avdødes navn.
- 4) Norsk Selskap til Skibbrudnes Redning kr. 50 000.
- 5) Diakonisseanstalten i Oslo kr. 25 000.
- 6) Norges Røde Kors til Støtte for Klinikken i Oslo kr. 25 000.
- 7) Oslo Ynglingeforening kr. 25 000.
- 8) Unge Kvinners Kristelige Forening (K. F. U. K.) kr. 25 000.
- 9) Brudeutstyr for unge piker av den dannede klasse i Oslo kr. 20 000. Legatet skal bære avdødes navn.
- 10) Skoleskipet i Oslo kr. 10 000.
- 11) Forulykkede losers eller losgutters etterlatte i det sønnenfjelske distrikt kr. 10 000.
- 12) Et legat som skal bære hennes foreldres, zahlkasserer L. Egers og hustrus navn kr. 150 000, hvis renter utdeles i årlige porsjoner a 600 kr. til hjelp for kvinner av den dannede klasse som sitter smått i det. Dette legat er inntil videre delvis beheftet med nogen personlige renteydelser.

Det er med den største glede jeg har den ære å bekjentgjøre frk. Egers storstilte gaver til Ø. B. Jeg er sikker på at alle kameratene vil bli begeistret over gavene. Det vil komme godt med her i Ø. B. Vi har hittil ikke hatt så store kapitaler å råde over.

Til enkelte blinde som har stått frk. Eger personlig nær, har hun dessuten skjenket tilsammen ca. 6000 kr.

Erling Herstad.

Ved Jesu død.

(Matt. 27, 51—66).

For «Blindesaken» av pastor *E. Bråtveit*.

I vår tekst fortelles det om hvad som skjedde da Jesu hjerte brast. Forhenget i templet revnet i to stykker fra øverst til nederst, og gravene åpnedes. Vi har nu i fastetiden forsøkt i tanken å følge vår frelser fra urtegården til Golgata, og vi kan visst ingen undgå å gripes av det dødens alvor som hviler over disse få, men betydningsfulle timer. Der ligger et forferdelig mørke over dem. Vi har en følelse av at Satan samler alle sine krefter til dette avgjørende slag, og menneskene er hans våbendragere; men vi gripes visst også alle av det guddommelige lys og den guddommelige kjærlighet som stråler oss i møte fra disse timer i Jesu liv, sterkere enn nogensinne. Det er en kamp på liv og død, ikke bare for Jesu vedkommende; men vi føler at utfallet har evighetsbetydning for oss, og derfor er det så vidunderlig når resultatet uttrykkes i disse Jesu ord: Det er fullbragt! Livet og lyset seiret over døden og mørket. I vår tekst er det så vidun-

derlig uttrykt slik: Forhenget i templet revnet, og gravene åpnedes. I det gamle testamentes tempel var der forheng mellom det hellige og det aller helligste, og inn i det aller helligste kunde ingen andre enn ypperstepresten komme, og det bare én gang årlig, når han frembar det store forsoningsoffer. Det var bare den særlig hellige som kunde komme inn i det aller helligste; men ved Jesu død revnet dette forheng. Jesus gikk selv en gang inn i helligdommen og fant evig forløsning, og siden kan alle mennesker komme helt inn i det aller helligste, inn til den hellige, til Gud. Ja, vi må i virkeligheten dit inn selv; for der kommer en dag for oss alle da vi skal stilles frem for den hellige, og har vi da ikke sett ham før, så tåler vi ikke lyset fra ham den dagen heller; men går vi inn i det aller helligste, og av hele vårt hjerte ber om å få et møte med den hellige, så vil han møte oss. Da finner også vi en evig forløsning, og da vil også vi si med hovedsmannen i vår tekst: Sannelig, denne var Guds sønn. Ingen annen enn Guds egen sønn kan følge oss inn i helligdommen uten at vi dør derved. I det gamle testamente het det at ingen kunde se Gud og leve. I det nye heter det: Ingen kan leve uten å se Gud. Vredens ild er slukket i Jesu blod. Og graven, hvordan er det med den? Graven lukker sig like ubønhørlig over oss og våre kjære efter som før Kristi død, og det er så tungt å stå ved bårerne og høre den såre, håpløse gråt. Man føler sig så usigelig hjelpeløs. Og dog jubler apostelen med full rett: Død hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Gud være takk som gir oss seier ved vår herre Jesus Kristus! Vi er vel ikke sterkere enn at vi må sørge over våre kjære som går bort, og vi har vel i grunnen både rett og plikt til det; men vi har ikke lov til å sørge uten håp. Det lyder jo både over dåp og over grav: Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi fader, han som efter sin store kjærlighet har gjenfødt oss til et levende håp ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde! Jeg tror ikke betydningen av Jesu liv og død og seierrike opstandelse kan uttrykkes bedre enn vår tekst gjør det: Forhenget revnet, og gravene åpnedes.

Gud gi at vi alle ved Guds nåde måtte få oppleve det vidunderlige i dette ordet: Gud gi oss alle et møte med den hellige. Der betales store penger for å få et glimt av jordiske makthavere. Enn å få se allmaktens innehaver.

Denne betraktning mottok vi desverre først efter at marsheftet var utsendt.

Red.

Vestlandske Blindeforbund. 25-års jubileum.

Med tilvising til eit stykke i «Dagen» for 26. februar vil eg minna um at Vestlandske Blindeforbund i år kann høgtida sitt 25-årsjubileum. Det er tanken å halda høgtidi i slutten av juni eller fyrst i juli månad. Men forbundet hev det nokso tungt øko-

nomisk, og då er det spursmål um ikkje folk kunde samla inn pengar no utetter våren og dermed gleda og hjelpa dei blinde.

Ungdomslagi, både dei kristelege og dei frilynde, hev vist stor samhug for blindesaki. Kunde dei ikkje her gå i brodden og t. d. nytta 17. mai til innsamling for dei blinde ved gudstenestor og på festar og møte? Og andre skulde gjera det same no i år, so dei blinde fekk si jubileumsgåve.

Det hev ofte synt seg at folk eig både hjartelag og vilje når det gjeld å hjelpa deim som treng hjelp. I dette høve kjem det gode til, at dei blinde hev ei stor oppdrift til sjølvstende. Dei ynskjer berre hjelp til sjølvhjelp, so dei kann verta arbeidsføre og greida seg sjølve. Her er det forbundet hev gjort mykje, og eg hev høyrte mange døme på korleis det hev lukkast. Fyrr var det altfor mange blinde som låg til byrde for andre, og sjølv kjende dette tungt. No er det fleire og fleire som føder seg med arbeidet sitt og kjenner med glede at dei er nyttige samfundsborgarar. Den største gleda dei blinde kann få, er at dei vert i stand til å hjelpa endå fleire av kamearatane fram på sjølvstendevegen. Lat det då verta ålvor av ei jubileumsinnsamling.

Peter Hognestad.

Eg bed andre blad taka dette inn.

Clara Skridshol in memoriam.

En strøm av budskap har vi hørt
år efter det lød
så monotont og hverdagstørt,
at den og den var død.
Det går med gammel, tilvant klang
igjennem hverdagslivets gang
og inn i glemsels dunkle skjød.

Ja, glemsels skjød er deilig sted,
om blott det evig var
og kunde bringe varig fred
for sår som sorgen skar;
men det er kun et gjøglespill
og er i dypest grunn ei til
for den som del i savnet har.

Ti ofte skjærer som en kniv
inn i vår egen sjel
at en av våre kjæres liv
er slutt i dødens kveld.
Det ringes tungt og dystert inn
med sørgetoner i vårt sinn;
da har vi selv i sorgen del. — — —

Nyss blev bekjent i pressen gjort
med hverdagstørre ord
at Clara Skridshol er gått bort
for stedse fra vår jord.
For oss, «de blindes lille hop»,
blev dette bud et sørgerop
som mistet vi vår egen mor.

Blandt våre beste venner en
i henne sovnet av.
For egennyttig streben ren
hun blinde lærdom gav.
Så solskinnsllys var hennes ånd,
frisk, kjølig, bløt var hennes hånd
og frødig som et forårsblad.

Det hjertensgode smil om munn,
en røst med sølvklar klang,
alt maltes i vår hjertegrunn
ifra vår skolegang;
men først i eldre år vi så
at denne kvinne var som få
sant menneske av første rang.

Å hadde jeg dengang forstått
slik som jeg nu forstår,
jeg skulde mere glede fått
av mine skoleår;
men gutten i mig tumlet vilt,
brutalt blev livsverdier spilt,
som aldri jeg tilbake får.

Jeg husker siste forbundsfest
ifjor blandt venners rad,
der Clara var en velsett gjest,
hver hilste henne glad.
Vel var hun eldet, syk og trett,
men enn var sindet lyst og lett,
og smilet som et forårskvad.

Jeg stod alene da hun gikk.
Som gjensynshilsen lød
da hennes venstre hånd jeg fikk
og hun god nat mig bød;
men det blev aller siste gang
jeg hørte hennes stemmes klang.
Så meldtes det at hun var død.

På gjensyn da, trofaste sjel!
 Takk for hvad du har gjort
 i virke for de blindes vel,
 i både smått og stort!
 Så kommer vel et morgengry
 med dagen evig ung og ny,
 når døden aldri kaller bort.

K. Nystøl.

Fra Kristiansand S.

En av våre eldste blinde på disse kanter, Lars Eriksen, døde søndag 17. 3. efter bare 8 dagers sykeleie. Han var født 1. 1. 1844 og blev således vel 85 år gammel. Gamle Eriksen var vel-signet med et lyst humør og var kjekk og åndsfrisk like til det siste. Han strevet med sine matter med godt humør, og om resultatet ikke alltid blev så førsteklasses, så kom det av at det indre maskineri var slitt av tidens tann, — årene som gjorde sin rett gjeldende. Idag (22. 3.) blev han lagt til hvile på Kristiansands kirkegård. Det er vårt håp og vår tro at om hans øines lys i mange år var slukket, så har han med sin sjels øie fått se sin frelser og skuer ham idag ansikt til ansikt i det land der ingen innbygger skal si: Jeg er syk; ti folkene som bor der, har fått misgjerningens forlatelse. La oss, seende og blinde, sette hinannen stevne der. La oss gjøre plass for Jesus i vårt hjerte og liv hver på vårt sted, så vil han fylle den med velsignelse over vårt eget liv og over den gjerning vi efter evne er med å fremme.

Jeg vil få lov til å bringe pastor Bråtveit en takk for hans opbyggelige stykker i «Blindesaken», og skulde hans vei falle om Kristiansand S., vilde det sikkert glede våre venner her å høre ham.

I. T.

Blindhet og blindesaksarbeide.

Skrevet i anledning av Vestlandske Blindeforbunds 25-års jubileum.

(Av reisesekretær *John Sætre*).

I «Dagen» for 26. februar (nr. 48) 1929 stod en lengre artikkel om Vestlandske Blindeforbund og en tur gjennom Blindes Hus i Bergen. Artikkelen var meget vakker; men der er ett punkt jeg vil peke litt på. «Dagen» forteller sine lesere at det er fare for at Vestlandske Blindeforbund til sommeren må feire sitt 25-årsjubileum med tom kasse. Dette er desverre så altfor sant, og mer enn én blind ser med sorg på denne triste sannhet. Vi som har fulgt med i blindesakens utvikling, og som har vært med å kjempe for denne sak, vi forstår også hvad en tom kasse betyr i dette arbeide. Dersom våre seende medmennsker kjente saken slik som vi gjør det, vilde nok også de forstå stillingen

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

triste alvor; men jeg er også overbevist om at kassen da ikke vilde være tom jubileumsdagen.

La mig nu få fortelle litt fra vårt arbeide og litt om de forskjellige blindhetsårsaker. Først kommer jeg da til å tenke på dem som er blindfødte. Det er jo ytterst sjelden at barn fødes blinde, men det hender dog. Naturen har også til sine tider luner, og slike luner skaper nok mer sorg for barnet og foreldrene enn mange aner. Flere barn blir blinde straks etter fødselen. Det er da gjerne betendelser som er årsaken. Ofte får barnet øiensykdommer. Men selv om elevantallet på barneskolen ikke har minket, håper jeg dog at det heller ikke må øke i fremtiden. Det sørgelige faktum er imidlertid at tallet på dem som mister synet som skolebarn eller som voksne, stadig øker. Dette skyldes helst ulykker. Risikoen for å bli blind ved ulykke er langt større idag enn for en menneskealder siden. Dette skyldes i første rekke det store forbruk av sprengstoff og andre stoffer som tidligere dels var ukjente og dels mindre benyttet. Særlig er mange menn blitt blinde under sprengning av sten på veiarbeide eller under jordbrytning. Ja, et år skjøt to menn ut øinene ved samme mineskudd. —

Men det var ikke selve disse ulykkene jeg tenkte å skrive om, det var *følgene* jeg helst vilde peke på. På mine reiser får jeg så ofte anledning til å studere disse menneskers sjelekamp, og den er ikke alltid så lett. Man behøver visst ikke å være blind for å forstå det. Der går de til sitt arbeide, ser de minste småting, ser alt som rører sig omkring dem, mens tanker og hender er travelt optatt med å gjøre tilværelsen så rik som mulig både for dem selv og andre. Så har vi ulykken. Det står gjerne på bare et øieblikk; men det blir et øieblikk vedkommende aldrig glemmer. Dette øieblikk omskaper hele livet, og en fryktelig sjelekamp begynner. Her er det Blindeforbundet må ta fatt med sitt arbeide. Det er et alvorlig øieblikk for den blinde når lægen forteller at det dessverre ikke er mer å gjøre med øinene. Som regel synker da den blinde helt sammen. Ulykken føles tyngst for dem som er voksne. Når barna mister synet, er det foreldrene som får den tyngste sorgen, og da i første rekke moren. Jeg har sett mødre til blinde barn fare sammen bare ved at jeg nevner ordet «blind». Ja, det er dem som ikke har vært i stand til at tale med mig bare av den grunn at de vet at jeg er reisesekretær for Norges Blindeforbund. Dette er forresten ikke så vanskelig å forstå når man tenker på den sterke kjærlighet moren føler for sitt barn. Men når så vi blinde sitter der i stuen, leker med barnet, forteller mor og far om andre blinde og om våre blindeskoler, ja, da kan det hende det tar til å lysne. Jeg tar gjerne barnet ut på tunet og lar solen få skinne på det, og kanskje får barnet kaste sten eller klatre i en trapp. Barnet morer sig da, og moren begynner gjerne å smile. Nu blir moren mottagelig for gode råd. Kan være at hun blir litt forundret når jeg sier: «Dersom nu dette barnet er uskikkelig,

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

da må De la det få like meget ris som de seende småbarna.» Hun synes først dette er grusomt — tenk å rise et stakkars blindt barn! Men når jeg så viser henne at barnet delvis er blitt forkjælet, og forteller at vi blinde kan bli like uskikkelige som de seende, da forstår hun at også de blinde må opdras på alminnelig vis.

Men ikke alle blinde barn er så heldig stillet at de har et godt hjem å vokse op i, og da må vi få barnet inn på barnehjemmet «Østafor». Ja, mer enn én mor har takket Blindeforbundet for det arbeide som er gjort for foreldrene og de små barna.

Så er det skolebarna. Vi ser for oss de mange tusen by- og landsskolebarn som hopper og springer i sin fritid på skolen og hjemme. På ett sted blev en sneball kastet litt uforsiktig, på et annet sted var det en sten eller en kjepp. En var uheldig og så på solformørkelsen, en annen smeltet en tennhette, en tredje falt og fikk en knivspiss i øiet, den fjerde kom for nær en kamerat som svinget en ljà. Somme barn får kjertelsyken osv. Følgene av disse uhell er ofte at læreren en dag får vite at han eller hun ikke kommer på skolen fordi de er blitt blinde. Flere år bakefter får gjerne Blindeforbundet greie på denne ulykken, og når vi kommer på stedet, finner vi gjerne et mer eller mindre forkrøplet barn, som ikke har fått den normale utvikling for sjel og legeme av den grunn at det offentlige ikke har gjort hvad loven påbyr. En stor del av de blinde kommer desverre forsent på blindeskolen, og hadde ikke blindeforbundene vært, hadde nok dette vært meget verre. Mange kan takke blindeforbundene for at de er kommet inn på skolen.

Så skal vi se litt på dem som mister synet som voksne. Skoleloven gjelder til de blinde er 21 år; men når man er blitt konfirmert, tror de fleste at de blinde ikke kommer inn under skolelovene, og derfor er det svært ofte at man ikke gjør noget for dem.

Ungdommen har fremtiden for sig, sier man. Ja, alle vet at det er herlig å være ung, ung i ordets fulle forstand, se livet smilende og lysende for sig med eventyrets glorie over det hele. Men så, så hendte det fryktelige: Det blev helt eller delvis mørkt. Ja, jeg minnes en gang jeg stod i et stort lokale og talte for velfyllt hus, og det var særlig for ungdom. Jeg sa i foredraget: «Ho stod der i livets ljøsaste vår, og so med eitt vart det svart for hennar augo — —.» Nettop i det samme gikk sikringen for det elektriske lyset, og mørkt som i en sekk var det. Jeg sa: «De treng ikkje å verta redde. Me set inn ei ny sikring, og ljøset kjem att; men den råda kann me ikkje nytta til ho eg nemnde, for ho lyt jamt liva i eit slikt myrkre me no har.» — Den unge damen jeg der nevnte, blev blind i sine beste ungdomsår, og jeg kjenner til hvad hr. professor Schjøtz svarte henne da hun fortvilet spurte ham: «Undskyld, hr. professor, blir jeg blind?» Da hun tre ganger hadde kommet med dette spørsmål, strøk pro-

fesoren henne over håret og sa: «Å gud, hvor lite vi læger kan!» Jeg skal ikke komme ind på dette; men vi forstår situasjonen.

Noget lignende er det også når våre unge menn mister synet. Men hvad hender så når ulykken først er der? Jo, de første årene får den blinde ofte besøk av slekt og venner, og de fleste av dem taler til ham på samme tankeløse måte. Jeg skal søke å syne hvordan samtalen pleier å gå.

«God dag. Du sitter her. Er det ikke trist å være blind? Ser du ikke det minste nu? Å ja, det må være forferdelig!» — Den blinde svarer dag ut og dag inn på de samme spørsmålene, og ofte pines han voldsomt av den tankeløse og nytteløse snakk. Men er det noget å snakke om fra utenverdenen, da vender den besøkende sig gjerne til de andre i huset; for det passer ikke for den blinde.

Mange blinde menn og kvinner er blitt sittende på denne måten resten av sitt liv; men i den senere tid har dog Blindeforbundet fått mange av dem på blindeskole, til stor nytte og glede både for dem selv og andre.

Å komme inn på det som er gjort for de blinde i sin helhet, vil føre for langt i denne artikkel; men det vil jeg dog nevne at både Vestlandske Blindeforbund og de andre forbundene vil søke å hjelpe de blinde til å hjelpe sig selv.

Men så står vi overfor det triste faktum at kassen er næsten tom. Alle vet at Vestlandske Blindeforbund alltid har måttet spare så godt som mulig; men likevel er det fare for at vi må feire 25-årsdagen med tom kasse.

Nei, det passer hverken for Vestlandet eller den del av Sørlandet som hører med til Vestlandske Blindeforbund, med en skrapet kasse. Det er virkelig et så stort arbeide sett både fra kristelig og socialt synspunkt at man skulde kunne gå ut fra at de nødvendige midler må kunne skaffes. Mange jeg har snakket med, lever i den tro at Vestlandske Blindeforbund har rikelige midler til å hjelpe sig med. Ofte er det også blitt nevnt for mig: «Ja, men de har nu kirkeofringen til blindesaken.» Det er naturlig at man går ut fra at kirkeofringen innbringer store summer pr. år; men dette er nok dessverre den største skuffelse Blindeforbundet har hatt når det gjelder pengeinnsamling. Vestlandske Blindeforbunds distrikt rekker fra Romsdalen til Aust-Agder, — det vil altså si Sunnmøre, Sogn & Fjordane, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder. Til dette kommer også alle byer i nevnte strøk. Hvert år sendes der anmodning om ofring til alle menighetsråd i forbundets distrikt, og vi forteller at pengene skal gå til V. B.s hjelpefond, og at rentene nu og i fremtiden skal brukes til å hjelpe de blinde til å hjelpe sig selv. Men hvad blir resultatet? Ifjor kom det inn 404 kroner, og ett år var det nede i 317. Hvert år har resultatet vært rent elendig. Det undrer mig ikke om våre kirkefolk vil si at vi nu har for megen ofring. Kirkeofring er det jo til en eller annen misjon stadig. Ja, jeg

vet om landskommuner hvor presten oplyste at man det siste året hadde skaffet 5000 kroner til misjonsarbeidet. Dette er ikke mig imot, men jeg synes at det er trist at vite at store strøk av Vestlandske Blindeforbunds distrikt enda ikke har hatt sin første ofring til blindesaken. Ja, der er enda store strøk som ikke gjør noget for dette arbeide. Det kommer ikke av at man ikke har medfølelse med de blinde; men man har tenkt så altfor lite over saken. Tenk om hver by og bygd kunde yde litt til dette arbeide. Tenk om kirkene blev åpnet regelmessig hvert, annet-hvert eller tredjehvert år for en slik ofring. Der hvor man ikke hadde foreninger som arbeidet for saken, der sa man at man tok en del av det man fikk inn i en anden forening. Eller kanskje kunde en interessert gå rundt og tegne bidrag til saken. Ja, det er så mange måter å gjøre det på. Hovedsaken er å finne folk som har interesse for å hjelpe de blinde. Og De som leser denne artikkel, kanskje kunde også De gjøre litt til at kassen ikke blir tom. De er da med og utfører et stort kristelig og socialt arbeide, et arbeide som både nutid og fremtid vil få stor glede av.

Til våre kvinneforeninger og til dem som tidligere har vært med i dette arbeide, vil jeg få si: Takk for det gode arbeide dere tidligere har gjort; men la arbeidet bli drevet med samme varme kjærlighet som før. Og så får vi håpe vi må kunne få flere med, og at vi må klare vår store oppgave: Å hjelpe de blinde til å hjelpe sig selv.

John Sætre.

Bedes velvilligst optatt i andre blad på Vest- og Sørlandet.

Møtereferat.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 6. 3. 1929. Til stede var Gjøen, Sørensen og annen varamann frk Steen. — Behandledes tre ansøkninger om bidrag som blev innvilget med tilsammen 150 kr. samt to ansøkninger om lån hvorav den ene blev innvilget med 50 kr. — Forelå ansøknings om utsettelse med avbetaling på lån av V. B., hvilket blev imøtekommet. — Referertes fire skrivelser som meddelelser til forretningsutvalget. — V. B.s årsmøte blev besluttet avholdt i dagene 20. og 21. juni under forutsetning av at landsmøtet i Trondhjem ikke gjorde det påkrevet å forandre tiden.

Sekretariatet.

Bokanmeldelse.

Erik Harildstad. Frå skuggen. Olaf Norli's forlag, Oslo 1928. 119 s., kr. 3.00.

«Å kjende du Kjell? Han budde i dalen imillom tvo fjell.» Så står det i en vise — mon tro han ikke var blind, han Kjell? For nettop slik er det med de blinde og: de bor burti dalen imillom

two fjell, og enten sola skinner fra den ene eller den andre kanten, ned i dalen rekker den ikke. Nu, det fikk enda så være; tor det er mange seende og som må bo i en skuggedal. Men så kommer det til at den skuggedalen de blinde bor i, der vanker det så få andre mennesker også — det er mere som en sjeldenhet at en eller annen slår sig til der, så også i den meningen kommer de blinde til å bo i skyggen: skyggen av de seendes uvitenhet om dem.

Når da en av disse blinde sender ut små livsskildringer fra skuggen, fra de blindes verden — viser oss hvordan livet ser ut set med de blindes øiner, om en vil si det slik, så bør alle som til daglig har med blinde å gjøre lese det med interesse og opmerksomhet. Enten det nu er foreldre eller søsken som har andsvar på sig for at ikke deres blinde barn eller søster eller bror bli sittende bortgjemt i glemselsskyggen, og kanskje forkvakles. Eller det er lærere eller kjendinger av blinde. For vi seende kan med vor beste vilje ikke riktig helt forstå hvad det vi si å være blind, selv om vi er far eller mor, søster eller bror — slik at det så å si går oss i blodet, så vi rent uvilkaarlig husker på det bestandig, så vi «forstår». Vi må stadig lære det om igjen og minnes om det.

Og når vi så får lærdommen i en slik form som Harildstad gir den i sin lille bok — med sin mesterlige fortelleevne, som spillevende mennesker som går omkring blandt oss, ja så er det ikke vanskelig å være opmerksom.

Som gammel blindeven vil jeg be alle blindevenner om å kjøpe denne boken. Personlig har jeg lært meget, svært meget, av den; og jeg er overbevist om at det vil gå alle som det har gått mig: jeg glemmer den aldri; så sterkt grep den mig da jeg leste den. Altså, skriv efter Harildstad's bok, og få andre til å gjøre det. Det er praktisk blindesaksarbeide også det, og det ett som vil trekke gode følger efter sig; for det er levende mennesker som taler til andre levende mennesker i denne boken.

Bergen 5. 3. 1929.

H. G. Dethloff.

Østlandske Blindeforbunds årsmøte

vil bli avholdt på Oslo off. Skole for Blinde i dagene fra 21. til 23. juni. Bestyrer Røsegg har med vanlig elskværdighet anbefalt til departementet vår ansøking om å få holde møtet på Oslo-skolen.

Jeg gjør opmerksom på at saker som skal behandles på årsmøtet, og som kommer inn under lovenes § 29, må være innsendt til mig innen 2 (to) måneder før årsmøtet begynner.

Erling Herstad.

Langes gt. 7, Oslo.

Bidrag til Vestlandske Blindeforbund.

Januar. Basaren 1928 kr. 506.00; Øyslebø herred 20.00; Nedstrand herred 15.00; Kvittingsøy herred 20.00; Lyster herred 40.00; Mosterøy herred 15.00; Høyland herred 15.00; Torvastad Blindeforening 80.00; Austad Blindeforening 25.00; Øystein Lunde 5.00; Gjenteringen, Dalsøyra 40.00; medlemskontingent 83.00; R. O. Bjelland 50.00; Moster herred 15.00; Fjellberg herred 20.00; Torvastad herred 20.00; Feda herred 10.00; Kirkeofringen 1928 369.32; Bruvik herred 50.00; Fru Krums Kvinneforening 100.00; Samnanger herred 50.00; Tangens Kvinneforening 25.00; Evanger herred 25.00; Fitjar herred 20.00; Sandnes herred 25.00; Lund herred 10.00; Bremnes herred 40.00; Åseral herred 15.50; Anonym dameklubb 10.00; Renter og avdrag på lån 160.00; Olufa Liseth 23.20; O. N. Bjørndal 5.00; Bergens Sparebank, renter 63.39.

Februar. Hyllestad herred 25.00; Lindås formannskapsmedlemmer 25.00; Stryn herred 25.00; Foreningen i Innvik 50.00; Medlemskontingent 70.00; Basaren 1928 81.36; Aurland herred 25.00; Karoline A. Mjell 43.73; Fjøra Kvinneforening 16.00; Barneforeningen Doggdråpen 75.21; Årdal herred, Sogn 25.00; Balestrand herred 40.00; Kvinneforeningen Samhold 10.00, Borgund herred 10.00; V. B.s hjelpefond 500.00; Varhaug herred 30.00; K. F. U. K.s speidere 15.00; Follestaddalens Kvinneforening 60.50; Eggedalens Ungdomslag 10.00; Tastad Ungdomslag 10.00; Eikens herred 10.00; Vossestrandens herred 20.00; Familien Sannem 500.00; Mandal kommune 35.00; Liabygd's Ungdomslag's Gjentalag 25.00.

O. A. Holen, kasserer.

Sandvikslien 3, Bergen, tel. 2023.

Forskjellig fra Finnland.

For fullt alvor er man i Finland begyndt å arbeide for å få en egen riksdagsmann for blinde. Tanken har også vunnet adskillig sympati blandt den seende almenhet, og det er mulig at planen kan realiseres allerede ved førstkommende riksdagsvalg. Vi kjenner ikke den finske valgordning; men vi skulde næsten tro at hele landet må velge under ett, slik som det også fra enkelte hold har vært foreslått i Norge. At det vilde være av den største betydning for finsk blindesaksarbeide at man kunde få sin egen talsmann i nasjonalforsamlingen, er lett forståelig.

Til virksomheten i det nu under opførelse værende Blindes Hus i Helsingfors har fire av de ledende blindeforeninger for indværende år opnådd en statsbevilgning på 300 000 mark. Videre har man en statsbevilgning på 2000 mark (som antagelig i år blir forhøiet til 4000) til jernbanebilletter for blindeorganisasjonens handelsreisende. I Helsingfors får de blinde reise fritt med spervognene to ganger om dagen. Alle finske blinde som ønsker det,

får fri radiolicens, og det er også hjulpet til å skaffe ubemidlede mottagerapparat.

Takket være den ovenfor nevnte statsbevilgning på 300 000 mark, som blandt annet skal gå til fremme av blad- og trykkeri-virksomheten, vil «Tidning för Finlands Blindas», som hittil bare har utkommet med 9 nummer om året, herefter utkomme to ganger i måneden.

Under navn av De Blindas Centralförbund blev det ifjor stiftet en landsorganisasjon for blindesaksarbeidet i Finland. Forbundet holdt sit annet rådsmøte på blindeskolen i Helsingfors 3. februar. 16 blindeforeninger hadde sendt delegerte, likesom en representant for Socialdepartementet og en for blindeskolens lærerpersonaler var tilstede. På møtet drøftedes blandt annet inngående spørsmålet om bedring av de blindes arbeids- og yrkesforhold. Man besluttet å inngå til Riksdagen med andragende om bevilgning av 3 millioner mark til løsning av dette spørsmål. Det blev nedsatt en tremannskomité til nærmere å undersøke og utrede saken. Komitéens betenkning skal foreligge til neste rådsmøte, slik at saken av komitéen kan bli innbragt for Riksdagen allerede i den nu pågående samling. — Møtet besluttet videre også i år å holde et feriekursus, men slik at de praktiske fag denne gang kom i forgrunnen. — Det blev også uttalt ønske om forandring i skoleloven siktende til å gi blindeskolenes håndverkslærere en bedre utdanning.

Forsikring mot blindhet.

Så vidt vi vet, er Schweiz det eneste landet hvor der er anledning til å forsikre sig mot blindhet. Det første selskapet som begynte med dette, var Allgemeine Versicherungsgesellschaft i Bern. Der kan forsikres mot blindhet som følge av ulykkestilfelle, gjennom sykdom eller av andre årsaker. For en premie én gang for alle av 0,8 pct. (eller 40 mark for 5000 t. eks.) kan enhver, ung eller gammel, bli forsikret for livstid mot blindhet på begge øinene. Forsikringsbeløpet utbetales ikke bare når synstapet er fullstendig, men også når blindhetsgraden er så stor at den i økonomisk henseende for den forsikrede må sidestilles med total blindhet. Ved en tillegspremie av 25 pct. kan der tegnes forsikring også mot blindhet på et øie. Det høieste beløp man kan forsikre sig for, er 100 000 francs.

Det videnskapelige grunnlag for den nye forsikringsgren, premieberegning, fastsettelse av reservefondets størrelse osv., er blitt tilveiebragt gjennom nøiaktig statistiske og administrative opplysninger fra og omhyggelige beregninger utført av fremragende øienspecialister og matematikere.

Forsikringen mot blindhet er blitt meget populær i Schweiz, særlig fordi den gjelder for hele livet og der bare må betales premie én gang. En mangel har der dog hittil klebet ved den, idet folk

som allerede hadde mistet synet på det ene øiet, ikke hadde adgang til å forsikre sig mot synstap også på det andre, skjønt jo nettop disse hadde størst behov for en slik forsikring. Allgemeine Versicherungsgesellschaft har nu besluttet å utvide forsikringen til også å omfatte denne kategori. En vesentlig betingelse for å bli forsikret i denne klasse er at det andre øiet er friskt. Ved forsikring av enøiede, hvor risikoen for selskapet naturligvis er meget større enn når vedkommende har normalt syn på begge øinene når forsikringen tegnes, er premien (som også her betales én gang for alle) 2 pct. av forsikringssummen. Denne utbetales ikke alene i tilfelle av fullstendig blindhet, men også når synet er så sterkt nedsatt at den forsikrede i godt lys ikke kan telle fingrer på 2 meters avstand. Også for denne klasse er det likegyldig om blindheten skyldes ulykke eller sykdom. Videre må merkes at bare 5 pct. av forsikringssummen kan kreves hvis blindheten indtreffer efter at man har fylt 75 år, og at personer under 2 år og over 60 år ikke kan bli forsikret mot blindhet.

I England er det store tidsskrift «The Tribune» begyndt å arbeide for istandbringelse av en blindhetsforsikring der, enten slik at den blir overtatt av et privat selskap eller således at blindeorganisasjonene selv oppretter en forsikringsinstitusjon.

Fra Frankrike.

I Paris har en blind organist, M. Guillemoteau ved St. Ræfælekirken, vunnet førstepremien for Frankrike i den av det amerikanske selskap «Columbia» arrangerte Schubertkonkurranse, idet han har fuldført Schuberts ufullendte symfoni med en scherzo og en finale. Dette er et nytt bevis på hvor fremragende blinde komponister man har i Frankrike, som da visstnok også har verdens beste musikkutdannelse for blinde. Premien var på 9525 francs.

Fomanns-, sekreter- og kassereradresser.

- Norges Blindeforbund:** Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmtveit, Bergslingsgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.
- Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem:** Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenberggt. 66.
- Vestlandske Bfb., Bergen:** Formann bibliotekar H. E. Gjøen, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.
- Østlandske Bfb, Oslo:** Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrd Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslingsgt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet
i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.)
dræper differi- og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/måds opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørjes overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervej 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SELSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbygn. Tele on 1903	
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
Øien læge dr. med. Ths. Gunnufsen Grænsen 19 Kontortid hverdage 11—3, 5—6 Telefon 14715	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15 ¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. med. I. Schiøtz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)
Øienlæge Hørven Teatergt. 3, 1—3, $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 Telefon 24786	
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN ^A_S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge
bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONSTIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Mission-litteratur — Mission-traktater — Missionsselskapets avrivningskalender

Missionsselskapets lommealbum — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“

(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Briller Glasøine

Samvittighetsfuld expedition

A. I. Krogh ^A_S

Øvre Slotsgate 7 — Oslo.

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slots gate 3 — Oslo

Bruk altid

**Rultobak - Bladtobak
Røketobak**

Fra

WEGENER & SØREIDE'S
TOBAKSFABRIK, Bergen

Bruk Blindefyrstikker

De koster 1 - øn - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH A S

Etableret 1878

**Malerforretning
Tapeter - Linoleum**

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNEN

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 5.

Mai 1929

18 årg.

Innhold: Til vårsolens pris. — Pinse, åndens fest. — Vestlandske Blindeforbunds 25-årsjubileum. — Ein stutt dag og ei lang natt. — Et for vårt lands blinde betydningsfullt møte. — Til blindesaksvenner i Norge. — En tom plass. — Sykeforsikring i Østlandske Blindeforbund. — Eit barneforedrag og ei ulukke. — Møter og kongresser. — 80 år. — Dødsfall. — Er synssvekkelsene i tiltagende? — To meddelelser fra Østlandske Blindeforbund. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

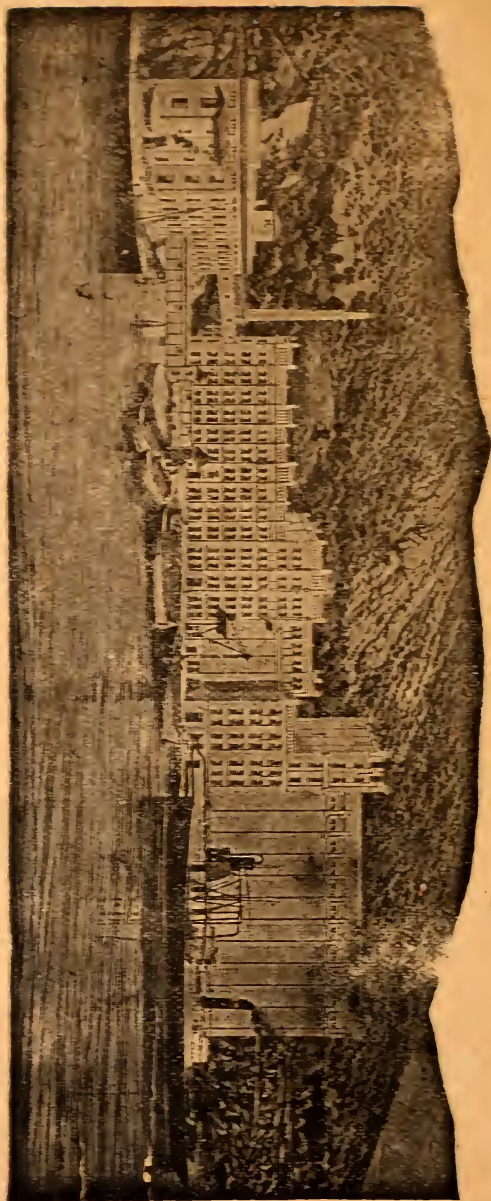
Tekst på annonsesider: Feriebidrag. — Foreningen for blinde. — Fra redaksjonen.

Legg merke til annonsene!

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøiger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Telefon 1320

J. SOLBERG HANSEN
OPTIKUS

Strandgaten nr. 1 „Strandshjørnet“ — Inngang fra Torvet.

A S Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

Feriebidrag.

Da der antagelig også i år vil bli stillet et mindre beløp til disposisjon for feriebidrag, tør jeg herved anmode om at de som ønsker å komme i betraktning ved utdelingen, må innsenne skriftlig ansøking herom til Vestlandske Blindeforbunds kontor, Rosenkrantzgt. 5, Bergen, innen 25. mai.

I henhold til styrebeslutning av 14. jan. d. å. vil opholdsbidraget under årsmøtet i år bli kr. 3.— pr. døgn, for innenbysboende i to dager og utenbysboende i fire.

H. E. Gjøn.

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på bladet.

Ramstad & Tertnæs, tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

**Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler**

Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

Specialitet:

**Drestøier
Kjoletøier
Kaapetøier**

Prøver sendes

A. I. C. Lunds Klædehandel

Etabl. 1875

Strandgaten 9 — BERGEN

**Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner**

W. Thomsen $\frac{1}{5}$ Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjetting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 : 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Foreningen for Blinde

har utsendt sin årsebretning for 1928, hvorav hitsettes:

Blindeforeningens faste fond utgjorde ved utgangen av 1928 kr. 168 840.97, som ved årets begynnelse. Efter regnskapet for de av foreningens midler som ikke hører med til det faste fond, utgjorde disse ved utgangen av 1928 kr. 118 565.69 mot kr. 116 993.70 ved årets begynnelse. Når beholdningen av disse midler tillegges det faste fonds, utkommer som foreningens samlede formue kr. 287 406.66.

Av Schankes legat er utbetalt som årlige bidrag til tre blinde som i voksen alder har mistet synet, legatporsjoner a kr. 75.00. Rentene av P. N. Eckersberg og hustrus legat, som bestyres av Oslo Overformynderi, og som for 1927 beløp sig til kr. 1055.26, blev fordelt mellem tre blinde. Rentene av Emma og Carl Ellefsens legat, som likeledes bestyres av Oslo Overformynderi, og hvor rentene for 1927 utgjorde kr. 524.56, fordeltes mellem to blinde. Rentene av stud. filol. Yngvar Sydnes' legat, kr. 605.00, er utbetalt til 6 blinde. Av årsinntektene forøvrig for 1928 er kr. 500.00 anvendt til friplasser ved Blindemisjonen «Il»s blindehjem. 74 blinde er desuten på forskjellige måter ydet økonomisk støtte. Der er således hjulpet til ophold ved «Il»s blindeskole og Oslo blindeskole, likesom elever fra disse skoler er skaffet utstyr, efterat de var ferdig med skolegangen. Andre er hjulpet til i de dyre tider å skaffe sig undervisning, materialer til sitt arbeide, innredning av verkstedsrum og lignende. I alt er anvendt som bidrag i 1928 ca. 13 000 kr., hvilket er det største beløp foreningen noget år har kunnet utdele. Til sammenligning kan anføres at der i de siste 8 år har vært utdelt: I 1921: 7800 kr.; i 1922: 9050; i 1923: 9150; i 1924: 8500; i 1925: 10 500; i 1926: 12 700; i 1927: 11 000; i 1928: 13 000. Foreningens formue utgjorde ved utgangen av de samme år: I 1921: Kr. 187 230.52; i 1922: 189 785.44; i 1923: 190 163.03; i 1924: 196 113.64; i 1925: 275 418.79; i 1926: 288 183.59; i 1927: 285 834.67; i 1928: 287 406.66.

Foreningen hadde ved begynnelsen av 1928 et medlemstall av 94, hvorav 29 livsvarige. Ved årets utgang var der 91 medlemmer, hvorav 29 livsvarige.

Der avholdtes i årets løp 5 styremøter, foruten at en hel del saker behandledes skriftlig ved sirkulasjon mellem styremedlemmene.

Foreningens styre bestod ved årets begynnelse av sanitetskaptein F. Lindeman, major Henrik Aubert og sekretær M. Steen. På generalforsamlingen i 1928 uttrådte sekretær Steen, som gjenvalgtes. Som suppleanter valgtes fru advokat Karen Bugge og sekretær Lerche Johansen. Til formann gjenvalgtes sanitetskaptein Lindemann. Som revisor valgtes frk. Gunbjørg Andersen.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Brillor m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— **Sengeutstyr** —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for
sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker,
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 5.

Mai 1929

18 årg.

Til vårsolens pris.

Velkommen, du sol,
velkommen med liv og lys til vår pol,
velkommen, velkommen tilbake!
Din tid er de dage som huger mig best,
jeg elsker ditt komme, du edleste gjest,
som avslutter vinterens dage.

Ei øret mitt når
et ord mere søtt og livsalig enn «vår», —
i våren jo livet begynner!
Og livet og lyset har lykke og fred;
just derfor er våren å fryde sig ved.
Med sang til dens møte jeg skynder.

Av lengselen mett,
av mørke og savn gjennom vinteren trett,
jeg jubler når kommet ditt meldes.
Jeg åpner mitt vindu og hilser dig glad:
Da styrkes min sjel i det deiligste bad,
hvis liflighet aldri foreldes.

Men kort er din tid
her nordpå, du sol, som kan mildne vår strid,
du svinner så snart som du kommer.
Når vil du dog komme for aldri igjen
å fare til syden, livsaligste venn?
Når kommer den varende sommer?

Kjetil Nystøl.

Pinse, åndens fest.

For «Blindesaken» av pastor E. Bråtveit.

«Sorgen og glæden de vandre tilhobe», lyder så vemodsfultt en gammel salme. Dette fikk nok også Jesu første disipler oppleve. Påskedagens sol vakte dem til live igjen efter Langfredagens svimeslag. Deres kjære herre og mester levde. Det var den store, usigelige lykke som fylgte dem med takk og lov i de nærmeste dagene og ukene efter påsken. Hadde de følt at det var godt å være sammen med ham før, så gledet de seg om mulig enda mere nu, når han viste seg for dem og hilste dem med sitt: «Fred være med eder!» De følte at de fikk fred i samme stund. Og når de så hans hender og hans side, blev de glade, og deres hjerter brente i dem når han utla skriftene for dem; men denne lykke skulde være så kort. Han skulde gå fra dem; men denne de sorgfulle. Hvor godt vi kan forstå dem. Hvor sårt er det ikke for oss å miste en av våre kjære. Vi føler oss kanskje visse på at vedkommende er gått hjem til Gud, hvor det er så uendelig meget bedre å være enn her i verden, og dog faller tårene så tunge og såre. Og det er ikke noget å undres over at disiplene ikke kunde frigjøre seg fra å føle sorg i hjertet når Jesus, deres kjære venn og verge, gikk fra dem, selv om han, som han selv sier, går til faderen, og går for å berede dem stedet i faderhuset. Det skulde nok tid til før disiplene kunde forstå dette, forstå at det ikke bare var godt for dem, men endog *n o d v e n d i g* at Jesus gikk bort. Men omsider lyktes det for dem. Omsider fikk de denne visshet i sitt hjerte at han var gått i forveien for å berede dem sted, og de skulde møte ham igjen en gang, og da skulde de aldri skilles fra ham. Dette blev det håp som lyste over deres liv og bar dem gjennom alle trengsler og prøvelser og gjorde dem til grunnstener i Guds rike på jorden. Men hvordan kunde dette gå for seg? Ja, Guds veier og Guds tanker er så forskjellige fra våre; men de er alltid høiere, bedre, og om vi kunde spørre disiplene selv, vilde de sikkert svare: «Det er Den Hellig Ånd som vidnede slik i våre hjerter at vi tør leve og dø i denne visshet: Jesus lever, og vi skal leve med ham. Det kan ei forklares, det kan blott erfares; men Gud skje lov! Det *k a n* erfares, og denne erfaring har gitt mange, mange mennesker fred og kraft i liv og død.

Jesus lovet sine disipler at han skulde sende dem talsmannen, Den Hellig Ånd. Han skulde lære dem alle ting og minne dem om alle ting som Jesus hadde talt, og det var det som skjedde på pinsedagen. Vi ser visst i almindelighet ikke så stort på pinsen som på de andre kirkelige høitider. Det er vel heller ikke å vente. Pinsens begivenhet er jo adskillig mindre håndgripelig enn både julens og påskens, og det er om mulig enda mindre tilgjengelig for tanken; men den som har oplevet vissheten i sitt hjerte, vissheten om at jeg er et Guds barn, på tross av alle tanke-

vanskeligheter og på tross av alle livets underlige tilskikkelser, han har fornummet noget av hvad åndens gjerning er, og han vil si av hele sitt hjerte: «Jeg kan ikke av egen fornuft eller kraft tro på Jesus Kristus, min herre, eller komme til ham; men det er Den Hellig Ånds gjerning».

Ved åndens lys og veiledning faller det klarhet over mangt som var dunkelt i Guds ord og i skriften, og når ånden får klargjort det for mig, da hender det at jeg føler mitt hjerte brenne i mig, og da vil jeg si med disiplene: «Bli hos mig, mester», så er jeg lykkelig både for tid og evighet.

Gud gi oss alle i nåde Den Hellig Ånd i våre hjerter! Amen.

Vestlandske Blindeforbunds 25-årsjubileum.

Jubileumsinnsamling 17de mai. Støtt forbundet.

Når vi ser tilbake på de 25 årene som er gått siden Vestlandske Blindeforbund blev stiftet på Klæbu Blindeskole i 1904, har vi all grunn til å jubilere.

Hvert år sendte våre blindeskoler ut et kull elever — ut i verden for å ta op den bitreste livskamp en kan tenke sig, som oftest uten livskjennskap, uten penger, uten tiltro og uten en organisasjon som kunde rettlede dem. Bøker og blad var ikke å få, og isolerte fra det pulserende liv slet og strevet de for sin åndelige og økonomiske frihet. Selvsagt var det få som under slike livsvilkår kunde greie sig i kampen, og mange falt motløse sammen. En her og en der satt de spredt rundt om i landet og hadde således ingen de kunde rådføre sig eller snakke med om sine felles interesser.

Så er det at noen vestlendinger på Klæbu Blindeskole med håp og en brennende lengsel tar fatt og stifter Vestlandske Blindeforbund. Det viste sig snart at mange gode mennesker, seende mennesker, hadde sympati for de blinde, og blindesaken går skritt for skritt jevnt fremover. Hvert år kommer de sammen til årsmøte i Bergen. Mange brenner av nye tanker, og alle gler sig over å få møtes med kjenninger og venner. Det gir nytt mot til de kommende år, og det er likesom håpet vokser bare ved disse møtene.

Så kommer punktskriftbladet «Norges Blinde» i februar 1907. Det er et friskt pust ut til alle blinde. Så kommer der bud om at forbundet selger materialer til de blinde, og om at de kan få sende det de har laget, til utsalget. Bare en blind skjønner hvad dette fører med sig. Veien åpner sig til selvstændighet gjennom ærlig arbeide og strev, og det var nettopp det de blinde lengtet efter. Da det så kom mer penger i kassen, begynte forbundet også å gi bidrag til verktøij og materialinnkjøp. Dette gjorde at flere blinde kunde opta arbeidet igjen. Flere og flere

blinde meldte sig inn i forbundet, og disse gav igjen melding om andre blinde som de hadde hørt tale om, slik at flokken vokste fra år til år.

Arbeid efter arbeid blev tatt op, og resultatet var langt større enn vi hadde ventet. Det er som et eventyr å se ut over distriktet vårt idag. Se: Der strever den blinde arbeider i sitt virke, brødfør sig selv og er en god samfunnsborger. De blinde organister og musikk lærere gler andre med sin musikk og lærer også andre å spille. Den blinde bokskriver eller bladstyrer sender sine tanker ut over landet. De blinde lærere arbeider på skolene, og den blinde presten Erik Bråtveit lar Gudsordet tone fritt fra prekestolen. Han taler om vår store frelser og hvad han ber oss om å gjøre og tro. Pastor Bråtveit og vi andre blinde vet at det er kjærligheten som har båret blindesaken frem til det den er idag. Når så biskop Peter Hognestad i «Dagen» for 22. mars ber alle gode mennesker være med å samle inn til en jubileumsgave til Vestlandske Blindeforbund på den 17. mai i år, så la oss alle som en samle oss om biskopens anmodning på frihetsdagen vår. Da vil der nok komme penger i kassen, og Vestlandske Blindeforbund kan jubilere med sann glede. Send pengene til Vestlandske Blindeforbund, Bergen.

Det ser ut til at ungdommen vil slå ring om forbundet, og da har vi det bedste håp om et godt resultat.

H. E. Gjøn.

Idet vi gir jubileumsinnsamlingen vår varmeste anbefaling, vil vi samtidig be andre blad på Vest- og Sørlandet velvilligst å ta op ovenstående artikkel av forbundets formann.

Red.

Ein stutt dag og ei lang natt.

Eit liv og ein lagnad.

Av reisesekretær *John Sætre.*

Ved ein av våre Vestlandsfjordar låg ei lita, lun bondestove og spegla seg mot fjord og himmel. Far og mor gjekk velnøgde og stelte med garden og dei små borna fann glede i sitt stille liv. Helsa var god, og borna var friske og trivelege, og garden gav mat og klæde til huslyden.

Vesle Ola var gløgg og livfull, og den største gleda for han var å hjelpa mor og far. Åra gjekk og vesle Ola fekk koma på folkeskulen. Bok etter bok las han ut, og skulekameratane hans var so gilde alle saman. Ja, gildt var det, og so vakkert der var. Um vetteren hadde han skibakkane, og um sumaren kunde han frygda seg i skog og blomar. Ja, livet var rikt for vesle Ola — ein gild far hadde han, ei snild mor, gode skulekameratar, ski- og kjelkebakkar um vetteren, og so den herlege og fagre sumaren då!

Ja, kvar augo såg, lyste det av noko vakkert som sette barne-sjela i brand.

Sumarsola stod der på himmelen, og skot etter skot høyrdest burte i lida. Det var far til Ola som braut jord og sprengde dei store steinane han ikkje vann med. Ola hoppar og spring til og frå når far skal skjota. So var det eit skot som ikkje gjekk av, og Ola er vel snøgg til å springa til. Ola kjenner nok ikkje til fårør; men fyrr han veit ordet av det, ligg han blodug og i svime attmed den sprengde steinen. Ein fortvila far lyfter han upp i armene sine og ropar: «Å, stakkars Ola, stakkars Ola!» Men guten veit ikkje meir til seg, han er svimeskoten. Den fortvila faren ber han heim. Det går vidare til doktaren, og snart sit dei på båten som går til byen. Der er bunde band for heile andlitet, so når guten vaknar, ser han berre svart i svart. På byvegen lyt dei skifta band; men det er då vorte natt for han Ola. Han veit ikkje at sola skin vakkert der ute. Nei, det er svart som ei haustnatt. Litt etter kvart går det likevel upp for han at natta truleg kann koma til å verta noko lang. Det 12-årsgamle hjarte krympar seg i smerte, og dei sundrivne augo græt sårt.

Nokre vikor ligg han på sjukhuset. Den krasa nesa fær form att, og dei blinde augo gror til. So ber det heim, og hausten etter finn me han att på ein blindeskule. På denne skulen er det óg natt for han. Han famlar seg fram, går varsamt ikring, og humøret er deretter. Skulen og kameratane tek no likevel til å verka på han, so humøret vert betre og livsmodet kjem litt etter kvart attende. Han valde seg eit arbeid og tok til å læra det. So las han for presten, og tvo år seinare gjekk han ut av skulen. No skulde han då heim og taka til som skomakar. Humøret var godt, og livssynet var ikkje nett myrkt. Heilt skoverkty hadde han i kufferten, og mod hadde han i bringa, so det skulde nok gå, sjølv um det var noko travelt.

Snart stod eit par sko på skodisken. Det var til ein av huslyden. Dagar gjekk, og fleire par vart laga; men der var ingen som tinga sko av han. Dei sa berre at det var jamen godt gjort for å vera gjort av ein blind.

No tok modløysa til å koma. Han ser at livskampen ikkje er so lett som han trudde. Modløysa seig tyngre og tyngre inn på han, og um kveldane låg han i sterk bøn til sin Gud og bad um at han måtte hjelpa han. Men verre og verre vart det. Å, kor han lengta etter arbeid og etter å greida seg sjølv. Ja, etter å få leva som eit vanlegt menneske. Kameratflokken vart liten, og sjølv kjende han seg som eit gagnlaust menneske. Um kveldane søkte han til møte, og sundagene gjekk han til kyrkja. Han leita etter trøyst til si forpinte sjel.

Å, kor vakkert dei tala der på møta og i kyrkja. Hadde dei berre vilde hjelpt han óg. Fekk han arbeid, og noko hjelp,

kunde han kanskje koma seg over desse store vanskane. Men nei. Alt gjekk som fyrr. Ikkje arbeid, ikkje hjelp, og han vart stille og myrk i sinn. Inn i hjarta hans stal seg òg ei drepende gift, ei gift som kviskra: «Er det tull dette med Gud og Guds-kjærleiken?»

Ein dag kom ein blind ven inn til han. Ola vilde ikkje snakke med han. Det var slutt no sa han. Kameraten prøvde det han kunde å trøysta; men til inga nytte. Det beiske hadde fått heilt overtaket.

Vikor og månader gjekk, og Ola grubla over sin livslagnad. Ja, han grubla til vitet ikkje orka meir, og so sit han der sinns-svak. — — —

Noko seinare står ein prest og kastar jord på ei svart kiste. Han Ola kviler seg etter ei lang, svart natt. Me får vone at han attum daude og grav vart mottaken av Gud og hans store kjærleik.

John Sætre.
(Etter «Dagen»).

Et for vårt lands blinde betydningsfullt møte.

Det var vår. Byen lå badet i aftensolens vidunderligste stråleprakt. Syrenene blomstret, og den milde luft virket så forfriskende. Man følte det var vår, gryende liv — det er nettop så-tid, og den gode sæd vil bære, ikke bare 30 foll, men 100.

Det var en slik vårdag i midten av 80-årene at frk. Cathrine Eger første gang stiftet bekjentskapet med blinde. Halvor Taknes og et par andre elever fra Løndvigs arbeidsskole for blinde hadde overvært aftengudstjenesten i Gamle Akers kirke. Så var det at de helt uventet traff frk. Eger — et for oss blinde betydningsfullt møte.

Frk. Eger var en som følte glede og tilfredshet i arbeidet, og hun forstod at her var noget å gjøre. Men på hvilken måte var hun ikke helt klar over. Derfor bad hun om de vilde komme å besøke henne i hennes hjem — en innbydelse de mottok med glede.

Nogen dager senere var Taknes og et par kamerater gjester hos frk. Eger. Nu blev forskjellige blindesaksspørsmål drøftet, de blindes muligheter, interesser og undervisning. Frk Eger forstod at her var mange store opgaver som trengte grundig overveielse og planmessig behandling. Derfor valgte hun å begynne med begynnelsen og så se tiden an. Før de reiste, sa hun til dem: «Dere liker godt høytlesning og gode bøker. Vi skal komme og lese for dere.»

Det varte heller ikke lenge før tanken blev til virkelighet, og der blev lest mange interessante og lærerike bøker. Ja, det var så mange som meldte sig til høytlesning, at det ikke kunde avsees tid til alle.

Frk. Eger søkte å få rede på blindesaksarbeidet også utenfor vårt land, og når hun fikk tak i litt, fortalte hun det til oss for å høre hvad vi mente, og når enkelte av elevene var på besøk hos henne, dreiet alltid samtalen sig om det som kunde løfte og høine de blinde, ikke bare det litterære, men også de økonomiske vanskeligheter som gjerne møtte elevene efter at de var kommet ut av skolen. Jeg skal nevne enkelte samtaleemner: Bøker for blinde, blinde som sprog lærere, musikk, særlig orgelspill, samt pianostemming. Så var det blinde i jordbruket og endelig verksteder for blinde osv. — Som man ser, et ganske allsidig samtalestoff.

Når jeg særlig har nevnt Halvor Taknes i denne forbindelse, er det fordi han vel var en av skolens innflytelsesrikste elever, og fordi hans hovedinteresse kom til å falle sammen med frk. Egers. Jeg sikter til biblioteksaken. Efter at Taknes reiste fra skolen, stod han alltid i livlig brevveksling med frk. Eger, og han kunde likesom ikke forsone sig med at vi ikke hadde punkt-litteratur. Han og nogen kamerater tenkte på å starte et lite lånebibliotek; men det strandet. Så var det at frk. Egers bokkasser begynte å sirkulere. Hun hadde allerede i 1890—91 fått elever på Løndvigs skole til å skrive av alfabeter i punkt og lærte sig da til å lese denne skrift som senere blev av så stor betydning for oss blinde.

Det vil kanskje være på sin plass å nevne hvad bestyreren av Oslo off. Skole for Blinde, hr. Mathiesen, en gang sa da samtalen kom inn på Taknes: «Den mannen har så mange interesser at han neppe får utrettet noget.» Men Taknes klarte en del likevel. Mens han var elev på skolen, fikk han utvirket hos Poststyrelsen at punktskrift kunde sendes som almindelige trykksaker når der på omslaget var tilføiet «Blindeskrift», altså en betydelig nedsættelse i portoen — et godt skritt fremover i den riktige retning. Han lærte også blinde å lese og skrive og har uten tvil gjort sitt til at Ø. B. idag har et så stort bibliotek. Hans arbeide her i det stille forstår vi kanskje ikke helt uten personlig å ha kjent denne mannen, og kjent hans interesse for å skaffe oss blinde litteratur, noget som blev frk. Egers praktiske blindesaksarbeide.

Og når vi nu skal få nyte godt av frk. Egers testamentariske gaver, forstår vi hennes grundige kjennskap til de blinde, deres interesser og levevilkår. Og ut fra dette kjennskap er det denne formående og varmhjertede dame i alle disse år har arbeidet for å skape lysere og lettere livsvilkår for oss blinde. Og ved hennes store gaver til Ø. B. vil hennes navn alltid minnes i dyp takknemlighet av de blinde.

Gjerpen, 15. april 1929.

Hans R. Flotterø.

Til Blindesaksvenner i Norge.

Det viser sig desverre gjentagne ganger at folk når de snakker om blindeforbundene ikke er så nøie med hvad navn de gir dem. Dette kan lett avstedkomme misforståelser, og jeg vil derfor gjerne få lov til i «Blindesaken» å be alle som arbeider med og for de blinde om å være opmerksom på at de bruker riktig navn.

De Blindes organisasjon i Norge er en landsorganisasjon som heter: «Norges Blindeforbund». Den består av 3 underavdelinger: 1. «Nordenfjelske Blindeforbund» (Tr.-hjem), som omfatter landet fra og med Romsdal og Sør-Trøndelag nordover. 2. «Vestlandske Blindeforbund» (Bergen), som har distriktet fra og med Sunnmøre til og med Vest-Agder. 3. Resten, altså fra Aust-Agder til og med Opplandene, ligger under «Østlandske Blindeforbund» (Oslo).

Ingen av blindeorganisasjonens forbund har andre navn enn disse. Man må derfor ikke bruke slike navn som «Foreningen for blinde», «Foreningen for de blinde», «Blindeforeningen» e. l. når man mener nogen av blindeforbundene. Den første forening som arbeidet for blinde i landet og som var stiftet av seende het nemlig: «Foreningen for Blinde». Senere, fra 1900, har de blinde fått sin egen landsorganisasjon hvor de blinde selv altså har overtatt hele det praktiske arbeide for landets blinde og «Foreningen for Blinde» i Oslo, som ennå eksisterer, virker vesentlig ved årlig å dele ut renter av den gamle forenings legater til blinde.

Alle som ønsker opplysning om blindeforholdene i Norge kan få det ved å henvende sig til en av blindeorganisasjonens avdelinger.

H. G. Dethlof,
sekretær i Norges Blindeforbund.

Ovenstående bedes godhetsfullt inntatt i de almindelige dags-aviser til veiledning for publikum.

En tom plass.

Om avdøde Klara Skridshol skriver redaktøren av «Kristelig Månedsskrift for Blinde»*) i aprilheftet følgende vakre personlige minneartikkel som vi gjengir med hennes velvillige tillatelse:

Det er jo et gammelt ord som sier at man aldri har rett til å si om et menneske at det er uundværlig. Man ser det også gang på gang at blir et menneske kalt bort, kommer der straks et annet i stedet, tar op samme livsgjerning og prøver efter beste evne å fylle plassen efter vedkommende.

*) Frk. Ruth Marcussen.

Og dog tør jeg si: Her er stillinger og her gis plasser i livet som blir vanskelige å fylle. Noget slikt føltes da jeg fikk budskapet om frk. Skridshols død. Ikke fordi hun var så meget betydeligere enn mange andre, men fordi hun var så rik, så vidunderlig, så strålende skjønn og god med sitt varme hjerte, som ikke kunne annet enn banke varmt for alle som hadde det vondt og som trengte en kjærlig og støttende hånd. Hun elsket alle blinde og blev også vidunderlig gjenelsket, fordi vi ikke kunde annet. Et menneske som frk. Skridshol kunde ikke eie annet enn bare venner. Noget slikt som datoer og årstall er det ikke så greit å komme med her; i det hele tatt å gjøre sig til tolk for andre her er vanskelig. Men jeg holdt av henne, ja, elsket henne. Sa hun noget til oss for i kjærlighet å hjelpe oss til rette, merket vi alltid det gode varme hjerte bak. Hun var jo alltid spillelærerinnen på skolen. Husker såmen så mangel en gang når vi satt der på pianokrakken, kunde det hende at en fikk et lite, kjærlig klapp over ryggen ledsaget av de ord: «Så må vi sitte pene og rette i ryggen da.» Og de blev sagt med så hjertens god og lys en stemme.

Lys, ja det var just det hun i ordets fulle betydning bestandig var. Å nei for en barnslig og urokkelig tro på vår himmelske Gud som en kjærlig far for oss alle og på Jesus Kristus som sann frelser og forsoner. — Og hun gav og hun gav, og jo mer hun gav, jo mer fikk hun også å gi av. For slik er det så ofte her i livet. «Gi til du blir tom og arm; intet skal du miste! Gi til du blir rik og varm, rikest på det siste», heter det så fint i en sang. Og hun var både rik og varm. Å, for et dådrikt liv! Og alltid strålte Guds lyse sol over det hele. Alltid var der åpne dører, og alltid følte man at der var man velkommen. — I adskillige år drev hun en misjonsforening, og selvfølgelig skulde vi «småpikene» fra blindeskolen være med der. Og fest var det bestandig å komme dit. Husker så godt hvordan vi ofte i de mørke vinterkvelder seilte avsted på det glatte føret; men alt gikk med liv og lyst dengang.

Og nu, i all den siste tid av hennes leveår drev hun med «Solstreif», som frk. Sverdrup gav så fin en karakteristikk av, idet hun la kransen på hennes bære. Ja, det var også mangel gang som en fest å komme på «Solstreif»s sammenkomster. Der satt frk. Skridshol strålende åpen og god og ønsket oss alle velkommen. Til alle hadde hun et vennlig ord.

Alt hennes praktiske virke for øvrig skal jeg ikke komme inn på her. Hun var til velsignelse for så mange, mange, og en felles kjær venn av oss alle sa en dag til mig i telefonen at om henne kunde man visst aldri få sagt noget som var for godt.

Så takker vi Gud for gaven han gav oss ved henne og ønsker fred og velsignelse over hennes minne.

R. M.

Sykeforsikring i Østlandske Blindeforbund.

Disse to opsettene som har vært offentliggjort i «Norges Blinde», har formannen i Ø. B. bedt om å få inn også i «Blindesaken» av hensyn til de av forbundets blinde medlemmer som ikke leser punktskrift. Red.

På sist avholdte årsmøte blev det besluttet å opta arbeidet for kollektiv sykeforsikring for de av våre medlemmer som ønsker det. Styret fikk i oppdrag å forhandle med Oslo Kretssykekaske om saken. Det har trukket lenge ut før vi fikk noget svar fra kassen på vår skrivelse som blev ekspedert i slutten av oktober f. å. Lørdag fikk jeg imidlertid pr. telefon anmodning om å møte hos bestyreren av Oslo kassen til konferanse. Kretssykekassen gikk efter en lengre diskusjon med på å overta sykeforsikringen på omtrent de samme betingelser som V. B. har med Bergenskassen.

På årsmøtet blev det videre besluttet at rentene av 14 000 kr. (Sykeforsikringsfondet) skulde anvendes som bidrag til dekning av de enkeltes forsikringspremie. Oslo formannskap gav oss på vår ansøknng inntil videre skattefrihet for Blindes Hus. Dete beløp er 441 kr. Disse penger smnten med rentene av Sykeforsikringsfondet vil således utgjøre ca. 1200 kr. Vi angav nemlig i ansøknngen til formannskapet at ifall vi fikk skattefrihet, vilde pengene bli anvendt til ovennevnte formål.

Førstkommende styremøte vil behandle saken; men der må på forhånd en del forberedende arbeide til. Det er umulig på det nuværende tidspunkt å si hvor stor del av sykepremien Ø. B. vil makte å dekke for den enkelte. Det er også mulig at bidragene vil bli fordelt i forhold til inntektene. Jeg skal derfor be alle dem som tenker på å bli sykeforsikret, om å melde dette til mig så snart som mulig, og helst innen 15. april. Denne meddelelse til mig blir ikke bindende for vedkommende, men vil bare bli brukt som materiale til den endelige ordning av saken. Når materialet er bearbeidet, og styret har truffet sin avgjørelse, vil det på nytt bli bekjendtgjort i «Norges Blinde» hvor stor premien blir i de forskjellige intektsklasser, og hvor stor del av premien Ø. B. kommer til å betale. Da først kan den enkelte avgjøre om hvorvidt han ønsker å være sykeforsikret gjennom Ø. B. De av våre medlemmer som er i annenmanns tjeneste og mottar lønn av ham, kan ikke komme med her, men må innmeldes i sitt hjemsteds kretssykekaske. Hans arbeidsgiver må da betale den lovfefalte sjettedel i tilskudd til premien. Men det er rimelig at disse medlemmer vil bli støttet av Ø. B. i samme utstrekning som de øvrige. Derfor bør også slike som jeg her har nevnt, melde sig til mig og opgi i hvilken kretssykekaske de er forsikret og i hvilken intektsklasse de er satt.

Meddelelsen om å være med, må inneholde: 1) Fullt navn. 2) Fødested. 3) Fødselsår og dato. 4) Nuværende adresse. 5) Inntekten for 1928 (likegyldig hvor liten). 6) Arbeidets art.

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp Mustads!

7) Opgi blindhetens grad og mulig øiensykdom. 8) Hvis gift, da hvor stor forsørgelsesbyrde (antall å forsørge).

Svarene kan sendes enten i punkt- eller sortskrift.

Oslo, 9. 3. 1929.

Erling Herstad.

I tilslutning til min tidligere redegjørelse om sykeforsikringen skal jeg få gi opplysning om premiebetalingen i de forskjellige klasser.

Klasse 0 a (årsinntekt fra 0 til 300 kr.) ukepremie kr. 0.35. Ingen sykepenger, men fritt sykehusopphold og delvis dekning av lægeregninger ifølge takster. — Kl. 1 (301 til 600 kr.) ukepremie kr. 0.50; sykepenger kr. 0.80 pr. dag. — Kl. 2 (601 til 1000 kr.) ukepr. kr. 0.60; sykep. kr. 1.40. — Kl. 3 (1001 til 1500 kr.) ukepr. kr. 0.70; sykep. kr. 2.10. — Kl. 4 (1501 til 2100 kr.) ukepr. kr. 0.80; sykep. kr. 2.80. — Kl. 5 (2101 til 2800 kr.) ukepr. kr. 1.00; sykep. kr. 3.60. — Kl. 6 (2801 og derover) ukepr. kr. 1.20; sykep. kr. 4.00.

I alle klasser får man dekket oppholdet på sykehus med inn- til kr. 5.00 pr. døgn. Av klasse 0 a fremgår det altså at man kan bli med i sykeforsikringen selv om man ingen inntekt har. I klasse 0 a blir premien pr. år kr. 18.20 og i klasse 6 blir den kr. 62.40. I klasse 2 hvor muligens størsteparten av våre medlemmer vil høre hjemme, blir årspremien kr. 31.20, og i klasse 3 (inntekt fra 1001 til 1500 kr.) blir årspremien kr. 36.40. Hertil kommer da en sjettedel, arbeidsgiverens (Ø. B.s).

Jeg har i min forrige meddelelse antydnet at forbundet i størst mulig utstrekning vil støtte til her, og da i særdeleshet for dem som står i en av de tre første klasser. Jeg anser det ikke for umulig at Ø. B. vil betale opptil kr. 20 å 25.00 for hvert medlem.

Styremøte vil bli avholdt i Oslo omkring 15. april, og jeg ber derfor dem som ønsker å være med, om å melde dette snarest til mig.

Oslo, 7. 4. 1929.

Erling Herstad,
Langes gt. 7, Oslo.

Eit barneforedrag og ei ulukke.

Tida for marknaden i Odda som skulde haldast for V. B., var sett til den 15., 16. og 17. mars, og eg hadde lova å vera der. Fyrst reiste eg so til Tyssedal og tala for barna der, og den 14. skulde eg tala i gymnastikksalen på Odda folkeskule for barna der. Alt på fyremiddagen tok eg med bilen til Odda, og gjekk so upp i folkeskulen og tala med nokre av lærarane. Det vart gjort so at tvo av gutane skulde koma etter ljusbiletkassa kl. 18.30. Den fastsette tida kom, og eg gjekk og dreiv utålmodig

att og fram utanfor hotellet. Men gutane kom ikkje. Noko seinare kom tvo andre som tok kassa, og eg gjekk ned til gymnastikklokalet. Lærer Daniel Eitrheim var alt komen, og i ein fart var alt sett upp og duken var på plass. Dørene vart opna — og so kom skreia. Ein slik møtelyd har eg alder set. Kvar tomme golv var full av ungar, ja, heile den eine ribbeveggen og — overalt stod, sat eller hang ungar. Ikkje alle slapp inn. So tok foredraget til. Det var som ein sjømann eg måtte stå der og taka mot støytane, snart frå den eine og snart frå den andre kanten. Når eg skulde leggja inn nytt bilete, måtte eg skuva barnehovud vekk for å få plass for grinda bilete stod i. Når eg no og då kom med eit spørsmål til barna, svara det som ein storm: «Ja» eller «nei». — —

Foredraget var slutt, og barna lova at dei vilde gjera godt kjend marknaden som skulde vera i ungdomshallen dei tre kveldane etter. Då barna var gått, kom ein lærar og fortale meg at dei tvo gutane som skulde bera kassa, dei hadde fått forfall, då der hadde hendt ei ulukke. Gutane leika seg med krut, det hadde gått av, ei flaske hadde vorte splintra og den eine guten hadde fått upprive noko det eine kinnet, og den andre hadde fått skotet i det eine augo. Dette var altso grunnen til at gutane ikkje var komne. Guten som hadde skadd auge sitt, var send til Bergen.

Då eg kom til Bergen, ringde eg upp og spurde korleis det stod til. Det synt seg at det sjuke auge var teke ut, då det låg ein stor bite av flaskeskraket inne i det. Ja, tenkte eg, lenger er det ikkje etter ulukka. Men det var so underleg at det nett skulde treffa dei tvo gutane. Eg bad doktoren helsa frå meg. Guten slapp å liggja mange dagane på sjukehuset. Han slapp heimatt tyrr påske.

John Sætre.

Møter og kongresser.

Styremøte i Nordenfjelske Blindeforbund 17. 4. 1929. Til stede: Karterud, fru Wolmar, Nergård og Harildstad. — 1) Referertes omsendt sak nr. 1 fra N. Bf. om at lokalforbundene lar sig representere ved den tredje nordiske blindekonferanse i Stockholm 10.—11. juni d. å. Besluttet å la forbundet representere ved formannen. — 2) Tiden for årsmøtet blev satt til den 26. juni. Ved elskverdig imøtekommenhet fra hr. bestyrer Wisth får man lokale for års- og landsmøtet på blindeskolen. — Referertes rapport og regnskap fra Flydal for første kvartal 1929.

Sekretariatet.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 5. 4. 1929. Tilstede: Gjøn, Sørensen, Dethloff og frk Steen samt reisesekretær Sætre. — Forelå til behand-

ling 4 ansøkninger om bidrag, hvorav 3 blev innvilget med til sammen 135 kr. En ansøknings blev ikke innvilget. — Enn videre forelå ansøknings om lån av V. B., som forretningsutvalget ikke fant å kunne innvilge. — Det blev besluttet på ny å innskjerpe den tidligere givne bestemmelse om at ansøknings om bidrag skal være innsendt innen den 25. i måneden. — Videre blev det besluttet at forretningsutvalgets møter skulde holdes hver første onsdag i måneden istedenfor som tidligere tirsdag. — Referertes en del skrivelser, deriblandt en fra formannen i N. Bf. — Av hensyn til Ø. B.s årsmøte blev det besluttet å forandre tiden for årsmøtet til 15., 16. og 17. juni. — Reisesekretær Sætre gav en kort redegjørelse om å få i stand en innsamling i anledning av 25-årsjubileet.

Sekretariatet.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 19. og 20. 4. 1929. 1) Behandlede formannens utkast til budgettforslag for 1930. — 2) Ved omsendelse var siden siste styremøte bevilget følgende bidrag: 50 kr. til garn, 50 kr. til øieblikkelig hjelp, 100 til noteavskrivning, 100 til materialer og 135 til radioapparat; tilsammen 435 kr. — 3) Bevilgedes det nødvendige til å skaffe en blind dame en punktmaskin. — 4) Bevilgedes 50 kr. til garn. — 5) Bevilgedes 100 kr. til materialer. — 6) Behandlede et av K. Nystøl innsendt forslag om en tilleggsbestemmelse til § 20 i Ø. B.s lover. Styret optar ikke forslaget. Saken blir å forelegge årsmøtet i henhold til lovenes § 29. — 7) Referertes skrivelse fra Oslo Kretssykekaske, hvori meddeltes at Ø. B. kunde få ordnet med kollektiv sykeforsikring av sine medlemmer. Man skisserte en ordning som senere vil bli offentliggjort som styrets forslag til årsmøtet. — 8) Man besluttet å søke sakkyndig assistanse til planer for omindredning av gamle hjemmet og innhente omkostningsoverslag samt videre å foreta de nødvendige undersøkelser m. h. t. vannspørsmålet. — 9) Ved fristens utløp hadde der meldt sig 12 ansøkere til reisesekretærstillingen. Efter å ha gjennomlest alle ansøknings med attester fant styret av forskjellige grunner ikke for tiden å kunne ta standpunkt til nogen bestemt, og utsatte derfor saken til fornyet drøftelse i et senere møte.

Sekretæren.

Årsmøter og landsmøte. De forskjellige lokalforbunds årsmøter er nu fastsatt således: Vestlandske Blindeforbunds 25. årsmøte holdes i Bergen 15.—17. juni, Østlandske Blindeforbunds 22. årsmøte i Oslo 21.—23. juni og Nordentfjelske Blindeforbunds 29. årsmøte i Trondhjem 26. juni. I umiddelbar tilslutning til sistnevnte årsmøte holdes Norges Blindeforbunds 10. landsmøte.

Nordisk Blindekonferanse. Den tredje nordiske blindekonferanse holdes i Stockholm i dagene 10.—11. juni i tilslutning til De Blindas Förenings 40-årsjubileum som høytideligholdes 8. juni. Til konferansen møter representanter fra Norge, Sverige, Danmark og Finland. — Den første av disse konferanser blev holdt i Kjøbenhavn 1920 i tilknytning til Dansk Blindesamfunds representantmøte (landsmøte) og den andre i Trondhjem 1926 i tilslutning til N. B.s 26. årsmøte og det syvende nordiske møte for abnormsaken.

Internasjonal esperantokongress. De blinde esperantisters 8. internasjonale kongress holdes i Budapest første uke av august i tilslutning til esperantistenes 21. verdenskongress. I spissen for arrangementet av blindekongressen står dr. Miklos Bano som mistet synet for vel 10 år siden og er en av lederne innen ungarsk blindesaksarbeide. Deltagerne får under kongressen fritt opphold på blindeskolen i Budapest som er den største blindeskole på det europæiske fastland. Her vil også de blinde esperantisters forhandlingsmøter bli holdt. Under kongressen gir fremstående blinde musikere fra forskjellige land en konsert i et av byens største konsertlokaler og kommer derved til å vise almenheten hvad som kan prestes av blinde på det musikalske område. De blinde vil også få anledning til å delta i de seende esperantisters generalkongress og dens adspredelser. — Til blindekongressen er hittil anmeldt deltagere fra følgende 15 land: Sverige, Finland, Danmark, Lettland, England, Holland, Tyskland, Russland, Frankrike, Spania, Italia, Tsjekkoslovakiet, Jugoslavia, Østerrike og Ungarn.

80 år.

Et av V. B.s eldste medlemmer, glassmaker Ingebrigt Johannessen, Bergen, fylte 11. april 80 år. Gamle Johannessen er kjent og avholdt ikke bare av Bergens blinde, men også av de mange som i tidens løp har vært på forbundets årsmøter. Så lenge han var nogenlunde rask og rørig, og før synet blev for svekket, var han alltid så gild til å følge og rettlede kameratene. Bestendig var han i godt humør, og alltid hadde han noget å prate om som fanget interessen.

Johannessen er født i Værdalen, men kom til Bergen i sin tidligste ungdom. Her drev han til ikke for så svært mange år siden sin glassmakerforretning (den er nu overtatt av sønnen). Han har alltid interessert sig sterkt for samfundsspørsmål og var en av stifterne av arbeiderbevegelsen i Bergen, likesom han har tatt meget aktiv del i avholdsarbeidet. Også i V. B. har han vært med så å si fra første stund av.

De par siste årene har Johannessen vært sengeliggende; men han følger fremdeles interessert med både i det almene liv og i blindesaksarbeidet.

Dødsfall.

En av dem som først begynte å skrive av bøker for V. B.s Bibliotek, fru Petra Larsen, Bergen (tidligere Fusa), avgikk ved døden 8. april 75 år gammel. Begravelsen foregikk 11. april. — Fru Larsen har blandt annet beriket biblioteket vårt med verker av Ånrud, Kielland og Bernt Lie. Hun fulgte alltid godt med i vårt arbeide og var en meget interessert abonnent på «Blinde-saken». Til hennes bære blev der sendt krans fra V. B.

Er synssvekkelsene i tiltagende?

Læger og øienspesialister er blitt forskrekket over den voldsomme stigning de senere årene i tallet av dem som ønsker briller for å kunne hjelpe på sitt dårlige syn.

Mens det blandt den opvoksende slekt i England før krigen bare var 1 av hvert 25 som brukte briller, er det nu snart 1 av 5. «Synssvekkelsene synes å spre sig over verden som en epidemi», uttalte nylig en berømt øienlæge. «Tyskerne er et brillefolk, og det samme er tilfellet med franskmennene. Svaksyntheten er i Frankrike tiltatt i uhyre grad efter krigen. Til for 10 år siden stod englenderne best i hele verden med hensyn til godt syn; men nu er de snart de verst farne på kloden. Så stor er stigningen i bruken av briller at fortsetter det som i de sist forløpne årene, kommer vi snart alle sammen til å se på livet gjennom brilleglasene. En betydningsfull og alarmerende ting er det store tall av unge som nu tvinges til å søke øienlæge. Bare for nogen få år siden var det en sjeldenhet å treffe på en ungdom som brukte briller. Idag er det tusener som bærer dem.»

Øienspesialistene mener at rastløsheten i vårt moderne liv er hovedårsaken til synssvekkelsene. Den voldsomme trafikk og rastløsheten i den moderne tid spiller begge deler en rolle. Før automobilene kom pleide det å krysse gaten være en lettvin sak. Nu må øiet på én gang se i et halvt dusin forskjellige retninger. Jo hurtigere vi reiser, desto vanskeligere er det for øiet å tilpasse sig efter farten. Uten kunstig hjelp er det simpelthen umulig for øiet å klare anstrengelsen, og dette er grunnen til at så mange må bruke briller.

En annen spesialist mener at kinematografene og den overdrevne røkning bærer ikke lite av skylden for den store stigning i tallet av synssvekkelser, skriver blindetidsskriftet «The Tribune», London.

To meddelelser fra Østlandske Blindeforbund.

Oscar Spurchelands Legat til Ø. B. skal utdele renter til Sankthans. Der skal utdeles 300 kr. til menn og 150 kr. til kvinner. Ifølge statuttene vil alvorlige, kristelig interesserte håndverkere eller andre kropsarbeidere bli foretrukket. —

Ansøkninger med attestkopier stiles til: Styret for Oscar Spurchelands Legat til Østlandske Blindeforbund, adressert til: Sykegymnast Erling Herstad, Langes gt. 7, Oslo, innen 18. (atfende) juni.

Østlandske Blindeforbunds 22. årsmøte vil som tidligere bekjentgjort, bli avholdt på Osloskolen i dagene 21.—23. juni. Vi håper iår å få moderasjon med jernbanen både til landsmøtet og til vårt årsmøte. Det blir i så fall 50 pct. Alle som ønsker å delta og vil bo på skolen, bedes gi beskjed herom snarest mulig. Kost og losji på Osloskolen koster kr. 3.00 pr. døgn. Middag alene koster kr. 1.50. Meddelelse herom må ledsages av erklæring om at vedkommende ikke har nogen smittsom sykdom eler kommer fra et hjem hvor slikt for tiden forekommer. De som ønsker at forbundet skal søke om fri reise med dampskib, må gi nøiaktig beskjed om fra hvilket stoppested billetten skal gjelde, og om hvilke dampskibsselskap vi skal søke. De som benytter jernbanen, må likeledes gi beskjed om fra hvilken stasjon deres billett skal gjelde. Alle meddelelser om deltagelse i årsmøtet bedes adressert til: Østlandske Blindeforbunds kontor, Bergsliens gt. 13, Oslo, og skriv på konvolutten: «Til årsmøtet». — Forbundet vil også iår utdele bidrag til opphold og reise. Ansøkninng herom må innsendes samtidig med meddelelsen om deltagelse. — Det er av stor viktighet at vi får meddelelsene fra dem som vil ha fribilletter med skibene, og fra dem som vil ha moderasjon. La oss derfor snarest få beskjed herom og senest 22. (toogtyvende) mai, men helst pr. omgående. — I et senere nummer vil budgettforslag, regnskap og sakliste bli offentliggjort. Så snart vi har fått fastslått at vi får moderasjon med jernbanen, skal også dette bli meddelt her. — Velkommen til møtet, gamle og unge! Deltagerne kan komme til skolen torsdag eft er m i d d a g og bli til mandag m i d d a g.

Oslo, 4. mai 1929.

Erling Herstad.
Langesgt. 7, Oslo.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmtveit, Bergsliensgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenberggt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. GjØen, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergsliensgt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av
16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende
at blot en hundredel STOMATOL opblandet
i niognitti hundredeler lunkent vand (32° C.)
dræper difteri og kolerabaciller inden 15 sek.

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne
et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza
og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende
vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande
og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik
Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET A/S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke A/S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørges overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsetabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

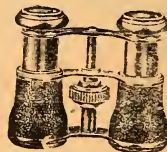
Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SELSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S.
Telegrafbygn. Telefon 1903

Tandlæge Mund-Henriksen
Smaastrandgt. 6. Telefon 4317

Tandlæge S. Skarsten
Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494

Tandlæge Carl Togstad
Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391

Dr. G. W. Keyser

Øiensyggdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge
Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Hørven

Teatergt. 3, 1—3, $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7

Telefon 24786

Kaaper — Dragter — Barneklær

Godt Utvalg — Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
 anbefales

I. C. KROHN & SØN ^{A S}

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,
 Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
 bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrinningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk Blindefyrstikker

De koster **1 - en - øre** mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter - Linoleum

Fra redaksjonen.

Da det er så meget presserende norsk stoff denne gang, må flere utenlandsartikler stå over til neste nummer. To av disse artiklene «(Store tap for den engelske blindeverden» og «Henriette Zapater») var skrevet allerede for marsheftet; men kunde heller ikke da komme inn av plassmangel.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 6.

Juni 1929

18 årg.

Innhold: Vestlandske Blindeforbunds 25-årsjubileum. — Jesu opgave. — Minner fra barneårene. — Fra forskjellige land. — Kronprinsparret i Blindes Utsalg, Oslo. — Budgettforslag for Østlandske Blindeforbund 1930. — Store tap for den engelske blindeverden. — Henriette Zapater. — Blindeforholdene i Bulgaria. — Verdens eldste blindeinstitusjon. — Jernbanemoderasjonen. — Fra Mellem-Amerika. — Lettelser ved postsending av blindeskrift. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

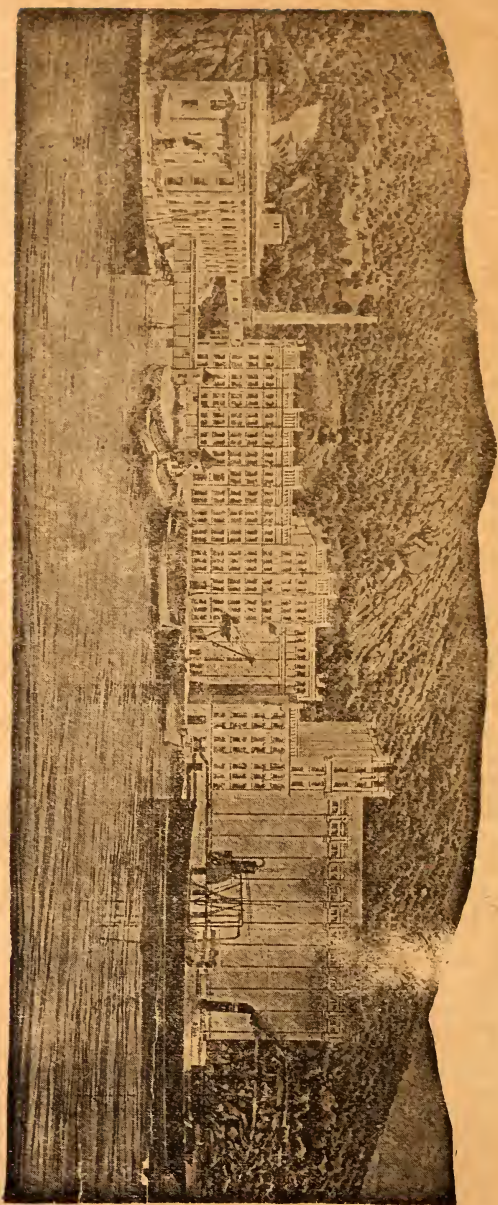
Tekst på annonsesider: Blindefyrstikker. — Møter. — Dødsfall.

Legg merke til annonsene!

KOKS OG GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøiger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Blindes Utsalg ^{A/S} - Bergen

ROSENKRANTZGATE 5

Omsætter varer forarbejdet av Vestlandets Blinde, saasom

Kurvvarer, madrasser, matter, børster
samt vævede og strikkede saker

Vis Deres interesse for BLINDESAKEN ved at kjøpe de
BLINDES VARER

A S Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

Blindefyrstikker.

Alle blindevenner må arbeide for at blindefyrstikkene blir almindelig kjent og brukt. Snakk med kjenninger og venner. Få alle til å forlange blindefyrstikkene hos sine kjøbmenn. Og arbeid for at alle handelsmenn rundt omkring holder blindefyrstikker.

Hvis vi ikke får selge nok blindefyrstikker, må vi lukke hjemmet for blinde småbarn. Det må ikke skje!

Men i den siste tid viser det sig at russiske og finske fyrstikker trenger sig inn i vårt land, slik at der selges mindre og mindre norske. Det er en skam for både handlende og alle dem som tankeløst kjøper slike. Pass på at De alltid kjøper de norske fyrstikkene. Og husk så også på blindefyrstikkene.

Nærmere opplysninger kan en hver få ved å skrive eller telefonere til sekretæren i «Norsk Forening til fremme av forsorg for barn», fru Astrid Bonge-Petersen, Huk aveny 37, Bygdøy, Oslo.

Altså: Blindevenner bruker bare blindefyrstikker.

H. G. Dethloff,

sekretær i Norges Blindeforbund.

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater

Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Specialitet:

**Drestøier
Kjoletøier
Kaapetøier**

Prøver sendes

A. I. C. Lunds Klædehandel

Etabl. 1875

Strandgaten 9 — BERGEN

Dürkopp symaskiner

Britannia

strikkemaskiner

W. Thomsen $\frac{1}{8}$ Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt udvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^A/_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandlekningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Møter.

Styremøte i Nordenfjelske Blindeforbund 24. 4. 1929. Til stede: Karterud, fru Wolmar, Nordberg, Harildstad og Nergård. — 1) Ekstrakt av forbundets hovedregnskap for 1928 blev referert og besluttet fremlagt for årsmøtet. — 2) Referertes fornyet henvendelse fra en blind kvinne om hjelp til kjøp av tomt og flytning av hus. Etter å ha drøftet saken blev styret enig om at der skulde foretas en del nærmere undersøkelser før man fattet nogen endelig beslutning. — 3) Bevilgedes 25 kr. til to blinde søstre i vanskelige kår. Samtidig besluttet styret å undersøke nogen påklagede forhold vedrørende salget av deres eiendom. — 4) Besluttet å søke å få i stand en Blindes Uke til høsten med innsamling til et Egne Hjem-fond. Det blev overlatt til lærer Nergård foreløbig å forberede saken.

Sekretariatet.

Sakliste for Vestlandske Blindeforbunds 25. årsmøte. 1. Åpning. — 2. Andakt. — 3. Valg av protokoll- og valgkomitéer. — 4. Styresprotokoll, regnskap og årsberetning. — 5. Budgett for 1930. — 6. Rapporter: a) Komitéen for de gamle. b) Radiokomitéen. — 7. Blindes Utsalg A/S. — 8. Biblioteket. — 9. Blindes Hus. — 10. Mulige saker fra landsforbundet. — 11. Valg. — 12. Ordet fritt.

Møtet åpnes i Blindes Hus lørdag 15. juni kl. 9.30. Det ser ut til at det også i år vil bli mange tilreisende. Vel møtt til årsmøtet alle sammen!

H. E. Gjøen.

Sakliste for Østlandske Blindeforbunds 22. årsmøte. 1. Åpning. — 2. Andakt. — 3. Valg av protokollkomité. — 4. Årsberetning, styresprotokoll og regnskap. — 5. Budgettforslag for 1930. — 6. Lovendringsforslag. (K. Nystrøm!). — 7. Gamleheimmet. — 8. Sykeforsikringen; styrets forslag til ordning. — 9. Mulige saker fra Norges Blindeforbund. — 10. Blinde i industrien. — 11. Valg. — 12. Ordet fritt.

Møtet åpnes på Oslo Blindeskole fredag 21. juni kl. 9.30. Kl. 6 søndag ettermiddag 23. juni blir der avslutningsfest. — Der vil under møtet bli holdt et par foredrag, bl. a. av hr. Didriksen som vil tale om Esperantos betydning for verdensfreden». — Velkommen!

Erling Herstad.

Dødsfall.

Fru Karen Ulstad, som i mange år var lærerinne i vevning ved blindeskolen i Klæbu, er for nogen tid siden avgått ved døden. Hennes tidligere elever vil sikkert minnes henne som en samvittighetsfull og dyktig lærerinne. Hun hadde nu vært sykelig i flere år.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grønsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp derfor
altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: **Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr** for
sanatorier, tuberkulosehjem. **Ustyr for sykepleiersker,**
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 6.

Juni 1929

18 årg.

Vestlandske Blindeforbund 25 år.

Som tidligere omtalt flere gange her i bladet, kan Vestlandske Blindeforbund i år feire sitt 25-årsjubileum. Vi skal ikke her komme med nogen oversikt over forbundets tilblivelse og utvikling. En slik oversikt vil selvsagt bli gitt i beretningen og i ledelsens redegjørelse på årsmøtet som holdes om noen dager. Vi vil bare få betone den betydning forbundet har hatt for alle Vestlandets blinde, en betydning som neppe kan vurderes for høit.

Blinde av idag kan neppe sette sig ind i hvordan forholdene var før forbundet blev stiftet. Ofte bortgjemt og bortglemt hver på sitt sted satt de enkelte blinde uten nogen forbindelse med kameratene. Liten anledning var det for dem til å få utviklet sine evner og anlegg eller til å få utnytte sine kunnskaper og ferdigheter. Blandt dem som så var det få som hadde kjendskap til hvad de blinde hadde lært på skolene og ellers, og til hvad de kunde make å utføre på tross av at synet var borte. Troen på at blinde virkelig kunde gjøre godt, solid og fullt konkurranse-dyktig arbeide, var nok de fleste stedene sørgelig liten.

Forbundets ledelse var derfor klar over at noget av det første som der måtte tas fatt på, var et intenst og målbevisst opplysningsarbeide blandt den store almenhet. Dette opplysningsarbeidet i tale og skrift har senere alltid vært fortsatt, og det er ikke for meget å si at folkeopfatningen av de blinde og deres muligheter er en ganske annen nu enn for 25 år siden.

Men dette var bare den ene siden av forbundets opgave. Den andre var å legge forholdene slik til rette at såvidt mulig hver enkelt blinde spesielle evner og anlegg blev utviklet og nyttiggjort, til gagn for dem selv, men også til gagn for samfundet. Sak efter sak er tat op og gjennomført, landvinning efter landvinning er blitt gjort. Det er skapt tiltak og arbeidsglede, det er spredt kunnskap og utløst virketrang.

Ser vi nu ilbake på disse 25 årene, da er visst iallfall stifterne enige om at der er opnådd langt mer enn de i all sin ungdommelige optimisme hadde våget å håpe. Det er ikke bare så at de blinde selv i stigende utstrekning har sluttet sig til forbun-

det og har gjort sitt til å få de mange og viktige spørsmålene løst på beste måten, nei, almenhetens forståelse og støtte er også i alltid økende grad blitt vunnet for saken, og flere og flere varmt interesserte seende er kommet aktivt med i arbeidet. Dette arbeidet er da heller ikke bare en filantropisk virksomhet, nei, det er i første rekke et sosialt arbeide som derfor fortjener all mulig sympati og støtte både fra offentlig og privat hold.

Vi vil slutte med å uttale håpet om rik fremgang for Vestlandske Blindeforbund i årene som kommer.

Jesu opgave.

For «Blindesaken» av pastor *Erik Bråtveit*.

Jeg undres på om ikke folk som ser kristendommen mere utenfra, på avstand, har det inntrykket at Jesus kom til verden som dommer. Det er likesom intet av det som hører denne verden til, finner nåde for hans øine. Dette er visstnok en viktig årsak til at mange ikke gir sig inn under hans merke. Vi er såvidt realistisk anlagt, de fleste av oss, at vi sier: Vi vet hvad vi har; men vi vet ikke hvad vi får.

Jesus legger heller intet skjul på at hans vei er offerets og forsakelsens vei. Allerede i dåpen lyder det jo: Jeg forsaker. Og vi døpes til denne forsakelsens religion. Det er derfor ikke til å komme fra at der i kristendommen er et meget viktig moment av dom, og dog sier Jesus selv i Joh. 3, 16 ff., at han ikke er kommet til verden for å dømme verden, men for at verden skal bli frelst ved ham. Hans hovedopgave, ja hele hans opgave, er uttrykt i dette at han skal frelse verden; men han sier selv at da vil der også måtte skje en dom. Lyset er kommet til verden, og da blir der et valg mellom lyset og mørket. Adelskap forplikter, sier et gammelt ord, og slik er det også i kristendommen. Har man kjennskap til lyset, så må man også ta standpunkt til det, og det vil gå alle mennesker slik at kommer de inn i Jesu Kristi lys med hele sitt liv, da vil de finne at det er meget i dette liv som ikke tåler en slik «lysbehandling», og det som ikke tåler den, det drepes. Men det er det å merke ved Jesu «lysbehandling» av et menneske at selve livet reddes. Dersom vi ikke kommer inn under Jesu Kristi lysglans, da vil nok mangt av det som vi anser for livet, kunne holde sig; men der kommer en dag da vi merker at dette ikke var livet, og at selve livet, det evige liv, står i fare for å ødes, hvis det ikke allerede er ødelagt. Da blir frelseren dommeren. «Så har Gud elsket verden at han gav sin sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv.» Altså: Guds hensikt med sin sønn var og er den å frelse verden. Dersom det går op for oss, da tror jeg at vi fylles av en forunderlig glede, den som jeg synes å fornemme i dette utrope: Så har Gud elsket verden! — Vi kan knapt lese en side i Det nye Testamente uten å møte vidnesbyrd om at det

som har grepet menneskene og fylt dem med denne forunderlige, ydmyke glede, det er Guds ufattelige kjærlighet, og de som priser den høiest, det er gjerne de som har kjempet sig gjennom livet; men nu står det også fast at Kristus er igår og idag den samme. Da har han også samme oppgave og samme sindelag når det gjelder dig og mig. Også oss vil han frelse; men det gjelder om at vi tar mot ham i tro. Men det er jo nettopp det vi har så vanskelig for. Kunde vi bare tro fullt og helt, hengi oss. Det er visst en lengsel som ligger på bunnen av hver eneste menneskesjel. Men husker du ikke Luthers forklaring til den tredje artikkel? «Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min herre, eller komme til ham; men det er Den Hellig Ånds gjerning.» Ånden kan altså hjelpe oss til å finne freden i Gud gjennom Jesus Kristus. Det eneste vi kan gjøre, er da å be om å få åndens lys og kraft i hjertene våre, og ber vi ærlig og ydmykt om det, så blir vi bønnhørt, og da er vi evig salige. Da vil også vi bli fylt av denne forunderlige glede: Så har Gud elsket verden!

Gud gi oss alle i din nåde Den Hellige Ånds lys i våre hjerter. Skap og styrk de helliges samfund på jord. Amen.

Minner fra barneårene.

(Skrevet av en blind).

Å, det var herlige dager å få boltre sig i Guds frie natur! Det var sol og sommer, med en masse vakre blomster og dyr, og alt og alle var mine venner. Kjelken og skøitene var med overalt når sommeren ikke vilde mer.

Så kom skoletiden. En masse barn å leke sammen med, og så denne snilde, skjeggete læreren. At folk kunde klage over livet. Kunde der vel finnes noe mer herlig til? Lekser? Var det noe å snakke om!

Men så var det en dag jeg blev så syk i hodet; men bare en kort stund. — Dagene gikk. Nu og da var det ondt å sitte på skolen; for hodet verket slemt når smertene meldte sig. Doktoren blandet medisin, og jeg drakk; men hodet var like vrangt det. —

Jeg sitter ved middagsbordet og skreller min potet. «Nei», sa mor, «du må holde poteten rett og ikke sitte slik og skjegle.» Men poteten blev holdt til den ene siden likevel den. Da gråt mor og sa mange pene ord til mig. —

På skolen blev Europakartet så sørgelig uklart, og tallene danset på veggstavlen. «Han holder på å miste synet», sa læreren. Jeg gråt, men forstod ikke helt hvad det vilde si å miste synet. —

Det var eksamen. Mor var i skolestuen for å høre på. Da vi hadde hoderegning, smilte mor og så på mig. Men så skulde vi lese — og jeg blev fritatt. Barna skulde frem på Europakartet;

men jeg blev fritatt. Da lutet mor sig ned over pulten og gråt. Å, hvor ondt det gjorde å se mor gråte! —

Sommeren er kommet, og jeg rusler stille hjemme. All farveprakt er verdiløs; men en god vei ser jeg. Kameratene sier: «Han ser ikke». Det gjør ondt, fryktelig ondt. —

Høsten kom, og mor kom gråtende: «Du må til Trondhjem på blindeskole, gutten min.» —

Vi stod på bryggen, båten fløitet, mor og søsken gråt og jeg var grenseløs fortvilet. Bare 12 år og måtte reise fra far og mor og alle de kjære søsken. Men loven var kald og streng, så tårer hjalp ikke. —

Snart befinner jeg mig mellom 70 blinde. Når et par dager er gått, skriver jeg hjem til mor. Det blev ikke efter linjene på papiret; men mor vilde bli glad likevel, det visste jeg. Da mor fikk brevet, orket hun ikke å åpne det, men naboen måtte gjøre det og lese de første linjene. Dette brevet skal være det niest verdifulle mor har fått. —

Jeg er idag en voksen mann. Mor er gått til hvile, far også. Men jeg husker min barndom og alle de tårer mor gråt for sin kjære blinde gutt. Det er kanskje disse minnene som gjør at jeg elsker så høit det arbeidet som idag gjøres for de blinde.

De som leser disse korte trekk fra mine barneår, de må huske at det i landet vårt er omtrent 3000 blinde. I arbeidet for å gjøre livet lysere og lettere for dem bør alle være med.

J. K.

Fra forskjellige land.

Sverige. De Blindas Förening, Stockholm, har utsendt sin årsberetning for 1928. Av beretningen fremgår blandt annet at foreningen har hatt et statsbidrag på 100 000 kr. til sin virksomhet, et bidrag av Stockholms by på 13 200 til sin verkstedsdrift, et bidrag fra landets menigheter på 22 500 til fremme av bibliotekvirksomheten og endelig et bidrag av länene og de største byer på 6050 til utgivelsen av «De Blindas Veckoblad». Formannens innsamling tilførte foreningen 91 500 kr., og i form av legater har foreningen under året mottatt 93 700, mens overskuddet av «De Blindas Dag» utgjorde 45 300. Av de største utgiftsposter kan nevnes bidrag til blinde i forskjellige øiemed med tilsammen 104 200 kr. og sykehjelp med 13 650. — Ved foreningens børstebinderi- og kurvverksted arbeidet der under året gjennomsnittlig 54 blinde, og der blev i lønninger til dem utbetalt 115 600 kr. Gjennom foreningens materiallager blev der innkjøpt materialer og blindearbeider for 358 100 kr., og der blev gjennom lageret og utsalgene omsatt materialer og ferdige arbeider for 491 900. — Foreningens bibliotek blev i 1928 øket med 305 bind og talte ved årets utgang 11 477 bind, hvortil kommer filialenes bøker. Boklånene fordelte sig slik: Hovedbiblioteket i

Stockholm 17 456 bind; Göteborgfilialen 1450; Malmöfilialen 275; Hälsingborgfilialen 208; Kristinehamnfilialen 818.

Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda har også offentliggjort sin årsberetning for 1928. Beretningen viser blandt annet at nämnden og dens underavdelinger under året hadde et bidrag av länene samt byene Stockholm og Göteborg på tilsammen 68 700 kr., at der blev omsatt blindearbeider for 231 800 og ydet hjelp til blinde med et samlet beløp av 178 300. Länenes bidrag varierte fra 1000 til 6000 kr., mens bidragene fra Stockholm og Göteborg var på henholdsvis 13 200 og 6000. Et enkelt svensk län ydet således i 1928 betraktelig mer til blindesaksarbeidet enn alle norske fylker tilsammen. Stockholm bevilget som ovenfor nevnt ifjor også 13 200 kr. til De Blindas Förening, slik at byen i alt støttet blindesaksarbeidet med 26 200 kr. eller med et 26 ganger så stort beløp som Oslo. Göteborgs bidrag til blindesaksarbeidet var også 6 ganger større enn Oslos. Dette viser at man på fylkes- og bykommunalt hold i Sverige har en ganske annen forståelse av blindesaksarbeidets store samfundsmessige berettigelse og betydning enn hos oss.

D a n m a r k. Under navn av A/S Blindes Arbejde er nylig de tre forretninger sluttet sammen som hittil hver for sig har omsatt materialer til og arbeider utført av danske blinde. De gjelder: 1) Forretningen i Store Kongensgade, København, som har vært drevet av Foreningen til fremme af Blindes Selvvirksomhet. 2) De Blindes Erhvervsdepot i Rådhusstræde, København, som var en statsinstitusjon. 3) Dansk Blindesamfunds forretning i Ålborg. Tilsammen har forretningene årlig omsatt blindearbeider for ca. 300 000 kr.; men man håper at den nye ordning i høi grad vil komme til å fremme utviklingen, både fordi man tror det i lengden vil bli betydelig billigere å drive en stor enn tre mindre forretninger, og fordi man undgår den konkurranse som delvis har gjort sig gjeldende forretningene imellem. Det nye firma har en aktiekapital på 5000 kr., fordelt på 50 aktier á 100 kr., hvorav Foreningen til at fremme Blindes Selvvirksomhet og Dansk Blindesamfund eier hver halvparten. Der kan dog såfremt nogen måtte ønske å støtte virksomheten, tegnes B-aktier, som i motsetning til førstnevnte 5000 kr. (som kalles A-aktier), hverken gir adgang til utbytte eller stemmerett. Merkes må i denne forbindelse at forretningen efter sammenslutningen kommer til å råde over et betydelig årlig statsbidrag. Aktieselskapets styre består av ni medlemmer, hvorav de tre opnevnes av Sundhedsdepartementet, mens Foreningen til fremme af Blindes Selvvirksomhed og Dansk Blindesamfund hver velger tre medlemmer.

Ved Det kgl. Blindeinstitut i København er det i løpet av det siste året gjort meget vellykkede forsøk med å opplære blinde i vevning av gulvkluter. Det viser sig at de kan levere en fullt ut konkurransedyktig vare, og at de tjener betydelig bedre ved dette arbeide enn f. eks. med børstebinderi og kurvmakeri, likesom det

i nogen grad minsker tilgangen på blinde børstebindere og kurv-makere, som det allerede før er for mange av. For tiden er 9 mann beskjeftiget i gulvklutveveriet. Når det i løpet av så forholdsvis kort tid er lyktes å tilveiebringe den nødvendige avsetning på den nye vare, skyldes dette for en stor del den agitasjon som er blitt utført av blindeinteresserte for å skaffe bestillinger så vel fra offentlige institusjoner som private.

I Kjøbenhavn har man en blind translatør, hr. Knud Faulenborg, som nylig kunde feire 25-årsjubileum i firmaet F. L. Smith og Co.s tjeneste. Han er født 1889 og blev ansatt hos firmaet i 1904. I 1912 skulde Faulenborg ha tiltrådt en stilling i firmaets London-avdeling, men mistet på dette tidspunkt synet. Med sine fortrinlige kunnskaper i tysk, engelsk og fransk lyktes det ham ved stor energi og viljekraft å kunne gjenopta sitt oversettelsesarbeide. Herunder benyttet han sig både av diktafon og skrivemaskin og av metoder og hjelpemidler som han selv opfandt. Særlig bør nevnes hans stenografisystem som nu er blitt trykt av Dansk Blindesamfund og derved også kan komme andre blinde til gode. Hr. Faulenborg er den eneste blinde i Danmark som driver translatørvirksomhet, og han er således en banebryter på dette område.

Tyskland. Ifølge en nettop offentliggjort opgave omfatter Det Rikstyske Blindeforbund nu ikke mindre enn 130 blindeforeninger med et samlet medlemstall av 11 000.

De blinde musikklærere i Tyskland har for ikke lenge siden sluttet sig sammen til en egen organisasjon.

Jugoslavia. Tallet av blinde i Jugoslavia anslåes til 15 000. Det er tre blindeskoler i landet; men den ene skal nu nedlegges av politiske grunner (den ligger i Kroatia). I virkeligheten er jo to skoler altfor lite i et land med et så stort blindetall, og det er da også bare en brøkdel av de blinde som får nogen opplæring. I det hele synes de jugoslaviske blinde å være langt uheldigere stillet enn selv nabolandenes. Befolkningens tro på at blinde kan utføre nyttig arbeide er uhyre liten, og de to blindeorganisasjoner som finnes der nede, har derfor mange og store vanskeligheter å kjempe med; men der arbeides med stor energi, og man håper på bedre tider. Ifjor fikk den ene av disse foreningene satt i gang et verksted hvor der nu beskjeftiges 10 blinde.

De forenede Stater. I næsten alle offentlige biblioteker i de større amerikanske byer er der avdelinger for blinde. Disse avdelinger holder også de fleste blindetidsskrifter som utkommer i Amerika og Europa. Foruten avdelingene ved de offentlige biblioteker er der ca. 60 låneboksamlinger for blinde i De forenede Stater. Med hensyn til blad og tidsskrifter for blinde er man derimot i Amerika meget dårligere stillet enn i Europa. De fleste blindetidsskrifter blir der borte utgitt av sekter i propagandaøiemed. — —

Blindeverkstedene i Amerika drives for det meste av statskommisjoner, og i mange stater får de blinde statspensjon. Ca. 40 pct. av Amerikas blinde forsørger sig selv. — —

Perkins Institution for the Blind (nær Boston), en av verdens største blindeskoler, har nylig feiret sitt 100-årsjubileum. — —

Ved Hadley's Korrespondanseskole for Blinde som vi tidligere har omtalt, deltar nu 500, og det ikke bare amerikanere, men endog blinde fra så fjerntliggende land som Kina og India. Særlig for slike som har mistet synet i en senere alder, har denne skolen vært av overordentlig stor betydning. Korrespondanseskolen har sitt eget punktskriftstrykkeri og har blandt annet utgitt lærebøker i engelsk, tysk og fransk.

K a n a d a. På Det kanadiske Blindeforbunds tredje kongress som nylig har vært holdt, blev spørsmålet om innførelse av statspensjon for ubemidlede blinde drøftet inngående. Man besluttet å sende en deputasjon til regjeringen som mottok den meget forståelsesfullt og lovet at saken skulde bli fremmet snarest mulig. I moderlandet England har blinde helt siden 1920 hatt en slik pensjon som det her er tale om.

A r g e n t i n a. Det argentinske Nasjonalbibliotek for Blinde som vi for noen måneder siden gav en utførlig omtale av i artikkelen «Blindeforholdene i Latin-Amerika», fortsetter sin rivende utvikling. I siste driftsår blev biblioteket av Buenos Aires' kommune bevilget et bidrag på 5000 dollars, og til den nye bygningen blev der i løpet av noen få uker av folkebiblioteker, klubber, og kommunale myndigheter landet rundt ydet 9000 dollars. Videre bevilget folkebibliotekenes fellesorganisasjon 2000 dollars som hjelp til utvidelse av bibliotekets punktskriftstrykkeri. Kvinneorganisasjonene i Buenos Aires har tatt op arbeidet for avskriving av bøker i blindeskrift på sitt program. Organisasjonene gir kurser i punktskrivning i sine foreningslokaler, og ikke mindre en 280 skriveapparater er hittil blitt fordelt mellom interesserte avskrivere. Bibliotekets samlede inntekter beløp sig i driftsåret til 39 600 dollars og utgiftene til 28 100 dollars, slik at overskuddet blev 11 500 dollars.

J a p a n. I Japan er man kommet meget langt med hensyn til trykning av bøker for blinde. Blandt annet er der utgitt et japansk-engelsk leksikon i 8 bind. Der utkommer en lang rekke månedsskrifter for blinde i Japan og endog et dagblad.

Kronprinsparret i Blindes Utsalg, Oslo.

Kronprins Olav og kronprinsesse Märtha kom lørdag formiddag 25. mai kjørende til Blindes Utsalg i Bergslens gt. 13, hvor de kjøpte en del vakre kurvmøbler, meddeler «Aftenposten».

Budgettforslag for Østlandske Blindeforbund 1930.

1. Avgift til Norges Blindeforbund	3 400
2. Blindes Utsalg	12 000
3. Filialen	3 600
4. Lån og bidrag	2 500
5. Biblioteket	2 500
6. Innbinding	300
7. Administrasjon (herav 1200 til formannens sekretariat og 900 til kassereren)	3 500
8. Reisesekretær	3 000
9. Tilfeldige utgifter	300
10. Sommerhvile	500
11. Årsmøtet	900
	32 500

Store tap for den engelske blindeverden.

To velkjente personligheter innen den engelske (og vi kan gjerne si den internasjonale) blindeverden er nylig avgått ved døden, nemlig Mr. Guy Marshall Campbell (seende) og sir Alfred Washington Guest Ranger (blind). Førstnevnte var direktør for den verdensberømte høiskole Royal Normal College an Musical Accademy for the Blind, London, og sistnevnte var Englands mest kjente blinde jurist.

Mr. Campbell som var sønn av den verdensberømte sir Francis Campbell (blind), grunnleggeren av Royal Normal College, var født i Newtonville, Massachusetts, U. S. A., 1863. Nogen år senere blev faren lærer ved Perkins Institution for the Blind i Watertown (nær Boston), en av verdens største og beste blindeskoler. Lille Guy var således fra sin tidligste barndom av vant til å være sammen med blinde, og han var meget snild og hjelpsom mot sine synsberøvede kamerater. Unge Campbell blev sendt til England for å fullføre sin utdanning, og han reiste også meget i Norge, Sverige, Frankrike, Belgia, Schweiz og De forenede Stater. Han blev så lærer ved Royal Normal College og var sin far en god støtte. I 1912 eftrefulgte han ham som høiskolens direktør. Før han blev skolens chef, ledet Mr. Campbell flere ganger elevturnéer som gav konserter i europæiske og amerikanske byer og viste hvor høit musikkundervisningen stod ved høiskolen. Sir Francis hadde på mange måter vært en foregangsmann, og sønnen fulgte trolig i farens spor. Han har gjort meget for ytterligere å høine utdannelsen ved høiskolen. I 1915 oppførtes således en ny bygning utelukkende for undervisningen i pianostemming, som alltid har vært et av høiskolens hovedfag.

Mr. Campbell var en ivrig idrettsmann, og han er skaperen av den moderne gymnastikkundervisning for blinde i England. Han var også den første som innførte undervisning i svømming og livredning og i sykling og rulleskøiteløpning for blinde.

Mr. Campbell var en av stifterne av og i flere år sekretær for The Metropolitan Blind Union (de londonske blindeforeningers felles organisasjon). Han var også stifter av og sekretær for The Union of Associations for the Blind (de engelske blindeforenigelses landssammenslutning), og han var med i ledelsen for The College of Teachers for the Blind (høiskolen for blindelærere) m. m.

Sir Alfred Washington Guest Ranger tilhørte en gammel og ansett engelsk familie. Han var født i Brislington i Sommerset 1848. Synet mistet han i 15-årsalderen. Allerede dengang kom Washinton Rangers enestående viljestyrke klart for dagen. Han besluttet ikke å la sig stanse av ulykken, men tvert imot å fortsette sin utdannelse av all kraft på tross av alle hindringer. Ranger blev en av de tre første elever ved det nyoprettede Worcester College for the Blind. Etter å ha gjenemgått dette gymnasium begynte han universitetsstudiene i Oxford og avla sin juridiske embedseksamen med udmerkelse. Senere tok han den juridiske doktorgrad, likeledes med udmerkelse. Blinde akademikere var noget ganske ukjent i England på den tiden, og tross sine fortrinlige eksamener hadde Ranger mange vanskeligheter å kjempe med; men han overvant dem alle i løpet av nogen år. I 1879 startet han egen forretning som han ved sin sjeldne dyktighet og energi oparbeidet til megen anseelse. Ja, det er blitt sagt at ingen engelsk blind har inntatt en mer fremskutt stilling enn Ranger, og det vil ikke si lite; for man har hatt og har mange høit ansatte blinde der borte. Ranger gikk senere i kompaniskap med to seende jurister, og advokatfirmaet Ranger, Burton & Frost er nu et av de mest velkjente i London.

Men Ranger slo sig ikke til ro med at han selv hadde oppnådd en uavhengig og fremstående stilling i samfundet. Han vilde også hjelpe sine blinde kamerater. Det var da ganske naturlig at han først og fremst tenkte på dem som vilde gå studieveien. Han blev formann i direksjonen for Worcester College og samlet selv inn størsteparten av de midler som trengtes til opførelse av de nye bygninger ved gymnasiet. Snart kom han også inn i ledelsen for The British and Foreign Blind Association (nu National Institute for the Blind). Senere blev han også her president, og det falt på ham å lede åpningshøitideligheten ved innvielsen av instituttets store nye bygning i Great Portland Street, London, i mars 1914. Her var både den engelske konge og dronning til stede. Videre var Ranger vicepresident i styret for St. Dunstan's (den verdenskjente skolen for engelske soldater og sjøfolk som mistet synet i krigen).

En av sir Washingtons fremste fortjenester er hans store

arbeide for de blinde kvinner. Han var en av dem som bidrog til å få opprettet hjemmet for blinde piker i Brighton (The Barclay Home), og det var ham en stor glede da Nasjonalinstituttet for Blinde kunde sette i gang høiskolen for unge blinde damer i Chorley Wood. Også de blinde småbarn tenkte han på og var i flere år sekretær for det av Nasjonalinstituttets barnehjem som ligger i Chorley Wood. En annen sak som interesserte ham sterkt, var opprettelsen av et stipendiefond for begavede blinde unggutter. Ranger var juridisk rådgiver for mange engelske blindeforeninger, og han utførte alltid dette arbeide som et æreshverv og tok aldri betaling. Han var i besiddelse av et sunt omdømme og et lyst livssyn, parret med en sjelden begavelse, dygtighet og arbeidskraft. I det hele tatt var han en mann som viste hvad som kan utrettes av blinde, skriver «Progress».

For sine mange fortjenester både på det almenes og blindesaksarbeidets område blev Mr. Ranger for vel et halvt snes år siden adlet av den engelske konge.

Henriette Zapater.

Pioneren for esperantobevegelsen blandt Tysklands blinde, fru Henriette Zapater, Köln, er for nogen tid siden avgått ved døden. Hun var de tyske blindes esperantokonsul, deres delegerte i Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj (UABE) og kasserer i La Esperanto-Blindulligo de Germanujo (EBLOGO).

Presidenten for Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj (De Blinde Esperantisters Verdensforbund), hr. Joseph Kreitz, gir i februarheftet av «Esperanta Ligilo» følgende vakre skildring av fru Zapaters liv og arbeide:

Fru Henriette Zapater er død! — Hvilken smerte volder ikke disse fem ordene alle som kjente hennes noble sjel, hennes hjertegripende kjærlighet til vår hellige sak, hennes store og utrettelige propagandavirkosomhet for utbredelsen av esperanto blandt Tysklands blinde og hennes banebrytende arbeide for esperantosaken i sin almindelighet.

For å føre vår dyrebare og uforglemmelige avdøde nærmere også til dem som ikke har hatt anledning til å lese eller høre mer detaljert om hennes betydningsfulle liv, skal jeg som kjente henne så godt og arbeidet sammen med henne i 8 år, her få gi noen biografiske opplysninger om henne.

Henriette Zapater, født de Chalmot, nedstammlet fra en hollandsk adelsfamilie og blev født 1867 i Arnhem, Holland, som datter av en høitstående postembedsmann. Helt fra fødselen av var hun litt svaksynt, og i sin tidligste barndom blev hun efter en operasjon blind på det ene øiet. Hun kunde dog gjennomgå en privat pikeskole. Særlig interesserte hun sig for fremmede sprog, og allerede i 12-årsalderen kunde hun foruten sitt morsmål (hollandsk) tale godt engelsk, fransk og tysk. Senere lærte hun ved selvstudium latin og italiensk og sist esperanto og spansk.

I 1901 offentliggjorde redaktør Thilander, Stockholm, i det engelske blindetidsskrift «Progress» en god propagandaartikkel for esperanto. Frk. de Chalmot leste den; men hun som selv var i besiddelse av så omfattende sprogkunskaper, så fra først av ikke esperantos store verdi, og i en artikkel i nevnte tidsskrift tok hun skarpt til orde mot Thilanders opfatning. Senere lyktes det dog Thilander gjennom privat korrespondanse å overbevise henne om esperantos verdi og nytte særlig for blinde, og det er karakteristisk for hennes opriktighet og mot at hun straks offentlig tilstod at hun var blitt klar over esperantos store betydning. Siden den tid arbeidet hun ivrig for vår sak, ikke bare blandt blinde, men også blandt seende, ikke bare i Tyskland (hvor hun allerede hadde bodd i nogen år), men også i utlandet. Overalt drev hun propaganda, arbeidet for og skrev om verdenssproget, og hun utførte herved et sant pionerarbeide for vår høie idé, som hun forblev trofast mot til døden, til det siste åndedrag. Hun deltok i de esperantiske verdenskongresser i Cambridge, Dresden, Barcelona, Haag, Prag og Nürnberg. På kongressen i Barcelona blev hun kjent med den fremragende spanske musiker Baldomero Zapater, med hvem hun senere inngikk ekteskap. Esperanto var og blev talesproget mellom de to ektefeller som tilhørte forskjellige nasjonaliteter. Ofte var jeg deres gjest, og jeg følte mig som var jeg i Esperantolandet.

I 1906 holdt fru Zapater et propagandaforedrag i den store forsamlingssalen på handelshøiskolen (nu universitet) i Køln, og dette foredraget førte til stiftelsen av esperantoklubben i Køln som fremdeles er en av de viktigste esperantosammenslutninger i Tyskland. Et annet resultat av hennes offentlige propagandavirksomhet var at hun fikk tillatelse til å sette i gang et esperantokursus ved handelshøiskolen. I fem år underviste hun med stor fremgang ved høiskolen, og mange unge begavelses blev gjennom dette ivrige esperantister. Som anerkjennelse for sitt banebrytende arbeide for esperantismen i Køln tildelte esperantoklubben henne på klubbens 20-årsdag et kunstnerisk utført æresdiplom.

Hvad vår kjære avdøde venninne utrettet for å fremme kjennskapet til esperanto blandt de blinde, er det ikke mulig å uttrykke bare med nogen få ord. I alle land hadde hun venner, og mot meningsfeller i alle land var hun alltid elskverdig og hjelpsom. Ja, hun arbeidet i virkeligheten ikke for annet enn utbredelsen av det internasjonale hjelpesprog. Til dette viet hun hele sitt liv. Siden 1924 var hun syk, så syk at hun i mange måneder ikke kunde forlate sengen. Likevel forsømte hun ikke vår sak. Nei, hun opfylte samvittighetsfullt sine plikter. Ofte var hun altfor samvittighetsfull. Ja, selv den siste dagen hun levde, talte hun med mig om esperanto og undertegnet en check for EBLOGO. Det var vidunderlig å se denne noble kvinnen i hennes siste levedager. Meget led hun; men hun var tålmodig. Den som

kjente henne nærmere, forstår hvilke tap hennes bortgang er for Tysklands blinde esperantister.

En av våre mest trofaste meningsfeller er død, en av forkjemperne for vår høie idé. Personlig har jeg i henne mistet en god venn. Hennes ånd skal alltid leve blandt oss, og vi som nu høster fruktene av hennes arbeide, vi lover å fortsette hennes livsverk og følge hennes eksempel. Et edelt hjerte, et hjerte av gull har holdt op å slå; men hennes minne vil alltid leve blandt oss.

Joseph Kreitz.

Blindeforholdene i Bulgaria.

I 1926 var der i Bulgaria ifølge den offisielle statistikk 3820 blinde (2002 menn og 1818 kvinner). Det er bare én blindeskole i landet, nemlig statsskolen i Sofia. Skolen blev oprettet i 1905 av prof. dr. Pashev som samme året gav ut en bok om øienhygiene og begynte en ivrig propaganda for igangsettelse av blindeskoler. Han blev selv skolens første bestyrer. Den nuværende leder, hr. V. Stefanov, var i en årrekke døvelærer. Det er en fremadstrebbende mann og en varmhjertet blindevenn.

Elevene optas på skolen i alderen 7—14 år. For de ubemidlede elevers skoleophold bestrides utgiftene av staten, men for de velhavende klassers barn betales der 600—6000 lev pr. år, alt efter foreldrenes eller forsørgernes formuesomstendigheter.

Undervisningsutgiftene bæres i sin helhet av staten. Det som kommer inn som betaling for de velhavende elever, legges op til et fond som skal brukes til opførelse av ny skolebygning. Staten leier nu lokaler for skolen i et privathus, men dette er ikke skikket for øiemedet. Fondet er likevel ennå ikke så stort at man kan sette nybygningsarbeidene i gang.

Undervisningen ved blindeskolen drives så vidt mulig efter samme plan som folkeskolens. Den hemmes meget ved mangel på læremidler. Særlig gjelder dette undervisningen i regning, tysikk, kjemi og geografi. De mer begavede elever får undervisning i tysk og esperanto.

Skolens lærere ansettes efter konkurranse. Blindelærerne må ha tatt eksamen ved en offentlig lærerskole. Før de får fast ansettelse ved blindeskolen, må de gjennomgå en toårig prøvetid og derefter ved en særskilt eksamen vise at de er kvalifisert for blindelæregjærningen. Blindelærerne blev tidligere avlønnet efter samme regulativ som folkeskolelærerne; men ifølge en lov av 1924 får de nu et månedlig tillegg av 300 lev.

Elevantallet i dette skoleår (1928—29) er 77, 54 gutter og 23 piker. Undervisningstiden er 9 år. I de 4 første undervises der efter folkeskolens plan og i de 2 følgende efter byskolens, mens de 3 siste årene er viet undervisning i håndverk, musikk osv. Musikkundervisningen omfatter piano, fiolin og blåseinstrumenter. Ved skolen blir der også gitt undervisning i pianostemming. Hånd-

verksundervisningen omfatter børstebinderi, kurvmakeri, nettbinding samt tilvirkning av tøisko og tøitøfler. De utgående elever får av staten et startsbidrag på 2000 lev.

De blinde håndverkeres stilling i Bulgaria er meget vanskelig, og de kan ikke ernære sig ved sitt arbeide. I industrien har det ennu ikke lyktes å få blinde beskjeftiget. Verksteder eller hjem for blinde finnes ikke. Stort sett må de blinde forsørgeres av slektninger, av kommunene eller av den private godgjørenhet. Staten gir ingen støtte til blindesaksarbeidet, bortsett fra undervisningen.

De bulgarske blinde har tre hjelpeorganisasjoner:

1) Esperantosammenslutningen «Balkans Stjerne», Sofia, hvis president er hr. St. Nenkov. Medlemstallet er for tiden ca. 80. Sammenslutningen hvis inntekter tilveiebringes ved konserter, medlemskontingent og gaver, har satt i gang lesekurser for blinde som enda ikke kan punktskrift, og den har et lite bibliotek. Foreningen som blev stiftet i 1921, vil også søke å få opprettet verksteder for voksne blinde.

2) «Beskyttelsesforeningen for Blinde», Sofia. President i denne organisasjon som er en sammenslutning av seende, er prof. dr. Pashev, grunnleggeren av blindeskolen i Sofia. Foreningens oppgave er å få i gang en stor skole for voksne blinde samt å opprette verksteder og utsalg av materialer og ferdige blindearbeider. Sammen med «Balkans Stjerne» har foreningen også fått i stand avdelinger for blinde på byens lesesaler. Hit kommer de blinde for å lese punktbøker og for å få lest aviser høit for sig.

3) «De Krigsblindes Forening» hvis oppgave er å ta sig av dem som mistet synet i verdenskrigen. Det er over 150 krigsblinde i Bulgaria. De får pensjon av staten; men den er så liten at den ikke er tilstrekkelig til å leve av. Særlig er dette tilfellet for dem som ikke har pårørende som de kan bo hos. Vel er det så at også de krigsblinde har lært et eller annet håndverk; men det er ikke mange av dem som har kunnet dra sig dette til nytte.

Verdens eldste blindeinstitusjon.

Et besøk i Quinze-Vingt.

I almindelighet pleier man å regne Nasjonalinstituttet for unge blinde i Paris, opprettet av Valentin Haüy — Blindeundervisningens far — i 1784 for verdens eldste blindeinstitusjon. Der finnes likevel en som er meget, meget eldre, og også den er i Frankrike. Denne institusjon som ligger midt i hjertet av Paris og bærer det noget kuriose navn Quinze-Vingt (15 × 20), blev opprettet i året 1260 av kong Ludvig den hellige som en forsørgelsesanstalt for 300 riddere som hadde mistet synet på kors-togene. Senere er det blitt omdannet til et almindelig blindehjem. Dets nuværende direktør, M. Gérardin, innehadde tidli-

gere et høit statsembede i Algier og var senere ansatt i det franske Arbeidsdepartement. Det er en mann med stor administrativ erfaring. Blandt annet interesserer han sig sterkt for esperantobevægelsen som han tar aktiv del i. Meget elskverdig fører han oss gjennom blindehjemmet — en hel liten by — og gjennom øienklinikken. Han kjenner hver krok på hjemmet, hver detalj i dets historie, hver enkelt av dets beboere.

Blindehjemmets historie er ganske romantisk. I 1780 blev det flyttet fra et kloster som lå omtrent der hvor teatret Comédie De française er beliggende, til den nuværende bygning. Denne var da kaserne for farvede soldater og var forbundet med det berømte fengsel Bastillen ved en underjordisk gang.

Hjemmets arkiv gjemmer mange merkelige ting. I støvete glassmontrer finnes således brevene fra pave Alexander IV (av 1260) og Urban IV (av 1261) samt hundreårige pergamenter som inneholder gavefortegnelser. Mange av dem er meget betydningfulle. Skal tro de som besøker det berømte musikketablisement Folies Berbères, vet at dette ligger på en tomt som har tilhørt Quinze-Vingt siden 1584, da den blev skjenket hjemmet av kaniken Quentin Courtin?

I middelalderen blev blindehjemmets kirke meget besøkt av adelsmenn på grunn av den pavelige avlad som blev gitt der, og i det 17. årh. kom mange for å høre den berømte orator Bourdaloue's prekener. Nu er både organist og sangere blinde, og det samme er tilfellet med menigheten.

Ute på den store gårdsplassen løper og leker blindes seende barn. Menn og kvinner passerer forbi. De går litt langsomt, men med faste, sikre skritt og endog uten stökk. Det er blinde som enten kommer fra sitt arbeide eller fra besøk hos naboene.

I bygningens første etasje er der bibliotek med bøker i punkt-skrift. Vi håper at der snart også vil bli en esperantoavdeling der.

Gjennom hver av husets fire etasjer løper en bred korridor, og på begge sider av denne ligger de blindes værelser. Beboerne har sin fulle frihet. De kan reise til andre byer, delta i valgene til nasjonalforsamlingen osv. Vi hører en radiokonsert, og vi hører fiolin- og pianospill. Når de blinde møtes i korridorene, kjenner de hverandre på gangen og hilser. Her er der en blind pike som passer en av funksjonærenes barn mens denne er optat av dagens virke. Der er det en blind mann som leser høit av en bok for sin seende kone mens hun arbeider.

I hver etasje ser vi signalbokser. Hvis en blind blir syk om natten, legger han en liten metallplate med værelsets nummer i boksen. Det ringer og den vakthavende pleierske kan løpe til.

Verkstedene ligger nede på gårdsplassen. Der lager man begravelseskranser, børster, stoler osv. Hr. Gerardin som følger oss, prater med de flinkeste. Nogen av dem underviste allerede ved utgangen av 1914 de første krigsblinde. Disse var helt sjelelig nedbrutt, og det var bare takket være de blinde beboere av Quinze-Vingt at de kom til å lære noget.

Vi kommer inn i lesesalen. Om morgenen blir aviser lest høyt for de blinde etter fritt valg, og om eftermiddagen leses der bøker. Her holdes der også møter når der skal være bystyre- eller parlamentsvalg.

På en annen gårdsplass er der opstillet bur med offere for videnskapen og fremskridtet. Ved siden av ligger Quinze-Vingts øienklinikk, opført i 1880.

Hr. Gérardin forteller oss om sine planer. Han ønsker å modernisere denne gamle tradisjonsrike institusjon og utvide dens virkefelt. Som den vidtskuende mann han er, vil han vi skal gi ham råd, ikke snakke ham efter munnen, men si hvad vi virkelig mener.

(Efter «Esperanta Ligilo»).

Fra Mellem-Amerika.

Av prof. *Karl Sieber*, Heidelberg.

I republikken Guatemala blev der ifjor satt i gang en erhvervsskole for blinde i alderen 15—45 år. Ifølge vedtektene skal bestyreren være blind, mens 10 pct. av lærere og funksjonærer kan være seende. Skolen har 7 avdelinger. Første avdeling har som oppgave å bringe de innkomne elevers evner og anlegg på det rene og sørge for at de får lære et erhverv som de med utbytte kan drive efter at de er ferdige på skolen. I annen avdeling er undervisningen også av forberedende og opøvende art. Blandt annet har man gymnastikkundervisning. I tredje avdeling blir der gitt opplæring i jordbruk og fjærfeavl, i fjerde i industriarbeider og håndverk, og i femte avdeling undervises i handelsfag. I sjette og syvende avdeling undervises i musikk, massasje, pianostemming, mekanografi, pedagogikk osv.

Det synes nokså eiendommelig for oss nordboere at undervisningstiden i hver av disse avdelinger ikke er mer enn 6 måneder. Selv om sydlendingen kanskje lærer forttere enn vi, forekommer det oss likevel at denne undervisningstid er for kort.

Erhvervsskolen skaffer også de utgående elever arbeidsplasser. Videre vil skolen oprette en sparekasse som på beste måten kan forvalte de blindes sparepenger samt gi dem kreditt og i nødsfall også økonomisk støtte. Denne sparekassen skal også danne det finansielle grunnlag for en forbruksforening hvor de blinde kan få kjøpt levnetsmidler, klær osv. til billigst mulig pris.

I Meksiko er der under ledelse av den blinde dikter og musiker Cimitri M. Dávila blitt stiftet en «Blindemisjon» som har til oppgave å få i gang blindesaksarbeide også i andre mellem-amerikanske stater, hvor det hittil ikke har vært gjort noget for de blinde. Det ser ut til at bestrebelsene skal krones med hell. Regjeringen i republikken Salvador har således lovet å oprette en

blindskole, og den har gitt Blindemisjonen i oppdrag for regjeringens regning å anskaffe det nødvendige undervisningsmaterielt fra De forenede Stater.

(Efter «Beiträge zum Blindenbildungswesen»).

Lettelser ved postsending av blindeskrift.

Norges Blindeforbund sendte for lengre tid siden andragende til Handelsdepartementet om visse endringer i postbestemmelsene for sending av blindeskrift. Dette har nu ført til et meget gladelig resultat. Ved kgl. resolusjon av 24. mai d. å. er nemlig grensen for sending av blindeskrift som korbånd fra 1. juli 1929 forhøiet fra 2 til 3 kg. Fra samme dato er ombringelsesgebyret for blindeskriptpakker til Oslo og Bergen (uansett vekt) ophevet. — Disse endrede postbestemmelser vil få stor betydning særlig for våre lånebiblioteker, og myndighetene fortjener megen takk for den utviste imøtekommenhet.

Jernbanemoderasjonen.

Statsbanene har gitt oss 50 pct. moderasjon for deltagerne i Trondhjems møtene og Oslomøtet. Alle som ønsker moderasjon til Ø. B.s årsmøte, må som tidligere bekjentgjort melde sig til Ø. B.s kontor, Bergslens gt. 13, Oslo, og opgi navn og fra hvilken stasjon billetten skal gjelde. Moderasjonen gjelder med alle tog undtagen nattogene. — Alle som ønsker moderasjon til N. B.s årsmøte og N. B.f.s landsmøte, må melde sig til formannen i N. B., lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen, Trondhjem, og gi de samme opplysninger. — Til Ø. B.s årsmøte har der i alt meldt sig over 60 tilreisende. — Alle som ønsker moderasjon, må melde sig snarest mulig.

Erling Herstad.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårds gt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjeltnet, Bergslens gt. 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningens gt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantz gt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb., Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslens gt. 13; tlf. 62433.

Belønnet med 8
Grand Prix paa
hygieniske

London....1902
Paris1902
Paris1903
Rom1903

Guldmedaljer og
nedenstaaende
utstillinger:

Athen1903
Marseille...1903
Madrid1907
Paris.1907

er ifølge hr. prof. dr. Axel Holsts attest av 16. august 1909 saa sterkt bakteriedræpende at blot *en hundredel* STOMATOL opblandet i *niognitti hundredeler* lunkent vand (32° C.) dræper difteri og kolerabaciller *inden 15 sek.*

STOMATOL er grundet denne sin sterkt bakteriedræpende evne et uvurderlig gurglevand.

STOMATOL bør derfor benyttes flittig mot forkjølelse, influenza og halssygdommer. Nogen draaper Stomatol dryppet i dampende vand og indhallert er fortrinlig mot snue.

STOMATOL har en frisk, behagelig smak, borttar daarlig aande og garanteres fri for enhver giftig forbindelse.

Carl A. Høyer's Stomatolfabrik

Norges ældste Mund- og Tandvandfabrik • Etabl. 1896

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygelz, Piano & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til

**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

S e v å r e v i n d u s u t s t i l l i n g e r

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørjes overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning
Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapoteket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SÆLSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbygn. Telefon 1903	
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15 ¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. med. I. Schiøtz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)
	Øienlæge Hørven Teatergt. 3, 1—3, ¹ / ₂ 6— ¹ / ₂ 7 Telefon 24786
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN AS

Strandgaten 58 — Bergen.

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkene.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400.000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Sløtsgate 3 — Oslo

Bruk

Blindefyrstikker

De koster **1 - en -** øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning

Tapeter - Linoleum

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på bladet.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 7.

Juli 1929

18 årg.

Innhold: Ved Vestlandske Blindeforbunds 25 års jubileum (16. juni 1929). Vestlandske Blindeforbunds 25. årsmøte. — Vestlandske Blindeforbunds 25-årsberetning. (1904—1929). — Årsberetning for vestlandske Blindeforbunds bibliotek 1928. — Utdrag av Vestlandske Blindeforbunds regnskaper for 1928. — Blinde i industrien. — Blindeskoleelever som tar idrettsmerket. — Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

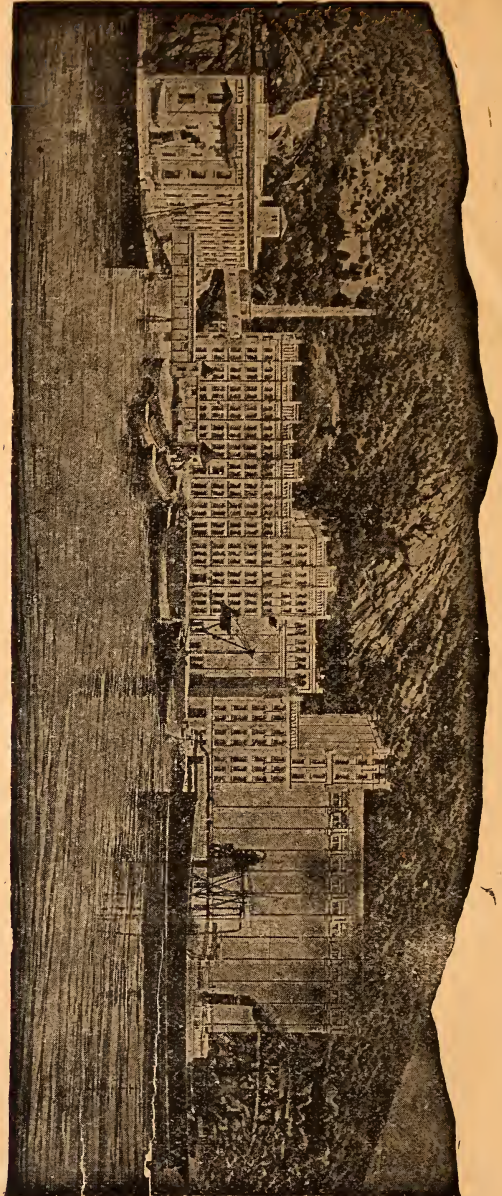
Tekst på annoncesider: Møter. — En velfortjent utmerkelse. — Fra årseksamenen på Dalen blindeskole. Ny landvinning for blindesaken.

Legg merke til annonsene!

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besørger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9^b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

T e l e f o n e r : 1 3 9 5 — 2 0 4 3.

Møter.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 3. 5. 1929.
Til stede var: Gjøen, Sørensen, Dethloff og frk. Steen. — Behandlede utkast til budgett for V. B. for 1930. — Til arrangementskomité for årsmøtet blev foreslått hr. og fru Johansen, fru Totland og frk. Schwings. — Det besluttetes å stille 780 kr. til disposisjon for feriebidrag. Enn videre blev det besluttet å konferere med A/S. Sannem om de 500 kr. som V. B. hadde fått av dette, kunde brukes til feriebidrag for Bergens blinde. — Behandlede tre ansøkninger om bidrag som innvilgedes med et samlet beløp av 165 kr. — Forretningsutvalget besluttet å invitere Hjelmtveit til forbundets årsmøte. — Oplestes en del skrivel-

A s Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

ser angående et testamente som var opprettet av fru Ingeborg Bastiansen, Nordfjordeid. V. B. og F. f. B. gjorde begge krav på å ha rett til det testamenterte beløp på 3000 kr. Forretningsutvalget fant under de foreliggende omstendigheter å måtte gi avkall på sitt krav til beløpet, men var fremdeles av den opfatning at fru Bastiansen hadde ment V. B. — Forretningsutvalget besluttet å forespørre utsalgsstyret om den tidligere grense for kreditt til blinde leverandører ikke burde nedsettes.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 29. 5. 1929. Til stede var: Gjøen, Sørensen og Dethloff. — Oplestes en fortegnelse på i alt 62 ansøkninger til feriebidrag, hvorav 61 blev innvilget med et samlet beløp av 1180 kr. — Der forelå til behandling i alt 5 ansøkninger, hvorav to blev innvilget med til sammen 67 kr. To ansøkninger blev utsatt til et senere møte.

Sekretariatet.

De forskjellige lokalforbunds årsmøter og Norges Blindeforbunds landsmøte blev holdt i sitse halvdel av juni. Alle møter var godt besøkt og må betegnes som meget vellykket. Referater og beretninger vil komme efter hvert som de foreligger og der kan skaffes plass for offentliggjørelsen. Vi begynner idag med referat og beretning for V. B., hvis årsmøte blev holdt først.

Ramstad & Tertnæs,

tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

Specialitet:

Drestøier
Kjoletøier
Kaapetøier

Prøver sendes

½ I. C. Lunds Klædehandel

Etabl. 1875

Strandgaten 9 — BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen ⅓ Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods

Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,

Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul

Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern

Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

Kjød- &
Pølseforretning

Torvgaten 2

Telefon 0970 : 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

En velfortjent utmerkelse.

Kongen har under 29. juni tildelt frk. Tina Magnesen, Stavanger, fortjenstmedaljen i gull som påskjønnelse for hennes store innsats i norsk blindesaksarbeide. Særlig på det kulturelle område har frk. Magnesen utført en virksomhet som er aldeles imponerende. Hun har nu skrevet av 175 bind for V. B.s Bibliotek og fortsetter like trutt fremdeles. Også i det praktiske blindesaksarbeide i Stavanger (og dermed i V. B.) har frk. Magnesen helt fra hun kom med i virksomheten, vært en av de drivende krefter. En tid var hun også styremedlem i V. B. for Rogaland. Frøkenen har nylig sammen med noen venner foretatt en Nordkapptur og er i det hele i full vigør tross sine snart 70 år. — Vi ønsker henne hjertelig til lykke med den så vel fortjente utmerkelse.

Fra årseksamenen på Dalen blindeskole.

På Dalen Blindeskole (Trondhjem) holdtes igår eksamensopvisning i sang, piano- og orgelmusikk. Mange var møtt frem for å høre på, da det står ry av disse opvisninger.

Vi som var til stede igår, gikk hjem med den tanke at når kjærlighet og tålmodighet driver verket, da krones det med hell. Det var betagende å se de små blinde barn stå der og med sine vakre bårnerøster folke det skjønne som livet gir — naturens undere, som de fleste av dem aldri hadde sett, men følt. De sang så vakkert disse barn, flerstemte, vanskelige sanger, med en følelse og et foredrag som er sjeldent for barn. Bl. a. festet jeg mig ved Nils Larsens: Hymne — sjelfullt sunget. —

Hr. Nergård har ære av sine små sangere, og han føler visst også sikkert en indre glede ved gjennom sang å kunne spre så meget solskinn inn i de blindes liv.

Vi takker skolens bestyrer, lærere og de små blinde barn for den hyggelige stund vi hadde på Dalen igår.

(d. i «Dagsposten» for 14. 6. 1929).

Ny landvinning for blindesaken.

Den blinde dame, frk. Mildrid Støre, Mosjøen, som i 1926 tok eksamen artium i Trondhjem med Særdeles tilfredsstillende i hovedkarakter, har siden viet sig det filologiske studium ved universitetet. Hun har også i lengre tid opholdt sig ved høiskolen for blinde i Marburg, Tyskland, og Chorley Wood, England.

Frk. Støre har i år tatt eksamen i engelsk ved universitetet med karakteren 1,4. Ifjor opnådde hun samme karakter i tysk. Som kjent er 1,5 rent Laud, og alt som kommer under 1,5 er innstilling.

Vi ønsker frk. Støre hjertelig til lykke. Dette sjeldne eksamensresultat er ikke bare en vakker seier for henne personlig, men også en ny og betydningsfull landvinning for vår sak.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grænsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp derfor altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— **Sengeutstyr** —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker, kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 7.

Juli 1929

18 årg.

Ved Vestlandske Blindeforbunds 25 års jubileum.

(16. juni 1929)

I.

Å være blind er ikke lett, —
især for den som før har sett, —
det har vi hørt så mange si
og er vel også enig i.

Men der er det som tynger mer,
som meget, meget verre er:
Å føle sig foruten verd,
for nytteløs i all sin ferd; —

Å vite at ens strev og strid,
ens dyktighet og all ens flid,
å vite hva d en prøve vil,
det intet intet fører til; —

Å føle at en ensom står
midt i det liv som om en slår,
å kjenne stengsel på hver kant
i tillegg til det lys som svant; —

å vite at en virke må
hvis en mot mørket skal bestå,
å eie mektig selvhjelpstrang,
men være dømt til dådløs tvang;—

alt dette knuger tifoll mer,
alt dette tifoll verre er
enn det å savne synets skatt,
enn det å gå i stadig natt!

Det er så hård, så bitter lodd
at det nok sette kan sin brodd.
Hvad under om en motløs blir —
og sist på helt sig over gir! — —

Slik var de blindes liv og kår
her vest i mange, lange år.
Slett ingen vei der førte frem;
så håpløst allting syntes dem.

II.

Men da var det noe hendte,
noe merkelig og stort,
noe som det hele vendte, —
skjønt fra først av ikke fort:
Noen unge jenter, gutter
fikk en skapende idé:
Sammen vi oss alle slutter! —
Og så stiftet de V. B.

Modig var den ungdomsskaren,
og det var visst dem som lo.
Men i bringen flokken bar en
stålsatt vilje, sikker tro,
tro på at det vilde nytte,
vilje til å kjempe trutt
for de mange fjell å flytte —
og få solen frem til slutt.

Unge var de, vilde sette
 alle evner, krefter inn
 på for søskenflokken lette,
 rydde veien trin for trin,
 slik at hver en blind fikk leve
 livet virksomt, fullt og rikt.
 Alltid mot det målet streve
 var en hellig, hellig plikt.

Og de unge gikk i teten,
 fikk de eldre søsken med,
 og vant pressen, almenheten
 for den gode sak de stred. —
 Fremgang blev det snart å merke,
 større vekst fra vår til vår.
 Nye krefter, friske, sterke,
 sluttet op for hvert et år.

III.

Å tolke det som idag vi kjenner,
 å tolke det som i bringen brenner,
 det som har samlet oss her til fest,
 nu prøve vil vi som vi kan best.

I denne stunden så mangt oss minner.
 Det er så meget som for oss skinner
 og fyller hugen hos en og hver;
 men mest det takk nok og glede er.

Ja, takk til dem som i brodden stevnet,
 som fjell fikk flyttet og vei fikk jevnet,
 som eide vilje og tro og dug,
 som eide fremsyn og offerhug.

Og takk til alle de nye krefter
 som fyllte rekkene sidenefter,
 en takk til alle blandt dem som så,
 som vilde med oss i kampen stå.

Så meget godt vi vårt forbund skylder,
 så meget stort som med fryd oss fyller.
 Så mangen evne det løste ut
 og lettet, slukket så mangen sut.

Det skapte lykke og arbeidsglede.
 Det vilde kunnskap til alle sprede.
 Det gav oss bøker, det gav oss blad
 og meget annet som gjør oss glad.

Det har oss trygget hvis sykdom kommer.
 Og samles får vi jo hver en sommer
 til våre stevner og drøfte der
 alt det som ligger vårt hjerte nær.

Og vi har vunnet så mange venner
 at ensomheten vi lite kjenner.
 Nu med vi leve i livet kan
 og gjøre nytte i by, på land.

IV.

Femogtyve år er runnet
siden startens dag.
Mangen seier er blitt vunnet
for vårt søskenlag.
S a m m e n har vi ryddet, bygget,
s a m m e n har vi sådd.
S a m m e n har vi vernet, trygget
det vi hadde nådd. — —

Ennu er det mangt som stenger,
mangt et ugjort verk.
Lenger må vi, og vi trenger
til en fylking sterk!
Ennu er det mangt å fremme,
mangt et slag å slå.
Derfor, la oss a l d r i glemme:
S a m m e n må vi stå!

Edvard Imsdahl.

Vestlandske Blindeforbunds 25. årsmøte

blev holdt i forsamlingssalen i Blindes Hus, Bergen, i dagene 15.—17. juni. Norges Blindeforbund var representert ved sin formand, kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes. Som hedersgjest i anledning av 25-årsjubileet var innbudt sekretær Tarald Hjelmtveit, Oslo, som var en av stifterne av V. B. og de 8 første årene stod som dets formann.

Forbundets nuværende formann, H. E. Gjøn, ønsket forsamlingen velkommen og redegjorde for forbundets tilblivelse og for dets arbeide og utvikling i disse 25 årene.

Idet forsamlingen reiste sig, holdt formannen minnetale over følgende 7 blinde som var avgått ved døden siden forrige årsmøte: Kåre Pedersen, Nilske Olsen og Tobias Torkildsen (alle i Bergen), Oline Svor (Nordfjordeid), Tor Sjurseikje (Ø. Vats), Lars Eriksen og Nils Larsen (begge i Kristiansand S.) Videre mintes formannen: Fru Petra Larsen, Bergen, som var en av dem som først begynte å skrive av bøker for blinde på Vestlandet, frk. Clara Skridshol som var en meget dyktig lærerinne ved Oslo Blindeskole, og frk. Cathrine Eger, Oslo, som ikke bare grunnla det første biblioteket for blinde her i landet, men også etterlot sig de store testamentariske gaver. Disse faller, uttalte formannen, ikke V. B. til gode direkte, men det vil likevel bli til støtte for og fremme av hele landets blindesaksarbeide. Fremgang for et søskenforbund er fremgang for alle landets blindeforbund.

Hjelmtveit takket for innbydelsen til å overvære jubileet og uttalte gleden over igjen å få være sammen med sine mange venner på Vestlandet. Selv om han nu hadde sitt virke østenfjells, følte tal. sig fremdeles hjemmehørende her vest. Han bragte de senere års forbundsstyrer sin takk og anerkjennelse for hvad de hadde ført forbundet frem til.

Efter åpningen holdt pastor Jervell et overmåte interessant foredrag om presten og salmedikteren M. B. Landstad.

Til valgkomité valgtes Lillestøl, I. Steensnæs og frk. Astrid Siirevåg. Som protokollkomité blev valgt Imsdahl, Sætre og Ådne Steensnæs.

Styreprotokollen oplestes og godkjentes enstemmig efterat enkelte bemerkninger var gjort og enkelte spørsmål besvaret.

25-årsberetningen gav en klar fremstilling av virksomheten fra forbundets stiftelse og til idag. Det var nok ingen av de 10 unge blindeskoleelever i alderen 15—22 år som hadde våget å håpe å kunne feire forbundets 25-årsjubileum i eget hus eller at det da skulde ha sitt eget utsalg, bibliotek, sykeforsikring og blad i punktskrift. Av beretningen fremgikk det at det også nu kan være vanskelig nok å være blind; men forholdene kan likevel ikke sammenlignes med dem de blinde måtte leve under for 25 år siden. — Beretningen blev mottatt med takk.

Regnskapet som godkjentes enstemmig, viste at forbundet arbeider under sterkt økonomisk trykk; men man håper at tidene nu snart må bedre sig.

Biblioteket. Beretning og regnskap for V. B.s Bibliotek 1928 blev referert, mottatt med takk og enst. godkjent. Budgettet for 1930 vedtokes med en inntekt og utgift av 3600 kr.

Forbundsbudgettet 1930 var av styret opført med en inntekt og utgift av 23 250 kr. Efter en del diskusjon som særlig gjaldt avgiften til landsforbundet, blev budgettet enst. vedtatt. Man besluttet å søke N. Bf. om nogen lettelse i avgiften.

Blindes Hus. Oplestes beretning og regnskap for Blindes Hus 1928. Beretningen mottokes med takk og regnskapet blev enst. godkjent. Formannen rettet en takk til husstyret og særlig dets formann, disponent Mads Madsen, for vel utført arbeide. — Budgettet for Blindes Hus 1930 blev enst. vedtatt med en inntekt og utgift av 16 400 kr.

De gamle blindes kår. Imsdahl redegjorde som formann i den nedsatte komité som skulde undersøke de gamle blindes kår og overveie hvad forbundet efter hvert kunde gjøre for dem. — Komitéen som bestod av frkn. Sofie Steen og Astrid Sirevåg, Lillestøl, Sætre og Imsdahl, hadde anstillet meget omfattende undersøkelser og var kommet til det resultat at de gamle blinde på Vestlandet i sin almindelighet ikke var så uheldig stillet som man hadde fryktet for. Der vistes en stadig økende omsorg ute i distriktene. Komitéen hadde også anstillet undersøkelser om hvorledes de gamle blinde var fordelt utover innen forbundets arbeidsområde.

Sætre gav en del opplysninger om hvad som var gjort for å skaffe radio til hygge og nytte for blinde.

Forsamlingen anmodet komitéen om å fortsette sitt arbeide med usvekket interesse.

Utflukt og fest. Søndag 16. juni om formiddagen var det tur til Bergens blindes utfluktssted. Det blev her servert kaffe, og man tilbragte nogen hyggelige timer sammen, til tross for at ruskeværet gjorde det umulig å opholde sig noget større ute.

Om eftermiddagen kl. 5 samledes man til en festlig tilstelning i Blindes Hus. I alt var ca. 150 mennesker til stede og blev bevertet ved langbord i salen. — Efter formannens velkomsthilsen og bevertningen sang man de to første av de sangene som redaktør Ims-

dahl hadde skrevet i anledning av 25-årsjubileet, hvorpå sekretær Hjelmtveit holdt festtalen. Den alvorlige, men samtidig så fengslende tale, vakte stort bifall. — Arnesen bragte en hjertelig hilsen fra landsforbundet, hvis tilblivelse man hadde V. B. så meget å takke for. Han uttalte håpet om at V. B. måtte ha en lang, god og velsignelsesrik fremtid foran sig. — Gjøen takket varmt for alle hilser, alt samarbeide og all god forståelse. — Etterat den tredje av festsangene var sunget, talte reisekretær Sætre om forbundets fremtidsoppgaver, hvorpå den siste festsangen blev sunget. — Senere på kvelden talte Lillestøl og rettet en varm takk til stifterne av V. B. — Det var underholdning med sang, musikk og oplesning, og aftenen forløp i den aller beste stemning. — Hjelmtveit takket til slutt arrangørene for den vellykkede og helt igjennem så hyggelige tilstelning.

Årsmøtet fortsatte sine forhandlinger mandag formiddag 17. juni. Som første sak diskutertes utsalgets virksomhet og hvad som kunde gjøres for å øke omsetningen av blindes arbeider. På forbundsbudgettet for 1930 var tilskuddet til utsalgets drift opført med 9800 kr.; men da utsalget har frie lokaler (som det tidligere blev betalt 1200 kr. for), blir det effektive tilskud 11 000 kr. som i de nærmest foregående år.

Under formiddagsmøtet gav bibliotekar Smith en særdeles interessant skildring av en reise som han nylig har foretatt til og i Spania.

Landsmøteperioden. Arnesen redegjorde for et innen N. Bf.s styre drøftet forslag om å gå over fra å holde landsmøte hvert annet til å holde det hvert tredje år. — I det påfølgende ordskifte uttalte alle sig for bibehold av toårsperioden, da man fant at landsmøtene var så viktige for samarbeidet forbundene imellem og for blindesaken i det hele at perioden ikke burde forlenges. Maurstads forslag om bibehold av toårsperioden blev til slut enst. vedtatt.

Valg. Som formann gjenvalgtes H. E. Gjøen. Til nye styremedlemmer for Bergen blev valgt Martin Rydland og dr. H. G. Dethloff. Som varamenn for Bergen valgtes frk. Sofie Steen (gjenvalg) og Vilhelm Johansen (ny). Til styremedlem for Sogn og Fjordane blev valgt Olav Ohnstad med John Sætre som varamann.

Som annet medlem av landsstyret gjenvalgtes Edvard Imsdahl med frk. Margrethe Sandved som varamann. Representanter til landsmøtet i Trondhjem blev: Ådne Steensnæs, John Sætre og frk. Gjertrud Myklatun med Jørgen Åse og Jakob Åsebø som varamenn.

Som nytt medlem av bibliotekstyret valgtes Imsdahl med frk. Dagmar Liseth som varamann. Som medlem av fondsstyret gjenvalgtes Vilhelm Johansen og som varamann Gustav Lillesund. Til medlem av husstyret blev gjenvalgt disponent Mads Madsen. Som revisorer gjenvalgtes disponent Otto Isaksen og journalist Ingebrigt Lilleheim med hr. Henrik Fløtre som varamann.

Ordet fritt. Landsforbundets formann, Arnesen, gav en grei og instruktiv skildring av sin nettop foretagne reise i Sverige, hvor han hadde hatt den glede å konstatere at man har et utmerket

arbeide i gang for å opplære blinde piker i husstell. — Dernæst redegjorde han for sine konferanser med chefen for Askim gummi-fabrikk om å ta inn blinde arbeidersker. Det er fra fabrikkledelsens side vist stor interesse for saken, og man skal nu gå i gang med forsøkene. Man har det håp at dette vil bli begynnelsen til å kunne skaffe et stigende tall blinde beskjeftigelse i industrien også hos oss.

Imsdahl rettet en inntrengende appell til medlemmene om å arbeide for utbredelsen av månedsskriftet «Blindesaken». Alle som vil sette sig inn i og følge med i blindesaksarbeidet i vårt eget land og andre land, bør holde månedsskriftet. Det koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. — Videre minnet tal. om stilsamlingen «Med Pren». Samlingen inneholder vel 30 stiler, skrevet av elever ved Dalen Blindeskole, Trondhjem (4.—7. klasse), og viser at blindeskoleelevene med hensyn til åndsmodenhet og evne til å kunne uttrykke sig skriftlig står fullt på høide med elever på tilsvarende alderstrin i skoler for seende barn. Boken koster kr. 1,25 og kan fåes ved henvendelse til Vestlandske Blindeforbunds kontor, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

A v s l u t n i n g. Formannen, Gjøn, rettet en takk til forsamlingen for det gode fremmøte og for den livlige deltagelse i ordskiftet om de forskjellige spørsmål. Videre takket han dampskibsselskapene og pressen for all utvist imøtekommenhet. Dernæst uttalte han en varm takk til Unge Kvinners Kristelige Forening som hadde sendt sine kjekke speiderpiker til å hjelpe de blinde årsmøtedeltagere, og til de damer som hadde forestått kaféen under møtedagene. Sluttelig takket formannen ikke minst reisesekretær Sætre som aldri sviktet i sitt intense arbeide for blindesaken.

Lillesund takket under livlig bifall formannen for hans faste og målbevisste ledelse av V. B.

Landsforbundets formann, Arnesen, takket for samværet og for V. B.s store arbeide til blindesakens fremme.

Derefter sang forsamlingen: «Så vil vi nu sie hverandre farvel».

Fra årsmøtet blev sendt hilsningstelegrammer til: Redaktør Finn B. Henrikssen, Bergen, pastor Erik Bråtveit, Asak, frk. Tina Magnesen, Stavanger, glassmester Ingebrigt Johannessen, Bergen, snekker Nils Hellem, Brekke (Sogn) og frk. Jørgine Fidsel, Rasvåg pr. Flekkefjord. — Der innløp hilsnings- eller takketelegrammer fra: Østlandske Blindeforbund, Oslo, frk. Jørgine Fidsel, Rasvåg pr. Flekkefjord, Nykirkens Blindeforening, Bergen, frk. Sofie Steen, f. t. Oslo, snekker Nils Hellem, Brekke, frk. Ingeborg Brun, Trondhjem, familien Kristensen, Minde pr. Bergen, salmaker og fru Høyenes, Trondhjem, glassmester Evald Johannessen, Bergen, skolebestyrer A. O. Røsegg, Oslo, glassmester Ingebrigt Johannessen, Bergen, og redaktør Finn B. Henrikssen, Bergen. Videre kom der hilsningsskrivelser fra Nordenfjeldske Blindeforbund, Trondhjem, og fra pastor Bråtveit, Asak.

I forbindelse med årsmøtet blev der holdt to radioforedrag, idet sekretær Hjelmtveit fredag 14. juni talte i Kringkastingen over emnet: «Litt fra de blindes verden» og mandag 17. juni om: «Vestlandske Blindeforbunds arbeide. I anledning av 25-årsjubileet».

Vestlandske Blindeforbunds 25-årsberetning. (1904—1929)

Da Vestlandske Blindeforbund nu har passert sin 25-års fødselsdag, kan det ha sin interesse å se tilbake på de forløpne 25 år.

For de fleste blindesaksinteresserte vil det vel være kjent at forbundet blev stiftet av en del elever ved Klæbu blindeskole i året 1904, nemlig: Olga Olsen, Jona Ålbørg, Ole Bernhard Raknes-tangen, Edvard Imsdahl, Lars Maurstad, John Sætre, Ola Ølnes, Jan Høgi, Tarald Hjelmtveit og Hans Gjøen. Den 6. mars nevnte år var disse 10 elever samlet på et lite kvistværelse som gikk under navnet «Blåtårnet», og her tok de fatt på å utarbeide de første lover for Vestlandske Blindeforbund. Disse lovene var ganske enkle. Et av hovedpunktene i forbundets lover og formål dengang var å vedlikeholde det gode kameratskap fra skoledagene og ellers stå hverandre bi med råd og råd etter at de hadde forlatt skolen. Enn videre het det i lovene at forbundet krevde ingen kontingent, og bare blinde kunde bli medlemmer. I spissen for forbundet skulde der være én, nemlig formannen.

Som det vil sees av disse punkter, var det dengang ikke tatt sikte på at forbundet skulde yde nogen økonomisk hjelp til sine medlemmer; men grunnprinsippet var at man vilde bygge en organisasjon hvor de blinde selv skulde ha ledelsen.

Allerede på det første årsmøte (1905) blev det klart at forbundet hadde større mål å strebe hen imot, og man diskuterte allerede da omsetningsforhold og opprettelse av en punktskriftsavis, bibliotek m. m. Der blev da fremhevet at uten penger kunde vi intet utrette, og det blev så besluttet å fastsette en kontingent på en krone pr. år for hvert medlem, og man vedtok at det skulde være adgang også for seende til å bli medlemmer av forbundet. Livsvarige medlemmer skulde betale 25 kroner en gang for alle. Enn videre blev det bestemt at man skulde velge et styre på fire medlemmer.

De to følgende år var styret mest optatt med å få rede på hvordan blindesaksarbeidet lå an i våre to naboland, Danmark og Sverige. Det viste sig da at i begge disse landene hadde de blinde sine punktskriftsbiblioteker og punktskriftsaviser. For å komme efter på dette område blev det på årsmøtet 1906 besluttet å igangsette utgivelsen av en håndskreven avis som skulde cirkulere mellom medlemmene. Som redaktør for denne vår første avis blev ansatt Nils Totland med en lønn av 50 kr. pr. år. Første nummer av denne avis kom ut i februar 1907, og på grunnlag av den er det at punktskrifts-

bladet «Norges Blinde» som nu kommer ut en gang hver uke, er opstått.

I juli 1907 fikk styret ved hjelp av d'hr. direktør Johan Bøgh, redaktør Finn B. Henriksen, forretningsføreren i Bergens Husflidsforening hr. Mathiesen og fabrikkfører Petersen i stand en utstilling av blindes arbeider. Denne utstilling slo kraftig til lyd for vor sak, og Bergens presse skrev lange artikler om Vestlandske Blindeforbund og de blindes arbeider. Fra denne tid av var det likesom at blindesaksarbeidet her på Vestlandet fikk mer fart.

På vårt tredje årsmøte som avholdtes i forbindelse med utstillingen, blev der for første gang drøftet oprettelsen av et arbeidsanvisningskontor for blinde, og dr. H. G. Dethloff påtok sig velvilligst å lede kontoret. Han ledet dette kontor helt til 1. juli 1912. Dette var den første begynnelse til det nuværende Blindes Utsalg.

Det første bidrag forbundet bevilget, blev gitt den 17. oktober 1908 og beløp sig til 5 kroner, som skulde brukes til opplæring i manilla- og kokosmattefletning. Dette bidrag blev gitt på betingelse av at vedkommende var villig til for en rimelig betaling å lære andre blinde som måtte ønske det, omhandlede arbeide. Nu deles der ut beløp på hundrevis av kroner uten at det derfor blir stillet nogen betingelse.

Samme året blev der satt i gang en innsamling til julegaver til forbundets blinde medlemmer. Denne innbragte kr. 153,50, og for disse penger blev det så kjøpt forskjellige ting og sendt de enkelte blinde. Gleden og overraskelsen ved utdelingen av disse julegaver var stor, og den vil sikkert ennu huskes av dem som fikk.

Styret var klar over at det var nødvendig å sette i gang et opplysningsarbeide blandt publikum, og derfor blev det på styremøtet i mars 1908 besluttet at den daværende formann, Tarald Hjelmtveit, skulde foreta en foredragsturné gjennom Sunnhordland og Hardanger. Dette var begynnelsen til den senere reise-sekretærvirksomhet som nu drives av Norges Blindeforbund. Som godtgjørelse for sin tre måneders foredragsreise fikk Hjelmtveit et honorar på 50 kroner.

På årsmøtet i 1908 blev det vedtatt å sende innbydelse til organisasjoner som arbeidet til beste for blindesaken i vårt land, om avholdelse av en konferanse i Bergen den 18. og 19. august 1908. Tanken var å drøfte oprettelsen av en landsorganisasjon og et landsorgan. Det var altså det første forberedende møte til dannelsen av Norges Blindeforbund, som i 1909 blev stiftet i Trondhjem.

Høsten 1908 blev der satt i gang en innsamling til innkjøp av et moderne trykkeri for blindeskrift. Ved hjelp av interesserte kvinner og menn i Bergen lyktes det allerede våren 1909 å kunne kjøpe det nevnte trykkeri som dengang blev innstallert på Leirvik, Stord. Efter at Norges Blindeforbund var stiftet, overdroges trykkeriet til landsorganisasjonen; men trykkeriet skal ikke kunne

flyttes fra Vestlandet uten at det er enstemmig beslutning for det i landsstyret.

Tanken om å få i stand et punktskriftbibliotek hadde lenge gjort sig gjeldende, og vår historie viser at allerede i året 1910 begynte tanken å bli til alvor. Det var da flere damer som var begynt å overføre bøker fra sorttrykk til punktskrift, og fra den beskjedne begynnelse har biblioteket nu utviklet sig til en anselig og verdifull boksamling som teller ca. 1300 bind. Vi vil i denne forbindelse ikke undlate å nevne at den raske vekst som vårt bibliotek i de senere årene har hatt, for en stor del skyldes den velvilje og forståelse Bergens off. Bibliotek har vist oss, og likeså den storslagne og generøse gave som hr. Bjørneseth og hustru har gitt til Bergens off. Bibliotek, hvorav en del også skulde benyttes til fremstilling av bøker i punktskrift.

Forbundet har nu satt i gang så mange virksomheter at så vel styret som årsmøtet har fullt op å gjøre med å holde arbeidet på de forskjellige felter i gang, dels ved å skaffe penger til virksomheten og dels ved å få det hele inn i en planmessig drift.

Fra 1. juli 1912 til 1. februar 1913 var arbeidsanvisningskontoret overtatt av Tarald Hjelmtveit; men fra 1. februar blev hr. Gjøen ansatt som bestyrer for kontoret og innehadde denne stilling til september 1925. Fra 1. oktober 1925 gikk kontoret over til A/S. Blindes Utsalg, og fra sistnevnte dato har forretningen vesentlig vært ledet av seende.

På årsmøtet 1915 blev det nedsatt en komité som skulde fremkomme med forslag til utvidelse av det daværende arbeidskontor. De lokaler som vi dengang benyttet, var en liten kvistleilighet på Store Markevei 22; men da dette viste sig å være utilstrekkelig, meldte spørsmålet sig om å få en butikk til gaten. Komitéen fremholdt for styret at den fant det nødvendig at der blev satt i gang en innsamling til reisning av Blindes Hus i Bergen. Innsamlingen blev begynt våren 1916. Det viste sig at det var mange varmhjertede kvinner og menn som dengang både hadde hjerte og råd til å være med å støtte og i 1924 kunde man gå til kjøp av det nuværende Blindes Hus, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

På årsmøtet 1915 blev for første gang drøftet spørsmålet om hvad forbundet kunde gjøre for å sikre sine blinde medlemmer i sykdomstilfelle. Det blev dog ikke fattet nogen reell beslutning; men årsmøtet uttalte sig for at det vilde være best om der kunde treffes en ordning med kretssykekassene, slik at de blinde kunde bli medlemmer av disse. Den 29. april 1920 blev det på et styremøte nedsatt en komité bestående av d'hr. dr. H. G. Dethloff, redaktør Imsdahl og kurvmaker Michelsen. Denne komité fremla så for årsmøtet samme år en utredning om sykeforsikringen i de to naboland Danmark og Sverige. Man hadde der private sykekasser; men samtidig meddelte komitéen at forretningsføreren ved Bergens Kretssykekassee og Riksforsikringsanstaltens direktør hadde stillet sig velvillig overfor tanken om at

de av forbundets blinde medlemmer som måtte ønske det, kunde stå som direkte medlemmer av Bergens Kretssykekaske. Det blev så besluttet at man skulde søke å komme til en ordning med Bergens Kretssykekaske, og den 1. januar 1924 blev de første medlemmer inntegnet. Til å begynne med betalte forbundet den halve premie; men nu betaler V. B. for ethvert medlem som står i sykekassen kr. 22,30 pr. år. Denne sykekasseordning har vist sig å være til stor nytte for våre blinde medlemmer, og det er nu ca. 70 blinde som står tilsluttet Bergens Kretssykekaske, boende rundt om på Vestlandet.

I de forløpne 25 år har følgende vært formenn for forbundet: H. E. GjØen, organist Tarald Hjelmtveit, pianostemmer Nils Totland, planteskoleeier Hans Åm, redaktør Edvard Imsdahl, lærer Aug. Rødland og handelsmann Gustav Lillesund.

Arbeidet i 1928.

Tidenes trykk og pinaktighet har fremdeles gjort sig gjeldende i vår virksomhet, og det har vært et meget vanskelig år å arbeide i, særlig da hvad det økonomiske angår. Kassabeholdningen er dessverre sunket fra kr. 7734,27 i 1927 til 4276,36 i 1928. Det er således et underskudd i årets inntekter på kr. 3457,91. Grunnen til denne nedgang i beholdningen er at det er utbetalt til dekning av underskudd ved Blindes Utsalg A/S. for 1926 og 1927 kr. 4000,00. Enn videre er det utbetalt kr. 500,00 på resterende avgift til Norges Blindforbund og kr. 600,00 til biblioteket som dette hadde tilgode for 1927. Det er således i alt avbetalt på restanser fra tidligere år kr. 5100,00.

Som personlige bidrag er utdelt kr. 3923,74. Hertil kommer kr. 1635,00 utdelt av fonds og legater som helt eller delvis sorterer under forbundet. Dessuten er det utdelt til Blindes Juleglede kr 815,00. Av lotteripengene er der i 1928 utdelt bidrag til et beløp av kr. 1607,14. Alt i alt er det således under året delt ut kr. 7980,88 eller 933,79 mindre enn i 1927. Som det vil sees av regnskapsutdraget, er de fleste poster på inntektsiden gått ned, når undtas bidrag fra fylker og herreder som er steget med kr. 858,74. Av lotteripengene har forbundet mottatt i 1928 tilsammen 20,000 kr. Av dette beløp er medgått til innkjøp av blindes varer og materialer kr. 9059,11.

Styrets arbeide.

Det er i årets løp holdt tre styremøter og 14 forretningsutvalgsmøter, hvor der i alt er blitt behandlet 165 saker. Styret har efter beste evne søkt å holde de forskjellige grener av forbundets arbeide ved like; men noget nevneverdig nytt har vi ikke kunnet opta. Efter en ansØkning til komiteen for Landsutstillingen i Bergen i 1928 forelå svar til behandling på forretningsutvalgsmøtet den 27. februar, hvori meddeltes at forbundet var innvilget fri utstillingsplass ved utstillingen. På nevnte møte blev opnevnt en komité bestående av kjøbmann Melchior Brun,

fru biskop Hognestad og kurvmaker Sørensen, som fikk i oppdrag å ordne med utstillingen. Til tross for den korte tid det var å gjøre med, var de blindes deltagelse i utstillingen meget god. Det blev innkjøpt varer for kr. 1543,17 som blev kontant utbetalt til de blinde utstillere. Omkostningene ved utstillingen beløp sig til kr. 633,82. Begge disse beløp blev dekket av lotteripengene.

Forbundet har fortsatt med å søke Vestlandets kommuner om årlige bidrag på 2 øre pr. innbygger. Det er gledelig å merke at flere og flere kommuner har innvilget andragendet, og vi får håpe at vi tilslutt kan få dem alle med.

Reisesekretær John Sætre har i 1928 virket i Hordaland og Sogn og Fjordane. Han har utført et intens arbeide i det forløpne år. I disse tider er det ikke så lett å få samlet folk om en slik sak. Konkurransen om folks gavmildhet er stor, og mange er de krav som stilles til giverne. Det har derfor ikke vært nogen lett sak for reisesekretæren å få vakt folks interesse for blindesaken. Likevel må det sies at hans arbeide har båret gode frukter, og i virkeligheten er reisesekretærvirksomheten en viktig faktor i blindesaksarbeidet.

Blindes Hus

har også i 1928 gitt et tilfredsstillende resultat. Som det vil sees av regnskapet for huset, er overskuddet gått med til nedskrivning av ominnredningen, innventaret og eiendommen.

(Forts.)

Årsberetning for vestlandske Blindeforbunds bibliotek 1928.

Takket være det samarbeide som foregår mellem V. B.s Bibliotek og Bergens off. Bibliotek, kan man si at bibliotekvirksomheten har gjort et stort fremskritt i 1928. Blindebibliotekets afdeling ved Bergens off. Bibliotek omfatter så vel V. B.s som bibliotekets egne bøker i blindeskrift. Utlånet og ellers alt arbeide utføres av V. B.s Bibliotek; men til gjengjeld har dette fritt lokale, lys og renhold. Dette samarbeide har vist sig å gå meget godt, og så vel utlån som bokstamme har vist en gledelig vekst. I 1927 var utlånet 984 bind, delt på 52 låntagere; men i 1928 var det steget til 1425 bind, fordelt på 62 låntagere. Boksamlingen er øket med i alt 173 bind. Derav tilhører 104 bind Bergens off. Bibliotek og 69 V. B. Dessuten var der avskrevet 60 bind som ikke var innbundet ved årets slutt.

Som følge av det før omtalte samarbeide med Bergens off. Bibliotek har den betalte avskrivning kunnet fortsettes, og det er 17 blinde som derved har fått en liten ekstrasfortjeneste, som nok i disse vanskelige tider er kommet vel med. Vi vil herigjennem få lov å si Bergens off. Bibliotek en hjertelig takk for den elskverdige imøtekommenhet som det har vist vårt bibliotek og de blinde.

Vår historie viser at helt fra 1912 er det fra Bergens off. Bibliotek blitt gjort anstrengelser for at de blinde kunde bli delaktig i litteraturens rikdommer, idet den daværende bibliotekar, hr. Arne Kildal, gav oss løfte om en egen avdeling ved biblioteket. Den nuværende bibliotekar, hr. Viktor Smith, har fortsatt i hans spor, og ved hr. Smiths elskverdige hjelp og imøtekommenhet fra bibliotekets styre lyktes det den 21. juni 1927 å kunne åpne en egen avdeling for vårt bibliotek.

Våre frivillige avskrivere i Stavanger har også i 1928 utført et stort og uegennyttig arbeide og beriket vårt bibliotek med flere verdifulle verker, hvorfor vi bringer dem vår hjerteligste takk.

Idet vi slutter denne vår beretning, vil vi få lov å si hjertelig takk til alle som har vist vårt bibliotek interesse, så vel avskrivere som låntagere.

Bergen i juni 1929.

I bibliotekstyret

Nils Totland, formann.

Agnes Hatlem, **Astrid Sirevåg**, styremedlemmer.

Dagmar Liseth, varamann. **H. E. Gjøen**, bibliotekar.

Utdrag av Vestlandske Blindeforbunds regnskaper for 1928.

I. Hovedregnskapet.

Fordele- og tapskonto pr. 31.—12.—1928.

Inntekt:

Medlemskontingent	kr. 432.40	
Bidrag fra foreninger og private	- 7 850.15	
Bidrag fra fylker og herreder	- 4 098.34	
Utlodninger og bøsser	- 4 251.19	
Legat- og bankrenter etc.	- 2 625.69	
Andre inntekter	- 3 118.00	
		kr. 22 375.77
Balanse, underskudd for 1928	-- 3 457.91	

kr. 25 833.68

Utgift:

Hjelpebidrag	kr. 1 883.74
Ferie- og opholdsbidrag	- 2 040.00
Tilskudd til sykeforsikringen	- 1 219.85
Tilskudd til Blindes Utsalg A.S.	- 9 799.99
Tilskudd til V. B.s Bibliotek	- 3 000.00
Avgift til Norges Blindeforbund	- 3 000.00
Årsmøte- og styremøter	- 913.80
Reisesekretæren	- 1 485.22
Andre lønninger	- 750.00
Konforutgifter	- 484.05
Andre utgifter	- 1 207.03
Avsatt til hjelpefondet	- 50.00

kr. 25 833.68

Balansekonto pr. 31.—12.—1928.

Aktiva:

Kassabeholdning	kr.	313.22
Bergens Sparebank	-	3 483.96
Bergens Privatbank	-	1 097.90
Andresens og Bergens Kreditbank	-	45.21
Do. sperret innskudd	-	4 927.04
	kr.	9 867.33
Diverse debitorer	-	4 852.15
Underskudd 1927	-	450.18
Underskudd 1928	-	3 457.91
	kr.	18 627.57

Passiva:

Bankinnskudd i årets løp	kr.	8 220.72
Sperret innskudd	-	4 968.15
Debitorer	-	4 851.84
Orgelkonto avsatt	-	586.86
Underskudd 1927	-	450.18
Underskudd 1928	-	3 457.91
	kr.	18 627.57

Bergen i februar 1929.

O. A. Holen, kasserer.

Revidert: O. Isaksen.

II. Særregnskaper.

A) Bibliotekregnskapet.

Inntekt:

Kassabeholdning pr. 1.—1.—1928	kr.	239.30
V. B.s tilskudd	-	3 000.00
Bibliotekfondets renter	-	1 236.60
Bergens off. Bibliotek	-	3 721.97
Salg av papir og apparater m. m.	-	51.95
Bankrenter pr. 31.—12.—1928	-	14.37
	kr.	8 264.19

Utgift:

Bibliotekarens løn	kr.	1 650.00
V. B.s bokavskrivning	-	1 851.11
Bergens off. Biblioteks bokavskrivning	-	3 980.18
Bokkjøp	-	83.40
Utlån	-	320.90
Kontorutgifter	-	2.00
Tilfeldige utgifter	-	142.02
Inventar (håndvogn)	-	60.00
	kr.	8 089.61
Beholdning i Bergens Privatbank pr. 31.—12.—1928	-	23.68
Kassabeholdning	-	150.90
	kr.	8 264.19

Bergen den 31—12—1928
 18—4—1929

Revidert: Johs. Høisæth. O. Isaksen.

H. E. Gjøen.

B) Husregnskapet.**Gevinst- og tapskonto.****Inntekt.**

Renter av obligasjon i Smaabruk- og Boligbanken	kr.	1 750.00
Renhold	-	270.76
Forsamlingsalen	-	1 755.64
Leiekonto	-	13 660.00

kr. 17 436.40

Utgift.

Omkostningskonto	kr.	132.20
Renter	-	4 872.22
Brannkontingent	-	294.00
Vannavgift	-	500.00
Eiendomsskatt	-	1 377.00
Glass- og ansvarsforsikring	-	122.90
Vaktmester	-	900.00
Brennsel	-	424.80
Lys	-	62.43
Vedlikehold	-	716.94
Inventar	-	310.36

kr. 9 712.85

Overskudd kr. 7 723.55, som anvendes til følgende avskrivninger:

Ominnredning	kr.	1 667.61
Inventar	-	999.00
Eiendommen	-	5 000.00
Blindes Utsalg	-	56.94

- 7 723.55

kr. 17 436.40 17 436.40

Generalbalance 1928.**Aktiva.**

Eiendommen Rosenkrantzgate 5 ...	kr.	265 000.00
Avskrevet 1928	-	5 000.00
		kr. 260 000.00
Smaabruk- og Boligbanken paal. ...	-	34 050.00
Bergens Privatbank, innskudd	-	13 536.16
Bergens Sparebank, innskudd	-	6 487.44
Ominnredningskonto	kr.	20 876.29
Avskrevet i 1925/26/27	-	19 208.68

kr. 1 667.61

Avskrevet 1928 - 1 667.61

Inventarkonto kr. 4 717.71

Avskrevet 1925/26/27 - 3 717.71

kr. 1 000.00

Avskrevet 1928 - 999.00

1.00

V. B.s. laan til Blindes Utsalg kr. 8 120.76

Avskrevet 1928 - 56.94

8 063.82

Debitor - 695.00

Passiva.	
1ste prioritets panteobligation	kr. 100 000.00
Kreditor, eiendomsskat forfalden 1929	- 450.00
Kapitalkonto	- 222 383.42
	kr. 322 833.42 322 833.42

Bergen, 31. desember 1928.

S. E. & O.

Mads Madsen.

Revidert: O. Isaksen.

C) Fondsregnskapene (1927).

1) **Hjelpfondet** utgjorde pr. 1.—1.—1927 kr. 32 443.18. Ved kirkeofring, tilskudd fra V. B. og renter var det pr. 31.—12. steget til kr. 33 232.82. De til utdeling disponible renter utgjorde kr. 1 212.88.

2) **Sykeforsikringsfondets** kapital utgjorde pr. 1.—1.—1927 kr. 10 419.63. Med renter var fondet pr. 31.—12. øket til kr. 10 947.39.

3) **Bibliotekfondet** utgjorde pr. 1.—1.—1927 kr. 26 880.68 og var pr. 31.—12. steget til kr. 26 994.91. De for bibliotekets drift disponible renter beløp sig til kr. 1 259.77.

4) **Skipsreder Johan Thorsens Legat** hadde pr. 1.—1.—1927 en kapital på kr. 43 666.74, som pr. 31.—12. var steget til kr. 43 714.11. De for V. B. disponible renter utgjorde kr. 2 019.15.

5) **Frk. Marie Christine Valeurs Legat** utgjorde pr. 1.—1.—1927 kr. 5 106.33 og pr. 31.—12. kr. 5 110.47. Det blev av legatet utdelt legatporsjoner på tilsammen kr. 242.16.

6) **Marinemaler Johan Larsens Legat** hadde pr. 1.—1.—1927 en kapital på kr. 5 860.66, som pr. 31.—12. var steget til kr. 5 915.99. De utdelte renteporsjoner beløp sig tilsammen til kr. 226.80.

Disse fondene forvaltes av Bergens Overformynderi, og regnskapsførsel og revisjon utføres ved dette.

Blinde i industrien.

I utlandet, og særlig da i Tyskland og Amerika, er man som vi ofte tidligere har omtalt, de senere årene med godt resultat og i stigende utstrekning begynt å anvende blinde i industrielle virksomheter. Som et ledd i bestrebelsene for å vekke også norske industrimenns interesse for å beskjeftige blinde i sine bedrifter har Norges Blindeforbund innkjøpt kopi av en film som Siemens-Schuckertverkene i Berlin har latt opta, en film som viser hvor forbausende godt blinde kan utføre arbeidet i denne storbedrifts forskjellige avdelinger.

På optak av V. B. blev denne filmen 10. juni fremført i Logens kinematograf, Bergen, for en rekke innbudne, deriblandt byens magistrat og formannskap. Før fremførelsen holdt reisesekretær Sætre et orienterende foredrag om blinde industriarbeidere. Ved velvillig imøtekommenhet fra kinematografstyrets side blev filmen så fra 13. til 16. juni forevist for det store publikum, idet den blev kjørt som ekstrasfilm ved forestillingene i Logen. Filmen vakte megen interesse og fikk en særdeles forståelsesfull omtale i alle byens aviser som håpet at det også i vårt land måtte bli gjort alvorlige forsøk med å skaffe blinde arbeide i industrien.

Siemens-Schuckertfilmen vil senere bli fremført i Oslo og Trond-

hjem. Det kan i denne forbindelse nevnes at det i Tyskland i juli 1928 (senere opgave foreligger ikke) var ikke mindre enn 1762 blinde industriarbeidere, derav 535 bare i Berlin.

Blindeskoleelever som tar idrettsmerket.

I et privatbrev til oss gir lærer Th. Nergård, Dalen Blindeskole, Trondhjem, følgende interessante opplysninger som vi har fått tillatelse til å offentliggjøre:

I løpet av siste skoleår har 5 av blindeskolens elever fortjent sig idrettsmerket i bronse. De 5 er: Olav Ødegården og Kåre Leer (fra avgangsklassen), Sigurd Telnes og Annar Viksås (fra 6. klasse) og Ole Strøm (fra 4. klasse).

De idrettsgrener som disse har vunnet merket for, er svømmning, ballkasting, sprang og løp. Fordringene er de samme som for landets øvrige skoleungdom og er fastsatt av landsnevnden for skoleidrett. Resultatene blev meget bra, m. a. o. de klarte fordringene utmerket. Jeg skylder å opplyse at disse guttene ser nokså godt. —

Hvad svømmning angår vilde de fleste av våre gutter ha greid å fortjene sig sitt merke. Denne idrett drives nu regelmessig i vårt utmerkede svømmebad. Mange av de største guttene svømmer tvers over badet «under vannet» — ja, vi har også drevet det til å lete etter og finne gjenstander som er «gjemt» på bunnen. Denne sport greier de helt blinde så vel som de som ser mer eller mindre. —

Jeg har forresten tenkt på å konferere med landsnevnden for skoleidrett om man ikke burde opsette en del prøver hvorved også helt blinde kunde være med å konkurrere om prisen. Det er naturligvis ikke tenkt på oss når de ovennevnte disipliner blev fastsatt. —

Det var morsomt å se hvor ivrig guttene trenet for å kunne fylle målet. Næsten enhver liten fristund nyttet de til å springe, kaste eller hoppe, og glade var de da de hadde klart fordringene. Etter prøven i sprang spurte jeg en av dem: «Er du gla' nu!» — «Ja, gutt», sa han, og bortover gardsplassen før han i «lynende fart» av bare livsmot og glede. —

Under avslutningen av skoleåret blev vinnerne kalt frem og fikk merkene festet på trøieslaget, og det var nok en stor stund for dem. Det er da også første gang elever ved vår skole har tatt idrettsmerket.

Th. Nergård.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjeltnet, Bergslingsgt. 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb., Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslingsgt. 13; tlf. 62433.

ELLINGSEN

ANTISEPTON

HÅRVANN

er sammensatt efter moderne medisinske prinsipper og oppfyller alle de krav som stilles til et virkelig effektivt hårpleiemiddel. Antisepton er sterkt antiseptisk og dreper sopp og bakterier som forårsaker håravfall. Antisepton har en kraftig rensende evne, fjerner straks flass og holder hårbunnen ren. Antisepton styrker hårets vekst og virker op- livende og stimulerende på nerverne.

CARL A
HØYERS

STOMATOL
FABRIK
OSLO

Fabrikeres med fett (oliven olje) for tørt hår og uten fett for hår som er fett nok.

NORSK FABRIKAT

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning
Tornøegaarden
Reparationer utføres paa Dagen.

Anton Olsen
Bergen

Mineralvandfabrik
Øl engros & detail
Kun 1ste Klasses Produkter
Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538
Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa
Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.
S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbøsser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste, gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørjes overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SÆLSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S.
Telegrafbygn. Telefon 1903

Tandlæge Mund-Henriksen
Smaastrandgt. 6. Telefon 4317

Tandlæge S. Skarsten
Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494

Tandlæge Carl Togstad
Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge
Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Riks-
hospitalet)

Øienlæge Hørven

Teatergt. 3, 1—3, $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7

Telefon 24786

Kaaper — Dragter — Barneklær

Godt Utvalg — Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A S

Strandgaten 58 — Bergen.

Sverre Ryen:
.MIXTURE~
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's

Magasin

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONSTIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskapets avrivningskalender
Missionsselskapets lommealmanak. — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabrikør

Daglig produktion 400.000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk

Blindefyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter - Linoleum

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på bladet.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 8.

August 1929

18 årg.

Innhold: Mori og sonen. — Nordenfjelske Blindeforbunds årsberetning for 1928. — Beretning om Nordenfjelske Blindeforbunds Lånebiblioteks virksomhet i 1928. — Regnskapsekstrakt for Nordenfjelske Blindeforbund 1928. — Regnskapsekstrakt for Blindes Hus 1928. — Regnskap for Nordenfjelske Blindeforbunds Bibliotek pr. 31. 12. 1928. — Vestlandske Blindeforbunds 25-årsberetning. (Slutn.) — Nordenfjelske Blindeforbunds 29. årsmøte. — Landsmøtet, Fest og utflukt. — Johannes Moldenhawer. — Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Tekst på annonser: Fra styremøtene i Norges Blindeforbund. — Litt fra Østlandske Blindeforbunds årsmøte. — Ny utlodning i Østlandske Blindeforbund.

Legg merke til annonsene!

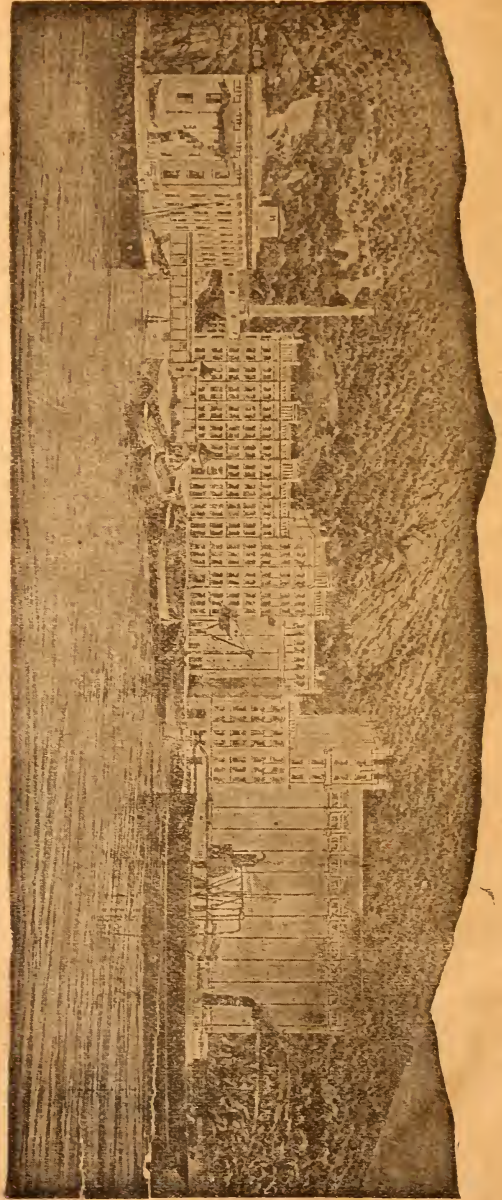
K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

„BLINDESAKEN“ utkommer hver måned og koster 2 kroner året. Bestilles gjennom posthus og i ekspedisjonen, Bergen.

BERGEN

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besørger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

Fra styremøtene i Norges Blindeforbund.

I tilknytning til landsmøtet i Trondhjem blev det holdt to styremøter i N. Bf., det ene foran, det andre efter landsmøtet. På begge møtene var samtlige styremedlemmer, sekretæren, den adjungerte sekretær og sekretærassistenten til stede.

Møtet 27. 6. 1929. Det besluttedes å foreslå for landsmøtet at dette henstiller til styret å fatte bestemmelser for ansettelse av reisesekretærer. — Efter en foreløbig diskusjon enedes styret om å sette lokalforbundenes avgift til 7500 kr. som tidligere, idet formannen i Ø. B. opplyste at Ø. B. hadde besluttet å betale 400 mer enn tidligere, og at disse 400 kr. p. g. a. de vanskelige tider i V. B. kunde komme dette forbund til gode. Av-

A s Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

giften blev derefter besluttet fordelt på følgende måte: Ø. B. 3400, V. B. 2100 og N. B. 2000 kr. For øvrig vedtokes budgettet for 1930 og 1931 uforandret. — Karterud oplyste at organist Rosenqvist hadde sagt op sin stilling som redaktør av «Nordisk Musikblad for Blinde» fra 1. januar 1930. Styret diskuterte spørsmålet om man fortsatt skulde yde bidrag til bladet. Man enedes om foreløbig ikke å gjøre nogen forandring.

Møtet 29. 6. 1929. Til varaformann valgtes Harildstad, da Karterud som formann i N. B. ikke kan fungere som formann i landsforbundet. Som varasekretær valgtes Karterud. — Styret henstillet til formann og sekretær å komme med forslag til regler for ansettelse av reisesekretærer. — Godtgjørelsen til styremedlemmene fastsattes til 100 kr. plus reiseutgifter. — Styret besluttet enst. å søke Foreningen for Blinde om 2000 til utsalgene i V. B. og Ø. B., 1000 til hvert. — I henhold til landsmøtets beslutning blev det vedtatt å innsende ansøknng om direkte, årlig statsbidrag til det praktiske blindesaksarbeide. — Styret drøftet forskjellige spørsmål vedrørende barnehjemmet. Det besluttetes istedenfor «forskole» å bruke uttrykket «barnehave» for å understreke at den skulde motsvare barnehavene for seende. — Det vedtokes å revidere prislisten for bøker og hefter som utgis av Norges Blindeforbund.

Ramstad & Tertnæs, tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri

Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteskp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

Specialitet:

Drestøier
Kjoletøier
Kaapetøier

Prøver sendes

Å I. C. Lunds Klædehandel

Etabl. 1875

Strandgaten 9 — BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen $\frac{1}{5}$ Bergen

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

**Johan D. Eche & Søn's
Farvehandel A.S.**

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

De utenbys deltagere samledes på blindeskolen torsdag 20. juni, og det var i år møtt frem over 70 tilreisende. Skolen mottok alle med vanlig gjestfrihet, selv om det undertiden kunde bli trangt nok om plassen, så alt som kunde anvendes som senger, blev tatt i bruk. Men det lot ikke til at humøret blev dårligere for det, og de fleste syntes visstnok møtet i år var vellykket og hyggelig, med god kameratslig stemning.

Fredag begynte møtet med andakt av pastor dr. Ording, og fredag og lørdag var optatt av forhandlinger efter saklisten. Fredag aften holdt Didriksen et grundig foredrag om «Esperantos betydning for verdensfreden». Lørdag aften talte Åsland om «Hvordan vi kan bli fine folk», et meget instruktivt foredrag, spekket med særdeles belysende eksempler, hvorav mange satte tilhørernes lattermuskler i full sving. Søndag formiddag var intet fast program, så den tilbragte alle som de selv vilde. Om eftermiddagen samledes man til fest på skolen. ca. 200. Bevertning med kaffe, smørbrød og hvetebrød og senere frukt. Det var megen og god underholdning: Sang av frk. Sofie Steen og fløytespill av hr. Ragnvald Steen, begge akkompagnert av hr. Halvdan Mathiesen, som også spilte flere stykker selv. Åsland holdt festtalen med utgangspunkt i Bjørnsons dikt: «I skogen smågutten gikk dagen lang». Hjelmtveit talte for alle de fraværende kamerater som satt rundt om og fulgte med i tankene. Nystøl fremholdt godt samhold mellem kameratene som noget meget viktig i livet og takket for samværet under årsmøtet. Herstad talte for møtets deltagere og bad dem ta med en hilsen til dem som satt hjemme.

Han hadde under møtet fått tale med så mange hver for sig, hadde hørt hvor vanskelig det var for mange og at de ikke hadde det godt. Han håpet de vilde ha fått litt opmuntring av samværet med kameratene og kunde reise hjem med et godt minne om møtet.

Bråtveit kom midt under festen og blev mottatt med almen jubel.

Til slutt fikk de danselystne sig en svingom. I år var heldigvis været godt, så den gamle turen rundt huset blev gått temmelig mange ganger før man skiltes ved 2-tiden.

Ny utlodning i Østlandske Blindeforbund.

Vi trykker i år tirti tusen lodder, og prisen pr. lodd er femti øre. Trekning 1. mars 1930. Utlodningen har hittil gått meget bra. Den er av den aller største betydning for vareomsetningen, idet gevinstene bare består av blindes arbeider. Det er også i år tatt med en mengde kvinnelige håndarbeider, strømper, håndklær o. l. Jeg vil derfor be alle som på nogen måte kan det, om å støtte oss i salget av lodder. Selv om en enkelt ikke kan selge mer enn nogen få lodder, så bare hjelp til! Jeg vet at det er mange som synes at loddene er for dyre. Man mener at ti øre kunde være nok. Men det kan ikke nytte. Vi måtte da for å få inn den samme pengesum selge 200,000 lodder, og det greier vi ikke.

Skriv til Østlandske Blindeforbunds kontor, Bergsliens gt. 13, Oslo, og bestill lodder. Vi har hefter med 25, 50, 100 og 200 lodder. Som vanlig gir vi til blinde selgere 20 pct. av salget. Jeg ber alle gjøre sitt beste her!

Erling Herstad,
Langes gate 7, Oslo.

Kjøp norsk

Skotøi

i

A S Skotøimagasinet

Solid

Grønsen 5/7 — Oslo.

Kikkerter, Briller m. m.

— kun prima varer —
til billige priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, nær Karl Johansgt.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for
sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleierskær,
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 8.

August 1929

18 årg.

Mori og sonen.

Det lite var som hende:
Det var eit liv i slit,
Ein hug som suti brende
og gnog som ormebit.
Det var ei fatig gjente.
ho kom frå fatig heim
med lite godt i vente
i livsens ståk og sveim.

Ho måtte burt å tene
for liti løn og mat.
Ho elska livet vene
med leik og elsk og hat.
I ungdomsflokken var ho
so glad og fjåg ei sjel.
Hårkruna myrke bar ho
som klædde ho so vel.

So fann ho seg ein make. —
ja elsken han er rar:
Det var ein vrien stake,
ein vregling av ein kar.
Til honom gav ho hugen
i varme hjarterot
og kraft og arbeidsdugen
av unge livsens mot.

Men ikkje var han kjærleg
mot kona si og god,
og ikkje var han ærleg
og trugen, ho forstod.
Då kjende ho seg såra;
det sveid i hennar barm.
Ho gret so mang ei tåra
og banna høgt i harm.

Dei livde utan gaman
og ho i såre sut;
men endå fekk dei saman
ein pusling av ein gut.
Han leika, vaks, den usling;
men som eit underverk
den vesle bleike pusling
han vaks seg sund og sterk.

Då barndomstid var faren,
og han ein yngling var,
stod han i ungdomsskaren
som annan vaksen kar.
Men mor, den gode snilde,
låg no til dauden sjuk.
Då vart han stur og stille,
i hugen sår og mjuk.

Det kjem so mange tankar
i skilsmåls ålvorsstund.
Det er so mangt som bankar
og gneg i hjartegrunn.
Då sat ved hennar side
mors eigen kjære gut.
Han såg si mor å lide;
såg henne anda ut.

Han einsam stod og tykte
det vart so myrkt og kaldt;
på hennar panne trykte
ein kyss til takk for alt.
Då gret han sårt og kjende
som vonlaus stymper seg:
«No aldri kjem attende
du gode mor til meg!»

So ut i verdi vann han;
men vegen der var trong.
Ei fager gjente fann han
som batt han på ein gong.
Men so vart gjenta dregen
i berg av vonde troll,
og han stod att som slegen
i svarte jord i koll.

I livet ut han slengde
seg no so sår og veik,
og hugen sin han sprengde
i ville gjenteleik; —
lik sår som verker, dovnar
og grøder utanpå.
so gamle suti sovnar,
so ein kann kvila få.

Men vonde draumar plagar
på slik ein villmannsveg,
og helst i myrke dagar
det djupt i hjarte gneg.
Dei djupe sári svider.
So dreg han seg til fjells
og ynskjer mest det lider
for siste gong til kvelds.

Han gjeng i grønne helli
åleine med si sut,
og millom harde fjelli
han syng sin saknad ut.
Dei svarar og dei hermer
med kvasse dvergemål;
men soli honom vermer. —
Då slær han seg til tål.

So gjeng han millom blomar
i sumarlivets flaum.
Då syng han so det ijomar,
vert ung att i sin draum.
So gjeng han der og drøymar
i sumarsoli blid
og trur mest at han gløymar
den heile livsens strid.

Når vintersnjoen reine
i lid og dalar drys,
då sit han stur åleine
i hytta si og fryr;
og berre eit han vonar:
At det vert vår ein gong,
med same gamle tonar
i vårens store song.

Kjetil Nystøl.

Nordenfjeldske Blindeforbunds årsberetning for 1928.

N. B.s styre skal herved få avgi følgende beretning for det forløpne år, det 28. siden forbundets stiftelse:

A/S. Blindes Utsalg

hadde bra omsetning i 1928 til tross for at arbeidsløsheten var stor i byen.

Av materialer er der levert til blinde for kr. 8,152,76, og av ferdige varer er der mottatt fra dem for kr. 12,188,22. Tapetserverkstedet har fått materialer for kr. 20,246,31 og har levert utsalget varer for kr. 34,759,23 netto. Det har beskjeftiget 6 mann. I ca. 4 mdr. var dog en av disse ansatt i en møbelforretning i en av nordlandsbyene, hvor han sluttet til jul grunnet mangel på arbeide i forretningen.

Utsalget har i årets løp hatt forbinnelse med 57 blinde, 26 kvinner og 31 menn. Materialer er som før levert på kreditt til alle blinde som har ønsket det, og kvinnene har fått 20 % rabatt på garn som i tidligere år.

Av Owesens legat er mottat kr. 12,000,00. Herav er kr. 4,000,00 anvendt til administrasjon og husleie som bestemt av legatstyret. Til frakter og emballasje for materialer som er tilsendt blinde, til 20 % rabatt på materialer til kvinnene og som tilskudd er anvendt kr. 6,881,10. Herav har 34 blinde fått helt eller delvis eftergitt sin materialgjeld med tilsammen kr. 3,257,67. Til avskrivning av bøker i punktskrift for N. B.'s bibliotek er anvendt kr. 2,302,95, og man har på denne måte skaffet flere blinde arbeide.

Så vel utsalgets som verkstedets regnskap er avsluttet med overskudd.

Blindes Hus

har fått sin pantegjeld redusert med kr. 23500,00. Dette store avdrag skyldes dels et bidrag fra Det norske Pengelotteri (kr. 20000,00), dels en testamentarisk gave (kr. 2000,00), som forbundet mottok i 1927 fra en Trondhjemsdame som ønsker å være ukjent. Pantegjelden på eiendommen utgjorde pr. 31. 12. 1928 kr. 160000,00. Også dette år har man kunnet overføre til forbundets alm. kasse renter av den kapital som er nedlagt i huset. Utgiftene til vedlikehold har vært forholdsvis små, men man har dog blandt annet fått utfbedret fortauget til Gamle Kongevei.

Reisesekretær Flydal

har virket i Møre, Sør-Trøndelag, Nordland og Trums fylker, hvor han i årets løp har holdt i alt 181 foredrag. Han har fått stiftet et par foreninger til beste for forbundet, og flere ungdomslag og loger har lovt å ta blindesaken op på sitt program. Ved kollekt har han innsamlet ca. kr. 2400,00. Mange blinde har han opmuntret og hjulpet ved personlige besøk i deres hjem, og flere som man tidligere ikke visste om, er anmeldt til Norges Blinderegister.

Innsamlingsvirksomheten

har pågått som før og har vært ledet av dhrr. Iversen og Moen. Den har innbragt ca. kr. 2300,00 netto. N. B.'s andel av kirkeofringen 1927 — bokført i regnskapet for 1928 — utgjorde kr. 669,80. Av skoleinnsamlingen 1927 falt på N. B. kr. 654,87. I likhet med tidligere år er hele utbyttet av kirkeofringen og 25 pct. av skoleinnsamlingens utbytte overført til Hjelpesond for N. B., hvis kapitalbeholdning pr. 31. 12. utgjorde kr. 33027,72. Forbundets årlige basar i Trondhjem innbragte kr. 425,87, og den store utlodning av blindes arbeider som blev åpnet i 1927, gav et overskudd av kr. 1405,91.

Hjelp til enkeltpersoner.

Forbundet har i årets løp utdelt bidrag og ydet lån som hjelp til selvhjelp med et samlet beløp av kr. 625,00. Dessuten har 34 blinde fått sine materialkonti i forbundets utsalg redusert med tilsammen kr. 3257,67.

Forandringer i styrets sammensetning.

Organist Oskar Skaug blev våren 1928 av Kirkedepartementet opnevnt som N. B.s representant i styret for Owesens Legat for Blinde. Han trådte da ut av N. B.s styre, og førstesuppleanten, Skogås, rykket op. På årsmøtet 1928 blev lærer Th. Nergård innvalgt i styret.

Forskjellige meddelelser.

Forbundets Trondhjemskomité for kameratslig samvær og Komitéen for de enkelte Blindes Vel har fulgt de tidligere optrukne retningslinjer og utført et meget godt og interessert arbeide.

N. B.s sykeforsikring omfattet pr. 31. 12. 1928 26 medlemmer. Forbundets samlede tilskudd til sykepremie for disse utgjorde kr. 741,17.

I årets løp har det vært holdt 9 styremøter, hvor det er behandlet i alt 33 saker. Forbundets 28. årsmøte blev holdt 15.—16. juni i Bakkländets Menighetshus, Trondhjem.

Bondeungdomslaget i Nidaros har også dette år holdt en blindesakskveld, hvis nettoutbytte blev ca. kr. 100,00. Blandt våre egne foreninger fortjener særlig «Bien», «Fru Wolmars Forening for N. B.s Bibliotek», «Arbeidsgleda», «Vårbud», «Gossens Ungdomslags Gjentalag» og «Gjentelaget Vårsol» å fremheves for sitt interesserte og energiske arbeide.

De forskjellige dampskibsselskaper har i likhet med tidligere år innrømmet fri reise eller moderasjon for vår reisesekretær og for deltagere i forbundets årsmøte.

Trondhjems presse har som før vist stor interesse og forståelse for vårt arbeide og har derved i høi grad bidratt til å fremme forbundets samfundsgagnlige virksomhet.

Idet vi avslutter denne beretning, vil vi få uttale en hjertelig takk til alle som på en eller annen måte har vist blindesaken interesse og ydet den støtte.

Trondhjem i juni 1929.

I styret for Nordenfjelske Blindeforbund

Halvdan Karterud.

E. A. Nordberg. Agnes Wolmar. Erik Harildstad. Th. Nergård.

Beretning om Nordenfjelske Blindeforbunds Lånebiblioteks virksomhet i 1928.

Av bibliotekarens rapport fremgår at boksamlingen i årets løp er øket med 207 bind og hefter. Av dette er det aller meste anskaffet ved avskrivning. 5 blinde har hatt betalt avskrivningsarbeide for biblioteket, og dessuten har som før en del damer og

herrer, blinde så vel som seende, ved gratis avskrivning bidratt til boksamlingens vekst.

Boksamlingen talte pr. 31. 12. 1928:

Skjønnlitteratur: 192 verker, 1024 bind. Lære- og lesebøker: 65 verker, 226 bind. Musikalier: Teoretiske verker 8 bind; noter 64 bind.

Hertil kommer et utvalg av bibelske skrifter, årganger av forskjellige aviser og tidsskrifter m. m.

Bøkene er gjennomgående i god stand, idet det utslitte efter hvert søkes erstattet.

Biblioteket har i 1928 hatt 83 lånere. I 624 lån er det i alt utlånt 1738 bind. Boklånene fordeler sig således:

Innenbys i Trondhjem: 53 lånere, 980 bind. Ellers i N. B.s distrikt: 20 lånere, 544 bind. Ø. B.s distrikt: 6 lånere, 106 bind. V. B.s distrikt: 2 lånere, 72 bind. Danmark: 1 låner, 32 bind. Sverige: 1 låner, 4 bind.

Som nevnt i beretningen for 1927, har N. B. satt igang blandt sine blinde medlemmer en innsamling til et billede eller en byste av gartner Lysholm, som i så mange år trofast arbeidet for vårt bibliotek. Det er ennå ikke innkommet så mye at man har funnet å kunne foreta sig noe videre med saken. Men innsamlingen pågår fremdeles, og vi vil gjerne minne alle dem om den som ønsker på denne måten å være med å hedre gartner Lysholms minne, men som ennå ikke har sendt inn noe bidrag.

Biblioteket har også i 1928 mottatt kr. 500,00 av bokholder Johan Christian Jensens legat og kr. 300,00 av fru Wolmars interesserte dameforening.

Til alle som på en eller annen måte har vist biblioteket interesse og ydet det støtte, vil vi herved få uttale forbundets beste takk.

Trondhjem i juni 1929.

Erik Harildstad.

Ingeborg Brun. Agnes Wolmar.

Regnskapsekstrakt for Nordenfjelske Blindeforbund 1928.

Inntekter:

An saldo fra f. å.:			
Kassabeholdning	kr. 2511,47		
Innestående i bank	« 4568,90		
Pantobligasjon i Ø. Møllenberg gt. 70	« 2000,00		
		kr. 9,080,37	
N. B.s andel i kirkeofringen 1927		« 669,80	
N. B.s andel i skoleinnsamlingen 1927		« 654,87	
An gaver og bidrag:			
1. Refusjon av bidrag fra kommuner	kr. 360,00		
2. Gaver fra foreninger og private	« 741,70		
3. Testamentarisk gave fra kjøbmenn Kr. Inderberg til «Hjem for blinde»	« 100,00		
4. Blindesaksaften i Bondeungdomslaget	« 100,80		
		« 1,302,50	

Overskudd på utlodning i Sommerveitens bedehus	«	425,87
Kollekter ved sekretær Flydal	«	2,416,57
Iversens innsamling	«	4,744,74
Ingvald Moens innsamling	«	251,60
Tilbakebetalte lån	«	25,00
Refundert sykekassepremie for Iversen	«	57,50
Aktieutbytte i A/S Blindes utvalg	«	750,00
Renter av bankinnskudd og pantobligasjon	«	532,29
Renter av kapital i Blindes Hus	«	3,600,00
Kontingent for 1928	kr.	534,50
Kontingentrestanser	«	100,00
	«	634,50
Owesens legat	«	12,000,00
Pengelotteriets bidrag v/N. Bf.	«	20,000,00
Mottagne gaver til biblioteket	«	350,00
	kr.	57,495,61

Utgifter:

Pr. Hjelpfond for N. B.		
Kirkeofringen for 1927	kr.	669,80
25 % av skoleinnsamlingen 1927	«	163,72
Aktieutbytte i A/S Blindes Utsalg	«	750,00
	kr.	1,583,52
N. B.s bibliotek:		
Husleie	kr.	420,00
Tilskudd fra N. B.	«	2,600,00
Gaver til biblioteket	«	400,00
Rep. av maskiner	«	90,20
	«	3,510,20
Iversens lønn	«	2,620,20
Sykekassepremie for Iversen	«	67,59
Bidrag og lån til blinde	«	625,00
Administrasjon:		
Sekretariat	kr.	840,00
Kasserer	«	360,00
Porto	«	118,20
Telefon, telegrammer, fotografier, kontor-		
rekvisita, reiser m. m.	«	252,80
Husleie for kontor	«	360,00
	«	1,931,00
Abonnement på «Blindesaken» 1928	«	337,00
Abonnement på «Norges Blinde» 1928	«	95,00
Trykning av N. B.s årsberetning 1928	«	76,65
Utgifter vedkommende «Åsen i Lånke»	«	41,80
Inkasso av kontingent	«	16,00
Utgifter vedkommende N. B.s årsmøte 1928	«	517,15
Bidrag til innkjøp av bøker og noter	«	61,20
Dekket underskudd ved julefest 1927	«	86,39
A/S Blindes Utsalg	«	12,000,00
Sekretær Flydals virksomhet:		
Lønn	kr.	2100,00
Reiseutgifter og opphold	«	1386,57
Trykksaker	«	30,00
	«	3,516,57
Blindes Hus:		
Pengelotteriets bidrag	kr.	20000,00
Testamentarisk gave utbetalt	«	2000,00
	«	22,000,00
Avgift for 1926 til N. Bf.	«	3,000,00

Pr. Saldo:

Kassabeholdning	kr. 1209,15	
Innestående i bank	« 2201,19	
Pantobligasjon i Ø. Møllenberg gt. 70	« 2000,00	
		5,410,34

kr. 57,495,61

Trondhjem 31. desember 1928.

Gustav Dybvig,
kasserer.

Revideret og funnet i orden.

Johs. Jørstad,
revisor.

Regnskapsekstrakt for Blindes Hus 1928.

Inntekt:		Utgift:	
Saldo	1955,06	Pantelånsrenter a 9696	3118,27
Inngått husleie	22,477,00	Renter av egen kapit. b 3600	13296,00
Rentene 1928	159,38		3118,27
Tilfeldig inntekt	20,00	Skatter	432,01
		Lys og lysreparasjoner	1206,67
		Maling	621,11
		Tre- og murerarbeide	215,55
		Rørlegger og smed	1160,00
		Administrasjon 1928	144,87
		Diverse	202,60
		Renhold	1500,00
		Avdrag	2714,36
		Balanse	
	24,611,44		24611,44

Oskar Skaug, kasserer.
Revidert **Gustav Dybvig.**

Regnskap for Nordenfjelske Blindeforbunds Bibliotek pr. 31. 12. 1928.

Inntekt:		Utgift:	
Saldo pr. 1. 1. kr.	418.46	Lønn til bibliotekar. kr.	1200.00
Bokholder Johan Christian		Bøker og noter "	111.20
Jensens legat "	500.00	Papir "	281.19
Blindeforeningen 14 damer		Avskrivningsarbeide "	2302.95
v/ fru dr. Wolmar. "	300.00	Innbinding "	689.75
Foreningen „Vårbud“, Røst	50.00	Sprit og skjellakk til impregn. "	369.80
N. B.s tilskudd "	2650.00	Radiotilbehør "	40.00
A/S Blindes Utsalg, ref. for		Frakter "	25.55
avskrivning "	1771.60	Brandassuranse "	58.44
Renter "	1.94	Innpakningspapir "	22.31
Solgt papir "	12.10	Brensel "	67.40
		Vask "	277.50
		Bud "	42.60
		Diverse "	138.61
		Balanse "	76.80
	kr. 5704.10		kr. 5704.10

Saldo pr. 1. 1. 1929 kr. 76.80

Trondhjem, 31. desember 1928.

Karl Røvdé.

Revidert av Gustav Dybvig.

Uten vitaminer — mindreværdig margariu. Kjøp **Mustads!**

Vestlandske Blindeforbunds 25. årsmøte

(Slutn.)

Blindes Utsalg

har i 1928 omsatt blindes varer for et beløp av kr. 34,135,61, materialer for kr. 21,848,49 og andre varer for kr. 26,783,26. Den samlede omsetning blir for hele 1928 kr. 82,767,36. Det er innkjøpt blindes varer for kr. 32,878,69, materialer for kr. 21,769,33 og andre varer for kr. 22,018,42, hvilket blir tilsammen innkjøpt varer for kr. 76,666,44. Til utsalget har forbundet utbetalt i alt kr. 9799,99. Heri er iberegnet kr. 4000,00 som medgikk til dekning av underskudd for 1926 og 1927. Som bidrag til driften for 1928 har utsalget mottatt som gave fra kjøbmenn Melchior Brun kr. 1000,00, hvorfor vi er meget takknemlig. De trykkende tider har også i år skapt vanskeligheter for utsalget, så det har ikke på langt nær kunnet omsette så meget av de blindes varer som ønskelig kunde være, og det har vært umulig for utsalget å kunne tilfredsstille de blinde håndverkeres krav.

Vi skal med det samme få lov å henstille til alle forbundets medlemmer og blindesaksinteresserte å virke for å gjøre vårt utsalg kjent blandt publikum; for det største og beste blindesaksarbeide som kan gjøres, er å skaffe de blinde arbeide. Hvis de kan få være i stadig beskjeftigelse og få utnytte sine muligheter, vil utvilsomt mange av våre blinde bli helt selvhjulpne, og tilværelsen vil da bli meget lettere og lysere for dem. Glem derfor ikke å agitere for Blindes Utsalg, Rosenkrantzgaten 5, Bergen!

Biblioteket.

Med hensyn til virksomheten ved forbundets bibliotek henvises til særberetningen.

Forskjellige meddelelser.

Forbundets 24. årsmøte blev avholdt i Bergen 15. og 16. juni og var besøkt av ca. 100 deltagere. Det var fremmøtt blinde fra alle kanter av Vestlandet. Flere viktige spørsmål blev behandlet, og de fleste av deltagerne tok ivrig del i ordskiftet. Søndag den 17. juni holdt pastor Erik Bråtveit (som kjent Norges første blinde prest) gudstjeneste i Domkirken for en stor forsamling, og man har kunnet merke at de fleste fulgte godt med og beundret den dyktighet hvormed pastor Bråtveit forrettet høimessesgudstjenesten. Samme dags eftermiddag avla årsmøtets deltagere et besøk på landsutstillingen, og dagen sluttet med fest i Blindes Hus.

Den vanlige utdeling av jule- og feriebidrag fant sted også i 1928, og juletreffester blev holdt både i Bergen og Kristiansand S.

Uten vitaminer — mindreværdig margarin. Kjøp **Mustads!**

Forsvarsdepartementet og kommandanten ved Bergens Befestninger har også i 1928 ved velvillig imøtekommenhet gitt tillatelse til å benytte barakken og terrenget ved Sandviksfløiens øverste batteri som utfluktsted for Bergens blinde. Bergens formannskap har likeledes vist saken sin interesse og forståelse ved å bevilge kr. 400,00 til driften. På grunn av det kolde vær var ikke besøket så godt som ønskelig kunde være, men det var dog dem som benyttet utfluktstedet flittig, og som både styrket og gledet sig ved å tilbringe søndagen der.

Bergens kommune har som i tidligere år bevilget det nødvendige beløp til fri befordring med sporveien for byens blinde. Denne bevilgning er nu opført som fast post på kommunens budgett.

Kretssykekassen har virket tilfredsstillende, og det er ikke så få av forbundets medlemmer som har nytte av den.

Ungdomslag og kvinneforeninger har også i 1928 utført et stort og godt arbeide for vår sak. Selv om resultatet ikke er blitt så stort som i tidligere år, så har arbeidet dog vært drevet med den samme interesse og velvilje.

De forskjellige dampskibsselskaper, såsom Arendalske, Bergenske, Fylkesbåtane i Sogn og fjordane, Hardanger-Søndhordlandske, Midthordlandske, Sandnes og Stavangerske, har også i 1928 innvilget fri reise for årsmøtedeltagerne. Dette er en imøtekommenhet hvorfor vi skylder samtlige dampskibsselskaper vår hjerteligste takk; for uten denne velvilje vilde det ikke være mulig for oss å få avholde våre årsmøter.

Vestlandets presse har som før vist forbundet stor velvilje og sympati og derved i høi grad lettet og fremmet vårt arbeide.

Så vil vi til slutt få lov å sende ungdomslag, foreninger og enkeltpersoner som i årets løp på en eller annen måte har vist forbundet interesse, vår hjerteligste takk. Ja, mange er det som i de nu forløpne 25 år har vist forbundet sympati og forståelse, og til alle dem vil vi få lov å si takk for den hjelp de har ydet oss. Det er vårt håp og vårt inderligste ønske at også de må få føle glede av sitt arbeide for blindesaken.

Som man vil se av foranstående, har forbundet fra en beskjeden begynnelse gått jevnt fremover, så vi i det store og hele må være fornøiet, selv om vi ikke har rukket så langt som ønskelig kunde være. Vi vil dog håpe at arbeidet og interessen for vår blindesaksvirksomhet vil gå fremover, og at vi ved de næste 25 års slutt kan fremvise enda større og rikere resultater, og at de kår som de blinde da må komme til å leve under, må bli lysere og lettere enn de tidligere.

Bergen i juni 1929.

I styret for Vestlandske Blindeforbund

H. E. Gjøn.

Finn B. Henrikssen. Jakob Åsebø. Gottfred Sørensen. Kr. Misund. Nils Hellem. Gjertrud Myklatun. Gustav Lillesund. G. Pedersen.

Nordenfjelske Blindeforbunds 29. årsmøte

blev holdt på Dalen Blindeskole onsdag 26. juni 1929 under god tilslutning.

Å p n i n g. Formannen, lærer Karterud, åpnet møtet med å ønske velkommen. Han uttalte bl. a.: Atter er vi samlet for å holde årsmøte. Jeg hilser dere alle sammen hjertelig velkommen, særlig alle våre gjester, de fra sør og de fra vest. Vi trønderere har stevnet dere hit for å være med oss både i arbeide og fest. Jeg håper det må ligge både vit og løgje på tunga vår, som dikteren har sagt om trønderne. En særlig hilsen vil jeg rette til landsforbundets formann, Alf Arnesen, vår kjære hyrde og landsfader. Han har gått så helt op i sitt arbeide at han næsten har glemt å være kurvemaker. Jeg så ham et sted benevnt «kurmaker», og journalistene i Stockholm kalte ham «fabrikør». — Her har vi vår kjære redaktør, Edv. Imsdahl, som bruker så meget papir at han ikke får «Norges Blinde» til å komme ut. Han greide ikke å bryte isen i Østersjøen i vinter; men han har gjort så meget annet godt at vi er meget glad i ham. — Vår stille og trauste H. E. Gjøen, formannen i V. B., vil vi også hilse vel møtt. — Og her har vi også presten vår, som med spenning venter på sin faste utnevning. Vi vil uttale det ønske at denne spenning nu snart vil utløse sig slik som vi håper det skal gå. — Så har vi frk. Mildrid Støre, vårt professoremne, som ved denne leilighet fortjener at vi reiser oss for henne og ved kraftige håndklapp gir vår begeistring til kjenne over det gode resultat hun opnådde ved sin Preceteris i engelsk. Vi kjenner oss her som en stor familie og gler oss over at en av våre vinner lengre frem og gjør ære på familien vår. (Forsamlingen reiser sig og klapper). — Jeg voner at alle vil være med både på å ta imot og gi. La oss holde våre rådslagninger slik at dette møtet kan bli til virkelig gagn for blindesaken, og at også alle de av våre kamerater som må sitte hjemme, må få gagn av dem. Jeg ønsker atter en gang vel møtt og erklærer herved N. B.s 29. årsmøte for åpnet.

Arnesen vilde takke for velkomsthilsenen og si alle vel møtt. Det var nu lenge siden han sist var i Trondhjem. — Gjøen vilde også si takk for velkomsthilsenen og bære frem en hilsen fra vestlendingene. De fulgte spesielt med i arbeidet her oppe. Han vilde si N. B. takk for den hjertelige hilsningsskrivelse til festen deres. Den var virkelig et festnummer på møtet.

K o n s t i t u e r i n g. Formannen leste op forslag for møtetidene, og dette forslag blev vedtatt. — Derpå leste han op saklisten, og denne blev vedtatt med rett til forandring i rekkefølgen av sakene dersom dette blev nødvendig. — Han opnevnte Haraldstad til å være referenten behjelpelig med det som skulde offentliggjøres i dagspressen. — Som komité til å justere protokollen opnevnte han Skogås, Haraldstad og frk. Svendsen.

F o r b u n d e t. Formannen refererte årsberetningen for

1928. — Pedersen foreslo beretningen mottatt med takk. Dette blev vedtatt med akklamasjon.

Nordberg refererte hovedregnskapet for år 1928. — Regnskapet blev godkjent og styret meddelt decharge.

Formannen refererte budgettet. — Efter at han på forespørsel hadde gitt enkelte supplerende opplysninger m. h. t. hjelpevirksomheten, blev det vedtatt å overlate til styret å vareta forbundets økonomi på beste måte, i det vesentlige efter det fremlagte budgettforslag.

Sekretæren refererte styrets protokoller for tiden fra forrige årsmøte til nu.

Blindes Hus. Nordberg refererte beretning, regnskap og budgettforslag for Blindes Hus. — Efter bemerkninger fra Skogås, formannen og Nordberg blev det vedtatt at regnskapene i fremtiden skulde tilstilles medlemmene på forhånd. — Efter at formannen hadde besvart en forespørsel fra Arnesen angående skattene på eiendommen, blev regnskapet godkjent.

Blindes Utsalg. Disponenten for Blindes Utsalg, Røvde, refererte driftsberetning og regnskap for utsalget. — Formannen uttalte at forsamlingen ingen direkte innflytelse hadde på regnskapene, da utsalget var et aktieselskap. Den skulde imidlertid velge representanter til utsalget, og det var derfor på sin plass at den fikk høre hvorledes det var gått. Han vilde rette en hjertelig takk til disponenten for den utmerkede måten han hadde administrert utsalget på i 1928. Det var all grunn til å være strålende fornøyd med de gode økonomiske resultater disse regnskaper år om annet viser, og den måten hvorpå disponenten får ordnet det slik at alle våre håndverkere og håndarbeidende medlemmer får mest mulig godt av utsalget. Også bokavskrivningsarbeidet er nu tatt op på utsalgets program for å søke å skaffe arbeide også til dem som ikke akkurat driver et håndverk eller et lønnsomt håndarbeide. (Bifall). — Disponenten vilde takke for de vakre ord. Direksjonen hadde vært behagelig å samarbeide med og gjort meget til det gode resultat. Han vilde takke direksjonen for godt samarbeide. Selv var han ikke tilfreds med det opnådde resultat; men omsetningsforholdene var alt annet enn gode over hele landet. Han håpet at man i fremtiden kunde motta mer varer enn man hadde kunnet gjøre hittil og vilde takke alle for den forståelse han var blitt møtt med. Hvis det gikk som tal. ønsket, skulde det gå en stadig strøm av varer fra medlemmene inn til utsalget.

Hjelpesfondet. Nordberg refererte regnskapet for hjelpefondet for 1928.

Biblioteket. Fru Wolmar refererte beretning, regnskap og budgett for lånebiblioteket. De blev godkjent uten bemerkninger. — Formannen takket bibliotekaren, Skogås, for det samvittighetsfulle arbeide han utførte.

Reisesekretær virksomheten. Fru Wolmar refererte beretning fra reisesekretær Flydal. — Formannen mente at Flydal var den rette mann på den rette plass og takket ham varmt for det interesserte og energiske arbeide han hadde nedlagt.

Flydal holdt derpå et interessant foredrag om sin virksomhet. I beretningen hadde han fortalt om fjorårets virke. Nu vilde han si litt om dette år og planene videre fremover. Iår hadde han ikke hat den støtte fra ungdomsskipnadene som han hadde ifjor. Han hadde arbeidet i Gauldal, Selbu og Tydal, hvorefter han reiste innover til Stjørdalen, Værdalen og Innerøya. Derpå reiste han nordover, helt til Vadsø, hvorefter han vendte tilbake sydover. Han bragte med hilsener fra flere personer nordpå og fortalte om det arbeide som var satt i gang. — Frk. Katrine Isaksen, Røst, hadde dannet en forening som het «Vårbud». Den hadde arbeidet godt og kom også iår med et pent beløp. Det var verd å nevne for å peke på at det var bare å ta fatt. Han vilde få be alle dem som satt i sine fjorder og på nes og holmer, om å gjøre det samme. Taleren vilde be forsamlingen klappe riktig kraftig for frk. Isaksen. (Bifall). Nord-Norge har store muligheter for blindesaken. Det var mange som hadde sagt: De skulde ha vært her før og fortalt oss om dette. I Ramfjordbotn hadde ungdomslaget vedtatt å holde en tilstelning minst en gang om året til beste for blindesaken. For øvrig var det flere steder de hadde lovet de skulde gjøre noget. Man skal ikke vente så meget med en gang, men håpe på at den ild som er tendt, skal blusse op. Man bør arbeide for å holde interessen oppe. Feltet er vidstrakt, helt fra Romsdal til Finnmark. — Det burde utarbeides nogen sirkulærer eller trykte plakater med forbundets viktigste arbeidsoppgaver o. s. v. og sendes ut til hvert enkelt av de interesserte einskildlag. Dessuten burde det utarbeides en reiserute og sendes ut til einskildlagene. Den burde settes op både på Landsmål og Riksmål. Som det nu var, fikk folk ute i distriktene beskjed om at der skulde holdes foredrag om blindesaken; men så visste de ikke mer og stillet sig avventende. — De enkelte blinde kunde også gjøre mer. Når viljen blev vakt, kunde meget utrettes. Taleren vilde gjerne at de blinde skulde skrive til ham oftere, så han kunde stå i rapport med dem. — Man skal ikke se for svart på det og aldri gi op. Når det ser svartest ut, åpner det sig gjerne en utvei. Man skal rydde vanskelighetene vekk. Oppmuntrende har det vært å bli møtt med så megen forståelse, både av blinde og seende. Det motsatte kunde imidlertid også inntræffe. Taleren fortalte et par historier fra reisen. — I høst vilde han få lov til å reise i Ofotens Ungdomsfylking og fra 10. oktober i Namdalen. — La ikke alt hvile på reisesekretæren, formannen og styret. Vi må alle være med og ta felles tak. Da kan vi komme igjen næste år og strålende fortelle om gode resultater. (Bifall).

Formannen: Flydals innlegg er blitt mottatt med stor interesse. Han er blitt reisesekretær i den grad at han sier ikke bare de seende, men også de blinde et sannhetsord. Vi har godt av å høre det vi blinde også at vi må legge ryggen til. Det var gildt å høre at det begynner å vokse og gro, og vi håper at veksten skal skyte enda større fart i framtida. De tanker Flydal kastet ut, vil bli drøftet av det nye styre. Taleren vilde si for sin egen

del at han hadde kommet i bedre kontakt med medlemmene gjennom skriftveksel enn ved å veksle noen få ord med dem på møtene. Personlig hadde han hatt både glede og nytte av den stigende korrespondanse. Han anbefalte at medlemmene på samme måten korresponderte med reisesekretæren.

Flydal bar frem hilsen fra forskjellige blinde han hadde truffet.

Trondhjems komitéen. Formannen i Trondhjems-komitéen, lærer Harildstad, leste rapporten fra komitéen. Han kunde legge til muntlig at det var blitt holdt 8 møter og 2 fester. Interessen hadde vært stor. — Fru Wolmar leste op regnskaps-ekstrakt fra Trondhjems-komitéen. — Komitéen som består av frk. Jenny Ramsø, Harildstad og Olav Røvde, blev gjenvalgt.

Landsmøteperiodene. Under «Mulige saker fra landsforbundet» behandledes en tanke som var fremkastet av landsforbundets sekretær, dr. Dethloff, Bergen, om å holde landsmøtene med tre års mellomrum istedetfor nu to år. — Arnesen redegjorde for saken. Det var ikke noget bestemt formulert forslag fra sekretæren. Han hadde bare satt frem tanken til drøftelse. Det var ting som talte både for og imot en forlengelse av periodene. I V. B. hadde man bestemt uttalt sig for bibehold av den nuværende ordning, og i Ø. B. var man også nærmest imot forandring, dog således at man gjerne ønsket næste landsmøte holdt i 1932, da det derved vilde falde sammen med Ø. B.s 25-årsjubileum. — I det påfølgende ordskifte deltok Harildstad, Pedersen, Imsdahl, Karterud, frk. Aspevik og Arnesen. De fleste holdt bestemt på oprettholdelse av toårsperioden, idet de mente at landsmøtene var av meget stor betydning for blindesaksarbeidet både innad og utad, først og fremst for det lokalforbund landsmøtet blev holdt, men også for de andre og for samarbeidet forbundene imellem. Sluttelig vedtokes et av Pedersen fremsatt forslag om at årsmøtet uttaler sig for bibehold av den nuværende ordning med landsmøtene, dog således at representantene ikke blev bundet hvis det på landsmøtet fremkom argumenter som stillet saken i et annet lys.

Valg. Hele det gamle styre blev gjenvalgt med akklamasjon: Lærer Karterud, formann; lærer Harildstad, varaformann; fru Wolmar, sekretær; lærer Nergård, varasekretær; malermester Nordberg, femte styremedlem. — Som varamenn gjenvalgtes O. Haglund, Martin Skogås og Sigvart Kleven. — Til revisor gjenvalgtes kontorchef Johs. Jørstad med Olaf Røvde som varamann. — Annet landsstyremedlem: Harildstad. Der besluttetes å velge to varamenn til landsstyret. Valgt blev Haglund og Skogås. — Representanter til landsmøtet: Skaug, Moen og Haglund. Varamenn: Frk. Gjønnes, Krogh og frk. Støre. — Representanter til A.S. Blindes Utsalg: Ingvald Moen og Oskar Skaug. Varamenn: Frk. Gjønnes og frk. Sandberg. — Til medlem av hjelpefondets styre gjenvalgtes Skaug. Gjenstående fra før: O. Haglund. Som varamenn gjenvalgtes fru Wolmar. Gjenstående fra før: M.

Skogås. — Til varamenn for Trondhjemskomitéen som alt var gjenvalgt, gjenvalgte frkn. Margit Sandberg og Lovise Hende. — Huskomité: Haglund, Skaug og Karterud gjenvalgte. Varamenn: Valdemar Hegstad og Anton Viksås gjenvalgte. — Bibliotekstyre. Fru Wolmar, Harildstad og frk. Ingeborg Brun (gjenvalg). Pedersen frasa sig hvervet som varamann. Til varamenn valgte frk. Sandberg (gjenvalgt) og frk. Thoresen.

Komitéen for de enkelte Blindes Vel. Skogås meddelte at han ikke hadde noget å rapportere. Det hadde ikke vært holdt noget møte. De enkelte medlemmer hadde virket hver for sig. — Moen mente at der burde trekkes op en plan for arbeidet. Man burde søke å få i stand et møte i komitéen før man forlot årsmøtet. — Karterud foreslog at komitéen blev stående, og at der innvalgte et medlem til. — Gjenvalgte frk. Sandberg, frk. Anna Aspevik, frk. Ingeborg Brun, Ingvald Moen, M. Skogås og frk. Oline Gjønnes og som nytt medlem frk. Nanna Dahí.

Ordet fritt. Pedersen som p. g. a. sin høie alder nu hadde trukket sig tilbake fra det aktive blindesaksarbeide, som han hadde deltatt i mer enn 20 år, takket for all den forståelse og samhug han hadde møtt, og uttalte de beste ønsker for forbundets fremtid.

Frk. Aspevik bragte på bane spørsmålet om nedsettelse av en nevnd til å forberede valgene på årsmøtene. — Efter bemerkninger av Karterud, Arnesen, Harildstad, Sengebusch, Moen, Haglund og Kleven konkluderte formannen med å uttale at man kunde ta spørsmålet om valgkomité i hvert enkelt tilfelle det skulde vise sig ønskelig å ha en. Man behøvde ingen fast regel.

Harildstad og Karterud henstillet igjen til Komitéen for de enkelte Blindes Vel å holde et møte under årsmøtet. — Arnesen fremholdt den store betydning en siik komité hadde, og redegjorde for virksomheten i Ø. B. på dette område.

Man gikk derefter over til å drøfte forskjellige nye erhverv og bierhverv for blinde. I ordsiftet deltok Arnesen, Sætre, Flydal, Pedersen, Prestbakken, Skaug, Sengebusch, Karterud og Kleven. Man var enige om at dette viktige spørsmål til stadighet burde stå på dagsordenen på alle årsmøter.

Avslutning. Formannen, Karterud, vilde si alle dem som hadde møtt frem og deltatt i forhandlingene, takk for alle de gode innlegg og for all hjelp han hadde fått under forberedelsen av møtet. Det hadde virkelig vært en fornøielse å arbeide sammen med medlemmene i Trondhjem ved arrangementet av dette møtet. Det var ingen som hadde sagt nei. Han vilde også si takk til skolens bestyrer og bestyrerinne for at de hadde tatt mot møtet og stelt det så greit for deltagerne. Takk skal alle i styret ha for det gode samarbeide i det året som er gått. Han håpet at det vilde fortsette i det året som kommer. Dessuten vilde han takke forsamlingen for den tillit den hadde vist ham ved å gjenvælge ham som formann. Han hadde flere ganger tenkt

å si fra sig gjenvalg; men det var et arbeide som han var blitt glad i, og da var det vanskelig å si nei. Han hadde ikke fått gjort fjerdeparten av det han skulde ha gjort; men dersom han hadde fått gi en håndsrekning til en eller annen, hadde det vært en likeså stor glede for ham som for den som fikk tjenesten. «Den største gleden ein kan ha, det er å gjera andre glad».

Harildstad vilde takke formannen for hans arbeide. Han hadde ikke spart sig når det var noget han kunde gjøre for forbundet. Han har planlagt arbeidet svært godt, og det var nettopp denne planmessige måten som var den rette vis å lede et arbeide på. Taleren var sikker på at alle var enig med ham når han rettet en hjertelig takk til formannen. (Alle reiser sig og klapper).

Derefter hevet formannen møtet.

Landsmøtet. Fest og utflukt.

Det vil ta nogen tid før det offisielle referat fra landsmøtet i Trondhjem foreligger og vi kan få plass til å offentliggjøre det; men da vi antar mange av leserne er spent på å få høre litt fra møtet, skal vi her i korthet fortelle om det kameratslige samvær under fest og utflukt, så meget mer som dette ikke kommer med i referatet.

Lørdag aften (29. juni) hadde N. B. arrangert fest på blindeskolen for landsmøtets deltagere. Man samledes i halv 8-tiden i skolens store spisesal, hvor det blev servert aftenmat. Efterpå gikk man op i festsalen, hvor lærer Nergård ønsket gjestene velkommen i en stemningsfull tale. Så sang frk. Sofie Steen en del sanger, akkompagnert av lærer Karterud. I et kort intermesso tok forsamlingen derefter opstilling ute foran bygningen og blev fotografert nettopp tidsnok til å redde sig inn igjen før regndråpene fikk gjort ugagn med damenes toaletter. Efterat frk. Gunhild Stene hadde sunget nogen sanger, akkompagnert av lærer Harildstad, holdt så Hjelmtveit en manende og anslående festtale, ofte avbrutt av bifall og mottatt med stormende applaus til slutt. Senere var det sang av Karteruds sangkvartett «Harmenien», musikk av Erling Lyngen og duett av frk. Steen og Karterud. Sykegymnast Herstad holdt en kort, begeistret tale for våre seende venner, særlig adressert til de seende damer som hadde «latt sig velge» av blinde menn. Så blev det servert frukt nede i spisesalen, og mens man knasket på appelsiner og bananer, fortalte Alf Arnesen livfullt og morsomt om sin tur til Stockholm og den nordiske blindekonferanse der, supplert av Karterud. Skolen, og spesielt skolens bestyrerinne frk. Oksholm, blev så takket i hjertelige ord av Arnesen og Hjelmtveit, og pikene av Harildstad for alt sitt strev med møtene og den hyggelige festen.

Enkelte av gjestene gikk derefter hjem, men de aller fleste gikk igjen op i festsalen og fortsatte med lek og dans. Et ekstra-nummer av «Skrappassa», Trondhjems blindes håndskrevne or-

gan, blev også oplest ved redaktøren, Harildstad. Det var den aller beste stemning under hele festen, som først sluttet adskillig hinsides kl. 24.

Den samme hygge og festlige stemning var det også over utflukten søndag. Bondeungdomslaget i Nidaros hadde velvillig stillet sin hytte oppe ved Uгла til rådighet, og ved 5-tiden drog man i flokkevis dit op, enten i bil eller med Gråkallbanen. Værgudene hadde velsignet utflukten med bare måtelig godt vær, men i den rummelige hytte blev vi mottatt med sprakende varme på peisen og duftende kaffe. Ved bordet rettet Karterud en hjertelig takk til Bondeungdomslagets representanter for den imøtekommenhet og gjestfrihet laget hadde vist oss blinde. Senere talte Hjelmtveit som blandt annet berettet en del pussige opplevelser fra sine reiser. Bråtveit som dvelte ved minnene fra de mange års blindeskoleophold nordenfjells, og Imsdahl som talte for den norske ungdom, adressert så vel til Bondeungdomslagets tilstedeværende medlemmer som til de mange representanter for vår egen prektige og løfterike ungdom. Frk. Margot Løkhaug leste op en humoristisk historie av Duun. Mellem talene og underholdningen ellers var det folkevisedans og lek og sang.

De fleste av deltagerne i utflukten gikk til fots hjem igjen og kom også da frem ut i de «små timer».

Johannes Moldenhawer.

14. juli var det 100 år siden «de blindes far» i Danmark, forstander Johannes Moldenhawer, blev født. Et av de siste nummer av «Dansk Blindesamfund» er næsten i sin helhet viet dette 100-årsminne. — Moldenhawer som døde i 1908, var bestyrer av Det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn helt fra dets opretelse i 1858 og like til 1905 eller i 47 år. Han drev i denne lange tiden instituttet frem til å bli et av de beste i Europa. I minne nummeret tegner mange av Danmarks mest kjente blinde et overordentlig sympatisk bilde av hr. Moldenhawer som skolebestyrer, lærer, blindesaksforkjemper og menneske, og vi forstår fullt ut den varme hengivenhet instituttets tidligere elever omfatter sin forstander med.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmtveit, Bergslisngt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Ostlandske Bfb., Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hausteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslisngt. 13; tlf. 62433.

80 øre
pr. tube

I over 30 år

har Stomatol hevdet sin overlegenhet, og erfaringen har bevist at Stomatol bevarer tennene friske og sterke. Stomatol er sterkt antiseptisk og tilintetgjør de syrer og bakterier som ødelegger tennene. Stomatol har en kraftig rensende evne, styrker tannkjøttet og gir munnen en sann følelse av renhet. Stomatol inneholder ikke syrer eller andre etsende og giftige stoffer, men utmerker sig ved sin renhet for de skarpe partikler som angriper tennenes emalje.

Et norsk fabrikat som er belønnet med:

8 gullmedaljer — Grand Prix — Croix d'honneur.

CARL A. HØYERS
STOMATOLFABRIK
OSLO

HANDELSTRYKKERIET ^A/_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker
utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Det beste De kan gi
Deres blinde venner er
gode bøker fra Norges
Blindeforbunds Tryk-
keri, Rosenkrantzgt. 5,
Bergen.

Prisliste gratis!

I. K. Lykke ^A/_S

Trondhjem

Etabl. 1836

Kolonialforretning

engros en detail.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Peter Reed - Bergen

Telefon 0776 - 4538

Telegrafadr.: R E E D

Vildt - Fjærkræ - Renkjøt
Fersk & røket Lax - Hummer
Smør - Ost - Hermetik -
Frukt - Chocolate

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz
nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørges overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Freia

SÆLSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S.
Telegrafbygn. Telefon 1903

Tandlæge Mund-Henriksen
Smaastrandgt. 6. Telefon 4317

Tandlæge S. Skarsten
Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494

Tandlæge Carl Togstad
Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391

Dr. G. W. Keyser

Øiensyggdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

Tandlæge
Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)

Øienlæge Hørven

Teatergt. 3, 1—3, $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7

Telefon 24786

Kaaper — Dragter — Barneklær

Godt Utvalg — Rimelige Priser

Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Stort udvalg — Billige priser

Vort lager av

Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
anbefales

I. C. KROHN & SØN A S

Strandgaten 58 — Bergen.

ER-N

Sverre Ryen:
„MIXTURE“
En fremragende tobak

Prost A. F. W. J. Prytz:

For de unge

bør enhver ung få.

Selskapet til kr. andagts
bøkers utgivelse,

Munchsgate 2, OSLO.

Steen & Strøm's *Magasin*

Grundet 1797

Altid det nyeste
bedste, billigste

„Norsk Missionstidende“

Det Norske Missionsselskaps organ.

Utkommer hver uke. Kr. 5.00 pr. aar, frit tilsendt i posten. Kan bestilles foruten i bladets eksped., Asylgaten 10, Stavanger, ved alle postkontorer og postaapnerier. Sendt til utlandet kr. 10.00 pr. aar. „NORSK MISSIONS-TIDENDE“ vil forsøke at være et blad for alle kristne hjem og gi meddelelser om arbeidet i kristenheten hjemme og fra missionsmarkerne.

Det Norske Missionsselskaps bokhandel,

Asylgaten 10, Stavanger. Telefon 3666 & 134.

Missionslitteratur — Missionstraktater — Missionsselskaps avrivningskalender
Missionselskapets lommealmanak: — Juleheftene: „Hellige Jul“ — „Glade Jul“
(Barnebladets julehefte). — Katalog sendes paa forlangende gratis.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk Blindfyrstikker

De koster **1 - en - øre** mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter - Linoleum

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på bladet.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 9.

September 1929

18 årg.

Indhold: „Elsk din næste, du kristensjel“. — Beretning om Norges Blindeforbunds virksomhet i 1927 og 1928. — Beretning om Norges Blindeforbunds blad- og trykkerivirksomhet i 1927 og 1928. — Norges Blindeforbund. — Østlandske Blindeforbunds 22. årsmøte. — Offisielt fra Vestlandske Blindeforbund. — Gave til Østlandske Blindeforbund. — Frk. Magnesen hedres. — Til frk. Tina Magnesen. — Norges Blindeforbunds 10. landsmøte. — Forskjellig fra Italia. — Internasjonal noteskrift for blinde. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

Tekst på annoncesider: Til Østlandske Blindeforbunds medlemmer. — Sykeforsikring for Østlandske Blindeforbund. — Legat for blinde. — Fra forskjellige land. -- Hvad en blind kan utrette.

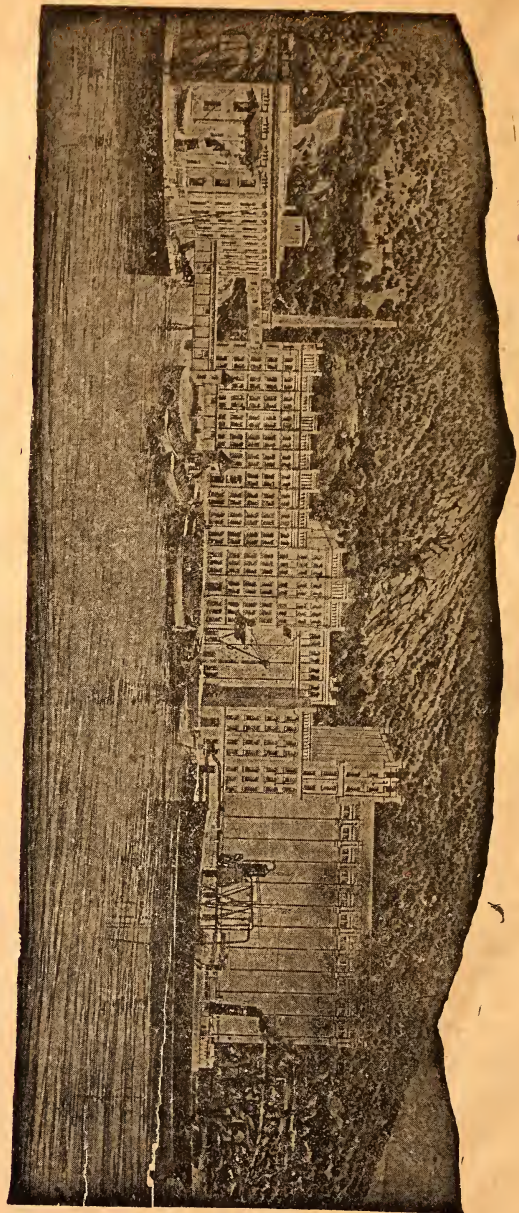
Legg merke til annonsene!

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

BERGEN

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besørger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

og Standard

Motor Oil

for Automobiler

A/S VESTLANDSKE PETROLEUMSCOMPAGNI

A S Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

SINGER CO. SYMASKIN ^{A/s}
BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen ^{A/s} **Bergen**

Johannessen & Wilhelmsen

Special.:

Strømper, Hansker og Undertøi
Ole Bulls plass 7, vis a vis Logen

Ramstad & Tertnæs,
tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri
Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834.

til billigste Priser.

Telefon 3834.

Til Østlandske Blindeforbunds medlemmer.

Alle som har bedt mig skaffe frilicens for radio, og eventuelt også apparat, må vente med å få disse saker avgjort til den nye storstasjon blir satt i virksomhet.

Formannen.

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Efft.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

**Johan D. Eche & Søn's
Farvehandel A.S.**

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
**Kjød- &  
Pølseforretning**  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Sykeforsikring i Østlandske Blindeforbund.

I disse dager sender jeg ut skjemaer til de av våre medlemmer som har meldt sig til sykeforsikring, d. v. s. til de av medlemmene som ikke har gitt mig fullstendige opplysninger. Jeg tør da be dem som får et slikt skjema, om å besvare spørsmålene så nøiaktig som mulig, og sende skjemaet tilbake til mig. — Jeg skal her gi en kort oversikt over hvor stor premien blir i de forskjellige grupper:

Når inntekten er fra ingen til 300 kr. pr. år, skal medlemmet ingen premie betale. Ø. B. betaler da det hele; men medlemskapet og kontingenten må være ordnet. — Når inntekten er fra 301 til 600 kr., skal medlemmet betale kr. 4.00 pr. år. — For inntekt fra 601 til 1000 kr. betales kr. 7.50. — For inntekt fra 1001 til 1500 skal medlemmet betale kr. 12.00. — For inntekt fra 1501 til 2000 betaler medlemmet kr. 16.00. — Ø. B.s gjennomsnittlige tilskudd blir kr. 24.00 pr. år. — Hvis det er nogen med høyere inntekt enn 2000 kr. som også vil inn i kretssykekassen, må de selv betale den fulle premie. Ø. B. vil i slike tilfelle bare betale det vanlige arbeidsgiverbidrag, som er en sjettedel av den samlede premie. Det vilde være greiest om slike medlemmer henvendte sig direkte til mig, hvis det var noget man ønsket å få vite i forbindelse hermed.

Selv har jeg stått i sykekasse i mange år og hatt meget stor nytte av den. Jeg vil derfor råde alle til å la sig innmelde. **Bemerk:** Den som har fylt femti år, kan ikke optas i nogen sykekasse på de ordinære betingelser.

Oslo, 7. september 1929.

Erling Herstad,
Langes gt. 7.

Legat for blinde.

Av stud. filol. Yngvar Sydnes legat for blinde skal der i november i år utdeles 4 eller 5 porsjoner på 100 a 150 kr. til trenge; vanskelig stillede blinde som har ført en hederligandel.

Ansøkninger, ledsaget av attestkopier, bedes sendt Foreningen for Blinde, adr. postmester N. Thrap, Haxthausens gt. 2, Oslo, innen 20. oktober førstkomende.

Fra forskjellige land.

Sverige. De Blindas Förening feiret 8. juni sitt 40-årsjubileum under stor høitidelighet og i nærvær av 400 mennesker. I tilslutning til jubileet holdtes i Stockholm den tredje nordiske blindekonferanse som vi i neste nummer håper å kunne gi et kortfattet referat fra.

Danmark. På 100-årsdagen for forstander Moldenhawers fødsel, 14. juli, blev der nedlagt krans på hans grav fra de forskjellige danske blindeinstitusjoner og blindeorganisasjoner, og alle kappedes om å ære forstanderens minne.

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp der-
for altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

England. Ved det siste engelske parlamentsvalg var det ikke mindre enn tre blinde kandidater. Karakteristisk nok tilhørte de hver sitt parti. Dette bekrefter (hvad vi ofte har fremholdt) at de blinde er like individuelle m. h. t. opfatningen av samfunsspørsmålene som de seende. — Mr. T. Ap Rhys som mistet synet i krigen, var Arbeiderpartiets kandidat i Lloyd George's krets Carnarvon. Den andre blinde som stillet sig til valg, var kaptein Ian Fraser som likeledes blev berøvet synet i verdenskrigen, og som de 5 siste årene har vært konservativ representant for North St. Pancras. Den tredje var Mr. Fred Martin som var liberalt parlamentsmedlem for Central Aberdeen i 1922—23. Vi vet at Mr. Rhys og kaptein Fraser ikke blev valgt denne gang; men hvordan det gikk med Mr. Martin, kjenner vi derimot ikke til.

Tyskland. Et av de siste nummer av «Beiträge zum Blindenbildungswesen» inneholder en fortegnelse over 145 tyske blinde akademikere i offentlige eller private stillinger, 80 krigs- og 65 civil-blinde. De fordeler sig slik: Universitets- og høiskolelærere 3; teologer 20; filologer 57; jurister 35; nasjonaløkonomer 21; medisinere og ingeniører 9.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 9.

September 1929

18 årg.

„Elsk din næste, du kristensjæl!“

For «Blindesaken». Av pastor Erik Bråtveit.

I Joh. 13, 34—35, samler Jesus i få ord hovudinnhaldet av sitt evangelium. Læresveinane hans skal bera det utover, og då gjeld det um at dei er klår over grunnsynet, um dei elles kann koma til å gløyma noko eller mistyda noko. «Eit nytt bod gjev eg dykk: At de skal elska kvarandre,» segjer han, og so godt har apostlane skyna dette at Paulus segjer at um han har alle andre gjevnader, og um han er aldri so fullkomen elles, men vantar kjærleiken, då er alt hans arbeid til fånytt. Korleis kann Paulus bruka so sterke ord um kjærleiken? «Liksom eg har elska dykk, so skal de elska kvarandre,» segjer Jesus, og det var det Paulus hadde røynt so underfullt. Paulus hadde vore so træl-bunden som ingen annan under lova, og aldri hadde han fått den fred han lengta etter; men so vart han gripen av Jesus Kristus, og då, vart han fri og glad. Det som lova ikkje kunde, det gjorde Jesus Kristus med sin syndarkjærleik. Det er Guds nåde i Kristus Jesus Paulus atter og atter peikar på, og han leitar etter dei sterkaste ord han kann finna, til å uttrykkja kor takksam han er for nåden og kjærleiken i Jesus Kristus. Difor kann han tala slik som han gjer um kjærleiken.

Me talar so ofte um Guds kjærleik at det lett vert berre tome ord for oss; men tenkjer me oss um, bed me um Guds andes ljøs over ordet, so kann det henda at ordet får liv og innhald og kraft. Det går oss som Paulus: Kristi evangelium vert ei Guds kraft til frelse for kvar den som trur det. Tenk på eit slikt ord som det i Joh. 3, 16: «So har Gud elska verda —». Gud elska heile verda, alle menneskje. Jesus vert aldri trøyt av å forkynna det i ord og liv. Kunde det verkeleg gå upp for oss, då vilde det verta umlag som um ein blindfødd fekk synet. Ei framand verd opna seg for han. Den sola som fyrr vernde, og dei blomane som fyrr anga so underfullt, dei lyser no med fargar og former som den blinde aldri hadde drøymt um. Alt vert nytt og underfullt. På same vis går det den som får sjå Guds kjærleik lysa over seg. Livet kann nok kjennast stort og rikt elles og; men

det får ein heilt ny glans over seg, ei ny grunntone, når «Tonen fra himlen» kling inn. Ikkje alltid like klårt skin denne sola. Det kjem skyer same tider; men di kjærare vert ho når ho kjem att, og di meir ein lever i denne Guds nådesol, di meir vert det ein trong for ein å leida andre til det same ljuset. Dette er det som ligg til grunn for alt misjonsarbeid. Difor er det psykologisk å freista skræma folk burt frå misjonsarbeidet med å halda fram kor mange pengar det kostar. «Eg har no fått ein rikdom i huset som eg ikkje vilde selja for pengar,» sa ein vestlandsbonde til meg i sumar. Det var denne oppdaging at Gud elska han. «Me elskar av di han elska oss fyrst,» segjer Johannes ein annan stad. «De skal elska kvarandre liksom eg har elska dykk,» segjar meistaren. Me veit alle at det ikkje er lett å elska sine medmenneskje. Ja, det er rådlaust for oss med eiga hjelp. Men skal det iukkast for oss å gjera framstig i den leid, då lyt me alltid festa augo på Jesus, Guds lam som ber alle verdens synder. Med Guds andes hjelp kann me då koma til Kristus, vår herre, og tru på han og verta hans sanne læresveinar. Gud gjeve oss alle å nå lenger og lenger på den vegen for Jesu skuld. Amen.

Asak prestegard, 22. 8. 1929.

Med broderhelsing,

Erik Bråtveit.

Beretning om Norges Blindeforbunds virksomhet i 1927 og 1928.

I den toårsperiode som er gått siden N. Bf.s landsmøte i Bergen i juni 1927, har arbeids- og omsetningsproblemet om mulig i enda høiere grad enn før lagt beslag på både N. Bf. og de lokale underavdelinger. Når det gjelder seende mennesker, ofrer stat og kommuner år om annet i disse vanskelige tider ikke så få millioner til bekjempelse av arbeidsløsheten; men det sier sig selv at det under slike omstendigheter må bli en enda vanskeligere oppgave å holde våre blinde beskjeftiget med nogenlunde lønnende arbeide. De blindes arbeidsfelt er ennu altfor sterkt begrenset, og deres arbeidsprodukter er for en stor del ting som ikke i videste forstand teller blandt det brede lags livsfornødenheter, så at sviktende kjøpeevne hos publikum ganske snart gjør sig merkbart gjeldende i omsetningen. Men jevnt arbeide er for den blinde om mulig enda viktigere enn for den seende. Det går som regel senere for en blind, så han må bruke lang arbeidsdag for å livnære sig. Arbeidet har også den moralske betydning å holde ensomhetsfølelsen borte og erstatte de mange ting som en seende kan glede sig ved i sin fritid, men som en blind som oftest er avskåret fra å ta del i. Takket være almenhetens forståelse av opgavens betydning har det stort sett lyktes våre lokalforbunds utvalg av blindes arbeider på tross av de vanskelige tider å holde

omsetningen oppe, til dels endog å øke den, selv om de betydelig nedsatte priser jo medfører at omsetningen angitt i kroner nu kan gi et ganske annet bilde enn for noen år tilbake. Som et fullgodt bevis på publikums sympati for saken kan nevnes at det har lyktes vår Østlandsavdeling å holde en årlig større salgsutlodning gående, vesentlig omsatt i Oslo, hvorved forbundets utsalg har kunnet sende ut utelukkende blindes arbeider for omtrent 10 000 kr. pr. år.

Også statsmaktene har vist sin forståelse, idet Stortinget i 1927 efter ansøknings fra N. Bf. bevilget 100 000 kr. av penge-
lotteriets overskudd for årene 1928—32 til blindeorganisasjonens praktiske virksomhet. Efter beslutning av landsmøtet i Bergen 1927 og skriftlig konferanse med Kirke- og Undervisningsdepartementet blev pengene delt med 30.000 kr. på hvert av de tre lokalforbund (N. B., V. B. og Ø. B.) og 10 000 kr. til landsforbundet.

I nær sagt alle land hvor praktisk blindesaksarbeide drives, har i de senere år den hårde nødvendighet tvunget spørsmålet om nye veier til erhvervsmuligheter for blinde frem i første rekke. Særlig fra Tyskland og De forenede Stater meldes det om mange vellykkede forsøk med blinde som arbeidere i storindustriens tjeneste, og i Tyskland har man endog vedtatt lovbestemmelser om procentvis anvendelse av blinde og andre invalider. De verdenskjente Siemens-Schukertverkene har, efter initiativ av den tyske øienlæge prof. Silex og hr. direktør Perls, viet denne samfunnsviktige oppgave en ganske enestående interesse. Man har blandt annet latt opta en film som viser de blinde i arbeide i fabrikkene. N. Bf. har fått overlatt en kopi av denne film, som ved velvillig imøtekommenhet fra direktør Jensen, Bergens kommunale Kinetografer, første gang blir optatt på programmet under V. B.s årsmøte i år. Den vil sikkert efter hvert åpne også de norske industrimenns øine for at blinde kan brukes — at direktør Perls' ord: «Industriarbeide er det beste arbeide for blinde», tør være riktig. — Her hjemme vil det forhåpentlig også i nær fremtid bli gjort et forsøk med blinde i fabrikkarbeide. På initiativ av hr. organist Åsland har nemlig vår Østlandsavdeling søkt Askim Gummifabrikk om å få sende en representant til fabrikken for ved personlige iakttagelser og nødvendige praktiske forsøk så vidt mulig å få bragt på det rene muligheten av å få noen blinde kvinner beskjeftiget der. Takket være en sjelden grad av fordomsfri imøtekommenhet fra fabrikkledelsens og hr. disponent Bredsdorfs side vil det nu foreløpig bli gjort et forsøk med to blinde, og hvis dette kan føre til et tilfredsstillende resultat, er det all utsikt til å få anbragt flere. Den utviste imøtekommenhet er dobbelt gledelig fordi det alltid har vist sig vanskeligere å finne lønnende beskjeftigelse for blinde kvinner enn for menn, og selv om man visstnok bør gå ut fra at det bare vil bli de aller flinkeste som kan greie det arbeide det her dreier sig om, ja selv om forsøket skulde mislykkes, så vil det utvilsomt ha betydning

for fremtidige tiltak i denne retning at en så stor og kjent bedrift har viet saken en slik interesse og forståelse.

Blinde som ikke egner sig for, eller som forholdene for øvrig ikke tillater å få plass i fabrikker eller industrielt arbeide, har man søkt å skaffe plass i landbruket.

Som N. Bf.s utrettelige og dyktige sekretær har også i denne toårsperiode fungert hr. dr. H. G. Dethloff, Bergen. I mer enn 20 år har han nu stått i første rekke blandt blindeorganisasjonens seende hjelpere, og hvad han gjennom alle disse år har bragt av offer både i form av personlig arbeide, tid og penger, lar sig vanskelig skatte høit nok. Det vakte derfor også den største glede, først og fremst hos de blinde, men sikkert også hos sakens mange venner blandt de seende, da H. M. Kongen i januar 1928 utnevnte hr. dr. Dethloff til ridder av St. Olavsordenens første klasse som offentlig anerkjennelse og takk for hans uegennyttige og samfundsgavnige virke i blindeorganisasjonens tjeneste.

Den meget tilfredsstillende ordning av N. Bf.s sekretariat har blandt annet også i høi grad bidratt til at det heller ikke i de siste to år har vist sig nødvendig å sammenkalle styremøte, hvad vi på grunn av de dermed forbundne ganske store utgifter har søkt å undgå. Ved kopier av korrespondanse og annet blir lokalforbundenes representanter og medlemmer av N. Bf.s styre til stadighet holdt a jour med sekretariatets og formannens arbeide, en ordning som har vist sig i høi grad å lette de foreliggende sakers skriftlige behandling ved omsendelse i styret. Til dette tør også i nogen grad ha medvirket landsmøtebeslutningen av 1925 om at N. Bf.s formann så vidt mulig skal være til stede ved lokalforbundenes årsmøter. Siden landsmøtet 1927 er ved omsendelse behandlet 23 saker. Sekretariatets journal viser for toåret 878 utgatte og 851 ingatte saker, herav for Norges Blinderegister henholdsvis 357 og 333. Dessuten er utsendt ca. 26 000 cirkulærer for kirkeofring og skoleinnsamling. «Blindesaken»s journal viser 61 utgatte og 88 inngatte saker.

Arbeidet med Norges Blinderegister er fortsatt, og det er et ikke så lite materiale som nu er innsamlet og delvis tilrettelagt. Helt tilfredsstillende kan det dog ikke bli så lenge vi må savne den i N. Bf.s beretning gjentagne ganger antydede lovbestemmelse om meldeplikt for blinde småbarn. Nødvendigheten av en slik reform kommer hvert år klart til syne i det forholdsvis store tall av overåringer som blir innkalt til blindeskolens barneavdeling. I 1928 var tallet på dem som var over den lovfestede skolepliktsalder, hele 17 stykker av 19, d. v. s. 89,47 pct. Et annet uheldig forhold er det at der blir innkalt til blindeskolen barn som senere blir utskrevet fordi de har for godt syn. I 1928 blev således av den grunn utskrevet 10 stykker. Dette må og kan også forebygges ved at barna i tide blir meldt til Norges Blinderegister som har forbindelse med lægene utover landet og bringer barnets synsevne på det rene. — Det sendes

nu vår og høst skriftlig henvendelse til hver enkelt av eksamenskandidatene ved det medisinske fakultet og jordmorskolene i Oslo og Bergen med anmodning om at de velvillig vil melde til Norges Blinderegister småbarn som de måtte treffe på i sin praksis. Samtidig vedlegges en brosjyre om blinde barns behandling i hjemmet. N. Bf.s reisesekretær i V. B.s distrikt holdt 4. juli 1928 et foredrag på Den norske Jordmorforenings Landsmøte i Stavanger om dette samme. Med velvillig bistand av Jordmorforeningens formann, fru Sofie Rud, er det i april 1929 også skjedd henvendelse til samtlige formenn i organisasjonens fylkesforeninger om å bistå N. Bf. Disse har velvilligst sendt N. Bf. liste over alle jordmødrene, hver i sitt fylke, og på den måten har man kunnet rekke så vidt mulig også eldre jordmødre i landet. Likeså har Den norske Lægeforening vist N. Bf. den velvilje et par ganger i sitt tidsskrift å ta inn opfordringer herom til lægene.

Et aldeles nødvendig ledd i de blinde småbarns opplæring er det at de får adgang til et barnehaveår før de skal inn på blindeskolens barneavdeling. Man lar jo meget ofte selv seende barn gå på barnehave før de begynner på skolen, selv om det vel i grunnen ikke kan sies å være absolutt nødvendig. Men dersom de blinde barn skal kunne nyttiggjøre sig skolen, er det aldeles påkrevet at de får et slikt innledningsår. N. Bf. har derfor tillatt sig å henlede det offentliges oppmerksomhet på det spørsmålet, og da det er blitt møtt med forståelse av direktøren for blindeskolen, håper vi at det ikke vil gå så mange år før barnehaven kan bli til virkelighet — eventuelt i forbindelse med barnehjemmet.

Det i forrige beretning nevnte Bidragsregister, som hadde til formål å tilveiebringe en samlet oversikt over blindesamfundets organisasjonens og andre institusjoners hjelpearbeide, har nu antatt form av et fast ledd i sekretariatets virksomhet. Ved hvert årsskifte får man oppgave fra Foreningen for Blinde i Oslo, styret for Ovesens legat i Trondhjem og N. Bf.s lokalavdelinger over utdelte bidrag. Disse oppgaver blir så i N. Bf.s sekretariat ordnet og satt op i en oversiktlig form til rettledning for de nevnte institusjoners fremtidige utdelinger, således at de begrensede midler som kan disponeres for dette øiemed, kan fordeles best mulig blandt landets blinde.

Med tanke på de blinde kvinners undervisning og særlig vanskelige stilling i samfundet besluttet N. Bf.s styre i 1927 å la forbundets faste undervisningskomité innmelde som ledd av Norske Kvinners Nasjonalråd, og det er vårt håp at dette skridt efter hvert vil bidra til å vekke kvinnesympati og interesse for sine blinde søstre, hvis tunge skjebne de utvilsomt i høi grad vil kunne bidra til å lette, blandt annet gjennom kvinneorganisasjonens reformarbeide.

I skrivelse til Handelsdepartementet av 26. 3. 1928 søkte N. Bf. om en del ytterligere innrømmelse i den tidligere vedtagne

portolettelse for sending av blindeskrift. Ved kgl. res. av 27. mai 1929 er maksimumsvekten for blindeskriftstrykk forhøiet til 3000 gram, således at portoen nu er 5 øre for 1000 gram, 10 øre for 2000 gram og 15 øre for 3000 gram. Ved samme resolusjon er ombringelsesgebyret for pakker til Oslo og Bergen som inneholder blindeskrift, sløifet fra 1. juli 1929. Særlig for lokalforbundenes bibliotekvirksomhet vil denne innrømmelse få adskillig betydning. Dette sparer de blinde i Oslo og Bergen for adskillige kroners portoutlegg.

Som N. Bf.s reisesekretær i N. B. blev efter landsmøtet i 1927 ansatt hr. K. Flydal, Bergen. Det store og tynt befolkede distrikt byr på overordentlig store vanskeligheter i spørsmålet om å komme de enkelte blinde til hjelp på en effektiv måte, og reisesekretærens oppgave blir derfor også langt mer krevende her enn tilfellet er både i V. B. og Ø. B. Hr. Flydal har dog løst den på en meget tilfredsstillende måte, og det vil utvilsomt gå ennu bedre etter hvert som han vinner kjennskap til sitt virkeområde. I V. B.s distrikt arbeider fremdeles hr. John Sætre med stor dyktighet og usvekket interesse for sin viktige oppgave. I Ø. B.s distrikt har det ennu ikke lyktes å finne en skikket mann for denne gjerning, men i første halvår av 1928 hadde man midlertidig ansatt vår første blinde teolog, hr. pastor Erik Bråtveit, som hvad foredragsvirksomhet angår nedla et meget fortjenstfullt arbeide. Han forretter gudstjenester med ofring eller kollekt til blindesaken i en rekke av distriktets kirker og holdt mange foredrag i ungdomslag og andre foreninger. Tross sin varme interesse for blindesaken var det dog prestegjerningen han først og fremst følte sig kallet til, og da han som nevnt er den første blinde her hjemme som har nådd frem til teologisk embedseksamen og ordinasjon til presteembede, var man også i N. Bf. sterkt interessert for at han kunde få prestekall. Det vakte derfor almindelig glede da han i august 1928 blev konstituert som residerende kapellan til Asak ved Halden. Han er nu av alle sognets menighetsråd innstillet til fast ansettelse, og det er sendt departementet en masspetisjon som uttrykk for menighetens ønske om å få beholde ham i embedet.

Til driften av barnehjemmet «Østafør» ved Jessheim yder N. Bf. fremdeles et årlig tilskudd på 2500 kr. Både i 1927 og 1928 viste styret for Norskamerikanernes Minnegave til Norge av 1914 sin forståelse av denne opgaves store betydning ved å yde N. Bf. et bidrag på 500 kr. På «Østafør» er det nu 8 blinde barn i alderen fra 2 til 8 år som der nyter fordelene av et godt hjem og en sund og naturlig utvikling.

I juni 1927 fikk Norske Kvinners Nasjonalråds formann, fru Betzy Kjelsberg, fra N. Bf.s sekretariat utlånt en del dokumenter vedrørende de blinde barn til bruk under sin deltagelse i den internasjonale barneforsorgskonferanse i Genf. — Etter anmodning av Kirke- og Undervisningsdepartementet utarbeidet N. Bf.s se-

kretariat i juli 1928 en samlet oversikt over blindeforsorgen i Norge i form av besvarelse av en rekke spørsmål fra Nasjonenes Forbund.

Det i forrige beretning nevnte fond til minne om faged J. Johansen, grunnleggeren av alt norsk blindesaksarbeide, er ennå ikke trådt i virksomhet. Statuttene foreligger vedtatt av styret, og N. Bf. har overensstemmende med landsmøtebeslutningen av 1925 satt av 5000 kr. som med renter og nogen mindre bidrag er øket til vel 5700; men de forutsatte tilskudd fra lokalforbundene som skulde tilveiebringe den i statuttene fastsatte grunnkapital for at fondet kunde tre i virksomhet, har man på grunn av de økonomisk vanskelige tider ikke funnet det rådelig å søke innbetalt.

Takket være et i sig selv også meget interessant tiltak av lærer ved DalenBlindeskole, hr. Th. Nergård, vil det dog forhåpentlig snart lykkes å skaffe iallfall en del av den manglende kapital. Hr. Nergård har nemlig gjennom en del år samlet de beste besvarelse av norske stilopgaver i sine klasser ved blindeskolen. I 1927 lot han dem trykke i et lite hefte, betitlet «Med Pren». (Pren er en liten butt syl hvormed de blinde i et dertil innrettet apparat prikker de punkter hvorav blindeskriften består). I et oplag på 2000 eksemplarer har hr. Nergård så overlatt sitt hefte til N. Bf., og lokalforbundene vil søke å få det solgt til inntekt for minnefondet. Heftet gir en både interessant og efter uttalelser fra fremragende skolefolk ganske forbausende prøve på at elevene i blindeskolens barneavdeling på ingen måte står tilbake for sine seende kamerater med hensyn til å kunne forme sine tanker skriftlig. Vi vil gjennom denne beretning få si hr. Nergård hjertelig takk for hans initiativ og samtidig på det beste få anbefale heftet til publikums velvilje.

Kringkastingsselskapene i Oslo og Bergen viser fremdeles sin forståelse og sympati ved aldri å avslå ansøkninger om frilicenser til ubemidlede blinde. Ved årsskiftet 1928—29 hadde i alt 47 frilicens fra Osloselskapet og 15 fra Bergensselskapet. Sammenlignet med våre nærmeste naboland står vi dog ennå langt tilbake på dette område på grunn av vanskelighetene med å skaffe apparater. Men efter hvert som vi får flere relestasjoner og storstasjoner med utvidet område for anvendelse av de billige krystallapparater, vil forhåpentlig også hos oss stadig flere blinde få nyte godt av denne geniale oppfinnelse som i så usedvanlig høi grad ligger til rette for fullt å kunne utnyttes også av de blinde.

Som blindeorganisasjonens første representant i styret for Godseier Tonning Owesens legat til beste for Blinde hjemme-hørende i det nordnorske Norge har Kirke- og Undervisningsdepartementet i 1928 efter innstilling av N. B. opnevnt hr. organist Oskar Skaug, Trondhjem.

De årlige kirkeofringer og skoleinnsamlinger har også i denne toårsperiode bidratt sitt till å lette våre lokalforbunds

virksomhet og til å øke deres hjelpefond. Frk. Cathrine Eger, Oslo, som gjennom en menneskealders trofaste og opofrende arbeide for våre blinde har skapt sig et uforgjengelig minne ved blandt annet å legge grunnen til de norske blindeskriftsbiblioteker, har ved sitt testamente oprettet et legat som skal bære hennes navn og forvaltes av styret for Ø. B.s hjelpefond, efter dets statutter. Hvor stort legatet blir, kan ennå ikke med bestemthet sies, men efter uttalelser fra eksekutor testamenti vil det sikkert bli over 200 000 kr. Hun har også skjenket 20 000 kr. til et opprettendes gamlehjem for Ø. B. og 10 000 kr. til dets blindeskriftsbibliotek.

Med hensyn til blad- og trykkerivirksomheten henvises som vanlig til hosstående særberetning av hr. redaktør Imsdahl.

Styrets sammensetning siden forrige beretning er følgende: Formann: Kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes. Varaformann: Lærer Halvdan Karterud, Trondhjem (formann i N. B.). Bibliotekar H. E. Gjøen, Bergen (formann i V. B.). Sykegymnast Erling Herstad, Oslo (formann i Ø. B.). Kasserer: Frk. Sigrid Sverdrup, Oslo (annet landsstyremedlem for Ø. B.). Varasekretær: Organist Oskar Skaug, Trondhjem (annet landsstyremedlem for N. B.). Redaktør Edvard Imsdahl, Bergen (annet landsstyremedlem for V. B.). Som ovenfor nevnt har hr. dr. H. G. Dethloff, Bergen, også i denne toårsperiode stått som forbundets sekretær, og som adjungert sekretær i Oslo har hr. Tarald Hjelmteit fortsatt. Som sekretariatets fastlønnede assistent er fremdeles ansatt frk Kirsten Tonning.

Så langt vi når med denne beretning, ønsker styret gjennom den å sende sin hjerteligste takk til alle sakens venner og de offentlige myndigheter for enhver form av hjelp og støtte til våre lokalforbund og N. Bf. i deres arbeide for å bedre de blindes kår.

Jessnes i juni 1929.

I styret for Norges Blindeforbund

Alf Arnesen,
formann.

Halvdan Karterud,
varaformann.

H. E. Gjøen.

Erling Herstad.

Oskar Skaug,
varasekretær.

Edvard Imsdahl.

Sigrid Sverdrup,
kasserer.

H. G. Dethloff, sekretær.

Tarald Hjelmteit, adj. sekretær.

Beretning om Norges Blindesaksarbeidsblad og trykkerivirksomhet i 1927 og 1928.

I. «Blindesaken». Forbundets månedsskrift for seende er under toårsperioden i det vesentlige blitt utsendt efter samme plan som i de foregående årene. Ved siden av regelmessige meddelelser fra den mangeartede virksomhet som drives av landsforbundet og lokalforbundene, har månedsskriftet i en letfattelig form prøvd å gi leserne høve til å følge med i alt nytt på blindesaksarbeidets forskjellige områder så vel i vårt eget som i andre land. Det har som tidligere vært månedsskriftets første oppgave gjennom en nøktern fremstilling å bidra sitt til å gi almenheten det rette syn på og den rette vurdering av de blindes behov og muligheter, deres arbeidsvilkår og deres livsforhold i det hele. Videre har månedsskriftet på enhver måte søkt å vekke og fastholde publikums og myndighetenes interesse for blindesaksarbeidets store sociale berettigelse og verdi. Gjennom en rekke biografier fra inn- og utland er på den ene side klargjort de mange og særlige vanskeligheter synstapet fører med sig, og på den andre siden påvist hvor forbausende langt blinde kan drive det til når de helt får utvikle og fullt nyttiggjøre sine evner og anlegg. I den utstrekning plassen har tillatt, har månedsskriftet også inneholdt dikt osv. av blinde, likesom vår første blinde teolog, pastor Bråtveit, i den senere tiden har sendt oss regelmessige og høit skattede religiøse betraktninger.

Månedsskriftet er som før blitt sendt gratis til ca. 150 av landets ledende aviser, og vi konstaterer med glede at dets artikler og notiser ofte blir optatt så vel i byenes store dagblad som i landdistriktenes presse, likesom nabolandenes blindeblad ikke sjelden gjør bruk av vårt stoff. Gjennom den interesse månedsskriftet på forskjellig måte skaper for blindesaksarbeidet, tør vi også håpe at det har lettet og fremmet våre organisasjoners virksomhet.

Idet vi takker våre lesere, annonsører og medarbeidere for den forståelse og støtte som er vist månedsskriftet i den forløpne toårsperiode, vil vi samtidig be alle om, hver på sitt sted, å virke for dets fortsatte utbredelse. Både direkte og indirekte er det av stor betydning for blindesaksarbeidet å få vårt månedsskrift spredt i videst mulige kretser.

II. «Norges Blinde». Forbundets ukeblad for blinde er under toåret blitt utgitt efter de samme prinsipper som tidligere. Bladet har inneholdt regelmessige meddelelser fra de forskjellige blindeorganisasjoners virksomhet, artikler og notiser om aktuelle norske og utenlandske blindesaksproblemer, diskusjoner om emner av særlig interesse for de blinde, fortellinger, dikt skildringer osv., omtale av ukens begivenheter, orienterende artikler om de forskjellige spørsmål som har vært oppe i tiden osv. Den »Enhveravsavdeling» som i forrige beretningsperiode under re-

daksjon av forbundets formann, hr. kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes, forsøksvis ble satt i gang, har vært oprettholdt og har utvilsomt vært til ikke liten nytte for våre arbeidende blinde. Siden oktober 1928 er leksene til det Esperantokursus som Kringkastingselskapet i Oslo da begynte med, blitt avtrykt i bladet. Ved vilvillig imøtekommenhet fra kursets leder, hr. premierløytnant Rolf Bugge Paulsen, har vi fått oss tekstene tilstillet samtidig med at de blev sendt til «Hallo-Hallo», slik at vi kunde trykke tekstene så tidlig at de blinde kursdeltagere på forhånd kunde sette sig inn i leksene til næste time. Ca. 50 av våre abonnenter har deltatt i dette radiokursus. De har fulgt undervisningen med den mest levende interesse, og vi håper kurset i høi grad vil komme til å fremme utbredelsen av Esperanto blandt vårt lands blinde.

Foruten års- og landsmøtereferater, beretninger, lover, kataloger osv. er likesom i forrige periode som gratistillegg til bladet blitt utsendt kvartalsbilag, vesentlig av skjønnlitterær art. Bladets julenummer «Julestjernen» er likeledes utkommet både i 1927 og 1928.

Ved årsskiftet 1928—29 var det gått 20 år siden «Norges Blinde» begynte å utsendes i trykt form. Det var tidligere i et par års tid utkommet hver annen måned som små maskinskrevne, cirkulerende hefter. Bladet var startet av Vestlandske Blindeforbund, men blev vederlagsfritt overdratt Norges Blindeforbund ved dettes stiftelse i oktober 1909. Siden 1. januar 1910 har landsforbundet forestått utgivelsen. Bladet utkom i første halvår 1909 med 7 trykte nummer, i annet halvår med 12 og i første halvår 1910 likeledes med 12 nummer. Siden 1. juli 1910, da der opnåddes statsbirag til utgivelsen, er bladet utsendt hver uke. Fra den beskjedne begynnelse har «Norges Blinde» i løpet av disse 20 årene utviklet sig til å bli Nordens største blad for blinde. Det kan i denne forbindelse nevnes at årgangen 1928 inneholdt 7 ganger så meget lesestoff som årgangen 1909.

Lesekretsen er også i siste toårsperiode øket meget betraktelig. Ikke minst gledelig er det at så mange endog av barneskolens elever er begynt å holde bladet, likesom slike som mister synet som voksne, gjennom blindeforbundenes formidling lærer punktskrift og settes derved i stand til å kunne nyttiggjøre sig bladet.

Vi takker alle som har skrevet i bladet i de forløpne 2 årene, og vi takker leserne for all den utviste interesse. Samtidig ber vi hver især å gjøre sitt til å få bladet kjent og spredt blandt kameratene. Alle blinde som overhodet kan punktskrift, bør holde sitt eget blad.

III. «Kristelig Månedsskrift for Blinde». Det av frk. Ruth Marcussen, Askerøy, utgivne og redigerte religiøse månedsskrift for blinde er også i denne toårsperiode blitt trykt i Norges Blindeforbunds trykkeri. Månedsskriftet har som tidligere inneholdt religiøse betraktninger, fortellinger, dikt, artik-

ler om kristelig-sociala emner osv., og som bilag er blitt utsendt et par religiøse småhefter. Dette månedsskrift skattes meget høit av abonnentene.

IV. Boktrykkingen. Produksjonen i forbundets boktrykkeri har også i siste toårsperiode vært meget betraktelig. Ifølge beslutning på landsmøtet i Bergen 1927 er det under tilsyn av hr. lærer Halvdan Karterud forsøksvis blitt satt i gang en noteopsetningsavdeling i Trondhjem. Herved er det kommet øket fart i denne viktige gren av trykkerivirksomheten.

I forbundets boktrykkeri er under toåret nystereotypert og trykt følgende bøker og hefter:

- 1) Almanakk 1928.
- 2) Alnæs, E.: Harmoniumalbum; første hefte.
- 3) Asbjørnsen, P. Chr.: Norske Huldreeventyr og Folkesagn.
- 4) Bakka, G.: Haugesund og Haugaland.
- 5) Benneche, O.: Setesdal.
- 6) Bjørnson, B.: Sigurd Slembe; to bind.
- 7) Borch, J.: Oldtidens syv Underverker.
- 8) Borchsenius, J.: Telemark.
- 9) Brochmann, G.: Skiber før og nu.
- 10) Collett Vogt, N.: Digte i Udvalg.
- 11) Høltedahl, O.: Dengang Isen dekket Norge.
- 12) Innholdsliste for «Norges Blinde» 1927.
- 13) Innholdsliste for «Norges Blinde» 1928.
- 14) Julestjernen 1927.
- 15) Julestjernen 1928.
- 16) Koralbok for den norske Kirke; to bind.
- 17) Khöler-Alnæs: Praktisk Pianoskole I.; to bind.
- 18) Liste over Bøker og Hefter til salgs i Norges Blinddeforbunds trykkeri.
- 19) Munch, Mathilde, og Svensen, S.: Hjemme og Ute V.; to bind.
- 20) —»— Hjemme og Ute VI.; første bind.
- 21) Nordenfjelske Blinddeforbund: Katalog for Lånebibliotek (1928).
- 22) —»— Årsberetning 1926.
- 23) —»— Årsberetning 1927.
- 24) —»— Årsmøtereferat 1927.
- 25) —»— Årsmøtereferat 1928.
- 26) Norges Blinddeforbund: Beretning 1925 og 1926.
- 27) —»— Landsmøtereferat 1927.
- 28) Skovgård-Petersen, C.: Pinsekapitlet.
- 29) Svinndal, O.: Hønestell.
- 30) Thomsen, H. Th.: Prozo el danaj-norvegaj Aŭtoroj.
- 31) —»— Små Timer i Esperanto.
- 32) Tveiten, G.: Ringerike.
- 33) Vestlandske Blinddeforbund: Katalog for Biblioteket (1928).
- 34) —»— Lover, Reglementer etc. (1928).
- 35) —»— Årsberetning 1926.
- 36) —»— Årsberetning 1927.
- 37) —»— Årsmøtereferat 1927.
- 38) —»— Årsmøtereferat 1928.
- 39) Vinje, A. O.: Ferdaminne frå Sumaren 1860; tre bind.
- 40) Wendelborg, Kr.: Valdrisvisen (Norsk Folkevisen).
- 41) Wessel, J. H.: Kierlighed uden Strømper.
- 42) Østlandske Blinddeforbund: Lover (1928).
- 43) —»— Regnskapsutdrag 1926.
- 44) —»— Regnskapsutdrag 1927.
- 45) —»— Årsmøtereferat 1927.
- 46) —»— Årsmøtereferat 1928.

- 47) Åsland, G.: Lina Sandel (Foredrag).
 48) —»— Nye Veier for Blinde å vandre — Nye Veier til ønsket Mål
 (Avhandling prisbelønnet av De Blindas Förening, Stockholm).

Desuten er nytt optrykk tatt av følgende tidligere utgivne verker:

- 49) Alfabet etc.
 50) Almanakk 1924.
 51) Almanakk 1927.
 52) Berggrav, E.: Mannen Jesus.
 53) Bergqvist, Th.: Gymnastiske Friøvelser.
 54) Bjørnson, B.: Arne.
 55) —»— Arnljot Gelline.
 56) —»— Småstykker.
 57) Bjørnson-Hugo: Arhundredernes Legende.
 58) Caspari, Th.: Fra Syd og Nord.
 59) Christensen, Dorteia, og Helgesen, Helga: Lærebok i Husstell.
 60) Garborg, A.: Haugtussa.
 61) Gundersen, Marie, og Munch, Mathilde: Min første Lesebok.
 62) Harildstad, E.: Dogdråpar.
 63) —»— Litt om Blinde Barn og deres Behandling i Hjemmet.
 64) Imsdahl, E.: Blindeforholdene i Norge.
 65) —»— Inntrykk fra en Studie- og Feriereise i Danmark og Sverige Sommeren 1920.
 66) Julestjernen 1917.
 67) Julestjernen 1918.
 68) Julestjernen 1920.
 69) Kortskriftstabeller.
 70) Marcussen, Ruth: Stille Tanker til hver Dag i Månedens.
 71) Monsen, L.: Melodier til Godtemplar-Sangboken.
 72) Norsk Punktsystem.
 73) Nøvik, P.: Småbrukerens Havebok.
 74) Raabe, J.: Kongeriket Norges og Nordens Historie; tre bind.
 75) —»— Mjøslandet.
 76) Seip, D. A.: Norsk Grammatikk (Formlære i Landsmålet).

Bergen i juni 1929.

Edvard Imsdahl.

Norges Blindeforbund.

Inntekt:

	1927	1928
1. Forbundsavgift	kr. 11500.00	kr. 6000.00
2. Kongens bidrag	» 200.00	» 200.00
3. Norskamerikanernes Minnegave	» 500.00	» 500.00
4. Renter	» 9180.44	» 8079.31
	Kr. 21380.44	Kr. 14779.31

Utgift:

1. Formann	kr. 1200.00	kr. 1200.00
2. Sekretariat og kontor	» 4386.35	» 3554.51
3. Møter, reiser etc	» 911.29	» 669.82
4. Norges Blinderegister	» 750.00	» 655.05
5. «Norges Blinde»	» 3500.00	» 3500.00
6. NBf.s boktrykkeri	» 2500.00	» 2500.00
Ekstraordinært til notopsetning		» 2000.00

7. «Esperanta Ligilo» og «Musikkbladet»..... »	740.00	»	740.00
8. Barnehemmet «Østafør»	2500.00	»	2500.00
9. Diverse	35.00	»	116.60
Kr. 16522.64		Kr. 17435.98	

Norges Blinde.**Inntekt:**

1. Abonnements	kr. 537.90	kr. 547.00
2. Tilskudd av Norges Blindeforbund	» 3500.00	» 3500.00
3. Statsbidrag	» 3000.00	» 3000.00
4. Renter	» 68.38	» 96.04
Kr. 7106.28		Kr. 7143.04

Utgift:

1. Lønninger, syke- og riksforsikring	kr. 2946.26	kr. 2877.94
2. Husleie (inkl. opvarmning, renhold og lys) »	526.33	» 503.09
3. Papir	» 2000.59	» 1489.33
4. Blikk	» 237.50	» 210.00
5. Kautsjukk	» 21.90	» 3.56
6. Avisporto	» 169.90	» 192.55
7. Kontorutg., litteratur og tidsskriftsab..... »	143.79	» 148.76
8. Trykkeriet	» 346.20	» 131.54
9. Blandede og tilf. utgifter	» 296.91	» 548.88
Kr. 6689.38		Kr. 6105.65

Norges Blindeforbunds Trykkeri.**Inntekt:**

1. Salg av bøker og hefter.....	kr. 1761.45	kr. 1606.20
2. Tilskudd av Norges Blindeforbund	» 2500.00	» 2500.00
3. Statsbidrag	» 6000.00	» 6000.00
4. Tilfeldige inntekter	» 23.10	» 11.30
5. Renter	» 138.31	» 177.67
Kr. 10422.86		Kr. 10295.17

Utgift:

1. Lønninger, korrekturlesning, syke- og riksforsikring	kr. 7272.03	kr. 6709.56
2. Husleie (inkl. opvarmning, renhold og lys) »	532.77	» 510.07
3. Papir	» 967.58	» 790.12
4. Blikk	» 239.00	» 225.00
5. Kautsjukk	» 21.88	» 3.57
6. Frakt, porto og innbinding	» 133.43	» 83.16
7. Kontorutgifter	» 127.65	» 113.95
8. Trykkeriet	» 336.91	» 152.22
9. Blandede og tilfeldige utgifter	» 395.08	» 582.40
Kr. 10026.33		Kr. 9170.05

«Blindesaken».

Inntekt:

1. Abonnements	kr. 1459.00	kr. 1517.20
2. Trykning av beretninger.....	» 244.00	» 151.65
3. Annocer	» 3712.50	» 2998.00
4. Tilfeldige inntekter	» 64.63	
5. Renter	» 122.64	» 136.72
	Kr. 5602.77	Kr. 4803.57

Utgift:

1. Redaktør	kr. 750.00	kr. 900.00
2. Trykning	» 2496.00	» 2401.65
3. Avisporto	» 210.60	» 212.47
4. Annonceprovisjon	» 800.50	» 871.88
5. Kontorutgifter	» 12.78	» 50.85
6. Blandede og tilfeldige utgifter	» 389.60	» 439.05
	Kr. 4659.48	Kr. 4875.90

Norges Blindeforbunds regnskap er ført av frk. Sigrid Sverdrup, Oslo, og revidert for 1927 av frk. Bertha Abrahamsen og for 1928 av hr. P. M. Løfsgård.

Regnskapene for «Blindesaken», «Norges Blinde» og Norges Blindeforbunds Trykkeri er ført av frk. Kirsten Tønning, Bergen og revidert for 1927 av disponent Otto Isaksen og for 1928 av hr. Henrik Fløtre.

Østlandske Blindeforbunds 22. årsmøte

blev holdt på Oslo off. Blindeskole 21. og 22. juni 1929. Første dagen sattes møtet kl. 9½ og begynte med andakt av pastor Ording. Derpå ønsket formannen alle velkommen. Det var i år et gledelig stort fremmøte, over 70 tilreisende. Han håpet at alle vilde hygge sig i samvær med gamle venner. Alle måtte gjøre sitt til at møtet blev vellykket. — Formannen mintes to som var gått bort i årets løp. Frk. Clara Skridshol var ikke bare den avholdte lærerinne, men hadde også siden ved sin forening «Solstreif» fortsatt sitt arbeide, og hennes hus stod alltid åpent for oss. — Frk. Cathrine Eger er en av de første pionerer i norsk blindesaksarbeide ved at hun har stiftet det første punktskriftsbibliotek i vårt land, likesom hun ved sine store testamentariske gaver har vist sin kjærlighet og interesse for alt vårt arbeide.

Derefter blev saklisten referert og vedtat på vanlig måte. — Til protokollkomité valgtes frk. Paulsen, Didriksen og Olsen.

1) Referertes styrets protokoller for 1928—29.

2) Oplestes styrets årsberetning som blev vedtatt med en del bemerkninger om at enkelte ting burde omredigeres.

3) Oplestes revidert regnskap for Ø. B., Blindes Utsalg, gamlehjemmet, husfondet, hjelpefondet og legatene. — Efter bemerkninger av Åsland, Nystøl, Helmtveit og Alf Arnesen blev regnskapet godkjent og styret meddelt ansvarsfrihet for forvaltningen.

4) Styrets budgjettforslag blev gjennomgått punkt for punkt. — Evensen fant bidraget til utsalget for høit. Flere av håndverkerne kunde bli kvitt sine varer på hjemstedene, men foretrakk å sende dem til utsalget da de fikk dem bedre betalt der. Det blev ikke selvhjelp, men understøttelse. Han vilde henstille til styret at det forhøiet procenten. — Alf Arnesen: Den beste form for hjelp er hjelp til arbeide, og langt bedre enn direkte støtte. — Nystøl: På hjemstedene blir arbeidet ofte så dårlig betalt at ingen kan leve av det, så det er rimelig håndverkerne sender sine varer til utsalget. — Olaf Arnesen anså utsalget for forbundets viktigste oppgave og foreslo posten vedtatt. — Vollen var enig og fremholdt den moralske betydning av arbeide og selverhverv. — Alf Arnesen advarte mot å forhøie procenten. Han trodde ikke tiden var den rette til det nettop nu. — De øvrige punkter gav ikke anledning til bemerkninger, og det samlede budgett blev vedtatt efter innstillingen. — Årsmøtet anmodet styret om å vareta forbundets økonomi på beste måte, vesentlig i overensstemmelse med budgjettforslaget.

5) Gamle hjemmet. Alf Arnesen: Da vi fikk det store bidraget på 20 000 kr., trodde visst de fleste at arbeidet straks skulde bli satt i gang for å få det i stand snart; men jeg tror nok vi må regne med et betydelig driftsfond. Det er ikke mening i å sette det i gang hvis en ikke har anledning til å fortsette driften. Kommunene vil sikkert regne med at vi skal være billigere enn andre gamle hjem, så vi bør sikre oss før vi setter i vei. — Johansen trodde et gamle hjem vilde bli så kostbart at det var betenkelig å starte noget slikt. Det var bedre å benytte pengene til alderspensjon. — Alf Arnesen: Det kan vi ikke komme inn på her. Han vilde gjerne få uttalelser som belyste nødvendigheten av et gamle hjem. — Hjeltnveit bad hver enkelt skaffe opplysninger om hvor mange som tenkte å komme inn. Det blev i høiden plass til 26, og det var ikke nogen stor procent av Østlandets blinde. Enkelte mente de gamle hadde det best på sine hjemsteder hvor de var kjent; men tal. trodde de vilde ha det bedre på et hjem spesielt for blinde. — Gran var enig i at det vilde ha veldig stor betydning for de gamle blinde at de blev behandlet av folk som forstod dem, og ikke som nu stadig blev misforstått av dem som skal hjelpe dem. — Vollen: Det er ikke godt for årsmøtet å vedta eller uttale noget bestemt om dette. Tal. vilde foreslå: «Årsmøtet uttaler at gamle hjemmet er en av forbundets viktigste oppgaver og anmoder styret om å fremme saken så snart man av økonomiske hensyn finner det rådelig.»

6) Saker fra N. Bf. Formannen i landsforbundet (Alf Arnesen) redegjorde for at det hadde vært på tale å holde landsmøte hvert tredje år, da utgiftene blev nokså store. — Clausen, Didriksen og flere uttalte sig imot at landsmøtene i almindelighet blev holdt sjeldnere enn hvert annet år. Det blir stadig flere og flere som reiser til landsmøtene, og det viser at de er omfattet med interesse. Det har også sin store betydning at representan-

ter for de forskjellige landsdeler har anledning til å komme sammen. Landsstyret bør dog ha rett til ved enkelte anledninger å kunne forandre tiden hvis det er spesielle hensyn som gjør det ønskelig. — Man vedtok Hjelmtveits forslag: «Årsmøtet henstiller til landsstyret at neste landsmøte blir holdt i 1932, så det faller sammen med Ø. B.s 25-årsjubileum.»

7) Man gikk så over til behandling av komitérapportene.

A) Sommerhvilkekomitéen hadde som vanlig fått 500 kr. som sammen med et mindre bidrag fra «Solstreif» var utdelt til 10 ansøkere.

B) Velferdskomitéen. I ordskiftet deltok John Imsdahl, Johansen, Vollen, Olaf Arnesen, Didriksen, Evensen og frk. Karterud. Det blev sterkt fremholdt at komitéen hadde stor betydning både for de enkelte blinde og for blindesaksarbeidet i sin almindelighet, f. eks. for reisesekretærvirksomheten; men arbeidet måtte bli fastere organisert enn hittil hadde vært tilfellet. Årsmøtet burde opnevne en formann til å stå i spissen for komitéen, og det burde bevilges et mindre beløp som formannen kunde disponere til dekning av komitémedlemmenes reiseutgifter o. l. — Til formann valgtes Didriksen, og det blev stillet 100 kr. til hans rådighet til bestridelse av komitémedlemmenes utgifter.

8) Blinde i industrien. Alf Arnesen: Dette er ikke noget nytt. Det er forsøkt med gode resultater i storindustrien i Amerika og Tyskland. I sistnevnte land er vedtatt en lov om at en bestemt procent blinde eller invalider skal anvendes i industrien. Siemens-Schuckert har optatt en film av blinde i industrien. Denne har dansk Blindesamfund fått lånt, og nu har vi også fått den og den er blitt fremvist i Bergen. Senere er det meningen å få den kjørt på almindelig kino, kanskje under Ø. B.s basar. Efter Åslands initiativ er det nu tanke på å få blinde piker inn på gummifabrikken i Askim. Tal. hadde vært der ute og undersøkt, og efter ferien vilde Ø. B. sende et par der ut for å forsøke. — Johansen talte for å få filmen fremvist i Sarpsborg, som er et av våre største fabrikkcentrer. Det vilde være heldig at folk fikk se hvad blinde kunde utføre. — Clausen nevnte Oslo Naglefabrikk, hvor det var forskjellige arbeider som vilde passe for blinde. — Frk. Karterud henstillet til styret å undersøke hvad som kan utføres, og sette det inn i «Norges Blinde», om nogen hadde lyst til å forsøke. — Alf Arnesen nevnte sponarbeide som han mente kunde bli en biinntekt for mange. Han hadde i vinter søkt å få i stand et sponkursus; men det hadde ikke meldt sig nok deltagere. Enkelte som driver med det, er vel fornøiet. Man burde få en blind snekker til å lage spon for å få best utnyttelse av blind arbeidskraft. Nogen laget også spon selv. — Nystøl syntes det var trist at interessen var så liten, men forstod det godt. Det er slappheten som kommer av kampen for tilværelsen. De orker ikke å ta sig sammen. Det vilde være godt å få en konsulent som kunde reise rundt og lære folk op, så de kunde komme i gang og få lyst til å ta fatt. — Knudsen hørlet spon-

selv og var interessert for sponarbeide. Det bør tas med, selv om det ikke kan gi så stor inntekt. — Vollen høvlet også spon selv og var vel fornøiet med arbeidet.

9) Sykeforsikringen. Herstad: Man har søkt og fått en kollektiv sykeforsikring, så alle som ønsker det, kan bli innmeldt i Oslo Kretssykekasse. Det er lettere når man kan få det i én stor kasse mot i flere. — Det referertes skrivelse fra Oslo Kretssykekasse med tabeller og skjemaer for de forskjellige klas-sene. — Vi fikk ifjor et større legat, fortsatte formannen, og det var meningen å ta disse penger til sykeforsikringsfond og regne med en utgift av 24 kr. pr. person årlig. — Hjelmtveit: Kan Ø. B. greie denne tabell, tror jeg vi alle har grunn til å være glad. Det er betryggende å være sykeforsikret, og vi må være taknemlige for at dette ordnes så godt og for at vi kan make så stort et løft.

10) Lovendringsforslag. Nystøl hadde foreslått følgende tillegg til § 19: «Styret kan efter bestemmelse av årsmøtet ansette fastlønnet kasserer og bestemme hans lønn. Der velges et femte styremedlem.» — I ordsiftet deltok Åsland, Alf Arnesen, Nystøl, Olaf Arnesen og Evensen. Åsland foreslo ned-satt en lovkomité som skal behandle §§ 13, 19 og 20, så det kunde bli klare linjer i denne sak. Komitéen burde ha frie hender til å gjennomgå lovene i sin helhet og fremlegge resultatet for næste årsmøte. — Til komité valgtes Åsland, Evensen og Myhre-Niel-sen. — Man vedtok Evensens forslag: «Årsmøtet anmoder styret om å ansette lønnet forretningsfører for det kommende år.»

11) Valg. Formann: Herstad; sekretær: Frk. Sverdrup; næstformann: Alf Arnesen; hjelpesekretær: Rolf Arnesen. Som femte styremedlem innvalgtes dr. med. Ingolf Schiøtz. Supple-anter: Hjelmtveit, Sengebusch og Flugsrud. — Til annet med-lem av landsstyret gjenvalgtes frk. Sverdrup; suppleant: Frk. Bjørnholt. — Representanter til landsmøtet : Rolf Arnesen, Sen-gebusch og frk. Langerud. Suppleanter: Frk. Paulsen og Didrik-sen. — Medlem av fondsstyret: Frk. Karterud; suppleant: Karl-sen. — Bibliotekstyre : Åsland, Olaf Arnesen og frk. Sverdrup; suppleanter: Frk. Blydt og Hellen. — Da revisjonsarbeidet stad-ig vokser, blev man enig om å ordne sig med lønnet revisorhjel-p, og de gamle revisorer erklærte sig villige til å fortsette på denne måten og gjennomse regnskapene til slutt. Til suppleant for re-visorene, Asla og Røsegg, valgtes Løfsgård.

12) Ordet fritt. Åsland talte for å få reisesekretær. Det er noget av det aller viktigste, både som foredragsholder for å gjøre saken kjent og for å opsøke og hjelpe de enkelte blinde. Det er av så stor betydning at noget bør gjøres, selv om man ikke får den beste. — Olaf Arnesen mente også man burde ha reise-sekretær; men det er om å gjøre at mannen er skikket for stillin-gen, når han skal tale vår sak og representere forbundet overfor publikum. — Alf Arnesen beholdt sig også ikke å gå for langt

nedover i sine fordringer. — Nystøl vilde gi Åsland sin tilslutning. Det har ikke så liten betydning å få besøk av en kamerat og få et pust fra sin egen verden. — Thorsen bad om at det måtte bli arbeidet mer i den vestlige del av Aust-Agder. — Man vedtok Clausens forslag: «Årsmøtet overlater til styret å ansette reise-sekretær så snart det gis anledning til det.»

Hjelmtveit bad alle gi styret opplysninger om gamle blinde i anledning av det påtenkte gamlehjem. Det har stor betydning for sakens fremme å få mest mulig pålitelige opplysninger. Man må huske på at det er en viktig ting å få det godt når man blir gammel.

Åsland anbefalte alle å lese. Vi leser for lite. Man leser best med temperert finger. Alle må behandle bøkene pent og vaske sig, helst både før og etter lesningen. Han talte for en komité for å få de beste skrivematerialer av alle slags, pren, apparat osv. — Imsdahl vilde man skulde agitere for «Blindesaken». Den er et bud til våre seende venner. — Vollen mente man benyttet dagspressen for lite. — Evensen vilde gjerne ha mer fra Østlandet i «Blindesaken».

Åsland fant det alltid vanskelig å regne på papir. Kunde ikke nogen eksperimentere og finne ut noget som var letvintere.

Derefter hadde man et livlig ordskifte om hvor vidt det lar sig gjøre for blinde å skjelne fem- og tikronesedler fra hverandre. Flere mente det godt gikk an, andre at det var nokså umulig. — Hjelmtveit foreslo at Ø. B.s årsmøte henstiller til N. Bf. å undersøke om det kan være mulig å få et eller annet skille på pengene, så de blinde kan kjenne forskjellen.

Hjelmtveit fortalte om en som ikke hadde vært på årsmøtet på lang tid, men som etterat han kom med igjen, sier at nu kan han ikke undvære det. Han var nokså motløs og på god vei til å gi op, men det årsmøtet reiste ham op igjen og gav ny tro på livet. Det er det beste som kan sies om årsmøtene, at de kan virke slik. Hver enkelt må søke å være mest mulig med, så de får alt hvad et årsmøte kan gi. Da kan heller ikke pengene anvendes bedre enn til reiser til møtene. — Åsland fikk aldri tid til å bli motløs, men vilde likevel si han alltid gledet sig til å være med på årsmøtene med sin gode kameratånd. Han takket styret for den måten dette årsmøte var ordnet på. Det hadde vært sjelden hyggelig og greit.

Herstad: Vi har nu hatt to dagers forhandlinger om mer eller mindre aktuelle emner. Når vi nu setter sykeforsikringen ut i livet, håper jeg mange melder sig. Tal. rett et særlig takk til frk. Bjørnholdt som nu går ut av styret; men hun vil fremdeles være uundværlig på årsmøtene og ellers i arbeidet for vår sak. Han takket det øvrige styre for godt samarbeide og alle deltagere for fremmøtet. Flere som ikke hadde vært med på mange år, håpet han vilde komme oftere herefter. Han takket for alle brevene han fikk. De er alltid hyggelige å få, og styret vil motta

alle henvendelser og søke å behandle dem så skjønnsomt som mulig. — Så erklærte han Ø. B.s 22. årsmøte for hevet, og man sang: «Når engang i fjerne tider.»

Offisielt fra Vestlandske Blindeforbund.

Styremøte i Vestlandske Blindeforbund 14. juni 1929. Til stede var: Gjøen, Sørensen, Lillesund og frk. Myklatur samt varamennene frk. Abelseth, Olav Ohnstad og frk. Nygård. — Behandledes 5 ansøkninger hvorav de 4 blev innvilget med et samlet beløp av 205 kr. — Referertes regnskap, budgett og årsberetning for V. B. — Likeså referertes årsberetning, regnskap og budgett for biblioteket, samt årsberetning, regnskap og budgett for Blindes Hus, hvortil intet var å bemerke. — Som valgkomité foreslo styret Vilhelm Johansen, Ingolf Steensnæs og Astrid Sirevåg. — Som protokollkomité blev foreslått Edvard Imsdahl, John Sætre og Ådne Steensnæs. — Dagsordenen for årsmøtet blev så vedtat. —

Styremøte i Vestlandske Blindeforbund 18. juni 1929. Til stede var: Gjøen, Lillesund, Misund, frk. Myklatur, Ohnstad og Rydland samt varamennene frk. Abelseth, frk. Nygård og Vilhelm Johansen. Senere kom dr. Dethloff. — Som varaformann valgtes G. Lillesund. Som sekretær gjenvälgtes redaktør Finn B. Henrikssen og som varasekretær dr. H. G. Dethloff. — Da Henriksen har frasagt sig sitt hverv som sekretær og styremedlem i V. B., henstillet styret til forretningsutvalget å se å finne et styremedlem istedenfor ham. — Styret stillet til disposisjon det nødvendige beløp til dekning av utgiftene ved årsmøtet. — Angående støtte for våre utvalg, behandlet på V. B.s årsmøte, besluttet saken oversendt landsmøtet. Like- så oversendtes saken om toårsperioder for landsmøtene. — Formannen bemyndiges til å fremme ansøknungen til N. Bf. om fritagelse for avgift i tre år. — Besluttet å sende en del takkeskrivelser til dampskibsselskapene og til speiderpikene. — Til deltagelsen i landsmøtet besluttet å bevilge 130 kr. til hver representant. Hvis dette skulde vise sig å være for knapt, bemyndiget styret forretningsutvalget til å gi en ekstrabevilgning.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 5. juli 1929. Til stede var: Gjøen, Rydland og frk. Steen. Senere kom også dr. Dethloff. — Behandledes 4 ansøkninger om bidrag, hvorav de tre blev utsatt til et senere møte og en blev innvilget med 20 kr. — Referertes en skrivelse samt oplestes forslag til momenter for Blindes Utsalg.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 7. august 1929. Til stede var: Gjøen, Rydland, Dethloff, frk. Steen og V. Johansen. — Besluttet å anmode den forrige basarkomité om å påta sig basaren også i år. Prisen på loddene blev satt til 10 øre pr. nummer. Basaren ten-

kes avholdt i begynnelsen av oktober. — Referertes en skrivelse fra overrettsakfører Søren Martens angående frk. Reimes testamente samt sluttoppgjør for samme. På forbundet falt kr. 5629.17; herav er dog kr. 130.00 sperret i Bergens Kreditbank. — Behandledes 6 andragender om hjelp, hvorav 4 blev innvilget med tilsammen kr. 253. De to andre blev utsatt til et senere møte.

Sekretariatet.

Gave til Østlandske Blindeforbund.

Ved pastor Bråtveit har vi mottatt kr. 2000.00 (to tusen kroner) fra en som ikke ønsker å opgi sitt navn. Ifølge Bråtveit skal denne gave være foranlediget ved Hjelmtveits radioforedrag i fjor høst i forbindelse med Oslobasaren. — For slike uventede bidrag er vi varmt takknemlige, og de kommer så inderlig godt med.

Erling Herstad.

Frk. Magnesen hedres.

Frk. Tina Magnesen, Stavanger, var på sin 70-årsdag 4. august gjenstand for stor oppmerksomhet. Værelsene var fylt av de deiligste blomster. Det innløp 40 telegrammer, 30 brev, en mengde kort og hennes tallrike venner og kjenninger overbragte henne sine lykkønskninger i hjemmet.

Som tidligere omtalt blev frk. Magnesen for et par måneder siden tildelt kongens fortjenstmedalje i gull som offentlig anerkjennelse for hennes store og utrettelige blindesaksarbeide. Medaljen blev 29. august høitidelig overrakt henne ved fylkesmannen i Rogaland.

Til frk. Tina Magnesen på 70-årsdagen 4. 8. 1929.

For bøkenes skatter De skjenket oss har,
for kunnskap, for glede De frem til oss bar,
for strevet så trofast fra år og til år
en bølge av takk det imot Dem nu slår.

Det verk De har øvet, er edelt og stort.
De aner visst ikke alt godt De har gjort.
Den verden som før var så trist og så tom,
den verden blev solfylt da bøkene kom.

Av innerste hjerte vi ønske Dem vil
til lykke med dagen og få legge til:
Gud signe, Gud lønne Dem for Deres strev! —
Vær viss at til signing for mange det blev.

Edvard Imsdahl.

Norges Blindeforbunds 10. landsmøte

blev holdt på Dalen Blindeskole, Trondhjem, 27. og 28. juni 1929. Den 27. blev det først holdt styremøte, og landsmøtet sattes derfor ikke før kl. 3 em. Møtet åpnedes med avsyngelse av: «Min sjel, min sjel lov Herren». — Formannen, kurvmaker Alf Arnesen, minnet om det som var gjort i de 20 år, og uttalte at man måtte glede sig over det som var nådd, og at det måtte mane til videre fremgang og utvikling. Med et varmt ønske om fremgang åpnet han så N. Bfs 10. landsmøte.

Foruten formannen, kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes, sekretæren, dr. H. G. Dethloff, Bergen, og den adjungerte sekretær, hr. Tarald Hjelmtveit, Oslo, var fremmøtt som offisielle utsendinger:

Fra N. B.: Halvdan Karterud og Erik Harildstad (styremedlemmer). Oskar Skaug, Oskar Haglund og Ingvald Moen (representanter). — Fra V. B.: H. E. Gjøn og Edvard Imsdahl (styremedlemmer). Ådne Steensnæs, John Sætre og Gjertrud Myklatun (repræsentanter). — Fra Ø. B.: Erling Herstad og Sigrid Sverdrup (styremedlemmer). Rolf Arnesen, Ludvig Sengebusch og Gudrun Langerud (representanter). — Det deltok dessuten ca. 60 blinde.

Telegram blev med akklamasjon besluttet sendt til forbundets høie beskytter H. M. Kongen.

Presse- og protokollkomité: Imsdahl, Harildstad og Karterud.

Det oplestes en telegrafisk hilsen fra frk. Marcusen. — Formannens forslag til møtetider bifaltes, og saklisten vedtokes med rett til forandring av rekkefølgen.

Beretningen. Sekretæren refererte beretningen. — Formannen vilde få lov til å takke sekretæren for hans utrettelige arbeide i organisasjonens tjeneste i disse 20 år. (Kraftig bifall). — Karterud: Formannen sa igår på N. B.s årsmøte at en av grunnene som talte for tre års mellomrum mellom landsmøtene, var at man hadde følelsen av at det ikke blev gjort så meget på en toårsperiode. Men efter å ha hørt denne beretning måtte alle være enig i at iallfall dette argument måtte falle bort. Ved siden av vår dyktige sekretær har vi vår alltid våkne formann som ikke gir oss anledning til å sovne av. Han maner alltid til samarbeide. Tal. foreslo beretningen mottatt med takk og med en spesiell takk til formannen for hans rolige, energiske og sikre arbeide også i denne periode. (Bifall). — Imsdahl: Det er ting som formannen ikke nevnte spesielt, men som vi kan glede oss over, nemlig at N. Bf. gjennom departementet har fått en del forespørsler til besvarelse fra Nasjonenes Forbund. Det viser at man har fått øie på oss på høieste hold, og det er en gledelig fremgang fra for 20 år siden. Dengang var det ikke noget departe-

ment og ikke mange andre heller som henvendte sig til oss. — Beretningen blev enst. vedtatt.

Sekretæren refererte beretningen for «Norges Blinde», «Blindesaken» og N. Bf.s Trykkeri. — Herstad hadde i mange år lest «Norges Blinde» og «Blindesaken», og de hadde vært ham til megen glede. Han var sikker på å ha alle med sig når han ved denne 20-årsleilighet foreslo beretningen mottatt med takk. Takk, hr. redaktør! (Bifall).

Styreprotokollen. Sekretæren leste op styreprotokollen og listen over de omsendte saker. — Harildstad vilde gjerne høre den endelige bestemmelse om navnet på Johansenfondet. — Formannen hadde ventet på forslag fra Harildstad eller Karterud. Han hadde tenkt å la saken ligge til man kom sammen. — Karterud vilde gjerne ha saken utsatt så man kunde se litt nærmere på den. — Det blev vedtatt å ta saken op senere i møtet.

Regnskapene. Sekretæren leste op utdrag av hovedregnskapet for N. Bf. for 1927 og 1928. — Harildstad foreslo at det godkjentes, og dette blev vedtatt.

Sekretæren leste derpå regnskapeen for 1927 og 1928 for «Norges Blinde», «Blindesaken» og N. Bf.s Trykkeri. — Særregnskapene blev godkjent.

Hovedbudgettet. Sekretæren refererte budgettforslag for N. Bf. — I det efterfølgende ordskifte deltok Steensnæs, formannen, Karterud, Haglund, Harildstad, Gjøen, Sætre, Moen, Imsdahl og sekretæren. Lokalforbundenes avgift var i budgettforslaget opført med samme beløp som i indeværende toårsperiode, 7500 kr. Fra V. B. var det p. g. a. forbundets vanskelige økonomiske stilling kommet søknad om avgiftsfritagelse for tre år. Styret hadde av hensyn til konsekvensene ikke funnet å kunne imøtekomme dette andragende. Derimot var man blitt enig om å foreslå Ø. B.s avgift forhøiet fra 3000 til 3400 kr. og V. B.s nedsatt fra 2500 til 2100, mens N. B.s blev uforandret med 2000. Under debatten fremsatte Steensnæs forslag om en ytterligere nedsettelse av V. B.s avgift med 1000 kr., slik at den blev 1100. Dette blev forkastet mot 5 stemmer. Styrets forslag til avgiftsfordeling vedtokes derpå enstemmig, hvorefter budgettforslaget i sin helhet bifaltes.

Særbudgettene. Sekretæren refererte budgettene for «Norges Blinde», «Blindesaken» og N. Bf.s Trykkeri. — Herstad advarte mot å innskrenke for meget på posten Nyanskaffelser til trykkeriet. — Imsdahl: Det er farlig; men man måtte sette ned budgettet mest mulig for å få plass til noteopsetningen uten tilleggsbevilgning. — Karterud vilde gi Imsdahl sin kompliment for de regnskaper, budgetter og beretninger han år om annet fremla. De var så gjennemtent at det ikke var behov for ytterligere oplysninger. Noteopsetningen var til adskillig gagn for musikerne utover landet. Det var rimelig at en stor del av forbundenes

midler blev brukt til beste for håndverkerne; men man måtte også tilgodese musikerne og de som drev annet intellektuelt arbeide. Han hadde vært spent på hvorledes noteopsetningen vilde løpe av. Man hadde satt nokså meget inn på prøvedriften. Det hadde gledet ham at Imsdahl hadde vært tilfreds og ansett den så viktig at han hadde funnet plass for den på sitt budgett. — Formannen vilde slutte sig til takken til redaktøren. — Efterat sekretæren derpå hadde hatt ordet til en del supplerende bemerkninger, blev særbudgettene enstemmig vedtatt.

Kirkeofringene. Sekretæren redegjorde for forskjellige spørsmål vedrørende denne sak og omtalte blandt annet de irregulære ofringer som hadde funnet sted i Ø. B. og V. B. Slikt kunde lett lede til misforståelser og uheldige følger. Det måtte være klare linjer her. Han antydte forslag om at det skulde betales 10 pct. til landsforbundet av alle kirkeofringer. — I ordskiftet som blev ganske langvarig, deltok Harildstad, Gjøn, sekretæren, Herstad, formannen, Hjelmtveit, Haglund, Bråtveit, Sætre, Skaug, frk. Myklatun, Pedersen, frk. Karterud, Steensnæs og Flydal. De fleste talere erklærte sig stort sett enig med innlederen. Følgende forslag, fremsatt av Harildstad, blev tilslutt enstemmig vedtatt: «Den gjeldende bestemmelse om at inntekten av ofringer og kollekt i kirkene skal legges til hjelpefondene, oprettholdes, og 10 pct. av inntektene går til landskassen. Dette får ingen virkning på de tilfelle som har gitt anledning til vedtaket.» — Det blev under diskussionen fremhevet at kirkeofringene hittil hadde gitt et meget magert resultat, at de var gått tilbake istedenfor frem og at det bare var i en forsvinnende liten del av landets kirker det overhodet blev holdt ofring. Alle blinde og blindeinteresserte burde gjøre hvad de kunde for å få flere kirkeofringer i stand:

Møtet 28. juni begynte kl. 9 fm. med avsyngelse av: «Jeg har båret lerkens vinge.»

Blindhetserstatning og alderdomspensjon. Imsdahl redegjorde for saken. Han hadde samlet inn en hel del materiale fra forskjellige land angående blindhetserstatning, således fra Sverige, Danmark, England og Tyskland. Det som hadde interessert ham mest, var det tyske forslag. Dette var også opsatt efter et annet prinsipp enn de andre. Efter det tyske forslag blev erstatningen delt i to: 1) Lyteerstatning. 2) Erstatning for de ekstrautgifter som blindheten medfører. Tyskerne hadde ikke kunnet gjennomføre sitt forslag hos statsmaktene; men de arbeidet videre med saken. I Sverige hadde regjeringen ikke kunnet fremsette proposisjon p. g. a. de økonomiske konsekvenser. Det var blitt vakt mosjon i Riksdagen, men forslaget falt. I Finland hadde det likeledes vært oppe et forslag; men han kjente ikke til hvorledes det var gått. Derpå redegjorde tal. for arbeidet med nedsettelse av aldersgrensen for blinde i den kommunale alderstrygd. Man måtte søke å få den

nedsatt til 50 år. I Bergen hadde man arbeidet med saken, og der hadde de kommunale myndigheter stillet sig meget velvillig. Han trodde det skulde lykkes å få myndighetene i de forskjellige kommuner til å gå med på en nedsettelse av aldersgrensen. Man måtte derfor koncentrere sig om dette arbeide. M. h. t. blindhetserstatningen var det meget vanskelig å utrette noget for tiden. — Formannen mente det var håpløst å arbeide med spørsmålet om blindhetserstatning nu. Det vilde heller ikke være heldig. Man har for mange andre krav oppe som man må se å få gjennomført. Det hadde tatt nokså lang tid å sende om saken angående aldersgrensen. Man hadde tenkt å forsøke i Bergen, men vilde vente til saken var omsendt, og da blev det for sent. Det er mange kommuner som ikke har innført alderstrygd, så det blir i grunnen liten hjelp i det. Man må imidlertid samle interessen om alderstrygden og koncentrere sig om den. — Sekretæren redegjorde for sakens stilling i Bergen og meddelte at det også var andre grunner som hadde gjort at man hadde ventet litt. Så snart som mulig burde man imidlertid sende saken til kommunen. — Hjelmtveit hadde snakket med et par stortingsmenn om blindhetserstatningen. Stortingsmennene hadde ment at dette spørsmål ikke kunde løses uten i forbindelse med invaliditetsforsikringen for det hele folk. Tal. trodde det var nytteløst å arbeide med denne sak for tiden. Spørsmålet om senkning av aldersgrensen for alderstrygden kunde man derimot fremme. — Steensnæs mente at det for øieblikket var andre saker som var mer aktuelle enn invaliditetsforsikringen. Når man er kommet så langt at de økonomiske forhold er bedre, vil man kanskje få hel invaliditetsforsikring. — Sekretæren: Man kan henstille til styret å utrede saken.

Det blev referert en hilsen fra Kristoffer Misund.

Rapport fra undervisningskomitéen. Komitéens formann, Hjelmtveit, meddelte at komitéen hadde vært i virksomhet og hadde holdt et møte. Man hadde strevet med barnehavesaken og sendt et forslag om dette til styret. Dessuten hadde man snakket om flere ting, blandt annet om arbeidsskole for blinde kvinner; men det var ikke formet noget bestemt forslag. — Formannen, Arnesen, meddelte at det var sendt ut ca. 40 skjemaer til blinde som var utdannet som skomakere. Over halvparten var kommet tilbake besvart. De fleste hadde svart nei på alle spørsmål. Bare én hadde svart ja overalt — undtagen selvfølgelig der hvor spørsmålet falt bort ved at de foregående var besvart. Skjemaene inneholdt i det hele 8 spørsmål. — Frk. Karterud redegjorde for spørsmålet om husstellundervisningen. Det var sendt ut ca. 20 sirkulærer. Derav hadde man fått igjen 7—8, og resultatet var magert. Bare ett av svarene var svært greit. Det var samstemmighet om at det gikk ikke an å ernære sig ved den slags håndarbeide man lærte på statens arbeidsskole for blinde kvinner. — Formannen mente det var en fordel at de blinde kvin-

ner fikk lære å stille mat til sig selv på en tilfredsstillende måte. Derved kunde de bedre sine inntekter ikke så lite. Han gav en skildring fra skolekjøkkenet i Sverige. — Sekretæren mente man burde benytte reisesekretærene til å innhente opplysninger. De blinde kvinner som ikke svarer, pådrar sig et stort ansvar for at man ikke kommer videre. — Hjelmteit: Så lenge man ikke har noget nytt å sette i stedet, får man la det være som det er. Man burde opta undervisning i sponarbeider på arbeidsskolen for blinde kvinner. Han mente styret og undervisningskomitéen burde rette en henstilling til arbeidsskolen om dette. — Formannen var helt enig; men man måtte være opmerksom på materialspørsmålet. Komitéen hadde vært inne på om man burde sløife opplæring i skomakeri; men man hadde intet å sette i stedet. Bestyrer Røsegg mente også at det hadde vist sig bedre resultater de siste år. — Røsegg var kommet til stede, og formannen vilde hilse ham velkommen. — Røsegg takket for hilsenen. Han mente at man burde beholde skomakeropplæringen inntil videre og se hvilke resultater den kan føre til de første år fremover. — Frk. Myklatun mente man måtte få husstellundervisningen inn på barneskolen. Hun vilde fremsette forslag i den retning. — Sætre: Det ser ut til at man har liten nytte av skomakerundervisningen. Man må skaffe opplysninger fra distriktene om det går an å fortsette med den. Husstellundervisningen må inn i barneskolen. — Frk. Karterud: Det er de yngste kull som har fått skjemaer; men det er meningen å sende til de andre også. Barna må lære å skjære op mat til sig selv, lære å bruke kniv og gaffel. Det er slett ikke så vanskelig. — Formannen fortalte om det eksternat man hadde ved arbeidsskolen for menn i Kristinehamn, Sverige. Når de blinde bori internat, vil de få et særpreg for hele livet. — Formannen refererte frk. Myklatuns forslag: «Landsmøtet henstiller til styret å arbeide for snarest mulig å få husstellet innført i barneskolen.» — Steensnæs mente at arbeidsskolen burde få adgang til å utstede svennebrev. Undervisningskomitéen må ta op dette spørsmål. Som ordningen nu er, må man søke staten om dispensasjon, og det er i det hele tatt en masse arbeide med å få det i stand. Det vilde lette betydelig om skolen hadde mandat til å utstede et slikt svennebrev. — Hjelmteit trodde ikke at noget slikt kunde gjøres. Man hadde bestemte regler å gå efter ved utstedelse av svennebrev. Det var også en hel masse seende håndverkere som ikke kunde avlegge svenneprøven. Han var ikke sikker på at det vilde gagne saken om skolen fikk anledning til å gi svennebrev. Men de som er kommet så langt at de greier det, bør få anledning til å avlegge svenneprøven. Man får søke om dispensasjon for tegning. — Sengebusch mente man burde avlegge prøven for den almindelige nevnd. Da kreves blandt annet at man må arbeide 3 måneder på verksted. — Herstad: Vi må hjelpe de virkelig dyktige til å kunne avlegge svenneprøve; men de må få benytte den almindelig prøvenevnd — selvføl-

gelig med dispensasjon for det som de ikke kan utføre fordi de er blinde. — Hjelmtveit mente at skolen ikke burde få mandat til å utstede svennebrev. Man må legge forholdene slik til rette for de blinde at de får komme inn på verksted og får den nødvendige verkstedstid. Vi må få våre papirer mest mulig som andre mennesker hvis det skal gagne vår sak. — Steensnæs uttalte at det kom meget an på nevnden i vedkommende distrikt. Det kunde være konkurransehensyn som gjorde at de ikke lot nye håndverkere få svennebrev, så de ikke skulde få adgang til å begynne som mestere. Skolen burde få utstede svennebrev. Den har fagfolk som kan bedømme arbeidet. Lærerne i fellesskap må være bedømmelseskomité. — Røsegg trodde ikke det var heldig eller at det lot sig gjøre at skolen utstedte svennebrev. Det var heldigst å ha samme ordning som tidligere. Prøvestykket må bedømmes av fagfolk i vedkommende fag. — Formannen: Man må ikke få spesielle mindreverdige svennebrev for blinde. Han fryktet for at det vilde bli slik dersom de blev utstedt av skolen. — Haglund mente at man kunde få en prøvenevnd i Oslo. I de stedlige prøvenevnder er det ofte partiskhet. Det kunde undgås når elevene fikk avlegge prøven på skolen. — Karterud vilde understreke så sterkt som mulig dette om prøvens kvalitet. Vi må bruke de samme aparater som de seende, så vi kan stå på samme konkurransetrin som dem. Vi må underkaste oss den samme prøve som de seende. — Harildstad foreslo: «Landsmøtet uttaler sig for at det søkes tilveiebragt en hensiktsmessig ordning m. h. t. dygtige blindeskoleelevers adgang til å avlegge svenneprøve ved utgangen av skolen.» — Forslaget blev enstemmig vedtatt. — Frk. Myklatus forslag om husstellundervisningen blev derpå vedtatt.

Politici k u l æ r e. Sekretæren refererte skrivelse fra N. Bf. med forslag til cirkulære fra departementet til politimestrene angående blindes gatetiggeri og gateerhverv. — Om saken utspant det sig et kort ordsifte hvori deltok Hjelmtveit, formannen, Flydal, Imsdahl, sekretæren, Sætre, Bråtveit og Gjøen. Alle var enig om at trafikken var skadelig; men flere talere fremholdt at det var ikke så godt å få gjort noget ved den så lenge det var så mange seende, ofte helt friske mennesker som ernærte sig på samme måten. Skiltene på lirekasser og annet måtte dog vekk, da denslags virket uhyre skadelig både for de arbeidende blinde og for blindesaken i det hele. Det var også dem som mente at det var langt hederligere å få hjelp av forsorgsvesenet enn å reise rundt som gatemusikanter o. l.

Blinde i fabrikkene. Karterud oplyste at han hadde underhandlet med bestyreren for Trondhjems kommunale kinoer angående fremføring av en film fra Siemens-Schukertverkene i Tyskland, og bestyreren hadde stillet sig meget velvillig. Filmen viser hvordan blinde kan utføre en rekke arbeider i denne storbedrifts tjeneste. Denne uke hadde imidlertid kinoene så lange

films at det var umulig å sette den op; men bestyreren hadde intet imot å prøvekjøre den for nogen innbudne.

Blindeskolens arbeidsavdeling. Formannen meddelte at man hadde tenkt på å ta op spørsmålet om eksterntat og undersøke om hvorvidt det lar sig arrangere med innkvartering og hvad det vil koste. Skolen hadde god bruk for lokalene som blev ledige. — Hjelmtveit mente det var en tanke til overveielse om man kunde ordne med eksterntat for dem som var over den skolepliktige alder. Det var mange slags elementer som kom inn med disse karer. Det var ikke alltid nyttig og gagnlig at de fikk komme for meget sammen med de unge på skolen og få øve sin innflytelse på dem. — Røsegg uttalte at spørsmålet om eksterntat var forholdsvis nytt for ham, så han kunde ikke si noget om de eventuelle fordeler eller skyggesider. Han skulde imidlertid utarbeide plan for utnyttelse av lokalene under den forutsetning at man fikk eksterntat. — Hjelmtveit fremsatte et forslag som blev optatt av Harildstad: «Landsmøtet henstiller til styret å la utrede spørsmålet om eksterntat istedenfor internat ved Osloskolen.» — Imsdahl mente at man måtte ta i betraktning at Oslo var en storby. — Forslaget blev enstemmig vedtatt.

Undervisning av blinde døve og blinde åndssvake. Formannen redegjorde for de vanskeligheter man hadde hatt med undervisningen av blinde døve. Blindeskolen vil ikke ha dem fordi de ikke kan undervises som blinde, og døveskolen vil ikke ha dem fordi de ikke kan undervises som døve. Men fordi om de var både døve og blinde, kunde de ha gode åndsevner for det. Man kunde ikke si at de var uten utviklingsmuligheter. Som oftest blev de sendt til skolen på Hamar. Det vilde være en naturlig løsning om statsmaktene utnyttet denne ordning med Hamarskolen. Hele døveundervisningen er under revisjon, og det er nedsatt en komité som skal komme med forslag. Mange av de døve blinde har drevet det så vidt at de har bidratt vesentlig til sitt underhold. — Karterud: Det formannen har gjort her, er alt såre godt. Det må bli en fast institusjon dette at blinde døve kommer inn på døveskolen og får særskilte lærerinner. Man må ikke legge mest vekt på blindheten. Det samme gjelder blinde åndssvake. Også der bør vi få en bedre ordning enn nu. Det vilde være bra om blindeskolene blev avlastet de blinde åndssvake. — Harildstad mente at tiden nu måtte være inne til å skille ut de blinde åndssvake. Tre lærerinner ved åndssvakeskolen har vært lærerinner ved blindeskolen. Man måtte kunne få særskilte klasser for blinde ved åndssvakeskolen. — Røsegg hadde tenkt sig klasser for åndssvake blinde ved blindeskolen. Der hadde man apparatet for blindeundervisningen. — Hjelmtveit syntes Harildstads tanke var god. For blinde åndssvakes vedkommende er åndsvakheten det mest fremtredende. Under det daglige samvær var det heller ikke bra at man hadde disse åndssvake sammen med de andre. Det materiale

som trenges til særundervisningen for blinde, er så lite at det ikke spiller nogen rolle. — Karterud vilde understreke at disse blinde mer hørte inn under åndssvakeforsorgen enn under blindeforsorgen. Det var tanken å oprette hjem for åndssvake som trengte å være på hjem hele livet. De blinde åndssvake kunde også komme med der, så slapp man å gjøre som i Sverige: Oprette særskilte anstalter for dem. — Røsegg: Det er intet skarp skille mellom åndssvake og almindelig begavede. Hvis begge slags klasser var på samme skole, kunde man lett skifte over. De døve blinde kunde best undervises på døveskolen. — Sekretæren redegjorde for de forskjellige grupper barna blev inndelt i i skoler for sende — fra særbegavede, forbi normalt begavede, svakt begavede, sinkere og til fullstendig åndssvake. Det Røsegg kalte åndssvakeklasser måtte nærmest være sinkeklasser. Efter loven skulde de åndssvake barn ha samme undervisning som de normale; men det var man nu enig om var umulig. Det var nu utarbeidet forslag til ny lov om forsorg for åndssvake. For de blinde åndssvake må tyngdepunktet legges på åndssvakheten. Det apparat som nødvendiggjøres som følge av åndssvakheten, er meget større enn det som trenges p. g. a. blindheten. Det er overordentlig vanskelig å undervise åndssvake, det tåler ingen sammenligning med blindeundervisningen. Man måtte utstyre blindeskolene så de tilgodeså sinkenes tarv. — Harildstad henstillet til styret snarest mulig å søke utredet og fremmet den best mulige ordning med undervisningen for de blinde døve og blinde åndssvake barn. — Henstillingen blev enstemmig vedtatt.

N. Bf. og N. K. N. Sekretæren henstillet til de kvinnelige medlemmer av N. Bf.s undervisningskomité som representerer forbundet i N. K. N., å søke å komme i forbindelse med Nasjonalrådet og holde denne forbindelse ved like. Kanskje kunde man få et medlem av N. K. N. knyttet til undervisningskomitéen for derved å opnå bedre kontakt og større autoritet. — Formannen og frk. Karterud redegjorde for det som hittil var gjort. — Imsdahl sluttet sig til sekretærens henstilling.

Ansettelse av reisesekretærer. I eftermiddagsmøtet behandledes så spørsmålet om en bedømmelseskommité, en jury, for å bistå landsstyret ved ansettelse av reisesekretærer. Formannen fremhevet hvilken betydning det vilde ha å få så vel kvalifiserte reisesekretærer som mulig, og for å kunne prøve eventuelle ansøkeres kvalifikasjoner har man tenkt sig at en slik jury vilde bli styret til god støtte. Tal. bad om å få høre forsamlingens mening om saken. — Gjøen fremholdt at de tidligere reisesekretærer var blitt tatt ut efter almindelig skjønn, og det er neppe påkrevet å arrangere nogen ny institusjon for avleggelse av ferdighetsprøver for vordende reisesekretærer. — Formannen: Det er et meget viktig spørsmål dette. Lokalforbundene får være opmerksom på saken og innrette sig efter det. — Sekretæren: Det er reisesekretærene som for en stor del bestemmer, ja som

er avgjørende for den store almenhets holdning like overfor de blinde. Det blir gjerne etter reisesekretærene almenheten måler de blinde og vår organisasjon. Spørsmålet kan ikke overlates til lokallforbundene; for det er landsforbundet som svarer for de ansatte sekretærer. Hvilke krav må vi stille til disse menn? Først og fremst at de holder mål for vårt almindelige skjønn. De må eie forståelsen av høvelig opførsel, ikke lide av åpenbare lyter, — det er så — men det er også andre og større krav vi må stille. Det går neppe an at vedkommende får resonnere som så at han kan prøve sig frem og lære gjennom det. For det kan for oss bli en kostbar prøvetid. Denne prøvetid bør så å si tilbringes innen lukkede dører. Det må legges en streng målestokk på våre agitatorer. De må eie kunnskaper om blindeforholdene; de må være fullt inne i alt praktisk blindesaksarbeide i dette land, og gjerne også i andre. De må daglig fortsette sin utdanning. Det blir en streng prøve; men det skal det også være. Vi vil stå oss på at det blir gjort vedtak som skjerper disse krav. I bedømmelseskomitéen bør også sitte såkalte «uvillige», utenforstående, som kan støtte oss i valget. — Hjelmtveit gav sin tilslutning til foregående taler. Reisesekretærvirksomheten er noget av det viktigste vi har. Da Ø. B. nylig averterte etter reisesekretær og fikk en del søknader, hadde jeg et sterkt inntrykk av at mange ikke forstod hvad de gikk til. Det skal tro og det skal energi til og kjærlighet til arbeidet for å kunne holde ut. Reisesekretæren må dessuten huske på at han skal ha som oppgave å rydde fordommer og vanskeligheter unda for nogen hver av de blinde. Det vil være en stor fordel å få en slik jury for at ansøkernes kvalifikasjoner best mulig kan prøves. Ved siden av kjennskap til selve saken og vårt arbeide bør sekretærene ha blindeverdenens tillit. De må kunne skaffe sig det nødvendige kjennskap til de enkelte blinde. Tal. foreslo at landsmøtet anmodet styret om å få truffet en ordning med en bedømmelseskomité for vordende reisesekretærer. — Sekretæren foreslo: «Landsmøtet henstiller til styret å utarbeide regler for ansettelse av reisesekretærer overensstemmende med de falne uttalelser og la disse regler tre i kraft ved næste ansettelse.» — Karterud: Et vedtak i denne retning må selvsagt skje i full forståelse med Ø. B.s styre og representanter. Ø. B. står jo like foran ansettelse av reisesekretær. — Harildstad: Juryen må vel i tilfelle bare bli en rådgivende institusjon. Det er jo landsstyret som her bør ha ansettelsesmyndigheten. — I den videre debatt gav flere talere sin tilslutning til sekretærens forslag, som derefter vedtokes enstemmig.

Arbeidstegninger for blinde håndverkere. Formannen redegjorde for de forsøk som hittil var gjort for å få laget reliefftegninger til hjelp for håndverkerne. Det vilde nu interessere å høre om det er nogen som har satt sig inn i de tegninger som foreligger, og om de har fått noget ut av dem. — Sekre-

tæren gav en del nærmere oplysninger om de forsøk som var gjort med å konstruere en maskin for fremstilling av punkttegninger. Det brukes nu prikker i tre forskjellige størrelser og dessuten linjer for å variere tegningene. En dame som har eksperimentert med dette arbeide, håper jeg med tiden skal bli flink til å illustrere våre bøker og blad, og m. h. t. arbeidstegninger tror jeg utsiktene er de beste. — Formannen: Det vilde være av interesse om vi kunde få arrangert en konkurranse mellom håndverkerne med arbeidstegning som grunnlag, og på denne måten se hvor nær op til tegningen man kunde komme. Lykkes en slik konkurranse, har vi dermed bevis for at arbeidstegninger kan bli av praktisk betydning for håndverkerne våre. Jeg vil med det samme benytte anledningen til å si sekretæren takk for hans initiativ og interesse for denne sak. — Karterud syntes at dette var et meget interessant eksperiment, som hvis det lykkes, kan komme til å få den største betydning. Spørsmålet om illustrasjon av bøkene våre har blandt annet vært oppe også i England, hvor man en tid hadde en meget dyktig illustratør. Tal. vilde håpe at arbeidet kunde fortsette. Enda er det vanskelig å ha nogen mening om betydningen av arbeidstegninger for håndverkerne, men kan de komme til praktisk anvendelse, vil håndverkerne derved bedre kunne følge med i konkurransen og hevde sig på salgsmarkedet. — Røsegg: De håndverkere som er gått ut fra skolen for en tid siden, har vanskelig for å følge med m. h. t. nye modeller. Vi har hatt planer om å arrangere korte sommerkurser for der å lære håndverkerne nye modeller; men kan arbeidstegninger komme dem til hjelp, vil det bli den beste og billigste ordning både for snekkere og kurvmakere. Vi må i det hele tatt ta alle midler i bruk for å gjøre de blindes undervisning så instruktiv og god som mulig. — sekretæren: Når det nu fremover blir trykt tegninger, må alle være så snild å sende inn sin kritikk og sine bemerkninger for at de som arbeider med fremstillingen av dem, kan få den nødvendige veiledning, slik at tegningene kan bli så gode som mulig. Denne henstilling vil jeg gjerne legge hver enkelt på sinne. — Karterud: Relieftegninger kan virke fremmed til å begynne med og være vanskelige å få noget ut av. Jeg har eksperimentert en del med elevene her ved skolen, og det har vist sig at de har interesse og lyst så vel for karttegning som andre skisser; men nogen erfaring kan jeg enda ikke si jeg har å legge frem. Tal. nevnte at det med «Esperanta Ligilo» stadig fulgte tegninger som til dels var meget instruktive. — Sekretæren: Det var mange også blandt de seende som ikke efter en tegning kunde danne sig nogen konkret forestilling om en gjenstands utseende; men det gjorde i dette tilfelle ikke noget når man bare forstod målene. — Herstad vilde anbefale at det blev arrangert en konkurranse som nevnt, om f. eks. arbeide av en stol efter fremlagt arbeidstegning. Landsforbundet kan jo forplikte sig til å kjøpe alle de stoler som blir laget under konkurransen. — Formannen: De varene som blir laget under denne konkurranse, må

vel i alle tilfeller forutsettes å bli så bra at de som ikke blir premi-ert, kan selges gjennom utsalgene. — Sætre ventet sig meget av disse arbeidstegninger. De vilde sikkert komme til å få betydning for håndverkerne utover distriktene. Bedømmelsen av de innkomne konkurransegjenstander kan mest formålstjenlig foretas av lokalforbundene. — Harildstad anbefalte den påtenkte konkurranse. Tegningene bør neppe ta med for mange detaljer, for der-ved å gjøre det mulig for de fleste å sette sig inn i dem. Bare de store, centrale ting bør være med på en slik tegning. — Sætre: Det vil bli det mest praktiske om lokalforbundene binder sig til å kjøpe de stoler som kommer inn under konkurransen, mens landsforbundet sørger for premieringen. — Harildstad foreslo: «Landsmøtet uttaler sin glede over at arbeidet med reliefftegninger er tatt op i trykkeriet og håper at det blir fortsatt. Man bevilger det nød-vendige til konkurranse om den beste stol til trykkeriet.» — En-stemmig vedtatt.

Forskjellig fra Italia.

Italia. Italias Blindeforbund og Nasjonalforbundet for Blindeskolene har sendt Undervisningsdepartementet en henstil-ling om at det må bli opprettet en ny utdannelsesanstalt for blinde-lærere, og om at den må bli henlagt til Milano. Tidligere har man en slik skole i Rom; men man mener det vil være gagnlig på flere måter å få en konkurrerende læreanstalt, blandt annet for å undgå ensidighet.

Blindeforbundet har besluttet å utgi et propagandaskrift for seende. Det skal utkomme hver annen måned.

Det store lotteri som forbundet ifjor arrangerte, gav et over-skudd på 2 mill. lire (ca. 400,000 kr.), slik at forbundets virksom-het nu er ganske godt økonomisk fundert.

Forbundet har også fått opprettet et nasjonalbibliotek for blind-de. Grunnstammen dannes av det tidligere Liguriske Lånebiblio-tek. Det nye landsbibliotek har sitt sæte i Genua.

I 1928 er også den organisatoriske utbygging av forbundet blitt ført videre. Det er herunder blandt annet bestemt at lokal-avdelingene av sine inntekter skal betale en avgift av 10 pct. til landskassen.

Ved en trikotasjefabrikk i Florens hvor 6 blinde kvinder hadde beskjeftigelse, er det nu ytterligere antatt 4 blinde arbeidersker. Med Tyskland som forbillede arbeider forbundet for å få lovfestet plasering i industrien av 1 blind for hvert 10,000 innbyggere.

Nasjonaltrykkeriet fortsetter sin velsignelsesrike virksomhet. Til 31. mai 1928 (senere opgave foreligger ikke) hadde det trykt 185 verker forskjelligartet litteratur i tilsammen 37,264 bind. 90 pct. av bøkene er levert til blindeskolene. Det er et imponerende arbeide Nasjonaltrykkeriet har utført i løpet av sin 8-årige virk-somhet; men det understøttes da også økonomisk både av Un-dervisningsdepartementet og Indredepartementet, likesom det mot-tar store bidrag fra private.

Internasjonal noteskrift for blinde.

Fra 1889 (det året den internasjonale blindekongress i Køl'n blev holdt) og til 1914 hadde de blinde en noteskrift som var næsten like internasjonal som de seendes. Under og efter krigen begynte man imidlertid i England, Amerika, Tyskland og Italia å gå sine egne veier på dette område. Bare i Frankrike fortsatte man med den gamle metoden. Det kan ikke nektes at mange forbedringer av den brailleske noteskrift er blitt gjennomført i disse reviderte systemer; men samtidig er det internasjonale i de blindes noteskrift næsten helt forsvunnet. Hvilke ulemper dette fører med sig, vil enhver lett forstå, og man er da også i den senere tid begynt å arbeide for gjenoprettelse av ensartetheten. Som et ledd i disse bestrebelser holdtes der 22.—30. april d. å. et møte i Paris med representanter for de blindes noteekspert i Amerika, Frankrike, England, Tyskland og Italia. Møtet kom i stand på optak av «American Braille Press». Denne institusjon som under krigen blev oprettet i Paris av amerikanske rikfolk, har særlig til opgave å utgi bøker og blad for krigsblinde i de forskjellige allierte land. Forhandlingene førtes på nevnte institusjons kontor under forsæte av chefen for «American Braille Press», M. Geo. L. Raverat. Noget referat fra møtet foreligger ennå ikke; men det forsikres at full enighet blev opnådd om en fellesmetode hvis regler skal trykkes og utsendes av «American Braille Press». Likesom ved alle ovennevnte reviderte systemer har også den nye Parisermetode den fordel at de som kan det gamle brailleske notesystem, fullt ut vil kunne forstå fellesmetoden eller omvendt.

Mandag 29. april avla møtedeltagerne et besøk i landsbyen Coupvray og smykket Louis Brailles statue med en palmegren av bronse. Den hadde følgende inskripsjon: «Til Louis Braille fra møtedeltagerne i konferansen for ensartet noteskrift. Tyskland, De forenede Stater, Frankrike, England, Italia. American Braille Press. April 1929.»

Det var i Coupvray Louis Braille blev født 4. januar 1809, og det lille huset hvor han kom til verden, står fremdeles. Som kjent fant Braille ikke bare op de blindes noteskrift, men også det lesesystem som nu brukes over hele verden. Det er i år gått 100 år siden dette system blev tatt i bruk i Frankrike.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjeltnet, Bergslisngt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11; tlf. 3169. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66; tlf. 4244 b.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøl, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Ostlandske Bfb., Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslisngt. 13; tlf. 62433.

ELL
ING
SEN

ANTISEPTON

HÅRVANN

er sammensatt efter moderne medisinske prinsipper og oppfyller alle de krav som stilles til et virkelig effektivt hårpleiemiddel. Antisepton er sterkt antiseptisk og dreper sopp og bakterier som forårsaker håravfall. Antisepton har en kraftig rensende evne, fjerner straks flass og holder hårbunnen ren. Antisepton styrker hårets vekst og virker op- og stimulerende på nerverne.

Fabrikeres med fett (oliven olje) for tørt hår og uten fett for hår som er fett nok.

CARL A
HØYERS

STOMATOL
FABRIK
OSLO

NORSK FABRIKAT

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Possement

Besætning

til Møbler, Potierer,
Lampeskjermer, Servietter

*Frynser — Agramaner
Snorer*

H. ter Jungs Eftf.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

**Send den til
A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer udføres paa Dagen.

**Anton Olsen
Bergen**

Mineralvandfabrik

Øl engros & detail

Kun 1ste Klasses Produkter

Telefoner: 1604 — 6475

Damefrisersalon

„MARCEL“

Strandgaten 1

HAAR- & SKJØNHEDSPLEIE

Bergensreisende

bor bedst og billigst
paa

Hotel Rosenkrantz

nær Tyskebryggen.

S t o r S p i s e s a l

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørges overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsetabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Freia

SÆLSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbygn. Telefon 1903	
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. med. I. Schiøtz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Rikshospitalet)
BLUSEMAGAZINET Indeh.: E. & H. Westerlid Specialforretning: Kjoler — Bluser — Forklær Store Markevei 2	
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Vort lager av
Briller, Lorgnetter, Kikkerter
Thermometre og Barometre
 anbefales

I. C. KROHN & SØN A/S

Stort udvalg — Billige priser

Strandgaten 58 — Bergen.

Hvad en blind kan utrette.

Nils Hellem 65 år.

Den blinde snekkeren Nils Hellem i Brekke, Sogn, fylder 10. september 65 år. Han er født i Hyllestad, synte som gutt utmerkede evner og stor læselyst, men hadde den ulykke at han blev blind i 18-årsalderen. Med utrolig møie lyktes det ham endelig i 1886 å komme på blindeskolen i Oslo. Han valgte snekkerfaget, som han hadde uvanlige anlegg for, og gikk ut av skolen med beste karakter. Et par år efter nedsatte han sig som snekker i Brekke. Han har frem gjennom årene også hatt mange læregutter som beundrer ham som en ypperlig læremester.

Hvad den blinde Nils Hellem kan arbeide er utrolig for dem som ikke har sett det med egne øine. Finere og nøiaktigere innleggningsarbeide enn hans skal en sjelden se. Han har da også vakt opsikt og er blitt belønnet med diplomer og premier ved en rekke utstillinger, nu sist diplom fra Bergensutstillingen ifjor.

Nils Hellem er også en særdeles oplyst mann. Han har fått bøker og aviser forelest i hopetall, foruten at han har lest blindeskrift, og med sin skarpe intelligens og ypperlige hukommelse har han festet sig ved mangt og meget som ofte går seende lesere forbi. Han kan da også i samtaler legge for dagen en rent utrolig kunnskapsrikdom og eftertanke.

I 1894 blev Nils Hellem gift med Brita Risa fra Eivindvik. Som han er hun et særdeles godt menneske, og hun har gitt ham livets verdifulleste støtte. Men nu er hun sykkelig, og han er trett efter hårdt arbeide og livets prøvelser.

Men et lysende eksempel er Nils Hellem på hvad den kan nå som med fast vilje bekjemper ulykken, og som setter sig det mål å bli en selvstendig og nyttig samfunnsborger.

Mange hilser Nils Hellem på åremålsdagen og ønsker ham en lykkelig livskveld, skriver I. T. i «Bergens Tidende».

„Misjonsselskapets Barneblad“

Bladet koster kr. 2.00 pr. år, men hvis en forening eller søndagsskoleklasse tar minst 10 eksemplarer, fåes bladet for kr. 1.75 pr. eksemplar pr. år, og hvis de tar minst 50 eksemplarer, får de det for kr. 1.50 pr. eksemplar pr. år.

Bladet kan bestilles foruten i bladets eksped., **Asylgaten 10, Stavanger**, ved alle postkontorer og poståpnerier.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk Blindefyrstikker

- De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH A S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter = Linoleum

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på bladet.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 10.

Oktober 1929

18 årg.

Indhold: Julehefte av „Blindesaken“. — Norges Blindforbunds 10. landsmøte. (Slutn.). — Den tredje nordiske blindekonferanse. — Blind og døv og lykkelig. — Katalog for Østlandske Blindforbunds Lånebibliotek. — Reisekretsvirksomheten. — Sykeforsikringen i Østlandske Blindforbund. — Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

Tekst på annonserider: Litt om blindeforholdene i Holland. — Møter. — En interessant engelsk blindestatistikk.

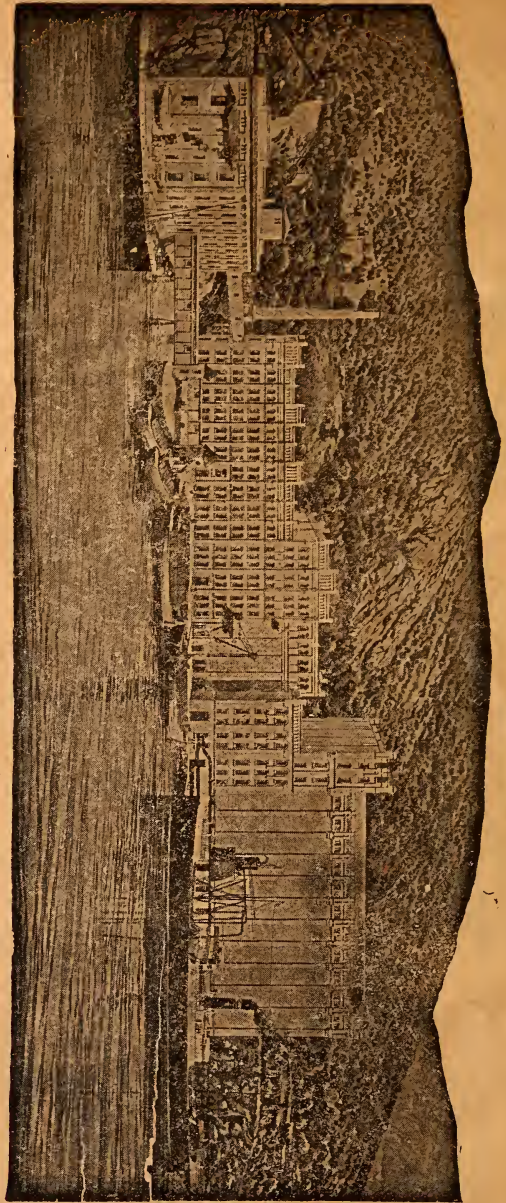
Legg merke til annonsene!

KOKS og GAS

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **Koks** er det billigste og **gas** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

BERGEN

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besørger *inkasso* paa ind- og utland,

Filial: Solheimsviken.

A S I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og
kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

og Standard

Motor Oil

for Automobiler

A/
S VESTLANDSKE PETROLEUMSCOMPAGNI

A S Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

SINGER CO. SYMASKIN ^{A/s}
BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen ^{A/s} Bergen

Johannessen & Wilhelmsen

Special.:

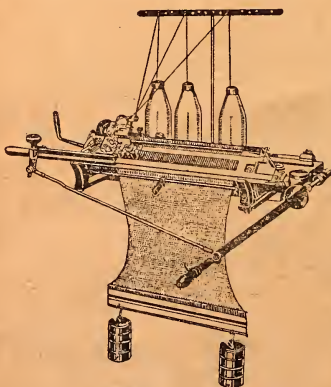
Strømper, Hansker og Undertøi
Ole Bulls plass 7, vis a vis Logen

Ramstad & Tertnæs,
tidl. Rieber & Søn's Stenhuggeri
Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

DIAMANT

er den strikkemaskin som er forsynet med de nyeste forbedringer, hvorfor der paa Diamant strikkes hurtigere, lettere og penere end paa nogen anden maskin. Forlang katalog med uttalelser fra kjøpere.

SUNETTE

strøpemaskin er en automatisk hurtig-strikkende patentrundstrikkemaskin. Lave priser. Lempelige avbetalingsbetingelser.

F. G. AMUNDSEN

Symaskinforretning — Bergen.

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

Johan D. Eche & Søn's
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/}_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2 9 0 9

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Litt om blindeforholdene i Holland.

(Av Dick E. Schipper).

Det er tre blindeskoler i Holland. Av disse er skolen i Amsterdam den største. Undervisningen er også bedre ved denne skolen enn ved de to andre. Det blir ved Amsterdamskolen undervist i håndarbeide for piker, i børstebinderi, kurvmakeri, pianostemning og musikk.

Musikkundervisningen er meget god. Det er en særskilt musikkavdeling med 10 øvelsesrum. I hvert av disse er der piano. På denne måten er det god anledning for elevene til å øve sig. Til avdelingen hører også to undervisningsrum. Avdelingen har videre et prektig orgel.

Ved skolen i Amsterdam er der ingen barneavdeling. Barn i alderen 3—12 år blir undervist i en skole som er opført i en vakker skogtrakt.

Da det i Holland ennå ikke er innført tvungen skoleplikt for blinde, er det ikke alle foreldre som sender sine blinde barn på skolene, og det er naturligvis de ferreste foreldre som sender sine 3-årsgamle blinde småbarn fra sig. Ordningen for småbarna er særlig beregnet på foreldreløse.

Undervisningen i de hollandske barneblindeskoler omfatter de samme fagene som i skoler for seende barn, selvsagt med undtagelse av tegning og enkelte andre ting som spesielt krever syn. Ved geografiundervisningen brukes de tyske relieffkarter som er trykt av Die Verein zur Förderung des Blindenbildung, og ved undervisningen i regning benyttes de franske tavler i en noget forstørret målestokk. Alle de lærebøker som anvendes i skoler for seende, er blitt trykt i punktskrift til bruk for blindeskoleelevene. Ved Amsterdamskolen har man et punktskriftbibliotek som omfatter over 1000 verker (ca. 5000 bind).

Foruten i hollandsk undervises der i tysk, fransk og esperanto. Endelig blir der gitt undervisning i maskinskrivning og stenografi, og flere blinde har gode poster som stenografer. Når det gjelder stenografi, brukes den engelske stenografimaskin (Stainsby-Wayne).

En av blindeskolelærerne har gjort en interessant oppfinnelse som gjør det mulig å trykke de forskjellige ting i relieff. Nu trykker man f. eks. en bok som i relieff gjengir de seendes noteskrift, slik at de blinde kan få et klart begrep om dens form og fremstilling.

Elevene får være på skolen til de har lært sine saker godt. Nogen bestemt utgangsalder er det således ikke.

Det er i Holland mange blinde organister, og de har i alminnelighet vakre og store kirkeorgler å spille på.

Den nederlandske regjering har som ovenfor nevnt hittil ikke innført tvungen skoleplikt for blinde; men Det nederlandske Blindeforbund driver blandt annet en ivrig propaganda for ved-

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

som de bedste. Kjøp derfor altid fra os.

Bergens Meieribolag

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

A S Oslo Pelsvarelager

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker, kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

tagelse av en lov om obligatorisk blindeundervisning. Forhåpentlig vil dette målet snart kunne nåes.

Vi har i nogen byer verksteder for blinde; men dessverre har de lønninger som betales der, hittil vært altfor lave.

Blindeforsorgen i Holland er ennu meget mangelfull. Forholdene bedres likevel litt efter litt, og vi håper til slutt å nå målet.
(Efter «Esperanta Ligilo»).

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 10.

Oktober 1929

18 årg.

Julehefte av „Blindesaken“.

Norges Blindesaksforbunds styre har fra tid til annen drøftet spørsmålet om utgivelse av et julenummer av «Blindesaken» i propagandaøiemed. Man har nemlig vært fullt klar over at et slikt julehefte vilde bli et virksomt ledd i opplysnings- og agitasjonsarbeidet, hvis det kunde opnåes en stor spredning. På den andre siden har adskillige betenkeligheter i økonomisk henseende gjort sig gjeldende. Det koster jo ikke så lite å utgi et julehefte.

I år vil imidlertid tanken bli til virkelighet. Materialet er nu tilveiebragt, og vi tør love at heftet skal bli både godt og allsidig. Foruten blindesaksstoff blir det julebetragtning og en lang rekke fortellinger, skildringer og dikt av våre beste blinde skribenter. Heftet får et vakkert kunstnerisk omslag, tegnet av maleren Gudmund Stenersen, Oslo. Videre blir det en hel del bilder fra blindesaksarbeidets forskjellige grener. Det blir også et notebilag, en nyttårssang av en av våre mest lovende unge blinde komponister. Alt i alt tror vi at heftet skal bli meget presentabelt.

Juleheftet blir antagelig på ca. 70 sider, og da prisen bare blir en krone (noget som er meget billig i forhold til innholdsmengden), burde det også være lettselgelig. Nu gjelder det altså om å få det spredt videst mulig. Til dette trenger vi alle blindeinteressertes hjelp, og vi håper at våre venner vil være like ivrige og like flinke til å selge vårt julehefte som de vanføres er til å omsette deres. Ifjor var der ikke mindre enn 130 stykker som solgte deres julehefte, og i år regner man med det dobbelte antall. Som et eksempel på hvad som kan utrettes, skal vi nevne at en vanfør gutt ifjor omsatte 200 eksemplarer. Man kan også skaffe sig en pen liten ekstrainntækt til jul ved å selge juleheftet. Vi gir nemlig 25 pct. til selgerne, altså kr. 5.00 for 20 eksemplarer, kr. 10.00 for 40 osv. Selger De like meget som den vanføre gutten, har De en nettofortjeneste av kr. 50.00. Har De selv ikke høve til å selge, kjenner De nok nogen kjeffe barn (flinke gutter eller jenter i 12—14-årsalderen f. eks.) som gjerne vil omsette heftene for

Dem når De gir barna provisjonen (eller en del av denne), men slik at De selv forestår det forretningsmessige (bestiller heftene og sender oss oppgjør, med fradrag av provisjonen). Usolgte hefter kan returneres; men vi regner med at alle (også i egen interesse) omsetter minst 10—20 hefter. For å få en oversikt over hvor stort oplag vi kan trykke, ber vi alle sende inn sine bestillinger innen 1. november.

Det er ikke så lite arbeide og — som ovenfor nevnt — en betydelig økonomisk risiko forbundet med utgivelsen av et slikt julehefte. Får vi ikke et tilstrekkelig stort salg, vil hele møien med å få heftet i stand være spilt, som sekretær Hjelmtveit sa på landsmøtet i sommer, og det kan også bli adskillig tap. — Det avhenger da nu i vesentlig grad av våre seende venner om dette juleheftet skal bli et årvisst foretagende, til gagn for blindesaken både på den ene og den andre måten. Vi skal gjøre vårt beste for å få heftet ut i første halvdel av november, og det skulde da bli god tid til salget. Oppgjør behøver man ikke å sende oss før mellom jul og nyttår; men la oss snarest få melding om hvor mange eksemplarer De nogenlunde sikkert mener å kunne få solgt. — Hjelp til alle sammen, så juleheftet vårt kan bli en suksess og kan komme ut også neste år. — Bestillinger sendes under adresse: «Blindesaken»s ekspedisjon, Rosenkrantzgaten 5, Bergen; tlf. 3871.

Edvard Imsdahl.

Norges Blindeforbunds 10. landsmøte.

(Slutn.)

Julehefte av «Blindesaken». Imsdahl og sekretæren gav en del opplysninger angående det påtenkte julehefte av «Blindesaken». — Hjelmtveit og Harildstad fremholdt at vi måtte se til å få solgt mest mulig av dette hefte, ellers vilde hele møien med å få det i stand være spilt. Alle kunde og burde hjelpe til med salget.

Følgende telegram fra H. M. Kongen blev mottatt med sterk applaus: «Jeg takker deltagerne i Blindeforbundets landsmøte for tilsendte hilsen. Håkon R.»

Landsmøteperiodene. Karterud fremholdt at spørsmålet om to eller tre års periode mellom landsmøtene var blitt diskutert på alle lokalforbunds årsmøter, og de fleste hadde ytre ønske om at to-årsperioden blev bibeholdt som hittil. Ø. B. har imidlertid 25-årsjubileum i 1932, og vårt neste landsmøte bør efter min mening kombineres med dette jubileum. — Herstad overbragte en henstilling fra Ø. B. om at neste landsmøte blev holdt i forbindelse med dette jubileum. Dermed har vi jo ingenting uttalt om tre-årsperiode mellom møtene i sin almindelighet. Hvert landsmøte bestemmer jo når neste møte skal holdes. — Steensnæs sluttet sig til Herstad og Karterud m. h. t. tiden og stedet for

næste landsmøte, likeså Sætre. — Karterud foreslo at landsmøtet utsettes til 1932 av hensyn til Ø. B.s jubileum. — Forslaget vedtokes enstemmig.

Saker fra lokalforbundene. Fra V. B. forelå henstilling til landsstyret om å søke staten om årlige bidrag til forbundenes utvalg. — Imsdahl redegjorde nærmere for forslaget. Tanken om statsbidrag til disse utvalg har ofte vært oppe til drøftelse. Staten bevilger nu millioner til bekjempelse av arbeidsløsheten blandt de seende, og det vilde da ikke være noget urimelig i at også blindes arbeidsliv blev støttet på nogenlunde samme måte. Det vilde bli vanskelig for statsmaktene å avslå et slikt andragende, da det kunde anføres en rekke vektige argumenter for søknaden. — I ordskiftet deltok formannen, sekretæren, Steensnæs, Herstad, Gjøn, Imsdahl, Karterud, Hjelmtveit og Moen. Alle var enige om at en søknad om statsstøtte var fullt berettiget og burde fremmes. Flertallet var imidlertid av den opfatning at statsbidraget burde søkes til det praktiske blindesaksarbeide i sin helhet og ikke begrenses til utvalgene. Et av Moen fremsatt forslag herom blev til slutt enstemmig vedtatt, efterat V. B.s var nedvotert mot 5 stemmer.

Pengesedlene og de blinde. Hjelmtveit: Ø. B. vedtok på sitt årsmøte en uttalelse om ønskeligheten av å få undersøkt muligheten for å fremstille pengesedler som de blinde kan skjelve fra hinannen og kontrollere. Nu vilde vi gjerne høre hvad landsmøtet mener om dette spørsmål. — Formannen trodde at møtet kunde gi Hjelmtveit i oppdrag å undersøke spørsmålet nærmere. — Forsamlingen gav enstemmig sin tilslutning til denne tanke.

Normalformat for papir m. v. Efter en del replikkveksel, foranlediget ved en henstilling fra Ø. B., vedtokes efter forslag av Harildstad at lokalforbundenes bibliotekarer sammen med trykkerilederen får i oppdrag å undersøke spørsmålet om standardformat og best mulig kvalitet for skrivepapir og trykkipapir for skrive- og trykkeribruk, og for skriveapparater, samt hvordan man kan få mest ensartet skrivepapir og prener.

Johansens Minnefond. Næste sak var fastsettelse av navnet på Johansens Minnefond. — Harildstad anbefalte og fremla forslag om at navnet blev fastsat til «Foged J. Johansens Minnefond for Blinde». Skulde det vise sig at det ikke var stemning for dette, kunde man enes om «Johansenfondet for Blinde». — Karterud støttet det siste forslag, mens Sætre talte for det først foreslåtte. Imsdahl sluttet sig likeledes til denne navneform. — Ved avstemningen blev Harildstads forslag om «Foged J. Johansens Minnefond for Blinde» enstemmig vedtatt.

Valg. Karterud foreslo at vedtaket om at landsstyret innvil videre består av 7 medlemmer, gjentas. — Forslaget blev enstemmig vedtatt. — Som formann gjenvalgtes kurvmaker Alf Arnesen ved akklamasjon. Som revisor valgtes overpolitibetjent

Løfsgård, Oslo. Den nuværende revisjonsordning i Bergen vedtokes bibeholdt.

Ekstra ulempererstatning til formannen. Etterat formannen var fratrådt møtet og hadde forladt salen, uttalte Karterud: Vi har nettop foretatt formannsvalg, og Arnesen som nu har innehatt denne stilling i 8 år, er gjenvalgt, så han i alle tilfelle blir formann i 11 år. Forbundets arbeide har utviklet sig slik at det praktisk talt optar hele formannens tid og arbeidskraft. Det er derfor uforsvarlig fortsatt å belønne dette arbeide med en ulempererstatning av 1200 kr. Vi kan ikke være bekjent av at det går lenger på den måten. Arnesen kan risikere å bli kastet, f. eks. ved næste valg. Han har ved sitt arbeide i forbundet mistet sin kundekrets og sin ferdighet som håndverker. Vårt budgett er vanskelig å gjøre noget ved; men likevel får vi risikere litt underskudd og legge på 600 kr. til formannen. Jeg følger mig moralsk forpliktet til å foreslå at noget blir gjort. Arnesen fyller sin oppgave på en måte som ingen av oss andre kunde gjort det. Jeg foreslår derfor at formannens ulempererstatning forhøies til 1800 kr. pr. år. Enda vil han ikke få mer enn begynnerlønnen for forbundets reisesekretærer som dessuten har fordelen av diettgodtgjørelse i 10 av årets måneder. — Herstad, sekretæren, Skaug, Harildstad, Moen, Sætre og Gjøn støttet Karterud. — Sekretæren foreslo: «Det bevilges Alf Arnesen et ekstra personlig tillegg av 600 kr. pr. år, regnet fra 1. juli d. å.» — Skaug foreslo følgende tilføielse: «Under forutsetning av at det kan skje uten å angripe beholdningen.» — Herstad henstillet til Karterud å opta sekretærens forslag med Skaugs reservasjon. Karterud etterkom henstillingen, og forslaget blev enstemmig vedtatt.

Formannen som derefter gjeninntok sin plass, blev hyldet med sterke ovasjoner.

Forlengelse av budgettperioden. Efter forslag av Imsdahl vedtokes at budgettperioden blev forlenget til og med 1932, da næste landsmøte ifølge beslutning først holdes dette år.

Ordet fritt. Imsdahl minnet om «Blindesaken» og bad alle delta i arbeidet for å spre skriftet.

Karterud: På esperantomøtet i Stockholm vedtok vi blandt annet å opta propaganda for esperanto. Det mente vi best kunde ordnes ved at vi fikk arrangert oss med et esperantotilleg til våre organer. Utgiftene vil bli minimale. Det blir rettet en henstilling til organisasjonene om lov til å sende med nogen firesidige tillegg, og utgiftene dekkes av organisasjonene. — Formannen konkluderte stemningen med å uttale at man kunde enes om å foreta reformen hvis det finnes tjenlig og forsvarlig.

Harildstad: «Norges Blinde» feiret forleden sitt 20-årsjubileum. Hele tiden har hr. Imsdahl vært redaktør, og det minste vi nu kan gjøre her, er å rette en takk til ham. Det blir like-

vel et beskjedent uttrykk for våre følelser overfor vår redaktør. En fattig takk for hans utrettelige arbeide, hans dyktige arbeide. (Sterk tilslutning). — Imsdahl takket for de vakre ord. Han takket også alle som hadde hjulpet ham i arbeidet. Har det kunnet være til nogen nytte og glede, så skyldes dette ikke minst den forståelse jeg har møtt hos leserne av bladet og forbundets ledere.

A v s l u t n i n g. Formannen: Før vi slutter dette møte, vil jeg takke for den tillit som er vist mig ved gjenvalget til denne stilling. Det er en oppmuntring å føle at man har medlemmene med sig. Jeg håper at forhandlingene og møtene gir gode resultater for saken og fører til fremgang for arbeidet. Videre vil jeg takke skolens vedkommende, dens bestyrer og personale, for utmerket mottagelse av møtet. Likeså takker jeg N. B. for arrangementet og slutter med et inderlig ønske om fortsatt fremgang for blindesaksarbeidet.

Så blev møtet hevet, og deltagerne sang: «Gud signe vårt dyre fedreland». — Møtet sluttet kl. 9½.

Den tredje nordiske blindekonferanse.

Som tidligere meddelt blev den tredje nordiske blindekonferanse holdt i Stockholm 10.—11. juni 1929 i tilslutning til De Blindas Förenings 40-årsjubileum. Følgende offisielle representanter var fremmøtt:

For Danmark: Ernst Jørgensen og Carl Bjarnhof. — For Norge Alf Arnesen, Erling Herstad og Halvdan Karterud. — For Finland: Axel Mattsson og Fredrik von Zansen. — For Sverige: Alik Lundberg, Ernst Retsler, Adolf Östlund og fru Emma Danielsson. — Dessuten overvar et stort antall svenske blinde forhandlingene.

Å p n i n g o g k o n s t i t u s j o n. Etter å ha ønsket deltagerne velkommen erklærte Lundberg den tredje nordiske blindekonferanse for åpnet. Til dirigent valgtes Alik Lundberg og til vicedirigent Alf Arnesen. Som sekretær blev valgt ekstraordinær notarius i Hoffretten Elimar Beckström og til protokollkomité fru Emma Danielsson og Halvdan Karterud.

B l i n d e i i n d u s t r i e n . Første sak som forelå til behandling, var spørsmålet om blindes beskjeftigelse i industrien. Et innledende foredrag blev holdt av rektor Gustaf Ek (Tomtebodavärd i Stockholm), hvorefter det fulgte en lengre diskusjon som viste at konferansedeltagerne omfattet saken med den mest levende interesse. Følgende vedtak blev gjort:

A) Industrierbeidere som mister synet, bør få fortsette sin virksomhet innen den industrielle bedrift hvor synstapet har rammet dem. — B) Blinde arbeidere bør henvises til industrielle virksomheter på sine hjemsteder. — C) Blindeorganisasjonene må settes i stand til å kunne anbefale blinde til å få arbeide. — D) De nordiske lands blindeorganisasjoner bør virke for at for-

sikringsbestemmelser ikke legger hindringer i veien for blinde arbeideres antagelse i industrielle bedrifter.

Avsetningsspørsmålet. Retsler gav en orientering over stillingen i Sverige, hvorefter de utenlandske representanter redegjorde for forholdene i sine resp. land.

Avissalget og de blinde. Forretningsfører Wallén i «Svenska Dagbladet» innledet til ordskifte angående en henstilling til myndighetene om fortrinsrett for blinde til avissalg på offentlige plasser. Tal. redegjorde for hvordan avissalget i Stockholm var ordnet. Konferansen vedtok at blindeorganisasjonene burde undersøke mulighetene for blindes plasing som avisselgere og i det hele virke for sakens realisasjon.

Reise- og fraktmoderasjon. Det blev først redegjort for hvordan forholdene artet sig i de forskjellige nordiske land. Den efterfølgende diskusjon resulterte i et vedtak hvori konferansen uttalte ønskeligheten av at det i de nordiske land blev ydet blinde nedsettelse i billettprisen på jernbaner og andre kommunikasjonsmidler og likeledes nedsettelse i fraktene for arbeidsmaterialer til blinde og for blindes ferdige arbeider.

Nordisk sekretariat. Andre møtedagen var den første sak som blev drøftet spørsmålet om et felles sekretariat for de nordiske blindeorganisasjoner. Konferansen fant at et slikt sekretariat ikke var påkrevet, idet formennene i de forskjellige landsorganisasjoner gjensidig kunde holde hverandre underrettet når det forelå noget som kunde være av interesse også for blindesaksarbeidet i de andre nordiske land. Det blev dog vedtatt at De Blindas Centralförbund i Finnland skulde utse en person til å formidle disse opplysninger og meddelelser.

Staten, kommunene og blindesaksarbeidet. Derefter diskutertes hvad som kunde gjøres for å få stat og kommune til å interessere sig mer for blindesaken. Det blev herunder fremholdt at det måtte drives en intens propaganda overfor stat, kommune og offentlige institusjoner for å bringe til veie større forståelse for de blinde og en mer aktiv deltagelse i arbeidet for dem.

Skattelettelser for blinde. Efter å ha diskutert spørsmålet uttalte konferansen at den med sympati og interesse fulgte de bestrebelser som nu gjøres for å opnå skattelettelser for ubemidlede blinde.

Kulturelt samarbeide. Karterud bragte på bane spørsmålet om en gjensidig utveksling mellom de nordiske land av bøker, musikalier og andre trykksaker og i det hele tilveiebringelsen av et nærmere kulturelt samarbeide. Konferansen omfattet saken med varm interesse og gjorde forskjellige vedtak til dens fremme.

Abnormsaks møtene. Arnesen innledet til ordskifte om et høveligere navn på de kongresser som tidligere er blitt holdt under betegnelsen «Nordiske Møter for Abnormsaken». Denne betegnelse blev i interesserte kretser ansett for å være

både villedende og utidsmessig. Konferansen sluttet sig til innlederens synsmåter og vedtok at man hver i sitt land skulde søke å finne en bedre benevnelse. Spørsmålet kunde for øvrig mest passende finne sin avgjørelse på det næste nordiske møte for abnormsaken.

Avslutning og næste konferanse. Da det ikke forelå flere saker til behandling, erklærte Lundberg den tredje nordiske blindekonferanse for avsluttet. Mattsson frembar deltagernes takk for møtearrangementet og innbød til en kommende fjerde nordisk blindekonferanse i Helsingfors.

Fest på rådhuset. Første konferansekvelden gav Stockholms kommune supé i Gyllene Salen for konferansedeltagerne med overstatholder Elmquist som vert. Ca. 100 innbudne var tilstede. Foruten representanter for grannelandenes blindeorganisasjoner såes medlemmer av De Blindas Förening og dens styre, landshövding Edén og andre for blindesaken interesserte. — Efterat de innbudne hadde tatt plass ved de blomstersmykkede bord, ønsket overstatholderen dem hjertelig velkommen som byens gjester og frembar en hilsen fra Stockholms ordfører som p. g. a. et møte var hindret fra å være til stede. Tal. betonet at vår tid meget sterkere enn den «gamle gode» føler det sociale ansvar og forstår sine plikter mot samfundet. Fra stat, kommune og private gjøres meget for de små i samfundet og for dem som i bokstavelig forstand lever på livets skyggeside, de blinde. Men vi må huske på at det er de blindes rett å få den hjelp de trenger, og at det er vår uavviselige plikt å gi den på en slik måte at de ikke føler det som en nåde. Overstatholderen uttalte håpet om et fortsatt velsignelsesbringende arbeide for De Blindas Förening, et mer intimt samarbeide mellem blindeorganisasjonenes forskjellige grener og utbragte et leve for blindesaken.

Gjestenes takk blev fremført av direktør Alrik Lundberg. Vi befinner oss i Mälardronningens hjerte, uttalte han. Mange av oss er det forment å skue hennes skjønnhet; men vi føler slaget av hennes hjerte som banker så varmt for de små i samfundet. Direktør Lundberg uttalte en takk for mange års velvilje og opmuntring fra kommunens side og utbragte et leve for Stockholms by og for overstatholderen.

Grannelandenes representanter frembar derefter en takk til byen fra sine resp. land. For Norge talte hr. Alf Arnesen, for Finnland hr. Fredrik von Zansen og for Danmark hr. Ernst Jørgensen. De var alle grepet av den gjestfrihet som var vist dem fra de satte foten på svensk grunn, og lykkønsket De Blindas Förening til et fortsatt fremgangsrikt arbeide, verdig den gamle svenske kultur. Lever blev utbragt for Stockholms by og for samarbeidet mellem de nordiske land.

Til sist talte landshövding Nils Edén som i veltalende ord hyldet direktør Alrik Lundberg og fru Julia af Burén, centralfigurene innen svensk blindesaksarbeide.

Den storslagne fest blev avsluttet med en konsert av musikkdirektør E. Erling på Nordens største fjernverksorgel.

Blind og døv og lykkelig.

Helen Keller: Min Religion.

Vi har tidligere et par ganger omtalt Helen Keller. Når vi likevel tar inn nedenstående, er det fordi det kaster lys over andre sider av hennes personlighet, og fordi det også kan bidra til en bedre forståelse av de blinde i sin almindelighet.

Red.

Hele verden har vært beveget over Helen Kellers heroiske kamp for å overvinne de hindringer medfødt blindhet og døvhet har lagt i veien for utfoldelsen av hennes rike evner. Det vidunderlige er bare at man med alle disse vanskeligheter — hvem vet forresten i hvilken grad det er gjennom dem og tross dem — kan man være et helt lykkelig menneske. Så sterkt utfolder det åndelige liv sig i henne at hun er hevet over sine vanskeligheter og rykket op på et plan som meget få mennesker med alle sanser i behold har oplevet å få kontakt med.

Helen Keller skildrer sitt åndelige levnetsløp i en bok som hun har gitt titelen «My Religion», og som utkom i Amerika i 1927. Nu er den oversatt til svensk og kommer snart på dansk. Det er rimelig at den først kommer på svensk. Det er nemlig den store svenske mystiker og seer Swedenborg som for Helen Keller har åpnet døren til den åndelige virksomhet, «lysbringeren i min blindhet» kaller hun ham i tilegnelsen.

I sin egen erfaring, sin opvåknen til sjelelig liv mener Helen Keller å ha et sidestykke til Swedenborgs erfaringer om den hinsidige verden som han har skildret i «Himmel og Helvede» og en rekke andre verker. Til hun var seks år hadde hun levet uten sjelelig bevissthet som en jordklump, forteller hun, og uten annen kontakt med den omgivende verden enn gjennom berøring. Hun har en rekke kroppslige erindringer fra denne tid, men ingen erindringer om tanker og følelser av nogen art. Så kom den dag da hun plutselig fikk kontakt med en annen sjel og våknet til sjelelig liv, til tale, kunnskap og kjærlighet, til viden om naturen, om godt og ondt. Jeg blev løftet over intethet til menneskelig liv, sier hun selv, to plan like uforenlige som Swedenborgs jord-erfaringer og hans kontakt med et rike utenfor våre fysiske sansers rekkevidde.

Det var et mirakel, sier hun, og dypt fra hennes vesens innerste skrek det: «Det er godt å leve!»

Denne opvåknen, dette mirakel, kom gjennom Helen Kellers utrettelige og hengivne venn og lærerinne Miss Sullivan. Hun hadde i næsten en måned vært hos den lille blinde og døve pike og forgjæves forsøkt å få kontakt med henne. Barnet gjentok stadig de bokstaver Miss Sullivan søkte å lære henne, men uten å forstå eller forbinde noget med dem. Men så kom den dag da hun forstod.

Miss Sullivan forsøkte å lære henne ordet v a n n — hun forstod ingenting. Da gav hennes lærerinne henne en kopp og

fylte den med vann fra pumpen. Vannet strømmet over hennes hender, mens Miss Sullivan med sin annen hånd uavladelig stavet v a n n.

Da rørte det sig noget i den lille pike. Hun forstod. Det var som å våkne fra død til liv, sier Helen Keller. I løpet av den første dag lærte hun 30 ord.

Det er ut fra denne erfaring Hellen Keller forstår Swedenborg, sier hun, og det han har lært henne, gjør henne lykkelig. Hun lever i kunnskapen om en annen verden, om et liv som er begynt her, og skal utfolde sig videre efter døden. Det er troen på kjærlighet som fyller hennes liv. Hun har hatt den lykke å møte kjærlighet blandt menneskene, og det har gjort det lett for henne også å tro på Guds kjærlighet.

Forestillingen om den åndelige verden frembyr ingen vanskelighet for den som er døv og blind, sier Helen Keller. Næsten alt i den naturlige verden er like vakt, like fjernt fra mine sanser som åndelige ting for de fleste mennesker. Jeg har sett inn i selve mørkets hjerte og har nektet å gi efter for dets lamnende virkning, åndelig sett er jeg en av dem som vandrer i morgenen.

Det er en verden av ideell skjønnhet Helen Keller lever i, hun har lært å oversette livets dunkle gløser og meninger til forståelig tale, og hennes tunge, bratte opstigning til de høider hvorfra hun nu ser alt, gjør det til annet og uendelig mer enn edle talemåter når hun f. eks. sier: Vi kan velge om vi vil la våre prøvelse knuse oss eller om vi vil omsette dem til nye krefter i det godes tjeneste. Vi kan la oss drive med almindelig mening og tradisjon, eller vi kan betro oss til den indre sjels ledelse og styre modig mot sannheten. Det som i bibelen kalles tuktt, oversetter hun med trening, disiplin, sjelens forfinelse. Det er ordets åndelige mening, sier hun. Den menneskelige erfaring byr oss en overveldende rikdom, men denne rikdom vil miste noget av belønningens fryd hvis vi ikke hadde hindringer å overvinne. Den stund vi får tilbringe på fjellets tind efter opstigningen, vilde ikke være halvt så vidunderlig hvis det ikke hadde vært nogen mørk dal å vandre igjennem. Det er åndelig slaveri å vente på at Guds ånd skal sette oss i bevegelse. Vi skal selv ta initiativet, se inn i oss selv uten frykt, finne ut nye idéer for hvad vi skal gjøre, og hvordan vi skal utvikle vår vilje. Da vil Gud gi oss nok lys og kjærlighet. Begrensninger av enhver art er der for å opmuntre vår utvikling og føre oss til sann frihet. De er verktøyet som blir stukket inn i hånden på oss for at vi skal hugge bort den sten som holder de indre gaver skjult i vårt vesen. Den virkelige måte å vokse på er å strebe ut over sin begrensning, å ønske de store ting og kjempe for å nå dem. Ved alt som hendes oss og i hver begrensning kan vi velge, og å velge er å skape.

Om døden sier Helen Keller at vi ikke skulde glemme at den ikke er livets avslutning, men bare en av dets viktigste begivenheter. Hun elsker og tror at opvåkningen fra jorden til

himmelen vil bli som å våkne fra en urolig drøm og se et elsket ansikt smile til sig.

Helen Keller lever i sin egen verden, hun er noget av en mystiker, og det hun kaller «sin mystiske verden», er en verden full av skjønnhet. Der ser hun trær, blomster, fugler og leende barn og hører musikk. Hun forstår hvad musikk er, hun taler også om skønne landskaper og kan ikke forstå hvad man mener med å si at hun ikke kan vite noget om dette, hun som hverken kan høre eller se. Men det som bærer hele hennes liv og gjør det søtt å leve, er at hun er gjennomtrengt av følelsen av Guds nærvær.

Det er et forunderlig og excentrisk liv, excentrisk ifølge sine naturlige forutsetninger; men den som har lest hennes åndelige levnetsløp, kan ikke annet enn dypt grepet si sig selv at han her har stått overfor et positivt lykkelig menneske, og at det inntrykk det har efterlatt, er av den uforglemmelige art.

Den svenske utgave som Bonniers forlag nu har utsendt, har et betydelig beskjednere utseende enn den amerikanske; men har det lyktes å overføre iallfall noget av den atmosfære og form som gjør originalen så inntagende og rørende, skulde det være en bok som er vel verd å ha.

(Efter Noel i «Tidens Tegn»).

Katalog for Østlandske Blindeforbunds Lånebibliotek. (Oslo 1929).

Skjønnlitteratur:

Ånrud, Hans:

Sidset Sidserk. 1 Bd.

Småfæ. 1 Bd.

Småstykker. 2 Bd.

Sølve Solfeng. 2 Bd.

Års, Sophus:

Burmann og andre Dyr. 1 Bd.

Mine venner på fire og på to.
2 Bd.

Små Dyr og store Dyr. 1 Bd.

Åsen, Ivar:

Ervingen. 1 Bd.

Alcyone:

Ved Mesterens Føtter. 1 Bd.

Almqvist, C. J.:

Berättelser. 4 Bd.

Amicis, E. de:

Småstykker. 1 Bd.

Amundsen, Roald:

Mot Sydpolen. 8 Bd.

Nordvestpassagen. 9 Bd.

Andersen, Gunnar Reiss:

Kongesønnens Bryllup, Løven og
Venus (Digt). 1 Bd.

Andersen, H. C.

Eventyr. 5 Bd.

Andersen, Trygve:

Gamle Folk. 2 Bd.

Angell, Henrik:

På Grænsevakt. 2 Bd.

Asbjørnsen, P. Chr.:

Eventyr. 2 Bd.

Aslaksen, Olai:

Langt, langt der ute. 2 Bd.

Under Præriens Himmel. 1 Bd.

Vildhesten. 2 Bd.

Berchenhoff, Annie:

Junkeren. 2 Bd.

Madame Brogers Funderinger.

2 Bd.

Bjørnson, Bjørnstjerne:

Århundredernes Legende. 1 Bd.

Arne. 2 Bd.

- Arnljot Gelline. 1 Bd.
 En glad Gut. 1 Bd.
 Fiskerjenten. 3 Bd.
 Jærnbanen og Kirkegården. 1 Bd.
 Kaptein Manzana. 1 Bd.
 Magnhild. 2 Bd.
 Mellem Slagene. De Nygifte.
 1 Bd.
 Over Ævne I. 1 Bd.
 Over Ævne II. 2 Bd.
 På Guds Veie. 4 Bd.
 Sigurd Jorsalfar. 1 Bd.
 Sigurd Slembe. 4 Bd.
 Støv. 1 Bd.
 Synnøve Solbakken. 2 Bd.
 Blicher-Clausen, Jenny:
 Violinen. 2 Bd.
 Bojer, Johan:
 Den sidste Viking. 5 Bd.
 Den store Hunger. 3 Bd.
 Det nye Tempel. 5 Bd.
 Jul i Fjøsset. 1 Bd.
 Livets Pind. 1 Bd.
 Vor egen Stamme. 6 Bd.
 Vort Rige. 3 Bd.
 Bråten, Oskar:
 Evensen. 1 Bd.
 Brochmann, J:
 Flyvning og Luftfart. 3 Bd.
 Bryn, Alf B.:
 Peter van Heeren tar Skeen i en
 anden Hånd. 2 Bd.
 Bugge, Aleksander:
 De nordiske Folk. 1 Bd.
 Kvinden i Vikingetiden. 1 Bd.
 Bull, Jacob B.:
 Af Norges Frihedssaga. 1 Bd.
 Eventyr og Historier. 1 Bd.
 Fjeldkraker og Skogtroll. 1 Bd.
 Glomsdalsbruden. 1 Bd.
 Hans Nielsen Hauge. 6 Bd.
 Jutulskaret. 2 Bd.
 Bull, Olaf:
 Metope. Stjernerne (Dikt). 1 Bd.
 Bungener, Felix:
 Julefortællinger. 1 Bd.
 Burnett, F. H.:
 Den hemmelighedsfulde Have.
 3 Bd.
 Lille Lord Fontleroy. 3 Bd.
 Caine, Hall:
 En Kristen. 12 Bd.
 Casanova:
 Blykamrene i Venedig. 1 Bd.
 Caspari, Th.:
 Fra Syd og Nord. 1 Bd.
 Høifjeldsdigte. 1 Bd.
 Vildren. 4 Bd.
 Cicero, M. T.:
 En Väns Tankar om Vänskapen.
 2 Bd.
 Connor, Ralph:
 En mandig Kamp. 3 Bd.
 Crane, Frank:
 Artikler. 2 Bd.
 Dahl, Jonas:
 Cargadør Sahl. 3 Bd.
 Julefortællinger. 1 Bd.
 Dalin, Alfred:
 Svenska Vers. 2 Bd.
 Dare, Allan:
 Killygrew. 3 Bd.
 David Livingstone. 1 Bd.
 Defoe, Daniel:
 Robinson, Crusoe. 2 Bd.
 Dell, Ethel M.:
 Ørnens Vei. 5 Bd.
 Dickens, Charles:
 David Copperfield. 15 Bd.
 Julesang på Prosa. 2 Bd.
 Sirissen i Peisen (på norsk og en-
 gelsk). 1 Bd.
 To Byer. 6 Bd.
 Dikt og Småstykker. 5 Bd.
 Dixelius, Hildur:
 Prästdottern. 3 Bd.
 Dostojevski, F. M.:
 Krotkaia. 1 Bd.
 Drummond, H.:
 Det største i Verden. 1 Bd.
 Dumas, Alexander:
 Kameliadamen. 3 Bd.

- Duun, Olav:
 Juvikingar. 3 Bd.
 I Blinda. 4 Bd.
 Storbrølløpe. 3 Bd.
 I Eventyre. 3 Bd.
 I Ungdomen. 4 Bd.
 I Stormen. 4 Bd.
- Ebbel, Bendix:
 Gutter som blev Menn. 1 Bd.
- EGGE, Peter:
 Hansine Solstad. 4 Bd.
 Hjertet. 3 Bd.
 Jægtvig og hans Gud. 3 Bd.
 Pastor Hals. 2 Bd.
- Enrem, J. :
 Esthers Bok. 1 Bd.
 Mot Solrenning. 1 Bd.
 Ravola. 2 Bd.
 Vasia. 3 Bd.
- Elster, Kristian:
 Den hellige Andreas. 4 Bd.
 Den skjønne Ungdom. 5 Bd.
 En Korsgang. 1 Bd.
 Skibe i Drift. 4 Bd.
- Falkberget, Johan:
 Christianus Sextus. 5 Bd.
 Den fjerde Nattevakt. 5 Bd.
- Ferber, Edna:
 Så stor. 3 Bd.
- Fett, Harry:
 Historien og Livet. 2 Bd.
- Féuvre, Amy le:
 Den stenete Vei. 5 Bd.
 En Landsens Avkrok. 3 Bd.
- Florence Nightingale. 1 Bd.
- Fredin, Edvard:
 Vår Daniel. 1 Bd.
- Friis, J. A.:
 Laila. 4 Bd.
- Fønhus, Mikkjel:
 Det skriker fra Kverrviljuvet.
 1 Bd.
- Gade, Niels V.:
 Optegnelser og Breve. 2 Bd.
- Garborg, Arne:
 Bondestudentar. 3 Bd.
 Den burtkomne Faderen. 1 Bd.
 Haugtussa. 1 Bd.
 I Helheim. 1 Bd.
 Trætte Mænd. 3 Bd.
- Geijers Skrifter. 1 Bd.
- Geijerstam, Gustav:
 Paradisdage i Stovvik. 1 Bd.
- Gerard, L.:
 Sultanens Slavinde. 4 Bd.
- Gierløff, Chr.:
 De to Skib. 1 Bd.
- Gjesdahl, Catharina:
 Stedmor. 3 Bd.
- Goethe, J. W.:
 Faust. 2 Bd.
- Gran, Gerhard:
 Bjørnstjerne Bjørnson. 1 Bd.
 Fremmed Åndsliv. 3 Bd.
 Henrik Wergeland. 2 Bd.
- Gran, Trygve:
 Mellem Himmel og Jord. 3 Bd.
- Gunnarson, Gunnar:
 Borgslægtens Historie. 3 Bd.
 Edbrødre. 4 Bd.
 Leg med Strå. 3 Bd.
- Hamsun, Knut:
 Landstrykere. 7 Bd.
 Markens Grøde. 8 Bd.
 Pan. 2 Bd.
 Under Høststjernen. 2 Bd.
 Victoria. 3 Bd.
- Hansen, Lars:
 En Havets Søn. 2 Bd.
 Jens Sørskar. 2 Bd.
 I Spitsbergens Vold. 2 Bd.
- Harildstad, Erik:
 Doggdråpar. 1 Bd.
 Litt om blinde Barn. 1 Bd.
- Harraden, Beatrice:
 Skibe i Natten. 1 Bd.
- Hauch, C.:
 Robert Fulton. 1 Bd.
- Hauff, Wilhelm:
 Scheiken av Alexandria. 2 Bd.
- Hauge, Yngvar:
 Herren til Hægranes. 4 Bd.
 Ulv av Launes. 4 Bd.
- Hedin, Sven:
 Tibetanska Äfventyr. 6 Bd.
- Hertz, Henrik:
 Kong Renés Datter. 1 Bd.
- Heyerdaahl, Chr.:
 Den gyldne Dag. Et Mysteriepiel.
 2 Bd.

- Hilditch, Jacob:
 Fortællinger. 1 Bd.
- Hine, Muriel:
 Det bedste i Livet. 4 Bd.
- Holberg, Ludvig:
 Jeppe på Bjerget. 1 Bd.
- Holmberg, Cecilia, B.:
 Far og Søn. 2 Bd.
- Holme, Edin:
 Manden fra Tarsus. 2 Bd.
 Menneskesønnen. 2 Bd.
 Omkring Nazaræeren. 2 Bd.
 Ukjendte Verdener. 1 Bd.
- Holmström, Maria:
 Jenny Lind. 3 Bd.
- Holsen, Kristine:
 Garibaldi, Italiens Frihetshelt.
 3 Bd.
- Hugo, Victor:
 De Elendige. 20 Bd.
- Ibsen, Henrik:
 Brand. 2 Bd.
 Bygmester Solnes. 2 Bd.
 De unges Forbund. 2 Bd.
 Digte. 1 Bd.
 En Folkefiende. 2 Bd.
 Et Dukkehjem. 1 Bd.
 Fruen fra Havet. 2 Bd.
 Fru Inger til Østråt. 1 Bd.
 Gildet på Solhaug. 1 Bd.
 Gjengangere. 1 Bd.
 Hærmændene på Helgeland. 1 Bd.
 John Gabriel Borkmann. 1 Bd.
 Keiser og Galilæer. 5 Bd.
 Kjærlighedens Komædie. 2 Bd.
 Kongs-Emnerne. 2 Bd.
 Nå vi døde vågner. 1 Bd.
 Peer Gynt. 2 Bd.
 Terje Viken. 1 Bd.
 Vildanden. 2 Bd.
- Ibsen, Sigurd:
 Menneskelig Kvintessens. 2 Bd.
- Imsdahl, Edvard:
 Litt om Blindeskriften. 1 Bd.
- Ingemann, B. S.:
 Valdemar Seier. 9 Bd.
- Jacobsen, I. P.:
 Fru Føns. 1 Bd.
 Marie Grubbe. 3 Bd.
- Jensen, Gustav:
 Småstykker. 1 Bd.
- Jensen, H. Cock:
 Fuglekvidder og Fiskelek. 2 Bd.
- Jensen, Johs. V.:
 Brænen. 3 Bd.
 Himmerlands-Historier. 2 Bd.
 Joe. 2 Bd.
- Karlfeldt, E. A.:
 Fridolins Lustgård. 1 Bd.
 Fridolins Visor. 1 Bd.
- Keller, Helen:
 Litt om Hånden. 1 Bd.
 Mit Liv. 3 Bd.
- Kielland, Alexander, L.:
 Arbeidsfolk. 3 Bd.
 Fortuna. 3 Bd.
 Garmann & Worsø. 3 Bd.
 Gift. 3 Bd.
 Jacob. 2 Bd.
 Noveller. 1 Bd.
 Nye Noveller. 1 Bd.
 Skipper Worsø. 3 Bd.
 Sne. 2 Bd.
- Kinck, Hans E.:
 Driftekarren. 4 Bd.
 Renaissance-mennesker. 4 Bd.
 Vårnætter. 2 Bd.
- Kipling, Rudyard:
 Jungleboken. 6 Bd.
 Kim. 8 Bd.
 Wee Willie Winkie. 1 Bd.
- Knudsen, Jacob:
 Angst. 3 Bd.
 Den gamle Præst. 3 Bd.
- Kongeindtoget 1905. 1 Bd.
- Konow, Karl:
 Adam Bøøks Øine. 2 Bd.
- Krag, Vilhelm:
 Hos Mårten og Silius. 1 Bd.
- Kræmmer, Elias:
 Fyrgangen. 5 Bd.
 Sigurd Seiersborg. 3 Bd.
- Lagerlöf, Selma:
 Antikristens Mirakler. 6 Bd.
 Drottningar i Kungahälle. 3 Bd.
 En Herregårdshistorie. 2 Bd.
 Fortællinger. 2 Bd.
 Gösta Berlings Saga. 8 Bd.

- Husmannsdatteren fra Stormyra.
1 Bd.
- Jerusalem. 7 Bd.
- Kejsarn av Portugallien. 3 Bd.
- Kristuslegender. 2 Bd.
- Körkarlen. 2 Bd.
- Småfortællinger. 1 Bd.
- Stenen i Rotnesøen. 1 Bd.
- Lenngren, Anna:
Dikter. 1 Bd.
Skaldeförsök. 1 Bd.
- Lie, Bernt:
Gabriel Selje. 3 Bd.
I Marjastilla. 2 Bd.
Justus Hjelm. 3 Bd.
Svend Bidevind. 2 Bd.
Vildfugl. 1 Bd.
- Lie, Jonas:
Den fremsynte. 2 Bd.
Dyre Rein. 2 Bd.
En Malstrøm. 2 Bd.
Et Samliv. 3 Bd.
Familien på Gilje. 3 Bd.
Faste Forland. 3 Bd.
Kommandørens Døtre. 4 Bd.
Livsslaven. 2 Bd.
Lodsen og hans Hustru. 4 Bd.
Når sol går ned. 2 Bd.
Nordfjordhesten. 1 Bd.
Rutland. 3 Bd.
- London, Jack:
Fortællinger om Fiskerpatruljen.
2 Bd.
- Lossius, Kitty:
Ranka Pauss. 2 Bd.
- Løvland, Jørgen:
Erindringer fra 1905. 1 Bd.
- Macauley, B.:
Fredrik den store og Syvårskri-
gen. 1 Bd.
- Maclaren, Jan:
Fortællinger fra en skotsk Bygd.
2 Bd.
- Marie Antoinette (efter forskjellige
kilder). 1 Bd.
- Moe, Jørgen:
Blind-Anne. 1 Bd.
- Moore, Th.:
Lalla Rookh, et østerlandsk Dikt.
4 Bd.
- Müller, Fredrik Palludan:
Abels Død. 1 Bd.
- Nalbaldian, Inga:
De hjem søkte. 2 Bd.
- Nielsen, Zacharias:
Et Møde. 1 Bd.
- Normann, Regine:
Min hvite Gut. 1 Bd.
Nordlandsnatt. 2 Bd.
- Norske Sagn. 1 Bd.
- Oehlenschläger, Adam:
Håkon Jarl. 2 Bd.
- Oppenheim, Ph.:
Monte Carlo. 4 Bd.
- Orczy, Baronesse:
Den røde Pimpernel. 5 Bd.
Den Røde Pimpernels Duel. 3 Bd.
- Ostensoe, Martha:
Grågås. 5 Bd.
Gry. 5 Bd.
Slægten. 5 Bd.
- Påsche, Fredrik:
Kong Sverre. 7 Bd.
Lilja. 1 Bd.
- Parelius, Fred.:
Bastarden. 4 Bd.
Patricia Brent. 3 Bd.
- Paulli, Ebla:
Eremitten. 1 Bd.
- Paulsen, Johs.:
Gjennem de fagre Riker. 2 Bd.
- Pearson, Sir Arthur:
Seier over Blindheten. 2 Bd.
- Philips, Es.:
Lille Alf. 1 Bd.
- Porter, E. H.:
Polyanna. 2 Bd.
Polyannas Ungdom. 4 Bd.
- Potscka, Anna:
Memoirer. 3 Bd.
- Powell, A.:
Tyskerne i Belgien. 3 Bd.
- Raabe, Jens:
Byer og Byliv i Middelalderen.
1 Bd.
- Mjøslandet. 1 Bd.

- Reed, M.:
 Den gamle Have. 2 Bd.
- Richardt, Chr.:
 Digte. 1 Bd.
 Vort Land. 1 Bd.
- Rieber, Åsta Smith:
 Vestenfra. 2 Bd.
- Ring, Barbra:
 Anne Karine Corvin. 2 Bd.
 Fernanda Nissen. 1 Bd.
 Peik. 1 Bd.
 Da Peik skulde gjøre sin Lykke.
 1 Bd.
- Riverton, Stein:
 Manden som vilde plyndre Kristiania. 4 Bd.
 Greven av Oslo. 2 Bd.
- Roll, Elisa:
 Pets Historie. 1 Bd.
- Ruck, Bertha:
 Hans officielle Kjæreste. 4 Bd.
- Runeberg, J. L.:
 Fänrik Ståls Sägner. 2 Bd.
 Hanna. 1 Bd.
 Kungarna på Salamis. 1 Bd.
 Kung Fjalar. 1 Bd.
 Nadeschda. 1 Bd.
 Smärre Dikter. 1 Bd.
 Älgskyttarna. 1 Bd.
- Rutterford, F. J.:
 Guds Harpe. 7 Bd.
- Rydberg, Viktor:
 Lille Viggos Eventyr. 1 Bd.
 Singoalla. 3 Bd.
- Rølvåg, O. E.:
 I de Dage. 4 Bd.
 Riket grundlægges. 4 Bd.
- Sange og Digte. 2 Bd.
- Schück, Henrik:
 Sveriges Medeltidssagor. 3 Bd.
- Scott, Gabriel:
 De fire små Dukker. 1 Bd.
 Enok Rubens Levnetsløp. 4 Bd.
 Jernbyrden. 3 Bd.
 Kilden. 2 Bd.
 Småfortellinger. 1 Bd.
 Vindholmens Beskrivelse. 1 Bd.
- Seest, P. Lykke:
 Den store hvite Flok. 4 Bd.
- Sevaldsen, Amanda:
 Fortellinger. 1 Bd.
- Sfinx' Beste. 3 Bd.
- Shakespeare, William:
 Hamlet. 2 Bd.
 Tales (for Gymnasiet). 3 Bd.
- Sienkiewicz, H.:
 Synet. 1 Bd.
- Sivle, Per:
 Sogor. 3 Bd.
- Skorpa, Marie:
 Kjærlighet. 1 Bd.
- Slaget på Københavns Red. 1 Bd.
- Småstykker og Vers. (Samlet av G. Aasland). 2 Bd.
- Snolys, H.:
 St. Olavs Tro. 1 Bd.
- Steen, A.:
 Dykkerklokken. 1 Bd.
- Steiner, R.:
 Hvorledes erhverves kunnskap om høiere Verdener. 1 Bd.
 På Terskelen til den åndelige Verden. 2 Bd.
 Re-inkarnasjon og Karma. 1 Bd.
 Teosofi. 4 Bd.
- Stretton, Hesba:
 Lille Megs Barn. 1 Bd.
- Stowe, Harriet Beecher:
 Onkel Toms Hytte. 5 Bd.
- Strindberg, August:
 Mäster Olof. 1 Bd.
- Sturlason, Snorre:
 Norigs Kongesogor. 15 Bd.
- Sudermann, H.:
 Den grå Dame. 3 Bd.
- Tegnér, Essaias:
 Axel. 1 Bd.
 Frithiofs Saga. 1 Bd.
 Nattvardsbarnen. 1 Bd.
 Smärre Dikter. 1 Bd.
- Th. M.:
 Lys fra Oven. 2 Bd.
- Thrane, Nanna:
 Den sidste Sølvske. 2 Bd.
- Tolstoj, Leo:
 Anna Karenin. 16 Bd.
 Krig og Fred. 17 Bd.

(Forts.).

Reisesekretærvirksomheten.

Efter å ha holdt en del spredte foredrag har reisesekretær Sætre i september talt på følgende steder i Sunnhordland: 17. Sagvåg; 19. Fitjar; 20. Selbjørn U. L.; 21. Bekkjarkvik U. L. «Vårsol»; 22. Seminariet; 23. Rubbestadneset; 24. Follerøy U. L.; 25. Husnes U. L.; 26. Holmedal U. L.; 27. Høylandsbygd U. L.; 29. Markhus U. L.; 30. Ølen U. L.

Reisesekretær Flydal virker i høst i Nordland. Blandt annet har han drevet innsamlingsvirksomhet i Narvik; men noen reiserute har vi ikke fått fra ham ennå.

Sykeforsikringen i Østlandske Blindeforbund.

Følgende spørsmål må alle som herefter melder sig til sykeforsikringen, besvare:

1) Fullt navn? 2) Fødselsår og dato? 3) Bopel og adresse? 4) Arbeidets art? 5) Inntekt pr. år? 6) Inntekt i annenmanns tjeneste? 7) Hvis gift, da hvor mange barn under 15 år? Opgi fullt navn på den annen ektefelle. 8) Har De tidligere vært medlem av nogen sykekasse og hvilken? 9) Er Deres helbred god?

Vær så snild å besvare disse spørsmål. Vi sparer da både tid og penger. Så snart jeg har fått en del skjemaer i orden, blir disse innlevert til Oslo Kretssykekasse, og jeg skal gi nærmere beskjed her i bladet når ordningen trer i kraft.

Erling Herstad,
Langes gt. 7, Oslo.

Formanns-, sekretær- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmteit, Bergsliensgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11; tlf. 3169. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenberggt. 66; tlf. 4244 b.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergsliensgt. 13; tlf. 62433.

STOMATOL

ELL
ING
SEN

STOMATOL HAR VERDENSRY

på grunn av sine fremragende antiseptiske egenskaper. Stomatol er ifl. uttalelser fra en rekke norske og utenlandske videnskapsmenn som: Prof. dr. Axel Holst, Oslo, Dr. Selander, Stockholm, Dr. Walbum, Kjøbenhavn, Dr. Fernbach, Institut Pasteur, Paris, Dr. Bassenge, Kochs Institut, Berlin, Prof. Hueppe, Prag, m. fl. et særdeles effektivt og fullstendig uskadelig gurglevann for munn og hals.

Stomatol er så sterkt koncentrert at kun:
1 % Stomatol oppløst i lunkent vann (32° C)
dreper difteri- og kolerabakterier innen 15 sek.

*Stomatol er på en rekke utstillinger belønnet med
8 gullmedaljer, Grand Prix, Croix d'honneur.*

CARL A. HØYERS STOMATOLFABRIK

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker
utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.
Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Possement Besætning

til Møbler, Potierer,
Lampeskjærmer, Servietter

*Frynser — Agramaner
Snorer*

H. ter Jungs Eftf.

Trænger Paraplyen Reparation?

Send den til

**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

Blindes Utsalg - Bergen

ROSENKRANTZGATE 5 — Telefon 3871

Omsætter varer forarbeidet av Vestlandets Blinde, saasom

**Kurvvarer, madrasser, matter, børster
samt vævede og strikkede saker**

Vis Deres interesse for BLINDESAKEN ved at kjøpe de
BLINDES VARER

Damefrisersalon

„MARCEL“

Strandgaten 1

HAAR- & SKJØNHEDSPLEIE

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørjes overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SELSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbygn. Telefon 1903	
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15 ¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. med. I. Schiøtz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Riks- hospitalet)
BLUSEMAGAZINET Indeh.: E. & H. Westerlid Specialforretning: Kjoler — Bluser — Forklær Store Markevei 2	Dr. med. øienlæge BIRGER MALLING Bergen
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Møter.

Styremøte i Nordenfjelske Blindeforbund 3. 9. 1929. Til stede: Karterud, fru Wolmar, Nergård, Nordberg og Harildstad. — 1) Behandledes et spørsmål om flytning av hus. Etter ordre hadde Nergård undersøkt forholdene og kommet til det resultat at en flytning vilde være økonomisk forsvarlig. Han hadde fått tomt på hånden i et høvelig strøk, ca. ett mål, som med omkostninger vilde komme på 650 kr. Nergård og Nordberg hadde beregnet omkostningene ved flytning og opsetning av huset til ca. 1400 kr. Styret bevilget enst. et lån på 1000 kr. til flytning mot førsteprioritets pant i eiendommen. Nergård og Nordberg fikk i ordre å ordne videre med saken. — 2) Besluttet å trykke cirkulærer til bruk for Flydal, 500 eksemplarer på landsmål og riksmål. — 3) en søknad fra en gammel blind om bidrag av hjelpefondet, stort 200 kr., besluttedes behandlet når nærmere opplysninger er innhentet.

Sekretariatet.

Styremøte i Østlandske Blindeforbund 13. 9. 1929. 1) Bevilgedes to beløp på hhv. 25 og 50 kr. til lægehjelp. — 2) Bevilgedes et beløp på 50 kr. og to på 75 til innkjøp av garn. — 3) Bevilgedes 250 til kjøp av strikkemaskin under forutsetning av at F. f. B. gir et lignende beløp. — 4) Behandledes en ansøknings om hjelp til massasjeundervisning. Saken ble besluttet utsatt. — 5) Behandledes andragende om lån til kjøp av en eiendom. Det ble overlatt næstformannen å undersøke saken.

Sekretariatet.

En interessant engelsk blindestatistikk.

Ifølge en nylig offentliggjort opgave var det i England ved utgangen av 1927 9159 erhvervsdrivende blinde. De fordelte sig slik:

Agenter og kollektører 260; kurvmakere 1925; skomakere 328; børstebindere 424; snekkere 59; prester 34; sekretærer og maskinskrivere 143; telefonister 48; handlende av forskjellige slags 1011; husassistenter 146; jordbrukere 82; blindesaksfunksjonærer (hjemmelærere osv.) 125; strikkersker 988; dagarbeidere 153; massører 125; mattefletere 652; salmakere 52; musikere og musikk lærere 291; repslagere 68; avisselgere 213; fjærfeopdrettere 207; lærere 48; tapetserere 27; strå- og tauveskearbeidere 65; pianostemmere 549; forskjellige erhverv 1144. Til sammen 9159.

Opgaven omfatter bare selve England med Wales (altså ikke Skottland og Irland).

„Misjonsselskapets Barneblad“

Bladet koster kr. 2.00 pr. år, men hvis en forening eller søndagsskoleklasse tar minst 10 eksemplarer, fås bladet for kr. 1.75 pr. eksemplar pr. år, og hvis de tar minst 50 eksemplarer, får de det for kr. 1.50 pr. eksemplar pr. år.

Bladet kan bestilles foruten i bladets eksped., **Asylgaten 10, Stavanger**, ved alle postkontorer og poståpnerier.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Bruk Blindefyrstikker

De koster 1 - en - øre mere
for æsken
og denne øren gaar til
barnehjemmet
for blinde småbarn,
Østafor.

P. A. HOFSETH ^A_S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter = Linoleum

Alle som vil sette sig inn i

og følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blin-
desaken». Bladet koster bare to kroner året og kan bestilles på
nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Ber-
gen; tlf. 3871. Få Deres venner og kjenninger til å abonnere på
bladet.

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER

UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av

Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen

Telefon 3871

Nr. 11.

November 1929

18 årg.

Innhold: Forær Deres blinde venner bøker til jul. — Tru på Gud. — To blinde konsertgivere. — Norges blindforbunds 20-årsdag. — Katalog for Østlandske Blindforbunds lånebibliotek. (Slutn.). — Litt fra Sarpsborg. — Møter. — Oslobasaren — Til blindeinteresserte på Vestlandet. — Reisesekretærvirksomheten. — Skoleinnsamlingen 1928. — Siemen Schuckertfilmen. — Vestlandske Blindforbunds hjelpefond og legater. — Forståelsesfull tale av svensk statsmann. — Fra forskjellige land. — De krigsblinde i Frankrike. — Fra redaksjonen. — Formannsadresser.

Tekst på annoncesider: Esperantokongressen i Budapest.

Les annonsene og gjør Deres innkjøp hos våre averterende.

Kolonial — Fetevarer — Frugter

DIREKTE IMPORT

En gros — En detail

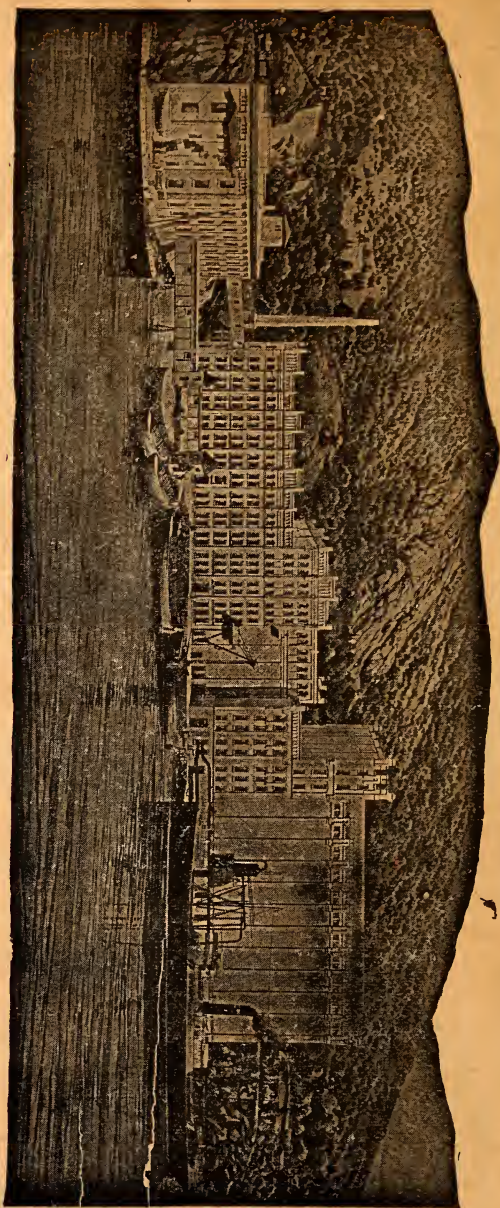
SIGURD FRØNSDALS EFTF.

JOHAN AKSDAL

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL, MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøiger *inkasso* paa ind- og utland.

Filial: Solheimsviken.

A/s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

og **Standard**
Motor Oil
for Automobiler

A/s **VESTLANDSKE PETROLEUMSCOMPAGNI**

A/s **Petersen & Dekkes Tricotagefabriker**

Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

SINGER CO. SYMASKIN $\frac{A}{S}$
BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen $\frac{A}{S}$ **Bergen**

Johannessen & Wilhelmsen

Special.:

Strømper, Hansker og Undertøi
Ole Bulls plass 7, vis a vis Logen

Magdalene Simonsen

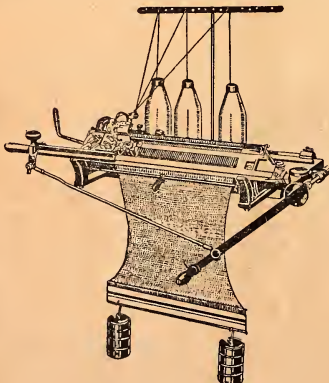
Tegnekontor & Broderiforretning
Stort Utvalg. Rimelige Priser.
Vaskerelosgaten 15 — Bergen

Ramstad & Tertnæs,
tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri
Østre Strømkai No. 14

ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler

Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

DIAMANT

er den strikkemaskin som er forsynet med de nyeste forbedringer, hvorfor der paa Diamant strikkes hurtigere, lettere og penere end paa nogen anden maskin. Forlang katalog med uttalelser fra kjøpere.

SUNETTE

strømpemaskin er en automatisk hurtig-strikkende patentrundstrikkemaskin. Lave priser. Lempelige avbetalingsbetingelser.

F. G. AMUNDSEN

Symaskinforretning — Bergen.

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

Johan D. Eche & Søn
Farvehandel A.S.

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/}_S

Telegramadr.: Jernberstad

Rikstelefon 2909

Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas

Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøj, Ankere, Kjøtting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.

SOFIE HØIGJELLE

~~~~~  
Kjød- &  
Pølseforretning  
~~~~~

Torvgaten 2

Telefon 0970 ≈ 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Esperantokongressen i Budapest.

De blinde esperantisters 8de internasjonale kongress blev holdt i Budapest 2.—9. august 1929 i tilslutning til den 21de esperantiske verdenskongress. Blinekongressen talte 112 deltagere (derav 78 blinde) fra 13 forskjellige land. Blandt de mange og viktige spørsmål som blev behandlet, kan nevnes undervisning av svaksynte, av kroppslig defekte blinde barn, av døve blinde og av blinde småbarn i sin almindelighet. Under ordskiftet om «Nye erhverv» blev fremholdt at handelsvirksomhet kunde bli en god levevei for mange blinde, og det burde derfor ved blindeskolene bli gitt undervisning i handelsfag. Videre blev betonet at det var store muligheter for blinde på det intellektuelle område. Blinde i industri og jordbruk blev også drøftet. Så fulgte rapporter om blindeforholdene i forskjellige land. Først kom en skildring av stillingen i Nederlandene, hvor man likesom annetsteds arbeider utrettelig for å få staten til å gjøre mer for de blinde. Derefter fortalte fru Thilander, Sverige, om Barnets Lykkeskilling som propagandamiddel og inntektskilde. Idéen var vel verd å bli utnyttet for blindesaken også i andre land. Hr. Nenkov, Bulgaria, redegjorde for forholdene i sitt land og frembar en varm takk for den store hjelp man i utlandet hadde ydet bulgarske kamerater som var blitt så hårdt rammet under det store jordskjelv. Frk. Miksch, Østerrike, gav en del opplysninger om de tysktalende blinde kvinners forening som blandt annet utgir et kvinneblad. Hr. Kreitz, Tyskland, redegjorde for Det Rikstyske Blindeforbunds virksomhet som omspennet hele den tyske blindeverden. Forbundet har nylig opprettet en såkalt «Esperantotjeneste» til utveksling av blindesaksnyheter mellom de forskjellige land, og i tilslutning til dette har forbundets organ «Die Blindenwelt» fått en egen utenlandsavdeling. Man venter at eksemplet vil bli fulgt i andre land.

Så gikk man over til å behandle forskjellige spørsmål vedrørende esperanto. Det blev nedsatt en komité som fikk i oppdrag å utarbeide en håndbok inneholdende de nødvendige opplysninger om verdenssproget til hjelp for blinde esperantostuderende. En annen komité blev opnevnt til å bearbeide det esperantiske stenografisystem, og en tredje komité skal gjennom et sirkulære bringe på det rene småstatenes ønsker m. h. t. esperantolitteratur i punkt-skrift. Videre vedtokes en henstilling til hovedkongressen om fastsettelse av særskilte esperantoeksamener for blinde. — Så talte redaktør Thilander om interessen for esperanto blandt de blinde i Sverige og sluttet med en takk til ungarske kamerater som hadde sammenkalt denne de blinde esperantisters 8de kongress. Også frk. Melchior, Danmark, takket arrangørene for deres store arbeide, hvorefter kongressen blev avsluttet med avsyngelse av esperantohymnen.

I tilslutning til kongressen blev det holdt årsmøte i de blinde esperantisters internasjonale forening, hvor man særlig diskuterte

organisasjons- og lovendringsspørsmål. I en av Budapests store konsertsaler blev det av blinde virtuoser gitt en konsert som fikk en særdeles rosende omtale i pressen. Konserten blev også kringkastet. Det blev arrangert forskjellige festlige tilstelninger, like-
som byens blindeinstitusjoner blev besøkt.

Blindekongressen blev holdt på Budapests store blindeskole, og her var også størsteparten av deltagerne innkvartert under kongressuken.

Anton Olsen - Bergen

Mineralvandfabrik

Alle Mineralvande

Tip-Top-Kvaliteter

Aktie-Vørterøl & Landsøl

paa Lager.

Telefoner 1604 - 6475

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

**A
S Oslo Pelsvarelager**

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

IRGENS
Transportkompagni A/S
BERGEN

Transport & Spedition

C. Rabe, Musikhandel

Pianoer — Orgler

BERGEN

BLINDESAKEN

MÅNEDSSKRIFT FOR DE BLINDES VENNER
UTGITT AV „NORGES BLINDEFORBUND“

Redigert av
Edvard Imsdahl, Rosenkrantzgaten 5, Bergen
Telefon 3871

Nr. 11.

November 1929

18 årg.

Forær Deres blinde venner bøker til jul.

De blinde er overordentlig glad i å lese. En god bok er for dem den beste venn, den beste adspredelse i ensomme stunder og en kilde til kunnskapsberikelse i ledige timer. Gledeligvis er det så at blindedeforbundenes biblioteker øker jevnt og sikkert; men det å låne en bok er likevel ikke det samme som å eie den.

Norges Blindedeforbund har i årenes løp gitt ut en rikholdig samling billige bøker og hefter av forskjellige slags: Lærebøker i fremmede sprog (engelsk, tysk og esperanto), lesebøker, musikalier, reiseskildringer, historiske og religiøse verker, lærebøker i praktiske fag (husstell, havebruk og hønsestell), skuespill, fortellinger, diktsamlinger, blindesakslitteratur osv. De fleste blinde er imidlertid ubemidlede og har ikke råd til å kjøpe bøkene selv til den lave pris. Når vi averterer en ny bok, får vi ofte brev fra blinde som så gjerne ønsket å eie den, men som sier at de ikke har råd til å kjøpe boken

Lesende blind pike.

I utlandet er det meget almindelig at seende blindeinteresserte forærer sine blinde venner bøker, f. eks. til jul, og vi er da kommet på den tanken at det kanskje kunde være mange norske blindesaksinteresserte som vilde gjøre det samme, når de blev gjort oppmerksom på saken. Liste (i punktskrift eller vanlig trykk) over de bøker og hefter Norges Blindedeforbund har gitt ut, fåes gratis ved henvendelse til forbundets trykkeri, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

Skulde De ønske å forære Deres blinde venn nogen av våre bøker, er det kanskje best De på forhånd konfererer med ham for å få vite hvilke han setter størst pris på, og for å undgå at han får noget som han har før.

E d v a r d I m s d a h l,
trykkerileder.

Tru på Gud.

For «Blindesaken» av pastor Erik Bråtveit.

Alle tri evangelistane på 21. sundag etter Trieiningsfest segjer til oss: Ha tru til Gud! Tru at Gud har makt og vilje til å hjelpa deg i alle livets umskiftingar. Det er ikkje alltid so lett å bøygja seg for dette kravet. Livet tykkjest ofte segja noko heilt anna. — Det var eit ektepar som ikkje hadde noko barn. Det vilde dei gjerne ha, og då helst ein son. So fekk dei ein son, og vi kann nok alle tenkja oss kor glade dei vart, og dei takka visseleg Gud for gåva og bad at han vilde signa livet for guten deira, so han kunde verta til glede for foreldra og leva til Guds ære; men berre nokre månader fekk dei ha guten. So døydde han. Ei dame fortalde meg at ho råka mora på kyrkjegarden ein gong, og det var reint fælt å høyra det ho sa. Gud var meir hjartelaus enn noko menneskje, sidan han kunde taka guten hennar. Ingen av oss vågar å lasta henne for desse orda, endå me veit at det ikkje er rett eller vågeleg å gå i rette med Gud. Me skynar morssorga og veit kor veike me alle er under livets tunge slag. Det var vel snaut nokon som vilde våga å segja til henne i den stund at jamvel dette har Gud gjort i sin allmechtige kjærleik og visdom, og likevel trur eg at kravet til oss um å tru på Gud er so absolutt at det gjeld jamvel i slike høve. Kva er det då me skal byggja denne trua vår på? Ikkje på ytre teikn, segjer Jesus. En vond og trulaus ætt krev teikn, og teikn skal ho ikkje få utan Jonasteiknet. Me har truleg alle no og då i livet bedt Gud um eit teikn, eit ytre prov på at Gud er vår allmechtige og allgode far, og me hans lukkelege barn. Både av umsyn til oss sjølve og til andre. — I det gamle testamente argumenterar dei ofte med at Gud av umsyn til dei vantru då synar si makt og sin kjærleik på dei som trur; men det er synd å krevja teikn, segjer Jesus. Kva er det som er synd ved teiknkravet? Jau, det kjem av vantru. Me greider ikkje å kvila i den vissa at Gud i sin time kann og vil finna utveg, og den beste utvegen. Me trur i grunnen meir på oss sjølve enn på Gud. Dessutan vil heller ikkje ytre teikn hjelpa oss. Trur dei ikkje Moses og profetane, trur dei heller ikkje um ein død kjem til dei, segjer Abraham til den rike mannen. Mange menneskje såg Jesu kraftgjerningar; men berre nokre få trudde. Det er ei lov i Guds verd som segjer at ingen kann eller skal nøygjast til å tru med ytre teikn. Me spør vel ofte kvifor det er so; men ingen kann svara. Det einaste me har å gjera, er å bøygja oss for lova og i tål og tru venta på den dagen då han sjølv gjev svar på alle våre spursmål. Sæl er den som ikkje

ser, og likevel trur, segjer Jesus. Det er visst heller ingen tvil um at dersom vår tru var bygd på ytre teikn, so vilde teiknkravet stendigt verta større og vandare å stetta, og me vilde aldri koma til den fred som går over alt vit. Det vart me som rådde over Gud, og ikkje Gud som rådde over oss; men skal me få det som Gud kann og vil gjeva oss, styrke til å bera alt det livet legg på oss, og fred og frihug i døden, so må det verta so at Gud råder over oss. Det vert vår bøn til han at me alltid må få sjå hans vilje i det som hender, og nåde til å bøygja oss med glede og tru. Då vil me sjå at teikna ikkje vantar. Me ser Guds styring og høyrer Guds tale gjenom det som hender i saga, i det daglege liv um oss og med oss, og Guds ord vil lysa for oss dag for dag, til me står heime hjå Gud i det fulle ljøs og ser åsyn til åsyn. Jonasteiknet vert nok for oss, den trøyst og tukt som Guds ord gjev; for Jonasteiknet må her tyda den umvendingsforkynninga som Jonas kom med til Ninive, og som fekk folk der til å venda um. Sanninga og retten i Guds krav må verta klår for vårt indre øyre. Då fyrst vert me frie, og då fyrst får me den tru og den fred som ber oss gjenom liv og død. Eg trur me må koma meir til det at me bøygjer oss for Gud. Som små barn skal me taka mot Guds rike, og då får me det ogso som små barn. — Gud signe oss alle til å verta barn i Gudssamfundet vårt. — Dette treng me å beda um, og den bøna må aldri tagna hjå oss. Gud hjelpe oss til det for Jesu skuld. Amen!

To blinde koncertgivere på turné i bergensdistriktene.

Musikkbrev til «Morgenavisen» fra Stord.

Kirkekonsert blev avholdt i Stord kirke forrige søndag aften av den blinde organist og pianist Halvdan Mathiesen med assistanse av frk. Sofie Steen fra Bergen. Konserten var vellykket fra først til sist. Så vel organisten som sangerinnen presterte ydelser som man ikke til dagligdags hører. Hr. Mathiesen innledet konserten med et orgelnummer av den kjente og skattede orgelmester Chr. Cappelen og han spilte dessuten nogen orgelsoloer av fader Bach og Pariserorganisten Guilman. I frk Steen hadde han den beste assistanse. Neppe har jeg nogen gang hørt «Ave Maria» så ypperlig sunget, og den gjorde også et sterkt inntrykk på de dessverre så altfor få tilhørere. Foruten alle de andre sangnummer vi fikk høre, grep nevnte sangnummer oss mest. Tross et spørsmålstegn for dette opus — Gounod sette melodi til Bach — lot jeg denne gang dette passere. Gjengivelsen var ypperlig, spesielt hennes pianissimos stigende opover til forte, tok sig brilliant ut til organistens vel avstemte og forståelsesfulle akkompagnement.

De to konsertgivere er begge blinde. Berøvet denne viktige sans reiser de på konsertturné, og når de kan by et publikum en

musikk av den gehalt som vi søndagskvelden fikk lytte til, må vi gi dem vår uforbeholdne anbefaling.

Hr. Mathiesen er dessuten en fortrinlig klaverspiller og komponist. Både som skaper og utøver er han allerede nådd langt frem. Derom vidnet hans egne komposisjoner som jeg fikk den glede å høre privat. Originale og stemningsfulle var de alle. Det undrer mig derfor ikke at han i sin lomme bar de utmerkede anbefalinger fra sine lærere ved Musikkonservatoriet i hovedstaden.

Idet jeg på egne og flere andres vegne takker for det avlagte besøk, anbefaler jeg deres videre konserter på det beste; for de reiser ikke omkring med godtkjøbsvarer og trakterer med, men bare musikk som er verdig å fremføres, og som passer i en konsertsal.

Stord, 22. oktober 1929.

Joh. Heiberg Andersen.

Norges Blindeforbunds 20-årsdag.

Hilsen fra Sverige.

Fra formannen i De Blindas Förening, hr. direktør Alrik Lundberg, Stockholm, mottok jeg 21. oktober nedenstående telegram:

Hr. Alf Arnesen, Jessnes, Norge.

Med anledning av Norges Blindeforbunds tjugu-årsdag beder Jag dig framföra De Blindas Förenings hjärtligaste lyckönskningar.

Alrik Lundberg.

Denne hilsen vil sikkert minne alle dem som var med, om oktoberdagene i Trondhjem 1909. Det faller jo ellers naturligst for oss å minnes våre forbundsjubileer i «Årsmøtetiden», enten de så er stiftet høst eller vår, og jeg for min del må tilstå at jeg husket ikke dagen engang, før min venn og kollega, direktør Lundberg, minnet mig om den. Men så hadde jeg riktignok heller ikke anledning til å være med i Trondhjem. Jeg lå nemlig oppe på Lillehammer som en av de «få utvalgte» i en liten tyfusepidemi.

Jeg skal ikke her forsøke på å gi noget tilbakeblikk. Det sparer vi til neste milepel; men hver for oss kan vi gjerne tenke litt over hvad vår organisasjon har hatt å bety for blindesakens utvikling i Norge, og da vil nok de fleste finne litt å glede sig over. Så vil vi også samle oss i ønsket om at de kommende år må bringe nye muligheter og om råd er ennå raskere utvikling.

Alf Arnesen.

Katalog for Østlandske Blindforbunds Lånebibliotek. (Oslo 1929).

(Slutning).

- Topelius, Zacharias:
 Fra Dronning Kristinas Ung-
 domstid. 19 Bd.
 Småstykker. 1 Bd.
 Valters Äventyr. 1 Bd.
- Topsøe, V.:
 Fra Studieboken. 1 Bd.
- Tschudi, Clara:
 Napoleons Mor. 4 Bd.
 Napoleons Søn. 3 Bd.
- Undset, Sigrid:
 Kristin Lavransdatter:
 Kransen. 4 Bd.
 Husfrue. 6 Bd.
 Korset. 7 Bd.
- Ungdommens Poesibok. 3 Bd.
- Valstad, Tilla:
 Et År i Vaterland. 3 Bd.
- Verne, Julius:
 Jorden rundt i 80 Dage. 4 Bd.
- Victor, Erimita (Søren Kierkegård):
 Enten — eller. 13 Bd.
- Vinje, Åsmund O.:
 Ferdaminne. 3 Bd.
 Storegut. 1 Bd.
- Vinsnes, J. F.:
 Scala. 3 Bd.
- Vogt, Nils Collett:
 Digte i Udvalg. 1 Bd.
 Ned fra Bjerget. 1 Bd.
- Wallace, L.:
 Ben Hur. 5 Bd.
- Wallin, J. O.:
 Dikter. 1 Bd.
- Washington, B.:
 Op fra Slavestand. 3 Bd.
- Webster, Jean:
 Hendes Fiende. 4 Bd.
 Onkel Langben. 2 Bd.
- Wendell, Henning:
 Vackra Svarten. 2 Bd.
- Wergeland, Henrik:
 Den engelske Lods. 2 Bd.
- Wessel, Johan Herman:
 Kierlighed uden Strømper. 1 Bd.
- Wiborg, Jolly:
 En farlig Drøm. 2 Bd.
 For første Gang. 3 Bd.
 Lykkebarnet. 2 Bd.
 Seiladsen. 4 Bd.
 Student Kiss. 2 Bd.
- Wildenvey, Herman:
 Dikte i Utvalg. 1 Bd.
 Trolde i Ord. Prismær. 1 Bd.
- Wilkens, Mary:
 Fortællinger for Barn. 1 Bd.
- Woodbridge, W.:
 That's Something. 1 Bd.
- Ytter, Falk:
 Håkon Håkonsøn. 5 Bd.
- Zwilmeyer, Dicken:
 Inger Johanne. 3 Bd.
 Vi tre i Hytten. 1 Bd.
- Øverland, Arnulf:
 Berget det blå. 1 Bd.

Faglitteratur:

- Arvedson, J.:
 Anteckningar i allmän Gymna-
 stik. 1 Bd.
 Fysiologi. 1 Bd.
 Sjukdomslära. 2 Bd.
- Balslew og Salertz:
 Dyrenes Naturhistorie. 2 Bd.
- Beckmann, N.:
 Svensk Språklära. 3 Bd.
- Blicher og Rasmussen:
 Lærebok i huslig Økonomi. 1 Bd.
- Boas, Dr.:
 Mennesket. 1 Bd.
- Brekke, K.:
 Lærebok i Engelsk. 2 Bd.
- Christensen, Dorthea, og Helgesen,
 Helga:
 Lærebok i Husstell. 3 Bd.
- Dahl, B. F.:
 Fremmedordbok for Folket. 4 Bd.
- Dansk litteraturhistorie. 1 Bd.
- Dansk Læsebog. 2 Bd.
- Estlander, B., og Rolfsen, N.:
 Verdenshistorien. 2 Bd.

- Faglitterære Artikler. (Samlet av G. Åsland). 10 Bd.
- Fryxell, A. C.:
Sveriges Hednatid. 2 Bd.
- Gensel, J.:
Die Wahrheit über Helen Keller. 1 Bd.
Helen Keller. 1 Bd.
- Gresk Leksikon. 1 Bd.
- Grimberg, C.:
Karl X Gustaf. 1 Bd.
Medeltiden. 3 Bd.
Yngre Vasatiden. 4 Bd.
Äldre Vasatiden. 4 Bd.
- Gummerius, J., og Rosenqvist, V.:
Lärobok i Kyrkohistoria. 2 Bd.
- Gundersen og Munch:
Min første Lesebok. 1 Bd.
- Hammarberg, W., og Zetterström, S.:
Engelsk Grammatik. 2 Bd.
- Hansen, M. Mørk:
Kirkehistorie. 1 Bd.
- Hermanstorp, Lyder:
Engelsk-Norsk Ordbok. 2 Bd.
- Hildebrand, Emil:
Svensk Stats- och Samhällskunnskap. 1 Bd.
- Hiorth, Hj.:
Tysk Grammatik. 2 Bd.
- Horvat, A. von:
Zur Verbesserung die Wirtschaftlichen Lage den Blinden. 1 Bd.
- Johansen, C.:
Lærebog i Danmarks Historie. 3 Bd.
- Kjellberg, K.:
Själskultur. 2 Bd.
- Knudsen, D. F., og Kristiansen, Otto:
Lærebok i Tysk. 2 Bd.
- Krogsrud, T., og Seip, D. A.:
Rettskrivningslære. 1 Bd.
Rettskrivningsordliste. 1 Bd.
- Kurzschriftsfiber. 1 Bd.
- Larsson, Hans:
Logik. 1 Bd.
- Lehrbuch für Blinde Massøren. 1 Bd.
- Läran om Djuren. 2 Bd.
- Læsebok for Blinde. 3 Bd.
- Löfstedt, E.:
Grekisk Grammatik. 2 Bd.
- Mathiesen, T.:
Stenalderens Folk. 1 Bd.
- Mecanoterapi. 2 Bd.
- Millen, G.:
Grekisk Elementarbok. 1 Bd.
- Moll, Tom:
Lärobok i Fysik. 6 Bd.
- Moldenhaver, Johs.:
Fremmedordbog for Folket. 1 Bd.
- Munch, Mathilde, og Svensen, S.:
Hjemme og ute (Lesebok). 12 Bd.
- Müller, Erik:
Anatomi. 3 Bd.
- Norges Historie. 2 Bd.
- Nøvik, Peter:
Småbrukerens Havebok. 2 Bd.
- Odhner, C. F., og Westman, G. K.:
Svensk Historia. 1 Bd.
- Opdagelser og Opfindelser. 1 Bd.
- Pallin, J. R.:
Allmänna Historien. 3 Bd.
- Paulsen, V. A.:
Grundtræk av Plantelæren. 2 Bd.
- Raabe, Jens:
Norges og Nordens Historie. 3 Bd.
- Roms Historie. 2 Bd.
- Roms Katakomber. 1 Bd.
- Schjelderup, H. K.:
Filosofiens Historie. 4 Bd.
- Schlütter, K.:
Braillebeteckningar för kemiska och matematiska Uttryck. 1 Bd.
- Seip, D. A.:
Norsk Grammatikk. 1 Bd.
- Sjakkspill. 1 Bd.
- Sommerfeldt, Marie:
Anatomi. 2 Bd.
- Svensen, Sven:
Martin Luther. 1 Bd.
- Thunberg, Th.:
Hälsoläran. 1 Bd.
- Törnblad og Lindroth:
Latinsk Elementarbok. 1 Bd.
Latinsk Grammatik. 2 Bd.
- Vidnell, Clas:
Euclides' 4 första Böcker. 1 Bd.

Euclides' Figurer. 1 Bd.

Vävbok. 1 Bd.

Esperanto.

Bergh, John:

Infero kaj Paradizo. 1 Bd.

Om Esperantospråket. 1 Bd.

Cart, Th.:

De första Grunderna i Esperanto.
1 Bd.

Radikaro. 1 Bd. Nögle til samme.
1 Bd.

Cart og Samenhof:

Lærebok i Esperanto. 1 Bd.

Devjatnin, V.:

Arturo. 1 Bd.

Grillparcer, F.:

La Monahejo ce Sendomir. 1 Bd.

Hehvelly:

La Supujo. 1 Bd.

Malfeliculo, Ivan:

Ciganino. 1 Bd.

Marcel:

Repusemo. 1 Bd.

Nordensvan:

Inter Tomboj. 1 Bd.

Poruks:

La Vakcinuja Krono. 1 Bd.

Starbäck, Georg:

Johannisborg. 1 Bd.

Zamenhof, L.:

Gentoj kaj Lingvo Internacia.
1 Bd.

Parolado. 1 Bd.

Thomsen, H. Th.:

Små Timer i Esperanto. 1 Bd.

Esperantoprozo. 1 Bd.

Religion.

Bibelen på norsk. 39 Bd.

Bibelen på engelsk. 27 Bd.

Keynotes. 2 Bd.

Beskow, N.:

Betraktelser över Jesu Bergpre-
dikan. 5 Bd.

Bomhoff, B.:

Sjælesorg. 1 Bd.

Daglige Vink ved Læsningen av
Profeten Esaïas. 1 Bd.

Epistler til Landstads Salmebok.
1 Bd.

Halesby, O.:

Fra Bønnens Verden. 1 Bd.

Temperamentene. 2 Bd.

Kirkeklokken. 1 Bd.

Landstads Salmebok. 5 Bd.

Lidelseshistorien. 1 Bd.

Luthers Katekismus. 1 Bd.

Petersen, C. Skovgård:

Bibelen og dens Læsning. 1 Bd.

Tro og Vished. 1 Bd.

Rinmann, Joh.:

Hver Morgen. 1 Bd.

Svendsen, Conrad:

Husandagtsbok. 4 Bd.

Litt fra Sarpsborg.

Det lysner nu rundt omkring i Norge for oss blinde. Det ser ut til at folk får øinene op for hvad vi duger til, og er vi enige her i landet, skal vi se det går fremover med rask fart. — Vi hadde 27. september besøk av pastor Bråtveit og sekretær Hjelmtveit som begge talte vår sak godt. Det var det første møtet som er holdt her i Sarpsborg, og det blir ikke lenge før vi skal ha vår egen forening. — Til slutt vil jeg hilse alle kamerater som jeg var sammen med på stevnet, og be dere arbeide hver i sin krets; for det er nok å gjøre

M. J o h a n s e n.

Møter.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 16. 9. 1929. Til stede var: Gjøen og Dethloff samt varamennene frk. Steen og Vilh. Johansen. — Oplestes en

fortegnelse over gevinster i forbundets Bergensutlodning. — Oplestes skrivelse fra en blind håndverker hvori han bad om å få tilsendt en del materialer fra utsalget. Besluttet å bestille to kurvstoler og ett bord fra ham og la ham få de ønskede materialer. — Forelå søknad om lån, stort kr. 100.00. Lånet skulde bli tilbakebetalt omkring 3. november. Enst. innvilgedes søknaden. — Forelå skrivelse fra overrettsakfører Rieber Mohn med innlagt anmeldelse til firmaregisteret samt proklama for ophevelse av A/S Blindes Utsalg.

Forretningsutvalgsmøte i Vestlandske Blindeforbund 2. 10. 1929. Til stede var: Gjøen, Dethloff og Rydland samt varamannen Vilh. Johansen. Senere kom også redaksjonssekretær Wigum. — Dr. Dethloff gav en muntlig redegjørelse angående en blind pike som søkes inn på husmorskolen for seende i Drammen. Under hensyntagen til den store betydning som dette foretagende vil ha for de blinde kvinner, uttalte forretningsutvalget sig for at V. B. kunde yde et bidrag på kr. 200.00 til dette øiemed. — Forelå til behandling 6 søknader om bidrag hvorav 3 blev innvilget med et samlet beløp av kr. 165.00. Pengene skulde brukes til materialer, verktøi og innredning av verksteder. En søknad blev utsatt til et senere møte og to blev ikke innvilget. — Oplestes skrivelse fra en blind håndverker som tilbød sig å selge blindes varer. Saken besluttet oversendt fylkesrepresentanten til uttalelse. — Referertes skrivelse fra advokat Nic. Wiig angående anbringelse av kapitalen i Johan Petersen og Hustrus Legat for Blinde. Forretningsutvalget godkjente advokatens forslag om å anbringe beløpet som førsteprioritet i eiendommen Strømgaten 20. — Angående anbringelsen av frk. Johanne Reimes testamentariske gave til V. B. besluttet saken utsatt til et senere møte.

Sekretariatet.

Oslobasaren.

Ø. B.s basar i Oslo åpnet den 14. oktober i K. F. U. M., Møllergaten 1. Vi har i mange år bare hatt basar i fem dager, men i år fikk vi også lørdagen med. Vi hadde således seks hele dager. Som vanlig hadde vi fått en mengde vakre og verdifulle ting, og våre basardamer arbeidet utmerket. Hver aften var det underholdning av forskjellige kunstnere. Vi hadde «Lyktemannen» og Petra. Skuespillere og sangere av begge kjønn. Tombolaen gikk meget bra under frk. Graffs ledelse. En av aftenene talte sekretær Hjelmteit, og d'hr. Erling Lyngen og Einar Melling underholdt med sin vakre musikk og høstet megen anerkjennelse. Ø. B. takker på det hjerteligste alle som på en eller annen måte bidrog til at resultatet blev så godt som det blev. Nettoutbyttet vil bli omtrent 4000 kr.

En av dagene talte undertegnede i radio i forbindelse med basaren.

Oslo, 25. oktober 1929.

Formannen.

Til Blindeinteresserte på Vestlandet.

På V. B.s årsmøte 1928 blev det besluttet å nedsette en komité som skulde undersøke om det fra forbundets side kunde gjøres noget for de gamle blinde på Vestlandet. Nærværende komité som blev opnevnt av forretningsutvalget samme høst, begynte så å samle materiale til belysning av forholdene. Blandt annet sendte vi ut et cirkulære til forbundets seende hjelpere, og det kom inn en del besvarelser av de i cirkulæret opstilte spørsmål. På årsmøtet 1929 fremla komiteen rapport for det arbeide som til da var utført, og den blev anmodet om å fortsette sine undersøkelser. For å få det best mulige materiale å bygge på, tillater vi oss her å gjenta spørsmålene med anmodning om at abonnenter på «Blinde-saken» innen V. B.s distrikt velvilligst må være oss behjelpelig med å få dem besvart så fyldig som råd er.

1) Har De kjennskap til slike eldre blinde som ovenfor nevnt, uansett om disse blinde er medlemmer av V. B. eller ikke? Opgi i så fall vedkommendes navn, adresse, alder og eventuelle beskjeftigelse.

2) Vil et utenforstående tilsyn kunne utvirke noget til å bedre de omhandlede blindes kår og gjøre livet lysere og lettere for dem?

3) Vil henvendelse til det offentlige forsorgsvesen om tilleggsbidrag for eldre blinde kunne forutsettes inøttekommet?

4) Vil anbringelse i aldershjem være formålstjenlig?

5) Hvor slikt ikke finnes, er det mulighet for å få sådant opprettet, således at eldre blinde kan bli optatt der?

6) Kan det gjøres noget for å opmuntre og glede eldre blinde, som f. eks. med høitlesning, ledsagelse på spaserter eller ved besøk hos slektninger og kjenninger, til kirke, oppbyggelser, foredrag og andre for dem passende møter og sammenkomster? Kan det skaffes dem en eller annen beskjeftigelse som kan være til litt inntekt eller i det minste til tidsfordriv?

Da Vestlandske Blindeforbund for tiden arbeider meget tungt, og da forbundet er en selvhjelpsorganisasjon som ifølge sine lover i første rekke må ta sig av de arbeidsføre blinde, kan det ikke påregnes nogen direkte økonomisk støtte til løsning av de spørsmål komiteen har fått til undersøkelse og utredning.

Vi vil være meget takknemmelig for en hurtig og fyldig besvarelse av ovenanførte spørsmål. Svarene bedes sendt til komiteens sekretær, frk. Sofie Steen, Stølegaten 4 B, Bergen.

Bergen i november 1929.

Edvard Imsdahl. Sofie Steen. Rasmus Lillestøl.
John Sætre. Astrid Sirevåg.

Reisesekretærvirksomheten.

Rapport fra sekretær Flydal. Det har vært holdt foredrag på følgende steder i Ofoten: 4. september Loge «Sjomsind», Elvegård. — 5. Sjømdalens U. L., Elvegård. — 6. Loge «Frostisen», Sørlandet. — 8. Bondeungdomslagets stevne i Nar-

vik. — 9. Vidrem skolehus. — 13. Loge «Hardhausen», Ankenes.

I Salten: 21. september Frikirkens lokale, Godønes. — 22. Løding bedehus. — 23. Valnesfjord bedehus, Løkås. — 25. Finneide bedehus. — 27. Folkets Hus, Sulitjelma. — 28. Leivset ungdomslokale. — 28. Ungdomslokalet, Finneide. — 29. Logelokalet på Rognan, Saltdalen. — 30. Drageid ungdomslokale, Saltdalen. — 1. oktober Skjærstad skolehus. — 2. Misvær forsamlingshus. — 3. Brekke skole, Misværdalen. — 6. Naurstad bedehus.

Fra og med 10. oktober på følgende steder i Namdalen: 10. «Viljen» U. L., Ofstad. — 11. Garstad U. L. — 12. Ytre Vikna U. L. — 13. Borgan U. L. — 14. «Varden» U. L., Værøy. — 15. Laugen U. L. — 16. «Fram» U. L., Busøy. — 17. «Hugur», Kovereid. — 18. «Samhald», Foldereid. — 19. «Liv», Øvre Høylandet. — 20. «Frihug», Overhalla. — 21. ««Heimhug», Overhalla. — 22. Hanan U. L. — 23. Øysletta U. L. — 24. «Framsteg», Skage. — 25. Gjøa U. L. — 26. Abelvær. — 28. Skei, Leka. — 29. «Samhald», Selliset.

Reisesekretær Sætre fortsatte i første halvdel av oktober sin rute i Sunnhordland med foredrag på følgende steder: 1. oktober Etne. — 2. Skjærsvik. — 3. Skånevik. — 5. Vikevik. — 7. Oa, Førde. — 8. Førde. — 9. Valestrand. — 10. Mosterhamn. — 12. Uskedal. — 13. Dimmelsvik. — 14. Ølve. — 15. Huglaøy. — 16. Opdalseidet. — 17. Våge.

I siste halvdel av oktober er sekretæren begynt i Rogaland; men noen reiserute er ikke mottatt når dette skrives.

Skoleinnsamlingen 1928

innbragte med renter kr. 5134.27. Efter fradrag av N. Bf.s utgifter er tildelt: N. B. kr. 783.42, V. B. kr. 1513.82 og Ø. B. kr. 2103.20, meddeler N. Bf.s kasserer.

Siemen Schuckertfilmen.

Den av N. Bf. innkjøpte film som viser blinde arbeidere i de store Siemens Schuckertverker i Berlin, blev 11. oktober fremført i Victoria Teater, Oslo, for en rekke innbudne: Industridrivende, representanter for pressen, blindesaksinteresserte osv. Ø. B.s formann, sykegymnast Herstad, ønsket velkommen, hvorefter sekretær Hjelmtveit holdt et kort foredrag om blindesaken, særlig med henblikk på blindes muligheter som industriarbeidere. Filmen vakte her som ved fremførelsen i Bergen stor interesse og fikk en både utførlig og forståelsesfull omtale i alle aviser. Det er meningen senere å få den kjørt som ekstrasfilm på noen av hovedstadens kinematografer og også i en del andre østlandsbyer.

Vestlandske Blindeforbunds hjelpefond og legater.

Søknader til V. B.s hjelpefond samt til marinemaler Larsens og frk. Valeurs legater for blinde må være innsendt til undertegnede innen 15. desember d. å. Søknaden stiles til V. B.s legatstyrer. — Hjelpefondet kan søkes av alle blinde innen V. B.s distrikt, marinemaler Larsens legat bare av blinde hjemmehørende i Bergen og frk. Valeurs legat bare av blinde i Hordaland. — I henhold til styrebeslutning av 14. januar d. å. må det i søknaden opgis hvad man har i faste bidrag, pensjoner, legatbidrag o. l. Søknader som tar sikte på bidrag som blir brukt som hjelp til selvhjelp, vil bli foretrukket.

Bergen, 21. oktober 1929.

H. E. G j ø e n, Rosenkrantzgt. 5, Bergen.

Forståelsesfuld tale av svensk statsmann.

Vi har i det siste sett flere beviser på at man på høieste hold i vårt granneland omfatter blindesaksarbeidet med levende og aktiv interesse. I vårt oktobernummer refererte vi hovedinnholdet av overstattholder Elmquists tale ved festen i Gyllene Salen på Stockholms Rådhus for deltagerne i den tredje nordiske blindekonferanse, og vi omtalte landshøvding Edéns varme hyldest til forgrunns-kikkelsene innen svensk blindesaksarbeide, direktør Alrik Lundberg og fru Julia av Burén, den første formann i De Blindas Förening, den siste formann i Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för de Blinda.

Idag gjengir vi en tale som blev holdt i Blå Hallen på Stockholms Rådhus 13. oktober av statsråd Lindskog ved åpningen av den varemesse som var arrangert i anledning av «De Blindas Dag». Talen viser at statsråden har en sjelden forståelse både av det synstapet innebærer, og av det som er kjernen i alt blindesaksarbeide, nemlig å gi de blinde del i arbeidets glede og arbeidets lønn.

R e d.

Når menneskene med tanke på de skrøpeligheter som de tror sig å opdage i verden, utgyder sig i bitter klage over denne naturens bristfeldighet, så kan naturen, tror jeg, i sitt svar på disse klagenene henvise til at den til gjengjeld for manglene har skjenket menneskene en vidunderlig gave som nettopp inngår som et vesentlig ledd i naturens store husholdning. Alt efter de synsmåter man anlegger på den, kan man kalle den erstatnings- eller utjevningssystemet. Det er i virkeligheten en av de største verdier vi mennesker eier. — Allerede Oldtidens vise hadde opdaget og gravet frem en av menneskelivets dypest skjulte hemmeligheter, nemlig at livets lykke ikke først og fremst ligger i de ytre betingelser, men i de

indre. Selv om vi i almindelighet ikke kan nå så langt at vi påstår at det ytre er likegyldig og det indre betyr alt, at — som den største tenkeren formulerte det — den mektigste konge kan være den ulykkeligste av alle, og den hardest pinte kan være den lykkeligste, så tror jeg likevel at ethvert menneske som har lært sig til å reflektere over sig selv og over livet, må medgi at det indre dog betyr mer enn det ytre, ja livets store kunst for den enkelte just ligger deri at vi litt efter litt flytter så meget som mulig over fra utenverkene til de indre gemakker.

Men det finnes også andre, mer periferiske, men enda i grunnen overordentlig betydningsfulle sider av den utjevningsprosess jeg nyss antydte. Således ser vi at når nogen av menneskets sanser er satt ut av stand til å fungere, opøves andre i så meget høiere grad. I denne de blindes utstilling av arbeider har vi nettop bevis på i hvilken beundringsverdig mann disse blinde har forstått å ta i bruk krefter som av oss andre neppe anvendes, og muligheter som for oss neppe eksisterer. Nettop gjennom det får også de adgang til den store kongsvei som for oss alle — blinde så vel som seende — fører frem til den eneste virkelige tilfredsstillelsens kilde: Arbeidet. Men om arbeidet for oss alle er den nødvendige forutsetning for lykke, så er arbeidet i dobbelt og tidobelt grad nødvendig for de blinde. De trenger det, ja, de har rett til det allerede som en rimelig og rettfærdig kompensasjon for det sollys naturen har nektet dem å skue.

Men om vi også innser at vi innen naturens egen verden eier et som jeg skulde ville si halvt automatisk virkende system for å erstatte og utjevne, så har det moderne samfund i sin tur opdaget sin skyldighet til i stadig høiere grad å bidra sitt til at denne utjevningsprosess fungerer også samfundsmessig sett. Det er vår tids store ære at oppfyllelsen av kjærlighetens bud ikke bare overlates til det private initiativ, men tas op også av samfundet. Og hvis overhodet retten til arbeide skal gis til nogen gruppe av mennesker i høiere grad enn til andre, så turde det vel være nettop til dem som trenger kompensasjon for slike muligheter som naturen har nektet dem. Jeg betenker mig ikke på å si at samfundets første plikt mot de blinde er å gi dem arbeide — beskjeftigelse som lar dem få føle arbeidets lykke og få sitt utkomme av dets frukter. Men denne samfundets forpliktelse må ingenlunde minske eller avstumpe den skyldighet vi seende har. Den skal snarere innskjerpe den ytterligere. Særlig er det av betydning at enhver tenker over den svære hindring de blinde har å kjempe med i konkurransen med dem som ser, og at man handler efter det.

Hermed erklærer jeg De Blindes Dags varemesse åpnet og anbefaler den til almenhetens velvilje.

Fra forskjellige land.

Finnland. I Finland blev det i 1927 stiftet et selskap som skal arbeide for oprettelse av en egen landbruksskole for blinde. Det er tanken her å gi først og fremst landdistriktenes blinde høve til en passende opplæring i de grener av jordbruket som de menes å kunne klare, f. eks. svineopdrett, hønsstell og biavl. Også i havebruk vil det bli gitt undervisning. Så snart det av økonomiske grunner blir mulig, er det selskapets mening å kjøpe en egen eiendom til skolen. I forbindelse med denne vil det bli opprettet et gamle- og hvilehjem. Også husstellundervisning vil inngå som et ledd i skolens virksomhet.

Frankrike. I dagene 5.—7. juli 1929 blev det i Paris holdt et stort møte som endte med en sammenslutning av alle de 8 ledende blindeforeninger under navn av Nasjonalforbundet for Civilblinde. De krigsblindes organisasjon står utenfor sammenslutningen, men vil dog samarbeide med denne. Man tror at den nystiftede landsorganisasjon vil komme til å bety meget for Frankrikes blinde.

Også i Frankrike arbeider man for å få gjennomført en lov om lyteserstatning for blinde. Det er utarbeidet et forslag gående ut på en årlig rente av 3600 francs (ca. 540 kr), og det skal være godt håp om å få forslaget vedtatt av nasjonalforsamlingen.

Østerrike. Tallet av krigsblinde i Østerrike opgis nu til 325, derav 132 i Wien.

Russland. Blindesaksarbeidet i Russland synes fremdeles å gå ganske raskt fremover. I løpet av 1928 er tallet av blinde medlemmer i Det allrussiske Blindeforbund steget med 2000. Tallet av underavdelinger utgjorde ved årets slutt 92. Det var i alt 103 verksteder og arbeidsstuer hvor tilsammen 2100 blinde var beskjeftiget. Tallet av seende arbeidere er ikke opgitt; men da regjeringen tidligere har krevet at det skulde være én seende for hvert to blinde, kan man vel regne med ca. 1000 seende arbeidere. — Det blev omsatt varer fra forbundets utsalg for 16 mill. kr. i 1928 mot for 7 mill. i 1927. 57 pct. var egen produksjon mot 42 pct. i 1927. Nettofortjenesten på den industrielle virksomhet utgjorde 70,000 kr. mot 20 000 i 1927, og kapitalen var øket fra 500,000 kr. til 1,100,000. — I 1928 er det lyktes å skaffe 90 blinde beskjeftigelse i statens industrielle bedrifter. Ved arbeiderfakultetet i Moskva studerte 42 blinde, ved andre høiskoler 17, ved musikkhøiskoler 43, ved partiskolene 19 og ved kooperasjonsskolene 5. Det var ved årets slutt 2 store biblioteker (i Moskva og Leningrad) og 23 små med tilsammen 5400 bind i punktskrift og 400 i sorttrykk. Av leseclrckler var det 110 med 1250 deltagere. — Forbundet og dets underavdelinger hadde i 1928 et samlet statsbidrag av 512,000 kr. For de neste 5 årene er det på budgettett for Socialkommissariatet opført 3 millioner til landsforbundet og 5 millioner til underavdelingene (altså henholdsvis 600,000 og 1 million kr. årlig). Til blindeskolene, til fremme av det kulturelle

arbeide osv. er på Undervisningskommissariatets budgett opført 22 millioner (eller 4,4 millioner årlig).

Persia. En på forlangende av Folkeforbundet utarbeidet statistikk viser at over 4 millioner av Persias befolkning lider av øien-sykdommer. Landets innbyggerantall er 10,5 millioner. Tallet av helt blinde utgjør 31,125.

Internasjonal forkongress. Til forberedelse av den store inter-nasjonale blindekongress som tenkes holdt i 1931 (stedet er ennu ikke fastsatt), blev det i dagene 14.—17. juli 1929 holdt en så-kalt forkongress i Wien. Fra 23 land var møtt deltagere, 50 seende og 35 blinde. De førstnevnte var for det meste blinde-skolebestyrere eller blindelærere, de sistnevnte hovedsakelig ledere for blindeorganisasjoner eller blindeinstitusjoner. Det viktigste som foregikk på forkongressen, var opnevning av formann og næstformann i 20 kommisjoner som skal samle opplysninger om blindesaksarbeidets forskjellige grener, bearbeide dette materiale og fremlegge sine forslag for hovedkongressen i 1931. Det blev vedtatt å rette en henstilling til Folkeforbundet om at verdens-kongressen måtte bli holdt under forbundets auspisier.

De krigsblinde i Frankrike.

Av Albert Masselier.

Forfatteren av denne artikkel som vi gjengir efter «*Esperanta Ligilo*», mistet selv synet i Verdenskrigen. Han er en meget virksom blindesaks-forkjemper i sitt hjemland. Blandt annet interesserer han sig sterkt for Esperantos utbredelse blandt sine skjebnefeller og er for kort tid siden blitt utsett til esperantokonsul for blinde i Paris og Nord-Frankrike. Hans adresse er: M. Albert Masselier, 34 Rue Caroline, Neuilly-Plaisance, Seine-et-Oise, Frankrike.

Red.

I vårt land fantes der til 1917 ingen sammenslutning av bare blinde. I dette år stiftedes «*Amité des Aveugles de France*» (Vennskap mellem Frankrikes Blinde). Denne sammenslutning optok både krigs- og civilblinde som medlemmer. I desember 1918 blev stiftet «*Union des Aveugles de Guerre*» (De Krigsblindes Forbund). Bare de som mistet synet i Verdenskrigen, kan bli medlemmer av dette forbundet. Ca. 2200 av de ca. 2500 krigsblinde som nu er i live, er tilsluttet forbundet. En del av dem står også som medlemmer av «*Amité*» og arbeider sammen med sine civilblinde kamerater. Disse har forøvrig stiftet «*Union Nationale des Aveugles Civils*» (De Civilblindes Nasjonalforbund), hvis hovedoppgave er overfor central- og distriktsmyndighetene å fremholde de blindes rettigheter og ønsker. «*Amité*» er en hjelpeforening, særlig for civilblinde. «*Union des Aveugles de Guerre*» utfører et lignende arbeide for de krigsblinde. Forbundet hjelper på en meget effektiv måte sine medlemmer, deres enker og barn. Men sin mest betydn-

ningsfulle virksomhet driver likevel vårt forbund overfor de offentlige myndigheter, som år for år har bedret våre før så utilfredsstillende sociale kår.

Jeg skal her gi en kort oversikt over de krigsblindes stilling i Frankrike idag: Den pensjon som staten yder krigsblinde (sammen med forskjellige tillegg), utgjør minimum 19,700 francs (ca. 2900 kr.). Den som foruten synet også har mistet bruken av et lem (en hånd eller en fot), får en årlig pensjon av 26,100 francs, og den som foruten synet har mistet bruken av to lemmer, får en årlig statspensjon av 42,200 francs. Gradstillegget er ubetydelig undtagen for offiserer. For hvert barn under 18 år yder staten et årstillegg av 1000 francs. De krigsblinde har rett til fri læge og medisin, men bare når det gjelder sykdommer eller skader som kan føres tilbake til krigen. På jernbanene får krigsblinde reise for en fjerdedel av de vanlige billettpriser, og den seende ledsager betaler ingenting. På sporvogner, forstadsbaner, omnibusruter og ungergrunnsbanen i Paris får krigsblinde likeledes reise for en meget lav takst, og den seende ledsager befordres også her fritt. Nu nyter forresten også civilblinde samme begunstigelse i Paris og omegn.

Enker etter krigsblinde har rett til en årlig statspensjon av 2880 francs, og foreldreløse barn er berettiget til 1000 francs om året.

Dette er de rettigheter som vårt forbund etter 10 års intenst arbeide har oppnådd for de krigsblinde. De krigsblindes fremgang skyldes forøvrig i første rekke deres gjenopplæring, en gjenopplæring som er blitt mulig gjort gjennom blindevenners og blindes forenede anstrengelser i 130 år. Takket være disse anstrengelser og resultater av dem kunde vi krigsblinde snart igjen få lære å lese, skrive og arbeide, kort sagt, igjen bli virksomme mennesker. Aldri vil vi kunne fulltakke våre civilblinde kamerater som satte oss i stand til å bli advokater (som medlem av Deputeretkammeret G. Scapini), universitetsprofessorer, lærere ved høiere og lavere skoler, læger, massører, kontorfunksjonærer, maskinstrikkere, børstebindere osv. En del krigsblinde har også fått sysselsettelse i industrien, f. eks. i automobilfabrikker, på mekaniske verksteder og i fabrikker som fremstiller elektrisk materiell. Særlig arbeider de ved små skjære-, bore- og stansemaskiner. Disse forsøk med å beskjeftige blinde ved industrielle anlegg vil engang bli en viktig faktor til bedring av mange skjebnefellers livsvilkår, som desverre ennå er meget utilfredsstillende.

For å komme de krigsblinde til hjelp er det i Frankrike blitt dannet mange organisasjoner, og flere av dem har fått stor betydning også for civilblinde. Særlig gjelder dette de organisasjoner som driver trykkerivirksomhet og utgir store mengder av bøker og blad for blinde.

Hittil har De Krigsblindes Forbund først og fremst tatt sig av sine egne medlemmer; men forhåpentlig vil forbundet herefter også

kunne ta mer og mer virksom del i det almindelige blindesaksarbeide.

Forbundet har sin egen eiendom: 25 Rue Ballu, Paris IX. Det har også et rekreasjonshjem ved kysten, hvor medlemmene og deres familier kan tilbringe den varme årstid. Forbundet yder sine medlemmer hjelp til kjøp eller reparasjon av små sommerboliger på landet, og det støtter dem også under sykdom o. l. Sammenslutningen utgir sitt eget månedsskrift. Forbundet planlegger opførelse av hjem for de av dets medlemmer som er ungkarer (disses tall er forresten meget lite), for enker, gamle osv.

Forbundets inntekter består av medlemskontingent, statsbidrag og (først og fremst) private gaver.

I den siste tiden har vårt forbund (likesom krigsinvalidenes organisasjon) mer og mer søkt utenlandsk tilknytning. Der planlegges en internasjonal sammenslutning av krigsblinde, en sammenslutning som ikke alene kan komme til å bety meget for krigsblinde i forskjellige land, men også for blindesaksarbeidet i sin helhet, og for Esperantos utbredelse blandt de blinde. Derfor ber jeg blinde i andre land som leser denne artikkel, om å oversette den til sitt nasjonale sprog og offentliggjøre i «*Esperanta Ligilo*» lignende skildringer av forholdene i sine resp. hjemland. Skulde noen ønske mer detaljerte opplysninger om blindesaksbevegelsen i Frankrike, vil det være mig en glede å gi dem.

Fra redaksjonen.

Abonnentene vil i midten av desember få sig tilsendt vårt julehefte istedenfor det vanlige desembernummer.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårdsgt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjelmteit, Bergslensgt 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9, Oslo; tlf. 41243.

Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningensgt. 11; tlf. 3169. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66; tlf. 4244 b.

Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantzgt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «*Bergens Tidende*», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.

Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langesgt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteensgt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslensgt. 13; tlf. 62433.

STOMATOL

ELL
ING
SEN

STOMATOL HAR VERDENSRY

på grunn av sine fremragende antiseptiske egenskaper. Stomatol er ifl. uttalelser fra en rekke norske og utenlandske videnskapsmenn som: Prof. dr. Axel Holst, Oslo, Dr. Selander, Stockholm, Dr. Walbum, Kjøbenhavn, Dr. Fernbach, Institut Pasteur, Paris, Dr. Bassenge, Kochs Institut, Berlin, Prof. Hueppe, Prag, m. fl. et særdeles effektivt og fullstendig uskadelig gurglevann for munn og hals.

Stomatol er så sterkt koncentrert at kun:
1 % Stomatol opblandet i lunkent vann (32° C)
dreper difteri- og kolerabakterier innen 15 sek.

*Stomatol er på en rekke utstillinger belønnet med
8 gullmedaljer, Grand Prix, Croix d'honneur.*

CARL A. HØYERS STOMATOLFABRIK

HANDELSTRYKKERIET ^A_S

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtigt og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske

Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Possement

Besætning

til Møbler, Potierer,
Lampeskjermer, Servietter

*Frynser — Agramaner
Snorer*

H. ter Jungs Eftf.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til

**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

Bøker — Papirvarer

Subskription paa alle bøker tegnes.

Kr. Madsens bokhandel

Tyskebryggen 5 (Leppen)

Telefon 1482

Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

Damefrisersalon

„MARCEL“

Strandgaten 1
HAAR- & SKJØNHEDSPLEIE

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørges overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttforr.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere

Billige Priser.

Freia

SELSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S.
Telegrafbygn. Tele on 1903

Tandlæge Mund-Henriksen
Smaastrandgt. 6. Telefon 4317

Tandlæge S. Skarsten
Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494

Tandlæge Carl Togstad
Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391

Tandlæge
Bj. Ohleng-Hee

Pilestrædet 28 — Oslo
Telefon 11471.

Dr. G. W. Keyser

Øiensygdomme

Grænsen 15¹¹ — Telefon 10158
Kontortid 10—12 og 5—6.

WERGELANDS Telf. 781
TRANSPORTFORRETNING 3723
BERGEN Priv.: 3 29

Utfører flytninger, transporter med
automobiler og hester. Opbevaring
av møbler. **Toldklarering.**

Dr. med. I. Schiøtz

Øienlæge. — 11—3

Langes gt. 7 (vis a vis Riks-
hospitalet)

BLUSEMAGAZINET

Indeh.: E. & H. Westerlid

Specialforretning:

Kjoler — Bluser — Forklær

Store Markevei 2

Dr. med. øienlæge

BIRGER MALLING

Bergen

Marmara

— Tyrkisk cigaret —

1 krone pakken

M. Glotts Tobaksfabrik.

Mode-, Manufaktur- & Utstyrsmagasin

a/s Sundt & Co

Stort utvalg av
MODERNE, SOLIDE
PARAPLYER

Overtrekk og
Reparasjoner utføres
fagmessig og på dagen

RIKKE JOHANSEN

Paraplyforretning

(Ved Fløibanen)

ØVREGATEN

Telefon 5871

MOHR & GIERTSEN

BERGEN

KOLONIAL
en gros

Specialitet:
Brændt Kaffe

Rikstelefon 0647 k

NORSK LIVSFORSIKRINGSSKAP

H Y G E A

Stiftet 1883

overtar

Livsforsikring
Gaveforsikring

Barneforsikring
og Livrenter

„Misjonsselskapets Barneblad“

Bladet koster kr. 2.00 pr. år, men hvis en forening eller søndagsskoleklasse tar minst 10 eksemplarer, fås bladet for kr. 1.75 pr. eksemplar pr. år, og hvis de tar minst 50 eksemplarer, får de det for kr. 1.50 pr. eksemplar pr. år.

Bladet kan bestilles foruten i bladets eksped., **Asylgaten 10, Stavanger**, ved alle postkontorer og poståpnerier.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

**Virk for
„Blindesaken“s
spredning i by
og bygd!**

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser

Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slotsgate 3 — Oslo

Conditori

K. MINDE, Bergen

er stedet

P. A. HOFSETH A S

Etableret 1878

Malerforretning

Tapeter - Linoleum

Blindes Utsalg - Bergen

ROSENKRANTZGATE 5 — Telefon 3871

Omsætter varer forarbeidet av Vestlandets Blinde, saasom

**Kurvvarer, madrasser, matter, børster
samt vævede og strikkede saker**

Vis Deres interesse for BLINDESAKEN ved at kjøpe de
BLINDES VARER

BLINDESAKEN

Pris kr. 1.00

Innhold:

	Side
Jol. (Pål Vollen)	1
Jolebrev frå Asak. (Erik Bråtveit)	2
Eg veit ein bygning underfull. (Gyrid Steine)	3
Litt om vårt blindesaksarbeide og blindeorganisasjonens nærmeste op- gaver. (Alf Arnesen)	4
Minneruner over Roald Amundsen. (Erik Harildstad)	9
Brudlaupet ved Tiberbreddene. (Pål Vollen)	10
Da Olav skomaker drømte at han var Henrik Ibsen. (Kjetil Nystøl) ...	12
Åt veslegut. (Gyrid Steine)	16
Arbeids-adel. (Erik Harildstad)	18
Til blindesaksvenner i Norge. (Dr. H. G. Dethloff)	20
Et nyttårsminne. (O. Lied Bakke)	21
Det store problem når skrankene faller. (Kjetil Nystøl)	25
Min første ferietur. (Mathilde Johansen)	27
Ungkars-vårvis. (Erik Harildstad)	31
Nyttårskveld. (Musikk av Halvdan Mathiesen, tekst av Pauline Johansen)	32
Nils Hellem. (John Sætre).....	34
Da jeg blev blind. (Trygve Theodorsen)	37
Vestlandske Blindeforbunds Bergensutlodning (H. E. Gjøn)	40
Seier over blindheten	41
1929 et merkeår for de blinde	44
Victor Ballu — et 100-årsminne	45
Vårt julehefte og våre bidragsydere	45

Tekst på annonsesider:

Blindefyrstikker	7
Formanns-, sekretær- og kassereradresser	1

Utgitt av Norges Blindeforbund.

Redigert av Edvard Imsdahl.

Omslagstegning av Gudmund Stenersen.

Jol.

Kristne mann og kristne kvinna,
lyft din tanke, lyft ditt sinn,
so du gjenom stormhavsbrand
fram til ljøs og sol kann vinna,
so du kann på bringa binda
blomsterkransen rein og fin,
plukka i ditt kjærleiks-land,
skapt av Gud då soli kysste
fjell og dal og skog og hav
i sin klåre morgonglans;
skapt av Gud då soli lyste
gjenom tåra over grav
strålevarm i sinn og sans.

No er jol, og lat no klinga
livsens jubel i din barm!
Jag det svarte som vil tvinga
ned i grav di livsvon varm!
Hugs at dine høgste tankar
alltid æve-unge ær,
kvar ei gjerning du fekk kjær,
kvar æi von som brenn og bankar
i ditt varme, friske blod,
kvar ein draum som guddomsboren
lengtande mot varme våren
upp mot sol og dag og Gud, —
kvart eit syn som sjeli fødde,
og som hug og tanke glødde,
når d e t frå knupp til blom sprang
ut. —

Lat det stå som stjerne-eld,
lysa for deg dag og kveld, —
hugs du er fødd av guddoms-ætt,
at du hjå han hev barnerett,
hugs at fredsens fyrste kom

og lærde deg ditt liv å leva,
lærde deg ditt liv å gjeva
burt av elsk til mann og møy,
lærde deg at du må døy,
vil i sanning heilt du leva! — —
Difor — lat so bringa di
av kjærleik båra full og varm
for kvart eit mannebarn som lid,
som ligg i synd og sorg og harm,
som heng utover avgrunns-djup,
skjelvande i svarte stup,
gråtande med blodut sjel,
trampa ned av harde hæl
og lengta etter milde hender,
lengta etter varme ord,
som kann brjota brodd som brenner,
som kann svala alt du kjenner,
som kann kviskra mildt som mor! —

So lat då brodertanken nå
på jord frå pol til pol,
då kann di bringa hugheilt slå
i song som brusar mot det blå,
då logar himlens varme sol, —
då fær di sjel den sanne jol! —

So lat oss gå til fest i glans
av ævedraumens altarbrand,
med hugen sveipt i strålekrans,
med sinn på flukt mot æveland,
med barm som bankar frisk og fri,
med guddomseld i sjeli di,
som lengtar dit der ho sprang ut:
Mot livsens store far og Gud!

Pål Vollen.

Jolebrev frå Asak.

Bladstyraren har bedt meg skriva ein joleandakt i joleheftet av «Blindesaken». Er det meir å segja um dette vesle, gamle joleevangelium no? I snart 2000 år har ein stendigt aukande flokk av menneskje krinsa ikring denne hendinga med sine tankar og har freista gjeva uttrykk for sine kjenslor både i ord, skrift og bilete. Fram mot denne hendinga i Betlehem såg profetane med glad tru og takksemd. Det er då lite truleg at eit vanlegt notidsmenneskje skal kunna segja noko nytt um dette emnet, og likevel kann ein ikkje lata vera å tala um det, dersom ein fyrst har fått auga på stjerna frå Betlehem. Den gongen lyste stjerna berre over Betlehem. No lyser ho ut over godt som heile jorda, i Norig og India, i Kina og på Grønland, og det er so med denne stjerna at kvart barn kann sjå og kjenna henne millom alle dei andre, og det er ikkje berre ljøs ho strålar ut, men varme og livgjevande kraft.

Eg gjekk ein tur igår. Det var slikt eit fagert ver. Sola lyste og vermde, so ein mest kunde tru det var midtsumars; men kom eg ut på vegkanten, hørde eg kor det singla i nedfalle lauv, og burte på åkeren gjekk ein mann med låen, og kornet fall med ein sukk. Det greip meg dette. Det er då hausten likevel. For kvar dag som går, vert sola veikare og veikare, og snart råder kulden og myrkret grunnen her nord. Men me vert ikkje modlause likevel; for me veit at so lenge jorda står, skal frost og hite, sumar og vinter, dag og natt ikkje slutta. Etter vinteren kjem våren att, og livet sigrar. Dersom me ikkje var visse um det, vilde nok haustmyrkret leggja seg so tyngjande over oss at me seig saman i vonløyse. Men er det ikkje i menneskelivet nett på same vis? Fyrr me veit ordet av det, er barndom og ungdom gått, og tida går snøggare di eldre ein vert, segjer folk. Snart kjem hausten og mannen med låen. Er det so slutt på alt? Det er visst få, um det i det heile er nokon, som kann gjeva seg til tåls med at alt er slutt med døden. Det er så mangt som let seg segja; men um ikkje fyrr so i alle høve når døden kjem, er det noko som segjer meg at ikkje alt er slutt; men kva er det so som kjem etter døden? Det har menneskja grunna på, og det grunnar dei på den dag i dag. Dødens gåte er vel den tyngste gåte menneskja har fått å prøva seg på, og eg er samd med ein prest som sa at dødens gåte vert ikkje lettare um ein knytar henne saman med syndegåta. Um ikkje Jesusbarnet hadde kome til jord, hadde me her stått framfyre ein æveleg Fimbulvinter, og no skynar me noko av den glede og lovsong som jolebodskapen alltid løyser ut hjå folk. Når me les kyrkjesoga, og dersom me lever med opne sansar, so er det ikkje råd anna enn at me må verta gripne av den glede og den fred som Jesus Kristus gjev sine. Det er ikkje ei glede og ein fred som er av denne verda. Kva er det so som er grunntonen i den kristnes jolesong og joleglede? «I dag er det fødd dykk ein frelsar.» Jesus Kristus er vår frelsar frå synd

og død. Me ser her den same samanhengen millom synda og døden. Ligg ein under for den eine, ligg ein ogso under for den andre, og der det er synsforlating, der er det liv og sæle, segjer Luther. Det er sagte so at alle menneskje må døy, og det er di verre so altfor ofte ogso so at døden skapar sår og sorg og salte tårar jamvel hjå dei mest heilhuga kristne; men det er den store skilnad at um det vert sorg over ein slik kristen når han går burt, so er det ikkje ei vonlaus sorg. Me veit at for Jeus skuld skal me ein morgon vakna. Me veit at det etter dødens kulde og myrker kjem ein æveleg vår «då me med vigsla tunga, med kjærleik heil og klår alt utan brest og sprunga skal lova Herren vår.» Er det då undarleg at joleevangeliet skapar glede og lovsong? Nei, det er mykje meir å undrast over at gleda ikkje er større og djupare. Det kjem vel fyrst og fremst av at me ikkje er barnlege nok. Skal me koma inn i Guds rike, må me verta som barn, segjer Jesus. Det er ikkje lett. Barnetrua har mange mot seg, kunnskap, uro og umsut for mange og mangt. Men me har visst alle ei kjensle av at dersom ein kunde tru so heilt og fast som barnet lit på far og mor, då var ein lukkeleg. Med Guds hjelp kann me koma dit. Soga og livet fortel oss underfulle ting um korleis det har grodd nytt liv av daude i menneskjesjelene; men ingen kjem til Faderen utan ved meg, segjer Jesus. So har då Gud opna ein veg for oss til seg gjenom Jesus Kristus. Det er Guds jolegåve til oss. Skulde me ikkje gleda oss? Skulde me ikkje syngja av fullt hjarte:

«Ære vere Gud i det høgstel!»

Med broderleg helsing og ynskje um ei signa jolehøgtid,
Erik Bråtveit.

Asak prestegard i september 1929.

Eg veit ein bygning underfull.

Eg veit ein bygning underfull,
eit kunstverk til Guds æra.

Meir kosteleg enn sylv og gull
skal dette tempel vera.

Den faste grunnstein, Jesus Krist,
mott fall og fårar tryggjer;
og meisteren frå fyrst til sist
med visdom huset byggjer.

Kvar einskild kristen er ein stein,
um han enn ligg i gruset,
og Gud har bruk for kvar og ein
til dette gjæve huset.

Han murar deim i rad på rad,
som det seg best kann høva.

Um steinen passar på sin stad,
må meisterhandi prøva.

Skal steinen skapast som han vil,
då må han sleggja bruka,
og harde slag må ofte til;
so det vil fliser fjuka.

Du kristen, det er inkje tap,
kor vondt det enn kann gjera!
Når steinen får sitt rette skap,
fyrst då han vert til æra.

Ein gong skal templet ferdigt bli,
når det til æva dagnar.
På stein ligg stein i harmoni,
og slegggjølomen tagnar.

•••••
Gyrid Steine

Norges Blindeforbunds Sekretariat.
Blinderegisteret ordnes.

Sørg for at alle blinde barn og voksne straks blir meldt til registeret. — Sekretariatet har kontor i Blindes Hus, Rosenkrantzgaten 5, Bergen.

Litt om vårt blindesaksarbeide og blindeorganisasjonens nærmeste opgaver.

Om blindeundervisningens og det praktiske blindesaksarbeides utvikling og nuværende stilling i vårt land er det talt og skrevet så meget, at emnet kanskje vil forekomme mange av leserne vel slitt og derfor også litt for prosaisk til passende å kunne bys publikum som julelektüre. Når imidlertid Norges Blindeforbund i år har besluttet å gi ut julehefte, så håper vi gjennom det å få i tale et adskillig større antall mennesker enn dem, vi så å si møter til hverdags, og som ledd i vårt arbeide er det også med dette hefte først og fremst hensikten å spre kjennskap til de blinde og å vekke forståelse og sympati for vår sak.

Da «de blindes far i Norge», foged J. Johansen, i 1860 fikk stiftet Foreningen for Blinde, som allerede året etter opprettet Norges første blindeskole, Kristiania Blindelinstitut, hadde våre naboland alt hatt blindeskoler i 50 år. Verdens første blindeskole, skolen i Paris, kunde da se tilbake på 77 års virksomhet, og i tiden omkring forrige århundreskifte fikk de fleste europeiske land sine første skoler for blinde. Norge hadde

jo hatt sin trengselstid, og det var ikke underlig at vi kom i bak-troppen på dette område; men derfor er det også så meget gledeligere at vi idag har innhentet så meget av det forsømte.

Ved lov av 8. juni 1881 og senere tilleggsbestemmelser har staten overtatt undervisningen og innført skoleplikt for blinde fra det fylte 8de til 21de år. Skolen er ordnet således at dens barneavdeling er på Dalen ved Trondhjem, og dens arbeidsavdelinger — en for gutter og en for piker — er i Oslo. Hermed tør man nok si at selve undervisningsapparatets organisasjon byr på mange gode utviklingsmuligheter; barneavdelingen (ferdigbygget i 1912) har også moderne, gode og rummelige lokaler, men arbeidsavdelingene er desverre ennå både gammeldagse og altfor trange, hvilket siste for en vesentlig del skyldes den i og for sig gledelige omstendighet at det nu i stigende utstrekning også blir sørget for praktisk opplæring for dem som blir blinde etter skolepliktsalderen.

Likesom undervisningen har skapt og vedblivende vil være det nødvendige grunnlag for alt praktisk blindesaksarbeide, så vil heller ikke undervisningen kunne bære frukt uten dette arbeide. For å forstå dette behøver man bare å tenke etter hvor forholdsvis få det er av de seende som har evne og anledning til å skaffe sig sin egen selvstendige bedrift. Den alt overveiende del av dem arbeider hos andre for fast lønn i en eller annen form, og det kreves ikke mer av dem enn at de kan og vil utføre sitt arbeide. Den blinde måtte foruten sin håndverksmessige dyktighet også ha forretningssans nok til å få avsatt sine arbeidsprodukter, og det sier sig selv at forretningssansen får man ikke i tilgift for synstapet. Den mindre bevegelsesfrihet var også en hindring, og selve arbeidet må nødvendigvis gå senere. Dette var våre venner blandt de seende ganske snart klar over, og da staten overtok undervisningen, begynte Foreningen for Blinde straks å bruke sine derved frigjorte pengemidler til å hjelpe de blinde som var gått ut fra skolene, med anskaffelse av materialer, arbeidsredskaper o. l. Det første optak til hjelp med omsetningen av blindes arbeidsprodukter blev gjort av den i 1901 i Oslo stiftede Foreningen til Selvhjelp for Norges Blinde. Osloskolens bestyrer var gjennom alle år foreningens formann, og så langt det lot sig gjøre av hensyn til lagerplass og disponible pengemidler begynte han å kjøpe inn de blindes arbeider, som så blev solgt gjennom skolens utsalg.

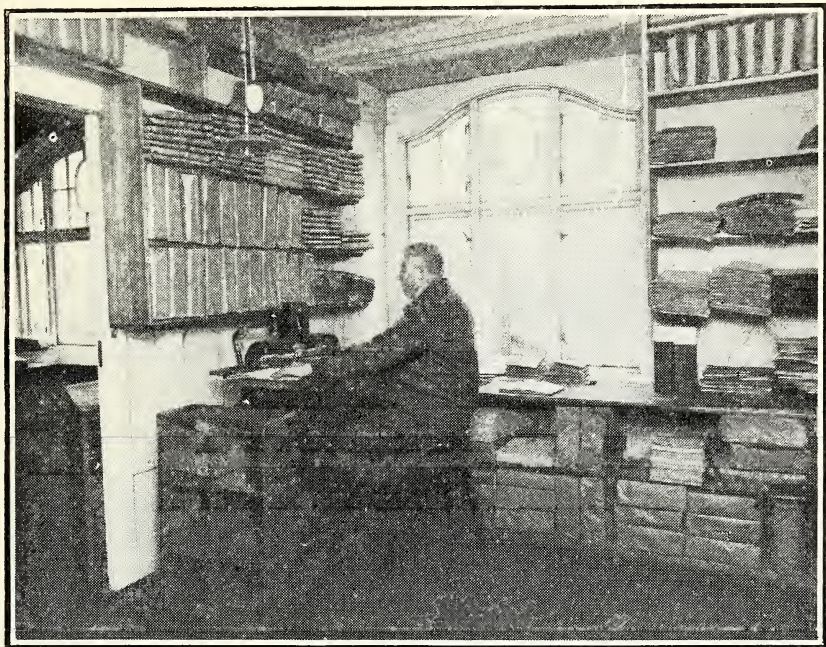
Indtil nu hadde alt arbeide for de blinde her i landet vært drevet og ledet av deres seende venner, og det er et ganske talende bevis for at skolenes og blindesaksvennenes varmhjertede virke i disse 40—50 år har båret frukt, at de blinde selv nu begynte å slutte sig sammen for å ta aktiv del i arbeidet for sin egen sak. Den første forening av blinde, Nordenfjelske Blindeforbund, blev stiftet i Trondhjem 1909. Så kom Vestlandske Blindeforbund i Bergen 1904 og Østlandske Blindeforbund i Oslo 1907. Med alle disse foreninger — til dels på samme sted og med forskjellige arbeids-

regler — er det ganske naturlig at det snart måtte melde sig behov for ordnet samarbeide. I 1908 innbød Vestlandske Blindeforbund med dette for øie til et forberedende møte i Bergen, og det næste ledd i utviklingen blev så Norges Blindeforbund, stiftet i Trondhjem 1909 som en direkte fortsettelse av Foreningen til Selvhjelp for Norges Blinde, og med de tre lokalforbund som bærere av det rent praktiske hjelpearbeide, hver i sitt distrikt. Som virkeområde fikk Østlandske Blindeforbund sig tildelt fylkene fra og med Østfold til og med Aust-Agder, Vestlandske Blindeforbund Vest-Agder—Sunnmøre og Nordenfjelske Blindeforbund Romsdal—Finnmark.

Vår landsorganisasjon har altså nu bestått i 20 år, og takket være almenhetens offervilje og forståelse av dens både samfundsmessig og humanitært sett store oppgaver, har vi nådd lengre frem enn kanskje noen av oss våget å håpe da vi tok arbeidet op. I Oslo, Bergen og Trondhjem har våre lokalforbund nu sine egne Blindes Hus, med utsalg av blindes arbeider, materiallager, mindre verksteder og blindeskriftsbiblioteker. Det sistnevnte har forresten for Vestlandske Blindeforbunds vedkommende velvillig fått sig overlatt lokaler i Bergens off. Biblioteks bygning. Utsalgene står i mer eller mindre fast forbindelse med ca. 250 blinde landet rundt, og de omsetter årlig blindes arbeider og materialer for godt og vel et par hundre tusen kroner. Ved forståelsesfull imøtekommenhet fra riksforsikringsanstalten og kretssykekassene i Bergen, Trondhjem og Oslo har forbundene fått ordnet sig med kollektiv sykeforsikring for sine blinde medlemmer, og våre hjelpe- og sykeforsikringsfond bidrar til betaling av forsikringspremien.

Norges Blindeforbund (landsstyret) tar sig av slike oppgaver som mest passende og effektivt kan ordnes samlet for alle landets blinde. Det utgir ukebladet «Norges Blinde» som holder leserne underrettet om de viktigste begivenheter hjemme og ute, gir praktiske råd og veiledning og er i det hele til både nytte, glede og oppmuntring. Forbundets blindeskriftstrykkeri sender ut lærebøker (deriblandt i fremmede sprog), fag- og skjønnlitteratur samt musikalier. Det er nu forsynt med fullt moderne maskiner og har vokset sig frem til å bli Nordens største blindeskriftstrykkeri. Norges Blindeforbund utgir også månedsskriftet «Blindesaken» et opplysnings- og agitasjonsskrift vesentlig beregnet på sakens seende venner. Forbundet yder årlig bidrag til og har representant i styret for det av Norsk Forening til Fremme av Forsorg for Barn siden 1924 drevne hjem for blinde småbarn, «Østafør» ved Jessheim. Det fører et såvidt mulig nøiaktig norsk blinderegister og en særskilt fortegnelse over alle utdelte pengebidrag til veiledning for lokalforbund og legatstyrer. Forbundet søker også å vareta de blindes tarv i stat og kommuner ved blandt annet gjennom sin faste undervisningskomité å fremsette forslag til forbedringer på skolevesenets område når dette finnes ønskelig, og gjennom sine reisesekretærer driver forbundet en utstrakt opplysnings- og propagandavirksomhet.

Det er ingen overdrivelse å si at blindeorganisasjonen har skapt en ny dag for mange av vårt lands blinde. Men nye oppgaver melder sig, og de vi alt har tatt op, er til dels bare halvveis løst. Arbeidsløshet hører vi jo om på alle kanter nu for tiden. Den er forhåpentlig også denne gang av forbigående art; men selv om forholdene bedrer sig, vil spørsmålet om nye er-

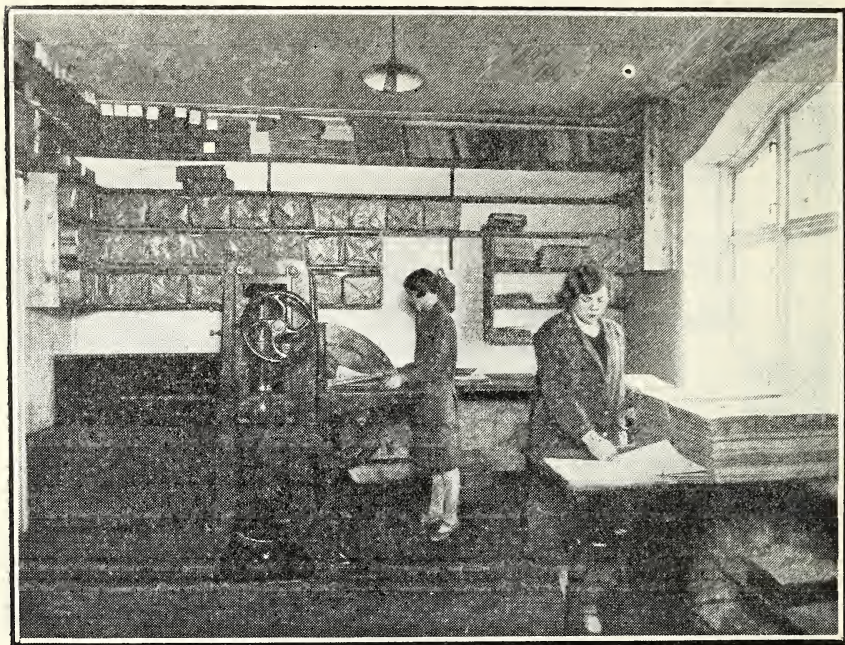

Nyhetsavdelingen i «Norges Blinde» settes efter punktmanuskript.

Norges Blindeforbunds blad- og trykkerivirksomhet har lokaler i Vestlandske Blindeforbunds eiendom, Rosenkrantzgaten 5. Bergen. — Virk for at alle blinde lærer sig punktskrift og holder sitt eget blad.

hvert utvilsomt være like brennende i vårt praktiske blindesaksarbeide, fordi den raske utvikling i maskinteknikken stadig gjør håndverksdriften efter gamle begreper mer ubrukelig som levevei. Meget få håndverksfag er under sterkere press av konkurransen enn nettopp de 3—4 som våre blinde menn har å velge mellom i arbeidsskolens undervisning. Hjemmeindustri, fengselsarbeide og fabrikkmessig tilvirkning trykker prisen og gjør det stadig vanskeligere for våre utsalg å ta imot alt fra det voksende antall blinde håndverkere. For blinde kvinner er stillingen om mulig enda verre. Fra utlandet (særlig Tyskland og U. S. A.) har vi i de senere år hørt megen tale om anvendelsen av blinde arbeidere i storindustrien. Verdenskrigen øket jo de blindes tall med en stor skare unge menn overfor hvem samfundet ikke kunde undgå på en mer uavviselig måte å bli minnet om sine forplik-

telser, et faktum som sikkert har bidratt meget til å fremskynde utviklingen. I Tyskland har man ved de store Siemens Schuckert-verkene interessert sig meget for denne sak, og man har endog latt opta en film som viser hvordan blinde kan arbeide godt og sikkert i fabrikkene. Fra Amerika har Henry Ford gitt oss slagordet: «Det er mer arbeide i storindustrien som kan utføres av

«Norges Blinde» trykkes og falses.

Dette arbeide som godt kan utføres av blinde, blir i almindelighet gjort av seende. Disse dikterer også teksten når blad eller bøker skal settes efter vanlig trykk eller skrift. Redaksjonsarbeidet og opsetningen blir derimot alltid utført av blinde og likeledes korekturlesningen.

blinde, enn det finnes blinde til å utføre det.» Vel har vi ikke her hjemme meget av storindustri efter utenlandsk mønster, men også under våre forhold innebærer Fords ord utvilsomt langt mer av sannhet enn de fleste mennesker er tilbøielig til å tro. Målet bør jo være at alle som kan utføre et nyttig arbeide, også må bli anvist plass, så de kan få leilighet til å gjøre det. Hvor blindhet, eller et annet lyte legger ellers normalt utrustede mennesker hindringer i veien for fritt valg av erhverv, bør dette så å si fortrinsberettigede dem til stillinger hvor de på grunn av arbeidets art kan ha utsikt til å gjøre full nytte for sig.

Disse spørsmål må nu også den norske blindeorganisasjon gi sig i kast med. Vi må prøve å finne arbeidsgivere som er vilige til å la oss forsøke, og vi må ta kvinner og menn blandt

våre blinde medlemmer som har betingelser for å være pionerer. Det aller første forsøk har vi nettopp nå gående, men på et altfor tidlig stadium til at man ennå kan uttale noget om resultatet. Det er Askim Gummivarefabrikk som har vist saken den store forståelse å ta inn to blinde piker. De er med å lage herrekalosjer under ledelse av en av fabrikkens dyktige arbeidere, og da hr. disponent Bredsdorff både har tro på saken og er i høi grad velvillig interessert, så han endog vil prøve å gjøre ønskelige lempninger i arbeidsordningen, har vi godt håp om at forsøket vil lykkes, enda det uten tvil finnes massevis av arbeid i andre industrigrener som i sig selv ligger bedre til rette for blinde. Lykkes forsøket, så vil vi sikkert etter hvert kunne få anbragt flere av våre blinde kvinner der, og forhåpentlig vil det iallfall vise sig å få betydning for sakens videre fremme at en så stor bedrift som Askim Gummivarefabrikk har vist den sin interesse.

Opgaver vil det vel alltid være nok av (blandt annet har vi ikke ennå rukket å gjøre noget for våre gamle blinde utover leilighetsvis små pengebidrag); men litt vinner vi frem for hvert år, og vi blinde av idag har all grunn til å glede oss når vi tenker på hvad det vilde si å være blind for en menneskealder eller to siden. Vår sak vinner stadig nye venner og seende hjelpere, og de gamle vil sikkert ikke svikte oss i de kommende år. Derfor tør vi også håpe på fortsatt fremgang, til gagn og glede for kommende slekters blinde.

Med hjertelig takk til våre mange venner og hjeipere ønsker jeg alle juleheftets lesere en velsignet julefest og et riktig godt år 1930.

Alf Arnesen.

Minneruner over Roald Amundsen.)*

Det var ein smågut som lengta og brann
mot stordåd og vågsamt verk.
Og sprakande nordljøs i draumen seg spann
og vart til ei maning sterk.
Og småguten voks, og han vart til mann,
og draumen hans vart til liv.
Og mannen vart viking som våga og vann,
som ofra sitt liv og si bane fann
der oppe der stjerner og nordljøsbrand
i endelaus togn sine runer skriv
over mannsverk som aldri gløymes.

Du lydde då kallet du fekk til dåd
som siger og ære gav.
Du lydde då ulykka kalla på råd,

*) Dette diktet vart skriven til ein minnefest for Amundsen på Dalen off. Blindeskule, Trondhjem, i desember 1928, og ein av elevane las det opp.

og vinsten vart død og grav. —
 Dei ukjende, snøkvite heimar deg drog,
 og vegar du inn i dei fann:
 Som mast-tre frå Noriges einsame skog
 du lyfte din topp over alle land,
 og lyfte vårt flagg og vårt Noriges namn
 til ære og fagning i kvar ei hamn
 der dådskraft og mannsmot blir elska.

Og varm i ditt hjarte og sterk i sinn
 du steig på di siste ferd
 og drog mot dei snøkvite heimar inn,
 som kalla i all di gjerd.
 Du kom kje tilbake. Du fall som ein mann
 for andre, som ulykka slo.
 Di grav kjenner ingen. Men sprakande brand
 av nordljøs og stjerne-eld logar enn no
 over deg i di ukjende, våte grav,
 og bylgjene oppe i isheimens hav,
 dei kviskrar vår takk i ditt øre.

Erik Harildstad.

Brudlaupet ved Tiberbreddene.

I riddartidi reiste det mange songarar rundt ikring i Europa; dei gjeista kongar og fyrstar og riddarar, kvad for deim, og songaren var alltid ein velkomen og kjærkomen gjest på borgar og slott. I Frankrike kalla dei desse songarane for trubadurar og i Tyskland vart dei kalla minnesongarar, etter det tyske ordet «minne», som tyder kjærleik. Det var helst lyrisk-episke kvæde desse trubadurar eller minnesongarar kvad. Dei song um sorg og glede, um jubel og ørvæna, um kjærleik og hat, dei song til ære for djervleik og mod og mannskraft, til ære for mandom, for fin og høvisk framferd i det heile; dei song til ære for kvinnone og lovprisa godleiken den tid som no og vel so det kan hende. Det var fyrst i riddartidi at kvinnone fekk ei friare og betre og meir menneskeverdig stode i samfundet.

Desse songarane som reiste land og strand, fekk sjå og læra mykje på si ferd frå slott til slott, frå borg til borg, og dei hadde rike kjeldor å ausa av til kvædi sine.

Slik ein songar reiste eingong gjenom Italia og kom på ferdi si til eit slott ved Tiberbreddene, nokre mil ovanfor Roma. På slottet var brudlaupsgilde. Borgherren heldt no brudlaup for den vene dotter si, Marina, og ein ung, vyrd og mektug adelsmann nede i sjølve Roma. — Han hadde reist mykje både i Europa og Asia; sume ymta um at han på desse ferder hadde dyrka Bacchus og Venus heller mykje; men ingen visste noko sikkert, og vel vyrd var han både for skuld rikdomen sin og si høviske framferd, so det vart sagt at Marina vart lukkeleg gift. På bruri

kunde ingen sjå korleis ho tok det; ho var ikkje det ein kann kalla. ør av jubel, men ho syntes ikkje å vera uglad heller. — — —

So var det ein kveld mot slutten av brudlaupsgildet at bruri med minnesongaren og ein flokk gjester var nede ved Tiberbreddi under skuggane av rosebuskar og cypressar. Soli seig raud som blod der langt i nordvest, og tindane på Apeninarfjelli i aust syntest å stå i brand i avdagselden. — Langs Tiberelvi stod frukttre og laurbærlundar, og oppetter fjellsidone stod myrten frisk og angande. Himlen var blå, so djupblå som me berre finn han i Millomhavs-stroki. Bruri og songaren sat noko ifrå dei andre, under ein cypress. Ho bed um eit kvad. Den gamle minnesongaren gjeng då fram og syng eit kvæde um ein gjæv og høgsinna germansk riddar som drap kongesonen av di han hadde lokka kona hans, medan riddaren langt burte var i krigsteneste hjå kongen. Riddaren vart lyst fredlaus for drapet, og kongen tok eignedomane hans. Den germanske gjævingen laut so ferdast ikring i skog og fjell, han sleit og leid vont som eit villt dyr i mange år. Alltid freista han å gjera kongen det verste han visste; han drap, røva og plundra og vart til redsle og gru for folk vidt ikring; men til slutt fekk kongen endeleg avliva honom. — — —

Kvadet var framifrå fagert, dramatisk, biletrikt og formfint, og det vart sunge med slik inderleg varme og glod at det greip alle som hørde det, so det var knapt eit turt auge hjå nokon. — Då songaren var ferdig med kvæde, gjekk han burt til bruri att. Ho satt still og bleik og plukka lauvi av ein myrtekvist. — «Det var eit sorgtungt kvæde,» sa ho lågt, «tenk — den gjæve riddaren som vart til slik ein illgjeten ugjerningsmann!» — «Ja», sa den gamle ålvorleg; «men dei fleste menneske vert vonde og urettvise når dei hev det vondt og lid urett. Ulukka er sol og dogg for det i oss som ikkje er godt!» — «Ja, kan hende det,» svara Marina stilt; «men den heilage Maria hjelper oss, — ho vil mildna det vonde, læra oss å tola og lida, so me kann bera baa —». Ho stansa brått, for i det same kom det ein høgvaksen fager mann fram millom laurbærbuskane. «Heilage Maria!» ropa ho; men den framande gjekk roleg og stolt til han stansa framfor bruri og songaren. Han helsa høvisk deim baa og sa so til Marina med ein spottande smil: «Jaso — du gifter deg no, Marina?» — «Far gifter meg burt,» svara Marina roleg og såg ned — men — kva er det eg fær høyra um deg? Hev du mist vet og forstand?» — Han lo litt: «Kva er det du meiner?» — Marina lyfter sitt syn, såg honom inn i andletet og sa raudnande: «Du hev vorte røvarhovding — er det ikkje so? Heile Millom-Italia skjelv for deg og dine menn. Folk torer ikkje fara vegane yver fjelli utan dei er i store væpna flokkar, og blodet renn raudt og varmt av namnet ditt, so det er utlova ein stor pris på hovudet ditt.» — «Du ynskjer kann hende å vinna prisen?» lo han med spottande kulde. — «Å, Solano, korleis kunde du verta røvar og ugjerningsmann?» spurde ho håst med hastige andedrag.

— «Du hugsar,» svara han, «at eg var med på ei krigsferd til Austerrike, og der var eg i umlag tvo år og vann både rikdom og heider.» — «Ja, det spurde me,» svara ho. «Den tid stod det likeso stor glans og ære av namnet ditt som vanære no. Kvar tidend frå Donau-slagmarkene som melde um din djervleik og di mannskraft, gledde og glødde meg, gav mine lengsler og mine draumar vengjer til den djervaste og fagraste flukt!» — Solano sa då stilt: «Då eg kom heim frå Donau, med dei beste og djervaste voner, fortalde syster mi at du hadde trulova deg.» — «Far min trulova meg då — slik som han gifter meg burt n o!» braut ho av heftig. Solano svara ikkje på det, men heldt fram i ei sår undertone: «So strauk eg til fjells, til skogen og einsemi — og eit par dagar etter råka eg uppe i Apeninane ein røvarflokk som var førarlaus; hovdingen deira hadde vorte teken og hengd, og so — vart eg hovdingen deira.» — «Kva skulde eg gjera,» ho ropa det mest, — «eg bad gråtande far, men han berre lo, godsleg og blid, og tok det som det ikkje var alvor. Eg bad slottspresten, min skriftefar, um han vilde hjelpa meg, men han sa at foreldri skulde ein lyda og heidra, det var Guds bod til mennesket. Men — Solano — eg fylgjer deg n o! Me rømer frå alt og alle i denne natt og søkjer livd uppe i Apeninane, — dei er vide og ville — der skal ingen nå oss!» — «Men seinare — kvar skal me gjera av oss seinare?» spør Solano spakt. — «Seinare — eg vil ikkje tenkja på framtidi; — sidan kann møta kva møta vill!» ropa ho heit og eggjande, og dei brune augo brann som elds-logor i den ljuve sumarnatti. Solano stod still ei stund, plent som han stridde millom tvo tankar i seg sjølv, so sa han roleg og fast: «Nei, Marina, det gjeng ikkje, — n o er det for seint; eg kann ikkje for di skuld. Det er ikkje visst at eg for framtidi kann vera for deg det eg skulde, — for du veit at hovudet mitt sitt nokso laust, so du fortare enn svint kunde verta enka etter den illgjetne røvarhovdingen; men no lyt eg gå. Takk for dette møtet, og takk for din offervilje at du vilde fylgja meg; den siger hadde eg aldri vona å vinna. Gjev meg so rosa som blømer på bringa di, og gjev at den heilage Maria må hjelpa deg mot alt vondt og letta dine mange tunge stunder som kjem.» — Ho flir honom blomen utan eit ord, og so gjev ho han handi til farvel. Han segjer heller ingenting, men kyssar handi hennar og gjeng so, roleg og rak, med stolte steg inn i laurbærlunden. — Men yver Apeninane tindrar nokre få bleike stjernor med skjelvande ljøs, og Tiber renn roleg og stilt som ingenting hadde hendt.

Pål Vollen.

Da Olav skomaker drømte at han var Henrik Ibsen.

Det var på eftersommeren i et av krigsårene. Skuronnen var i full gang. Folk var omtrent ferdig med slåttene; men det var adskillig høi ute, så luften var ennu isprengt med duft av

nyslått høi. Men inne på Olav skomakers verksted luktet det bare av bek og lær og annet til faget henhørende. Der satt Olav og arbeidet, kold på føtter og hender, som folk med stillesittende arbeide gjerne er. Det var tidlig på formiddagen. Han var alene hjemme den dagen. Konen og barnene var gått i bærskog, og vel var det; for idag var Olav i særs ulag. Så sang han:

Gud betre meg, stakkar, som aldri fær ro,
som aldri fær kvila i svalsuggen god.
Kvar morgon eg vaknar so stiv og so støl,
og tyngre vert byri og trøytar' eg sjøl.

So mang ein er sæl, for alt strev er han fri;
han aldri ein dag bar ei byr liksom mi;
i glede og gaman han liver sitt liv,
og tidi med eting og drikking han driv.

Er ikkje me både av eitt kjøtt og blod?
Er ikkje for skaparen like me tvo?
Men likevel er på hans skapnad og min
ein skilnad so stor som på eddik og vin.

Han hadde sunget den sangen vel hundrevis av ganger og var lutende lei den. Men likevel måtte han synge den atter og atter. Det var jo nettop slik han følte det. Hvad hjalp det om han fikk flerdobbelt betaling for et par støvler, når det samtidig var flerdobbelt pris på det han skulde leve av? Lite og ensidig var også det man fikk for pengene. Grovt brød, hvalfett og separert melk, det var mat å leve på det. Smått og fåttigslig hadde det nu alltid vært for ham. Det var ikke slik han hadde tenkt sig livet, dengang han giftet sig med Bergit Haugestøl, som han var så glad i, og som han vilde arbeide for sent og tidlig, så hun skulde få det riktig godt. At det ikke vilde bli nogen overflod for dem, det visste han nok; men så elendig, — nei, det hadde han aldri tenkt sig.

Og nu var det blitt rent ille, bare for den fordømte krigens skyld, som storkarene, statsmenn, som de kaller dem, satte i gang. «Tvi!» Han bante og spyttet tvers over verkstedet bort i den andre veggen. Men nu meldte Olavs mave at det var spisetid. Han ruslet inn i stuen og fant frem noget hardt grovt brød, som han skar op i en bolle og helte sur separert melk på. Så gav han sig i kast med den mindre lekre matporsjon. Men det smakte likevel merkelig godt; for Olav var sulten, og da smaker det om det ikke nettop er av det fineste slaget. Da Olav nu hadde fått spist sig mett og fått tendt pipen sin, fikk livet straks en litt annen farve, iallfall foreløbig da. Det var kanskje ikke riktig å være så misfornøjet. Det var nok dem som hadde det verre enn han. Mange hadde kanskje ingenting å spise eller kunde iallfall ikke spise sig mette. Det hadde da han hittil kunnet. — Men det var verst for konen og barnene, stakkar.

Olav sitter igjen på skomakerkrakken. Han har nettop nåtlet et støvlepar som han holder på å sette på lest, da Torstein Brekke kommer inn til ham. Torstein er en raring av en ungkar i 50-årsalderen. Han bor alene i en stue ikke langt fra Olavs bosted og er glad i en dram og i litt av hvert, og Olav og han har alltid vært gode venner.

«God dag,» sier Torstein og blir stående ved døren. — «God dag, god dag,» svarer Olav uten å se op. — «Du står i,» sier Torstein. — «Nei, jeg sitter i,» svarer Olav, prøver å smile, men det blir nærmest en kaldflir. — «Men du sitter visst temmelig godt i det,» sier Torstein. — «Å ja da, op over ørene og i til skaffet som sylen,» sparker så frem en stol, «sett dig da vel og stå ikke som en stake. Men det kommer an på hvad man sitter i, skjønner du.» — «Nå, — det gjør kanskje det,» sier Torstein leende og setter sig. Han kjenner Olav og tar hans grovkornede spøk for god. — «Du er visst ikke riktig på lag idag,» sier han. — «Å jo da, jeg er på lag, men i den galne leia. Jeg har visst stått op på den galne ryggen, som gutten sa.» — «Men nu kan du bli med mig hjem. Jeg har en medisn som jeg tror skal hjelpe.» — «Nei har du det?» sier Olav og ser skøieraktig interessert på Torstein. — «Ja, jeg har litt,» svarer denne. Olav tenker sig om litt, ser på støvlene som han nu har på lest. «Jo», sier han, «jeg greier å bli ferdig idag selv om jeg tar mig en fristund.» Han låser huset og går med Torstein.

Som det ofte er i ungkarsboliger, er det også i Torstein Brekkes stue, litt uryddig og upyntet, men ikke verre enn at det går an til hverdags. Her finner vi igjen våre to venner sittende ved bordet borte i hjørnet med hver sitt fylte glass, som de tømmer. Innholdet av tre glass flyter ned igjennem de tørre halser. — «Det hjelper ikke med småtteri på dig,» sier Torstein, idet han fyller det tredje glass. — «Å du vet at på skomakerkrakken blir en kald på skrott og sjel,» svarer Olav, tømmer glasset. «Men nu venter vi litt,» sier han. «Du vet jeg er fagmann. Jeg vet hvordan det skal tas på rette måten.»

Olavs tunge begynner å smørres og løsne nu. — «Jeg tenkte jeg skulde være fagmann jeg også,» sier Torstein. Olav stopper pipen sin og tender. — «Ja, ja, du er fagmann på ditt område og jeg på mitt og ditt,» sier han og ler innfult, og Torstein må le med.

Nu kommer Søren Myrhus, en liten tjukking med et ansikt som en ekte tjommigutt. — «Og her sitter dere og lurer'n av,» sier han. — «Ja, og nu kan du også bli med på iuren,» svarer Olav og bleser en røksky bort i ansiktet hans. — «Vil du røke mig ut?» sier Søren og flirer. — «Som når vi røker ut måren,» svarer Olav, «og så skyte dig da, når vi får dig godt og vel ut.» — Søren ler som en skøiergutt. Torstein har satt frem stol til ham. «Jeg måtte ta og tine op Olav idag; han holdt på å klaka der borte på verkstedet sitt. Du må ha litt å varme dig på, du også.» Og Søren får sig også et par glass. — «Ja, det er surt

idag,» sier han med samme innfule fliren. Olav tømmer nu også det fjerde og femte glass og synger: «Blott en halvan och en flicka önskar jag».

Nu kommer Lars Løkka, lang og svær, men kortfattet og ordknapp, får sig nogen glass, og det hjelper straks også på ham. Torstein spanderer cigarer som tendes, så dampen står. — «Nei, jeg var en stut i ungdommen, jeg,» sier Olav. — «Men du hadde ikke horn,» svarer Torstein. — «Nei, hadde jeg hatt horn dengang jeg var hos en redaktør med noget som skulde forestille et skuespill, — jeg glemmer aldri da han gnaven svarte mig: «Nei, vi kan ikke ta det der.» Men hadde jeg da hatt horn, så, — men hadde jeg ikke vært en stut, så hadde jeg ikke sittet her, — ja, det vil si, at akkurat her har jeg det jo som Ibsen i sitt hjørne på Grand.» — «Ja, du er jo Ibsen, du,» sier Torstein. — «Er jeg Ibsen? — Ja, ja, så la mig være Ibsen da, om bare for idag.» Og det blev glass og visestumper, og skiftevis forteller karene skrøner. Idet Torstein går ut et øieblikk, vender Søren sig til Olav med et underfundig smil. «Er det dyrt her?» sier han. Men Olav skjønner ingenting. — «Å nei, når man får drikke og cigarer gratis, så må man ikke klage.» — «Han blir flustret cigaren hans Ibsen nu,» sier Torstein, da han kommer inn igjen. — «Det gjør ingenting,» mener Olav. «Jeg sier som keiser Julian sa om skjegget sitt. «Jeg skammer mig ikke,» sa han, «over å si at dette skjegg huser utøi; men det er en vismanns skjegg,» sa han. Slik er det også med denne cigaren, det er Ibsens cigar, og da gjør det ingenting om han blir litt fillet.»

Og Olav synger og drikker og drømmer at han er Henrik Ibsen, til alt flyter bort i tåke, og han sanser ikke mer.

Da han igjen våknet, satt han hjemme i stuen sin. Det var blitt kveld. Konen var kommet fra bærskogen med barnene og hadde hentet Olav hjem, og han hadde slingret og somlet med som en ubevisst, viljeløs tingest. Nu så han sig halvt forundret omkring. Noget av rusen og spetakkelmakeren satt ennu igjen i ham. Konen og barnene satt og gnaget på nogen harde brødskalker. «Hvad tenker du barnene og jeg skal leve av, Olav?» spurte hun grettent bebreidende. — «Av mat,» svarte Olav. — «Ja, hvor skal vi få maten fra da, når du renner borte og fyller dig og ikke arbeider?» — Å dette evige arbeidet! Arbeidet han kanskje ikke hver dag; men han bet det i sig og sa ingenting, ruslet ut i verkstedet og tok fatt på sitt arbeide. Om en stund kom konen og spurte om han ikke vilde ha mat. Nei, han hadde ikke lyst på mat, han vilde sitte utover litt, han skulde ha ferdig det støvleparret. — Ut på natten stod støvlene der pusset og ferdige. Da slengte Olav sig på gulvet med nogen lester og en busserull under hodet. Utkjørt og trett som han var på kropp og sjel, orket han ikke nu å filosofere over livets bakvendtheter, men sovnet som et dyr.

Det var et trist syn som møtte konen da hun neste morgen kom inn i verkstedet for å se efter mannen sin. Der lå han hen-

slengt på gulvet som et stykke vrakgods. Fattigslig og smått var det for dem, og så skulde han legge sten til byrden; — men der stod jo støvlene ferdige, og det var noget inne i henne som sa at Olav var både flink og flittig. Han arbeidet jo både tidlig og sent. Det var denne gangen da, når han blev alene. — — Kanskje han i grunnen har vært alene lenge? Kan det virkelig komme noget godt ut av et svirelag også? — — Det ser ut som om forsynet undertiden lar oss få noen små oppgjørstunder for å lette oss de større. Så gikk hun bort, strøk ham varmsomt over håret og gikk stille ut.

Solen stod høit på himmelen og skinnet varmt da Olav våknet. Litt tung i hodet var han jo, men heller ikke av det verste; men en slags utslitt alkohol-ange stod ham i halsen, bunnfallet av gårsdagens gleder. Han ruslet inn og fikk sig litt til livs. «Jeg må i butikken og få tak i noget lær,» sa han så. «Støvlene står ferdige på verkstedet. Du vet hvad de koster, om han kommer og henter dem.» — «Ja, jeg så det, da jeg var inne og så til dig i dagmorges.» — «Men da skulde du vekket mig. Jeg har jo sovet bort halve formiddagen.» — «Nei, jeg tenkte du hadde godt av å sove litt. Jeg bare strøk dig over håret.» — «Ja, hadde jeg enda merket det da; men jeg merket ingenting, jeg.» Han smilte halvt vemodig.

Den friske eftersommerluft i forening med solskinnet kvikket ham litt; men bortover veien kretset tankene hans om noget han hadde lest om i eventyr og gamle barnefortellinger, om usle hytter fylt av fattigdom, fred og kjærlighet, og som det bodde lykkelige mennesker i. Og Olav hadde mest lyst til å hånle av full hals. Fattigdommen skulde altså kunne bringe lykke, ha ha, han hadde iallfall ikke merket det. Men for de rike var det godt å ha disse hytter til utgangspunkt for sine nøisomhetsprekener. De hadde ingen rett til å preke nøisomhet, de som selv hadde alt hvad de trengte, mente Olav. Nei, borte på broen hvor han så ofte hadde stanset op i det siste og fundert, derfra var veien kort til freden og hvilen. Men nei, det smakte heller ikke.

Bergit var forresten ikke som vanlig idag. Hun hadde ikke sagt så synderlig meget; men ansiktsuttrykket var blidere og varmere. Solen skinnet omkring ham, insektene summet, og i tretoppene sang småfuglene sin glade sorgløse sang. De levde i nuet, til livsdagen sluttet. Var det kanskje hemmeligheten ved de fredfylte hytter?

Kjetil Nystøl.

Åt veslegut.

Lat oss snakka litt um dyri,
eller er du redd deim då?
Vil du ikkje klappa kyri,
ho som lyt på båsen stå?

Mjølki hennar vil du drikka,
for du veit ho er so god.
Pusekatten og vil slikka;
sjå, der kjem han nettupp no

Barnehemmet «Østafor», Jessheim.

8 blinde barn får nu her et utmerket stell, en god opdragelse og en sund og naturlig utvikling under samvær med seende jevnaldrende.

Me lyt klippra sauene, stakkar,
so me mykje ull kann få.
Lambi spring kring bø og bakkar,
leikar seg som andre små.

Geiti er so svær å kliva,
og so svinte ho kann snu, —
hoppa over stein og tuva.
Ho er lett på foten, du!

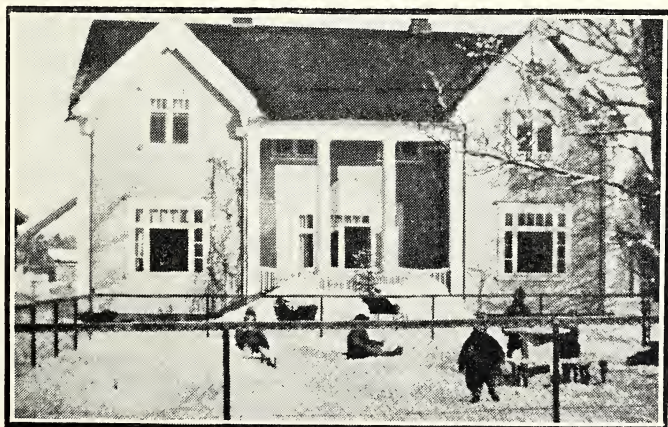
Grisen er so fæl å gryla,
trør uppi sitt eige fat;

hunden og kann stundom yla
når han tiggar etter mat.

Og no vil eg ogso høyra
um du likar hesten, du?
For du har vel hug å køyra,
styra taumen, kan eg tru?

Vil du vera god med dyri,
og ein trugen arbeidskar,
får du sau og geit og kyri,
gris og hest på eigen gard.

Gyrid Steine.

Barnehemmet «Østafor», Jessheim.
Vinterbillede.

Arbeids-adel.

Jens Moen satt på hybelen sin og venta. Styraren på blindeskulen hadde ringt opp og sagt at ein tå skulekameratom hans, han Anders Nyhus var i byen og vilde koma bort og tala ved han om noko. Det var nok om blindeforbundet kunde hjelpe han med nåen pengar til ein motor. Jens Moen var formann i blindeforbundet, og han kjente litt til dette før, for han hadde fått brev frå Anders og visste han var ventande til byen føri jul. Nå hadde han altså komi.

Jens tok til å drive på golvet og tenkte på Anders. Dei hadde vori saman på blindeskulen i fleire år. Anders var vaksen då han kom på skulen, og var ein stillfengd, stø kar, men små-morosam innimillom. Dei hadde vori på snekkarverkstaden bå to, og Jens hadde hatt mest moro av Anders når han la ut om kor gæli han gjorde alt, for han syntes støtt alt han gjorde vart so stygt og skakt. Skar han til bordbein, vart dei som kjelke-meier, og sinka han saman ein komod, var det så gisti så han sjøl kunde krype ut i hølom. Men når han tala på dette, var det aldri motlaust, med den meininga at det var best å gi opp. Nei, han berre klemte på att med godt mot, og var han motlaus imillom, så var det i kvart fall ingen som fekk veta det.

Det var elies ei hending tå eit litt anna slag som drog seg fram for tankom hans mea han gjekk der og venta på den gamle kameraten. Ein tå korgmakarelevom hadde gjort ei pipehylla i fristundom, og då han ikkje vart kvitt denne hylla på den måten han hadde tenkt, og trong om pengar, kom han til Jens og vilde ha han til å kjøpa ho. Han skulde få ho billeg. Jens hadde nåen pengar den gongen, og han tenkte det kunde vera morosant å koma heim med ei ny pipehylla åt far sin, så han kjøpte hylla. Men då det lei til somarferien, syntes han det vart så mykje å dra med seg på toget, og han hadde óg kome til å tenkje på at far hans vilde vel snaut skilja seg ved den gamle pipehylla si. Den dagen dei skulde reise, hadde han difor spurt Anders Nyhus om han vilde ha hylla, for han var tå dei som røykte.

Han mintes ennå kor glad Anders hadde vorti, og kor godt det hadde gjort han å høre åssen han reint lyste opp over denne vesle gåva. Han laut smile ennå berre ved tanken på det. Det var morosamt at han nå kunde få vera med og hjelpe denne kameraten litt skikkeleg.

Øg det kom fram fleire minne om Anders frå skuledagom. Han hadde vori så glad i naturen, Anders, og han hadde ofte fortalt om åssen han dreiv om i skog og fjell og gjætte mea han var smågutt, og gjekk på jakt seinare, til det brått vart slutt då han vart blind. I ei juleferie hadde han endå fått tak i eit par skier og prøvd å gå på dei i den vesle hagen på blindeskulen. «Men du veit det blir itte rart nå,» hadde han sagt etterpå. «Je går på lag som du skulde sjå ei ku oppå nåen tynn-tre-stavar».

Det ringte på entréklukka, og ei stund etter satt dei og prata

saman på hybelen hans Jens. Dei tala fysst litt om gamle dagar og om slikt som kunde falle seg, og så kom dei inn på søknaden hans Anders.

«Det er vel til dreiebenken du skal ha motoren?» «Ja, og så til bandsaga.» «Kann du greie ei bandsag åleine?» «Ja, je kjem itte langt minders. Det går så altfor seint når'n itte har naen slike greier.» «Du skjær ikkje kjelkemeier når du skal skjera til bordbein nå da?» Anders skjønte kor Jens vilde av, og det låg ein liten smil i målet då han svara: «Å nei, jeg har nå full jussom vant meg tå med di nå.»

Ja, Jens trudde nok det skulde ordne seg med dei pengane. Styret vilde sikkert gå med på det. «Det er slikt vi helst skal bruke pengane våre til,» sa han. «Men blir du av med alt du arbeider?» «Å, det er nå som det kann med di. Nå har je nettop vøri oppover bygdene med eit heilt lass som je hadde arbeidd opp.» «Du hadde naen med deg da?» «Ja, ein gut, og hesten fekk je lånt mot å halde maten ti'n.» «Og så nå i denne kjølda midt på vinteren!» «Ja, det var kaldt. Men — ein lyt nåe freista skar'n leva.» Orda kom ålvorlege og sterke. Det var som Anders saga dei til og la dei frå seg eitt for eitt.

Jens såg han liksom for seg der han kjørde opp gjennom bygdene oppå eit stort lass med bord og stoler og andre ting. Gnistrande kaldt kringom tjuge grader hadde det vori. Ungar som glodde når dei skulde fram til ein gard eller ei stue og by fram varene sine. Folk som ikkje skulde kjøpe noko, men som stirde med medynksame augo, andre som skulde ha noko småteri, men fælt billeg. Få seg litt kaffi her, litt middagsmat der, husrom for natta for seg og hesten der det kunne falle. — «Vart du av med varene dine da?» spurde han så. «Å — itte alt på langt nær — men nåe så. — Je har reist slik fleire gonger. Det er itte stort å tene på det, men det blir da det det blir.»

Jens satt og fingra nedi bukselomma si, og tankane prøvde seg fram inni han. Han hadde for seg det glade andletet hans Anders då han fekk den pipehylla. Om han gav han ei lita julgåve nå? Det var då ikkje formykje av han som hadde komi seg så godt fram her i byen. Berre ei lita kameratsgåva som den gongen. Han Anders vilde sikkert skjønne det, og bli glad nå óg. Berre han visste åssen han skulde få gjort det. Denne guten frå skulen, som fylgde Anders, satt der óg.

Dei prata ei stund til, mea Jens tenkte — utan å bli ferdig.

Så reiste Anders seg og skulde gå. Jens reiste seg óg, litt seigt og med handa i lomma. «Eg vilde — du skulde hatt ei lita julgåve av meg, Anders, for gamalt kameratskaps skuld,» kom det fort og brydd. «Men eg veit ikkje å eg skal finna på. Du får kjøpe deg nåe sjøl.» Han vilde putte ein lapp i handa på Anders. Men den handa rørde seg ikkje. —

«Versogod!» — «Næ-i takk. Det skar je itte.» —

Det var på nytt som Jens såg kameraten sin stå der framfor seg, litt lut, men tett og tung i kroppen og med det ålvorlege,

arbeidsslitne andletet. «Nei, det skar je itte,» sa han ein gong til. Guten frå blindeskulen stod utmed og venta.

Jens tok åt seg att lappen og gav Anders handa til farvel. Han fylgde dei ut i gangen og gjekk så stilt inn på romet sitt att. Han stansa midt på golvet, tok pengelappen og vilde leggja han ned i pungen, men vart ståande med han i handa. Han kjente seg så skamfull og liten, mest som han hadde prøvd å kjøpe kameraten sin til å spille falskt og så sjøl fått ei ørtæve i stellet.

Å træle og arbeide året rundt og dra gjennom fleire bygder i tjuge graders kjøld for å selja tinga sine, det kunde denne karen. Men ta imot fem kroner av ein kamerat som hadde betre råd, det kunde han ikkje.

Erik Harildstad.

Til Blindesaksvenner i Norge.

Det viser sig desverre gjentagne ganger at folk når de snakker om blindeforbundene ikke er så nøie med hvad navn de gir dem. Dette kan lett avstedkomme misforståelser, og jeg vil derfor gjerne få lov til i «Blindesaken» å be alle som arbeider med og for de blinde om å være opmerksom på at de bruker rigtig navn.

De blindes organisasjon i Norge er en landsorganisasjon som heter: «Norges Blindeforbund». Den består av 3 underavdelinger: 1. «Nordnifjelske Blindeforbund» (Tr.-hjem), som omfatter landet fra og med Romsdal og Sør-Trøndelag nordover. 2. «Vestlandske Blindeforbund» (Bergen), som har distriktet fra og med Sunnmøre til og med Vest-Agder. 3. Resten, altså fra Aust-Agder til og med Opplandene, ligger under «Østlandske Blindeforbund» (Oslo.).

Ingen av blindeorganisasjonens forbund har andre navn enn disse. Man må derfor ikke bruke slike navn som «Foreningen for blinde». «Foreningen for de blinde», «Blindeforeningen» e. l. når man mener nogen av blindeforbundene. Den første forening som arbeidet for blinde i landet og som var stiftet av seende het nemlig: «Foreningen for Blinde». Senere, fra 1900, har de blinde fått sin egen landsorganisasjon hvor de blinde selv altså har overtatt hele det praktiske arbeide for landets blinde og «Foreningen for Blinde» i Oslo, som ennå eksisterer, virker vesentlig ved årlig å dele ut renter av den gamle forenings legater til blinde.

Alle som ønsker opplysning om blindeforholdene i Norge kan få det ved å henvende sig til en av blindeorganisasjonens avdelinger.

H. G. Dethloff,

sekretær i Norges Blindeforbund.

Ovenstående bedes godhetsfullt inntatt i de almindelige dags-aviser til vejledning for publikum.

Blindes Hus, Trondhjem.

(Også de to andre lokalforbund har i Oslo og Bergen sine Blindes Hus).

Et nyttårsminne.

Blandt de riktignok ikke særlig mange nyttårshøitider jeg hittil har oplevd, står minnet om nyttårsnatten 1918 preget i min erindring, friskt og levende, men tillike trist og uhyggelig, som var det igår.

Jeg var høsten 1917 blitt elev på Dalen Blindeskole, Trond-

hjem, og da juleferien kom, satte jeg kursen nordover for å tilbringe julen i mitt hjem som dengang lå på en liten holme 19 km. fra nærmeste bebodde land. Min far var nemlig da ansatt som fyrvokter på Støtt — Tenholmen fyrstasjon —, beliggende nogen mil sydvest av Bodø.

Som man kan tenke sig, var det ingen lysttur å reise fra Trondhjem til Grønnøy, som er nærmeste hurtigruteanløpssted, på denne årstid. Skibet var overfylt, så om køi var det ikke tale, særlig da ikke for en «blindpassasjer» i dobbelt forstand. Etter å ha tilbragt to netter sittende på kanten av et bord, ved hvis andre ende Whist og Poker avløste hinannen til langt ut i de små timer, var jeg da endelig nådd til min reises første mål, altså Grønnøy. Her ventet det mig den for en julereisende lite hyggelige beskjed at «Lokalen» nettop var gått, og at neste båt først gikk om 4 dager. Dette var fredag, og mandag var det Julaften. Gode råd er alltid dyre; således også her. Sent lørdag kveld lyktes det mig å kapre en båtskyss til handelsstedet Støtt, hvorfra post og matvarer hver 14de dag blev bragt, eller iallfall skulde bringes, ut til fyret.

Fra Støtt til fyret er det ca. 20 km., vesentlig åpent hav. Å tilbakelegge denne strekning vinters dag i en liten åpen motorbåt er ikke spøk. Man kan jo aldrig vite om de lunefulde værguder ikke finner for godt å sende en en storkuling på halsen før en er nådd halvveis, og da er havet ikke å spøke med, som vi snart skal se.

Efter et mislykket forsøk Lillejulaftens formiddag på å trosse «Tungaldas» enevelde nådde jeg endelig hjem selve Julaftens middag efter omtrent en ukes mer eller mindre besværlig reise- og ventetid.

For orienteringens skyld blir det her nødvendig å ta med en liten beskrivelse av fyrstasjonen.

Våningshuset, på hvis tak fyrlampen var anbragt i et tårn-lignende utbygg, var opført av tre på ca. 3 m. høi grunnmur, én etasje med kvister. Det var plasert på holmens høieste punkt, hvor denne var omtrent 12 m. over havflaten. I vinkel med beboelseshuset stod en uthusbygning med tørkeloft. Mellem husene var en liten cementert gårdsplass, på de to åpne sider innhegnet av et plankegerde. Herfra førte en ca. 50 m. lang gruslagt vei ned til båthavnen med nøst, brygge og heisekran. Omtrent midtveis mellom våningshuset og sjøen fantes enu en bygning som benyttedes til oplagsrum for olje, rekvisiter til fyret osv. I hovedbygningens kjeller var blandt annet to cementerte vanncisterner, hver på 75 hl. Heri opsamledes regnvannet fra taket gjennom steriliserte rørledninger. Annet vannforråd gaves ikke der ute. Stueetasjen bestod av 4 værelser, kjøkken og gang. Mot vest lå soveværelset, spiseværelset og mitt værelse, mot øst storstuen, kjøkkenet og gangen. Ovenpå fantes foruten vaktværelse en liten leilighet, bestemt for reserve-assistenten ifall han skulde komme til å tjenstgjøre ved stasjonen.

Julehelgen og de følgende dager tilbragte vi i all stillhet, hvilket for øvrig falt nokså naturlig, da det i flere miles omkrets ikke fantes andre levende vesener enn mine foreldre, to søsken og jeg samt våre to gjeter.

Så kom nyttårsaften. Været som hittil hadde vært forholdsvis rolig, begynte nu å vise tegn til forandring. Skyenes fart øktes, deres farve blev efter hvert blygrå, og sydvesten begynte så smått å synge i takbjelkene; men den slags hører jo så å si til de dagligdagse ting i en «fyr-families» ensformige tilværelse, så vi la ikke større brett på det. Utover dagen øket vinden til kuling, og da vi i 10-tiden om kvelden satt ved aftensbordet, blåste det en «almindelig storm» av sydvest med temmelig tung sjø.

Mor fortalte senere at hun utover eftermiddagen hadde hatt en underlig beklemmende fornemmelse, en slags uklar forutfølelse av en sig nærmende fare; men hun hadde ikke villet si noget for ikke å spolere stemningen. Vi andre derimot merket intet usedvanlig før sjørokket i 11-tiden begynte å smelle mot vinduene på vestsiden, ført mangfoldige meter gjennom luften av den nu i vilt raseri hylende orkan. Og nu tok de alvorligste og forferdeligste timer jeg har oplevd, sin begynnelse, timer som fikk mine foreldres hår til å gråne, og hvis eftervirkninger de visst aldri kommer helt over.

Fra først av var det som om nogen stod utenfor og kastet småsten på rutene, flere og større for hver gang, til det første brott ved midnattstid tórnet mot den vestlige tverrvegg. Huset rystet som ved et jordskjelv. Vindusrutene klirret. Et bord kastedes over ende. Et nytt brott kom, splintret alle ruter i det store 3-fags vindu i spisestuen og slo inn en del av fyllingen, så vannet fosset inn over gulvet.

Mine to søsken, som da var 9 og 7 år gamle, hadde lagt sig. Vi andre satt ved bordet da dette inntraff. — Vi måtte nu trekke oss tilbake til storstuen, der som før nevnt lå i husets østlige del, forbundet med spisestuen ved en heldigvis nokså soolid dør.

Fars valgsprog har alltid vært: «All dri gi op, så lenge du lever», og følgende dette gikk han, tross mors og mine stillinger, tilbake til spisestuen for å forsøke å utbedre skaden. Efter nogen minutters forløp hørte vi ham gå ovenpå for å se til fyret, og godt var det at han gikk nettopp da. Han var nemlig knapt kommet op på loftet, før huset rystedes av et nytt brott, større og voldsommere enn de foregående.

Inne fra spisestuen lød et øredøvende rabalder. Noget kastedes med voldsom kraft mot døren inn til storstuen, så den knaket og bøide sig under trykket. Nu begynte det å sive vann inn gjennom dørsprekken.

Det var et trist syn som møtte oss da vi litt efter fra kjøkkendøren tittet inn i spisestuen. Den siste svære sjø hadde løsnet hele vindusposten og kastet den tvers igjennem det 4 m. lange

rum, hvor den forutenorstuedøren også hadde rammet ovnen som nu lå i småbeter rundt om på gulvet. At døren holdt, var nærmest et under. Alt hvad brottet hadde truffet på sin vei gjennom værelset, hengelampen, bord, stoler, vegglampen, malerier og nips, alt svømte rundt på gulvet, innfiltret i tang og tare. Døren ut til kjøkkenet var blitt knust av et stykke av ovnen, så nu stod også kjøkkengulvet under vann. — Stillingen var nu slik at vi måtte være forberedt på det verste. Far bestemte sig derfor til å prøve det som måtte ansees for den siste utvei: Kjelleren. Men da vi åpnet døren til kjellertrappen, lød det en susen og brusen op til oss fra mørket som om havet gikk uhindret ut og inn der nede. Løkten gikk ut i den sterke trekk, og rådvillig og fortlumlet ruslet vi tilbake tilorststuen som nu var det eneste sted hvor vi kunde opholde oss, for å avvente vår skjebne.

Situasjonen kan kanskje lettere tenkes enn beskrives. Fem mennesker, hvorav to mindreårige barn, alene på en liten holme, 19 km. sjøvei fra nærmeste land. Utenfor blåser en orkan hvis styrke og voldsomhet søker sin like. Huset om- og overskyllt av frådende, skumkammede bølger som under stormens press tårnet sig op i uanede høider. Det ene brott efter det andre tørner mot bygningen som skjelver og dirrer og knaker i sine sammenføininger. Utenfor suser løsrevne bord, taksten og tang omkring i en djevelsk heksedans. Å gå ut er den visse død. — Men inne? — Hver ny brottsjø kan være den siste. Huset er allerede så ramponert at det når som helst kan bli feiet av muren og ut i mørket, — ut i det ukjente.

Vi venter. Minuttene sniker sig langsomt hen, blir til kvarterer og disse igjen til timer. Hvert kvarter, hvert minutt må bringe oss nærmere avgjørelsen.

Og så dette: Intet å kunne gjøre, ikke røre en finger for å prøve å redde sine kjære! Det er det som gjør en mann fortvilet.

Endelig ved 4-tiden om morgenen sprang vinden om til nordvest. Sjøene dempedes og minket efter hvert, — vi var reddet. — Resten av natten tilbragte vi i engstelig spenning. Det kunde jo være at bedringen bare var forbigående. Men nordvesten fortsatte uforandret og bidrog derved til å bryte de fra sydvest optårnede bølgers makt.

Det var et underlig syn som møtte oss da vi ved dagens frembrudd kunde få et overblikk over nattens begivenheter. — Selve våningshuset var av sjø og storm forskjøvet næsten en meter på grunnmuren, som hadde flere revner. Gjerdet om gårdsplassen var forsvunnet. Selve cementdekket så ut som om en mann hele natten hadde vært beskjeftiget der med med meisel og slegge. Plassen var ganske oprevet og bestrødd med taksten og tangflukser. Hovedbygningens vestside var totalt ødelagt. Bordklædningen var bokstavelig talt flådd av, og selve tømmerveggen stod i en siksakformet bue omkring det gapende hull efter vindusposten. Det før nevnte uthus var flyttet ca. 30 m.

bortover holmen, hvor det nu lå i stumper og stykker. Her hadde våre to gjeter hatt tilhold, og vi trodde derfor vi hadde sett dem for siste gang. Hvem beskriver vår forundring og glede da først Mette og siden Stjerne ut på formiddagen kommer kravlende frem under «ruinene», tilsynelatende i beste velgående.

Nogen ve i til sjøen fantes ikke lenger. Sand og grus var skrapet vekk, så det nakne berg lå og gliste, ondskapsfullt og skadefro, syntes jeg. Gamle fiskere som hadde feredes ute mellom havskjærene i en mannsalder eller mer, hadde nemlig advart mot at fyret blev bygget der. De hadde før sett havet bryte over Trenholmen; men disse advarsler blev ikke tatt ad notam.

Nede ved sjøen var ødeleggelsen særlig grundig. Av nøst, båtoptrekk, brygge og båt fantes ikke en flis tilbake. Selv den tunge heisekran av jern hadde sjøen fått bukt med.

Til tross for at stormen nu løiet helt av, var havet fremdeles så oprørt at ingen båt kunde ha landet på holmen, selv om nogen hadde våget sig utover den dag. Heller ikke andre dagen så vi noget tegn til at undsætning nærmet sig. Da vanncisterne var sprunget lekk og ødelagt av sjøvann, måtte vi smelte litt av den sne nordvesten til alt hell hadde ført med sig, for å få kaffevann. De matvarer som var i kjelleren, var selvsagt ødelagt. — Først henimot middag tredje dag viste det sig en prikk ute i horisonten, som sluttelig kunde fastslås å være poståpnerens velkjente båt. Aldri har den vel vært ventet med slik lengsel som i dette tilfelle.

Båtfolkene kunde da fortelle at man Nyttårsdag hadde funnet en del drivtømmer i fjæren på Meløy, ca. 2½ mil fra Tenholmen. Man hadde da trodd å gjenkjende deler av fyrets nøst og båt og hadde varslet lensmannen som igjen hadde telefonert til Støtt. Dette i forbindelse med at fyret hadde vært slukket de to siste netter, gjorde det da klart at noget galt var på ferde, og postfjoreren drog utover med 4 mann.

Å forbli på stasjonen i dens nuværende forfatning var det ikke tale om. Vi pakket i hast sammen det nødvendigeste og fulgte med båten innover til Støtt, og med en blanding av lettelse og stille vemod så vi den lille holme som i to år hadde vært vårt hjem, bli mindre og mindre, for til slutt å tape sig i synsranden.

O. L i e d B a k k e.

Det store problem når skrankene faller.

I.

Tider rant, og tider rinner
av det store timeglass;
tider svant og tider svinner
på den store skueplass,
der hvor gjøglerne har spillet,
ledet vill og selv forvillet
holder i sin galskap frem,
mens det brenner under dem.

Det har brent og enn det brenner
i den dype undergrunn,
i et dyp hvor ingen kjenner
holdepunkt og loddet bunn.
Massene som drukne raver,
svinet lik i jorden graver
og i drøm om lys og fred
roter sig i mørket ned.

Som forlatt av Gud er slekten,
ingen faderhånd å se
som kan lette kvidevekten,
som kan lindre verdens ve.
Se på alt som skyldfritt lider,
se på alt som fåfengt strider,
gitt i skjebnens vold og makt,
som i sterke lenker lagt.

Svermen går mot dødens rike,
dreven som av vanvidds bud.
En kan fristes til å skrike:
Ingen himmel, ingen Gud!
For det går jo uten styre,
alt det skjønne, alt det dyre
som på jorden finnes skapt,
går i avgrunnsdypet tapt.

Dog, hvem orker det å bære
som har våken sans og klar,
at det ingen Gud skal være,
ingen mektig venn og far?
Hvad skal trøste da i nøden?
Hvad skal være håp i døden?
Mot å dø som mygg i luft
steiler jo all sund fornuft.

Nu har slekten lidt og sovet
gjennom tusener av år.
Hvad i skriftene er lovet,
feil i hverdagslivet slår.
Men en brist må være grunnen,
brist som ennå ei er funnen,
står dog alt vårt strev til tross
mellem livet selv og oss.

Avholdssak og misjonsvirke,
alt som kalles stort idag,
ferd til bedehus og kirke
for å vinne Guds behag,
overbord med alt det skrammel,
ånden deri er for gammel,
døde rester, lik i last,
overbord det hele kast.

«Gjør hans gjerning eller svik ham»,
har vår store dikter sagt.
Alt vårt offer gjør ei rik ham;
det har ingen redningsmakt.

Det er ikke det han krever;
alt hvad vi med ofring strever,
er kun møie spilt og kav.
Miskunnhet er alt hans krav.

«Herre, la ditt rike komme»,
slekter etter slekter bad;
men på bare drømmer tomme
fløt generasjoners rad,
vilde vonde veier vandre,
øve vondt imot hverandre,
føre krig i smått og stort,
gjør så nu og har så gjort.

Våkner, alle jordens slekter,
dere reis i et begjær,
spør: «Hvor langt på natten, vekter»
og om daggry snart er nær.
La oss sammen riket vinne
og den tapte fader finne;
ti om hele slekten vil,
finnes han, hvis han er til.

Da det største blandt problemer
løses herlig på vår jord,
og de eldede systemer
er da kastet overbord,
som har stengt — og måtte stenge —
for å holde skikk så lenge
verden var i villmakts hånd,
i det vondes bolt og bånd.

II.

Her er stengt med bud og lover
og den snevre barnelære:
«Rør ei, smak ei»; hvem som vover,
trosse det, får skylden bære.

Mangen alt sitt liv til ende
må for barnebrøden sone,
at han turde blikket vende
op mot kunnstapstreets krone.

At han vilde frukten smake,
bare litt ei kunde skade;
men kun minnet blev tilbake
av skyldfrihets dager glade.

Mange gleder gjemmer giften
av det gamle treets frukter,
listig slange, lysten, driften,
om oss, i oss frem sig bukter.

Det er ett som stedse stenger
sol og lys fra våre veier,
det er ett som slekten trenger
for å vinne liv og seier.

Allesteds er mur og skranker
som vi ei må stige over;
ikke engang skjulte tanker
loven minste frihet lover.

Voksne karer vil vi være,
tror å kjenne alt til bunnen;
barn å vorde må vi lære,
lære om igjen fra grunnen.

Ti bak disse snevre grenser
hvor vi selv i lenker lever,
finnes andre eksistenser
som i kraft av loven krever.

Har vi først den lekseu pugget,
vil det nok bli råd for resten;
da vil skrankene bli hugget
ned imellem oss og næsten.

Overalt vi skranker finner,
skranker mellem folk i lande,
skranker mellem menn og kvinner,
skranker mellem mann og granne.

Og når alle skranker faller,
og det store rike kommer,
samlingsluren mektig gjalder,
da får slekten evig sommer.

Men bak dette barnestengsel
fylles ei hvad loven krever.
Som fra solen stengt i fengsel
gledeløst vårt liv vi lever.

Da vil våre frihetsdrømmer
også bli realiteter.
Lyset over slekten strømmer,
vekk er alt som smerte heter.

Solens lys og varme fattes;
alt er bare kolde plikter:
Håpet dør og livet mattes,
alle lykkedrømmer svikter.

Evig elske, evig leve,
aldri mer for enden grue,
glad som fugl i solskinn sveve,
under himlens fagre bue.

Kjetil Nystøl.

Min første ferietur.

En Osloreise i 1888.

Det var sommerferie. Min onkel og tante fra Oslo var på besøk hos oss. Så blev det bestemt at jeg skulde være med dem hjem og bli i 14 dager. Det var min første skoleferie. Jeg var 8 år gammel. Spenningen var stor. Visstnok hadde jeg reist før også, men da alltid i følge med mor. Nu var det en annen sak, nu skulde jeg likesom ut på egen hånd.

Avreisen kom. Vi blev fulgt på bryggen. Mor blev med ombord. Jeg holdt henne fast i hånden. Skibsklokken ringte tredje gang; hun måtte skynde sig i land. «Adjø da, vennen min, og vær nu snild pike,» sa hun. Jeg stod ved rekken og viftet — klumpen kom i halsen — tenk om mor døde mens jeg var borte!

Min tante tok godt vare på mig. Det var ikke lett å slippe unda. Meget nytt fanget min interesse. Været var vakkert, og Oslofjorden var skjønn innover. Båten ruslet så pent og smått

Blindes Utsalg, Oslo.

Når De har bruk for et eller annet, undersøk da hvad De kan få i blindeforbundenes utsalg: Bergslisens gt. 13 (Oslo), Rosenkrantzgaten 5 (Bergen) og Gamle Kongevei 16 (Trondhjem). Husk at det beste som kan gjøres for de blinde, er å skaffe dem arbeide.

avsted og gav oss rikelig anledning til å nyte landskapet vi passerte.

Ved Mossebryggen lå båten en god stund. Der kom gamle Bebbå ombord med sine store kurver fulle av duftende Mossekringler. Jeg fikk kjøpe en, og den smakte vidunderlig!

Sent ut på eftermiddagen var vi endelig fremme i hovedstaden. Onkel tok en drosje, og så kjørte vi gjennom mange gater. Det syntes jeg var svært gromt. Hjemme hos onkels var det bare voksne folk. Kusine klemte og kjærtegnet mig og spurte om jeg hadde vært sjøsyk og alt mulig. Da dette var vel overstått, var jeg glad.

Den første dagen var det meget nytt. Det var svært morsomt å løpe op og ned i alle trappene. Jeg var meget imponert av det kulørte glass i vinduene. Det var så nydelig når solen sken gjennom det. Nede i gården var det et lite hus med mange dører. Derfra stod det en ulidelig stram lukt. Når jeg måtte inn der et nødvendig ærend, tok det rent pusten fra mig. En stor grå søppelkasse vakte også min motbydelighet. Morsomt var det å svisse ut og inn av porten og gå ærender til kjøpmannen på hjørnet.

Det var mange barn i gården. De var svært snille mot mig. De løftet på mig etter tur, bar mig på gullstol og tok mig med i leken sin. Det var bare én ting jeg ikke likte. De kalte mig alltid: «Den lille piken fra landet!» Jeg prøvde å protestere: Jeg var fra en by — næsten likeså stor som Oslo! — Ja, næsten altså! Men det hjalp ikke — jeg var fra landet.

Like ved oss var det store jorder med kål. De grønne kål-ormene lå overalt. En dag jeg kom op, hadde jeg fått en slik på mig. Jeg skrek og var redd. Min eldste kusine tok den i hånden sin, og nu fikk jeg min første leksjon i naturhistorie. Hun fortalte mig om egget, larven og puppen, om den ferdige sommerfugl som bryter ut av sitt hylster og fri og skinnende flager fra blomst til blomst. Jeg stod målløs av forundring. Kunde det virkelig være sant!

En dag var det stor jubel utenfor porten. En luftballong — en luftballong! Ja, sannelig, høit der oppe svevet en virkelig, ordentlig luftballong! Vi kunde tydelig se at det blev viftet med et hvitt klæde fra gondolen. Ut gjennom alle vinduer hang det folk, og de som var på gaten, stirret ende til vær. «Den går mot Nesoddlandet,» sa de voksne. Vi små syntes den gikk like lukt til himmels. — Dette var den første luftballong jeg så, og det blev også den siste. Året efter fikk jeg nemlig en slem øien-sykdom som litt efter litt la mitt gode, klare syn i en tett tåke. —

Nistekurvene var pakket, og hele familien skulde på utflykt til Bygdø. Vi tok sporvognen nedover. Hesten luntet avsted i passende dilt. Av og til stoppet den op på et sidespor for å gi plass for den kommende vogn. — Fra Piperviksbryggen tok vi med en liten dampbåt over til øen. Det første jeg så, var Oscarshall. Det vakte min dypeste beundring. Det lignet jo akkurat et glansbillede jeg hadde hjemme. Jeg måtte næsten neie litt, så kjent syntes jeg det var. — Senere var vi i stavkirken og inne på et par stabbur med mange rare ting. Noget større inntrykk gjorde det visstnok ikke på mig. Jeg likte bedre å lete efter jordbær langs veikanten. Men dagens største glanspunkt blev det visst da vi hadde funnet oss et lunt sted på en grønn bakke og nisten kom frem.

På Sankthanshaugen var jeg også en dag; men derfra husker jeg ingenting, bare at det satt en gammel kone ved inngangen og solgte gotter og moreller. Jeg fikk kjøpe en kvast og slukte med det største behag de seige, støvete bær.

Dagene gikk med lek og moro. En dag kom jeg forpustet op: «Tante, kan vi ikke gå og se på slottet?» — «Det har du jo sett;» svarte hun, «husker du ikke vi var i Slottsparken og så på de vakre, hvite svanene da?» — «Jo, men nu vil jeg inn på slottet,» sa jeg. — «Det går ikke an det, vennen min,» svarte tante med en bekymret mine og rystet på hodet, «de kongelige er i byen, og de bor på slottet nu. Ingen får bese sig der da.» — Det var kjedelig. Underleppen hang. Efter en pause spurte jeg så: «Ja, men kan jeg få komme til Sarabråten da?» — «Sarabråten?» sa tante overrasket, «hvordan kommer du på det.» — «Jo-o, hjemme kjente jeg en pike som het Sara Bråten, og da så.» — «Dit kom jeg nu imidlertid ikke.

Nogen dager senere blev jeg ropt op fra leken. «Den snilde damen over gangen vil ta dig med sig å se de kongelige reiser,» sa tante. Jeg blev ganske stum av glede. Jeg blev vasket og

pyntet, fikk på mig bestekjolen og den fine stasbuksen, den med de brede, hjemmeheklede blonder som hang et godt stykke nedenfor kjolekanten. Hatten med sløifen midt foran og gullhjertet i fløielsbånd om halsen. Jeg måtte inn i stuen og speile mig. Gid, så nydelig jeg var nu!

Så drog vi av gårde. Jeg tok den snilde damen godt i hånden og trippet så fort jeg kunde ved siden av henne den lange vei nedover til Østbanestasjonen. Der hadde allerede samlet sig en del folk. Damen fikk plasert mig på en av stenpillarene ved inngangen. «Slå armene om lyktestolpen og hold dig godt fast,» sa damen, «så kommer de snart.» — Der kom flere og flere skuelystne, og til sist så jeg ikke stort annet enn hoder og hatter overalt. Endelig blev det orden i rekkene, og der — der kom de. Først kom forridderne med sine svaierende fjærbusker i hattene. Så kom kongevognen trukket av fire sorte, skinnende hester. På bukken satt de stramme, ubevegelige tjenere. I den åpne vogn satt kongen og dronningen, smilende og nikkende til begge sider. Kongen hadde hvitt slips og flosshatt, dronningen brun ørehatt med sløife under haken. Det var hvad jeg så. Men — hvor var gullkronene og all stasen henne? Jeg blev så skuffet at jeg holdt nær på å falle ned. Imidlertid hadde de kongelige kommet sig ut av vognen og op de teppebelagte trapper. De brukte sine ben og var akkurat som andre mennesker. Jeg stod der så fattig, ja var likesom blitt snytt for noget. Det var en trett og skuffet liten pike som den dagen slepte sig hjemover. Det hjalp ikke at den snilde damen fortalte og forklarte. Eventyrglansen var brutt — de var som andre mennesker. — — —

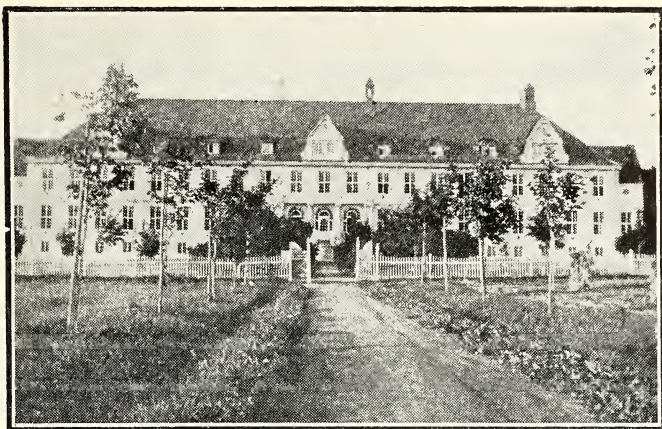
Man begynte så smått å snakke om hjemreisen. Min yngste kusine skulde følge mig. Jeg hadde hverken rast eller ro nu. Det gikk op og ned hele dagen. Gid, som jeg lengtet hjem! Nu husket jeg først på det.

Vi reiste med samme båt tilbake. Jeg var ordentlig kry; nu kunde jeg jo likesom være kjentmann ombord. Jeg trakk min stakkars kusine med overalt.

Min glede var stor da jeg så byen vår igjen. Den var akkurat som da jeg reiste — litt mindre kanskje. Jeg måtte helt op på broen for å se bedre. Der oppe i fjellet lå mitt kjære hjem og smilte imot mig. Båten gled med sakte fart mot bryggen. Der stod min bror og vinket med skottluen! Aldri hadde det krøllete håret hans vært så vakkert som nu, syntes jeg.

Ja, så var ferieturen endt, og det var deilig å være hjemme igjen!

Mathilde Johansen.

Blindeskolens barneavdeling, Dalen, Trondhjem,
har ca. 90 elever, fordelt på 7 klasser.

Ungkars-vårwise.

Nei, slik som det kann glitre i eit jentemål
no når våren sett inn!
Det er reint so det smett inn,
like midt i hjartet inn til både Per og Pål,
for ikkje å nemne mitt,
som har heilt gått fallitt, —
men eg ruslar for meg sjøl eg, og det er audeli dudeli skitt.

Ja, eg ruslar her og lyer i den stille kveld,
og kvar vårspretten smil
lik som narrar meg april;
for dei var kje smilt åt meg, og det trur eg kje hell.
Men dei får meg til å gå
i ein draum — og berre sjå
i ein himmel i to augo som er audeli dudeli blå.

For det driv so mangt ute no i gata her.
Og dei kviskrar so fint,
og dei knislar so lint,
og dei pratar og dei skratar og dei kvin og ler.
Og det er vår i det alt,
og i lufta er det svalt, —
ja, for ein som driv åleine, er det audeli, dudeli — kaldt.

Men du som det kan glitre i eit jentemål
no i vårkvelden still! —
om eg torde det eg vil —
og eg visste at ho ikkje gjekk og lo te'n Pål, —
vilde eg høyra med ho små,
som har augo himmelblå,
om vi ikkje kunde her i lag so audeli dudeli gå.

Erik Harildstad.

Poco lento, espressivo Kytt - aars - kvæld Halvd. Mathisen.

Sang

p dolce

Piano

Poco lento, espressivo

1. Tys, min sjæl! Kyttarskvæld hviler o-

dal og fjell. alle hjerders hjertstanker Not de minne

da-ger vanker Klokken dy p sünge røst har all hørdhet

p dolce

löst. 2. Sfernekin i mit sunn lysende som.

håp når inn. Myke tanker varme bønner Vinternattens stund forskjønner

f *mf* *pp*

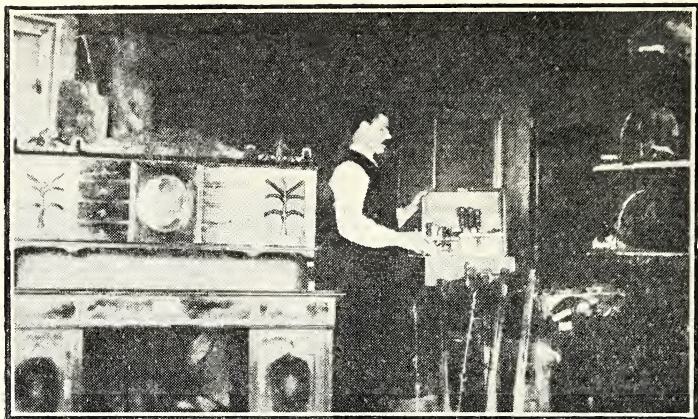
glad, forventningsfull jeg går Mot det nye år. Pauline Johansen

Nils Hellem.

Ein fyregangsmann millom blinde handverkarar.

Den 10. september iår vart snekkar Nils Hellem 65 år gamal. Det er vel få blinde snekkarar som har nådd so langt som han, og det vil sikkert interessera å høyra noko um hans kamp og siger.

Hellem er fødd 10. september 1864 på garden Hellem i Hyllestad i Ytre Sogn. Foreldra var gardbrukarar, og Nils var med på gardsarbeidet til han var 18 år gamal. Då fekk han beten-

Nils Hellem på verkstaden sin.

delse i augo og vart stutt etter blind. Det var no vanskeleg for Hellem å kunna gjera noko; men han miste likevel ikkje heilt modet, men prøvde seg både på gardsarbeid og anna. Hellem såg då at han laut freista å læra seg eit handverk, og han kom til å minnst noko han hadde lese i «Almuevennen» i den tida han såg. Der hadde stade ein artikkel um Lønvgis Arbeidsskule for Blinde Menn i Oslo, og den artikkelen kom meir og meir levande fram i minnet hans. Di meir Hellem tenkte på denne skulen, di større hug fekk han til å reisa. Han tala med mange um skulen, men ingen trudde det var noko meining i å reisa for han. Dei drog helst på smilen når han tala um det. Lett var det å skyna at alle rekna med at han skulde verta kårmann og fylgja garden. Hellem var av ei stolt natur, og det pinte han å gå med desse tankane at han jamt skulde fylgja garden og leva sitt liv som eit gagnlaust menneske. Hellem prøvde no å få ein kvan til å skriva for seg til Lønvg; men det såg ut til at det skulde mislukkast. Men so var det ein dag han nemnde det med ein lærar Øystein Hellem, og han tok då og skreiv. Øystein Hellem var sjølv sjukeleg og forstod kva det vilde segja å vera utan arbeid. No gjekk det ikkje lenge fyrr han fekk tak i skuleplanen; men då kom det óg nye vanskar, for det kosta 32 kr.

for månaden å gå på denne skulen. Hellem fekk no mange vake-næter, for kvar skulde han få skulepengane frå? Heime trudde dei ikkje noko på at blinde kunde gå på skule, og kommuna vilde ikkje taka noko av utlegget, då alle rekna med at han skulde verta kårmann. Det såg ut som alle vegar var stengde for han; men so fekk han brev frå skulestyrar Lønvig um at det var fri-stipend på 100 kr. som han kunde søkja um. Hellem gjekk då til sokneprest Ottesen i Hyllestad og fekk han til å søkja um dette stipend. Hellem fekk stipendet; men likevel kunde han ikkje greida seg berre med det, og planen gjekk ut på at skulen skulde vara 3—4 år. Han gjekk no til kommuna og spurde um dei vilde løyva skulepengar til han, so han kunde få tilskotet av fylket, so vilde han seinare freista å betala attende det han hadde fått av heradet. Saka var framme på 3 heradstyremøte; men det gjekk nok ikkje. Det var deim som vilde løyva pengane mot at kommuna vart sikra det arbeidet Hellem måtte gjera når han kom att frå skulen. Soknepresten gjorde det han kunde for å få saka i orden; men det vart so flokut at Hellem gav upp heile kommunetilskotet. Ein månad fyrr jol fekk han so brev um at han måtte koma til skulen, eller so vart plassen gjeven til ein annan. Med mykje strev og motbur fekk han no skrapa saman 100 kr., og med stipendet vart dette skulepengar for umlag 7 månader, når han ikke tok noko av det til anna.

Ein månad fyre jol i 1886 reiste so denne energiske blinde mannen til Oslo for å læra seg å arbeida. Han hadde ikkje fyrr vore ute or bygda, men reiste likevel utan fylgje den lange vegen. Hellem syner ved dette at han eig både mot og tru, og at det er ein sterk lengt som kann driva han ut på ein slik tur, uvand som han var med å vera blind.

Fyrste dagen på skulen var fridag; men den andre fekk han sin plass på snekkarverkstaden. Det var med underlege kjenslor han stod der og kjende på verktøyet sitt. Fyrst måtte han til å høvla på pinnar; men dagen etter fekk han høvla på eit par hyl-lor. Hellem fekk ros for arbeidet sitt og fekk no taka til med å laga seg ei verktøykasse. Då kassa var ferdig, fekk han byrja å laga ei seng, og den óg fekk han ferdig til jol. Det gjekk no snygt framover med Hellem, og då våren kom, gjekk han til skulestyrar Lønvig og spurde um han kunde få lov å dreia seg eit par høvlebensskruar. Lønvig sa at det skulde han få lov til, men spurde med det same: «Det er vel meningen at du vil komme tilbake til høsten?» No måtte Hellem fortelja at han ikkje hadde meir pengar, og at det ikkje var rimeleg at han kunde skaffa meir heller. Hellem laut so heim, og sumaren gjekk utan at han kunde skaffa seg skulepengar. Men so var det ein dag han vart kalla til heradstyremøtet, og der fekk han vita at det var kome brev frå amtmannen med spurnad um ikkje heradstyret vilde løyva pengar til han. Det vart no ordna soleis at Hellem laut stilla kausjonistar for den luten som fall på heradet, soleis at kommuna vart sikra at dei fekk pengane sine att. Dette vart gjort.

Andre året Hellem var på skule, døydde mor hans. No vart det verre for han, og vanskeleg vart det óg for klæ, då han ikkje hadde anna enn dei han fekk med mora. Det varde no heller ikkje lenge fyrr han fekk brev um å koma heim; for dei trudde sjølvsaft ikkje noko på skuleupplæringa hans. Styraren var snild og hjelpsam, so då Hellem kom og fortalde korleis det stod til, lova han å gjera kva han kunde for han, og Hellem vart på skulen i 4 år. Det siste arbeidet han gjorde der, var å laga eit husorgel som var tinga av ein lærar i Gudbrandsdalen.

I 1890 reiste so Hellem frå skulen til heimbygda si i Lifjord i Hyllestad. Her var det ikkje so godt å greida seg som snekkar. Tilhøva var so altfor små den gongen. Hellem fekk då likevel noko arbeid, og no tok han til å betala attende til kommuna skulepengane som broren hadde kavert for. Men dei små og vanskelege kår han måtte arbeida under i Lifjord, tok sterkt på Hellem, so energien byrja å slapna, og vonløyysa seig inn over han. Men so hende det noko. Ein kven som óg var blind, og som gjekk i lag med Hellem på skulen, kom til Lifjord og vitja han. Denne mannen kunde fortelja mykje frå andre blinde og frå sitt eige liv, og dette stimulera Hellem slik at han tok til å sjå seg ikring etter ein betre arbeidsstad. Hellem hadde havt mykje arbeid frå Brekke, og no fekk han vita at det skulde vera eit hus å få leiga der. I 1892 flutte han so til Brekke. Han tok kvenen og andre gutar frå Lifjord med seg til Brekke. No tek då Hellem til som snekkarlærar, og seinare på vintaren fær han 2 læregutar frå Brekke, so dei vart heile 6 mann. Dei som tidlegare hadde leigt dette huset, hadde berre havt det ei stutt tid, so folk skyna det kom til å gå same vegen med Hellem. Det synte seg óg at det var vanskeleg å driva verkstaden, so då læregutane reiste um våren, rekna nok alle med at Hellem óg snart måtte reisa. Inntektene hadde heller ikkje vore store. Ved starten hadde han sett seg i skuld for 300 kr. Sumaren dreiv Hellem som salmakar og laga då helst springmadrassar, så når hausten kom, hadde han fått balanse i rekneskapen. Han tok so igjen på med elevar og no fekk han seg ein ny og god hjelpesmann, for han fekk seg ei gild kone.

I 25 år dreiv Hellem på same staden som snekkarlærar og hadde jamt 5—6 læregutar. Arbeidstida var 10 timar; men um kveldane dreiv dei med høgtlesnad til stor gagn og glede både for gutane og for læraren. Men so kom krigen. Det vart uråd å halda fram i same verkstaden, då huset skulde nyttast til anna. Ei stund såg det speleleg ut for Hellem. Han held på å skulde verta husvill; men so var det at Brekke sparebank fekk seg nytt hus, og dei var då so gilde å leiga til han.

Våren 1917 flutte so Hellem inn i det nye huset; men det leide var at han her hadde for liten plass til å kunna taka læregutar. Han har sidan 1917 drive utan gutar. I 1923 hadde han ein leid motgong, for då fekk kona hans slag som vart etterfylgd av ein langvarig nervesjukdom.

Nils Hellem har gjort mykje og godt arbeid som snekkar, og mange av dei han har lært upp, driv idag snekkarfaget som leveveg. Då eg ifjor haust reiste gjennom Sogn, fekk eg høve til å sjå mykje godt arbeid Hellem hadde gjort. Han har óg stilt ut på mange utstillingar og fått fleire premiar. Den første premia fekk han i 1897 i Førde på fylkesutstillinga der. Han hadde stilt ut ymse småarbeid og fekk då tredjepremie. Han stilte óg ut på landsutstillinga i Bergen i 1898. Den gongen hadde han ikkje so stor von um premie. Det var helst gjort for å syna at blinde kunde utføra innfellingsarbeid. Sjølv um han ikkje då fekk premie, synte det seg at han hadde stor vinning av denne utstillinga. I 1903 konkurrerte han på Fylkenes Fellesutstilling i Bergen og fekk der tredjepremie, og på Fylkenes Fellesutstilling i Bergen 1905 fekk han annenpremie. På landsutstillinga i Bergen 1910 fekk han sylvmedalje og ein ny sylvmedalje fekk han i Førde på fylkesutstillinga i 1913. På landsutstillinga i Bergen 1928 fekk han bronsemedalje for innlagt arbeid. Dessutan har Hellem konkurrert på 3 utstillingar for blinde, og der har han fått to fyrstepremiar og ei ærespremie.

Når Nils Hellem iår den 10. september høgtida 65-årsdagen sin, hadde han grunn til å kjenna seg stolt og glad. Det var ikkje store livsvoner å gleda seg til då han miste synet i 18-årsalderen; men hans sterke vilje og store energi har gjort at han på høgtidsdagen den 10. september kunde klæda bringa si med sylvmedaljar for godt utført arbeid.

Ja, Hellem har vore ein fyregangsmann for dei blinde og deira sak. Mange som ser, har óg måttet undra seg over kva Hellem har nådd, og mange har fått augo upp for kva blinde kann nå, ved å sjå på dei resultat Hellem har vunne fram til. Lat meg få slutta med å segja: Hellem har representert dei blinde på ein framifrå måte, ja slik at me alle har grunn til å segja: Takk, Nils Hellem!

John Sætre.

Da jeg blev blind.

Denne skildring blev skrevet som selvstendig stil for to år siden av en 13-års elev ved Dalen Blindeskole og er sendt oss av guttens lærer.

Red.

Det var fredag 2. januar 1924. Far hadde nettop kommet hjem fra arbeide, og vi spiste middag. Da vi hadde spist, gikk jeg op til stasjonen for å hente avisene. Jeg gikk inn på kontoret og fikk dem av telegrafisten. Han vekslet nogen ord med mig, og så gikk jeg hjem. Da jeg kom, drakk vi kaffe, og så gikk far på arbeide igjen. Ut på eftermiddagen tok jeg regneboken min og gjorde ferdig nogen regnestykker, og gjorde skolebøkene i stand til tirsdag. Efterpå leste mor i avisene for oss barna, og det likte vi godt.

Kl. 5 kom far hjem, og da spiste vi økt. Da det led ut på

Vestlandske Blindeforbunds Bibliotek, Bergen.

De blinde er meget glad i å lese. Hjelp derfor til med å øke blindeforbundenes boksamlinger ved å skrive av bøker for disse. Veiledning i punktskriften og alle nærmere opplysninger får man ved henvendelse til de resp. forbunds bibliotekarer: Frk. Elisabeth Hassel, Theresegate 49 (Oslo), hr. H. E. Gjøsøn, Rosenkrantzgaten 5 (Bergen) og hr. Martin Skogås, Ilevollen 34 (Trondhjem).

kvelde, kom tante Gunhild til oss. Hun bodde ovenpå. Far og mor bad henne ta plass, og så snakket vi en stund sammen. Om en stund kom også tante Karoline bort til oss. Mor kokte kaffe og satte maten på bordet, og vi spiste oss riktig gode og mette alle sammen. Etterpå lekte mine søsken og jeg basar. Vi fikk fatt i en bok som vi skrev navn i, og jeg laget lapper som jeg skrev nummer på. Det syntes vi var forferdelig morsomt. Imens hadde begge tantene og mor gått ovenpå hvor de visstnok satt og snakket sammen. Far hadde gått ut i vedskjulet for å hugge ved, så vi hadde nok næste dag. Men vi hadde det hyggelig inne. Vi trallet og sang og lo og snakket i munnen på hverandre som småbarn. Ja, vi var jo næsten bare småbarn enda også. Jeg leste litt i avisene for mine søsken, og da blev de litt stillere enn før. Så tok jeg skolebøkene mine og begynte å lese på leksene. Jeg leste og leste, men fikk likesom ikke til å lære leksene. Om en stund kom mor ned og sa at vi måtte legge oss, men det vilde vi ikke. Tvert imot, Sverre og Ranveig snakket sammen, og jeg sa at jeg måtte lære leksen min, for jeg skulde

begynne på skolen igjen tirsdag. Jeg stirret og leste en stund til, men så måtte vi gå og legge oss.

En v o n d d a g. Det var lørdag 3. januar. Klokken halv 8 våknet jeg. Jeg slo øinene op. Men hvad i all verden var dette? — — Jeg kunde ikke se nogen ting. Det var aldeles mørkt som om natten. Alt som jeg hadde sett dagen i forveien, var aldeles vekk. Jeg begynte å bli forferdelig redd, og jeg tenkte på hvad jeg hadde gjort kvelden før. Så stod jeg op og fant frem til en stol hvor jeg visste klærne mine lå. Jeg satte mig på stolen og begynte å klæ på mig. Til min store forundring gikk det ganske bra. Da jeg var ferdig, gikk jeg ut på kjøkkenet og satte mig til å spise. Også det gikk bra. Men jeg vilde ikke si noget til far og mor; jeg var redd for det. Da jeg hadde spist, fant jeg frem til døren og gikk ut. Også her gikk det ganske bra med å finne frem. Jeg tok kjelken min og begynte å ake, men det gikk verre. Kjelken fór op i sneskavlen, så jeg falt av den. Efter meget strev fant jeg frem til veien igjen og satte kjelken der jeg hadde tatt den. Jeg var meget sørgmodig. Så gikk jeg inn, men jeg torde ikke si noget til far og mor om det. Formiddagen gikk så å si i all stillhet for mig; jeg sa næsten ikke noget. Så blev det middag. Far kom fra arbeide, og vi spiste. Jeg prøvde å være så naturlig som mulig, men jeg vet ikke om de andre merket noget.

Om eftermiddagen satt jeg alene sammen med mor ute på kjøkkenet. Da sa jeg til henne hvad som var hendt. — Hvor forbauset hun blev, kan jeg ikke beskrive. Hun fikk fatt i et par briller og sa at jeg skulde prøve dem. Men jeg så ikke det minste bedre. — Da far kom hjem, fikk han også vite det. De sa at de vilde reise til doktoren med mig på mandag.

Søndagen kom. Jeg merket ut på formiddagen at jeg litt efter litt fikk synet igjen, men den gleden skulde snart forsvinne. Ut på eftermiddagen blev det verre. Jeg mistet næsten helt mitt syn. Søndagen gikk sorgfullt hen.

H o s d o k t o r e n. Mandagen kom med strålende solskinsvær. Mor og jeg gjorde oss ferdige til å reise. Vi gikk op til stasjonen og ventet der til toget kom. Det gikk kl. 10. Ved 12-tiden var vi i Skien. Vi gikk ut av toget og til en doktor som het Abehl. Han undersøkte mig, og han kom til det resultat at en linse hadde løsnet i øiet. Mor spurte om det ikke gikk an å gjøre noget ved det; men han svarte således: «Send ham inn til Rikshospitalet i Oslo.» Kl. 3 var vi hjemme igjen. Far hadde kokt kaffe, og vi spiste litt alle sammen. Om kvelden skulde mine søsken og jeg gå på en juletefest. De gikk, men jeg vilde ikke. Kl. 8 gikk jeg til sengs. Næste dag skulde skolen begynne, men jeg slapp nok å gå på skolen. Kl. 8 om morgenen reiste far og mor og jeg inn til Oslo. Der blev jeg undersøkt av prof. Hagen. Næste dag kom jeg til Rikshospitalet.

P å R i k s h o s p i t a l e t. Jeg kom til den avdeling av Rikshospitalet som kalles Øienavdelingen. Der var omkring 25

barn, så jeg hadde selskap. Dagen efter at jeg var kommet dit, blev jeg undersøkt av en del doktorer. — Lørdag 10. januar reiste far og mor hjem igjen. Jeg fikk besøk hjemmefra hver søndag. I februar tok jeg en operasjon, men jeg blev ikke bedre. Jeg måtte ligge i en måned.

Palmesøndag kom mor og en av tantene og besøkte mig. Mandag kom de også. Mor snakket med en av doktorene og spurte om de ikke kunde gjøre mer ved mig; men de kunde ikke det. De var kommet til det resultat at det var netthinnavløsning. Samme dag fikk jeg lov å reise hjem. — Da jeg kom ut i byen, syntes jeg at jeg så bedre med en gang. Det blev lysere og lysere. Jeg så bedre og bedre. Da kan det vel være at jeg blev glad. Ved halv 3-tiden reiste vi fra Oslo og var hjemme ved 9-tiden. Hjemme blev jeg mottatt med stor glede. Alle sammen kom og snakket med mig. I påsken hadde jeg det forferdelig hyggelig. Det gikk fremover med synet mitt. Jeg kunde lese ganske små bokstaver uten nogen videre anstrengelse. Dagene gikk med lek og moro. Så kom 17. mai. Hele skolen samlet sig, og vi gikk i tog 2 km. frem og tilbake. Etterpå lekte vi en stund. Så drakk vi kaffe. Da vi hadde spist, lekte vi igjen og holdt på med idrett til kl. 9. Så gikk vi hjem. Den 18. mai hendte noget forferdelig. Synet mitt forsvant litt efter litt; men det blev ikke helt borte. Vi ringte til Rikshospitalet og sa fra. Jeg fikk nogen dråper som jeg skulde bruke to ganger om dagen; men jeg blev ikke bedre. Jeg måtte ligge i tre uker. I den tiden leste mine kamerater mye for mig. — I løpet av høsten forsvant synet helt.

Trygve Theodorsen.

Vestlandske Blindeforbunds Bergensutlodning.

Vestlandske Blindeforbund har i en årrekke arrangert en utlodning i Bergen til beste for forbundets virksomhet. Disse utlodninger har utgjort en ikke så uvesentlig del av forbundets inntekter, og når resultatet frem igjennem årene er blitt så bra, skyldes det ikke så lite den velvilje og forståelse som er blitt vist utlodningen ute i distriktene; for det er ikke så liten del av loddene som er solgt utenfor Bergen.

Også i år har vi arrangert en slik utlodning, og jeg vil med dette be alle interesserte kvinner og menn å gjøre sitt til at resultatet kan bli så godt som råd er. Det kan være mange som kan ha lyst til å være med å støtte saken, men på grunn av de stedlige forhold kan det være vanskelig å gjøre noget. Kunde det ikke la sig gjøre at De kunde selge en loddbok for forbundets Bergensutlodning? Prisen er 10 øre pr. lodd, og en loddbok inneholder 100 nummer. Bøker kan faaes ved henvendelse til fru kjøbmann Brun, Hans Holmboes gt. 1, Bergen. Trekningen foregår innen 15. mars 1930. Se om De ikke kunde støtte saken ved å selge en loddbok.

Som mange ganger tidligere omtalt i «Blindesaken», har Vestlandske Blindeforbund truffet en overenskomst med Bergens Kretssykekaske slik at alle blinde som ønsker det, kan bli medlemmer av nevnte sykekaske, uansett bosted. Forbundet betaler her kr. 22.30 for hvert medlem som står tilsluttet kretssykekasken, og dette krever en årlig utgift av forbundskassen på ca. 2000 kr. Det har vist sig at ikke så få blinde har hatt nytte av dette, idet de ikke av økonomiske grunner er avskåret fra å søke læge. Flere av dem har hatt behandling på sykehus, og for disse vedkommende har det vært umulig å få en sykehusbehandling uten at kommunen har måttet trø støttende til. Det kan med andre ord sies at man her ikke bare hjelper den enkelte blinde, men at man også sparer kommunene for utgifter.

Så har vi et bibliotek hvor alle de lesende blinde rundt om på Vestlandet kan få låne bøker, og det viser sig at denne gren av vårt arbeide ikke har minst verdi, idet mange blinde ellers i de ledige stunder ikke vil ha noget å være optatt med uten det å sitte og gruble over sin skjebne og se sig lei og bitter på alt og alle. En god bok kan være en god kamerat og fri sinnene fra mange tunge og triste tanker og gjøre sitt til at den blinde blir mer lys og lett å omgås med. Men dette vårt arbeide koster også penger; for det er ikke så stor boken i sorttrykk før den vil komme op i en pris av ca. 100 kr. når den skal overføres i blindeskrift, og enda er det arbeide som følger med, lite betalt.

Forbundet har også mange andre saker oppe på sitt program som jeg ikke her skal komme nærmere inn på. Jeg vil bare be alle som eier synets herlige gave, å være med å støtte blindesaksarbeidet i vårt land.

Bergen, 28. 10. 1929.

H. E. G j ø e n.

Seier over blindheten.

Som vi tidligere har omtalt i «Blindesaken», har man i Sverige i en årrekke arrangert såkalte «Blindedager» over hele landet med lotteri, salg av «Høstblomman», salg av en særskilt almanakk, avholdelse av utstillinger, varemesser, konserter, foredrag osv. Disse «Dagene» er blitt et fast ledd i propagandan for blindesaksarbeidet i vårt granneland og i bestrebelsene for å tilføre dette arbeide midler. «Blindedagene» har hatt en stor og stadig stigende betydning for virksomheten, og det kommer hvert år inn svære summer gjennom dem.

I de siste årene har man også tatt kringkastingen i sin tjeneste, idet De Blindas Förenings utrettelige formann, direktør Alrik Lundberg (blind), overfor lytterne redegjør for svensk blindesaksarbeide, dets opgaver og mål. I år blev «Blindedagene» feiret 11.—13. oktober. Første dagen holdt direktør Lundberg i kringkastingen et foredrag med titelen «Seier over blindheten». Da de synsmåter den erfarne blindesaksforkjemper gjorde sig til folk for, har samme gyldighet i Norge som i Sverige, gjengir vi foredraget her. —

R e d.

Du som med klare øine uhindret går din vei gjennom livet, har du egentlig tenkt over hvilke vanskeligheter av forskjellig slags blindheten fører med sig? Der hvor du med dine øine som ledestjerne beveger dig fri og ubunden i din daglige gjerning, der møter han, din blinde bror, ved hvert skritt anstøtsstener, større eller mindre, og hans sjel og legeme fjernes av lenker som lammer foretagsomheten, bevegelsesfriheten, selvstendigheten — med ett ord: Bereder ham et stadig og ufrakommelig handicap. — Nei, hører jeg dig si, du har visselig på alfarveien stundom møtt en blind, men du har ikke hatt høve til nærmere å sette dig inn i den ublide skjebne som har rammet ham og tusener andre av dine medmennesker. Så kommer «De Blindes Dag» som en påminnelse om hvad du eier, og hvad han har mistet av livsverdier, av evne til å kunne utnytte alle livets muligheter. «De Blindes Dag» vil likevel først og fremst minne dig om selve tilværelsen av denne din i mørket vandrende bror og siden vise dig hvordan du for din del skal kunne hjelpe til med å gjøre denne tilværelse lysere.

Den største tjenesten du kan gjøre den blinde, er i virkeligheten å gi ham anledning til å vise hvad han duger til. Det er en kjent sak at de blinde paa vidt forskjellige felter, paa så vel det intellektuelle omraade som det kropslige arbeides, er i stand til å utføre oppgaver som er manifoldigere og mer krevende enn man i almindelighet tror. Ja, man kan endog spørre sig selv hvilke arbeider han ikke kan greie. Jeg skulde for dere, mine ærede lyttere, kunne regne op en forbausende lang liste over forskjellige yrker og virksomhetsgrener hvor blinde med fremgang har kunnet ta op konkurransen med seende arbeidskraft. Hvad de i denne henseende formår, er på en som jeg tror overbevisende måte blitt illustrert ved de varemesser og utstillinger som inngår som et viktig ledd i Blindedagens program.

Kort og treffende har den avdøde blinde engelske, avismagnat sir Arthur Pearson formulert målet for all blindefilantropisk bestræbelse i titelen på sitt berømte verk «Victory over Blindness» (Seier over Blindheten)*) Denne seier kan vinnes, sier sir Arthur, når gunstige forutsetninger er til stede, d. v. s. der hvor den blinde i videst mulig utstrekning formår å nyttiggjøre sig en spesiell utdannelse og å opnå en høit utviklet ferdighet i det yrke eller det livskall han har valgt, og der hvor hans personlige egenskaper kan gjøre sig gjeldende innen et passende miljø. Jeg vil komplettere sir Arthurs ord med det tillegget at skal den blinde virkelig komme på sin rette plass og med fremgang fylle en livsoppgave, kreves dernæst at han finner den støtte som bare en uforbeholden og forståelsesfull velvilje fra den store arbeidsgivers — almenhetens — side kan gi ham.

*) Dette ypperlige verk, oversatt til norsk av frk. Bergljot de Lange, Bergen, er utgitt i punktskrift av Norges Blindeforbund og burde leses (eller helst eies) av alle blinde.

At seier over blindheten i høieste grad kan følge den blinde på hans bane når energi, intelligens og kunnskaper er hans gode våben i kampen, derom gir historien mange talende vidnesbyrd. Den berømte engelske matematiker professor Nicholas Saunderson blev blind da han var årsgammel; men tross synstapet blev han en av århundrets fremste innen den matematiske videnskap. — Henry Fawcett, bæreren av et feiret navn innen det 19. århundres politiske liv i England, mistet i sin ungdom synet ved et ulykkestilfelle; men dette hindret ham ikke fra å stige til statens høieste verdigheter. Da han var en fremragende nasjonaløkonomisk forfatter, blev han i unge år professor i dette fag ved universitetet i Cambridge. Senere tok han sæte i Gladstones ministerium som chef for Englands postvesen og gjennomførte i denne stilling en hel del viktige reformer. Som bevis på den blinde generalpostmesters uavhengighet av sitt lyte omtales at han var en dyktig rytter og også utøver av andre sportsgrener. — John Milton, en av verdenslitteraturens største, skapte som blind sine udødelige verker «Det tapte Paradis» og «Det gjenvunne Paradis». Han så som blind skjønnhetssyner som sjelden forunnes en dødelig.

At også mer praktiske hverv på overlegen måte kan utføres av en blind mann, viser sir Alfred Washington Rangers livshistorie. Han var blind fra barndommen av, men takket være sin begavelse og energi lyktes det ham likevel å ta den juridiske doktorgrad. Senere grunnla han et advokatfirma som med tiden vant anseelse som et av landets fremste. (I parentes må nevnes at han i egenskap av president for The National Institute for the Blind var en av forgrunnsfigurene innen engelsk blindesarbeide).

Også på kunstens område har talentfulle blinde gjennom et ufortrødent arbeide nådd berømmelsens tinder. Marie Theresia von Paradies som i spede år mistet synet, la således engang med sin sang og sitt pianospill en begeistret verden for sine føtter.

Vi behøver imidlertid ikke å gå utenfor vårt eget lands grenser for å finne et lysende bevis på sannheten i setningen «Seier over blindheten»; for selv om Aga-lysets skaper, nobelpristageren dr. Gustaf Dalén, eide øiets lys da han gjorde sin epokegjørende oppfinnelse, er det ikke desto mindre et faktum at han, berøvet dette lys, gjennom decenniene har stått og fremdeles står som den geniale leder for og sjelen i sitt verdensomspennende industriforetagende.

Det er likeledes en kjent sak at blinde gjennom sin politiske interesse, sin dyktighet i utførelsen av offentlige hverv og sin talekunst er kommet til å spille en fremstående rolle i det parlamentariske liv, og de har som folkerepresentanter ofte inntatt en bemerket stilling i flere land, f. eks. i De forenede Staters kongress, Englands underhus og Frankrikes og Italias parlamenter.

La være at de her anførte eksempler på seier over blindheten er å betrakte som mer sjeldne undtagelser og til en viss grad som resultat av et gunstig sosialt miljø. Men også på et annet plan, under enklere forhold har blinde utført storverk som

er vel verd å legge merke til og minnes. Eller kan det ikke kalles et storverk, visselig i det stille, når vår blinde venn, den smålandske kurvmaker, med den knappe inntekten av sitt lille håndverk har kunnet forsørge sin familie og endog gi sine ni barn en god oppdragelse? Eller hvad sier man om ham, den blinde norrlandssønnen, som blandt andre kunststykker kan reparere en gammel klokke og har fått ord på sig for å gjøre dette bedre enn stedets seende urmaker? Mange merkelige eksempler skulde kunne gis på blinde som i sitt mørke har forstått å finne op sindrige metoder og praktiske maskinelle anordninger som forenkler og letter deres arbeide og derved kan borteliminere noget av blindhetens tyngende hemsko.

Det er blindeorganisasjonens store opgave med alle til rådighet stående midler å hjelpe de blinde i sin almindelighet til å seire over blindheten. Skal målet nåes, må det blandt annet åpnes nye erhvervsmuligheter. Direktøren omtalte det arbeide som i utlandet er gjort for å skaffe blinde beskjeftigelse i industrien, og han håpet at de svenske industrimenn vilde stille sig like forståelsesfulle. Fra statens side måtte det også gjøres mer for de blinde enn hittil var skjedd, og direktøren håpet at hele det svenske folk vilde slutte op om «De Blindes Dag», fortsatt støtte blindeorganisasjonenes arbeide og derved gjøre sitt til at seiren over blindheten kunde bli vunnet.

1929 et merkeår for de blinde.

1929 er i mange måter et merkeår for blindeundervisningen og blindesaksarbeidet rundt om i landene. Det er iår 125 år siden Johann Wilhelm Klein grunnla blindeinstituttet i Wien og dermed skapte den østerrikske og tyske blindeundervisning. Videre er det 120 år siden «de blindes Gutenberg», franskmannen Louis Braille, blev født, og det er 100 år siden hans geniale punktskriftssystem blev offisielt anerkjent i Frankrike, dette som nu er innført i alle civiliserte land og har betydd mer for blindeundervisningens utvikling enn kanskje noget annet. Det er også 100 år siden The Perkins Institution For the Blind ved Boston, Amerikas og verdens største blindeskole (med 400 elever), blev oprettet.

Både den svenske og den hollandske blindeundervisning har kunnet feire 100-årsjubileum iår, idet Manilla-instituttet i Stockholm (en kombinert blinde- og døveskole) og blindeinstituttet i Amsterdam begge blev oprettet i 1909. Videre er det 75 år siden blindeinstituttet i Nürnberg, det mest betydningsfulle i Syd-Tyskland blev grunnlagt.

Sveriges ledende blindeorganisasjon, De Blindas Förening i Stockholm, har iår kunnet feire sitt 40-årsjubileum, og det samme er tilfellet med en annen stor svensk blindeforening, nemlig De Blindas vänner i Göteborg.

Vender vi oss til vårt eget land, så er 1929 også her et merkeår. Det er 50 år siden godseier Tønning Owesen opprettet sitt storstilte legat til beste for blinde hjemmehørende i det nordnorske Norge. 25 år er gått siden Vestlandske Blindeforbund og 20 år siden Norges Blindeforbund blev stiftet, og endelig er det 20 år siden ukebladet «Norges Blinde» begynte å utkomme i trykt form.

Sluttelig kan nevnes at det i år er forløpet 25 år siden de blinde esperantisters internasjonale tidsskrift, «Esperanta Ligilo», blev startet.

Victor Ballu — et 100-årsminne.

I Frankrike har man i år feiret 100-årsminnet for Victor Ballus fødsel. Denne mannen viet hele sitt lange liv til forbedring av blindeundervisningens tekniske hjelpemidler. Han var elev av Louis Braille (blindeskriftens berømte oppfinner) og en av hans fremste medarbeidere og etterfølgere. — Victor Ballu blev født 30. juli 1829 i en landsby nær Angers. I 11-årsalderen blev han blind. Han gjennomgikk Nasjonalinstituttet for unge Blinde i Paris og virket senere i 50 år med stor dyktighet som musikk-lærer ved dette ledende blindeinstitut. Han døde i 1907. — Sel-skapet til Industriens Fremme prisbelønnet i 1851 en av Ballus mest betydningsfulle oppfinnelser: Den første settemaskinen for punktskrift. Senere forbedret han maskinen slik at det kunde trykkes på begge sider av papiret. Av Ballus mange andre op-finnelser — f. eks. hans stenografisystem — er flere fremdeles i bruk. Andre banet veien for mangfoldige viktige forbedringer.

Vårt julehefte og våre bidragsydere.

Norges Blindeforbunds styre har fra tid til annen drøftet spørsmålet om utgivelse av et julenummer av «Blindesaken» i propagandaøiemed. Man har nemlig vært fullt klar over at et slikt julehefte vilde bli et virksomt ledd i opplysnings- og agita-sjonsarbeidet, hvis det kunde opnåes en stor spredning av heftet. På den andre siden har adskillige betenkeligheter i økonomisk henseende gjort sig gjeldende. Det koster jo ikke så lite å gi ut et julehefte. Når tanken i år er blitt til virkelighet, håper vi at til-taket vil bli møtt med sympati og forståelse både hos publikum og presse.

Alt som står i dette heftet, er skrevet av blinde. Som det vil sees, er de blinde like forskjelligartet, like individuelle som de seende. Til orientering for leserne skal vi her gi en liten pre-sentasjon av bidragsyderne.

Alf Arnesen, Jessnes, er født i Elverum 8. 4. 1878. Han er født blind, men skjeller lys og mørke. I årene 1886—94 gjen-nemgikk han Oslo Blindeskole og tok et suppleringskursus ved

skolen i 1907. Arnesen som er kurvmaker av fag, er en av vårt lands dyktigste blinde håndverkere. Ved siden av har han drevet adskillig som småbruker. — Arnesen er en av forgrunnsfigurerne i norsk blindesaksarbeide. Helt fra våre forbund blev stiftet, har han vært aktivt med, idet han har sittet i ledelsen både for Norges Blindeforbund og for Østlandske Blindeforbund. I de 8 siste årene har han vært landsstyrets formann og har samtidig i mange år stått som næstformann i Østlandske Blindeforbund. I tale og skrift virker han utrettelig til fremme av kameratenes vel.

Erik Bråtveit, Asak pr. Halden, er født i Suldal 25. 4. 1896. Synet mistet han helt i 7-årsalderen. Han var elev av Nordenfjelske Blindeskole 1905—16 (først i Klæbu, senere på Dalen). Årene 1916—18 gjennomgik han Sand Millomskule og 1918—21 Volda Gymnas. Så begynte han sine studier ved universitetet i Oslo og tok teologisk embedseksamen 1927. Siden august 1928 har han vært konstituert som residerende kapellan til Asak ved Halden. — Skjønt Bråtveit har vært så optatt med sin utdannelse, har han likevel alltid funnet tid til å ta virksom del i vårt blindesaksarbeide. Under studieopholdet i Oslo var han således i mange år formann i Østlandske Blindeforbunds Oslokomité, likesom han har vært en flittig bidragsyder til «Norges Blinde» og «Blindesaken». I første halvår 1928 virket han med stor dyktighet som reisesekretær i Østlandske Blindeforbund.

Erik Harildstad, Trondhjem, er født i Løten 5. 11. 1886. I 1899 mistet han synet helt ved ulykkestilfelle. Han var elev av Oslo Blindeskole 1901—06. Årene 1903—06 gikk han samtidig på Musikkonservatoriet. 1908—11 gjennomgikk han Elverum Lærerskole og har siden høsten sistnevnte år vært blindelærer (først ett år i Klæbu, så ved Oslo Blindeskole og siden 1926 på Dalen). — Harildstad hører likesom Arnesen til de fremste foregangsmenn i vårt arbeide. Han var en av stifterne av Østlandske Blindeforbund og var fra 1912 til 1926 uavbrutt dets formann. Samtidig var han også i en lang årrekke formann i Norges Blindeforbund. For nærværende er han næstformann både i landsforbundet og i Nordenfjelske Blindeforbund. — Ved siden av sin skolegjerning og sitt blindesaksarbeide har Harildstad utfoldet en ikke så liten litterær virksomhet. Han har således utgitt to diktsamlinger og en novellesamling som har fått megen anerkjennelse av kritikken. Videre har han skrevet meget i «Norges Blinde», «Blindesaken» og dagspressen. — Våren 1919 foretok Harildstad med offentlig stipendium en studiereise til England og Skottland, og vinteren 1919—20 opholdt han sig med stipendium fra The American-Scandinavian Foundation i De forenede Stater, hvor han studerte blindeundervisning og blindesaksarbeide og supplerte dessuten sin viden ved å delta i forelesningene på Columbia-universitetet i New-York.

Karoline Mathilde Johansen er født i Fredrikstad 15. 4. 1880. Størsteparten av synet mistet hun da hun var

9 år gammel og har siden 18-årsalderen bare kunnet skjelne mellom lys og mørke. I 1901—03 gjennomgikk hun Oslo Blindeskole, hvor hun blev utdannet i massasje. Senere har hun praktisert som massøse i sin fødeby og har et meget godt renommé.

Pauline Antonette Johansen er født på Frøya 21. 3. 1904. Kort etter fødselen blev hun blind, men har godt gangsyn. Hun var elev av Dalen Blindeskole 1913—20 og av Arbeidsskolen for Blinde Kvinner, Oslo, 1921—25.

Ole Lied Bakke er født i Ålesund 18. 1. 1901. Til han var 10—11 år gammel, hadde han normalt syn; men det begynte da å svekkes. Han har likevel fremdeles bra gangsyn. I 1917—18 var han elev av Dalen Blindeskole. Senere fikk han musikkundervisning i Ålesund og Bergen og har siden 1925 i Oslo fortsatt sin musikalske utdanning. Mens Lied Bakke bodde i Ålesund representerte han i 4 år Sunnmøre i Vestlandske Blindeforbunds styre.

Halvdan Mathiesen er født i Ålesund 13. 5. 1899, og er blind fra fødselen. Årene 1908—19 gjennomgik han blindeskolen nordenfjells, hvor man straks blev opmerksom på hans utpregede musikalske begavelse. Senere har han under de beste lærere fortsatt sin utdanning i Bergen og Oslo. Mathiesen hører til våre mest lovende unge blinde musikere. Han har gitt konserter både i Oslo og Bergen og har fått megen ros i pressen. Også hans komposisjoner er blitt anerkjennende omtalt.

Kjetil Nystøl er født i Seljord 26. 5. 1878. Han blev blind da han var 9 måneder gammel. 1892—1901 var han elev ved Oslo Blindeskole, hvor han blandt annet fikk opplæring i snekkeri, dreining og salmakeri. Disse håndverk har han så senere drevet i sin hjembygd. — Nystøl som helt fra ungdommen av har vist sterke litterære interesser, er en av de mest særprægede og mest dypttenkende blinde i vårt land. Meget har han grublet over tidens religiøse, sociale og kulturelle problemer, og dette kommer da også tydelig frem i hans skriftlige arbeider. Han har i årenes løp skrevet meget i «Norges Blinde» og også adskillig i Telemarkspresen.

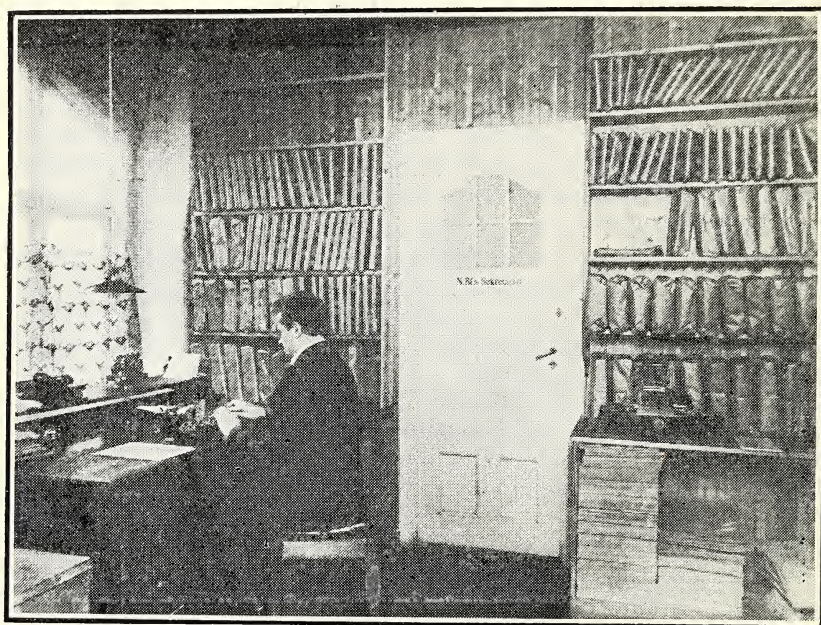
Gyrid Steine, Norheimsund, er født i Kvam, Hardanger, 23. 1. 1880. Hun har vært blind fra fødselen av, har ikke gjennomgått blindeskolen, men velbegavet som hun er, har hun likevel tilegnet sig et betydelig kunnskapsforråd. Hun er i besiddelse av en rik poetisk åre og har skrevet mange vakre dikt, dels av religiøs, dels av verdslig art.

John Sætre er født i Stryn 25. 12. 1884. Han blev blind i 1895; har så vidt gangsyn. Årene 1896—1903 gjennomgikk han Klæbu Blindeskole, hvor han foruten i almindelige skolefag fikk undervisning i snekkeri og salmakeri. Siden 1919 har han vært reisesekretær for Norges Blindeforbund (med Vestlandet som distrikt) og har i denne stilling utført et stort og betydningsfullt arbeide. I 4 år representerte han Sogn & Fjordane fylke

i Vestlandske Blindeforbunds styre, likesom han har vært en av forbundets offisielle utsendinger på flere landsmøter. Han har i årenes løp skrevet meget både i Norges Blindeforbunds organer og i dags- og lokalpressen, først og fremst om blindesaksspørsmål.

Trygve Theodorsen er født i Eidanger, Telemark, 30. 11. 1914. Foreldrene er nu bosatt på Oklungen, Vestfold, hvor faren er banevokter. Trygve som er en meget velbegavet gutt, har siden høsten 1926 vært elev av Dalen Blindeskole.

Pål Vollen er født i Åraksbø, Setesdal, 10. 6. 1896. Han blev blind i 5-årsalderen; men har så vidt lyssans. Årene 1910—12 var han elev av Oslo Blindeskole og var derefter nogen år på Dalen. Senere gjennomgikk han Hornnes Landsgymnas og studerer nu teologi. Vollen har skrevet adskillig, blandt annet i «Julestjernen» («Norges Blinde»s julenummer). Et års tid redigerte han også et ungdomsblad i sitt distrikt.

Manuskriptet til «Blindesaken» skrives.

Månedsskriftet koster to kroner året og kan bestilles på nærmeste posthus eller i ekspedisjonen, Rosenkrantzgaten 5, Bergen. Alle som vil bli kjent med og ønsker å følge med i blindesaksarbeidet hjemme og ute, bør holde «Blindesaken». Det inneholder i hvert nummer interessante artikler og notiser fra inn- og utland. Abonner på «Blindesaken» fra nyttår og få Deres venner og kjenninger til å gjøre det samme.

Formanns-, sekreter- og kassereradresser.

- Norges Blindeforbund: Formann kurvmaker Alf Arnesen, Jessnes; tlf. Furnes central pr. Hamar. Sekretær dr. H. G. Dethloff, Nygårds gt. 2, Bergen; tlf. 1029. Adj. sekretær hr. T. Hjeltnet, Bergslie gt. 13, Oslo tlf. 40793. Kasserer frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gt. 9, Oslo; tlf. 41243.
- Nordenfjeldske Bfb., Trondhjem: Formann lærer Halvdan Karterud, Blindeskolen; tlf. 4317 k. Sekretær fru Agnes Wolmar, Dronningens gt. 11; tlf. 3169. Kasserer bokholder Gustav Dybvig, Ø. Møllenbergt. 66; tlf. 4244 b.
- Vestlandske Bfb., Bergen: Formann bibliotekar H. E. Gjøn, Rosenkrantz gt. 5; tlf. 3871. Sekretær redaktør F. B. Henriksen, «Bergens Tidende», tlf. 4798. Kasserer lærer O. A. Holen, Sandvikslien 3; tlf. 2023.
- Østlandske Bfb, Oslo: Formann sykegymnast Erling Herstad, Langes gt. 7; tlf. 10197. Sekretær frk. Sigrid Sverdrup, Hansteens gt. 9; tlf. 41243. Kasserer frk. Esther Bjørnholt, Bergslie gt. 13; tlf. 62433.

Les annonsene og gjør Deres innkjøp hos våre averterende.

Kolonial — Fetevarer — Frugter

DIREKTE IMPORT

En gros — En detail

SIGURD FRØNSDALS EFTF.

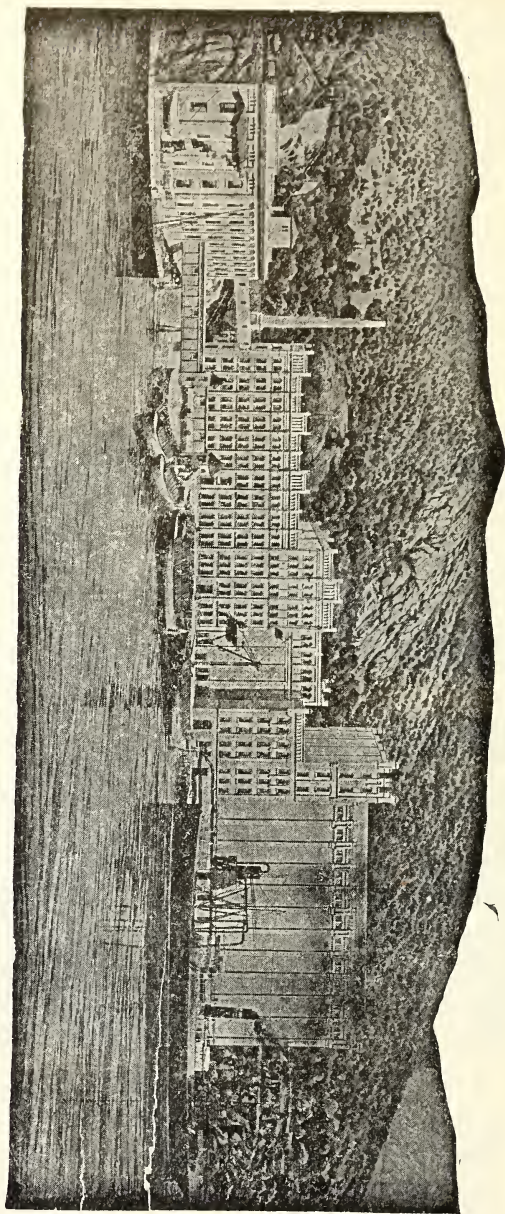
JOHAN AKSDAL

K O K S og G A S

er de i nationaløkonomisk henseende mest fordelagtige varmekilder. **K o k s** er det billigste og **g a s** er det greieste og mest praktiske av alt brændsel. Man gavner landets økonomi ved at bruke gas og støtter derved den norske koksindustri.

BERGENS GASVERK.

VAKSDAL MÖLLE.
BERGEN

BERGENS SKILLINGSBANK, BERGEN

Oprettet 1857

Mottar *indskud* paa 6 mndrs. opsigelse, sparevilkaar, folio og vedtagne indskud.

Hjemmesparebøsser utlaanes gratis mot et førsteindskud av kr. 5.—.

Diskonterer veksler, bevilger kassakredit og vekselobligationslaan.

Omsætter *utenlandsk valuta* og besøger *inkasso* paa ind- og utland.

Filial: Solheimsviken.

A s I. Jensens Kulforretning & Vedhuggeri

Nøstebod 9 a og 9 b — Bergen

Engelske Kul — Koks

Alle Sorter Ved saget og kløvet

Telefoner: 1395 — 2043.

og **Standard**

Motor Oil

for Automobiler

A/
s **VESTLANDSKE PETROLEUMSCOMPAGNI**

A s Petersen & Dekkes Tricotagefabriker

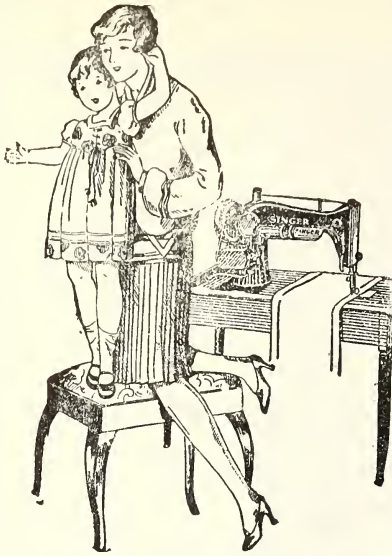
Hop pr. Bergen

Forlang

„Pedek“ Tricotage

i Uld og Bomuld

SINGER CO. SYMASKIN ^{A/s}
BERGEN

Dürkopp symaskiner
Britannia
strikkemaskiner

W. Thomsen ^{A/s} **Bergen**

Johannessen & Wilhelmsen

Special.:

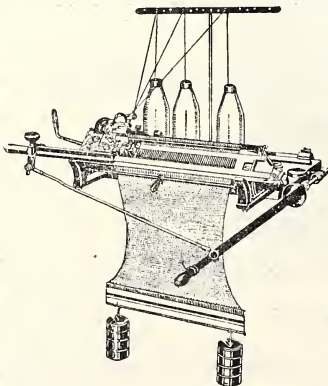
Strømper, Hansker og Undertøi
Ole Bulls plass 7, vis a vis Logen

Magdalene Simonsen

Tegnekontor & Broderiforretning
Stort Utvalg. Rimelige Priser.
Vaskerelvsgaten 15 — Bergen

Ramstad & Tertnæs,
tidl. Rieber & Sønns Stenhuggeri
Østre Strømkai No. 14
ved Lungegaardsvandet ret ned av Jernbanens fragteksp.
anbefaler:

Gravmonumenter - Gravrammer - Dækplater
Snekkermarmor og elektr. Tavler
Telefon 3834. til billigste Priser. Telefon 3834.

DIAMANT

er den strikkemaskin som er forsynet med de nyeste forbedringer, hvorfor der paa Diamant strikkes hurtigere, lettere og penere end paa nogen anden maskin. Forlang katalog med uttalelser fra kjøpere.

SUNETTE

strømpemaskin er en automatisk hurtig-strikkende patentrundstrikkemaskin. Lave priser. Lempelige avbetalingsbetingelser.

F. G. AMUNDSEN

Symaskinforretning — Bergen.

Bergens Tidende

Norges største og mest utbredte
dagblad utenfor Oslo

Theodor Olsen's Eftf.s

Guldsmedforretning

Smaastrandgaten — Bergen

Rigt Udvalg i finere Guldvarer
og haanddrevne Sølvarbeider

Æresdiplom Landsudstillingen 1928

TELEGRAMADRESSE
„BERGENSKE“

Linoleum

i godt utvalg

**Johan D. Eche & Søn's
Farvehandel A.S.**

Nygaardsgaten 4,
BERGEN

BERGEN

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. Kr. 130,000,000

Filialer:

Strandgt. 81, Laksevaag, Sandviken, Solheimsviken

J. BERSTAD ^{A/S}

Telegramadr.: **Jernberstad**

Rikstelefon 2 9 0 9

**Jern, Jernvarer, Metaller, Bygningsbeslag, Støpegods
Kjøkkenutstyr, Bølgeblik, Takpap, Takrender, Vindusglas**

**Galv. Jerntraad og Jerntraadnet, Vandledningsrør, Pumper, Kraner, Vasker,
Spader, Grep, Stenverktøi, Ankere, Kjætting, Slipestener, Smikul
Elektriske Komfurer, Kokeplater, Strykejern
Radioapparater og Deler Osramlamper.**

SOFIE HØIGJELLE

.....
**Kjød- &
Pølseforretning**
.....

Torvgaten 2

Telefon 0970 = 3748

Excellent
A/S SMØRFABRIKEN
BJØRGVIN

den delikate smørblandede
staar over alle andre mærker

Blindefyrstikker.

Alle blindevenner må arbeide for at blindefyrstikkene blir almindelig kjent og brukt. Snakk med kjenninger og venner. Få alle til å forlange blindefyrstikkene hos sine kjøbmenn. Og arbeid for at alle handelsmenn rundt omkring holder blindefyrstikker.

Hvis vi ikke får selge nok blindefyrstikker, må vi lukke hjemmet for blinde småbarn. Det må ikke skje!

Men i den siste tid viser det sig at russiske og finske fyrstikker trenger sig inn i vårt land, slik at der selges mindre og mindre norske. Det er en skam for både handlende og alle dem som tankeløst kjøper slike. Pass på at De alltid kjøper de norske fyrstikkene. Og husk så også på blindefyrstikkene.

Nærmere opplysninger kan en hver få ved å skrive eller telefonere til sekretæren i «Norsk Forening til fremme av forsorg for barn», fru Astrid Bonge-Petersen, Huk aveny 37, Bygdøy, Oslo.

Altså: Blindevenner bruker bare blindefyrstikker.

H. G. Dethloff,
sekretær i Norges Blindeforbund.

IRGENS Transportkompagni A/s BERGEN Transport & Spedition	C. Rabe, Musikhandel Pianoer — Orgler BERGEN
--	---

Blindes Utsalg - Bergen

ROSENKRANTZGATE 5 — Telefon 3871

Omsætter varer forarbeidet av Vestlandets Blinde, saasom

Kurvvarer, madrasser, matter, børster
samt vævede og strikkede saker

Vis Deres interesse for BLINDESAKEN ved at kjøpe de
BLINDES VARER

Anton Olsen - Bergen

Mineralvandfabrik

Alle Mineralvande

Tip-Top-Kvaliteter

Aktie-Vørterøl & Landsøl

paa Lager.

Telefoner 1604 - 6475

Pelsverk.

Vi har godt udvalg i
alle sorter pelsverk.

Alt til lagerpriser.

**A
S Oslo Pelsvarelager**

Tlf. 21678. Dronningensgt. 21

Børs Café & Restaurant

Byens mest moderne lokale.

Det bedste sted efter teatertid.

Udmerket musik.

Billige priser.

Telefoner: 2916 — 6181 — 1973.

Sverre W. Monsen

tidl. Andr. Monsen — BERGEN — Vaskerelvsgaten 2

Manufakturforretning

— Sengeutstyr —

Specialitet: Senge, sengeutstyr og tekstilvareutstyr for
sanatorier, tuberkulosehjem. Utstyr for sykepleiersker,
kjolestoffer, forklær, kraver etc. til meget lavt beregnede priser.

Alle sorter

Hansker, Strømper,

Sjal, Silkeundertøi,

Haandvæsker etc.

Stort udvalg - Laveste priser.

Telefon 4932

Hanskemagasinet

Vaskerelvsgt. 30.

Julebestillinger

mottages

Ragna Lorentzen

Telefon 6332

Blomsterhandel-Kransebinderi

Vetrlidsalmenning 7 - Bergen

80 øre
pr. tube

I over 30 år

har Stomatol hevdet sin overlegenhet, og erfaringen har bevist at Stomatol bevarer tennene friske og sterke. Stomatol er sterkt antiseptisk og tilintetgjør de syrer og bakterier som ødelegger tennene. Stomatol har en kraftig rensende evne, styrker tannkjøttet og gir munnen en sann følelse av renhet. Stomatol inneholder ikke syrer eller andre etsende og giftige stoffer, men utmerker sig ved sin renhet for de skarpe partikler som angriper tennenes emalje.

Et norsk fabrikat som er belønnet med:

8 gullmedaljer — Grand Prix — Croix d'honneur.

CARL A. HØYERS
STOMATOLFABRIK
OSLO

HANDELSTRYKKERIET ^AS

Lars Hillesgate 17

Alle Slags Tryksaker

utføres hurtig og billig

Telefon 2 2 6 0

Telefon 2 2 6 0

Trondhjems Sparebank

— Oprettet 1823 —

Forvaltningskapital kr. 72 371 834.84

Formue pr. 1/1-1926 „ 3 805 993.59

Mottar indskud på 6/mdl.s opsigelse, sparebankvilkår og folio.

Utfører alle vanlige sparebankforretninger.

**Formuesforvaltning — Hjemmesparebøsser
Sikkerhetsbokser.**

Kjøp Norske Flygler - Pianoer - Orgler

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano- & Orgelfabrik — Bergen

Possement

Besætning

til Møbler, Potierer,
Lampeskjermer, Servietter

*Frynser — Agramaner
Snorer*

H. ter Jungs Eftf.

**Trænger Paraplyen
Reparation?**

Send den til

**A. Lohmann Monsens
Paraplyforretning**

Tornøegaarden

Reparationer utføres paa Dagen.

Bøker — Papirvarer

Subskription paa alle bøker tegnes.

Kr. Madsens bokhandel

Tyskebryggen 5 (Leppen)

Telefon 1482

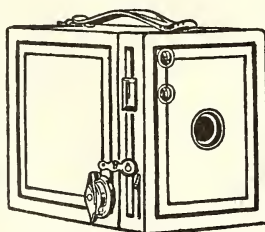
Bergens Meieribolags

Melk & Meieriprodukter
anbefales

Damefrisersalon „MARCEL“

Strandgaten 1
HAAR- & SKJØNHEDSPLEIE

Kodaks fra kr. 10.00.

Kine- og Lysbilledutstyr

A S Wernøe & Gulbrandsen

Torvalm. 12 — Bergen

Stort Utvalg i

Dame, Herre og Barnekonfektion

Skotøi - Tricotage - Pyntesaker

Dame- og Herrehatter

Se våre vindusutstillinger

Gunnerius Pettersens Magasin

Storgt. — Brogt.

Bergens Privatbank

Oprettet 1855

Bergen — Oslo — Haugesund

Kapital og fonds kr. 35,300,000.00

Penge mottas til høieste forrentning. Inkasso besørges overalt. Checks paa ind- og utland kjøpes og sælges. Fremmed mynt veksles. Reiseakkreditiver utstedes. Formuer forvaltes. Aktier og obligationer omsættes. Alle bankforretninger utføres.

SAMVIRKE - BERGEN

Kolonialforretning

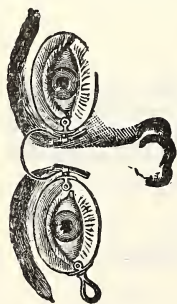
Eget Bakeri — Kjøttforretning & Pølsefabrik

Laveste nettopriser. Kun kontant. Aapent for alle.

Utsalg:

Øvregaten 17
Søndre Alm. 2. Sandviken
Fjøsangervei 33
Solheimsgaten 46
Idrætsveien 52, Nymark

Nordnæsgaten 2
Baneveien 20
Haakonsgaten 27
Arbeidergaten 7. Eidemarken
Nye Sandvigsvei 48 a, Kjøttfjor.

Optikus

Martin O. Nielsen

Svaneapotheket
(Chr. Michelsensgate)

**Briller — Pinzenes — Kikkerter
Barometere**

Billige Priser.

Freia

SÆLSKAPS CHOKOLADE

Daglig drikk i alle hjem!

Tandlæge Sig. Jørgensen D. D. S. Telegrafbyggn. Telefon 1903	C. MONSEN BOK- & PAPIRHANDEL Nedre Torvet 15 BERGEN Telt. 0651
Tandlæge Mund-Henriksen Smaastrandgt. 6. Telefon 4317	
Tandlæge S. Skarsten Olav Kyrresgt. 1. Telefon 2494	
Tandlæge Carl Togstad Olav Kyrresgt. 7. Telefon 2391	
Tandlæge Bj. Ohleng-Hee Pilestrædet 28 — Oslo Telefon 11471.	Dr. G. W. Keyser Øiensygdomme Grænsen 15 ¹¹ — Telefon 10158 Kontortid 10—12 og 5—6.
WERGELANDS Telf. 781 TRANSPORTFORRETNING 3723 BERGEN Priv.: 3.29 Utfører flyvninger, transporter med automobiler og hester. Opbevaring av møbler. Toldklarering.	Dr. med. I. Schiotz Øienlæge. — 11—3 Langes gt. 7 (vis a vis Riks- hospitalet)
BLUSEMAGAZINET Indeh.: E. & H. Westerlid Specialforretning: Kjoler — Bluser — Forklær Store Markevei 2	Dr. med. øienlæge BIRGER MALLING Bergen
Kaaper — Dragter — Barneklær Godt Utvalg ————— Rimelige Priser <i>Petrine Nielsen, Thv. Meyersgate 67—65</i>	
Marmara — Tyrkisk cigaret — 1 krone pakken M. Glotts Tobaksfabrik.	

Mode-, Manufaktur- & Utstyrsmagasin

a/s Sundt & Co

Stort utvalg av
MODERNE, SOLIDE
PARAPLYER

Overtrekk og
Reparasjoner utføres
fagmessig og på dagen

RIKKE JOHANSEN

Paraplyforretning

(Ved Fløibanen)

ØVREGATEN

Telefon 5 8 7 1

MOHR & GIERTSEN

BERGEN

KOLONIAL
en gros

Specialitet:
Brændt Kaffe

Rikstelefon 0647 k

NORSK LIVSFORSIKRINGSSKAP

H Y G E A

Stiftet 1883

overtar

Livsforsikring
Gaveforsikring

Barneforsikring
og Livrenter

„Misjonsselskapets Barneblad“

Bladet koster kr. 2.00 pr. år, men hvis en forening eller søndagsskoleklasse tar minst 10 eksemplarer, fåes bladet for kr. 1.75 pr. eksemplar pr. år, og hvis de tar minst 50 eksemplarer, får de det for kr. 1.50 pr. eksemplar pr. år.

Bladet kan bestilles foruten i bladets eksped., **Asylgaten 10, Stavanger**, ved alle postkontorer og poståpnerier.

„H J E M M E T“

Norges populæreste ukeblad

Faaes overalt

Kjøp

Allers Familie-Journal

Landets rikholdigste og mest utbredte ukeblad

Faaes overalt.

Stort utvalg i

Julecigarer

Reimers & Søn
BERGEN

Stavanger Bliktrykkeri & Maskinverksted

Telegramadresse: „Bliktrykkeri“

Specialitet:

Helpressede sardin-
æsker for hermetik-
fabriker

Daglig produktion 400,000 bokser
Skriv efter prøver og priser

Oslo Sparebank

— Oprettet 1822 —

Øvre Slots gate 3 — Oslo

Conditori
K. MINDE, Bergen
er stedet

P. A. HOFSETH A/S

Etableret 1878

Malerforretning
Tapeter - Linoleum

Bernt Bergesen
SKRÆDDERFORRETNING

*Bestil Deres Dress eller Frakke
hos mig enten De har Tøi selv
eller De kjøper hos mig.*

1ste Klasses Utførelse.

NYGATE'N 5 — BERGEN

Saavel vort atelier som vor
amatøraftdeling anbefales.
Byens bedste atelier for grupper.
Specialitet: Barnefotografering.
Amatørbilleder leverer vi nu paa et døgn.

Se vor utstilling!

CHR. BØBAK A/S

Fotografer

Storjohanns hus — Bergen

BERGEN

Nygaardsgaten 40, Bergen
TELEFONER: 4590 - 5568

Telegram-Adresse:
PAPIRTRYK

Papirforretning

Specialitet:
Kontorrekvisiter

1. Kl. Boktrykkeri

Specialitet:
Merkant. Tryksaker

A/s Johannessen & Hamre

Korset-Salonen
i Eldorado.
Indeh.: Julie Svendsen & Alette Hjelte.

1ste Kl.

Specialforretning

Telefon 2062

Telefon 2062

Til Julebordet!

Stort utvalg av alle sorter julevarer og delikatesser.

Gode varer.

Rimelige priser.

Tlf. 0326

J. Andersen

Tlf. 0326

Tornøegaarden

HUSORGLER

fra

Einar Kaland's

Orgelfabrik

BERGEN

Illustreret Katalog sendes
gratis og franko.

**SKAL DE HA
ET GODT FOTOGRAFI**

saa gaa til

Fotograf Skagen & Co.

Strandgaten 60

Tlf. 6333 BERGEN Tlf. 6333

A/s Bergens Skillingsbank

Oprettet 1857

Mottar

INDSKUD paa sparevilkaar, 6 maaneders
opsigelse og folio.

For at fremme sparesansen

utlaanes **Hjemmesparebøsser gratis** mot et
første innskud av kr. 5.00, der forrentes
med vanlig sparevilkaarrente.

Sparemerker

omsættes og mottas som innskud.

Vedtagne innskud

avhentes maanedlig ved bankens bud.

Filial: Solheimsviken

